

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1AC327	ImageGroup:	I4PD4421
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོས་འབུམ། phyag rgya chen po'i sgros 'bum/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	nges don phyag rgya chen po'i bang mdzod;/n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	skyo brag bshad g+wa legs bshad gling / thos pa dga' rtsom sgrig khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US.

ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བང་མཛོད།

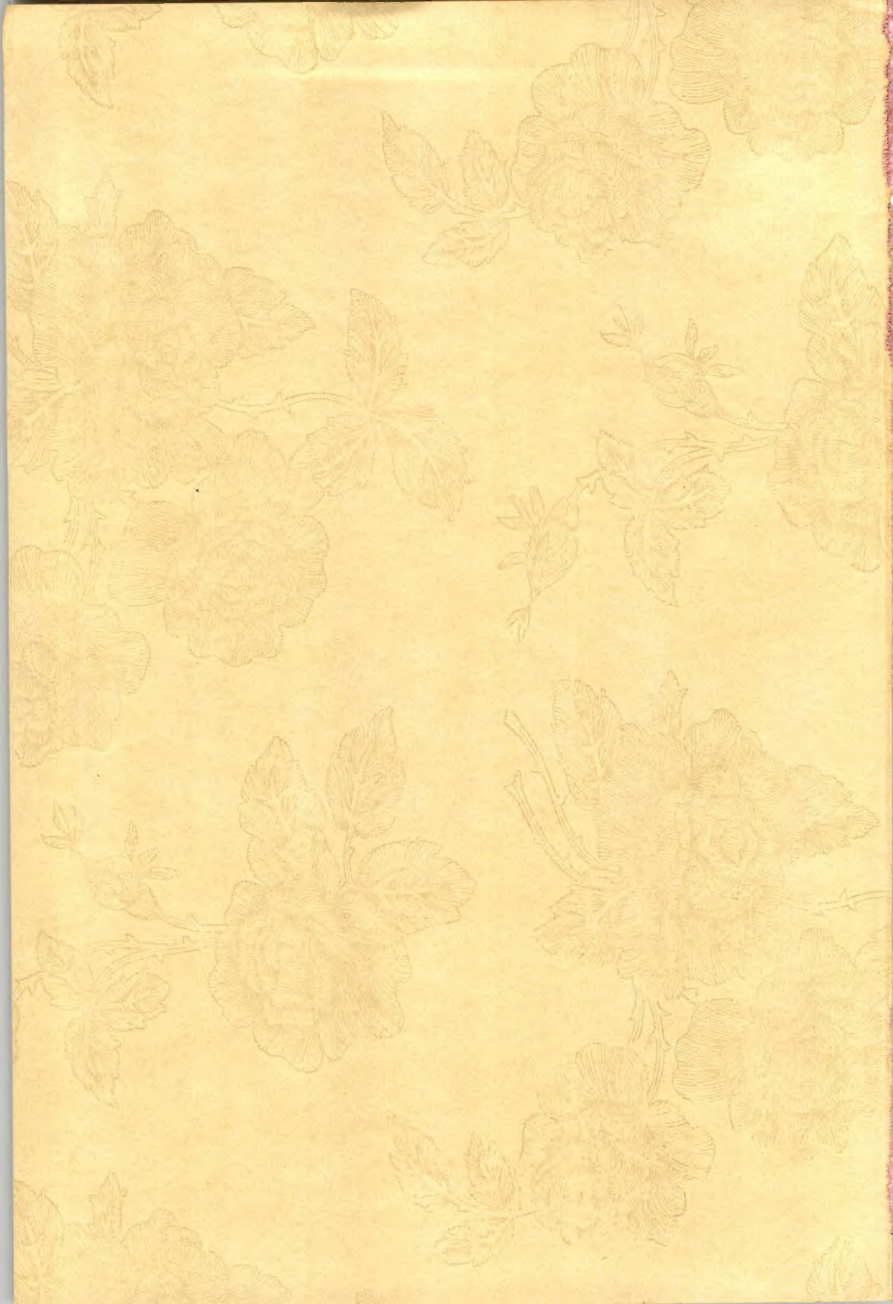
ॐ । सुगन्धकेतुर्धर्मैर्ज्ञेयः ।

[illegible]

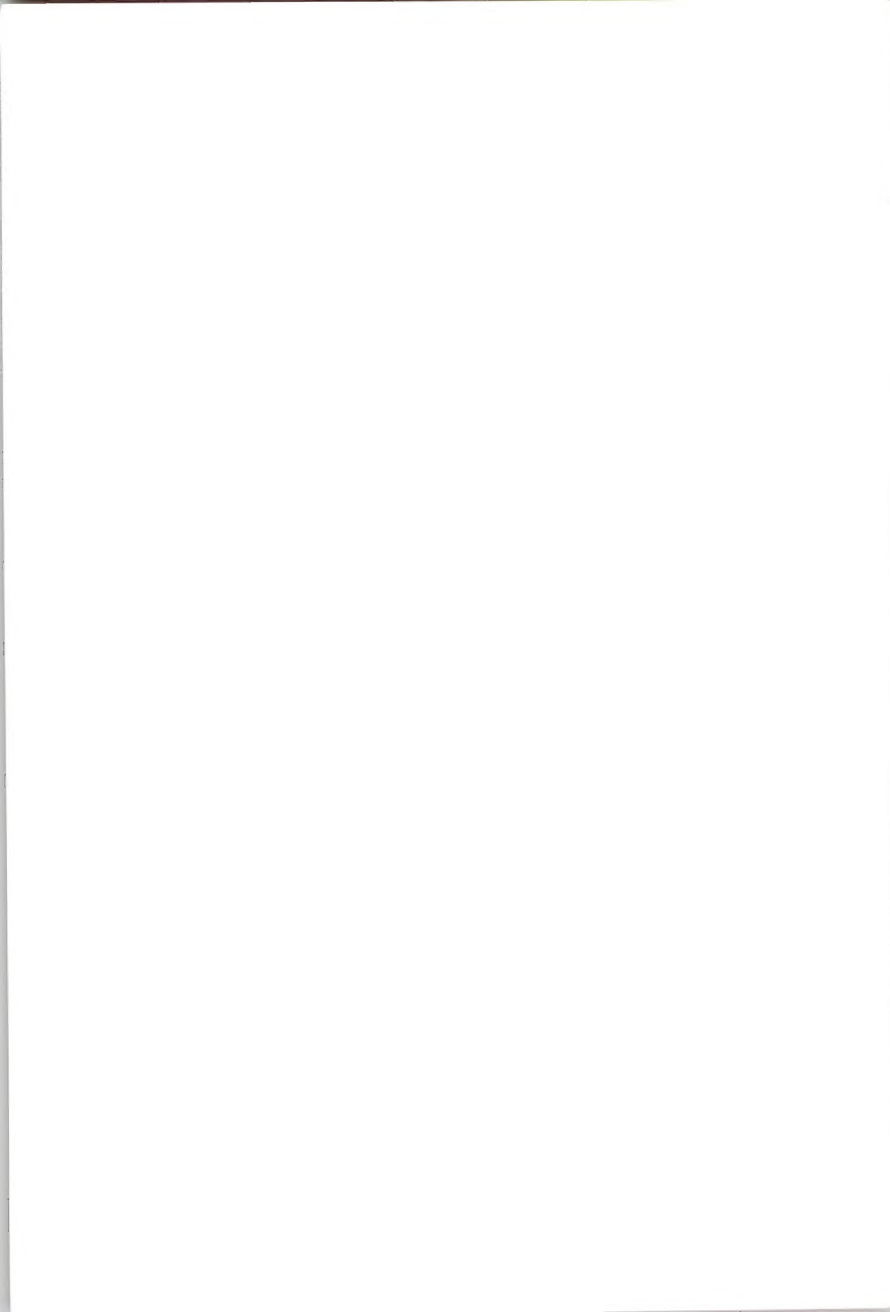

རྒྱུ་ཕྱིན་ས་ཕྱན་པ་འི་ཐུག་རྒྱུ་མ་གྲོལ། གང་ས་ལ་ཉི་མ་གསུང་བྱེད་པ་ལོ།
 ཐུག་པ་དག་ལ་ཞུས་ཀྱི་པ་ལོ། རྒྱུ་ཕྱིན་ས་ཕྱན་པ་ལོ།

ཁིས་དོན་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་བང་མཛོད།

༡༡། ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྒོ་ས་འབུམ་བཞུགས་སོ།

ཀྱུ་ལ་དབང་ཀམ་པ་མི་བརྒྱུད་དོན་རྗེས་བརྟམས།

སྒོ་བྱག་དབང་བརྟན་གྱིས་བརྒྱུགས།

སྒོ་བྱག་བཤད་གྲ་ལེགས་བཤད་ཆོས་གླིང་།

ཐོས་པ་དག་ལ་རྩིས་སྒྲིག་ཁང་།

ཆེད་བརྗོད།

དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལྟོག་ཅིང་། རི་ཡི་བྱ་བས།
 བྱ་བ་ཀྱི་གོས་ཀྱོན། ལྟོགས་གཏམ་གསུམ་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མི་མཛད་པའི་སྒྲོན་ནས། འཛིག་
 རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱུ་པ་པའི་ལག་ཆ་རུ་མ་མོང་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ལྟ་མེད་གསེར་གྱི་ཡང་
 ལུན་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུབ་སྟར་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་གསར་ཆེན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་ཁུ་བདེ་སྟོང་
 ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཟབ་གནད་འདྲིས་ཤིང་བསྒྲུམས་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་ཤོབ་མ་དགོས་
 པར་མཁས་གྲུབ་བྱ་ཁྱེ་མཁའ་ལ་ལྷིང་བ་ལྟ་བུས་སྤུར་བྱུར་གང་ཞིང་། ལྷིགས་དུས་ཆོ་ཐུང་གཅིག་གི་
 ཡུན་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་ལ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ཞེས་དབྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེད་སྒྲུབ་རྒྱ་ལུགས་གཅིག་དུ་ལྷིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་འདི་སྤྱིད་པའི་ཁྱོན་འདིར་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུར་གནས་དག་གིས་ལེགས་པར་བསམ་ན་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བའི་ཆོས་པ་མཐའ་ཐུག་པ་ནི་རྩ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་གཞིན་ཆེན་པོ་
 དག་དང་། མདོ་སྒྲགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་ལྷག་པར་དུ་གསར་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉམས་
 ལེན་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བའི་ཆོས་པ་མཐའ་ཐུག་ནི་དཔལ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་
 ལས་ལྷག་པ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་ས་འདིར་མ་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་འོང་བའི་གནད་
 ཀྱང་དཔལ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བན་པོན་འདྲེས་པའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བའི་ཡང་རྩ་
 ཞེས་ལུང་ཤོབ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་གི་ཟེལ་མས་བཞག་པའི་སྒྲོམ་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་དགཅེས་
 མཐེགས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བར། རྩོད་མེད་རྒྱུད་སྤེལ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོག་སྤྱིད་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྟ་
 མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱུངས་ཐུལ་ལེ་བ་འདི་དང་རོ་སྒྲོམས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲོག་
 གིས་མ་བཅིང་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱིང་གཏམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་བཅས་པས་གིས་བསྐྱལ་བར་བཅའ་ཀྱང་
 མི་རྟེན་པའི་གཅེས་དགུའི་ཟབ་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་ལྟ་སྒྲོམ་སྟོན་པའི་གཏིང་དང་། ཕྱི་ཡི་
 རུལ་རླུ་འཕྲུལ་བཅས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་སྤང་རོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་རྒྱལ་
 པོ་མི་ལ་རས་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། རྣལ་འབྱོར་མི་ལ་རས་པ་ལ། རུལ་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་།

[illegible]

༣༧། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུས་འཕུལ་བཞུགས་སོ། །

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱུས་པའི་སངས་རྒྱལ་མཉན་པ་བྱུང་བྱོལ་གྱི་ཞབས་ལ་གུས་
 བས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་རྒྱུབས་སུ་མཆིའོ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཁྱེད་རྣམས་འཁོར་བ་དང་
 རན་སོང་དང་ཞི་བ་ཉན་རང་གི་ཐུང་འདས་གྱི་མཐའ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་
 མེད་གྱི་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ཤིག་པའི་གཉིད་སང་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ཤིང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱལ་པས་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་དང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 སོགས་བཤད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ཕྱོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་རྒྱུབ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་འགོག་ལམ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་དང་
 ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེང་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྤྱི་བོ་བྱང་
 རྒྱུབ་ལ་གནས་གྱི་བར་ཏུ་རྒྱུབས་ཞུས་ནས། གཏན་གྱི་རྒྱུབས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུབས་འགྲོ་སྟེ་ཐུན་
 དང་པོའོ། ཁྱོད་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྒྱུས་སངས་རྒྱལ་དང་། ཁྱོད་དང་མི་སྟོབ་འགོག་ལམ་དམ་
 པའི་ཆོས། ཁྱོད་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགེ་འདུན་ཏེ། རྒྱུབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན། སྟོང་ནས་བྱུང་པས་རྒྱུབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི། བརྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་མགོན་དུ་འཛིན་པར་
 གསོལ། །

༡། རམ་མཁས་བྱུང་ཆོད་གྱི་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཤིགས་དུག་གི་མ་ཆན་མཐའ་མེད་འདིས།
 རང་ལེ་འཁོར་བའི་གནས་འགྲོ་བ་ཤིགས་དུག་ཏུ་འབྱམས་པའི་དུས་སུ། བདག་སོགས་འཁོར་བ་པའི་
 བྱ་རྣམས་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་བརྒྱུབས་པའི་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་མ་བྱིན་བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་བྱིན་པས།
 མོ་རང་རྣམས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་དུ་འབྱམས་པ་དེས་ལན། དེའི་བྱས་ཤེས་བརྩོ་བའི་ཕན་འདོགས་
 པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་འདས་ཉི་ཆོ་བའི་ཕན་བ་གང་བཏགས་ཀྱང་གཏན་བདེ་ལ་འགོད་མི་རྣམས་པས། གཏན་

གྱི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་མེད་པས་དེའི་སར་འགོད་པ་ལ། དང་པོར་བདག་རྫོགས་
བྱང་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་
འཛོག་པར་དམ་བཅའ་བཞི་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐུག་གཉིས་པའོ། །བདག་གིས་
སྒྲིན་སོགས་བཀྲིས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་མན་ཐིམ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བཀྲི།
འགྲོ་ལ་མན་ཆེད་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་བཅོ། །འགྲོ་ལ་མན་ཐིམ་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །

༡ དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་མཁའ་བྱུང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཐོབ་དགོས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རོ་པོ་གདུལ་བྱ་རང་ཅག་འདུལ་པ་ལ་ཕྱོན་
པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རྩེ་རྩེ་འཆར་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་སྐུ་ལས་བྱུ་པའི་དབང་སྒྲངས་
ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། ལུས་སྐུ་རྩེ་རྩེ་སྐུ་པའི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པར་བྱས།
དེའི་གསུང་ལས་གསང་བའི་དབང་སྒྲངས་ཏེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། དག་གསུང་རྩེ་རྩེ་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པར་བྱས། དེའི་ཐུགས་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབང་སྒྲངས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། ཡིད་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་ཆོས་སྐུར་སངས་རྒྱུ་པར་བྱས། དེའི་
རྫོ་གསུམ་ལས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དབང་སྒྲངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། ཡེ་
ཤེས་ཡེ་ཤེས་རྩེ་རྩེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པར་བྱས་ནས་དགེ་ཕྱི་བྱང་
རྒྱལ་ཆེན་པོར་བཅོ་བ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་གསུམ་པའོ། །བདག་རྒྱུད་དམ་ཆོག་རྩེ་རྩེ་བཞི་པོ་ལ། །
གཞན་མཆོག་ཡེ་ཤེས་རྩེ་རྩེ་བཞི་པོ་ཡིས། །དབང་བཞི་བསྐྱར་ཐོབ་དེ་ཡི་ཆོགས་རྫོགས་ནས། སྒྲིབ་
སྦྱངས་སྒྲིབ་བྲལ་རྩེ་རྩེ་བཞིར་ཐུང་ནོ། །

༢ ཡང་བདག་གཞན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ལམ་བཟོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་
ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་དྲན་རྟེན་ཅམ་
གྱིས་གྲོ་ལ་བར་བྱས་པ་དཔལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྩེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་
ལས། སྐྱེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་རྫོགས་ལྟར་བསྐྱོམ་ཁིང་། གསུང་རྩེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་སྐྱེད་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐོང་བས་བསྐྱོར་

བ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བྱོན་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་རྣམས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་
བཀོད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་སུ་དན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་ལུས་པའི་ཐུགས་མཁྱེན་
བརྩེ་ལུས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དེས་བདག་སོགས་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱོད་ཞིང་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་ལུས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཆགས་སོགས་མེད་
པ་ལ་མའང་བརྟེས་པར་དེས་ཤེས་ཐེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟའི་ཐམ་ཡོན་ལས་
ཐ་མལ་གྱི་སྒོ་གསུམ་དག་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམས་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་
པ་ཅི་ལུས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞི་བའོ། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསང་སྡུག་སེམས་ཆོག་པའི་མེ། །སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་
པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཀྱུན། །ཅུ་ལྷར་སྤྲེག་ལུས་སྤོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་སྤོབས། །དུས་ལས་མི་ཡོལ་བདག་
ལ་བརྟན་པར་མཛོད། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤོང་གི་ཞིང་མི་མཛོད་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་གངས་ཅན་མཆོད་ཞིང་། གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་དོག་གིས་རབ་དུ་
བརྒྱན་པའི་ཞིང་ལྷར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱད་པར་རང་རེ་གནས་པའི་ཕྱགས་རིམ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱོར་པའི་གནས་
འདི་ཉིད་འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་གནས་ལྷར་སྤོང་བཅུད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་
མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་ཞུགས་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་བསྐྱེད་ཅིག་གིས་སྒྲེ་རུང་དུ་གྱུར་
པ་དང་། བདག་གི་ལུས་ཡོངས་སྤོང་དགེ་ཅུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་བཞུགས་
པའི་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་འབྲལ་བའི་དགེ་བས་བདག་སོགས་འགྲོ་ཀྱན་གར་གནས་པའི་སྤོང་བཅུད་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ཡུལ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་
པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་པས་དེ་ལྷར་འབྲལ་པར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཞིང་འདི་དག་སྤྱོད་སྤྲུལ་བའི་.....
དགེས། །ཞིང་འདི་ནི་རྟེན་ལ་རྗེ་གས་སངས་ཐོབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་ཀྱུན་གྱི་མ་དག་གནས་ཐམས་
ཅད། །སངས་རྒྱས་ཞིང་མཆོག་དམ་པར་དག་གྱུར་ཅིག །ད་དེ་ མགོན་པོ་འབྲི་ཁྱེད་པའི་གསུང་གིས།
ལར་ཅིས་ཀྱང་མི་ལྟོ་འཆི་བ་ལ། །ཀློག་གཏང་ཅིག་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
སྤྲིགས་མ་ལྷ་བའི་ཆོ་བུང་འདི་ལ་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ཆོ་དང་ལའོར་བའི་ཆེད་དུ་གང་བྱས་ཀྱང་གཏན་
བདེའི་བྱ་བར་མི་འགྲོ་བས། །ཡོང་ཁོམ་གང་ཡོད་ཆོ་ཕྱི་མ་ཐན་གྱི་ནམ་ཐུགས་ཀྱི་ཐེས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཁོན་ལས་བྱ་ཡོང་མེད་པར་འབྱུང་དགོས། །འོན་དུང་ལྷ་རང་

མི་འཆི་སྐྱུམ་ན་ཆོ་སྒྲིག་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱིས་སྤྱན་ཆེས་པས་བདེན་ཏེ། གཏུགས་ཀྱི་བྱུང་ན་
བཟོད་པའི་གྲགས་མི་རྟེན་པས། དཔེན་སྤུམ་པ་མགོན་ཡེས། མ་བསམས་ཀྱི་སྒྲོ་བྲལ་འཛིན་དུས་
མེད། །རང་ཐོག་ཏུ་བྱུང་ན་ཅི་ཅྱག་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ན་སྒྲོ་མཐུན་སྟོན་ཅུགས་
པའི་སྐབས་མེད། མདོར་ན་ད་ལྟ་རང་འཇུག་ནམ་འཆི་པེས་མེད་འདི་གཏན་གྱི་གྲོས་ཁྱུ་ནས་འབྱུང་
ཡུགས་འདིས་རང་འཇུག་འདུན་གྱིས་རྒྱུ་གཏོར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོ་སྒྲིག་མར་ནམ་འགོ་ཆ་མེད་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་སྐྱེས་ལ་ཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་དེ་ག་
མཐོན་ཅན་བཙོན་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྲུང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་
འཇུག་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་སྒྲོ་ཀྱན་སྒྲོ་སྒྲོད་ཁོ་ནར་བས་ན། ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྲུང་ནམས་བཤད་གཅི་
ལྟར་འདོར་བའི་བྱ་བའི་སྒྲོ་ཆོད་ལངས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཆར་བས། བཤུལ་འབྱེད་ཐག་
ཆོད་པ་དང་། །ཉེ་འབྲེལ་འབྱུང་ཅི་གོགས་པ་དང་། །འོངས་སྒྲོད་ཀྱི་འབྲི་བ་ཆོད་པ་གསུམ། །འཆི་
སྤྱིད་དུ་གཟེར་ན་ཅིས་མི་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་མི་སྤྱིད་པས། བས་འཆི་པེས་མེད་གཟེར་།
བྱེད་རྒྱ་ཆོས་སུ་འདུག་པས་ལུས་ངག་ཡིད། །དག་རྒྱུ་བ་སྟེག་སྒྲོད་ཁོ་ནས་མི་ཆོ་སྒྲོལ། །དེ་ལས་བྱ་བ་
གལ་ཆེན་གཞན་ཡོད་དམ། །

༧ དེ་ནས་བདེ་བའི་སྐྱུམ་ལ་དེས་ན་གདན་སྐྱུག་གི་བཤུལ་བཤད་གཅི་རང་སྐྱུབས་སོགས་དོར་
ཏེ། རྒྱུ་པ་དོ་རྩེ་སྐྱིལ་དཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག་ རྒྱལ་ཆོགས་བསྐྱངས་དབྱུང་བ་རྒྱུད་གཤོག་
ལྟར་བཤེད། མགོན་པ་དགུག་ ལྟེ་མཆུ་རང་བཤས་སུ་བཞག་ མིག་མིག་འབྲས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་སྟོན་
གིས་བཟླ། ལུས་ཡི་དམ་དུ་གསལ་གདབ། སྐྱེ་བོར་སྒྲ་མ་བསྐྱོམ། སྟོང་པ་ཉིད་དར་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་བྱུང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྒྲོ་སྐྱུངས། དེ་ནས་མི་བྱན་དགུ་
བྱན་གྱི་རིག་ཏུར་ཏུར་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད། གཞུགས་སྐྱེ་དོ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
གང་ལའང་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ན་ཤེས་པ་
དེ་ཉིད་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པའི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟ་གལ་ཞིག་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྩེ་ལྟ་
བུ་ཞིག་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་དེ་ལུའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་དེ་ཡིད་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆོ་དག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་འཛིན། སེམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་

པ་མ་ཡེངས་པར་སྟོན་ལ་ཁབ་བརྩུགས་པ་ལྟ་བུར་ཅི་གནས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་དེ་ཉིད་དམ་
ཡུལ་གཞན་ལ་ཡེངས་སྟབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་པའི་རྣམ་གཤེད་དུ་མ་སོང་བར་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱུང་།
ཡང་སེམས་འཛིན་དེ་ལྟ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་གནས་སྟུང་འདོད་ན། མིག་བརྩུམ་པའི་ཟིམ་
མེར་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སྟུང་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱན་
པས་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་ཏེ་སེམས་བྱུང་གཞན་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱའོ། །

༧ ཡང་མིག་ཟིམ་མེར་བྱས་ཏེ་དོ་རྗེ་ལོར་བྱའི་ཅེ་མོའམ་མལ་འོག་གང་བདེར། ཐིག་ལེ་
ནག་པོ་ཆེ་རྒྱུང་སེམས་གང་ཟིན་ལ་ཤེས་སོས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཏང་། རྣམ་རྟོག་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཡུལ་
སོགས་དགེ་མི་དགེ་ལ་ཆེར་འཕྲོས་ནས་སེམས་ཡེ་མ་ཟིན་ན། ཕྱག་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལུས་
གནད་དྲག་པོས་བརྩུན། སྤྲུལ་དང་འབོལ་སྟན་འབྱུག་པར་བྱ། གང་བ་དང་རྒྱུང་ནད་ཅན་ཡིན་ན་ཟས་
གསར་བརྩུད་ལ་རྟེན་པའི་དོ་བའི་སྟོང་ཡུལ་བརྟེན། དེ་ནས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དམིགས་པ་འཛིན་ནས་
སྟུང་མི་གསལ་བའམ། ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མི་གསལ་བའི་སེམས་བྱིང་པ་སྟེ་སྟུགས་པར་གྱུར་
ན། སྤང་པོ་གསུམ་པ་ཁབ་བརྩོན་དུ་བྱ་ཞིང་། ཉེས་ལུང་སོགས་ཀྱི་སྟེགས་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་
སྟོན་པ་བཤགས་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་ཆོགས་ཁིང་གསལ་བའདུག་ནས་བསགས་སྦྱངས་
ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་རིག་སྟུགས་ཁྱིན་སྤྲུལ་ཅན་བརྒྱ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
གསུང་རབ་ལ་བརྟུས་ཏེ་ཤེས་པར་འབྱུང་དང་དད་པ་སྟོང་རྗེ་ཅི་སྟེ་བྱས་ནས་ཁམས་ངལ་གསོ། དྲི་
བཟང་གི་རྒྱལ་རིགས་སྟུགས་ཁྱུང་པར་ཅན་བརྒྱས་པས་བྱས་བྱ་ཞིང་གདོན་བགཤས་འཛོམས་པའི་
སྟུན་གྱི་དུ་བས་བདུག།

༨ ཡང་སེམས་སྟོང་སྟོང་པོས་ཤེས་པ་མི་ཤེས་པར་ཆོར་བདེ་དོན་གཉེར་སོགས་ཀྱིས་
སེམས་ཆོད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། འབྱོར་ན་དཀོན་མཆོག་དང་སྤྲུལ་པའི་རྟེན་བཅའ་ཏེ་ཡར་ཕྱིན་དུག་སྟུན་
གྱི་བསམ་སྦྱོར་ཀྱིས་གོས་བྱང་གཙང་མ་འབྱུལ་བ་དང་། གཙང་ལེགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གུ་ལོམ་པའི་ཁྱི་
གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་རྩ་ཡབ་རྩལ་མོ་སོགས་མཆོད་པ་སྟུགས་ཆོག་བསྟོད་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ་འདི་
ལྟར། འདས་དང་མ་འདས་འཛིན་རྟེན་ཁམས་རྣམས་སྟུ། མཆོད་འོས་དངོས་པོ་རི་སྟེང་མཆིས་པ་དག།
བྱང་སེམས་ཀྱིན་བཟང་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི། རྗེས་སྟུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ། །

མཆོད་བཀྲམ་བཞུང་བསྐྱེད་དགེ་བ་དཔག་མེད་དེ། །བདག་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱང་འཛོལ་བྱིར་
བསྐྱོ། །ཞེས་པས་འབུལ། མ་འབྱོར་ན་ཡིད་གྱིས་ལུས་ཏེ། སྐར་ཡང་ཐུག་དང་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ན། ཨི་
ན་མོ་ལྷ་ག་ཟེད། ཨི་བཙུག་ལྷ་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
ལེན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལ་ཐུག་འཆོལ་ལོ། །རྒྱ་གཞུང་རྒྱ་ལྷ་ལ། ཏ་ཐུག་རྒྱ་ལ། ཡན་ཏེ་ས་མཁུ་རྒྱ་ལ། ཏུ་ཐུ་
འདི་ལྷ་ལ། ཨི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཨི་བཞོན་ནམས་ལ་བཞོན་ནམས་ལ་བཞོན་ནམས་ཆེན་མོ་ལེན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱ་ལ་མ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་
པི་རྩ་ལེ་སྤྱད། །ཞེས་བཞོན་པས་ཐུག་སྐྱོར་རེ་རེ་འདུམ་འཕྲུལ་གྱི་བསལ་སྤྱད་དུ་འཕྲུལ་རོ། །

༩ ཡང་མལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལུས་སེམས་ཁོང་གྲོན་དེ་བཙུག་ལྷ་འདས་ལྷ་གཞུག་བཞུག་པ་སོགས་
སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ནས་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཐུགས་རྟེན་མ་བཞོན་ནས། དེ་དག་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་འགོད་པའི་བསལ་སྤྱད་རྒྱ་མཆོན་བསྐྱེད་པ་བྱ་
མཆོར་སྤྱད་པས་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་མཐུན་ཐོབ་རྟོགས་པ་དང་འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་མཆར་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་རི་ལྷ་
བ་དང་རི་སྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐུ་མཐུ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བྱུག་དང་། དེའི་སེམས་སྐྱུ་མ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་གང་
ལ་མཛོན་དུ་བྱུང་པ་ན་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས། རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་སྤྱད་པའི་ཤེས་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་མཆར་དང་། སྤྱོན་པ་དེའི་རྟེན་སྤྱ་
ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་བསམ་སྦྱོར་གྱི་འདུན་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་བཙོན་པ་
དེའི་མཐུ་ལས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་གྱི་སྤྱི་གྲིབ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་འགག་ཅིང་། དགེ་
འདུན་དེ་དག་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མཐོང་ཐོས་དུན་རེ་ག་ཅམ་གྱིས་མི་ཁོས་པའི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་
དལ་འབྱོར་གྱི་དངོས་པོ་འཛོལ་ལ་གྱུས་པས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེད་ན། འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱུ་
ཆད་ཅིང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་དུ་འཕྲུག་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་མཆར་ལ་སེམས་
ཅི་གཅིག་དུ་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་ཐུལ་བས་
དཀོན་མཆོག་རྟེན་དུ་མཛོད་ལ་བཞོན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་དགེ་བ་བྱང་ཆེན་དུ་བསྐྱོ།

༡༠ རང་འཛིན་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་

གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དོན་གཉིས་གྱི་དང་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་པའི་སེམས་པ་དང་སྤྲུལ་གྱི་ཤིན་སྒྲུངས་སོགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་གྱི་
དགེ་ཅན་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་མ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཕྱིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་
ཆེད་གྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱར་བྱོན་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་གྱི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དང་བདག་རྒྱུད་མི་འབྲལ་བར་
བསྟེན་ཅིང་། སྤྲུལ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གྱི་རྩ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞིང་དམ་པ་འདི་ཁོན་ལ་ཆོགས་བསགས་པས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འབྱུང་
ཞིང་། སྤྲུལ་དེ་ལྟ་བུས་དགེ་མི་དགའི་མཛད་པ་ཅི་བསྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་བཞིས་འགོ་
བ་འདུལ་ཆེད་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཞབས་དོག་ཏུ་བདག་གི་རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་རྩ་བོ་དང་བཅས་པ་
བཏང་ཆོག་པས་སྤྱད་པ་འདིས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་འཐོབ་པའི་རྒྱར་དེས་
པར་འགོ་བའི་དགའ་བསྟོ་ཆད་མེད་པའི་བསམ་པས་དངས་ནས། ཅ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་ཡོན་
ཏན་དྲན་བཞིན་པའི་བསྟོད་པ་དང་། བྱང་པར་མཁའ་མཉམ་གྱི་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལུ་བའི་གསོལ་འདེབས་
གྱི་འོད་དོན་ཆེར་འབྱོར་ཅིང་། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཆེ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།

༡༡ ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་རྒྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
ཆད་དེ། མི་རྟོག་པར་ལྟན་ནེ་གནས་ཤིང་། ཡང་དེའི་ངར་ནས་དང་པ་དང་སྤྱིར་རྟོག་དང་དེས་འབྱུང་
གཞིར་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་ཡོང་དུ་སྤྱར་ན་ཉམས་པར་རྒྱན་རྩིང་བཞག་ནས་དགེ་ཅན་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་བསྟོ།

༡༢ དེ་ལྟར་བསྟོ་མས་པས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་
ཏུ་གནས་པའི་རྒྱར་གྱི་ཤེས་ཉམས་དེ་ཉིད་ལས་ཡེངས་པ་ན་ཡང་ལྷར་གྱི་གནས་པ་དེ་ཉིད་དྲན་ཤེས་
གྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ནས་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལ་ནང་དུ་འཛོག་པ་
ན་འཛོག་བྱུང་ཡོད་ལ། ལྷར་བ་ན་ལྷར་བྱ་པར་དབང་ཅན་དུ་སྤྱར་པས་ཤེས་པ་བཞོལ་དུ་བཏུབ་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པས་སྤོང་སྤོང་པོར་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ལྟོད་ཆགས་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེའི་དུས་གཟུགས་

སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཕྱི་དོན་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱི་དོན་གཅིག་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཆད་དེ་སྐྱོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཟི་བུན་ལེ་བར་འགྲོ་བ་ཡོང་། དེ་ལ་ཉམས་བརྟན་པ་ན་མཁྱེན་ཕྱི་དོན་ཅམ་ཐི་ལྟར་སྐྱོ་
མི་ཆོང་བ་དང་། བཟང་བཏུང་མ་སྐྱེད་ཀྱང་འགྲེས་སྐྱོ་མ་མེད་པར་ལུས་སེམས་ཉམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བརྟན་ཉི་བདེ་འཕོལ་ལེར་མ་ཉེན་ལྷག་ཏུ་དབུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ཡང་མི་ཆོང་བ་ཉམས་བྱེད་པ་འོང་ངོ་། །

༡༩ ཡང་ཉམས་དེ་བརྟན་པས་ཕྱི་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནང་དུ་སྟོག་ཅུ་དང་མིག་སྟོགས་
ནས་དབང་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཟིན་པས་ཤིག་གསུམ་ཟིན་བུས་བསྐྱོ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་འདར་གྱང་བུས་སྐྱེད་
ཡམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོང་རྒྱུ་ནས་ཆོང་བ་བདེ་བ་འོལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོང་བས་ཆོས་ཆེས་པས་
ལུས་སེམས་གར་བུར་བསྐྱོར་བ་ལྟར་སྐྱོར་མི་བཏུབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་དང་། གསར་ལྷགས་
ནས་བཤད་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཅད་ཡོད་སྐྱེས་པ་འབྱུང་། དེས་དྲངས་
ནས་སེམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཡིད་བདེའི་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
ལུས་ཤིན་སྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བས་དྲངས་པའི་དགའ་བ་དེས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆགས་པ་སྐྱེད་པས་འདི་སེམས་
རབ་དྲངས་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཆོས་པ་སྐྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐིམ་གྱི་བར་། ལུས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
དུ་བྱུང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་དགའ་དེས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱུང་བ་སྐྱེས་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་
དེ་ལས་ལྷག་པ་བཅོས་ལྷན་འདས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལས་སྐྱེད་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལའང་མེད་པ་སྐྱེས་བྱེད་པ་
འབྱུང་།

༡༩ ཡང་དེ་ལྟའི་དགའ་བས་དྲངས་པའི་གསལ་ཆ་ལ་བསྐྱེད་དོན་གྱི་གཞུགས་སྐྱེད་པོ་
རིག་བྱ་སྟོགས་ཀྱང་མཐོན་དུ་བྱུར་སྐྱེས་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་ཕྱི་དོན་ཆོས་གང་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱས་སོ་
ཙོག་ཤེས་སྐྱེས་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱིད་གཡོགས་དང་འཕལ་
པར་ཤེས་པོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་འཆར་བ་སྐྱེས་བྱེད་པས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཡིན་
པར་སེམས་པ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་། མིག་ན་སྟོགས་ཤེས་པ་ཐམས་ལྱི་དུས་ཀྱི་གསལ་རིག་ལས་སྐྱོར་འབྱུར་
ཁྱི་འབྱུར་གྱིས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་སྐྱེས་པ་འབྱུང་།

༡༩ ཡང་ཤེས་པའི་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་མ་ཉམས་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་གང་དུ་ཡང་མི་
རྟོག་པར་ཤེས་ཉམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བ་དེའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་མི་རྒྱས་པར་རིག་པ་དང་

དུངས་མར་མེད་མ་མེད་པ་འབར་བ་ལྟར་སྒྲིག་གི་སྒྲིལ་བ་ཞི་བ། རྒྱུད་དབུ་མར་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འདི་
ལས་ལྟག་པའི་མི་རྟོག་པ་མེད་སྟེ་མ་པ་འབྱུང་།

༡༤ ཡང་ལྟ་སྟོད་མི་གཅིག་པའི་དབང་གིས་སམ། གཅིག་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་
ལས་ཉམས་པ་འཇམ་སྒྲ་མཇམ་གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོད་སྟབས་སུ་བྱས་
པ་འཇམ། རྟེན་དང་གནས་གཞི་འདྲེ་ཅན་ལ་སོགས་པར་དགོར་བ་དག་གཉན་པོས་བཟུང་བའི་གནས་
སོགས་དགོར་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་འཇམ། གཤེན་པོ་སོགས་ཆེས་རྩེ་ལྷོས་བཅས་པའི་དད་ཇུས་སམ། མཛོ་
ཅན་མི་གཅིང་པའི་གྲིབ་དང་དཔོན་སྟོབ་དང་དཔོན་གཡོག་ལ་སོགས་ཀྱི་སེལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་
རྒྱུས་དང་སྟོད་ལུལ་བསྐྱེད་པའི་དབང་གི་གྲིབ་ཀྱིས་སེམས་འཛུབ་ཅིང་། ཆམས་སྤང་དང་ལུ་བར་
སོགས་ཉོན་མོངས་དང་སྟག་བསྐལ་སྟུ་ཆོགས་དང་། ལུས་ན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་དགོ་སྟོར་ལ་བར་ཆད་
བྱུང་ན། ལྟག་པར་རྩོ་རྩེ་སེམས་པའི་སྟོམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱུད་པར་བུམ་པ་མཚན་ལྟན་བུམ་ཇུས་ཆང་
བ་གཅིང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་པ་ཟུང་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཞིང་། མཐའ་མཆོད་པས་བསྐྱོར་ནས་
བུམ་པ་གཞལ་ཡས་ཀྱི་ཁར་བ་དང་། དེར་རྩོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་ཀར་སྒྲིག་གནས་
ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡིག་བརྒྱུ་པའི་ཐུགས་སྟེང་འཁོར་བཞིན་པ་ལས་འོད་འཕྲོས། སེམས་ཅན་རྒྱུས་
ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་སྟོམ་དམ་ཉམས་ཆག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཉམས་
པ་སོགས་ཀྱི་སྟོག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས་ཐུགས་སྟེང་
ལ་བསྐྱེད་ཏེ། བུམ་ལྟ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས་ལྟ་རྩོད་སྟོག་སྒྲིབ་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུར་
ཞུ་བར་དམིགས་གིང་། སྒྲུབ་ཡང་རང་གི་སྟིང་གནས་འོད་འཕྲོས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་
པའི་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ལྟ་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོག་སྒྲིབ་ཉེས་ལུང་བཟུ་པའི་དབང་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་
ཏུ་སྒྱུར་བྱངས་ནས། དེ་དག་གིས་བུམ་པ་འཛིན་བཞིན་ཏུ་རྩོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བུམ་པའི་
རྒྱུས་ལགས་པར་སྒྲུས་བྱ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གང་ཏུ་མ་བདེ་བའི་གནས་དེར་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ཞིང་རྩྭ་ཡིག་སྒྲིལ་སུ་བྱའོ། །

༡༥ ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བར་ཆད་མ་ཞིན་ཅུ་པའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡི་དམ་གང་ཡིན་
པའི་རྒྱུས་པར་གསལ་བཅའ་ནས་ལུས་སེམས་མ་བདེ་བའི་གོ་དེ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཇམ། ཡང་ན་རང་

གི་ཡི་དམ་དེ་ཉིད་ཅུ་བའི་སྤྱི་མཐོང་ལྟ་བུ་ལ་འདྲམ་ལུས་སེམས་མ་བདེ་བའི་གོ་དེ་ཉིད་དུ་
བསྐྱོམ་ཞིང་། ཡང་ན་གང་མ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེར་ཤེས་པ་གསལ་ཞིང་དུངས་པའི་ངར་
དང་ལྷན་པས་མ་བཅོས་པར་རྟིག་གོ་ཁབ་མིག་དུ་སྒྲིབ་པ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ཅི་ཐུབ་བྱའོ། །

༡༥ དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཛོག་མི་ཐུབ་པར་རྒྱུད་དྲག་པོས་ཆར་བ་ཆེན་པོ་ཐུབ་པ་བཞིན་ལྟ་
རྟོག་འཕྲོག་། ལྟ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་རིག་གསལ་ཙམ་ལ་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པས་མ་ཡིངས་པར་ལྟ་
རྟོག་གི་ངོ་བོ་ལ་རྒྱུད་འདིར་དུ་བྱས་ནས་ལྟ་རྟོག་དེའི་ཁ་ཐྱིར་བལྟའི་དགེ་མི་དགའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་རྟོག་
པས་ཡིད་ཀྱི་དགེ་མི་དགའི་ལས་གང་ཡང་བསག་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པ་རང་བབས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་རྒྱུད་
རྒྱུད་དུ་ངལ་གསོར་གཞུག་གོ།

༡༦ དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ན་ཤེས་པ་དུངས་སྟོགས་སྟེ་ནས། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་
གི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་ཆེས་སྒྲུག་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུད་པར་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆིད་བར་མེད་ཀྱི་ཡིད་གཏིང་ནས་མ་བདེ་
བར་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་སྟེ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ལས་ཅི་ཐར་གྱི་ངེས་འབྱུང་དྲག་དུ་སྟེ་སྟེ། དེ་ཙེ་
ན་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུད་པ་ལས་མ་གཏོགས། ཆོ་འདིའི་ཆོས་བསྐྱུད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རང་
གཞན་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུད་པ་ནི། གསོད་སར་བྱིད་པའི་བཅོམ་ར་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་ཆེས་ཡང་ཞིང་སྒྲུག་པའི་
སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱུད་པ་རྒྱུན་དུ་མེད་པའི་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་རྒྱུད་པ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུངས་སྒྲུག་ཆེས་ཆེ་བས་
ཡང་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་འགོ་བར་སྤྱོད་ལྟར་རྒྱུད་དེ། ཉལ་ན་གཉིད་མི་ཐེབས། ལྟོ་དང་ཀར་མི་འགོ་ཐོས་
པ་ལུས་རྒྱུངས་སྤྲུམ་སོང་བར་ཉམས་སྟོབས་ཤོར་བའི་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་སྦྱོལ་བྱེད་དེ་བཞིག་འབྱུང་ལ།
དེ་བྱུང་བ་ན་སྤྱར་ངེས་འབྱུང་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཡང་ཡང་བྱུང་ནས། མིག་མཆིམ་འབྱུག་ཅིང་ལུས་བསྒྲུ་
ལྟང་ལྟང་དུ་ཉིན་མཆོན་སྐད་ཅིག་རྒྱུད་ལེད་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་དག་སྦྱོར་གྱི་ཐུན་དངོས་དང་།
ཐུན་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་སྦྱོར་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །

༡༧ དེ་ལྟ་བུའི་གི་སྤྱོད་སྟེས་པ་ན། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་པལ་པ་ཆོ་དྲོའི་གཡོ་སྦྱོར་ཙམ་ཡང་
བྱེད་མི་ཁོམ་ཁོམ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་རབ་དུ་འབར་ནས་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཆེས་སྤྱར་དུ་
སོང་བ་འདྲ་བའི་ཉམས་འབྱུང་། དེའི་དུས་ལྟོ་གོས་དང་གནས་མལ་འབྱོར་མ་འབྱོར་དང་། བ་ཆོ་སྟགས་
གྱིས་གཙུག་མ་གཙུག་གང་གིས་རྒྱུད་ཅིས་གདབ་མེད་པར། ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་པན་གྱི་རང་གཞན་ལ་

མན་བདེའི་རྒྱུ་འདྲེ་གཤེད་པོ་འཕེལ་ཐབས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱི་གཉེར་བྱ་མེད་པ་ན། དེ་ལྟ་འཆི་བའི་རྒྱུ་
དཔག་མེད་བྱུང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་མི་གཏོང་བར་སྒྲིག་དང་བསྐྱོས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལྟ་འདྲེ་དད་པ་ཅན་ལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་ན་ལོ་བརྒྱུད་འཆོ་ཞིང་
བདེ་སྦྱིད་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་ལྟར་སྤུང་སྤུང་ཆོག་པ་ལ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལ་མཐོན་པ་
ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་མི་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པས། དེ་བྱུང་བ་ན་སྤྱད་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཡང་ཡང་བྱུང་ནས་
རང་གི་རྒྱུ་བ་པའི་དམ་བཅའ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་བྱོན་ནས་བསྒྲིག་ཀྱང་མི་ལྟོག་པ་ཞིག་འབྱུང་། དུས་
དེར་གཞན་ཟེར་ཆེ་འདི་རྒྱུ་བ་པའི་རང་གཞན་གཉིས་ལུང་གི་ཆོག་ལ་སྤྱིད་པོ་མེད་པས་སྤུང་ཅི་ཟེར་ཀྱང་
མི་ཉན་པར་འབྲོང་སྒྲ་ཐག་ཐོལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བས་གོ་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཤེས་ཀྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་གོ།

༡༡ དེ་ལྟར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་བདེ་བའང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཆོར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
དྲག་པོས་ཆགས་ཞེན་ལོག་པ་ན། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་གཏམ་གསུམ་གྱི་འབྱོར་ཐབས་བྱིས་ལྟར་དོར་
བ་ཞིག་མི་ཡོང་ག་མེད་པའི་དུས་ཟང་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ལྟར་གྱུར་གྱི་འཕྲི་བ་བཅོན་ཐབས་སུ་ཆོད་པས། ཆོ་འདིའི་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་འདུ་འཛི་བྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་གཉེར་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་གཉེར་མེད་དུ་བབས་
པའི་འཛིག་རྟེན་སྒྲིམ་བཏང་གི་བྱ་བའི་གྱི་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་བྱས་སུ་མཐོང་
ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བས་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱང་བདེ་བར་ཆོས་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བྱོན་མོགས་
ཀྱང་བྲལ་སྟོབས་དང་མདངས་དང་གཟི་བརྒྱན་མོགས་ཀྱང་རྒྱས་ནས་དད་པས་དགོ་པའི་ཁམས་སོས་
ཤིང་། འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱུ་བ་སྒྲིམ་པའི་བྱ་བཏང་གི་སྒྲིམ་སུ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
མཛད་སྦྱོང་རྣམ་ཐར་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་ཟག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
དང་དགའ་བའི་མོས་པ་སྒྲིམ་ནས་དེའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྒྲོན་པ་ཉིན་མཆོན་དུས་འདའ་བ་འབྱུང་བས་དེ་
ལྟར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱུང་མཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོས་པའི་སྤྲུག་པ་བསྒྲིད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་
སུ་དམ་པའི་མཛད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་བྱངས་ནས་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་རྣམ་གཤེད་གི་
དབང་དུ་མི་གཏོང་བའི་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཡང་ཡང་དུ་བྱུངོ།

༡༢ དེ་ལྟར་སྒྲིམ་སུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་ཐར་ལུ་བྱིན་པ་ལ་ཡིད་གོར་

པའི་སྐལ་ཕན་དེས། རྩོན་ཕྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
མ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདྲན་པ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྩོན་དང་པོར་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་
དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་བོགས་ཐོན་ཏེ་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཕན་སྐབས་མགོན་པལ་བ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་འཛོག་པའི་མཁའ་བརྟེན་བརྟེན་ལྡན་གསུམ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་ཆེད་དུ། ཞིང་རྒྱ་མཚོར་
སེམས་ཕན་རྒྱ་མཚོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བསག་སྐྱང་རྒྱ་མཚོ་གཞལ་དུ་
མེད་པ་བསགས་པས་ད་ལྟ་གདུལ་བྱ་རྩོད་དང་ལྡན་པ་གར་ཡོད་དུ་དེ་དག་འདུལ་བའི་མཁའ་བརྟེན་བརྟེན་
ལུས་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐོན་ལས་སྐྱེད་ཅན་ཕན་སྐྱེད་ཅན་མེད་པོ་ཞེས།
མཁའ་བརྟེན་པའི་ཡོ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྟེན་མཛད་པའི་ཐོན་ལས་སྐྱེད་པས་པའི་ལུས་མཐུ་ཕན་འདི་དང་སྐྱེ་
བ་འདི་ཉིད་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོར་ཆོས་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་འདུའི་བཟལ་མེད་པར་སྐྱ་མ་དམ་
པའི་དོ་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་རྟེན་སུ་བདག་གི་སྟོ་གསུམ་འབྲང་ནས་རྩལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་
པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱ་མ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྟེན་སུ་འཇུག་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པས་ཤིག་ ཅེས་
དེའི་ཆེད་དུ་དགོ་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་འཁུལ་ཞིང་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་
གསོལ་བ་བཏང་ནས་བདག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་
བར་བྱའོ། །

༡༩ ཡང་སྐྱ་མ་དམ་པའི་ཐུགས་རྟེན་དང་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་འཇུག་པར་འདོད་
པའི་མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་ཐུགས་ཕན་དེ་ཉིད་ལ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་དམ་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་
འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་གཏོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་འབྱོར་གང་ལའང་རེ་ལྟོས་
མི་འཆའ་བར་ཅིག་ཆོག་སྐྱ་མའི་མོས་གུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་སྐྱ་རང་དབང་མེད་པར་འཇོག་པ་ན་དགོན་
མཚོག་གསུམ་འདུས་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་ཏེ། སྐྱ་མ་དམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་
ཅིང་མངོན་དུ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་གང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་དང་རིང་སྟོལ་གྱི་རྟེན་སུ་
མི་འཇུག་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ལུས་དེ་ཙན་བདུད་བྱེ་བ་བརྒྱ་རྟོད་གིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་
ཉིད་རྩོན་པའི་འདྲན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ཐབས་རྩལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་རྟོད་གིས་བྱིར་སྟོག་ཀྱང་

དཀྱིལ་མི་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྒྲིམ་པུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་
འཕམ་ཅི་ཐོབ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིང་། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་བ་ཀྱང་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཉིད་
རྒྱུ་བ། པ་སྟེན་ཀྱང་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་ཉིད་པ་སྟེན། མཆོད་ཀྱང་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་ཉིད་མཆོད་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ།
དེ་ལྟར་པ་སྟེན་མཆོད་ཀྱི་དགོ་ཅུ་དེས་ནམ་མཁས་བྱུང་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་བས་གནས་དམ་པ་བཞུགས་སོ་འཆོལ་
རྒྱུ་བ་པ་སྟེན་མཆོད་པའི་ཆོག་ས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་རྒྱུ་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་བསགས་སྒྱུར་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ལྟའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་དགོ་སྒྲོལ་ལ་བྱི་བཤོལ་དང་ལེ་ལོའི་རྒྱུན་པར་ཐམས་
ཅད་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པས་མཉམ་པར་བཞག་གོ།

༡༧ འོན་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཞེས་པའི་ཅུ་བར་འཛོག་བྱེད་དེ་གང་ཞེན། དང་པོ་འམ་
རབ་མཆོག་གི་སྒྲུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ནམ་དགར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་པོར་བསྐྱེད་
པར་མཛོད་པའི་དགོ་ཅུ་འི་ས་པོན་གྱི་ཅུ་བ་བཏན་པོ་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་པ་པོའི་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་ཅག་ལ་ལྟོས་ན་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་མཁའ་མཉམ་དུ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱང་མཐུན་བཅུ་རྩ་བ་རབ་དང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཐ་
མ་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་དེ་སྟེད་དུ་བཞུགས་པས་བདག་ལ་དགོ་འབྲེལ་འཛོག་
མ་ཐུབ་པ་དེ་སྒྲུ་མ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཛོག་ཐུབ་པས་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་མཁའ་བྱུང་བཞུགས་
པ་ལས་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་འདི་ཉིད་རབ་མཆོག་ཐུལ་དུ་བྱིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེས་ན་དེ་ལྟའི་
སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་བཅུ་རྩ་བ་ས་བདག་ཅག་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་སྤང་རུང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་རུང་དུ་སྟོན་
པར་མཛོད་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུ་མ་རབ་འབྱམས་གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅུ་བའི་སྒྲུ་
མ་ཡིན་པས། ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་ཞེས་གཅིག་ཁོན་ངེས་བཟུང་དུ་སྒྲོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲུ་མ་རང་རེའི་རྒྱུད་དང་འཆོལ་བར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བར་བྱོན་པའི་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ནི་མཐོང་
ཐོས་དྲན་རྟེན་ཅམ་གྱིས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དག་རྩས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཡིན་བཞིན་གྱི་མོས་པ་ཁ་རྒྱལ་དུ་བཏང་ཕྱི་སྒྲོ་མོས་
གུས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་རང་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་སྒྲུ་མ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་ཅིང་།
སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་པ་སྟེན་པ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མར་བསྟེན་པར་སོང་། སངས་

རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལ་པོའ་ལས་འཆོལ་དོ་ཙམ་འཇུག་ལུལ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནས་
དམ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ལ་སློལ་ས་སུ་རུང་སྟེ་རང་སློལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བརྒྱུད་བྱེད་པའི་གཉེན་
དུལ་ཅན་དུ་འགོ་ལ། དེ་ཙམ་གཉེན་པོ་དང་ཞེ་བཅད་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་འཁྱེལ་པའི་རྒྱལ་
ཚུགས་འི་པོ་ལྷ་ར་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོང་བས་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུན་བསྐྱངས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་
བྱའོ།

༡༥ དེ་ལྷ་ར་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་སུ་བསྐྱངས་པ་ན་སྒོམ་པ་སྒོང་དུ་ལེབས་ནས། དུ་རྒྱུད་མ་པའི་
ཆོས་ལས་མེད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་
རྒྱལ་པོའ་ལས་ནས་ཆོ་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དང་། དེ་ལ་
བརྟན་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེས་བུ་གིས་གདུང་བ་རྣམས་ཞིན་ས་ལུས་སེམས་ཀྱི་
སྟོང་དུ་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་མཛད་ཡིན། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའི་
མོས་པ་དང་བརྟོན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་ལས་རུང་དུ་རྒྱུར་པ་ལ་དགའ་
བ་དང་སྒྲོབ་པའི་ཉམས་བཅོན་ཐབས་སུ་སྐྱེས་ནས། དག་སྒྲོར་དེ་ཉིད་ཉིན་མཆོག་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འགོ་བས།
སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཆེས་པས་མོས་པ་རང་དབང་མི་འདུས་པར། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་
འགའ་མཆོང་རྒྱག་དེབ་འཕགས། དག་གི་ཀྱུ་ཙམ་སྒྲུབ་ཅོལ་མི་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཡིད་
ལའང་རང་གི་སྒྲོག་སུམ་སྟོས་མེད་དུ་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་ཁྱག་
དང་དབང་པོ་དང་དོན་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་མཆུལ་དང་མེ་རྟོག་གི་རྒྱལ་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབྱལ་བར་བྱ་སྟེ་
པའི་སྒོ་རྟོག་དག་པོ་སྐྱེ་བས། དུས་དེར་ལུས་དག་གི་ཉམས་སོགས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་རྒྱག་
རུང་དགའོད་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་མ་གཞོགས་ལུས་དག་དགའ་སྟོའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲོང་
ཞིང་སྐྱེས་བུ་ལ་དང་མུ་རུ་ཀྱི་ཉམས་དང་། ཡིད་ཉམས་ལའང་ཡིད་ཀྱི་སྒྱལ་པའི་མཁའ་མ་ཉམས་གྱི་
བདག་གཞན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་གསུམ་དགེ་ཅད་བཅས་པ་སྒྲོས་བསྐྱང་ནས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
མཆོད་པ་ལས་དངོས་སུ་ལུས་ལ་མ་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་བསམ་སྒྲོར་སྐྱངས་ནས། མོས་
གུས་སོགས་དགེ་བའི་ཉམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་སྒྲོར་ལ་ཆེས་ཆེར་བརྟོན་པར་བྱའོ།

༡༦ ཡང་མོས་གུས་ཀྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་སོགས་དགེ་བའི་ཉམས་ཅི་དང་ཅི་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་

གྱི་དེའི་འགལ་སྒྲའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ཞི་ཞིར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དང་སོགས་གྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་
 དན་པའི་ཅི་དང་མ་བྲལ་བར་བྱུང་བྱུལ་དུ་བཏང་ནས། དེ་དག་ནམ་ཞིབ་ན་དང་སོགས་གྱི་ཉམས་དེ་
 བྱུང་བྱུལ་དུ་མི་གཏོང་བར་སྤྲར་དང་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉམས་དེ་འདྲ་དང་སོགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 གི་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་དང་སོགས་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞི་དང་མ་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་ཆོས་གྱི་སྒྲུའི་རང་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་བསྐྱར་ཏེ་
 བཞག་དགོས་སོ་ཞེས་མགོན་པོ་འབྲི་བཅས་གསུངས་པའི་དོན། དེ་ལྟར་སྐབས་བབ་གྱི་སྤར་བྱ་གང་
 ཡིན་གཉེན་པོས་ཆོས་རྗེས་སུ་སྤྲར་གཉེན་པོའི་རྟོག་པ་ཁ་ཐལ་དུ་བཏང་ན་གཉེན་པོ་ཉིད་གོགས་སུ་
 འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་གནད་གཞིགས་པའི་བཀའ་སྤྱལ་ཏེ། དཔེར་ན་དང་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མའི་
 བཀའ་སྤྱུང་འདོད་ཀྱི་མོས་པ་འདར་དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཆར་ཆོད་ཆོད་ཀྱི་བར་བྱས་ནས་སྤྲར་སྒྲིམ་བྲལ་
 གྱི་ངོར་ལ་བསྐྱས་ན། སྒྲ་མའི་བཀའ་འདར་རང་གི་རྩ་ལྟར་འདོད་པའི་གསལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་གྱི་.....
 བཀའ་སྤྱལ་སོགས་འབྱུང་བས་མདོར་ན་སྒྲ་མ་ཉིད་མོས་གུས་གྱིས་རྒྱར་ལ་དབང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱས་
 ལ། དེ་ལྟར་ལ་མ་བསྐྱས་ན་གསལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་སོགས་མེད་པས་ན་རང་
 རེས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱས་པ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་སོགས་འབྱུང་མིད་པས། དེ་
 ལྟར་སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ག་དང་རྗེས་བསྟན་སོགས་དོན་མེད་པར་རྒྱུན་ཞོས་སུ་སོང་སྟེ། སྒྲ་
 མའི་བཞེད་སྟེལ་རྣམས་ཐར་སོགས་ཀྱང་རང་གི་མོས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྗེས་སུ་ཁྱེར་བའི་དབང་དུ་འགྲོ།
 མཐར་སྒྲ་མའི་གསུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དམ་པའི་བགྱི་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་སྒྲ་མའི་བྱ་པས་པ་ཆོད་
 ལས་དང་ཞིང་ལས་ཅམ་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་འཛིག་གི་དགོ་ཅུ་བསགས་པའི་སྐལ་བ་མཆོག་གི་དམ་པའི་
 ཁུར་ཁུར་བའི་བསྐྱོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གཞིགས་པས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེས་
 བཅུལ་འདི་དགོ་པའི་ཉམས་གཞན་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་འདར་སྤྲར་རོ། །

༢༧ ཡང་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་མོས་གུས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉམས་གྱིས་དངས་ནས་བདེ་གསལ་
 མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིད་རྒྱལ་ས་བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་ཉིན་མཆོན་བྱུང་མེད་དམ། གཡེང་
 བས་མི་གནོད་པ་སྦྱེས་པ་ན། མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ཆན་མཐའ་མེད་པས་ཆེད་བདག་རྒྱུད་
 གྱི་བདེ་དགའི་ཉམས་སྤོང་འདི་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་ཁར་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དར་དྲག་

རྒྱུ་རིང་མྱོང་བ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་སྐྱོ་མ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་རང་ཐོག་ཏུ་བབ་
 རྟེ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་ཆད་པ་འཇམ། རྒྱུ་ལྷོ་དུ་ལོག་པ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་ཅིང་ཡིད་བོག་
 ཅིང་བརྒྱལ་བ་ཙམ་དུ་ལྱུར་ན། ཅི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རྒྱུ་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མགོན་དང་
 བྲལ་བ་འདི་དག་གིས་རང་རེ་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་འབྱོར་རྒྱུ་བ་པར་རྫོགས་ནས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་
 གི་སྤྱོད་བཅུད་ལ་མ་བསྐྱབ་བྱ་བ་མེད་པ་ཅིག་བསྐྱབས་ཏེ་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་སྤྱོད་ཅིག་བྱིན་པ་
 དེ་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་རྒྱུ་རྣམས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདི་ཉིད་ལ་ཐར་སྐྱམ་མི་ཕྱེད་པ་འདི་
 ལྟར་གྱུར་པས་འོ་འོ་བརྒྱལ། ད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་དགོ་སྤོ་འདི་ཉིད་སྤྱོད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། བདག་གི་ཞི་ལྷག་གི་རྟོགས་པ་ལུན་སྤྱུ་ཆོགས་པ་བསྐྱོད་ཅིང་མཁའ་མཉམ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པ་བདུད་བཞིའི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་མ་རྒྱུ་སྤྲུག་།
 བསྐྱལ་ཅན་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མ་ལ་ས་འདི་དང་སྤྲུག་ཐོག་འདི་དང་རྒྱུ་ཅིག་འདི་ཉིད་དུ་རྒྱུ་བ་འདི་
 ལ་གོགས་བྱ་བའི་བདུད་དག་གིས་བདག་གི་སྤོག་བརྒྱ་སྤོང་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གོ་ཆ་
 ཆེན་པོ་བཀོ་ཞིང་། རྒྱུད་པར་རྒྱུ་བ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་གཙོས་པའི་འབྱུང་པོ་
 དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་ལས་རན་བྱེད་པ། ཁྱོད་
 ཅག་གི་དོན་དུ་བདག་གིས་བྱུང་རྒྱུ་བ་པའི་པན་འདོགས་བྱེད་པ་ལ་སྤྲར་བྱས་པ་མི་བཟོ་བར་བཟང་
 ལན་རན་གྱིས་འཇལ་བའི་མ་རིག་པའི་སྤོས་ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཆེས་སྤྱིར་རྗེ་བཙུ་ཞིག་
 ཡོད་དེ། འདི་ལྟའི་ལས་རན་བསགས་པ་པོ་འདི་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གཞལ་
 དུ་མེད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྐྱལ་རྣམས་རེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་སྤྱིར་རྗེའི་རང་སྤྲུག་
 ཏེ་དར་དྲགས་ལ་ལུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

༡༤ དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ན་འདི་ལྟར་བདག་ལ་གང་ཟག་འདིས་གཞོད་པ་དང་གོགས་སྤྲུ་ཆོགས་
 བྱེད་པའང་གཞོད་བྱེད་འདི་ལ་བདག་གིས་ཆེ་འདི་འཇམ་ཆེ་རམས་གཞན་དུ་གཞོད་པ་སྤྱལ་བའི་ལས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པེས་པས། བདག་གི་སྤོག་གསུམ་དགོ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོད་བྱེད་འདིས་
 གཙོས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོ་ཞིང་གཏོང་ལ།
 ལྷག་པར་གཞོད་བྱེད་འདི་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་མཁོན་བདག་གི་བྱང་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བསམ་སྦྱོར་གོང་དུ་

འཕེལ་བ་ལས་འགྲིབ་པའི་ཆེན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ལུས་སོགས་དངོས་ཀྱིས་གཏོང་བའམ། བྱང་ཆེན་གྱི་
གོགས་སུ་འགྱུར་ན་རང་ལུས་ཨོ་ཨྵཱྀ་ལ་སོགས་པའི་གཏོང་བསྐྱགས་ཀྱིས་དགོས་དགུང་ཡིད་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོལ་ནས། གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་ལས་ཀྱིས་སྤང་བའི་བགོ་སྐྱལ་དང་མཐུན་པར་གནས་
མལ་བཟའ་གོས་སོགས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྤང་ཞིང་བསྐྱར་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་དུ་བྱེད་པ་ནི།
ག་འདོད་པ་ལ་ག བྲག་འདོད་པ་ལ་བྲག དོན་སྟོང་འདོད་པ་ལ་དོན་སྟོང་། བཤང་གཅིད་དང་རར་སྤང་བས་
འདོད་པ་ལ་བཤང་གཅིད་དང་རར་སྤང་བས་སོགས་ཅི་འདོད་དུ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྦྱིན་ནས། དེའི་ཆོད་དག་
གིས་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་ཅོག་ཐོབ་ཅིང་ལུས་སེམས་བདེ་དགས་ཆོམ་
ཞིང་བདག་ལ་གདུག་པ་དང་སྤང་བའི་སེམས་ཞི་ནས་བདག་གི་ཆེ་འདི་འམ་ཆེ་རབས་སྒྲ་མར་ལས་
རན་བསགས་པའི་ལན་ཆགས་དང་ག་ལོའི་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་བྱང་སྟེ། གང་ཟག་འདི་ལ་བདག་
གིས་ལུས་སྦྱིན་པའི་དགོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོམས་སྦྱར་ནས། གནོད་བྱེད་འདིས་གཅོས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྒོལ་མར་བསྐྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་འཛིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་དམ་བཅའ་ཞིང་། སྐབས་འདིས་སྦྱིན་གཏོང་གི་དག་བདེའང་ལྷག་ཏུ་གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་བྱང་
ཆེན་ཐོབ་པའི་ཆོད་ཀྱི་དགོ་བར་ཡང་ཡང་སྒོམ་བསྒོ་བར་བྱའོ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་ལ་བཞོད་པའི་སྒོ་
ནས་སྤང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ནི་མདོ་བརྒྱད་
ཀྱི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྲ་པ་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་ལམ་
འབྲས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་དང་། གཤེད་མར་སྒྲོམ་མེད་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཀྱས་ལིའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་
བ་དང་། མ་གཅིག་ལ་བསྒྲོན་གྱི་གདམས་ངག་བདུད་ཀྱི་གཅོད་ཡུལ་ཞེས་པའང་འདིར་སྤང་ལ། རྗེ་
བཙོན་མི་ལ་ལའང་འདྲེད་མག་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྤང་བྱོན་པའི་ཆེ་མཆོད་སྦྱིན་འདི་ཉིད་སྒྲ་ཉམས་སུ་
བཞེས་པས་བར་ཆད་དངོས་བྱུང་ཏུ་ལེན་པའི་ལྷས་རན་གཡང་དུ་བསྐྱར་བར་གྲགས་པའི་མན་ངག་
ཀྱང་འདིར་བདེའ་བས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྦྱུའི་ཐེག་པ་དང་བུན་མོང་དུ་སྒོ་བསྐྱབ་
ཏེ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ཞིག་ནས་བསྐྱབ་ཏེ། ཉེ་སྔགས་བདུན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ནི། བར་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིག་
པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་དང་། བསྐྱན་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛིག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་

བ་དང་། ཞིབར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞིབར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་
 བར་འཛིག་པའོ། ཉེར་བསྟོགས་པ་དུན་པོ་ལས། མཚན་ཉིད་རབ་རྟུ་རིག་པས་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་
 བཏྲ་བ་བསམ་གཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བཏྲ་བས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྒྲེལ་མར་བྱེད་པས་སོ། ཅེ་
 གཅིག་གི་རྒྱ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་འཛིན་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
 རྒྱང་དུ་ནམས་སྤངས་པས་དབེན་པ་ལས་སྒྲེལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་སྤང་བར་སྒྲུ་བསམ་
 པའི་དགའ་སྒྲོ་སྒྲེལ་གིང་། ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་དུག་ག་སྤངས་པས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་སྤང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་གཏན་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དབྱེད་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་བ། ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་སྤོང་བས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་སྒྲེལ་སྒྲེ་
 བརྟགས་ནས་ད་དུང་ཉོན་མོངས་ཐ་མོ་འདུག་ན་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་སྤྱིར་མཐའི་ཡིད་བྱེད། བསམ་
 གཏན་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་སྤྱིར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིད་བྱེད་པ་དུན་གྱི་བསམ་གཏན་སྤྱབ་
 རྒྱལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བདག་གི་རྩེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་སྟོགས་
 མོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྤྱབ་ལུགས་འདི་ནམས་ཀྱང་སྟོན་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུའི་དུས་
 སུ་དེ་ལྟར་སྤྱབ་ཅིང་འབྲས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ནས་མདོན་ཤེས་ལྷ་སོགས་སྟོན་པ་འབྱུང་
 ཡང་དེང་སང་བསྟན་པ་སྟོགས་མའི་དབང་གིས་དེ་ལྟའི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་ཡང་།
 ཞིགནས་ཀྱི་ཁྱིད་རྒྱལ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་འདྲན་པའི་རྟེན་
 བྱེད་ངེས་པ་སྒྲུ་མ་གོང་མཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དྲི་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་སུ་གསུངས་
 བས། ཁྱིད་རྒྱལ་འདི་ལ་འང་སེམས་གནས་ཐབས་དགྲ་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་པ་དུན་སོགས་དོན་
 ཀྱི་ཆར་བ་དང་། རྩེས་མཐུན་པ་ཅིས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་
 བར་གྲགས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཞི་ལྷག་སྤྱབ་རྒྱལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱབ་
 རྒྱལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་ཀྱི་ཆར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་དཔོན་བར་མ་ཆད་པ་
 དག་གི་མན་རག་གི་རྒྱབ་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅོད་པ་དང་བྲལ་བར་སྤང་ཞིང་ཁྱིད་རྒྱལ་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པ་གངས་མེད་པ་བྱུང་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་སྒྲུལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་པ་དུང་གྱི་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁྱིད་པའི་ཟེར་སྒྲོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མི་འབྲང་

བར་བྱལ། །

༡༤ ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ན་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་ཆེས་ཆེར་སྟགས་ཏེ། ལྷག་པར་
 མི་མིན་ལ་སོགས་པས་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་ཡིད་སྣང་དུ་མི་སྟག་པའི་ནམ་འཁྲུང་གི་ལུས་ལ་ན་ཆ་
 སེམས་ལ་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལེ་ལོ་དང་བྱི་བོལ་དང་སྒྱིད་ལུག་གིས་བར་བཅད་པ་ན། འདི་
 ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ལའོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ལྷོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་
 ཟག་འགར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱུང་བའི་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་འདི་ཐམས་
 ཅད་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་སྣང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་པ་འདི་ལ། བམ་
 མཁའ་ཟད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་ལའོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་འདི་འད་ཟད་པ་དང་གཞལ་
 དུ་མེད་པས། དེ་ནི་ཙམ་ཟད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལྟར། དེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་
 བལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཟད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་དེ་ལའོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དངོས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 བལ་བའི་བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཟད་པ་དང་
 སྦྱོན་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་འགྱིབ་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་ལས་ཆེས་ཟབ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟག་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་
 པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ན། འཕྲི་སྦྱོན་དང་འཕེལ་ཟད་དང་བདེ་སྟག་དང་བཅིངས་གྲོལ་ལ་སོགས་འགར་
 ཡང་དམིགས་པར་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པ་ན་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་ཡོངས་
 སུ་འདའ་བར་བྱས་ནའང་། དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་ཀྱི་རྟོག་རྩེད་བརྟགས་
 པ་ཙམ་གྱིས་ལའོར་བའི་མཐའ་ལས་བརྒྱལ་པ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བདེ་སྟག་གི་སྣང་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
 ལྷོས་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲུལ་ཆོས་འདི་མ་བསལ་ན། ལའོར་བ་མཐའ་མེད་ནས་མ་རྒྱལ་དུ་བྱས་པའི་
 སྟག་བསྐྱལ་དང་དྲག་རྒྱུན་རིང་དུ་མྱོང་བ་འདི་ནམས་ལ་སྒྲུབས་མགོན་གཞན་དུ་མེད་པ་ཞེས་སྟོར་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་རང་ཉམས་རྒྱས་པར་འཁྲུང་ལ། དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་མཐའ་གྲས་པའི་འབྲུལ་ཆོས་རྒྱུན་སྣང་
 སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱོག་པ་ན་འབྲུལ་ཆོས་རྒྱུན་སྣང་ཙམ་པོ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འཁྲུང་བས།

པདག་གིས་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མ་ལུ་འཇིགས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་ལོ་བརྒྱུན་རྒྱལ་མ་ཅམ་དུ་འཕད་པ་དོན་ཡོད་
པར་འཇུག་པོ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆེད་མེད་ཡིད་པ་དག་འཕད་དར་སྒོ་བཤམ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་
འགྱུ་བྱེད་འཕེལ་བ་བཞིན་འཕེལ་འགྱུ་བ་བྱེད་པར་རྒྱུད་པ་འདི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ནི་རང་ཅག་རྒྱུད་མ་ལོང་
རྒྱལ་མ་གྱི་བཤམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་པམ་བཤམ་པར་བྱུང་།

१० ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་རྒྱལ་རྣམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་དོན་དང་ལྷ་མར་མེའི་ལས་མཐུན་གྱི་
 རྒྱལ་མེད་ཀྱི་མིག་གིས་ཆོད་པ་འདི་རྒྱལ་པ་རབ་ལྷ་ལུང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཉི་ཆོད་ཅམ་གྱི་གོར་ཡང་དཔེར་
 མཚོན་ན་སྟོང་གསུམ་གྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་ཁམས་གསུམ་པའི་འགོ་
 བ་རིགས་དུག་སོགས་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ལས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷོས་པས་རྣམས་
 རུང་ལ། གནས་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པ་རབ་མེའི་ཡའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱུ་མཚོ་སྟེད་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་
 རྣམས་དུ་རུང་ཞིང་སྟོན་བཅུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རབ་མེའི་ཡའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་གཞལ་
 མེད་པའི་སྟོན་བཅུད་མཐའ་ཡས་པར་རྣམས་རུང་ལ། དེ་ལྷ་མགཞལ་དུ་མེད་པའི་སྟོན་བཅུད་མཐའ་
 མེད་པ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཐའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པས་རང་མེའ་འཁོར་པའི་བདེ་འཕོར་ཟད་གཞལ་
 མེད་པར་བྱིན་པའི་དྲིན་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་མར་ཐོག་དུ་བབ་ལྷེ་སེམས་ཅན་དེ་
 ཉིད་ལ་སྟིང་རྗེའི་གངས་དེ་སྟེད་སྟེ་བས། སྟིང་རྗེ་དཔེ་དྲངས་པའི་བྱམས་པ་དང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་
 གྱུར་སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་ཀྱི་ཆོད་གཞལ་མེད་པར་སྤྱིན་ཆེན་ལས་ཆར་ཆར་གཤོལ་བ་ལྷ་མ་རྩེལ་
 མེད་དུ་འབྱུང་བ་ན་ལས་རྩེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམས་རྩེལ་ལྷ་མ་ལྷ་ལུང་ཆོས་ལ་
 རྒྱུ་མ་ཅམ་དུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གྲས་པའི་མ་ཆུན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱན་གཏན་དུ་བཅད་ནས་
 མི་གནས་པའི་ལྷང་འདས་རྒྱུ་མ་ལྷ་བྱུང་ལ་འགོད་པར་རྩས་སོ་སྤྲུམ་པའི་རེས་ཤེས་ཤུགས་དུག་གི་གློ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ། བསྟོམས་པས་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་
 གཏིང་དཔོགས་པར་རང་ཐོག་དུ་ཁེལ་བ་དང་། དེ་ལྷ་མཁེལ་བ་ན་དེ་དག་བསྐལ་བར་མི་རྩས་སོ་སྤྲུམ་
 པའི་སྟིང་ཤུག་དང་བྲལ་ནས་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱུབ་པ་མཐའ་འདོན་གྱི་སྟིང་སྟེ་བསམ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བས། དེའི་རྩལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྟེད་དེ་སྟོམ་པར་བྱོལ། །

39) དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་བསྐྱེམས་བས། སྐྱེམ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་ཚུལ་བའི་

ཉིད་ཀྱིས་སེམས་གཡེངས་ནས་གནས་སྤྱོད་འདོད་ན། འོག་རྒྱུང་ཆ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་གྲོང་། ཆ་གཉིས་
ཡར་ལ་བྱངས། རྟེན་རྒྱུང་ཆ་གསུམ་ལས་ཆ་གཅིག་མཐོན་ཆ་གཉིས་གྲོང་དེ་གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྱུར་
རམ་ཕྱིར་སྤུལ་བ་གང་བཤེད་འོས་རྒྱུང་བུམ་པ་ཅན་དར་བྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བར་བསྒྲོམས་པས། གང་
ཟག་གི་རིས་ལ་ལ་སྒོ་བྱུང་དུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་རིས་ནས་བཅོན་ཐབས་སུ་དྲོད་གིང་གཙུབས་པས་
མེ་འབར་བ་ལྟར་འབར་བས་དགུན་ཉི་མ་ལྷོག་སྐར་དུ་འདར་ལུས་གཅིར་བྱུར་བ་སྐད་ཀྱང་གང་བཤེད་
བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཐོད་པ་གསལ་བ་དང་སྒྱི་གཙུག་སྤྱག་སོང་སྒྲུམ་པའི་ཟུག་དང་མི་བཤེད་བ་དང་མགོ་
ཟི་བ་དང་ན་ཐོམ་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལ་ལ་པོ་བ་ཁྲོག་ཅིང་སྤྱུ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་ཡན་ལག་ཚོགས་གཞི་
ཐམས་ཅད་ན་ཞིང་གང་ཞུམ་དང་ཆ་བེར་བྱེད་པ་འབྱུང་ལ། ལ་ལ་དངོས་སམ་མཐོང་ཉམས་ལྟ་བུར་
དཀར་པོ་དང་དམར་ལྗང་སོགས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་འབྱུང་བས།
དེ་ལྟར་བྱུང་ན་གོས་དྲོ་བར་བྱ། ཟས་བཅུད་ཅན་ཆོད་རན་པ་དང་། སྒྲུ་མཉེ་དང་ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་
ཁམས་མི་ལྷོག་པར་བྱ། གང་ཟག་ལ་ལ་སྐྱེན་དེས་ཉམས་བཟང་པོ་སྒྲེས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
གསལ་འདྲི་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྟོགས་པ་འདར་འདྲི་ཐན་དུ་མེད་སྒྲུམ་པའི་རྩྭ་པ་སྒྲི་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་ག་ལ་འཛིན་པས་སྒྲར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསྒྲུལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་
བ་སྟོང་ཆོམ་ཆོམ་དུ་ཡིད་དུ་ཡིད་དུར་བྱེད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མོས་གུས་ཀྱི་ལྷོ་
རིག་སྟོང་རྗེན་ནེ་བཤེད་ཉིད་ལ་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་སྒྲིང་བར་བྱའོ། །

༣༩ ཡང་དྲག་དུ་བསྒྲོམས་པ་ན་ནམ་རྟོག་བཟང་རན་དུ་མས་ཤེས་པ་གཡེངས་ན། རྣམ་
རྟོག་གི་རྩུབ་མ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་བཀོད་དེ་རྣམ་རྟོག་ཅི་
འགྱུ་བཤེད་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་བཞག་པས། རྣམ་རྟོག་གི་དོ་བོ་རང་རིག་རྟེན་ནེ་བཤེད་ཉིད་ལ་གཡེང་ཐོན་
ནས་རྟོག་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་བཅོན་སའམ་གནས་ཆ་ཟེན་པས་སྒྲར་གནས་པ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་
བམ་དགོས་པར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་པེ་ཞིང་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱག་པ་དང་དགོས་པ་བྲལ་ནས་གནས་
འགྱུ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཡོ་ལང་དུ་རྟོགས་ནས་རིག་པ་དྲི་མེད་པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་
དུ་གནས་པའི་ཉམས་ཁོར་ཡུག་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་སྟོམ་གྱི་དོ་རྟེན་བྱས་ནས་སྒྲིང་བ་ན་ཉམས་ལེན་

ལ་ཤོར་ཐབས་ཀྱི་གོགས་མི་འཇུག་པས། རྣམ་རྟོག་སྒྲོམ་དུ་འཁྱེར་གཤམ་པས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱག་མི་ཡོང་
ཞེས་རྒྱལ་བ་ཆོད་ཚང་པས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ཏེ་འཁྱེད་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱོག་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གནད་དུ་སོང་པས་སྒྲོམ་རང་འཁོར་དུ་མི་སྐྱེ་མི་སྤིད་པའི་གསང་ཐུ་མོ་ཡོད་པས་དུས་དང་སྐུར་
ཏེ་ཁྱེད་པར་བྱའོ། །

༡༩ དང་སང་གང་ཟག་གི་རིགས་སལ་ཆེ་བ་ལ་མྱོང་བ་འདི་ཙམ་སྐྱེས་པ་ནས་རྟོགས་པའི་
ཐོགས་སྐྱེད་ཆེར་མི་འབྱུང་པས་དེའི་དུས་ཆེ་འདི་སྒྲོམ་བཏང་སྟེ་རྒྱུབ་པ་སྐྱུགས་སུ་ལོ་གསལ་འགའ་རེ་
བསྐྱངས་ནས་བསྒྲོམ་ས་པས་ཉམས་སྦྱང་དེ་ག་ལ་རེས་མོས་གྲུས་དང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོགས་ཐོན་
ནས་ཤེས་པ་སྦྱང་གསལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ངར་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། རེས་མོས་གྲུས་དང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཐོགས་ཐོན་ནས་བྱིང་སྐྱུགས་འཕྲོ་ཆོད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕྱུང་བ་དང་། རེས་ཉམས་བཟང་པོ་སྐྱེ་བས་ས་
ཀྱིས་བརྗོད་མི་ཤེས་པས་ཉིན་མཚན་གར་སོང་ཆ་མེད་པར་ལྟོ་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་། རེས་
དན་ཤེས་ཀྱིས་ནམ་སྦྱོང་དགེ་སྦྱོར་ལ་སློ་ལས་རུང་དུ་བྱིས་སེ་འགོ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་དེ་ཉིད་མི་ལམ་
དུ་འང་འདྲོངས་པའི་ཉིན་མཚན་བསྟེ་བྱུབ་པ་འབྱུང་བས། འདི་ཙམ་ལ་ཆོག་ཆོད་བཟུང་ནས་བདག་ལ་
དགེ་སྦྱོར་ཁོར་ཡུག་མ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པའང་འབྱུང་ལ། གང་ཟག་ལ་ལ་མྱོང་བ་འདི་ཙམ་སྐྱེས་
པ་ན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་སོང་ནས་རྒྱུབ་པ་བཞག་སྟེ། ཆེ་འདིའི་དགའ་བདུལ་གཉེན་
སྦྱོང་གི་ཆེད་ཀྱི་སྦྱང་ཀར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཞི་སྦྱོང་བ་དང་གྲོང་ཆོག་འདྲེ་འདུལ་སོགས་ཀྱི་གཞན་
དོན་ལྟར་བཅོས་པ་དང་། ཆོགས་པ་སྦྱོང་བ་སྐྱད་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ན་འང་ཉམས་སྦྱང་དེ་
ཉིད་གྲིབ་སོགས་མ་ལྟར་ན་མི་འཆོར་སྐྱུམ་པ་དང་། ལྷུང་ན་འཆོར་སྐྱུམ་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལྟར་གཞན་
དོན་ལྟར་བཅོས་པ་ན་དང་པོར་མྱོང་བ་དེས་ཟིན་ཀྱང་ཁྱིས་མྱོང་བ་དེ་ཡལ་ནས་ཐམས་པེས་སེར་འགོ་
ཞིང་། སོང་བ་ན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འདི་དང་པོ་སྒྲོམ་ཆེན་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ལ་དེ་སྟེག་ཅན་གྱི་
སྦྱོང་བའམ་ཆོས་བརྒྱད་ཅན་ཟེར་ནས་གཤེད་སྐུར་སྐྱེ་ཆོགས་འབྱུང་ལ། སྒྲོམ་ཆེན་དེ་འདྲའི་རིགས་
པ་ལ་ལས་ཁོང་རང་གིས་སྦྱོང་བ་ན་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བས་མ་བབ་ཀྱི་དགོས་པའི་དོ་ཆས་སྐུར་དགེ་སྦྱོར་གྱིས་
ཟིན་པ་སྐྱད་ཀྱི་གཡོ་སྦྱུའི་གྲོལ་ཆ་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་རིགས་དེ་འདྲས་རང་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཡལ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་འདྲ་རྒྱས་བཀའ་བའམ། ཡང་རང་མ་བབ་ནས་གཞན་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡང་འཇུག་ཚབས་རེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རང་རེ་
ལ་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲ་མ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས།
དེས་རང་རེ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་སྐྱབས་ནས་རྒྱུད་སྒྲིབ་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་པའི་བསྐྱབ་
མེས་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་གང་ག་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་བདུད་གྱི་སྟེང་པ་སྟེ་
ཉག་རེ་རེ་ལས་དེ་སྟེང་འབྱུང་གྲུང་བར་ཆད་བྱ་མི་ལུས་པ་ལྟར། སྤྲ་མས་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས་པ་ལ་ཡང་
བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་མི་ལུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་ལ། འདི་ཡང་སྤྲ་མ་དང་སྟོབ་མ་མཆོན་ཉིད་
དང་ལྷན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲ་མ་མཉམས་པར་བྱས་པས་བྱིན་སྐྱབས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་
མེད་པ་ཐོབ་ཀྱང་མ་གུས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཉམས་པར་འབྱུང་ཏེ། རིགས་རབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
གྲིང་གཞན་ནས་མེ་རྟོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་ལུས་པ་ཞིག་ལ་རིགས་བཟང་ཞིག་གིས་གདམས་པ་ལུས་
པས་ཁྱོད་རིགས་གྱི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་གནང་། ར་རྒྱལ་བཅག་ནས་ལུས་པས་གནང་ནས།
དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆད་སྟོག་པ་མང་དུ་ཐོས་ནས་ཁྱིའི་སྟེང་
དུ་ཉལ་ཏེ་རྒྱུགས་པས་སྟོབ་མའི་ཡུས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ལ་སྟོབ་མས་གིན་དུ་ཐུགས་ལ་བཏགས་
སྟམ་དགའ་བ་སྟེས་པས་སྤྲ་མ་དང་ཡོན་ཏན་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱིས་གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་གྱི་ཡོན་
ཏན་འདི་རིགས་རབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐོབ་བམ་ཞེས་དྲིས་པས། རིགས་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྒྲུས་མ་ཐག་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་
ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོམ་ཉིན་མཆོན་བསྟེ་བྱུང་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་འབྱུག་སྟོར་བ་མོགས་གྱིས་ཉམས་
ཁོར་ཡུག་དང་རྟོགས་པ་ཁོར་ཡུག་གི་བསྟེན་མཛད་ནས། འདི་ལ་ཉམས་ཁོར་ཡུག་མ་ཞེས་བརྗོད་དེ་
རྟོག་པ་ཁོར་ཡུག་མ་བྱུང་གི་བར་ཉམས་ཁོར་ཡུག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་སྟོམ་འཇའ་ཆོན་མ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

༣༧ དེས་ན་སྤྲ་མ་ཉམས་སྟོང་ཅན་གྱིས་ཁྱིའི་པ་ན་སྟོབ་མའི་རིགས་ལ་ལ། མཉམས་འཛིན་
གྱི་དམིགས་སྟོར་གཅིག་གཉིས་དང་བསག་སྒྲུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བསྒྲུང་ཁ་སྟེ་རེ་ཟུང་རེ་བསྟན་མ་
ཐག་པར་མོས་གུས་དང་པེས་འབྲུང་གི་སྟོ་འབྲུང་སྟེ་མེ་ཆེ་དང་། སྟོམ་ཡང་བཟང་པོ་སྟེ་སྟེ་འདྲ་བ་
ལ། དེ་ནས་སྤྲ་བརྟུང་དེ་བསྟོམས་པས་ནམ་གཞན་ཆད་ཀའི་ཆར་ལྟར་བམ་ལ་པར་ཐང་རེ་

ཀྱི་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཀྱི་མི་དགེ་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ཡང་། སྐུགས་གཏིང་སྒོ་སྤེལ་བའི་སྒྲ་མ་རྒྱུ་བས་
སྒྲ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་བས་གནས་བསྒྲུ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དད་པ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སྒྲ་མ་དེའི་
ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ཐུང་བ་སྤེལ་སྤོང་དུ་བཞིག་པའི་ཆ་ཤས་བདག་གི་སྒྱི་བོར་ཞོད་པའི་སྒྲལ་བ་ཐོབ་ན་ཅི་
མ་རུང་སྒྲལ་དུ་སེམས་པས་བཀའ་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་ཅིང་། རྒྱུ་བ་པར་མ་ལུས་ཏེ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་
ཅི་འདྲར་སོང་ཡང་། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདག་གི་འདྲན་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་
སྒྱོར་བས་བསྐྱོ་མ་ཐོགས་ན་འང་། སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲུས་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སྒྲོ་སྒྲར་
ཆོས་སྒྲ་སོང་བ་དེ་ཡང་ཕྱིས་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་རང་འགྲིག་དུ་འགྱུར་ལ།
སྒྲར་སྒྲོ་ཆོས་སྒྲུ་མ་སོང་བ་ཡང་སྒྲར་སྒྲོ་ཆོས་སྒྲུ་འགོ་ཞིང་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་མིན་པའི་རྒྱུ་བས་གནས་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་མ་ཁེལ་བ་དེ་འབྲལ་དུ་ཞེན་པ་ལོག་པ་སྐྱད།
གཏོང་ཐོང་ཆེ་བ་སྐྱད། སྒྲིང་རུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་སྐྱད། རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་སྐྱད་དུ་ལོ་ཤས་
བྱས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་ཆོས་སྒྲུ་མ་སོང་བས་ཆེ་འདྲི་སྒྲར་ཤས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པས་ཆོས་ཆོས་ལྟར་
བཅོས་པར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་སྒྲུ་མ་དང་དགོན་མཆོག་
གིས་རི་ལྟར་རྒྱུ་བས་ཀྱང་སྒྲོབ་པར་མི་ལུས་གིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཀྱི་མཐུ་དུགས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་སྒྲོབ་པར་ལུས་མི་ལུས་ཀྱང་ཅ་བའི་སྒྲུ་མའི་བཀའ་
རྒྱུ་བ་ལུས་མི་ལུས་ལ་རག་ལས་པས། སྒྲུ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་རྒྱུ་བས་ལ་ཆད་མར་བཟུང་ནས་ཅི་
གསུང་རྒྱུ་བ་པ་མེད་པར་ཆོག་ཅིམ་གྱིས་དགོན་མཆོག་རྒྱུ་བས་སྒྲུ་མ་འཛིན་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་རྒྱུ་བས་
དང་བྲལ་བས་ཐར་ལམ་གྱི་སྒྲལ་བ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་བས་འགོས་
འབྱེད་པའང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་གོ། །དེས་ན་དགེ་སྒྱོར་དང་མྱོང་བ་ལ་འབྲལ་བར་ཆད་ཅི་བྱུང་ཡང་
དགོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀྱི་རོ་པོ་སྒྲུ་མ་དམ་པ་མཆོན་ལྟར་ཞིག་གི་བཀའ་ལ་ཆད་མར་བཟུང་བའི་
རྒྱུ་བ་པ་ལ་སྒྱོར་བས་དངོས་སྒྲུ་འཇུག་མ་ཐུབ་ཀྱང་སྒྲོན་པས་རྒྱུ་བ་པའི་བསམ་སྒྱོར་གྱིས་འདོད་པའི་
དད་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཐུགས་དགེ་སྒྱོར་རྒྱུན་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཇུག་པས། འབྲལ་
རྒྱུན་ནམ་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་སྒྲོམ་དམ་སོགས་ལ་ཉམས་ཆག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་མི་གསོད་པར། སྒྲར་ཡང་
སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཉིད་ལ་རྗེས་སྒྲུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པ་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་.....

བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་དང་སྒྲིམ་མཐའ་ལམ་དུ་རྗེས་སུ་འཁྲིད་ཅིང་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 བས། སྒྲིམ་དམ་པ་ལ་མོས་གུས་མ་ཉམས་པ་འདི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་འཛིན་པ་དེ་ལམ་དུ་
 འཁྲིད་པ་ན་འཁྲིད་པར་བྱར་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལྟས་འཁྲིད་པར་བྱར་མི་རྣམས་པའི་སྒྲོབ་མ་དེ་དང་སྒྲིམ་དེ་
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱི་ལས་འབྲེལ་ཆེ་འདི་དང་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ངེས་པས། བཟའ་
 བཏུང་སོགས་ཟང་ཟིང་གིས་སྒྲོབ་མ་དེའི་སེམས་བསྐྱུང་ཞིང་མཁུ་བའི་དད་སེམས་འཇམ་བུས་འཛོག་
 པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲོབ་མར་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས། བརྒྱད་ནས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་པས་
 སྒྲོབ་མར་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཡང་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ལམ་དུ་ཁྲིད་པ་ན་སེམས་ལ་གནས་ཆ་སོགས་
 ཅི་ཡང་སྒྲེར་མི་བཏུབ་པ་ལ། ལྷ་སྐྱའམ་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལྷ་བུའི་སེམས་འཛིན་དང་རྒྱུད་སྒྱུར་བྱས་ན་
 ཆགས་ཉམས་ལྷ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཉམས་སྐྱེས་ནས་ཆགས་ལམ་སོགས་
 གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉི་ཆེ་ལ་སྒྲོ་བྱོགས་པའང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱལ་ལྡན་ལ་ལ་ཆགས་
 ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིད་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འབྱུར་བའང་ཡོད་ལ། དེ་འདྲའི་རིགས་
 ཀྱི་སྐྱལ་དམན་ལ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱུ་དགུ་བསྐྱར་བའི་སྒྲུང་འཛོད་མ་ཞིག་དང་ཐུད་ནས་མཐར་གྲོང་གསེབ་
 ཏུ་ཁྱིལ་རྩེ་ལུང་པའང་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་ཁྲོ་བོའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ལ་སེམས་གནས་ཆ་རྟེན་པས་
 བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་རུས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱིད་ནས་སྒྲོམ་ཆེན་པར་མིང་བཏགས་པའི་མཐུ་གཏང་ཁྲམ་
 གསུམ་གྲོང་ཆོག་འདྲེ་འདུལ་སྤེལ་གསེབ་པ་སོགས་བྱེད་པའང་འབྱུང་བས་དེ་དག་ནི་དམ་ཉམས་དང་
 འདྲེས་ཁྲེར་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། སྒྲོམ་ཆེན་འཆལ་བ་དང་སྒྲོམ་ཆེན་མཐུ་མཁུ་ལ་བལྟ་བར་
 ཡང་མི་རུང་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་ལྷ་ག་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 རྒྱལ་བ་འབྲི་ཁུང་པས་གསུངས་སོ། །

༣༥ ཡང་དེ་ལྟར་ཉམས་སྐྱེད་རྒྱུད་ཟང་ཟིང་སྐྱེས་པ་ན་སྒྲོན་ལམ་སམ་འབྲེལ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་
 པའི་ལྷ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གང་ཟག་འདི་ལྷ་བུའི་སྐྱུ་བ་རྒྱུགས་ཁུང་པར་དུ་འཕགས་སྐྱེ་ལ་ཉམས་
 རྒྱུང་བཟང་པོ་ཡོད་ངེས་པས། དེའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ཉམས་རྟོགས་དྲིས་པའི་ཆོ། དེས་ཉམས་སྐྱེད་
 གི་གསལ་སྒྲུང་བདེན་ནམ་རྒྱུན་ཅི་རིགས་བཤད་པ་ན་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་དེའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་དད་
 བས་འབུལ་ཞབས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀུར་གྱིས་མཛོད་པའི་ཆོ། བདག་ནི་རྒྱུབ་པ་བོའམ་རྣལ་འབྱོར་

པའམ་བྱགས་དམ་པའམ་སྒྲིམ་ཆེན་པ་བཟང་པོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོན་བཀྱར་
སོགས་རྣམ་གཤེད་གིས་སྒྲུབ་པ་ལའང་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་མཆོད་
གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་ཐོས་སོགས་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་སྦྲུང་བའི་ཞིང་ལ་བསོད་
ནམས་མི་བསག་པར། སྒྲིམ་ཆེན་པར་བྱགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་ཐོས་པའི་ནོར་གྱི་བྲལ་བ་ལ་དད་པས་
བསྐྱོན་བཀྱར་བ་ནི་བདུད་གྱི་ལས་སོ་ཞེས་ཕྱག་དོག་གིས་སྤར་སེམས་དུ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་.....
བསྐྱེད་པ་ཐོས་པ་ནས་འགྲན་རྒྱ་དེས་ཀྱང་བདག་གི་སྦུལ་དུ་དམན་པའི་ས་བབུང་། རྩལ་པོའི་གོས་གྱོན།
སྤར་ཟས་རབ་ཕྱིད་བྱས་པ་ལ་ཁོང་བཟང་པོར་བྱགས་པའི་བསོད་ནམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དོག་པ་
ནི་ཆེས་མི་འོས་སོ་སྒྲུམ་པའི་སྤར་སེམས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་སྦྱེས་ནས་རང་རེས་སྤར་སྒྲུབ་
པ་བྱས་ལོ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་པ་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལོར་བྱས་པ་ཐམས་
ཅད་ཆ་སྒྲོ་ཅན་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་ལྟར་སེམས་འདོད་སྤར་གིས་འབྲུགས་པས་དགོ་སྒྲོའང་སྦྱེ་བར་མི་
འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ལས་རན་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་འཇུག་ནས་གཞན་པའི་འགྲན་རྒྲས་དེ་
དག་ལ་སྤྱི་བསག་པར་ཡང་འགྱུར་བས། དེ་ལྟའི་ལས་རྒྱལ་རན་པས་རང་ཉིད་མ་ཟད་རང་གཞན་
དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་མི་དགོ་པ་དུ་མ་འཕེལ་བས་བདག་གཞན་འབྲེལ་
ཆད་བདུད་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཉོན་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་གནས་ཐོས་བསམ་
སྒྲིམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་རང་གི་སྒྲུབས་གནས་
ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། གཞན་གང་ལའང་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ་བཤད་
ན་བདུད་གྱི་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་དངས་ནས་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་སྟོག་པའི་ཉོན་དུ་འགྱུར་ན། ཐོས་
བསམ་སྒྲིམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་ནས་ཆོ་འདོད་རྟེན་བཀྱར་གཡལ་ན་དེ་ཉིད་ལྟའི་བདུད་དངོས་
སྤྲུལ་དངས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདུད་གྱི་མཐུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་སྟེང་།
ཡོན་ཏན་དོམ་པ་ཉིད་ཡིན་བས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདུད་གྱིས་སྐྱགས་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་བདུད་གྱིས་སྐྱགས་མི་རྟེན་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་
ལྟ་དང་བཅས་པ་ལ་གསར་ཞིང་ཡོན་ཏན་པ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ས་ལམ་
གོང་མའི་གནས་སྤུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ན་སྒྱག་བྱོ་ཞིང་དོ་ཆོ་བའི་གནས་སྤུ་བལྟས་

ནས་སྒྲོན་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དག་ལ་མཐོལ་ཞིང་བསྒྲགས་ནས་ཡིད་
ལ་འགྲོད་པ་ཆེན་པོས་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་བདག་གིས་ལས་བཟང་དན་གྱིས་འབྲེལ་
ཏེ་ཆོད་གྱི་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ཞིང་དམ་པར་དངོས་སུ་མ་ལྟར་གྱི་བར་དུ་བདག་ཉིད་ཡོན་གནས་
གྱི་ཞིང་དུ་སྦས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གསང་ཞིང་སྦྱ་བའི་སྦྱོད་ལམ་ཁོན་ནས་ སྦྱབ་
པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

༡༤ དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྒྲོམས་པས་ལོ་གསུམ་སོང་བ་ན། ཡུལ་ག་གོ་དང་དགོན་ག་གོ་
ནས། སྤྲ་མ་ཆེ་གོ་དང་སྤེད་པོན་ཆེ་གོ་དང་། དགོ་བཤེས་ཆེ་གས་ཁྱེད་གྱི་སྦྱབ་ཚུགས་དང་རྣམ་ཐར་
ཐོས་པས་དད་པ་སྦྱེས་ནས་སྦྱོར་འདྲེན་ཡིན་སྐད་པའམ། སྦྱོར་འདྲེན་པར་མི་རུས་ནའང་ཡོ་བྱད་གྱི་
འབུལ་བ་འདི་བདག་གིར་མཛོད་དེ། བདག་ཅག་ལ་གང་མས་པ་དང་། རྗེས་བསྟན་སྦུལ་དུ་གསོལ་
ཞེས་པ་དང་། ཐ་ན་སྦྱ་ཆབ་དབུ་ལོ་སོགས་མཛོད་པའི་རྟེན་དུ་གནང་དགོས་ཞེས་སམ། ཡང་བྱིམ་
པའམ་རབ་དུ་བྱང་བའི་ཐོས་སྒྲོམ་དང་ཉམས་སྦྱང་ཅན་དག་གིས་ཁྱེད་ལྟ་བུའི་སྦྱབ་ཚུགས་དང་རྣམ་ཐར་
ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲ་མངའ། བདག་གི་ཉམས་སྦྱང་ཐོས་བསོགས་ལ་དཀའ་འབྲས་འདི་ལྟར་བདོག་
པ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དྲི་བ་དང་སྦྱེས་སོགས་བྱུང་བ་ན། བདག་ལ་རང་གཞན་སྦྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་
རུས་པའི་ཐབས་ཤེས་སྦྱང་བ་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་གཤེད་དེ་དག་ལ་རི་དྲགས་
ལ་རྗེ་ཐེབས་པ་དང་མགོ་ནད་ལྟར་བྱོལ་ནས་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱོས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྦྱར་གྱི་ཆོས་དང་ཟང་
ཟིང་གིས་བསྦྱས་པའི་འབྲེལ་ཅན་དགོ་བཤེས་དང་མི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་བྱར་དུ་སྦྱོ་བསྟན་ནས་འདྲེ་
འཛིལ་སྦྱར་བྱུང་ན། བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་ལུས་གནད་དང་མ་བུལ་བ། དག་སྦྱ་བཅད་དང་མ་བུལ་
བ། སེམས་འདྲེ་འཛིལ་རི་དྲགས་ལ་ལིངས་པ་ཐེབས་པའི་སྒྲོ་ལྟར་གནས་བཞིན་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཆུན་
གྱི་སྦྱག་བསྐལ་མཐའ་མེད་སྤྱིང་ལ་གཟེར་ཆེད་དུ་སྦྱ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་བྱགས་རྗེ་བསྦྱལ་བའི་གསོལ་
འདེབས་གདོང་མཆི་མས་ཁེབས་པ་བཞིན་འལྱར་འལྱར་དུ་བྱས་ནས་དགོ་སྦྱར་ལ་གཞོད་པའི་ལོང་
གཏམ་དང་བཟང་བུར་གི་ཡོ་ལང་སོགས་གྱི་སྦྱ་ཐག་ཆད་གཅོད་དུ་བྱའོ། །ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་
བདག་སྤྱིང་ནས་ཆོས་གཅིག་བྱེད་པར་འཆོལ་བས་ཁྱེད་གྱི་སྦྱོབ་མར་བཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་ནན་ཏན་
དུ་བྱུང་བ་ན། བདག་གིས་སྦྱོབ་མ་ཆོས་གཞན་དུ་ཁྱིད་རུས་པའི་མཁྱེན་བཙུན་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་མེད་

པས་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དྲུང་དུ་སོང་ཞེས། བད་སྐྱུར་ནས་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང། གཤམ་སྤྱིད་ལྷོག་
 ཏུ་མ་བཏུབ་ན། ཚེ་འདིའི་ལྷོ་གོས་སོགས་ཀྱི་འབུལ་གནང་གི་རེ་ལྷོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་བཅད་དེ། ཞེ་
 ཐག་པ་ནས་སྐྱེ་ཤིས་འཛིགས་པའི་སྐྱལ་ལྷན་དུ་སྒྱུར་ན། ཚེ་འདི་སྐྱོས་བཏར་གི་མན་རག་བཤད་ནས་
 ཚེ་ཕྱི་མ་པན་གྱི་འདུན་མ་མ་གཏོགས་ཚེ་འདིའི་སང་པན་གྱི་འདུན་མ་ལ་ཕྱིས་གདབ་མི་བྱ་བའི་སྐོ་སྐྱེས་
 པ་ན་སྐོ་བ་མར་བཟུང་སྟེ་ཁྱེ་ཁྱིད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་སྐྱེར་མ་བཏུབ་ན་འབུལ་སྐྱུབས་འགོ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅམ་གྱི་དམིགས་སྐོམ་བསྐྱེས་པ་ཕྱག་མཚོད་སྐོར་བ་ཅམ་གྱི་བསག་སྐྱུང་སྐྱུབ་ལུགས་བཏྲན་
 བས་གང་བདེར་བཏར་ནས་རང་གི་དགོ་སྐོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་གདུལ་བྱ་དུས་
 ལ་མ་བབ་བའི་འཁོར་སྐོབ་སྐྱེན་བདག་དང་ཚེས་དྲི་བཤད་ཀྱི་འདུ་འཛི་སོགས་བདུད་འཇུག་པའི་སྐོ་
 ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །

༣༧ དེ་ལྟར་བསྐོམས་པས་གནས་དགའ་འཇུག་སྐྱུག་མེད་པར་རིག་ཐོག་ན་གནས་པའི་
 བཅན་ས་ཟིན་ནས་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱིང་དུ་སེམས་རང་བབས་སུ་ལེབས་པ་ན་ཤེས་
 པ་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་པར་སྐྱེས་པ་ན། ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་ཡིད་བྱེད་རང་གི་རུབ་ནས་
 སྤང་མ་གང་སྐྱིན་ལ་འབྱར་བ་ལྟར་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ན་འཇུག་ལྟར་བདེ་
 ཞིང་འཇུག་ལྟར་གི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་དྲན་ཤེས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཉིང་འཛིན་སེམས་མི་
 རྟོག་པར་འགོ་ལྷོག་བྱེད་རུས་པ་འབྱུང་ཞིང། རྟོག་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ནའང་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་
 དམིགས་པར་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཇུག་ལྷོག་ཡང་ཟོར་
 ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དྲན་
 པས་ཁ་ལོ་ཅི་འདོད་དུ་བསྐྱུར་རུས་པ་འབྱུང་ཞིང། དེའི་ཚེ་ས་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཆར་ལ་རེས་མོས་
 ཀྱིས་སེམས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྤེལ་མར་སྐྱུངས་པས་གཅིག་བོགས་གཅིག་གིས་ཐོན་ནས་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་
 ཡུལ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རིས་སུ་མི་གཙོད་པར། བར་བལྟ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཅེ་
 གཅིག་རྒྱ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དགའ་བདེ་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་འདུ་འཛི་དང་བྲལ་བར་ཤེས་
 པ་གཏིང་གསལ་རང་རིག་རྒྱ་ལྡོང་བའི་ཤེས་རྒྱུན་དེ་ཉིད་བར་མ་ཆད་པ་ལ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་དལ་ལ་
 ལྷོད་ཆགས་པར་ཟིན་པ་ན། སེམས་ཞི་གནས་ཀྱི་དང་དུ་རྒྱུ་ལོ་ཆེན་ལོ་གཡོ་བ་མེད་པར་འབབ་པ་ལྟ་

ལུ་འབྲུང་ཁིང་། དེ་ལྟའི་རྒྱན་དང་མ་བུལ་བ་དེའི་ཆེ། རྒྱུ་འབྱོར་འདོད་འདུན་རྣམ་འཛོལ་གསལ་གྱི་
 ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་འགའ་ཡང་ལྷང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཉམ་བཞག་རང་
 གི་དོ་བོལ་གསལ་ཆ་དང་ལྷན་ཀྱང་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཉི་མ་སྒྲིབ་
 དང་བུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྒྲིམ་གིང་། མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་མཐུན་རྒྱུན་དང་འགལ་རྒྱུན་གྱི་རྟོག་
 པ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་སུ་ཤེས་ནས་རང་སེམས་ལ་སྤང་སྒྲུབ་ཅི་བྱས་ཀྱང་བདུབ་པ་རྒྱུ་ལས་སྤྲུམས་
 ཅི་བྱུང་ཡང་རྒྱུ་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྒྲིམ་ལ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་
 རྒྱ་མཚོ་གཡོ་འགྲལ་མེད་པ་ལྟར་བརྟེན་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྤང་ཆ་མ་འགགས་པ་གཟའ་
 སྒྲར་གར་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེར་འཛོན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བུ་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་བ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་
 སྒྲིའོ། །དེ་ལྟར་འགགས་པར་བསྐྱངས་པ་ན་གཉིད་གྱི་སྤྲུམས་སུ་ཡང་ཉམས་སྐྱོང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཟེན་ནས་
 ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་དང་དུ་བྱམ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། འཆི་ཁར་ཉམས་སྐྱོང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཟེན་བཞིན་པས་
 མཚམས་སྦྱར་ཏེ། འཆི་སྲིད་དུ་ཉམས་སྐྱོང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཟེན་ན་འཆི་སྲིད་ལས་ལྷང་བའི་ཆོ་ཁམས་གོང་
 མའི་གནས་ཅི་རིགས་པར་སྲིད་ལེན་གྱིས་སྲིད་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུལ་བ་འབྲིང་ཁུང་པས་
 གསུངས་གིང་། ཉམས་སྐྱོང་འདི་ཉིད་དང་ལྷན་བཞིན་པར་དབང་གི་མཁའ་པོ་གཞི་མེད་རྩ་བུལ་
 གྱི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི་བར་དོ་འདི་ཉིད་དུ་དམན་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་
 བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེས་གསུངས་སོ། །ཉིན་པར་གྱི་ཉམས་སྐྱོང་འདི་ཙམ་
 གཉིད་དུས་སུ་ཟེན་པ་ན་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འདི་ཉིད་འཆི་སྲིད་དུ་ཟེན་ན་བར་དོ་དང་པོའི་
 འོད་གསལ་དོས་ཟེན་པས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཞེས། བདག་
 ཅག་གི་རྗེ་བརྩུན་གོང་མ་ཁ་ཅིག་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་བརྩུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཉན་པ་རས་ཆེན་
 གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་བྱོང་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། གཉིད་དུས་
 དང་འཆི་སྲིད་དུ་འོད་གསལ་ཟེན་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་བྱེད་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཐུགས་
 གྱི་རྟོགས་རིམ་སྒྲིམ་པའི་འོད་གསལ་ལམ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁྲིད་སྟོལ་ལྟར་ན་རྟོགས་པའི་འོད་
 གསལ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། ཉམས་གྱི་འོད་གསལ་འདི་ཙམ་གྱིས་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༤ དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་རྫོགས་སངས་གྱི་གོ་འཕང་འདྲོད་པའི་བླ་མའི་གྲུས་
 དང་སྤྲོད་པ་དང་ནི་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་དེས་འབྱུང་དང་། དེས་དྲངས་པའི་
 ཉན་མཚན་དུ་ཁམས་གསོ་བའི་གཉིད་དང་བཟའ་བཏུང་ཙམ་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་ལེ་ལོར་མ་གོར་བའི་
 བརྩོན་པ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་འབྱངས་ཤིང་གཉིད་དང་བཟའ་བཏུང་གི་དུས་ཀྱང་རང་སའི་ཉམས་
 ལེན་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་པ་ན་སྤར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་འཐོར་རྒྱུད་དུ་གཤོ་འགས་ཀྱང་གཡོ་ཞིང་
 འབྲུགས་ཤིང་རྫོགས་པར་མི་རྒྱས་པར་དང་ཆ་ལྷོ་ཆེར་འགྲོ་བ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་ཆ་
 ལ་ཉན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་པའི་རྟོག་པས་རྩི་བར་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད། ཤེས་པ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རིག་ཙམ་གསལ་ཙམ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲི་རིས་དབྱེ་མི་བྱབ་པར་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་རྟོག་གི་བརྫོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་སལ་ལེ་རྟིག་གེ་ཡེ་རེ་བཡེར་ཐོན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་མི་རྟོག་རྩིན་ནེ་བའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་དྲངས་པ་ལ་ཉ་འཕར་བ་རྩེས་མི་མངོན་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ངོ་ན་རྣམ་
 རྟོག་གི་སྒྲོས་པས་རྩི་ལྟར་བསྐྱད་ཀྱང་བསྐྱད་མི་རྒྱས་པ་དང་རྩེས་མི་འདྲོད་པའི་རིག་པ་གསལ་སྟོང་
 ལྟར་ངེ་བ་ཉམས་བདེ་གསལ་སོགས་གྱི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལྟག་པར་མཐོང་བུའི་ལྟག་མཐོང་
 གི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་
 གིས་རང་རིག་པ་ནི་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ཤོད་ཆང་པ་དང་། བྱུང་ཐོབ་
 ཨོ་རྒྱལ་པ་དང་། ཡང་དགོན་པ་སོགས་གྱིས་རྩལ་འདོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་ལ་བྱོད་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ད་དུང་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་
 བའི་སེམས་ངོ་མཐོང་བའམ་ཆོས་སྒྲུའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་སེམས་གྱི་
 སྟེང་དུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོའི་ཉམས་སྟེང་སྟེས་ནས་ཉན་མོངས་གྱི་རན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
 འོན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་བཟང་པོ་དེ་ལའང་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ཆའི་རྟོག་པའི་བློགས་རྒྱུར་ཟད་ཡོད་
 པ་དང་བྲལ་བས་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་རིག་གསལ་སྟོང་པའི་རང་ཐོན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྟེང་དེའང་
 བསྐྱེད་པའི་འཛའ་སྒྲིན་ལྟར་རྩི་དྲངས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་བློགས་
 གཅིག་ཙམ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བས་ལྟག་མཐོང་
 ཞེས་བརྫོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ཙམ་གྱི་ལྟག་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་

པ་མཚན་ཉིད་པར་དྲགས་བརྒྱད་པས་བཞེད་སྒྲུལ་པར་རྗེ་མེད་མདའ་པས་ཀྱང་དགོངས་པར་སྤྱང་སྟེ།
 དེའི་དྲིས་ལན་ཞིག་ཏུ་དྲགས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་བརྟོགས་པ་དེ་རྗེ་མི་ལ་ལྷ་ལུའི་མགྲུང་དང་བསྟན་ན་……
 ལེགས་པར་མཐོན་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དམའ་ན་གངས་
 ཅན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་བྲིས་གངའོ། །དེ་ལྟའི་ཉམས་སྦྱང་ལེགས་པར་
 སྦྱོང་བ་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་སྤྱང་འགག་སུལ་ཆེ་རྒྱུད་ཅི་ཡིན་ཀྱང་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་གནས་ཆ་གཉིས་ལྟ་བུ་
 མོ་ལོག་པ་ཙམ་ལ་ཤེས་པ་སྦྱང་གསལ་ཡུལ་མེད་རང་རིག་གི་རང་ཐོན་ནས། རྒྱ་མཚོ་དྲངས་པ་ལ་
 གཟའ་སྐར་ཤར་བ་ལྷ་ལུའི་སྦྱངས་པའི་ཐུན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་ཉམས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟའི་རྟོགས་
 པ་སྦྱངས་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་པའི་……
 དགའ་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ལ། འདི་ནི་ཞི་གནས་ཁོ་ནའི་ཉམས་མ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཕྱོགས་
 ཟེན་པའི་ཉམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

༡༤ དེ་ལྟར་ལེགས་པར་གཏུགས་བསྐྱངས་ནས་བསྒྲོམས་པས། སེམས་ཀྱི་གསལ་དྲངས་
 ཀྱི་འཆར་སྒྲུའི་མདངས་ཐོན་པས་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་བདག་གི་མཛོན་ཤེས་ལྷ་ག་བསྟན་ལུས་སོ་སྒྲུལ་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འཆད་རྩྭ་རྩྭ་པའི་ལུས་པ་
 དང་ལྡན་སྒྲུལ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་འཆར་སྒྲོལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལན་གཞོད་བདེ་སྟག་གི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་ལའང་རང་བྱུན་རྩྭ་སྒྲུལ་པའི་ཉམས་མཐོན་པོ་
 འཆར་ནས། སྤྱི་མ་སྒྱུ་དྲིན་ཅན་གངས་རྒྱ་དོ་མཚར་ཅན་སྤྱི་མ་རྗེ་བཙུན་འདི་དང་མཇལ་བས། རེ་
 མཚོངས་སོ་སྒྲུལ་ནས་མོས་གུས་ཆད་བརྒྱུད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་སོགས་
 ཀྱི་གྲེགས་བམ་དུ་མ་བརྩམ་པ་དང་འདི་ལྟའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཐོགས་འདོན་ལ་ཅ་རི་ཉི་མེ་སོགས་
 གནས་ཆེན་རྣམས་བསྐྱར་དུ་འགོ་སྒྲུལ་ནས། བསྐྱར་བྱིན་པ་ན་སྤུལ་ལྡན་ལ་དེར་བྱིན་པའི་དགའ་སྦྱང་
 སོགས་ཀྱིས་དགོ་ཆོགས་རྫོགས་ནས་སྤྱི་མ་དམ་པ་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཞེངས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མཁའ་འགྲོས་ཐ་མལ་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་སྤྱད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟའི་སྤྲལ་བ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་གནས་དེའི་
 ལས་ཀྱི་ཏ་ཀའམ་ཞིང་སྦྱང་སོགས་གནས་དེར་བཞུགས་པའི་དཔལ་པོ་དང་མཁའ་འགྲོས་དངོས་སུ་

དངོས་ཀྱི་ཕྱི་ན་ནས་ཐུན་མོང་གི་ཐུབ་ཏུ་གས་སྟོན་པ་འདྲ་བུ་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་སྒྲུལ་བ་དང་མི་ལྟ་བུ་
 པ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཐོབ་ཀྱི་རྗེ་གོང་མ་རྣམས་འདི་ལྟ་འདྲི་དཔེར་གནས་བཞེན་ནས་རྒྱུ་པ་ལ་སྟོང་པོར་
 མཛད་པ་ཆེས་དོ་མཆར་རྟོགས་དུ། རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་དཀའ་སྤྱད་སྟོང་རུས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་.....
 རྣམས་མཐོང་ཐོས་དུན་པས་དད་པ་གསོས་ནས་དགོ་སྦྱོར་ལ་དཀའ་ཏུ་བསྒྲུལ་བས་ཉམས་རྟོགས་བཟང་
 པོ་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་འདྲི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་དགོ་ཆོགས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་སྟིག་
 སྒྱིབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཆོལ་དེར་སྟོང་ནས་མི་འདོད་པའི་གོགས་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་
 ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཐོགས་སུ་ཐོན་ཏེ་གདོད་ལའོར་བ་དང་རན་སོང་དུ་སྟེ་འཕྱུར་
 ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆེར་རྟེན་ཐོན་དུ་འཕྱུར་ལ། ཡང་དེར་སྟོན་གྱི་ཆོལ་དེ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེན་གྱིས་ལས་སྒྲིབ་
 ཀྱི་ལྟངས་ཀྱི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོལ་དེ་རུས་བྱས་པར་ལྟར་ན་འདྲ་ཉམས་སྟོང་དེ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་ན་སྤྱར་ཉིད་པ་
 གཞན་དུ་སྟེ་པ་ན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ཉིད་སྟོན་པའི་རྗེ་བཙུན་དང་མཛེས་ལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་འདི་ག་...
 བས་འཇུག་པར་འཕྱུར་བའདྲ་ཡོད་པས། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔལ་སྒྲུལ་པོ་ལ། བག་མོ་བྱུ་ལ།
 འབྲི་ཁུང་ལ། ཀམ་པ་འབྲུག་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་རི་ལ་ཕྱི་ཏི་སེ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་དུ།
 སྟོབ་མ་རྣམས་བཟང་པས་ཏེ་རྒྱུ་བ་པ་ལ་ཐོགས་དབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་མཐུན་སྟེན་དུ་ཆེས་བསྟན་གནས་ལ། སྒྲིས་
 བྱ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུ་འགོས་སམ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཞབས་ཀྱིས་ཐོན་ནས་ནན་ཏན་
 ཆེན་པོས་རྒྱུ་པ་ལ་སྒྲ་ཉམས་སུ་བསྟར་བའདྲ་ཐོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཆོད་ཆར་བ་དང་། རྒྱུ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱུན་པ་སོགས་ཀྱིས་
 འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཆེན་པ་ལ་ཆེར་དུ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཐོགས་འདོན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་
 པ་སྟོང་པ་ལ་གཤེགས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བ་འབྲུག་པར་བྱའོ། །

༩༠ དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་གཉེགས་སུ་བཞིངས་ནས་སྟོབ་མ་དད་བཙུན་ཤེས་པ་ཅན་དང་.....

རྟོགས་ལྟན་གྱི་བླ་མ་དག་པར་བྱ་བཟང་སེམས་པ་མའི་དོར་བལྟ་བས་མས་ལེགས་པར་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ལྟར་ཁྱེད་པ་ན། ཀྱུན་རྫོབ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གདུང་ཤུགས་དུག་པོས་ཉམས་སྟོང་སྟེས་པའི་
 ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་དང་། ཆོས་ཉིད་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་གཉིས་ཀལ། སེམས་དེ་ཉིད་བཟོ་
 བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བལྟ་བར་བྱ་

ཞིང་། ཅུང་ཟད་ངལ་དུ་བ་པ་ན་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་སྐྱེའི་མོས་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་ཅན་དུ་བཏབ་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས་ཐེང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་འདས་ཀྱི་འདུ་ཐེང་པའི་རྒྱུས་པས་མ་བསྐྱད་པར་
 མ་བཅོས་པའི་དང་དུ་མི་སྒྲིལ་བའི་བཞག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཆོས་སྐྱེའི་མོས་གུས་དེ་རི་ལྷ་པུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་
 བ། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་མ་ཐུགས་བདེ་སྤོང་རྒྱུས་བྲལ་ཆོས་སྐྱེ་དང་བདག་གི་སྤོང་ལ་སྤོང་རྒྱུས་བྲལ་ཆོས་
 དཔྱིངས་གཉིས་དང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་ཆོས་སྐྱེའི་ཆ་ནས་བཟང་པོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེར་མི་ཐུང་ལ། དེ་ལྟའི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ལྟར་བདག་གི་དང་སེམས་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མའོ་ན་དུ་གྱུར་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོ་བོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འཛིན། །དེ་ལྟར་བདག་རྒྱུད་ལ་བྱིན་གྱིས་སྤོབས་ཤིག་ ཅས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མོས་གུས་ལ་ཆོས་
 སྐྱེའི་མོས་གུས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མོད། དེའང་ཕྱོགས་མཚོན་ཅམ་དུ་མི་རུང་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་
 སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་སྐྱེའི་མོས་གུས་དང་གསོལ་བ་བཏབ་ཚུལ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོས་
 གུས་བྱ་ཚུལ་དེ་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱུས་མཉམ་པ་དང་སེམས་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ས། དེ་
 ལྟའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཆད་སྤོང་རྒྱུས་བཏབ་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་སྤོང་པས། ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱང་དོས་མ་ཟེར་བ་དེ་ལ་
 མོས་གུས་རི་ལྷ་པུ་ཐེང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བས། དེས་ན་ཆོས་སྐྱེའི་མོས་གུས་
 བེ། བདག་གི་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་འདི་ནི་ཉེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ཅོམ་དུ་སེམས་ཅན་མཐས་གྲས་པའི་ལས་
 སྤང་མཐུན་པར་བྱང་སེམས་ས་བརྩུབ་སོགས་ཀྱི་དོར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སྐྱེ་དང་། རིས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཕགས་ཀྱི་དོར་མཚན་གི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་། དན་སོར་སོགས་ཀྱི་དོར་བཟོ་སྤྱིའི་སྐྱེལ་
 སྐྱེ་སོགས་མོས་པ་དང་སྐལ་བར་འཚོམ་པའི་གང་ལ་གང་འདུལ། ཐ་ན་ཕྱིག་ཅན་གྱི་དོར་ཕྱིག་ཅན་
 གྱི་སྤྱི་པའི་ཚུལ་ལྟར་འབད་ཚོལ་དང་བྲལ་བར་འགྲོ་པའི་དོན་དུ་སྤྱང་ཞིང་། སངས་རྒྱུས་ནང་པམ་ཚུན་
 གྱི་དོར་སྐྱེ་བསམ་བ་རྫོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པར་ཐ་སྤྱང་གདགས་སུ་རུང་
 ཡང་། ཅི་ལྟར་ཐ་སྤྱང་བཏགས་ཤིང་ཐ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་དེ་ཅམ་དུ་དེ་ལྟའི་ཐ་སྤྱང་དེ་དག་འཇུག་པའི་
 མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྒྱུས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ན་མ་ཁའ་དྲི་མེད་པས་དཔེར་བྱ་བ་
 ལས་ཀྱང་འདས་པའི་དང་ཅག་ཚུར་མཐོང་གི་སྤོང་རྒྱུད་ལུལ་གྱི་བསམ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་
 གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་

ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་དེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་དེན་པ་མཆིས་སོ་ཅོག་གི་དངོས་པོ་མ་ལུས་
 པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་། སྒྲུལ་པ་སྒྲུར་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་མངའ་བས། གཏུལ་
 བྱ་གཏུལ་པ་ལ་མ་ཐུ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བཅུ་མཐར་ཐིམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ལ་བདག་ལྷའི་
 སེམས་རྒྱུད་ཀྱང་ཆོས་སྒྲུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྷའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་གཤེོ་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་
 ཐིམ་ཡོག་གི་སྒྲོ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པས་བསྒྲིབས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 ལ། ཐིམ་ཡོག་གི་རྒྱོང་ས་པའི་ཐུན་པའི་འབྲུལ་པ་འདི་ཉིད་ཐུལ་བ་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲུ་མངའ་བ་ཁྱེད་ལྟར་བདག་ཀྱང་འགྱུར་ངེས་པས་ཁྱེད་ལྟར་ཐིམ་གྱིས་བསྐབ་དུ་གསོལ་ཞེས་རང་
 གི་དགོ་ཆོགས་ཅི་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་མ་རྒྱན་མཐའ་གྲས་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ལྷ་ལྷའི་གོ་འཕང་
 སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞི་ནི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར། རྗེས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་
 དུ་བརྩོ་ཆུལ་དེ་ལྟར་ཕྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་སྒྲའི་མོས་གུས་ཕྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་སྒྲ་མ་ཆོས་
 སྒྲའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་མོས་གུས་ཆོད་མ་སྐྱེས་ཐིམ་སྒྲ་མའི་མཛད་སྤྱོད་
 རྒྱར་མཐོང་གི་སྐྱེ་ཤོས་ལེགས་པར་མཐོང་ན་དད་པ་དང་། མ་ལེགས་པར་མཐོང་ན་མ་དད་པའི་སྒྲོ་
 སྐྱེ་བ་ལྷ་ལྷའུབ་མི་སྤྲིད་པས། སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མཁར་མེད་པའི་ལྷག་
 བསྐལ་མྱོང་བར་མཛད་ཀྱང་ལོག་ལྷ་མི་སྐྱེ་བར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཆོས་སྒྲའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་
 དང་ཐིམ་ལས་སྒྲ་ལྷག་དུ་མཐོང་ནས་སྒྲར་ཡང་མོས་གུས་ཆོད་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པས་
 རང་སེམས་ཆོས་སྒྲུ་མངོན་དུ་ཕྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཐིམ་ཡོག་གི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཅམ་
 དུ་དག་ནས། རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་དག་པ་ལྟར་རང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་རང་
 གཞན་དང་སྒྲོ་བར་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་རང་གི་
 སེམས་ལས་སྒྲ་མ་གཞན་དུ་བཅའ་མི་དགོས་པར་རང་སེམས་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་ཤར་པ་ཞེས་
 འབྱུང་ལ་དེ་ལྷའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་འདི་ལྷའི་རྟོགས་པ་བཀའ་དྲིན་དུ་སྒྲུལ་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་
 དམ་པ་འདི་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཅམ་ལ་མི་འབྱུང་སྐྱམ་ནས། མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 མཆིས་སོ་ཅོག་གིས་ཀྱང་འགན་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཤེས་པའི་བཅོས་
 མིན་གྱི་མོས་གུས་སྐྱེ་ལ། མོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསག་སྒྲུང་རྫོགས་སུ་ལ་ཆེ་བས་དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་

དུའང་ས་ལམ་མང་པོ་བརྒྱུམས་ནས་རང་སེམས་སྒྲིམ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ།
དེ་ལྟར་དུས་རྒྱུད་ཅིག་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་པག་མེད་འདག་པའི་མོས་གུས་ལ་དུས་མཐའི་མོས་གུས་ཞེས་བཀའ་
བརྒྱན་འདི་ལ་གྲགས་པ་སེ། མགོན་པོ་འཕྲི་བྱུང་པའི་ཞལ་ནས། རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི། སྤྱི་མའི་དུས་
ཐབས་བརྟན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་འདོན་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཞིང་སྤྱི་བརྒྱུམས་ཀྱང་རྟེན་དག་རྟེན་དག་ལ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ད་དུང་
དུས་མཐའི་མོས་གུས་དེ་ཉིད་ལ་ངར་བྱུང་སྟེ། དེའི་ངང་ལ་ལྟོར་འདས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་
མི་བསྐྱད་པར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མོས་གུས་དེ་ཉིད་བསོད་ཆོག་ས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རབ་ཕུལ་ཡིན་ལ། མོས་གུས་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་མཐའ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཅོས་
པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རབ་ཕུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟའི་ཆོག་ས་
གཉིས་ཀྱི་བསམགས་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱད་ཅིག་ཇེ་རེར་ཡང་ཆོག་ས་པར་བྱེད་པའི་ཟབ་གསང་གི་
ལམ་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན།

༡། དེ་ལྟའི་མོས་གུས་སྒྲིམ་པ་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྒྱུངས་པ་དང་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་རྒྱུངས་
པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལོག་ལྟའི་ས་བོན་ཅད་ནས་ཐོན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་དེ་
ཉིད་ནམ་པ་སོ་སོ་སྒྲུ་བའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་རྩལ་དུ་སྒྲུང་ཡང་མཛད་སྤིན་ཉིད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རབ་ཕུལ་དུ་གྱུར་པས་དགོན་མཆོག་འགུན་གྱི་སྒྲུ་དང་བྲལ་བར་ངེས་
ཤེས་སྒྲུ་བ་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་སྤུ་འཛོག་བྱེད་དམ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པས་ཆོས་དགོན་མཆོག་མཉམ་པ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་དེ་ལྟའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཆོག་ས་དོན་
ཅན་གྱི་སྒྲུ་དེའང་། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོག་ས་དགོ་འདུན་སྤིད་དོ་འཆལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་
མཚུངས་པ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། མདོར་ན་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་སྒྲུ་བས་གསུམ་མཐར་ཐུག་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མི་བསྐྱུ་བའི་མོས་གུས་ཆད་མ་སྒྲུ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཅ་བའི་སྤྱི་མ་
བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་ལོག་ལྟ་གཏན་ཟད་ཀྱི་མོས་གུས་སྒྲིམ་ན། མཁའ་མཉམ་གྱི་འགྲོ་བ་སྤིད་དོ་འཆལ་
གྱི་ཡོངས་སུ་འཛོན་པའི་སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་འང་དེ་ལྟའི་ཀུན་བྱུང་གྱི་མོས་གུས་སྒྲུ་བ་རྟེན་འབྲལ་

གྲིཾྃ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟའི་མོས་གྲུས་སྒྲེས་པ་ན་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བྱོན་པའི་རྒྱུ་པས་གནས་སྤྱོད་
 དང་དགོན་མཆོག་རྣམས་རྣམ་པ་བདུད་དང་བྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོར་། རྟིག་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་
 ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་སྒྲིན་གྲོལ་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་
 ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་འདྲེན་པར་འགྱུར་བས། རྒྱུ་པས་གནས་དགོན་མཆོག་གི་དོན་
 དོ་འཆལ་ལ་བསག་སྒྱུར་གི་ལས་འབྲེལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་གཞལ་དུ་མེད་པ་བཅི་བར་གྱུར་ལ། དེའི་
 ཆོ་བདག་ཉིད་ཚུགས་བརྩའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གར་གནས་ཀྱང་བསག་སྒྱུར་གི་ལུལ་
 གྲི་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་ཆད་གཞལ་མེད་པ་དང་འབྲལ་མི་སྲིད་པས་སྤྱོད་པ་དང་དགོན་མཆོག་
 གི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་ལྟར་བར་འཇིན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
 གྲིཾྃ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གི་མཛད་ཕྱིན་ཐུགས་རྗེའི་ཡུན་ནི་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གི་མཛད་ཕྱིན་དང་ཐུགས་རྗེ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགར་ཡང་མེད་པས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ད་ལྟ་མི་ཁོ་མ་
 པའི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་མའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མཛད་ཕྱིན་མི་ཟད་པའི་རྒྱུན་ལའོར་ཐམས་ཅད་བཞུགས་ནས་དེའི་རྒྱུ་པ་བསྐྱོང་བའི་ཕྱིན་ལས་
 སམ་རྣམ་ཐར་ཅི་ཡང་སྟོན་ངེས་པའི་དད་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་ཉིད་དུ་གྲོང་ངེས་ཤེས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཆོས་སྤྱིའི་
 མོས་གྲུས་མི་སྒྲེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་སྤྱོད་པ་
 རྒྱུ་པའི་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་མོས་གྲུས་རིས་མེད་དུ་སྒྲེ་ལ། དེའི་ཆོ་སྤྱོད་ཕྱིད་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་
 མར་གར་བ་བྱ་བའི་མོས་གྲུས་ཀྱང་དུས་དེར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འབྲུག་
 རྒྱུ་པའི་སྤྱོད་པ་དུ། རྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པ་དམ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་པས་སུ་མཆོའོ། །གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ། །བརྩུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པ་དམ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་པས་སུ་མཆོའོ། །གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པ་དམ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་པས་སུ་
 མཆོའོ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །འགྲོ་བ་རིགས་དུག་རེ་སོང་ཟད་མེད་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པ་དམ་པ་
 རྣམས་ལ་རྒྱུ་པས་སུ་མཆོའོ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་མོས་གྲུས་སྒྲེས་

པ་ན་སྤང་མིང་ལོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟག་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་རིས་སུ་བཅད་ནས་ལོར་བ་དང་
 འཇ་མོང་དུ་སྒྲེ་བའི་ལས་ཉོན་མོགས་པའི་སྐབས་མི་མིང་པས། ལོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟག་ལ་
 བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་བསག་སྐྱུང་
 ལས་བྱ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་མོས་གུས་སྒྲིམ་ན་སྒྲོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་
 འགོ་བའི་མོས་གུས་རྣལ་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་མོས་གུས་མ་སྒྲིམ་ན་རང་རེ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་
 ཟེང་གི་རྟེན་པ་ལུས་སུ་མ་ཆོག་པ་ལྟེན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དུ་ཞེན་ནས་སྐབས་སུ་མ་ཆེན་ཞིང་གསོལ་
 བ་བཏབ་ཀྱང་ཆོ་འདི་བདེའི་བྱིན་རྒྱུས་ཉི་ཆོ་ལས་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ལུས་པ་མི་གནས་
 པའི་མུང་འདས་ཀྱི་སར་འཛོག་རུས་པའི་ཕན་བདེའི་བྱིན་རྒྱུས་རྒྱུད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མིང་ཞིང་ཞིང་གསོལ་
 གཏན་སྒྲེམ་རུས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རིས་མེད་ཀྱི་མོས་གུས་སམ་དུས་མཐའི་མོས་གུས་
 གནད་དུ་རྟེན་ན་འགོ་ཀུན་སྒྲ་མར་མཐོང་བ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྟོག་ཆོང་པས། ད་ལྟ་བུའི་གྲག་
 གི་གན་དུ་བྱ་དང་རི་དྲགས་རྒྱུན་ཆད་གང་བྱུང་ཆོས་རྗེ་རས་པར་མཐོང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐབས་གནས་ལ་འོག་ལྟ་གཏན་ཟད་ཆོས་སྤྱིའི་མོས་གུས་འདི་ཉིད་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ།

༡༩ འདི་ལྟ་བུའི་མོས་པ་སྒྲིམ་པ་ན། ཆོས་གང་ཟག་གི་ཁ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་བཟང་
 འན། ལྟ་རྟོག་དག་མ་དག ལོར་འདས་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་བཟང་འན་ལ་བརྟེན་པའི་གང་
 ཟག་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་དག་སྤང་སྒྲིམ་ན། དེའི་རྒྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་གང་ཟག་འན་པར་གྲགས་པ་འང་མ་
 དག་པའི་སྤང་བ་སྒྲེ་བ་མི་འབྱུང་བས་རྟོག་པུན་ལོར་འདས་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་
 འཆར་བས། དེ་ལ་དད་གུས་དང་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དགེ་ཅ་སྒྲུབ་པ་ལས། ཆགས་སྤང་མོགས་ཉོན་
 མོངས་སྒྲེ་བའི་དམིགས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་དག་ལ་འགོ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་མ་གཉིས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་རྟོགས་ཤིང་ལོར་འདས་དང་འཇ་མོང་གི་རྒྱུའི་རྟོག་སྒྲིབ་མཛོན་གྱུར་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་
 བར་འབྱུང་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་མོས་གུས་སྒྲིམ་པ་ན། གང་ཟག་ལ་ལས་རེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན།
 དེའི་ལྟ་བུ་དུས་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བདུད་ཡིན། ལྟ་བུ་དངོས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཕྱོགས་
 འཛིན་གྱིས་སྒྲ་མ་ཆོས་བརྒྱུད་དཔོན་གནས་གསལ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་གནས་ཐམས་ཅད་གཏན་

སྤང་བར་བྱེད་པའི་སྤྲིག་རྒྱུན་ཡང་རང་གིས་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟའི་སྤྲིག་པ་ནི་རྒྱུབས་སུ་འོས་
 པའི་རྒྱུབས་སྤྲུམ་དང་དགོན་མཆོག་ཕྱོགས་དུས་མཐའ་ཡས་པར་བཞུགས་པ་དེ་དང་དེ་སྤངས་པས་
 རྒྱུབས་གནས་དགོན་མཆོག་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཉམ་དུ་སྤངས་པར་འགྱུར་བས། ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་
 མཐོངས་ཅམ་ཐོབ་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་རྒྱུན་བཅད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུབས་དགོན་མཆོག་དང་
 བུལ་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐེག་པ་གང་གི་སྒྲོར་ཞུགས་ཀྱང་ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་མཁུའ་
 པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དད་གུས་རྣལ་མ་ཞིག་སྒྲེས་ན། དད་པ་ཤེས་པ་དང་དག་
 སྤང་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་དད་པ་དང་བ་དག་སྤང་སྤྱང་པའི་ཆོ་གང་ཟག་
 དད་པ་ཅན་དང་དག་སྤང་ཅན་བྱ་བ་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྲུམ་དགོན་
 མཆོག་ཁྲོད་མར་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་སྤྱི་དད་པ་ཐོབ་པ་ན། སྤྲུམ་དེས་རྟེན་པོར་བྱ་
 ཡིན་པོར་བྱ་ལ་རྟེན་ཡིན། ལྷ་ལ་ལྟམ་ཡིན། ལྟམ་ལ་ལྟེན་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལའང་དེ་ག་ལྟར་
 གྱི་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྟེན་མཐོང་བཞིན་པོར་བྱ་ཡིན་
 པའི་ངེས་པ་ཡོག་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་སྒྲུམ་ན་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། རང་ཅག་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྟེན་ཡིན་
 བ་པོར་བྱ་མི་རུང་བ་དང་པོར་བྱ་ཡིན་ན་རྟེན་མི་རུང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉི་ཆོ་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དང་རང་རེའི་
 དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉི་ཆོ་བར་ཟད་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མཁུའ་པའི་སྤྲུམ་ཆོས་སྤྱིའི་གཟིགས་པ་ཁྲོད་མ་ལ་རྟེན་པོར་བྱ་མི་འགལ་བ་དང་། པོར་
 བྱ་ཡིན་ན་རྟེན་མི་འགལ་བའི་མཁུའ་པ་ངེས་མེད་པ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉིད་དཔར་པོར་བྱ་སྟེ། བཀའ་སྩལ་གང་གནང་བ་བསྐྱུ་བ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུའ་པའི་སྤྲུམ་
 ཆོས་སྤྱིའི་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །འོན་འགལ་ལ་མི་འབྲུལ་ཁྲོད་མ་ཡོད་པར་
 ཐལ། རྟེན་པོར་བྱ་ཡིན་པ་དང་པོར་བྱ་རྟེན་པ་ཞིག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། འགལ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་
 ཁྲོད་མ་ཡོད་པར་ནི་མི་སྤྱུང་། རྟེན་པོར་བྱ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། མི་འགལ་
 བ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་ཁྲོད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་མོས་གུས་ཁྲོད་མ་ཞིག་སྒྲེས་ན་སྤྲུམ་པའི་བཀའ་
 ལས་འདའ་བ་མི་སྤྱིད་པས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡི་མི་སྤྱིད་དེ། སྤྲིག་ལྷུང་གི་རྒྱ་
 ཕྱི་ཡོ་བྱེད་དང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཀགས་པ་དང་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་མཆོན་འཛོན་ལ་བརྟེན་

ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། བྱིལོ་བྱང་དང་ནང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མཆོས་སྒྲུའི་ཡོ་ལང་གི་མཛད་
 སྤོམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དགོན་བའི་སྤྱོད་པ་ལས། ལས་རྒྱ་.....
 བསགས་པ་ཡེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཞིག་ལ་དང་པོར་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་གཅིག་ཆོག་ཀྱི་ལོ་ཆོས་སྒྲུའི་མོས་གུས་སྒྲེས་པ་ལམ་སྒྲེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་
 མོས་གུས་ཅན་ཞིག་ལ་སྒྲུབས་གནས་རིས་མེད་པ་ལ་རང་གི་ཕ་བའི་སྒྲ་མ་དང་མཆུངས་པའི་ཀུན་ཀྱང་
 གྱི་མོས་གུས་མི་སྒྲེ་བ་མི་སྤིང་ལ། ཀུན་ཀྱང་གྱི་མོས་གུས་དེ་ལྟར་སྒྲེས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསག་
 སྤྱོད་གནད་དུ་སོང་བས་རང་སེམས་ཆོས་སྒྲུ་རང་ལུས་གཟུགས་གྱི་སྒྲུར་རྟོགས་པའི་བཀའ་བྲིན་བསྐུལ་
 བའི་སྒྲ་མ་གཅིག་ཆོག་ཀྱི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲར་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་ཞིང་། ལྷག་
 བར་འགྲན་གྱི་སྒྲ་མེད་པའི་མོས་གུས་གྱི་སྒྲོ་ཆོད་མི་ལངས་བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལོངས་འབྱུང་བས། དེ་
 ལྟའི་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་མ་བཅོས་པར་གློད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲ་མཆོས་སྒྲུའི་སྒྲུབ་
 པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། མཉམ་བཞག་དེས་ཁམས་དུབ་པར་གྱུར་ན། སྒྲར་ཡང་སྒྲ་མ་ལོངས་སྒྲུལ་གྱི་
 སྒྲུབ་པ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་བྲིད་སྒྲོལ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

༤༩ དེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་ལྷ་གཏན་ཟད་གྱི་མོས་གུས་སྒྲེས་པ་
 བ། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་མི་སྒྲེ་བ་མི་སྤིང་དེ། རྒྱ་བསྐྱོད་ནམས་གྱི་བསགས་པ་རབ་
 གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ན་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བསགས་པ་མངོན་དུ་མི་འབྱུང་བ་མི་སྤིང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།
 དེས་ན་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་སྒྲུའི་མོས་གུས་དང་འདི་ལྟའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་གྱིང་། འདི་ལྟའི་གོ་
 བཅོམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་འབྱུང་བ་འདིའང་། སྒྲིར་སྒྲུབས་གསུམ་བཀའ་བྲིན་ཅན། ཡང་སྒྲོས་དཔལ་ལྡན་
 དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད། རྩད་པར་རྗེ་བཙུན་མཉན་པ་རས་ཆེན་ཅུ་བརྒྱུད་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་
 རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ལས་དེས་པ་འདྲོངས་བྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟའི་བཀའ་བྲིན་གཟུགས་སྒྲུབ་ན་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་སྒྲིལ་ལྟར་གྲོང་། རྗེ་འགྲན་གྱི་དོ་མེད། སྒྲུབ་པམ་བཞེད་གྱི་ར་བ་ལས་བཟལ་བ།
 ཞེས་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བའི་ཐུགས་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྒྲེས་སོ། །བྱིན་རྒྱལས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཟེར་ན་
 སྒྲུབས་མཆོག་ཁྱེད་ནམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེས་གཟུགས་ཤིག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་ཤིག་འོ་

ན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་ཇི་ལྷ་བའི་གཞི་གོ་སྒྲུབ་ན། བལྷ་བར་བྱ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་སྤང་
 བའི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་སྤང་བའི་ཡུང་
 ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་རྫོང་བའི་ན་པར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དངོས་ཆོས་
 ལྷ་སྤང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་ལེམ་ཤེས་གཉིས་སྤང་བ་ལས། ལེམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་དོ་ཤོང་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་ཆུས་སྤྱུ་བ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྒྱ་ཁྱེན་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་བྱུང་གི་དངོས་པོར་
 འབྱུང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྷ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཁྱེན་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསྐྱུད་པའི་ལྷོས་ཁྱེན་
 ཀྱིས་དེ་ལྷ་རྒྱུང་བའི་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། འོན་ལེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་དེ་དག་ཆུས་སྤྱུ་བ་པའི་དངོས་
 པོ་རང་བའི་ན་པར་དོན་དམ་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྣད་དུ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་བ་བམ་སྒྲུབ་ན། ཐ་སྣད་དུ་འང་
 དེར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཐ་སྣད་དུ་འང་ལེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ཆུས་སྤྱུ་བ་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་
 བའི་ན་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཐ་སྣད་དུ་སྒྲིམ་བུས་བྱས་པའི་གཞན་དབང་སོགས་ལ་རག་མ་ལས་
 པར་འབྱུར་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་གྲུབ་པར་ཡོད་པའོ། ཡང་ན་དངོས་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཁྱེན་
 སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་ལས་མ་རག་པར་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་འོས་པ་ལས་དེ་ལྷ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྷ་ཡིན་ན་དངོས་ཆོས་དེ་དག་ཏྲག་ཆད་ཅན་དུ་འབྱུར་བས་ཐ་སྣད་དུ་འང་དངོས་པོའི་བྱ་བ་རྒྱུན་ཆད་
 པར་འབྱུར་རོ། འོན་ལེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་འདི་དག་ཐ་སྣད་དུ་དངོས་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྤང་
 བའི་དངོས་ཆོས་ཐ་སྣད་དུ་འཛོག་བྱེད་གང་ཡིན་སྒྲུབ་ན། དེ་ན་ད་ལྷ་འཛོག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་འབྱུལ་པའི་
 ལྷ་ན་སྒྲིམ་ཀྱི་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུགས་པ་ལྷ་རྒྱུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། འཛོག་རྟེན་ན་ཇི་ལྷ་རྒྱུགས་
 ཞེན། སྤྱོད་ཀྱི་པས་ལེམ་པོ་ཞེས་པ་རིག་པའི་བྱ་བ་མེད་པར་བཏགས་པ་དང་། རིག་པ་ཞེས་པ་ལེམ་
 ཆོས་ལས་ལོག་པའི་རིག་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ལྷོས་ནས་བཏགས་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ལེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་
 ཆོས་སྤྱུང་འཛོན་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ལས། དེ་པན་ཆོད་དུ་ལེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་འདི་ལྷ་རྒྱུ་བ་
 ཅེས་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་མི་རུང་སྟེ། རུང་ན་མཛོན་སྒྲུམ་དང་རྗེས་སྤྱད་པག་པའི་
 ཆད་མས་རྟོགས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་མཛོན་སྒྲུམ་ཐམས་ཅད་
 བྱི་དངོས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་སྤང་བ་ཙམ་ལས་འདི་ལྷ་རྒྱུ་བ་ཅེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱུ་བ་མེད་

པའི་ཆད་མ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆད་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་དངོས་ཆོས་སུ་སྤང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་རང་བདེན་པའི་
རྣམ་ཡིད་དུ་མངོན་གསུམ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་སུ་དབག་པའི་ཆད་མས་ཀྱང་འབྲུལ་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སུ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་དང་
དཔེ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་པེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ནི་སྒྲོས་རྟོགས་པས་བརྟགས་པ་
ཙམ་གྱི་རྩོམ་དེའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་རང་བདེན་པའི་
རྣམ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་ལྟོས་དུ་
བྱོལ། །

༡༧ འོ་ན་བརྟགས་ཙམ་གྱི་པེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་བརྟགས་པ་ལྟར་བརྟགས་
ངོད་ཉིད་དུ་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་དེ་ལྟར་ཆད་མས་གྲུབ་བམ་ཞེན། འདི་ལ་ཙོང་ཁ་བས་བརྟགས་
ངོན་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་དེ་ལྟར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ངེས་དོན་
གྱི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལྟར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མ་
གསུང་སྟེ་བརྟགས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལྟར་ཆད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་
དགོས་ལ་དེ་ཉིད་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་ན་བརྟགས་
པའི་དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོའི་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྟགས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱི་རང་གི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་བཙུམ་མ་བདེན་མེད་དེ་མི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་
ཆོས་མ་བཙུམ་པ་བདེན་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོགས་བྱེད་སྒྲོའི་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པ་བཙུམ་
མ་བསྐྱུ་བ་ཅན་དེས་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་བཙུམ་མ་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་པའི་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་ནི་བརྟགས་པའི་དངོས་ཆོས་དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
མེད་དེ། གྲུབ་ན་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་ཆོས་རང་དབང་ཅན་དུ་སྒྲེད་གོས་
པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲེབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་སྒྲེབ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱ་
བྱེད་སྒྲེ་འགག་ཅན་དུ་ག་ལ་འབྲུལ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་པ་དེ་མ་སྒྲེས། །དེ་ལ་

སྤྱི་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་པམ་ཤེས་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
བདེན་པ་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་ཚོས་འདི་དག་ནི་བདེན་པས་ཆེས་སྟོང་བའི་རྒྱན་ཆོས་ཙམ་པོ་བཞོན་ར་
སྤང་བ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་བརྒྱན་པའི་བདེན་པའམ་རྒྱན་པར་བདེན་
པ་ཞེས་འཇོག་ལ། དེས་ན་དེ་ལྟའི་དངོས་ཚོས་རྒྱན་པར་བདེན་པའམ་རྒྱན་པར་བདེན་པའི་ཆ་ལ་
བཏགས་པ་དང་རྫས་སྤྲུག་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བྲུབ་པར་མི་འོས་ཏེ།
ད་ལྟའི་དངོས་ཚོས་ཀུན་ནས་སམ་ཡང་དག་པར་རྒྱན་ན་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་རང་བདེན་པའི་དངོས་ཚོས་
འབྲུབ་མི་མིན་ཅིང། དེ་མི་མིན་ན་རྒྱན་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་ཚོས་སྤང་བདེན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱན་ཙམ་གྱི་དངོས་ཚོས་སྤྲུག་བདེན་པས་བདེན་གོ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ལས་ལོག་པའི་
རྒྱན་པའི་ཡོད་པ་མིག་ལ་བྱུང་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བྲུབ་
པ་ཤིགས་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་བྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱད་ཤིང་
བཞེགས་པའི་སོལ་བའི་ཁྱོད་ནས་བྱད་ཤིང་བཙལ་གྱང་མི་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་དམིགས་
གྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ལྟར་དེ་དང་དེར་བྲུབ་པ་དང་བྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་ལྟ་
སྒྲུབ་དུ་བྱའོ། །

༤༥ དེ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞག་གི་འཁོར་འདས་གྱི་དངོས་ཚོས་སྤྲུ་
སྤང་བ་དེ་དག་འདོགས་བྱེད་རྟོགས་པས་བཏགས་ནས་སེམས་ལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
དུ་བྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྤང་བ་རང་སེམས་ཞེས་དཔལ་ལྷན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པ་དག་
གིས་རྩལ་འདོན་དུ་མཛད་དེ། རྗེ་འབྲི་བྱང་གླིང་པས། བྲུབ་མཐའ་སྤང་བ་རང་སེམས་ཡིན། །པ་སྐད་
སྟོང་ཉིད་རྒྱད་འབྲས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲུ་སྤང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་བྲུབ་པ་དང་བྲུབ་པས་སྤྱི་བ་གཉིས་སོགས་སྤྲོས་པའི་རྟེན་དུ་མ་བྲུབ་ནའང་འདོགས་བྱེད་
གྱི་རྟོགས་པའི་དངོས་ཚོས་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་བྲུབ་བམ་སྒྲུབ་ན། བཏགས་ཆོས་འཁོར་འདས་གྱི་སྤང་
བ་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ལྟར་བྲུབ་པས་དཔེན་པའི་རྒྱན་ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདོགས་
བྱེད་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་གྱང་བཏགས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྲུབ་པར་མ་
དམིགས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རང་དབང་དུ་འཕམ་རང་བཞིན་ནམ་རྫས་བཏགས་གང་རུང་གི་དངོས་ཚོས་སྤྲུ་

གྲུབ་པའི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བདེན་ཅིང་དེར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཏགས་ཆོས་ལུལ་དང་འདོགས་
 བྱེད་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྲལ་ན་
 དེ་དང་དེ་མིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་ཡང་བྲལ་བར་འབྱུང་རོ། །སྦྱིར་བཏགས་བཞག་གི་ཆོས་སུ་
 བརྗོད་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ན་བྱེད་གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་ལྷུང་བར་སོང་ལ། གཞན་དབང་ཅན་གྱི་བྱ་
 བྱེད་ལ་རང་དབང་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བཏགས་གཞག་གི་བྱ་བ་ལུལ་གྱི་དངོས་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆེད་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྦྱེ་བ་
 མི་མིན་དོ། །དེའང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པའང་རང་དབང་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། རྟེན་ཏུ་མ་
 ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྟེན་རྒྱལ་ཀྱང་རྟེན་ཏུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བས། རྟེན་རྒྱལ་ཀྱང་
 རྒྱ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མའི་རྟེན་ནི་མ་བཅོས་པའི་རྟེན་ཡང་དག་
 པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྣང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་འགར་ཡང་དེ་དེ་དང་གཞན་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་
 མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་དམིགས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་ཏུ་བྱའོ། །

༡༤ དེ་ལྟར་སྣང་དམིགས་ཀྱི་ཆོས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཅུམ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་
 བཏགས་པ་ཅུམ་དང་། དེའི་རྟོག་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅུམ་ལས། རྟེན་
 པར་བདེན་པའི་བདེན་པ་དང་བདེན་པར་བདེན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ནས་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་དོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེམ་
 བེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སྦྱེ་མ་ཆེད་པའི་དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་བདེན་པར་མེད་བཞིན་
 ཏུ་བདེན་པར་བལྟ་བས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཆོས་
 འབྲུལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟའི་དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་མེད་བཞིན་ཏུ་ལྟ་བས་
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པས་ཐག་པ་གསུམ་གྱི་ཡུང་འདས་ཀྱི་ཆོས་འབྲུལ་
 པར་བྱེད་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་
 བས། རྒྱ་པོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མང་པོས་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་བཞག་མང་ཏུ་
 མཛད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་འདི་
 ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཅུམ་ཏུ་ཟད་ལ། འབྲུལ་ཆོས་ལ་ལོག་པའི་འབྲུལ་ཆོས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་དག་པའི་འབྲུལ་ཆོས་རྒྱ་མ་ལུ་སྟེ། རྒྱ་མ་ལས་ཉེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
རྒྱ་འབྲས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཆོག་མ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་ནས་རྣམ་བྱུང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྤང་འདས་རྒྱ་འབྲས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
དགོངས་པ་འདི་དང་གནད་གཅིག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟེ་ཕྱེད་ཟུང་པའི་ལམ་རིམ་དུ། ཀུན་
རྫོང་ལ་ཡང་ལོག་གི་བདེན་པའི་འཛོག་ལུགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་རེས་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་གི་སྤང་བ་ལྟེས་ཏེ་ཆོས་མཆོག་ཕྱིན་གྱི་ཀུན་རྫོང་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་
ཡིན། ས་བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་གི་སྤང་བ་ལ་ལྟེས་ན་དེའི་ཕྱིན་གྱི་ཀུན་རྫོང་ཐམས་
ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་། གྲོ་ལུང་
པ་ཡབ་སྲས་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་དོན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་འབྲུལ་པའི་
སྤང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ལ་འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡང་སངས་རྒྱུས་སྒྲིབ་པ་
དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འབྲུལ་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པ་
ལས་མ་འབྲུལ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་
གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་འབྲུལ་པ་རང་བདེན་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཅི་མ་
མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པར་བྱས་ནས་ལྟ་སྟོན་དུ་བྱའོ། །

༧ འོན་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་དངོས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པམ་སྟུམ་
ན། ཆོས་དེ་དག་མ་འབྲུལ་པའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས་དེ་ལ་ལྟེས་ནས་འབྲུལ་
པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་བཞག་གི་འབྲུལ་པའི་དངོས་ཆོས་སུ་གྲུབ་ནས་དེར་བཞག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་
འདས་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྤང་ཡང་། དངོས་ཆོས་ཅི་མ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཟོད་ནས་སམ་.....
གདོད་ནས་གྲུབ་པར་མི་རུང་ན། དེ་མ་འབྲུལ་པའི་དངོས་ཆོས་དང་འབྲུལ་པའི་དངོས་ཆོས་སུ་འགར་
ཡང་འགྲུབ་ཏུ་ག་ལ་རུང་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀུན་རྫོང་གྱི་ཆོས་གྱི་རང་གཞན་ལ་སྟེ་འཕགས་དག་གི་
གཟིགས་རྒྱུ་ནི་ལྟར་སྟུམ་ན། རྒྱ་མ་སངས་རྒྱུས་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། འཁོར་འདས་ཀུན་རྫོང་གི་
བདེན་པ་འདི་ལ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་གྱི་བལྟ་དོན་རྒྱ་མ་མཐའ་གྱིས་སྟེ་བོ་གཞན་གྱི་མིག་དང་ཤིང་རེལ་
སོགས་ལ་སྟགས་ནས་རྟ་གྲུང་དུ་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་བ་དང་དེར་བདེན་པར་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་

བ་ལྟར་བལྟ་ལ། ཉན་རང་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གཟིགས་ངོན་སྒྲུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་
 ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་རང་གི་མིག་དང་རྗེས་སོགས་བསྐྱད་པས་རྟ་སྐྱང་དུ་སྤང་ཡང་། དེར་བདེན་པར་འཛིན་
 བ་ལྟར་བལྟ་ལ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟིགས་ངོན་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྐྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་མའི་སྤང་བ་ལ་རི་ལྟར་བལྟ་བ་ལྟར་གཟིགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤར་ཞི་བ་ཅམ་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་རྒྱུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་འཛིག་པ་ལས། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཁྱེན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པའི་མཚན་མ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་རྒྱུ་དང་ཆོས་སྒྲུ་སོགས་སུ་མི་འཛིག་པར་སྤང་ངོ། །དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འདི་ཐམས་
 ཅད་སྟེ་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོན་སྒྲུ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་བཞིན་རྒྱགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུ་བ་
 པའི་དངོས་ཆོས་གཞི་མ་ཉིད་ནས་དབེན་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བས་ཤིང་། དེ་ལྟའི་དབེན་པ་དང་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་དེའང་དོན་དམ་པར་དབེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་དེར་བདེན་པར་གནས་པའི་ཆོས་སུ་ཡང་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐྱིང་། ཤེས་བྱའི་གཞི་འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདི་ལྟར་བལྟ་བའི་ལས་
 སུ་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འགར་ཡང་མ་གཟིགས་པས་རྩལ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུ་བར་
 བྱས་ནས་ལྟ་སྒྲུབ་དུ་བྱའོ། །

༤ དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ཟད་
 བ་སེམས་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུ་ཆོག་པར་དོན་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་
 ཐྱིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྟེ་འཆི་ཉིང་ལེན་གྱི་ལས་བསོག་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཐྱིང་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ་སྒྲུ་མ་ན། སེམས་ལ་གསལ་འཇག་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་
 ཆ་ནས་ཆོས་དང་སེམས་ཀྱི་དགེ་མི་དགའི་ལས་བསོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་གང་ཟག་
 ཏུ་བཏགས་གཞག་འཛིག་རྟེན་དུ་གྱུ་བ་པས་འདི་ལྟར་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཅམ་དུ་གྲགས་ཀྱང་།

སེམས་དེ་ཉིད་ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་དབང་དུ་མ་ཟད་ཀྱིན་
 རྫོག་བརྒྱན་པའི་དབང་དུ་ཡང་དེར་བདེན་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེས་སེམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཚེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ། སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་འཇམ་བདེན་ན་དེ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་
 སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་འཇམ་བདེན་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
 ཀྱི་བྱ་བ་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཚེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགའ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །སེམས་
 དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་རང་
 བཞིན་ཀྱི་གདོད་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་འཇམ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སེམས་དེ་
 རང་རང་གཞན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ནས་གནས་དགོས་པ་ལས་རང་གཞན་གང་གི་འང་བདག་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་དེ་གེས་པ་ལས་གཞན་པའི་བེམ་ཚོས་སོགས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་དུ་གནས་ནས་གྲུབ་ན་སེམས་དེ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་སུ་འགལ་
 བའི་བྱིར། སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་སྡུ་མའི་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་སྐད་ཅིག་བྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པར་འཕོ་འགྱུར་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་བྱིར། སེམས་དེ་ཉིད་
 སྐད་ཅིག་སྡུ་བྱིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་མི་འགལ་ན། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྡུ་བྱིའི་འགྱུར་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
 སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་གྲགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱེན་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་མི་དགེ་འཇམ་ལྟ་མི་ལྟ་བུའི་སེམས་གང་རུང་ག་ཅིག་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གནས་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་མྱོང་གིས་གྲུབ་པོ། །སེམས་དེ་སེམས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ན་འདས་པའི་སེམས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་དུས་སུ་འད་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་
 དང་མྱོང་དུ་རུང་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་དམིགས་པ་དང་མྱོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ད་ལྟར་བའི་སེམས་དེ་

སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ན་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཆེ་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་འབྱུང་བའི་གོ་བཀག་ནས་
སྟོང་པའམ་མ་འོངས་པའི་སེམས་དེ་སྟེང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་པ་ལས། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་འད་གནས་མི་བརྟུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་རི་ལྟར་ཡང་གནས་པའམ་བདེན་པར་མི་བཟོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
རྒྱད་རྣམས་ལས། འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས། མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་འདིར་མི་འོང་། ད་ལྟར་
པའི་སེམས་ནི་གཟུགས་ཁ་དོག་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་རང་ཉིད་རིག་ཅིང་གཞལ་བར་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་རང་གིས་རང་རིག་པ་དང་།
རང་གིས་རང་གཞལ་བ་དང་། རང་གིས་རང་སྟོང་བ་ཡང་མི་སྟོང་དེ། རང་གི་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་
འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་ནས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་རང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ལ། རང་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་གི་
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་མཐོང་བར་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པའང་དེར་གྲུབ་པ་ནི་འགའ་ཡང་འགྲུབ་པའི་
གནས་མེད་དོ། །ཞེས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་བསྟུལ་བ་ལྟར་འོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱས་ཏེ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་བྱུང་། །

༡༤ ཀུན་རྫོབ་དུ་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལའོར་འདས་ཀྱི་ལས་སྒྲ་ཚོགས་བསགས་གིང་.....
བསགས་པ་ལྟར་ལའོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྟུག་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྟོང་བ་ཐ་སྟོང་གི་དོར་བསྒྲུ་བ་མེད་པར་སྒྲུང་
ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་ལྟའི་ལས་བསགས་སྟོང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཐ་
སྟོང་དུ་འད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ན་སྟེ་འཆི་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྟ་མི་དང་མཐོ་རིས་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་མཚོགས་པ་ལྟར་དུ་འབྱུང་མི་སྟོང་
པར་གང་ཟག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཕོ་འབྱུང་མེད་པར་གནས་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། མཐོ་རིས་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བའང་ལས་ཀྱིས་བསགས་པའི་རྣམ་
འབྱུང་གི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་བརྟགས་པ་ཅུམ་ལས།
གང་ཟག་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་འབྱུང་བར་གནས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དམིགས་སྟོང་ཆད་མས་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱེད་སྟོང་གི་སེམས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་གིང་གྲུབ་པ་མ་

ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པར་ལྟ་སྒྲིམ་དུ་བྱའོ། །

༥༠ དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་སྣང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་སེམས་དེ་ཉིད་སྟེ་འགག་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་གནས་ན། དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བཞུར་བའི་བྱེད་པོའི་གང་ཟག་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་སེམས་པ་ན་འགར་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཆོ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་མ་ཁལ་མ་ཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་ཆེད་དུ་རང་གཞན་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་ཆེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་ལས་མ་གཏོགས་ཚུ་རོལ་ལའོར་བའི་མཐའ་ལ་ཆགས་པའི་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་དང་། ལ་རོལ་ཞིབ་པའི་མཐའ་ལ་ཆགས་པའི་དམན་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉི་ཆོ་བ་མི་བསོག་པར། སྤྱིན་ཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་པོ་རྩ་ཐོན་དུ་སྤོངས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྩ་བོའི་རྒྱལ་ལྟར་བསགས་པ་དང་། ལྷག་པར་འདུས་མ་བྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་བསོད་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཉིན་མཚན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བས་བར་ཆད་པར་རྒྱུལ་པར་བྱ་སྟེ། འཕྲལ་གྱི་ཆོས་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ཆོད་ཆང་བ་ཆེན་པོས་ཐུགས་དམ་དུ་མ་རྟེན་པ་ལྟར་རྒྱུབ་དགོས་པས། གཉིད་དང་བཟང་བཅུང་དང་ལེ་ལོའི་བདེ་བའི་རོམ་མུང་བར་དབེན་པར་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་ཉམས་མུང་གི་དགའ་སྦྱོའི་རོམ་མུང་བས་ཁམས་གསོ་བར་བྱས་ནས་རྒྱུལ་པ་ཐང་ལྟོད་མེད་པར་ཐང་རེ་དང་སྦྱིར་རེ་བྱའོ། །

༥༡ དེ་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རིགས་རྩལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བདག་སྣང་ནས་སྣང་སྤྱིད་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བཀའ་ནས་ལྟ་སྒྲིམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱས་པས། སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གྲུབ་བདེན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་བདེན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་བདེན་དང་བྱལ་བའི་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལའོར་འདས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་རྒྱ་འབྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རུང་བའི་མུང་བ། དཔེར་ན་རྒྱ་མའི་བསྐྱེད་གཞི་རྒྱ་མར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ལྟར་སྣང་དུ་རུང་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྟར་བའི་ཉམས་

བཟང་པོ་སྒྲིམ་ནས་སྤར་ཡང་སྒྲིམ་ལྟ་བུའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་
ཀྱི་རྟོགས་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་འཇུག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟའི་སྒྲིབ་
པ་ཡང་ཡང་དམ་བཅའ་ཞིང་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་དུ་ནོན་ཏན་བྱུང་། །

༡༩ དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཆ་གཡོ་བ་མེད་པའི་རང་
ནས་རང་རིག་པ་གསལ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་བཅོས་བསྐྱད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་མ་
བཅོས་པར་ཅེར་ལྟ་ཅེར་འཛོག་གི་ལྟ་སྒྲིམ་གཏུགས་སུ་བསྐྱེད་ས་པ་ན། དགེ་མིང་གའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་
མེད་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཅི་སྟེད་ལ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སྟོང་ཅམ་གྱི་དམིགས་
སྟོང་དེ་ཉིད་གཞོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷག་ལྷག་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཅམ་ནས་དེ་ལྟར་
མ་རྟོགས་ནས་ཐིན་ཅི་ལོག་མཆོན་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་སོགས་སྒྲིབ་གཉིས་གྱིས་འབྲལ་ཏེ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་མཐར་ལྟར་བ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ཞིང་དེ་ལྟའི་སྟིང་རྩེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་རིག་
སྟོང་ཅ་བྲལ་དུ་རྩོམ་ལྟར་དེ་འགྲོ་བ་ན། སེམས་ཤེས་པ་འམ་སྒྲོའམ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་
ལྟ་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་བས་དྲན་ཤེས་ཀྱི་འཇུར་བྱུར་མ་བཅོངས་པར་ཤེས་པ་ངོ་བོ་རང་དགའ་ལུང་མ་བསྟན་
ངོ་མ་ཤེས་སུ་མ་སོང་བར་ལུག་རྩི་མཁས་པས་ལུག་སྟོང་བའི་དཔེའམ་རྩོམ་མེད་དུ་ལྟ་སྒྲིམ་བསྐྱུར་
བར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཉམས་སྟོང་རྩོད་རྩལ་བྱག་པར་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སམ་སྟོང་
ཉིད་རྟོན་འབྲེལ་ལམ་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེའི་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་ཤར་བ་
ན་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ཉམས་དང་སྟོང་ཉམས་དང་
མི་རྟོག་པའི་ཉམས་བཟང་བཟང་གིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་འབྱུངས་སམ་རང་བྱུང་
གི་ཡི་ཤེས་རང་ཤར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་སྒྲིམ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བའམ་རང་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ལ་
ནོན་ཏན་དུ་བྱུང་། །འདི་ཅམ་གྱི་ཉམས་རྟོགས་ཤར་བ་ན། དཔལ་སྐྱམ་པོ་པའི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྟ་
ཅིག་སྒྲིམ་སྟོང་བའི་ཁྱིད་སྒྲོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མགོ་འདི་ནས་འཛིན་
པར་དཔལ་གསུམ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་བཞེད་ཅེས་བདག་གི་རྩེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་
བཀའ་བསྩལ་ཞིང་། ཉམས་རྟོགས་དབྱེར་མེད་དམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་འདི་ལྟར་མ་ཤར་

པའི་སེམས་ངོ་མཐོང་རྒྱས་འགྲེལ་བས་བྱས་པའི་གོ་ཡུལ་གྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འཆར་
སྒྲིལ་སྒྲིང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱས་འདེབས་རེ་བྱས་ནས་ཤེས་པའི་རང་ངོ་མཚན་འཛིན་དུ་བྱ་ལུ་
ཤོར་ན། དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་གས་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད་པར་ངོ་འཕྲོད་པར་སྒྲོམ་ཡང་ས་རྟེན་རི་
བོ་ལ་གསེར་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཐུག་པོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་རྗེ་བྱུང་བོ་བཞུག་པ་དག་གསུངས་
སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ་རྒྱལ་བ་ཆོད་ཆར་པས། གང་གར་གྱི་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་
དན་པ་གཉིས་མེད་ཏུ་དག་ནས་ཐ་མལ་དུ་བྱེས་བྱེས་འགོ་ཡིན་འདུག་ན། འདི་ལ་ར་སྒྲོམ་ངོ་མཐོང་
ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་འདག་པའི་གནད་མ་ཤེས་ན། གོ་ཡུལ་གྱི་དན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྒྲུལ་པ་ཅན་རྣམས་རང་སེམས་ལ་བསག་སྐྱུང་གིས་གདར་བ་བཅད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་……
དགོངས་པ་འོངས་པར་བྱའོ། །

༥༩ འདི་ལྟའི་རྟོགས་པ་སྒྲིམ་པ་ན་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་རྟོགས་པ་འཇམ་འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་
སུ་འཆར་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཉམས་སྦྱང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་འཁྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འཇམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པར་སྒྲུང་བའི་
གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཡིན་
ལ་དེ་ལྟའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་པར་བདག་ས་པ་དང་མཐུན་
པར་སྒྲུང་བའི་རྟོགས་དེ་དག་ནི་བདེན་པར་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་
དག་པ་མིན་པའི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བདེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ། དེ་ལྟའི་
རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སམ་བཟོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁི་བ་དང་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
བ་ཐོག་མའམ་གཞི་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་
ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་འགལ་སྒྲུར་བྱུང་བའི་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱུང་དང་སོགས་
མོས་པའི་དགོ་ཀྱེན་གྱི་བསག་སྐྱུང་དང་། སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཕྱིན་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་
ཕྱིན་ལོག་གི་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་རང་དག་ལ་སོང་ནས། སྒྲོ་བུར་རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེད་ག་བ་……

གཉིས་ལྟ་བུ་གྱི་ཆོས་སྤྱི་འཇུག་པའི་མ་དང་བྲལ་བར་རང་ལྟར་ཆེན་པོ་དྲི་མ་མེད་པར་མཛོན་དུ་བྱུང་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་ཞེས་ཆོས་སྤྱི་འཇུག་པའི་མ་དང་བྲལ་བར་རང་ལྟར་ཆེན་པོ་དྲི་མ་མེད་པར་མཛོན་དུ་བྱུང་
 བར་བཞག་གོ། དེས་ན་རང་སེམས་པདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤེས་པའི་ཆོས་
 སྤྱི་འཇུག་པའི་མ་དང་བྲལ་བར་རང་ལྟར་ཆེན་པོ་དྲི་མ་མེད་པར་མཛོན་དུ་བྱུང་བས། འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྩི་ལ་དང་དཔལ་
 སྤྱོད་པས། རྩི་ལ་དགོངས་ནས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་ཉོན་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་རྩི་ལ་ཤེས་སྤྱོད་
 སྤྱང་བར་འདོད་ཀྱང་། ཁོ་ཤོས་ནི་སྤྱོད་དུ་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་རྩི་ལ་ཤེས་ནས་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རང་དཔལ་
 དུ་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་། སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་
 གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཤེས་སྤྱོད་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་ལ། དེ་དག་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་སོགས་ལ་ཉོན་པའི་
 ཉོན་སྤྱོད་རང་དག་ལ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞལ་
 བས། རང་སེམས་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་རྟོགས་ན་རང་བདག་གི་མཐུན་པོ་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ་བས་ཆོས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རང་སྤྱོད་པའི་འགྲུལ་རོ་ཞེས་བཀའ་ལྟར་ཏེ། །

༡༧ དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རོ་ཤོས་པའི་གཞི་གསུངས་པའི་མ་དང་བྲལ་བར་རང་ལྟར་ཆེན་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་
 པ་ཉོན་མེད་པ་འདི་ལ། དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱིས་རྩི་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་གཙུག་པུ་རལ་གྱི་བྱུངས་ནས་ཐོན་
 པའི་གྲི་ལིང་རང་མ་ཡུ་བ་དང་བྲལ་བའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། རང་སེམས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུངས་ནས་ཐོན་པའི་རལ་གྱི་རྩི་རང་དང་ལྟན་པ་ཡུ་མེད་ལ་ག་
 བས་རྩི་ལ་ཀྱང་གཙོད་ཅིང་གཏུབ་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་ཞེས་གི་བྲལ་ཐམས་ཅད་དེས་གཙོད་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩི་ལ་དྲི་མེད་སྤྱོད་པའི་བཞག་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་
 པ་དང་ཡེ་ཤེས་མཐུན་པའི་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་མ་བཅོས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་སེམས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན་དྲི་མ་མེད་པས་གཙུག་པུ་རལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
 དྲི་མ་མེད་པས་གཙུག་པུ་རལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་ཆོག་པའི་ལྟ་བུ་ཆོས་
 འབྲུལ་པ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པས་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་མ་སྤྱངས་དཔྱིངས་སུ་དག་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 པའི་གཙུག་པུ་རལ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རང་སེམས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་

ཆོས་སྤངས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྲལ་བ་དེའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་
 དམིགས་སྤྱོད་གི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་ཙམ་དུའང་མི་རུང་ཞིང་། དེས་ན་རང་བཞིན་དང་སྒོ་བྱུང་གི་དྲི་མ་
 དག་གིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྒྲོམ་མཚན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་གཅེར་བུར་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་
 བ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་ལས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་རང་སེམས་རིག་པ་དྲི་མེད་གཅེར་
 བུར་ཐོན་རྒྱལ་ལ་གཞན་སྤྱོད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་རིག་པ་དྲི་མེད་གཅེར་བུར་ཐོན་རྒྱལ་ལ་
 རང་སྤྱོད་སྤྱེ་དེའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་པའོ། །གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་སྤངས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དང་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་ད་
 ཞི་རོ་གཅིག་ཅེས་ཆེས་ཟབ་པའི་མདོ་རྒྱད་ནས་དབར་རྣམ་ཆོས་མཆོག་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་……
 ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ཇེ་སྒྲ་མ་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེས་ན་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་
 པ་གཅེར་བུ་འདི་ཉིད་ལ། ཇེ་སྒྲ་མ་པོ་པས། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱུས་སྒྲུལ་པོས་བཟང་དུ་མ་
 བཏང་། སེམས་ཅན་འབྲུལ་པས་རན་སོང་དུ་མ་བཏང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་འགྲུལ་བ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན། བཅོས་བསྐྱར་གང་གིས་ཀྱང་བཟོར་མི་རྒྱུད་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གར་ཡང་མི་འགོ་ཞིང་མི་
 རུང་བ་དེ་ཉིད་སོ་མ་ལྷག་པ་རང་བབས་སྤྱི་འཆར་བའམ་མདོན་དུ་འགྲུལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མ་བཅོས་དྲི་མས་དཔེན་པ་དེའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོགས་བརྒྱད་དམ་
 ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་སྒོ་བྱུང་དྲི་མའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རི་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་ཀྱང་། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་དྲི་མ་སོགས་ཀྱི་འགྲུལ་བ་མེད་པས་རྒྱུན་
 ཆགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་པས་གསྐྱར་གི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆོས་འབྲུལ་པའི་བཅོས་མའི་སྒྲུབ་པ་……
 ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ནས། མ་བཅོས་རང་བབས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མདོན་དུ་འགྲུལ་བ་ཡིན། འདི་
 ལྟའི་ཤེས་པའང་གདོད་ནས་བཞུགས་པས་མདོན་དུ་འགྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་དགོ་ཆོགས་ཀྱིས་……
 བསྐྱབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱད་ལས། བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་འགོ་ཀྱན་
 ཡོངས་ལ་བྱུང། ཅིས་དང་། རྒྱལ་བ་རྟོག་ཆང་པས། སྤྱི་པོའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 གདའ་བ་ལས། སྒྲུ་མས་བསྐྱར་ཀྱང་མ་དགོས་པར། རྟོགས་སྤྱི་ཐང་ན་གཤའ་བ་ལ། ཞེས་འབྱུང་
 རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟའི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་མདོན་དུ་འགྲུལ་པ་ན་རྣམ་ཤེས་སྒོ་བྱུང་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རང་

དག་ལ་འགོ་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་ནས་
 བདེ་སྤོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱད་པའི་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དཔལ་
 ཏོག་ཅོད་པས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྤྱིར་གི་དབུས་ལུ་སྤྱད། རྒྱུ་མཐའ་དུག་དག་བ་བདེ་ཆེན་རྒྱུ་མི་ཆད། །
 བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ། རྒྱུ་མཐའ་དུ་མེད་པ་གཏུག་མའི་རང་ལ་ཞོག རེས་
 འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐའ་དུ་ རྒྱུ་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། ཡེ་ཤེས་དག་པས་གོས་པས་མེད། །
 ཅས་པ་མོགས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ནས་མཐའ་ལྷན་པ་འབྱུང་ངོ་། འོ་ན་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་
 ཤེས་པ་བདེར་གསེགས་སྤྱིར་བོ་དང་གྲོ་བྱུང་གི་མ་རྒྱུ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཐའ་
 བཏགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་བཅས་སྤྱུ་མ་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱུ་མཐའ་བཏགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱུད་ཐད་ཀྱང་མི་གནས་པ་སྤྱུ་མ་ཅམ་དུ་ཐད་པས་དེ་ཉིད་
 མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱུ་མཛོན་དུ་བྱས་པར་འཛོག་ཅིང་། གཏུག་མ་ཐ་མལ་ཤེས་པ་
 དེའང་གྲོ་བྱུང་གི་མ་རྒྱུ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཐའ་ཤེས་པ་སྤྱུ་མ་ཐའི་པར་
 བཞག་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དག་གསལ་གྱི་མ་མེད་པ་རྒྱུད་རམར་མེ་མེ་རྒྱུ་མཐའ་པ་རང་གསལ་དུ་
 བཞག་ན་དུངས་ཤིང་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དང་། དེ་མེད་དུ་གསལ་ཞིང་འབར་དུ་རུང་བ་ལྟར་
 གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
 ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་དེ་ཉིད་ལ་གནད་དུ་མ་བརྒྱན་པར་བརྟེན་པ་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། གམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱུ་མཐའ་པ་མཆོག་གིས། རྒྱུ་མཐའ་ཆོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་རང་ངོ་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ངོ་བོར་བཞུགས་ལ། ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། དེས་ན་རྒྱུ་མཐའ་དེ་ཉིད་ལ་གནད་དུ་བརྒྱན་དགོས་པ་ནི། རྒྱུ་མཐའ་པོ་པས། རྒྱུ་མཐའ་པོ་
 དགོས་པར་གདའ་སྤྱིར་དུ་སྤྱག་པར་གདའ་མེད་ཀ་མི་རུང་བར་གདའ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟའི་
 ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདར་རྒྱུ་མཐའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཏྲ་བའམ་རིག་པ་རྒྱུད་འདེད་
 དུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱིར་བོ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱིས། རྒྱུ་མཐའ་གི་རྒྱུ་ག་ནས་མ་
 བརྒྱུད་ན་ཆོས་སྤྱིར་སྤྱིར་མི་འབྱེད་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་སྤྱིར་རྒྱུ་མཐའ་དེ་ཉིད་མ་
 བཅོས་རང་བཅས་སུ་སྤྱིར་བ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཤེས་འགར་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ནས་མ་གསུངས་ཏེ།

༥༧ དེ་ལྟར་པར་གསུང་གིས་ལེགས་པར་བརྒྱུ་ཆེས་པར་རྟོགས་པ་རོ་ཐོག་ནས་མ་བཅོས་
པར་རྒྱལ་བ་ན། རྒྱུ་གཤི་ལྟ་སྒྲུལ་གྱི་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་རི་ལྟར་མྱོང་བའི་ལོངས་གསུམ་དུ་རྟོག་
པའི་ཁུམ་ལྟའི་གཞུང་ཆ་ལ་བཟུང་རྟོག་དང་ནང་ལྟའི་འཛིན་ཆ་ལ་ལུང་མ་བརྟན་ཆེས་མེ་ལུང་ལེ་བ་
རོ་མ་ཤེས་པའི་དྲི་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞིག་ནས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་དུ་ལྟག་མཐོང་གི་གསལ་ཆའི་དང་དང་

ལྷན་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་སྟེ་མ་ཞིང་རྫོམ་ནས་རང་གི་རང་ལ་མཐོང་ཆེན་པོ་སྟེ་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བྱིས་མོས་གྲུས་སམ་སྟིང་རྗེའམ་རེས་འབྲུང་རམ་དགའ་སྦྱད་དམ་པ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མས་
 སྤྲུམ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ལེགས་པར་སངས་པའམ་དག་པ་ན། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་རྟེན་གྱི་རྟེན་གྱི་
 འཁོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྫོངས་ཆ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་རང་སངས་སམ་རང་གྲོལ་ལམ་རང་ཞིག་དུ་
 འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་རང་སེམས་གཡའ་དང་བྲལ་བའི། མཁན་པོ་རྩད་ནས་ཆོད་པ་ཞེས་བྱའམ།
 གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཤར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཞི་ལྷག་གི་
 ཉམས་མྱོང་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་བཟང་ཕྱི་དང་མ་བྲལ་བ་འདི་ལ་རོ་མ་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་དྲི་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕགས་ཆེན་གྱི་དག་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། མདོ་རྒྱུད་ནས་
 བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ལྟེང་པ་བརྗོད་རྒྱུ་ལྟེང་འཛིན་གྱི་གཞིམ་བྱར་བཤད་པ་དེའང་འདི་ཁོ་
 བར་རོས་བརྒྱུད་དགོས་པས་འདི་ལ་ཀྱུན་གཞིམ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་དྲི་མ་ཞེས་པར་
 འཛིན་གོ་ཞེས་སྒྲིབ་བཀའ་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མྱོང་པར་རྒྱལ་བ་ཆོད་ཆང་པས་རོ་སྟོམས་གྱི་ཁྲིད་
 དུ་རྩལ་བཤད་སྙམ་དེ། དེས་ན་བཀའ་འབྱུང་འདིར་ཞུགས་པའི་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་བྲགས་པ་
 ཅན་པལ་ཆེར་ཀྱང་དམ་ཉམས་དང་འདྲེས་ཁྱེད་དང་ཟང་ཟིང་ཆེ་འདིའི་ཐ་སྟངས་དང་རྒྱལ་འཛོམས་གྱིས་
 གྲུ་སྟོབ་གཡོབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རང་སེམས་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་གྱི་གདར་ཤ་ཆོད་པ་དང་མཁན་
 པོ་གཞི་མེད་དུ་ཤར་བའི་རྟོགས་པ་མ་སྒྲིམ་པར་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་དང་འོད་གསལ་ཁོར་ཡུག་ཙམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་འཆར་སྒྲོགས་ལ་རིག་སྟོང་པའི་རང་ཐོན་ལ་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་
 རྟེན་ནས་རྒྱལ་གྱི་བདུད་ཞུགས་ནས་འཆི་བ་སྟིང་ལྷག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོས་བཅུང་བས། ཟང་ཟིང་ཆོས་
 བརྒྱུད་ལྟེང་ལྟེང་བདུད་དབང་དུ་སོང་བའི་ན་ཞེས་མཆོངས་མེད་རྒྱལ་པའི་སྒྲུ་ཀླུ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟེང་མྱོང་འཛིན་དག་ཐབས་ལ། སྟོམ་བཤེག་པ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ཆོས་རྗེ་འབྲུག་
 པའི་ཞལ་ནས། སྟོམ་ཤེས་མང་སྟེ་བཤེག་ཤེས་ཏུང་ཞེས་འབྲུང་ལ། འདི་ལྟར་བཤེག་པའི་རྟེན་ཀྱང་
 རང་གི་མོས་གྲུས་དང་སྤྲུམ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ལས་རང་གི་མོས་གྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དེ་བྱིར་
 རྟོག་མེད་པར་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུམ་མའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་ཞིག་པ་དེ་བྱིར་རྟོག་ཉེན་ཡོད་པས་
 ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། རྟེན་རོ་མཆོར་བའམ། སྤྲུམ་དམ་པའི་སྒྲུན་སྒྲར་རམ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་རྒྱལ་

བབས་སམ། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསུང་། ཅ་རྒྱུད་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུན་ལྷ་བྱས་སྤར་གྱི་ལྷ་
 རྫོམ་གྱི་ཚུང་ཆ་དང་ཞེན་འཛིན་རྣམས་དུས་དེར་དག་པ་ལྷར་སྤར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་འདུ་འབྲེན་
 དེ་ཡལ་བ་ན་སྤར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོའི་ཞེན་འཛིན་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
 འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་རྫོམ་བཤིག་པ་ལའང་། རང་རྟོལ་རང་ཞིག་གསུང་། བཤིག་རྟོལ་དང་རྒྱུན་
 རྟོལ་གཉིས་ལ་སྤར་མ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། རང་རྟོལ་ནི་ཆོས་མཐར་བསགས་པ་སྟོན་སྟངས་གིས་ཆོ་འདིར་བརྟེན་
 ཅམ་གྱིས་ཁྲིད་པས་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྷར་འབྱུང་བ་གསུང་ཆོ་ལ། བཤིག་རྟོལ་ནི་ཆོ་
 འདི་ཉིད་དཀའ་ལྷན་སྟགས་ཀྱི་འབད་རྟོལ་དང་དཀའ་ལྷན་དྲག་པོས་ཁྲིད་པས་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་གང་
 ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འདི་ལྷའི་གནད་ལ་དམོངས་ནས། ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཞལ་ནས། རྣམ་
 རྟོག་རྫོམ་དུ་མ་ཤར་ན། གང་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན། རྫོམ་ཆེན་རྫོམ་གྱིས་མ་བཅིངས་
 བ། །གཞན་གྱིས་འཛིང་བར་མི་འགྱུར་བས། གོ་བའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ཏུ་སྤྲུམ། རྫོམ་པའི་ཉམས་སྟེང་
 རྒྱང་ནས་བཤིག་ ཁྱེས་འབྱུང་བ་ལྷར་རྟོགས་པ་ཁོང་ནས་རང་རྟོལ་དུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་འབད་
 བར་བྱའོ། །དེས་ན་རྫོམ་རང་རྟོལ་དང་རྒྱུན་རྟོལ་དང་གཉིས་ཀའང་ཁང་འབྲེལ་བའི་མགོན་པོས་རྗེ་རྫོམ་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱན་སྤར་བྱིན་པ་ན་བཤིག་རྟོལ་དང་བྱིས་མོས་གྲུས་གྱིས་གསང་བའི་གནས་བདུན་དུ་རྫོམ་
 རང་རྟོལ་དུ་བྱུང་ནས་ས་ཡོག་གནས་ཡོག་གི་བསྟན་བཅོས་དང་མཁུར་མ་མཛད་པ་དང་། དཔལ་ས་
 ར་ཉ་ལའང་མདའ་མཁའ་མས་བདུད་ཅི་དྲངས་པའི་རྒྱུན་སྟགས་གྱིས་རྫོམ་རང་རྟོལ་དུ་སྟངས་པས་དོ་
 ཉའི་མི་ཟད་པའི་གྲུའི་ཁ་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཆོད་མ་སྟེས་
 པ་ཐམས་ཅད་རྫོམ་རང་རྟོལ་དུ་སྟངས་པས་དུ་མ་རོག་ཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཤར་ནས་སྤར་བྱིད་ཆོས་ལུང་
 རབ་འབྲུམས་སུ་རྟོགས་པས་སྤྲུམ་ཆོད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ལུང་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བ་གྲུབ་
 ཆེན་ཀམ་བསྐྱི་ལྷ་ལུའི་གང་ཟག་མཁའ་མཉམ་དུ་བཞུགས་པ་ལས། བདག་གིས་ཀྱང་འདྲན་པ་དམ་
 པ་རྗེ་མཉམ་པ་རས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མོས་གྲུས་གྱི་སྟོབས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་གྱི་སྤྲུམ་མ་མཐོང་
 ཡང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་འཛིན་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཞིག་རྒྱ་བྱར་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་བས་དེ་ཅམ་ཡང་
 བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་དག་པའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་བཤོ་སྐྱལ་ལས་
 རྟེན་པ་གོར་མ་ཆག་པ་ལ་ནམ་གཞག་གཏན་མདུན་གྱི་ཡིད་ངལ་གསོར་གྱུར་ཏོ། །རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་

པོ་ལྟུང་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲི་མེས་ཟེར་ན་ཁྱེད་ལྟུང་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསོལ་བ་བཏབ་ཤེས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་གསོལ་བ་ཐོབ་ས་ངེས་ཀྱིས་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་འཇུག་ནུས་ཀྱི་ཕྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབ་ས་པའི་སྒྲི་མ་དམ་པ་དེར་འདུག་གོ། རོ་ཤེས་བྱུང་ངོ། །ཡིད་ཆེས་བྱུང་ངོ། །ཐེ་ཆོམ་གཏན་ཟད་དུ་གདའོ། །

༥༧ དེ་ལྟར་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱས་པས་རྟོགས་པ་རང་གར་གྱི་གཤིས་ལ་སྦྱོང་བ་ན། རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། །མེས་ས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི། །སྤང་བ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་ཆོས་སྦྱུང་འོད། །དེ་གཉིས་ཙན་དན་གྱི་དྲི་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རམ། ཉིལ་ལ་མར་གྱིས་ཁྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འཕྱུང་བས། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྦྱུང་རང་ཞལ་མཐོང་ནས་ཆོས་སྦྱུང་རང་འོད་ལྟུང་དུ་སྦྱོང་བ་སྤང་སྤྲིད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་གར་བས། སྤང་སྤྲིད་སྒྲི་གསུམ་དུ་གར་བ་ཞེས་འཕྱུང་ལ། ཇུས་དེར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱང་བ་སྦྱོང་ཆད་སྒྲི་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་བསགས་པ་ལས་ལའོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟང་བའི་བྱ་བར་སྒྲན་ཅིག་ཀྱང་འགྲོ་མི་སྤྲིད་བས། འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་དགེ་ཆོག་ས་བསགས་པའི་དབང་དུ་བགྱིས་ནས་རྗེ་སྤྲོད་དུ། གནས་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཁྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཡི་དམ་ལ། །ཞེས་འཕྱུང་བ་ལྟར། སྤང་བ་ལྟ་སྦྱང་དང་རིག་པ་ཆོས་སྦྱར་བ་ཀྱི་འབྱམས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟའི་དུས་གསེར་སྤྲིད་ནས་ས་རྩོལ་ཅུང་མི་རྟེན་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟ་སྒྲགས་བདེ་བ་སྦྱོང་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ལས་མ་དག་པའི་སྤང་སྦྱང་དམིགས་ཀྱང་འཆར་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་བས། རྟོགས་པ་འདི་ག་ཙམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་རྩོལ་མེད་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་འགྲོ་དོན་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འཕྱུང་བས་མཐོང་ཐོས་དུན་རེ་ག་དག་གཉིན་བར་མའི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་ཆད་ལ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་སྦྱུ་བའི་ས་པོན་གྱང་པོ་ཐེབས་འགྲོ་བས། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཆད་ལྟན་དང་བསྟན་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དར་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ནས་འཕྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྩལ་འདི་ལྟ་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

༥༨ དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་སྒྲེས་པ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ནས་བརྒྱུད་། ཕྱིན་དགེ་ལའོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་རྗེ་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དམིགས་ཀྱི་སྦྱང་བ་གར་ཆད་ལ་སྤང་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་རྣམ་རྟོག་སོགས་ལའོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ཁོ་རང་གི་ཁོ་རང་རྣམས་ཀྱི་རང་ངོ་སྤྲིབ་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིམ་བུལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཆོས་སྦྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲིབ་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྤྲིབ་པ་དེ་དག་

ནས། ཚེས་ཅན་རྣམ་རྟོག་སོགས་དངོས་ཚེས་ཁོར་སྒྲིབ་པའི་གོ་བས་ལ་ནས་དེའི་ཚེས་ཉིད་སྒྲོམ་བྲལ་
 མྱོང་བ་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུ་མའོན་ཏེ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་གཡོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་
 རྟོགས་པ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞལ་བ་ན། གཟུང་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་
 མྱོང་གི་ཐོགས་ཤིག་འགར་ཡང་མེད་པ་ནས་མ་ཐང་ལ་མ་དུང་བསྐྱོར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། འདི་
 དང་པོར་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ནས་སྤྲུབ་སྤྲུམ་གྱུར་པ་ལ་ནི། རྟོག་པ་འདི་ཉིད་སྒྲེས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 དེའི་རང་ལ་རྒྱུར་བ་ཞག་པ་ལམ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡར་བཏབ་སྟེ་མ་བཅོས་པར་
 བཞག་པ་ན། གང་གར་རང་གོལ་ལ་མ་ཐུང་པོ་རྗེས་མེད་ཀྱི་ཉམས་འབྱུང་བས་སྤར་ལྟ་སྒྲོམ་ལ་རྩོལ་
 བཅས་ཀྱི་དྲན་འཛིན་དང་བཅས་སྒྲོང་བ་ལ་དཀའ་ཚོགས་ཀྱི་ཆལ་དྲི་མ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་
 རྩོལ་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་ཅི་བདེར་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོང་བ་ལ་ཆེས་དབང་
 ཐོབ་པར་འབྱུང་བས། རོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། དཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞལ་ནས། འཕྱར་ཤེས་ཀྱི་བྱ་
 ལ་ནས་མ་ཐང་བདེ། །སྒྲོམ་ཤེས་ཀྱི་མི་ལ་རྣམ་རྟོག་བདེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ཅམ་
 དུ་སྒྲེབས་པ་ན་ཉ་རྒྱལ་ལ་གནས་ཀྱང་འཕྱུར་མི་སྤིང་པ་དང་། བྱ་ཆོད་པོ་བྲག་ལ་གནས་ཀྱང་ལྷུང་མི་
 སྤིང་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཆལ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་མཚན་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅི་ཅམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་
 ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་དུག་ལྟ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤང་ལྟའི་
 གཟུང་འཛིན་རྒྱལ་བ་ཤིགས་ལྟ་སྒྲོང་བ་ཅུང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུའམ་གཞིའི་རོ་བོར་སོང་ནས་སྒྲེལ་སྤྱད་རྣམ་
 དག་གིས་ལྟ་སྒྲེས་པ་དེ་བཞེན་པོའི་རོལ་པར་འབྱུར་རྩལ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་དང་
 རྒྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ལས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟའི་ཆེད་དུ་
 ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་འདི་ཉིད་རྗེ་མི་ལས་ཉ་དང་བྱ་ཆོད་སོགས་ཀྱི་དཔེ་དུ་མ་དང་བཅས་
 རོན་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་རྩལ་ལ་སྤྱར་བ་སྤྱར་མཛད་པ་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཡིད་དང་རྣ་བར་ཀྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚེས་སྒྲུ་སྒྲོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ལྟར་གར་བ་ན། དཀའ་བརྒྱུད་ཡིན་པོ་ཆེ་འདིའི་རྗེ་བཙུན་དམ་
 པ་འགའ་འགས། རྣམ་རྟོག་གི་རང་མཐིལ་རྟོལ་ཅ་ན། །སྤྱང་སྤིང་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་རི་སྟེང་གྱང་། །
 གཏང་མེད་དུ་ཟོ་ཞབས་བྱུང་བ་ཞིན་སོང་། །སྒྲོ་ཡི་བཟུང་བ་ཞིག་མ་རྟེན་དོ། །ཞེས་སྤྱར་མཛད་པ་དང་།

རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ལ་ལའི་གསུང་གིས། ད་ནི་འཁོར་འདས་གྱི་ཚེས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོ་པོས་
བལྟས་ངོ་ན་ཆོ་ཞབས་བྱང་པ་ལྟར་མོང་། ཞེས་བཀའ་ལྟུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་། འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་
སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྟོགས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ན། འཁོར་འདས་གྱི་དངོས་ཚེས་དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་བདེན་འཛིན་ལུལ་སྒྲུབ་ཞིག་སྟེ། བདེན་མེད་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་འདི་ཞི་ལྟག་གི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་
ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱལ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྒྲུབ་པོ་བས་ནང་གི་
སེམས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཕྱི་འདི་སྒྲུབ་བ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ལྟར་མི་སྲིད་པས་འདི་ལྟར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཞེས་ཀ་བ་ལ་ཐུག་ཐུག་ཐུག་མཛད་པས་ཀ་བ་མ་བཅད་པར་ཀ་བ་ལ་ཐུག་ནས་མཁའ་ལྟར་
སྟགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྟན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཀུམ་པས་རྒྱན་གྱི་ལོ་རྒྱལ་ལ་གྱིས་
འདུལ་བ་ན། ལུ་པོའི་གཞུང་དུ་བྱ་བ་ལ། རང་པ་ལྟར་བྱོན་པ་དང་། ཅན་དན་གྱི་མེད་བསམ་སྤྱད་མོང་
མེ་ལྟ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ལ་མཐའ་ལས་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་བ་ཤོད་ཆར་པས་བྲག་
ཤོད་ཆར་ཅན་དུ། ཚེས་སྤྱུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །སྤང་བ་འདི་ཀྱུན་གྱི་ཐབས་
ཏ་དང་ཐོབ་ཏ་དུ་འདུག་གོ། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་འདི་ཀྱུན་གྱི་རྒྱུ་མའི་ཐོབས་སྟོང་དུ་འདུག་གོ། རྒྱུ་མའི་
ཀྱུན་གྱི་ཐབས་དེ་དང་ཐལ་ལེ་དུ་འདུག་གོ། ཞེས་པ་ནས་ཏེ་ལོ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་༥ ལའས་བ་རྣམ་
པར་ཆེན་༥ རྒྱལ་སྒྲུབ་མར་པ་ལོ་ལྷོ་༥ དབང་ཐུག་མི་ལ་རས་པ་༥ ཚེས་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞིན་ལུ་༥ བདེར་
ག་ཤེགས་འམས་པ་དོར་བྱལ་༥ ཐུབ་ཐོབ་གླིང་རྗེ་རས་པ་༥ ཚེས་རྗེ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་བར་དུ་གསོལ་
བ་བཏབ་བཞིན་རྒྱུ་ཐུག་རྒྱུ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྟན་པ་སྟགས་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་པས་འདི་
ལྟའི་མཛད་མིན་མཁའ་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་མེད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཐུས་བཅས་གཞལ་མེད་གྱི་རྒྱལ་
ལྟའི་ལྱུ་མ་ཐར་རྒྱུ་མཚོའི་རྒྱལ་འདི་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ཟག་མེད་གྱི་རྒྱལ་ལ་.....
སྟགས་གྱིས་རང་གཞན་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མ་རུས་གྱི་བར་རྒྱབ་པ་གཡོང་བའི་རྒྱུང་ལ་མི་བསྐྱར་
བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༥༩ དེ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་བ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། སེམས་རང་རིག་རྗེན་པ་དེ་
ཉིད་ཞིག་ནས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབུས་གྱི་རི་པོ་མཚོག་རབ་རྒྱུང་གིས་མི་
བསྐྱོད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་གང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་གང་གིས་གྱང་གཡོ་བར་མི་རུས་ལ། ལྷག་

མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། བཅ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་ལ་ཉི་མ་གར་བ་ལྟར་རི་ལྟ་
 རི་སྟེང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟ་རི་སྟེང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་མཁྱེན་པ་འདྲ་སྟོབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 བ་ཞི་ལྷག་དེ་ཉིད་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ནས་ལྷག་
 མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་འདམ། ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཞིག་ནས་ཀྱི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་
 རྟོན་དུ་སོང་ནས་ཞི་ལྷག་གི་སེམས་གཉིས་པོ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མཚུངས་ལྷན་དུ་ལས་
 སུ་རུང་པའི་བྱ་བ་རང་དབང་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་མ་
 ཡོངས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

༤༠ དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཆེར་བརྟན་པ་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཚན་སྣང་མདོན་གྱུར་ས་བོན་
 བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྟོ་ཚན་གྱི་ཐོག་དུ་ཁ་བ་བབ་པ་འདམ། འབྲས་སོགས་ཀྱི་
 ས་བོན་ཉི་མས་རྒྱས་པ་འདམ། དུས་མཐའི་མེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་ཤར་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་
 པར་ཐོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱར་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ལམ་མཁའི་མཐས་
 གྲུས་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་མཚན་འཛོན་གྱི་སྤྱིབ་ཐོགས་སྤང་བ་ལ་ཡང་དང་འཇིགས་ཞུམས་དང་
 བྲལ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་རྒྱང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་འཇིགས་གིང་སྟོངས་པ་དང་བྲལ་
 པའི་རྩལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོས་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྟོས་
 བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་དག་པ་ལས་གསར་དུ་བསག་སྦྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོས་བྲལ་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པས་
 གདོད་ནས་ཡེ་བཞུགས་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་དངོས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ནས་འདི་མདོན་དུ་བྱས་
 ཞེས་མཐོང་བྱར་མེད་ཀྱང་། དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་དངོས་ཆོས་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་སྦྱོབ་བསམ་བཞེད་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་སྟོན་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པ་ནི། སྤར་འདྲིས་ཀྱི་མི་སྤང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ་སྟོ་
 སྦྱར་གྱི་ཐེ་ཆོས་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་དངོས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོབ་སམས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་། དངོས་
 སྦྱོབ་བདག་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་དོན་རང་མཚན་
 དེ། སྦྱོབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེའི་སྟེ་མཚན་ཙམ་

ཞིག་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོལ་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་རུང་ངོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། འཁོར་འདས་
 གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་ཆོས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་སྒྲོལ་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་བཏགས་ངོའི་ཡུལ་ཙམ་
 ཏུ་འཆར་རུང་བ་དེ་ཙམ་ལས། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་
 ཏུ་བྱུབ་པར་སྐྱེ་འཕགས་གྱི་སྒྲུབ་སམས་བརྗོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་འབྱུབ་པ་མི་སྲིད་པས།
 དེ་ལྟའི་དངོས་ཆོས་སྒྲུབ་སམས་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཟློན་གྱི་ཤེས་
 བྱའི་གཞི་འདིར་ནི། །གཟིགས་འོས་ངོ་བོས་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟའི་དངོས་
 ཆོས་འདོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲོལ་གི་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོ་བུར་དུ་སྐྱེན་ཆོགས་ཙམ་གྱིས་བཙུན་རྩུབ་བསྐྱད་པའི་
 རྟོག་པ་དང་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དེ་དང་དེར་བྱུབ་པའི་མ་བཙུན་བདེན་པ་མ་བསྐྱད་པའི་རྟོག་བྱེད་དང་རིག་
 བྱེད་གྱི་དངོས་ཆོས་སུ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དང་བཏགས་ཆོས་
 འཁོར་འདས་གྱི་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པའི་སྒྲོམ་ཆོས་འགའ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སློའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་གི་ཤེས་བྱར་མ་དམིགས་སོ། །དེས་ན་དོན་
 འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་མཐར་བུག་པ་སློང་
 བ་ན། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རང་བདེན་པ་འམ་བདེན་པར་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་སློའི་ཡུལ་ལས་འདས།
 ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་ངང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་གཉིས་གྱི་སྒྱུད་པ་སློང་བར་བཀའ་རབ་འབྲམས་ལས་ཀྱི་
 ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཐར་ཡུལ་ལ་བཟུང་བ་དང་། བར་
 རིག་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན། སློ་ཟད་ཆོས་ཟད་གྱི་ཟད་བདར་ཟད་
 ཅེས་བྱ་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་སྒྱུལ་བ་ཞེས་པ་དེ་འབྲུང་བས། རི་སྐད་དུ། རང་སེམས་ཕྱག་ཀྱི་
 ཆེ་ལ་རྟེན་ཡུལ་མེད། །མ་བཙུན་མཉུག་མའི་རང་དུ་སློང་ལ་ཞོག །ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་གྲང་
 བར་བྱའོ། །

༤། འོ་ན་གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་མ་ཁྲིད་
 བར་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་རྟོགས་མ་སྐྱེས་པར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་བྱུང་དུ་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་དེ་ངོ་འཕྲོད་
 པ་ན་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལ་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ལྟར་འགོ་བས་དེ་ལྟ་ལ་འབྲས་
 བུག་ཞི་བོག་ཏུ་མེད་པས་གང་ཟག་དེ་འདར་ཐ་མ་ནག་འབྲམ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་

བཤོད་ཀྱང་དེ་ནི་རོང་པ་འདི་ཚབས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་སྤྲངས་པ་ཐོན་མོང་ལ་བྲམ་མས་ཞི་
 ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱིལ་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཁྱིལ་གྱི་ཁྱིལ་ཆོ་རལ་སྤང་བའི་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མ་
 ཉམས་པས་སྒྲོམ་པར་འབྱུངས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་སྒྲུལ་ལྡན་དབང་པོ་ཡང་རབ་སྤྲངས་པ་
 ཐོན་མོང་གི་ཅིག་ཅར་པ་ལ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་པར་འབྱུངས་མཁུ། ཆོ་རལ་སྤང་མ་ནས་ལས་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་བྲམ་ལ་དང་མོགས་སམ་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་བྱུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་
 ལྷ་སྒྲོམ་པར་འབྱུངས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་སྤྲང་གཞིན་
 གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྤོངས་ཆ་པར་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་བག་སྒྱིབ་དག་བྱུར་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་
 ལྷག་གི་གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ལ་མོགས་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལུང་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཕྱིར་ལྷོག་མེད་པར་འགོ་བཤམས་ཡོན་ཏན་དང་སྤྲངས་རྟོགས་
 དེ་ཉིད་ཡལ་བ་དང་ཁྱིར་ལྷོག་པ་མོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སེམས་མི་མིན་དེ། རིམ་མ་ནད་ལོགས་པར་བྱུང་བའི་.....
 དཔེས་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་བྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱི་བོ་ཐམས་ལ་པ་ལྟར་འབྱུར་ན། དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྗེ་
 སྒྲུལ་པོ་པ་མོགས་པ་གཤམ་བརྒྱུད་གྱི་བཞེད་པའི་ཐམས་ལ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྱུར་
 ལ། ཡང་འབྲས་བུ་གཞི་ཐོག་དུ་ཐེབས་བྱ་བ་དེ་འང་སེམས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སྒྲོ་བུར་
 དྲི་མའི་ངོ་པོར་མ་སྤྱེས་པས་སྤྲངས་པ་པར་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་བྱིས་ཟད་མི་སྤྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སམ་
 བྱུར་བུ་བརྟེས་པ་ན། སེམས་གྱི་ངོ་པོ་པར་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་སྤྲང་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ལས་
 བྱིས་བཟང་དུ་མ་མོར་བས་དེ་སྤྲང་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། བྱིས་འཕགས་པ་འཕྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
 སྤྲང་སྤྲང་གྱི་ཆོ་སྤྱེ་འཛིང་བ་ཀུན་ལྡན་ལྟར་ཐམས་ལ་ནག་འབྲས་དུ་འགོ་བའི་དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་གཞི་
 ཐོག་དུ་ཐེབས་པའི་ལྷང་བ་ནི་གནས་སྤྲངས་དང་མཐར་ཐུག་འགར་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྗེ་བྱུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞོ་རྒྱུན་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་རྣལ་
 མ་མ་སྤྱེས་པར་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲོམ་དུ་འཆར་མི་མིན། ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲོམ་དུ་གར་ན་པར་བྱུང་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟོགས་ཉམས་བྱུང་རྒྱུ་ལ་དུ་དགག་སྤྱེལ་མི་བྱུབ་པར་འབར་དུ་མི་ཡོད་མི་མིན། དེ་ཙམ་གསང་
 རྟགས་གྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པས་སྒྲུལ་ལྡན་གྱི་སྤྱེས་བུ་དེ་ལྟ་ལ་ཅུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་

སེམས་དང་མོས་གུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་རྒྱུད་ཁྲིད་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་གསུམ་
 རང་འབར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྟུན་ཏེ། དེ་ལྟའི་ལྟ་སྒྲིམ་བྱུང་དུ་རྒྱབ་པ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྒྱུ་
 ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ཆོག་སེམས་ལ་འཇུག་པ་སྤང་རིག་གསལ་ལ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་ཐོག་
 བས་བཟུང་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། རིག་ཐོག་ནས་འཛོན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་ཤེས་པ་ཡུལ་
 མེད་དམ་རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་འཆར་བས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོས་བྱས་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ཤོར་སར་
 མ་གོལ་བའི་རང་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།

༦༢ ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་འདི་ལྟར་གྲུབ་
 བྱ་བར་ངོས་བཟུང་མེད། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགག་པས་རྒྱན་ཆད་མེད། དེ་གཉིས་ཀའི་ངོ་
 བོར་མི་གནས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གནས་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་བཟླ་བྱ་དང་སྒྲོམ་དུ་མེད་ཅིང་སྒྲོའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆོག་གིས་མཚོན་ནས་ཁོང་རྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལའང་། ཞེན་དོན་
 ལ་བཏགས་ཤིང་འབྲུལ་པ་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུག་མ་དང་སྒྲོ་བྱུང་བའི་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེའི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་དངོས་ཆོས་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 གཞན་ལ་སེམས་པ་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་འདི་ལྟར་གྲུབ་བྱ་བའི་དངོས་བཟུང་མེད་པ་
 དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འགག་པའི་ཤེས་རྒྱན་མ་ཆད་ཅམ་དུ་འབྱུང་བ་
 དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་བདེན་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། ཞིག་ཏུ་བས་
 སེམས་ལ་སྤང་ནས་དེ་ལྟའི་དངོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་རྟོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་སམ་བརྟོན་བྲལ་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ནས་རྒྱལ་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་རིགས་པ་ལ། དངོས་ཆོས་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་སམ་རྟོག་པའི་
 རིག་པར་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱབ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་ཞལ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་ཞེས་འཇོག་
 གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཞུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་མ་སྐྱེས། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 སུ་མ་འགགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་གནས་ནས་དེ་ལ་
 དངོས་སུ་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་དང་ཐོབ་བྱུང་མེད་ཅིང་། སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་
 མི་རུས་པར་མི་རུས་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་གྱིས་མཚོན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་
 ལྟམ་པ་ཅམ་ལྟ་སྒྲིམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་མི་འགྲུང་

དེ། ཁོང་དུ་རྒྱལ་བུ་འཕམ་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
 འཕམ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་འགར་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་ཞུགས་ཐོབ་པར་མེད་པ་དང་།
 དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ལས་དེའི་གོ་ཡུལ་ཐོབ་བྱར་མེད་ན་སྤྲིས་བྱས་ཞུགས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་མེད་
 པས་མི་གནས་པའི་ཉེ་བར་ཞིབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་
 པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིག་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་གནས་པར་
 རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྤྲིས་བྱ་སྤེལ་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་ཙམ་ཡང་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་ཆོས་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཤིག་དུ་གྲུབ་ནས་དོན་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྟེན་ལ་བྱང་
 བའི་སྤྲིས་བྱ་ཙམ་ལའང་འབྱུང་མི་རིགས་ན། དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ཤིག་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཆོས་ཤིག་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་གནས་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཙམ་ཡང་སྤྲི་
 བ་མི་འབྱུང་ན། དེ་ལྟའི་ཆོས་དེ་དངོས་པོ་འཕམ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅི་འདྲ་ཞིག་དུ་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་
 ཙམ་དུ་འང་བཞག་མི་རུང་ན། དོན་དམ་པར་གནས་ཤིང་ཞུགས་པ་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བསྐླལ་
 དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་གནས་པ་འགར་ཡང་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་གཞུག་མ་ཕྱག་ཆེན་དེ་སྟོ་
 ཡུལ་ལས་བསྐླལ་ཞིང་ཆོག་ཙམ་གྱི་གོ་བྱ་ལས་དོན་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱལ་བུ་འཕམ་ཐོབ་བྱར་མེད་ཀྱང་། ཆོག་
 ཙམ་གྱི་གོ་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་ལྟའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་སྤྲུབ་པར་མི་རུས་པས་ངལ་བ་འབྲས་མེད་སྟེ།
 རྒྱལ་གྱི་མགོ་བོའི་ནོར་བུ་ལེན་པར་རྟོག་པ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟའི་ཕྱག་ཆེན་ལ་རྟོག་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཕྱིན་ཅི་
 འོག་གི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལས་སྤྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟའི་ལྟ་སྟོམ་སྟོང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་
 མ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༤༩ དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྤྱེ་རྒྱལ་གྱི་སྦྱངས་པ་སྟོན་
 སོང་གི་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། སྟོན་སྦྱངས་པ་ཅུང་ཟད་སྟོན་སོང་གི་དབང་འབྲིང་ཐོང་
 གལ་བ་དང་། སྟོན་སྦྱངས་ཆ་གས་ཙམ་སོང་བའི་དབང་དམན་རིམ་གྱིས་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་འབྲུང་
 བའི་སྟོང་དང་སྦྱར་ནས་ནད་པ་ནད་ཀྱི་རིགས་མཐའ་ཀླད་པ་ན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྦྱོན་པ་མཐས་པས་སྦྱོན་
 དང་སྟོན་ལམ་དང་བཅོས་ཀ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་ནད་གསོ་བ་ལྟར། རྟོགས་ལྡན་གྱི་བླ་མས་སྟོན་ལྡན་གྱི་
 སྟོན་མ་ལ་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་གཤམ་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་

ས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྱིན་པར་བྱའོ། འདི་ཡང་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོམ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ལ་གོ་
 ཉམས་རྟོགས་གསུམ་ལ། གོ་བ་ཅི་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྟོག་གི་ཐོས་པས་མ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལུལ་
 ཏུ་བྱེད་པའོ། ཉམས་ཅི་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཟེན་པའི་གནས་
 ཚས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་ལུལ་ཏུ་བྱེད་པའོ། རྟོགས་པ་ཅི་རྟོགས་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཟེན་པའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་ཅུ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱི་ཞིག་ནས་གྱི་ཚས་སུ་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྟོག་པའམ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་
 རབ་གྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལུལ་ཏུ་བྱེད་པའོ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་སྒྲོར་གྱི་ཁྱིད་རྒྱུ་འདི་
 ལ་ཁྱེད་བསྐྱེས་རྒྱུ་གྱི་ས་ལམ་བཤོད་རྒྱུ་ལ། རྗེ་སྐུམ་པོ་བས་རྣལ་འབྱོར་བཞིར་མཛད་ལ། དེ་
 དག་གི་བཀའ་འབུལ་འཛིན་པའི་རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་དག་གིས་དེའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དུ་
 མ་མཛད་པ་ལས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་ཉམས་རྟོགས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སུམ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 མཛད་པའི་བཙུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་བརྟན་བཅོབ་པའི་ལུལ་ཆེ་འབྱིར་རྒྱུད་དུའི་དབྱེ་བས་མཆོག་
 དམན་འབྱིར་གསུམ་གྱིས་བརྒྱུར་བས་སུམ་ཅུ་སྟོ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
 འདས་གྱི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སོ་སོར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བཙུ་དུག་དང་བཙུ་དུག་པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་
 བརྟེན་བཅོབ་ལུལ་ཆེ་འབྱིར་རྒྱུད་དུའི་དབྱེ་བས་མཆོག་དམན་འབྱིར་གསུམ་གྱིས་བརྒྱུར་བས་ཞེབ་རྒྱུད་
 གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་ལམ་ཅུ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། མཐོང་ལམ་ནས་མ་དག་ས་
 བདུན་གྱི་བར་སྒྲོམ་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། དག་པ་གསུམ་རྩ་ཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་སྒྲོམ་
 མེད་དུ་བཞག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་ཤིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀའ་པར་མི་ལྷ་སྟེ། དེ་
 ལྟའི་ཉམས་སྦྱོར་རང་རང་གི་ས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཐ་སྟར་བཤད་པ་དང་འཇུག་པའི་སྐབས་ཐོབ་
 འབྱུལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཅི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷར་རྣམ་རྟོག་གི་སྟེང་ནས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་
 ལ་བསལ་གཞག་མ་དགོས་པར་ཆོས་སྒྲུའི་རང་ཁལ་ཉམས་གྱི་ཞེན་འཛིན་དང་བྲལ་པའི་རྟོགས་ཐོག་
 བས་མཛའ་བ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་མགོ་བརྒྱུས་ས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྟེན་ན། དེ་ལྟའི་རྟོགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་བྲལ་བ་དང་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱིར་གཞན་གྱིས་མི་གཤོ་བར་ཅུ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཅུ་གཅིག་
 གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་འདས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྒྲོམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་
 བྲལ་སྟེང་པ་ཉིད་ནས་མཁའ་ལྷར་དག་པ་ལ་སྒྲོམ་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲོམ་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲོས་ཆོས་དུ་མའི་རྣམ་པོའལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཅེན་པ་ལ་རོ་
 གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེས་པ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་གར་བ་དང་། ཏུ་
 མ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། རོ་གཅིག་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་ན་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱོད་གར་བ་
 དང་། རོ་གཅིག་ཏུ་མར་གར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོས་བྲལ་དང་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱི་སྐབས་འདིར་རིམ་བཞིན་དགོངས་ནས། དཔལ་མག་མོ་གྲུ་པས་རྟོགས་ལྡན་ཐོང་བ་པོར་ཆོག་ཏུ་
 སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིས་གྲུབ་མཐའ་འགྱུར་ནས་རྟོགས་ལྡན་སྒྲེ་བའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་
 འཆད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས། རྟོགས་བྲལ་
 ལུས་པ་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཉམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལ་
 གངས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་འདིར། རྗེ་དུགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་རྟོགས་ཆོས་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། ཞུ་དམར་ཅོད་པན་
 འཛིན་པ་བཞི་པའི་ཞལ་ནས། སྐབས་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 ཁྲིད་སྤོལ་ལྷར་ན་ཡས་འབབ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞིའི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ཐུགས་ཐུན་མོང་པའི་ཁྲིད་སྤོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྷའི་དགའ་
 བཞི་རྩེས་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་
 འཇུག་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཆུངས་པ་མེད་པའི་བཀའ་
 བརྒྱལ་ཏོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་འཕགས་པའི་ས་ལམ་དང་སྤྱར་
 བས་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྤྱོད་ཐེ་ཏ་སོགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པར་
 གྲགས་པ་མང་པོས། དུགས་པོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 རབ་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལྷའི་རྟོགས་པ་སྒྲེས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་
 པའི་ས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱང་མི་ལྡན་པས་ཆོས་ཚུལ་འདི་འདྲ་
 བདུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་འདི་དག་ཀྱང་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་སྒྲུལ་བ་
 ཡིན་པར་ཞལ་འཁོན་བཅད་དེ་གསུངས་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་དང་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཉེས་
 པའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་དུ་མོས་པ་རྗེ་ཆེར་ཐོབ་ནའང་། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་
 པོ་ཆེ་རེ་པ་དང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཏུ་བསྟར་བར་བྱ་བའི་གནས་

སྐབས་འགར་ཡང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་ཀྱི་མོས་པ་མི་མཐུན་པ་ཐང་དང་པ་དུ་མའི་དབང་གིས་
 རྒྱལ་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་ཕྱོགས་རེ་བར་བཞུན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཕལ་དུ་སྒྲོས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞུན་པ་ཡིན་པ་དང་
 མ་ཡིན་པར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་པར་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞུན་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ཆད་མར་གྲགས་པ་ཁ་ཆེ་བའི་ཆེན་པོ་གྲུ་ལྷི་དང་། རྒྱུའི་གླིང་འདིར་ཆེ་གཅིག་གིས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ནས་འཁོར་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་ཐོབ་པ་ཙུང་པ་མེད་པ་གྲུབ་ཐོབ་མི་ཏུ་རྗེ་གི་
 རོགས་ཀྱིས་ཁོ་ལྟ་ལོ་རྩ་བ་ལ་གདམས་པའི་མན་ངག་བརྒྱ་ཅུ་རོགས་ལས་ཀྱང་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་
 ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ཁོ་ན་བཞུན་ཅིང་། འདི་ཉིད་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ལ་དབྱུགས་དབྱུང་ག་ཟེངས་བསྟོད་
 དེ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཐར་འདོད་ལ་བཞུན་པའི་སྟིང་པོར་གདམས་པར་མཛད་སྤང་བས། སྤར་ཡང་མི་
 འཕྲོག་པའི་དད་པ་སྟིང་པོར་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྒྲེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་བཀའ་བརྒྱུད་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁའ་མཉམ་མཐའ་གྲས་སུ་འགྲོ་བ་གཞལ་དུ་མེད་
 པ་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོར་འགོད་པ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲེ་
 འཕགས་ཐམས་ཅད་སྟིང་དོ་འཆོལ་གྱི་མདོན་དུ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་
 དམ་པར་གྲུབ་པས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་སྐབས་སུ་མཆིའོ། ། བྱིན་
 ཀྱིས་སྒྲོབས་ཤིག དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འདྲ་རྟོགས་པ་སྒྲེ་རྒྱལ་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

༧༤ དེ་ལྟར་ཐར་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཅུ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་མཉམ་
 གཞག་དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 བསོག་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ཆོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ཆོགས་དམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཆོགས་གཉིས་ཀ་
 རོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་རྟོགས་སུ་མེས་ཆེ་བས་སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་ཅུད་ནས་འདག་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་
 བས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་བས། མཉམ་གཞག་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་།
 ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཉམ་པར་

ཀྱན་རྫོང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ལས་ལ་མི་འདའ་བས་འཁོར་འདས་
 སོགས་ཀྱན་རྫོང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤང་བྱུང་དགག་སྒྲུབ་བྱ་མེད་གོས་པར། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་གཤིས། གདོད་མའི་དགེ་བ་ཡེ་ཤོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་འོ་ཞེས་བསམ་སྒྲུབ་
 གི་འཇུག་པ་རྒྱན་གཙོད་པ་ནི་ས་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ཤོར་ས་དང་། རྫོང་ཉིད་ལམ་
 ཤོར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོང་པའི་ཡེ་རྫོང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ས་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་
 ཅད་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ནི་འབྲུལ་པ་དང་ནོར་བ་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་
 ཉམས་རྟོགས་པ་བྱུང་ཟད་ཐོབ་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་བསམ་སྒྲུབ་གི་རྒྱན་གཙོད་པ་
 ནི་ས་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ཤོར་བ་དང་། རྫོང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ནི། ལས་ཉོན་
 སོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་རྫོང་ཉིད་ཙམ་པོ་
 བཞིག་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱས་པས་འཁོར་བའི་དངོས་བདེན་པ་ཞིག་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ག་ཙམ་
 ཀྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་སྟེ་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་རྒྱན་གཙོད་པ་ནི་ས་ལམ་
 བགྲོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤོར་བ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐར་པ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དང་། ཐེག་དམན་གཞི་
 ཤེས་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་གསུངས་སོ། །ལྷག་མཐོང་
 ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤོར་བ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བལྟ་སྟེད་ལས་ལོག་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པས་ཤོར་བ་ཞེས་སོ་ཞེས་རྗེ་རྒྱལ་པོ་པ་ཁུད་བོན་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀའ་བསྟུལ་པ་བཀའ་
 བརྒྱན་འདི་པ་ལ་གྲགས་པ་འོ། །དེར་མ་ཟད་དེང་སང་ཟབ་མོ་རྫོང་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་ཤོར་གོ་ལ་
 ཀྱི་གཡང་ས་འདི་ལྟར་ཡང་སྤང་སྟེ། ལྷག་ཆད་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྫོང་ཉིད་བདེན་
 གྲུབ་གཞན་རྫོང་དབུ་མ་པ། རྫོང་ལ་སྐུར་འདེབས་སྤང་སེལ་དབུ་མ་པ། ཐ་སྤྱང་ཆད་འཇལ་རིགས་
 གྲུབ་དབུ་མ་པ། གཉིས་རྫོང་བདེན་གྲུབ་རྣམ་རིག་དབུ་མ་པ། འདི་བཞིས་ལུང་རིགས་ལྟར་སྤང་
 ལ་བརྟེན་ནས། དབུ་མར་རྫོམ་ཞིང་རྒྱ་ཆེར་གྲགས་ན་ཡང་། རྟོག་གས་བསྐྱད་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་
 བར་ན་བཞགས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་འདོད་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པས་ཐབས་ཕྱོགས་
 མཐའ་དག་སྤང་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པས་རྩུབ་དང་བསྐྱེད་གཞི་མཐུན་དུ། དབུད་ནས་སྤྱུས་པ་

འགལ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བས། འདོད་པ་དང་པོ་ནི་རྩོམ་པ་དག་གི་བཞེད་པ་
 མྱེ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་པར་ཡོད་ན་དེ་ལས་མི་སྤྱང་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་དངོས་པོ་མཆོད་འཛིན་ཕྱིན་ལོག་གི་གཉེན་པོར་སྤྱང་ཉིད་ལྟ་སྒྲིམ་བྱས་ཀྱང་སྤྱང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་
 དངོས་བདེན་ཏུ་གྲུབ་པས་དངོས་ཆོས་སྤྱང་བྱེད་གི་སྤྱང་གཉེན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེད་ཏུ་
 འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་གཉིས་པ་ནི་པོད་སྒྲ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱེད་གསལ་ཞིབ་བྱེད་
 ལུལ་བར་ཁས་འཆེ་བ་ཐལ་ཆེ་བ་དག་གི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཟབ་མོ་སྤྱང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་གི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བཅུན་ཐབས་སུ་འགགས་པ་ཉིད་གིས་དེ་ཀས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་
 ལས་ཐར་པའི་ཆེད་ཏུ་བསགས་སྤྱང་སོགས་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་གི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་
 ཆེན་པོ་རྒྱུའི་ཆོགས་གཉིས་སྤྱངས་པར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལས་རིང་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་འདོད་པ་གསུམ་པ་ནི་རིམ་བུ་དག་ལྟ་ན་པ་དག་གི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྤྱང་ཀུན་རྫོབ་
 གི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ལྟར་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་ཆད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་གི་རང་གི་རོ་བོ་རང་སྤྱང་ཏུ་
 མ་སོང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གིས་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གི་བདེན་གྲུབ་ལྟར་སྤྱང་བའི་འབྲེལ་མེད་གི་ཆོས་གཞན་པ་ཞིག་སྤྱང་ཉིད་
 ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་། རང་ཉིད་མཆོད་མར་སྤྱོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གི་བདེན་པའི་དངོས་མཆོད་གི་འབྲེལ་པ་
 བརྒྱུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་གི་བཞེད་པའི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གི་འཁོར་བའི་
 དངོས་ཆོས་གི་ལྷན་དང་སྤྱག་བསྐལ་ལས་འདེལ་བར་མི་འགྱུར་བས། བྱེད་གི་ལྟ་སྒྲིམ་དེ་དག་བྱུང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཆེད་ཏུ་ངལ་བས་བསྐྱབས་ཀྱང་རྒྱལ་མར་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཙམ་
 རྣམ་རྒྱུན་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་གི་ཟི་ལུང་གྲུ་མཆོག་ཆེན་པའི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གསུགས་
 སོགས་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་པ་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཀྱང་། ད་ཏུང་གཉིས་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་ག་
 མར་མི་སྤྱང་བར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལུས་ཤིང་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བལྟས་ན་དེ་ལ་མཆོད་འཛིན་མི་བརྒྱུག་
 པས། སེམས་ཙན་གི་སེམས་གསལ་རིག་གཟུང་འཛིན་གིས་སྤྱང་པའི་དངོས་ཆོས་རྟག་བདེན་གི་མཆོད་
 མར་འཛིན་པ་ཉིད་གི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་སྒྲིམ་དེས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལྷན་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདེལ་
 བར་མི་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ག་ལ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟའི་སྤྱང་ཉིད་གི་

ལྷ་སྒྲིམ་བཞི་པ་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འདོད་པ་དག་གིས་ས་ལམ་བཞོད་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་ཀྱི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ཤོར་གོལ་དུ་འཁྱུར་བས་གོགས་སྒྲིབ་རན་པ་འདི་དག་གི་དབང་དུ་མ་སོང་
བར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷ་སྒྲིམ་ལོག་པའི་ཤོར་གོལ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་
པར་བྱའོ། །

༥༥ དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་ལ། བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་
སྐྱུ་གསུམ། །གདོད་ནས་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ལ། །གདམས་པས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བས་ན། །ལྷན་ཅིག་
སྒྲིམ་སྒྲོར་ཞེས་སུ་གསལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་ཆོས་སུ་བཏགས་ཤིང་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་བརྗོད་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ལས། འགོ་བརྒྱམས་དངོས་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འདིར་
ཐ་སྙད་ཀྱི་རོར་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཏེ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་།
བདག་ལྷ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་
ནས་ཡུལ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འབྲུལ་དབང་གིས་དེ་ལྟའི་སྒྲོ་འབྲུལ་པ་དང་རམ་གཉེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་རུང་
དུ་རུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་
བརྗོད་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲུང་རུང་དུ་རུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་
མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དེ་དངོས་སུ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བར་ལྟར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འང་.....
བཏགས་བརྗོད་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུང་རུང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ལྟར་
ན་དངོས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་རོར་
ཞེས་ཏུ་དབྱེད་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བཏགས་བརྗོད་བྱེད་པའང་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
གཉིས་ཀྱི་ལྷོས་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོར་
མེད་ཅམ་ལས་ཆོས་ཞེས་བཏགས་བརྗོད་བྱེད་པའང་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷོས་ཆོས་
ཀྱི་དབང་གིས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅམ་ལས་ཆོས་

ལྷུང་འཛིག་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་རམ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་བྱེད་པ་
 ལ་འཛིག་པ་པ་ལས། དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་དངོས་མེད་དུ་མ་སོང་བར་དངོས་པོའི་
 ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་དངོས་ཆོས་སུ་སྦྱང་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་
 ཟུང་འདས་དང་ཆོས་སྐྱེ་སྤེལ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་འབྲུལ་
 དབང་གིས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐོག་མེད་ནས་འབྲུལ་པ་ལ། ད་ལན་གཞན་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་དང་
 རང་གི་བསལ་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་ཆ་དེ་རང་སེམས་སམ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་འབྲུལ་མེད་ཀྱིས་བསལ་ནས། ཆོས་ཅན་དངོས་ཆོས་སུ་སྦྱང་བའི་སེམས་
 རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཟུང་འདས་
 དང་ཆོས་སྐྱེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གཞིའམ་རྟེན་ནམ་ཆོས་ཅན་ནི་ལྟོས་འབྱུང་གི་རང་གི་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གཏོན་
 ལ་དབབ་བྱའམ་བཅའ་བྱར་མེད་པས་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་རི་རྩ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྟོས་རོ་
 ཅམ་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་པོའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་བའི་ཡེ་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོའི་
 རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་མི་བཅུ་པ་འཁྱིལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཅུ་པ་པར་སྦྱང་བ་དེས་སྦྱང་བའི་སྦྱང་བ་ཉིད་ལྟ་
 གུའི་གཞིའམ་རྟེན་ནམ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་གདོད་ནས་སྦྱོས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཟུང་འདས་
 ཆོས་སྐྱེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་འདར་དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་སུ་བརྟེན་ནས་དེར་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བའི་རི་རྩ་སོགས་ནི་དོན་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་བཏགས་ཀྱང་སྟོ་
 ལ་སྦྱང་དུ་རུང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་སོགས་སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱིན་ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་བ་བསྐྱེད་
 པའི་གཞི་དང་རྟེན་མི་བྱེད་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་དུ་འབྲུལ་པ་བསལ་ནས་གདོད་ནས་
 སྦྱོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྦྱུའི་རང་ལལ་མཐོང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་ཆོས་སུ་སྦྱང་བའི་སེམས་
 སམ་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་ཆོས་སྐྱེ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་ན། འདྲེ་ཤར་དང་གཏོར་མ་རུབ་ཏུ་
 བསྐྱལ་བ་བཞེན་ནོ། །གནད་འདིའི་ཐ་གསུང་ལེགས་པར་རྟོགས་ན། གངས་ཅན་གྱི་སྦྱངས་འདིར་

བྱིས་བྱོན་པའི་དབུ་མའི་ཤིང་རྩ་པ་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཡཔ་སྐས་དག ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
 གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དབབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཐ་སྙད་ཆད་ཀྱང་གྱི་རོར་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བྱེད་
 པའི་དངོས་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་ཀྱུ་ཏུ་མི་རུང་བའི་
 དངོས་པོ་ཞིག་དངོས་པོ་བདེན་པ་བར་གྱུ་བ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཏུ་
 གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་ཅིང་། འདི་གཉིས་གྱི་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་པོད་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྲགས་ལྟན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱུ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་
 དངོས་ཆོས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་པཔ་ནས་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པའི་
 ཆོས་སྟོང་གི་ལོག་ལྟས་མནར་མེད་ཏུ་སྒྲེ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་རྒྱལ་བ་སྐས་
 བཅས་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་རབ་འབྲམས་དང་སྒྲོས་མི་མཐུན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་ཏུ་རྒྱབ་པར་འབྱུར་
 བ་ཡིན་ཏེ། གནག་རྩི་ནས་ཀྱན་མ་ཁྱེན་གྱི་བར་ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་འབྲུང་
 ཏུ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་ཉིད་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 སུའི་རྒྱན་ཆོས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་ནས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོད་གཤེད་
 ཉིད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པ་དག་དེ་ལ་བདེན་པ་མ་གཟིགས་
 པས་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཏུ་གཟིགས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་ཕ་ཞིག་སྒྲིམ་ཕ་ལྟས་སྒྲིན་
 ལྟར་རྒྱན་ཅིང་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་། བདེན་པར་སྒྲུང་ནས་དེའི་ལག་ཏུ་རི་བོང་གི་རུ་བ་སོའི་སྤང་བ་
 ལྟར་རྒྱན་ཅིང་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་སྒྲེ་འཕགས་
 སུའི་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་དམིགས་སྟོང་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་
 ལྟའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་དངོས་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 པ་སྒྲོས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསྒྲོག་པར་མི་འབྱུར་བས། ཙོང་ཁ་པ་ཡཔ་སྐས་ཀྱིས་ཟབ་བྱུང་ཏུ་མས་
 བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོམ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བས་སྒྲི་ལམ་ཙམ་དུ་འང་འདོད་པ་
 སྒྲེ་བ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་ཅེས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གཅིག་མགིན་གཅིག་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །འོན་ཅིང་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ཆོས་གཞན་གྱིས་
 བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲུང་ཏུ་ཆོས་ཅན་སེམས་དང་རྟོག་པའི་སྟོང་

དུ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱང་བྱུང་དགོས་པ་སེ། སེམས་དང་ནམ་རྟོག་དེ་དང་དེ་མ་བྱུང་ན་ཆོས་
 ཅན་མ་བྱུང་བས་དེ་ཉིད་དུ་འདར་མི་འགྲུབ་པོ་སྟུང་ན། འདི་ནི་སྟོན་མགོན་པོ་སྐུ་རླུང་གི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་
 དཔོན་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་རྒྱ་གཤམས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སྟགས་ལ་འདི་ལྟའི་འབེལ་མཆིད་
 ལྷུང་སྤངས་སྟེ། དགོས་པ་འདི་ཡང་ཆེད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་སྟགས་གི་ཆོས་ཅན་
 གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་སྟོང་ཉིད་
 དུ་རླུང་བས་བསྐྱུང་བུ་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་ཅིང་། གྲུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཆོས་ཅན་བྱུང་བས་དེའི་སྟེང་
 དུ་དེ་ལྟར་རླུང་བའི་རྟགས་དང་རྟགས་དེས་བསྐྱུང་བུ་རླུང་བའི་ཁྱབ་པ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་བའི་
 དཔེ་རྣམས་གི་སྟེང་དུ་གྲུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་རང་གི་རྩིས་སྤྲོས་པ་རྣམས་ལ་གདམས་
 པར་མཛད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་རྒྱ་བ་གཤམས་པ་ནི། སེམས་དང་ནམ་རྟོག་
 སྟགས་འདི་ལྟར་ཕྱི་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་བྱུང་གྱང་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བར་རྟོག་ཅིང་འཛིན་པའི་དོར་ཆོས་ཅན་སྟགས་བསྐྱེད་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་
 རང་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བྱུང་བར་བལྟ་བའི་དངོས་པོ་འམ་དངོས་མེད་གི་ཆོས་འདི་ལྟར་བྱུང་བོ་ཞེས་
 བྱུང་ཚུལ་སྒྲུས་པ་དེ་ཉིད་གིས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་
 པ་སེ། མདོར་ན་བདེན་གཉིས་སྐྱབྱུང་བར་ཞེན་པའི་ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་
 གིས་སྟོང་པ་ཉིད་གི་ཕྱིར་མི་སྟོང་པར་སྐྱས་བརྫོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ཆོགས་དང་འཐད་པ་མི་འགྲུབ་
 པ་སེ། ཕྱོགས་དེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 སྒྲུན་འཛིག་རྟོན་གི་གཤམས་པ་ཡང་དག་ལ་བསྟོན་ཏེ་དངོས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གི་ཕྱིར་
 རྟོག་པས་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་གེ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྒྲོས་མོས་གྱང་དོན་ལ་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཆོས་
 ཅན་སྟགས་གྲུན་རྫོབ་ཏུ་འདར་མ་བྱུང་དེར་རྟོག་པ་དེའི་རྟོག་དེའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཁོ་
 བས་ཆོས་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་རླུང་བའི་ཆོས་ཅན་སྟགས་ཆོལ་བ་དེ་དོར་བཞག་ཏུ་ཡོད་པ་སེ། ཆོས་ཅན་
 ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ལ་འདར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བྱུང་དགོས་མི་དགོས་ཞེས་ཅུང་པའི་གཞི་མེད་དེ་
 སེམས་དེ་དེར་མ་བྱུང་བར་ཁོ་རང་གི་རྟོག་དོའི་སེམས་སྟགས་གི་ཆོས་ཅན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དེའི་
 དགོས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟའི་དགོས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་

བལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་ཐལ་རང་གཉིས་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་
མེད་དང་དངོས་པོའི་ཡིན་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་དང་མིན་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བསལ་ནས་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྒྲུ་མངོན་
དུ་བྱུང་མེད་དོ། །དེ་ལྟའི་ཆོས་དེས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འདར་དངོས་ཆོས་སྒྲུ་སྒྲུང་ནས། སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་སྒྲུ་
ལ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་ཆོས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟའི་སྒྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་བསལ་ཏེ་ཆོས་སྒྲུའི་རང་ཞལ་
བལྟ་བའི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་དམིགས་སྒྲུ་ཕྱོང་བའི་སེམས་དང་རྟོག་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བཅད་ན་དེའི་ཡུལ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་བཏགས་བརྟེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོས་སྒྲིབ་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་སྒྲུང་བ་རང་གི་སེམས་ཞེས་པའི་
ཆོས་ཚུལ་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་འདི་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་ཅིས་པོ་ཆེར་བཟུང་ནས་དམ་ཆོས་བླ་ན་མེད་པར་
མཛད་པས་སྒྲལ་ལྟན་ཀྱི་སྒྲེས་བུད་གཞིས་ཚུལ་འདི་ལ་རབ་རྟོགས་པ། འཕྲིང་ཉམས་ཐམས་ཅད་གོ་བའི་
ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཉམས་སྒྲུ་ཅི་ཡོངས་ལ་འབད་བར་གྱིས་ཤིག།

༧༥ དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོ་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་སྒྲུར་ཞེས་པའི་གནས་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཆོས་
དེ་ལམ་དུ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་སྒྲོས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསལ་ནས་འཁོར་འདས་སམ་སྟིང་
ཞེའམ་བདེན་གཉིས་སམ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དམ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྒྲུ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲུར་ཚུལ་རི་
ལྟར་རོ་ཞེས་རྟོག་པ་ན། ཆོས་སྒྲུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་
པར་འདོད་པས་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་དངོས་སྒྲུ་ཉམས་སྒྲུ་མ་བླངས་པར་
དེའི་ཆོས་སྒྲུ་ཉམས་སྒྲུ་བྱུང་བྱུང་མེད་དོ། །ཆོས་ཅན་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོའམ་རང་བཞིན་ལས་
གཞན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་རོ་བོའམ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པས་ཆོས་
ཅན་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཉམས་སྒྲུ་བླངས་པ་ན། ཆོས་ཉིད་
སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྒྲུ་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཅན་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་
བའི་སྒྲུར་ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་ན་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་སྒྲུ་འདྲ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུར་
ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་སྒྲུའི་རང་ཞལ་བལྟ་བར་འདོད་པས་རྣམ་རྟོག་
གི་རང་རོ་མ་བལྟས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་འགྱུར་རྟེ། ཉི་མའི་འོད་འདོད་པས་ཉི་མ་མི་འདོད་

པ་དང་། ཅན་དན་གྱི་འདོད་པས་ཅན་དན་མི་འདོད་པ་དང་། དགུན་གྱི་དུས་ཆུ་འདོད་པས་ཆབ་
 རོམ་མི་འདོད་པའི་དཔེས་བཀའ་བརྒྱན་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་དག་ཀྱི་ཆེད་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་
 གྲོལ་བྱུང་ཆེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཆེད་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་དོ་བོ་ལ་རོ་མེད་ཁྱེད་མེད་དུ་ཅུ་འདོད་དུ་འཐར་
 འདོད་དུ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་འདྲེས་ཀྱང་སྟོམ་ཤེས་པ་ན་
 མེད། དེ་ལས་རོ་བོ་ཀ་སྟོམ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའང་རྣམ་རྟོག་གི་དོ་བོ་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་གྲོ་བྱུང་དེ་མ་
 རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ། ཐ་སྟོད་དུ་འཐོར་འདས་གྱི་རྒྱ་མོ་སོར་བྱེད་
 པས་རྣམ་འབྱེད་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རི་སྐྱོད་དུ་སྟེན་སྟེར་གྱི་ཁྱིད་དུ། སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་
 ཆོས་སྐྱུ་གསུམ། ཞེས་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མཛད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པར། ཆོས་ཅན་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་གདོད་ནས་སྟོམ་
 པ་དང་བལྟ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱུ་དང་། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོགས་ཡེ་ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་བཞག་ནས་ཆོས་ཅན་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཆོས་
 ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྒྱུ་བ་པར་བྱའོ། །

༤༥ དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྟོམ་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཐོལ་ལ། མདོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དགོངས་པའི་སྒྲིང་པོ་བྱངས་ཏེ། དེན་པོ་ཆེ་ཀམ་པ་གྱིས་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་ངོ་སྟོན་པའི་ཁྱིད་
 ཅས་རྩལ་འདོན་དུ་མཛད་པའི་ཁྱིད་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུང་གནས་འགོ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ལ་
 བལྟས་པས། རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་གྱི་ཤེས་རྒྱུན་གྱི་སྟེ་འགག་
 གི་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་མེད་པར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་
 རྟོགས་པ་སྟེད་རྩལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་སྟེ་འགག་གནས་པའི་དངོས་ཆོས་རང་བདེན་པར་
 སྟང་བ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཐ་སྟོད་ཅམ་གྱི་དོར་སེམས་སྟེ་འགག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་
 མི་རུང་བར་རྟག་ཆད་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འགགས་ཆ་འགགས་པར་བདེན་ན་
 སེམས་སྟེ་བ་མི་འགྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟེ་ཆ་སྟེ་བར་བདེན་
 བ་སེམས་འགགས་པ་མི་འགྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཐོག་མེད་ནས་འབྲུལ་དབང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་སོགས་ལ་ཏྲག་ཆད་སོགས་ཀྱི་བདག་བདེན་དུ་
 བརྒྱུད་བ་དང་འཛིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་འདིར་འབྲུམས་པ་ཡིན་ལ་ད་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 ཅིག་སོགས་ལ་སྟེ་འགག་གི་བདག་བདེན་གྱི་འབྲུལ་མཆོང་རིག་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་སྒྲུའི་རང་ལུ་འདི་ལྟར་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་དང་ནམ་ཉིད་འདི་ཉིད་སྟེ་བ་ལྟར་
 སྒྲིབ་ཅམ་ལས་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བལྟས་པ་ན་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བཏང་བཞིན་པར་སྟེ་བའམ་
 མ་བཏང་བར་སྟེ། བཏང་བཞིན་པར་སྟེ་ན་སྟེ་བ་སྟེ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་བཏང་བ་ཉིད་
 དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་དང་མ་བཏང་བར་སྟེ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
 མི་འགྲུར་བས་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བས་རང་སེམས་སྟེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟེ་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་གོ་མ་བཀག་པས་དངོས་ཆོས་སྟེ་བ་ལྟར་སྒྲིབ་དུ་རུང་ལ། མ་སྟེས་པའི་ཆོས་ལ་
 འགག་དུ་མེད་པས། འགག་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་ཆོས་འགག་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་གོ་མ་བཀག་
 པས་དངོས་ཆོས་འགག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲིབ་དུ་རུང་ལ། སྟེ་འགག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་
 པ་མེད་པས་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་ཆོས་གནས་པའི་གོ་མ་བཀག་པས་དངོས་ཆོས་གནས་
 པ་ལྟར་སྒྲིབ་དུ་རུང་ལ། དེས་ན་སེམས་རང་བཞིན་སྟེ་འགག་གནས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་གི་དངོས་ཆོས་
 རང་བདེན་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྟེ་འགག་གནས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་གི་དངོས་ཆོས་བདེན་མེད་
 བསྟུ་རྒྱུ་གྱི་སྟེ་འགག་གནས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་ཅམ་དུ་སྒྲིབ་རུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་
 དམ་པར་སྟེ་འགག་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་སྟེ་འགག་གནས་པའི་
 དངོས་པོར་སྒྲིབ་པས་སྟེ་འགག་གནས་བྲལ་གྱི་སྟེ་འགག་གནས་པའི་གོ་མ་བཀག་ཅིང་། སྟེ་འགག་
 གནས་པས་སྟེ་འགག་གནས་བྲལ་ལ་ཐོགས་རིག་གི་སྒྲིབ་པར་མ་བྱས་པས་དེ་ལྟའི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཆོས་རང་གི་དོ་ཤོས་ཐ་དད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་ན་གཅིག་པར་ཡང་ལྟ་ག་ལ་
 ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོན་སྒྲིབ་པས་ལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་སྟེས་པ་ན་དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྒྲུའི་ཉེ་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་དེ་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
 དཤེ་ཆོགས་པ་མོད་ཆོགས་གཟུགས་སྒྲུའི་ཉེ་རྒྱལ་ཤེས་དེ་ལྟའི་ཆོགས་གཉིས་བསལ་སྒྲིབ་ལམ་དུ་ས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་ངོ་སྤྲོད་ནས། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་ཉམས་སྒྲིབ་

མཛད་པ་ན་ཉམས་སུ་ལོན་ཏེ་རང་གི་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་ལུ་མཛོན་
 ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་འབྲུང་གནས་འགོ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནལ་
 མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཁི་བར་དོ་གསུམ་ཡང་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་
 རྒྱུར་ཤེས་པའི་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་འཁི་དང་བར་སྤིང་དམ་སྟོན་ཏུས་ཀྱི་སྤིང་པ་དོན་དམ་
 བར་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཀྱུན་རྫོང་བུ་སྐྱེ་འཁི་དང་བར་སྤིང་དམ་སྟོན་ཏུས་ཀྱི་
 སྤིང་པ་འབྲུང་ཏུ་རུང་བར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་འཁི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ཁོང་
 ཏུ་རྒྱུབ་པའི་ཆ་ནས་ཤེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེ་འཁི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་པར་
 རུང་བར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུབ་པའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་
 བརྒྱུཔས་ནས་སྐྱེ་འཁི་བར་དོ་སོགས་ཀྱི་སྤིང་པ་གསུམ་ལམ་དང་འབྲས་ལུའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་
 འཆར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་། དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རང་ཉིད་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་
 གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཀྱང་། གཞན་དོན་ཏུ་འདུན་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་
 བྱེད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྐྱེ་འཁི་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ལ་དབང་
 ཐོབ་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པས་ནམ་ཞིག་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 པ་ན་ཡང་རང་དོན་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཏུ་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཉིད་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་འང་གཞན་དོན་ཏུ་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་
 དང་རྒྱལ་པའི་སྐྱའི་སྐྱེ་འགག་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱང་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་
 བམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེ་འགག་
 སོགས་དང་བྲལ་བ་ཞིན་བར་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་སྐྱེ་གསུམ་འབྲུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་ཡང་རང་མེམས་སྤྱད་ཅིག་གི་སྐྱེ་འགག་གནས་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་སུ་སྤྱང་རུང་
 མི་རུང་གི་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་འབྲུལ་སྒྲིབ་གཙོད་པ་ལ་རག་ལས་པས། རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱིར་ནས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
 གོ་འཕང་རྒྱུཔ་པའི་ཐབས་འདིར་འབད་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་
 དག་འབརྒྱུད་འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོས་འདི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པར་མཛད་
 དོ། །སྐྱེ་མེད་ཚོས་སྐྱེ་འགག་མེད་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས། །གནས་མེད་རྒྱལ་སྐྱེ་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །

སྐྱུ་བཞིའི་དབང་ཐུག་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སློབས། །
ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །

༥༥ དེ་ལྟའི་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེར་གྱི་ཁྱིད་རྒྱལ་འདི་ལ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁྱེད་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ཡིད་མ་ལ། །སྤྲུལ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྟེ། །བསྟོ་
བའི་ཆོས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱང་། །ཞེས་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཐབས་ཤེས་ལྷན་གྱི་སྟོན་མ་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེར་གྱི་གདམས་པ་འདི་ལྷ་སྟོན་སོགས་
གྱི་སྟོན་པ་བཅད་ནས་ཞག་སྟེལ་ལམ། ལུན་ཆོད་རེ་ཙམ་མམ། ལུན་རྒྱུད་རེ་ལས་མི་སྟོན་གྱི་བྱང་
རྒྱུད་ཕྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོད་བཅུད་ལྷར་བསྟོན་པ་དང་། སྤྲུལ་ལམ་སྟེན་གུས་སྟོན་པ་དང་།
རྗེས་བསྟོ་བས་རྒྱུས་མ་བཏབ་ན་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྟོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་འཆུགས་
བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་ཆེས་ཆེ་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་
ལས་སྟོ་སྟེར་སྟོགས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ལ་ཡིད་འོང་གི་ཆགས་བྱུང་བཟུང་ནས། དེའི་ཆོས་
གྱི་ཡོན་ཏན་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེན་སྟུག་བཅན་གསུམ་ལྷ་སྟེན་
བདེ་འབྱོར་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེན་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་
སྤང་བྱུང་བཟུང་ནས་དེའི་ཆོས་སྟོགས་གྱི་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་འབྱོར་
ལུན་ཆོག་མ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཟེལ་གྱིས་མཐན་པར་བྱའོ་སྟེན་པའི་མི་དག་བསམ་སྐྱེར་དེའི་
དངོས་གྱི་རྣམ་སྟོན་འཁོར་བ་རན་སོང་གི་སྟུག་བསྟེན་འབའ་ཞིག་ལ་དར་དྲག་ལུན་རིང་དུ་སྟོད་པར་
འཇུག་ལ། དེ་ལྷར་གྱི་བྱེད་པ་དང་སྟོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་དེ་ལྟའི་ཆགས་སྤང་གི་སྟོ་རྒྱུན་ལྷན་
དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྷར་གྱི་བསམ་སྐྱེར་གྱིས་ཐོབ་དུ་རེ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོན་ལ་འོངས་སྟོད་
པར་འཇུག་ཞིང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་ཅི་ལྷར་འདོད་པའི་དོན་ལས་བསྟོན་པའི་དངོས་པོ་
དེ་ཐོབ་པའི་གནས་སྟོགས་མཐུན་སྟེན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱོར་ཞིང་། འདོད་དོན་གྱི་དངོས་
པོ་དེ་ཐོབ་ལ་བསྐྱལ་བའི་གནས་སྟོགས་མཐུན་སྟེན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འཇུག་པ་
ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་
བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལྷག་པར་དམིགས་རྟེན་དུ་བཟུང་ནས་བདག་གིས་སྤང་པ་ན་མཁའ་མཉམ་

གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ནང་པའི་ཚུན་ཆགས་སྣང་
 གི་དམིགས་ཆེན་དུ་བརྒྱུད་ནས་པའི་གཞི་གྱི་ལས་དུ་མ་བསྐྱབས་པས་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གཞལ་
 དུ་མེད་པ་འདི་མྱོང་བ་ཡིན་པས། ད་ནས་ཆགས་སྣང་གི་ཡུལ་གྱི་འགྲོ་བ་སྐྱབས་མགོན་མེད་པ་འདི་
 རྣམས་ལ་བདེ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་ཆགས་སྣང་གི་ཡུལ་དུ་མི་སྤང་ཁིང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པའི་བདེ་འབྱོར་དང་བྲལ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་མཐའ་མེད་མྱོང་བའི་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་ཁོ་ནར་སྤང་བས།
 བདག་གིས་གྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་འབྱོར་ཐུན་སྦྲུལ་ཆོགས་པའི་
 གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་འཛོག་ལུས་པའི་རྫོགས་སངས་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤྱད་ཆེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕུལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསག་སྤྱད་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱིང་ཐག་པ་
 ལུས་པའི་གཉིང་ནས་རྒྱུད་འཁྱུར་བར་དེས་དེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གང་
 དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ལ་རང་གིས་
 གཙོས་པའི་འགྲོ་བ་དེས་མེད་པའི་འདྲེན་པར་བདག་ཉིད་ལྟར་ནས། གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་ཆོས་པསྟན་
 པ་ན་ཆོགས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྦྱིན་གྲོལ་དུ་འགོད་ལུས་པར་འཁྱུར་ཁིང་། འགྲོ་བ་དེ་དག་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་དབང་དུ་མ་བསྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་ལོ་དུ་མར་སློབ་མར་བརྒྱུད་ནས་ཆོས་
 དང་ཟུང་ཟུང་གི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་པན་པ་ཙམ་ལས་གདགས་མི་ལུས་པར་འཁྱུར་བ་དང་། བྱང་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 འབྲེལ་ཅིང་དབང་དུ་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེས་རང་གིས་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་གཞན་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོར་འགོད་པའི་མཐུན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ལ་མཐུན་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུང་ཁིང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
 པར་འཁྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྐྱེས་པ་དེས་ལྷག་ཏུ་རང་གི་སློབ་མའི་གཙོ་
 བོར་ལྟར་ནས་རང་གི་ལས་འབྲེལ་དངོས་བརྒྱུད་ནས་ཐོགས་ཆད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་
 པ་དམ་པར་ལྟར་ནས། རང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཏུ་འཁྱུར་
 རོ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་བདག་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་བྱ་སྟོམ་པ་ཀུན་གྱིང་
 དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་རྟོག་པ་དེ་རང་དབང་དུ་འདུས་པ་ན་

བདག་ཉིད་མཁས་བཙུན་བཟང་པོ་རབ་གྱི་མཐར་ཐྱིན་ནས། བདག་ཉིད་མཐོང་ཐོས་དྲན་རྟེན་གསལ་
 ཅད་ཀྱང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་འཇིག་རྟེན་
 གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ངས་སྐར་བསྐྱབ་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གསལ་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་འདུལ་བ་ལ་སོགས་ལ་མཁས་པའི་འདུལ་འཛིན་གཅིག་བྱ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའི་
 རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཆོའདི་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོའི་དབང་དུ་ཡར་མ་སོང་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་རྒྱུར་འདུས་པས། ད་ལྟ་ཐིན་ལས་ཀྱི་དུས་སུ་དཔལ་ཐག་མ་བ་སོགས་འདུལ་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་མཁན་པོ་དུ་མ་དང་། སྤྱ་སྤྱོའི་བ་སོགས་སྟོན་པ་མཁས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོན་པར་གྱུར་པའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེ་རང་དོན་ཡིད་
 བྱེད་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་ཡར་སོང་ནས་རྒྱུར་མ་འདུས་ན་རང་ཉིད་འདུལ་འཛིན་དང་སྟོན་པ་དེའི་རྗེས་
 སུ་ཡར་སོང་ནས་མི་ཆོའདི་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་སོགས་ཐ་སྙད་དང་རྒྱལ་འཛོམས་ཙམ་དུ་ཟད་ནས་རྗེས་སོང་
 འདུལ་འཛིན་དང་སྟོན་པ་དེ་དག་བཀའ་མྱོལ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་
 དུ་དཔའི་འཁོར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རྟོགས་ལྡན་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་དུ་མ་འདུས་པ་དང་། བརྒྱ་
 བྱིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་སོགས་མཆོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་རྒྱུར་བསྐྱར་ནས་བསག་སྦྱང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པའི་ལྟ་སྟོན་བྱས་པས།
 ད་ལྟ་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་ཅིང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་ནས་སྤྲ་མ་སོགས་དཀོན་མཆོག་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན།
 སྤྲ་མ་སོགས་དཀོན་མཆོག་དེ་དག་ལ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྟོག་
 པའི་དབང་དུ་ཤོར་ན་མི་ཆོའདི་སྤྲ་མའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞབས་རྟོག་གི་ལས་ཀར་
 ཟད་པ་དང་། མི་ཆོའདི་དམ་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་རྒྱུའལ་བསྐྱུལ་ན་འབྲལ་ནད་གདོན་སོགས་ཞི་བ་དང་
 ཆོ་བསྟོན་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་སོགས་དབང་དུ་འདུལ་བ་དང་། དག་པོ་གསོད་རེངས་ཙམ་གྱི་ལས་
 རན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱོད་པས་ས་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་རོལ་ས་རྒྱལ་བ་འབྲི་ཁུང་པའི་ཟབ་ཆོས་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

༥༧ བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུས་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱོད་བཅུད་ཡིད་མ་
 ལྟའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་མ་ཤར་ན་གཤམ་སྤིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་འགཤམ་པའི་ཆགས་སྣང་
 སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གཤགས་
 བྱས་ནས་ས་ལམ་གྱི་གོ་འཕང་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། གཤམ་སྤིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆགས་
 སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་འདི་ལྟའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཟེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་རིགས་དང་། ལ་ལ་
 ཞེ་སྣང་ཤས་ཆེ་བའི་རིགས་སོགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟའི་སྣང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་ཡི་ཤེས་
 ལྟའི་ནང་ནས་སོར་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཤས་ཆེ་བར་ཤེས་དགོས་ལ། ཡི་ཤེས་ལྟ་ལས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་
 རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་རྩི་རྩེ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྐྱུ་དང་རལ་གྱི་དང་འཁོར་ཡོད་རིགས་ཞེས་པའི་
 གཞི་དུས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྒྲེས་པ་ན་འདོད་ཆགས་རང་ག་བར་མི་བཏང་བར། སེམས་ཅན་
 དེ་དག་གཞི་ལམ་གྱི་བཅོམ་ལུན་འདས་འདོད་ཆགས་རྩི་རྩེ་ཡིན་པས། འདོད་ཆགས་སྒྲེས་པ་དེ་ཉིད་
 འདོད་ཆགས་རྩི་རྩེའི་མཆོད་པ་དམ་པའི་རོ་བོར་བྱིན་རྒྱབ་ས་ནས་མཆོད་པའི་དགེ་ཅུ་བས་གསུང་པས་
 དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ཆགས་སོགས་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར། དེ་ཉིད་རྩི་རྩེ་འཆར་ཆེན་པོའི་
 རྒྱའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ཆགས་སོགས་ཆེ་བའི་རིགས་
 དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་རྩི་རྩེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་སུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་ཐོགས་ནས་དབང་དུ་འདུས་པ་ན། བདག་དང་སྟོབ་མ་
 གཉིས་ཀའང་འདོད་ཆགས་རྩི་རྩེའི་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་དུག་པ་རྩི་རྩེ་འཆར་དུ་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པར་མངས་རྒྱས་ཤིང་དེའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་འཁོར་ཡོད་དེར་དགྱིལ་ལའོར་
 གྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ན། སྟོབ་མ་དེའང་འདོད་ཆགས་རྩི་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་
 དཔག་མེད་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེས་མཆོན་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཞེ་སྣང་སོགས་

སྤྲེལ་པ་ན་དེའི་རིགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ཞིན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་དོ་རྩེའི་མཚོན་པ་
 སོགས་ཀྱི་མཚོན་པ་སྤྲེལ་མ་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀ་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
 སངས་རྒྱུས་པ་དང་། རང་ཉིད་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོའི་རིགས་ཆེན་རིགས་དྲུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་
 འཆང་བྱ་བ་ན་སྤྲོ་བ་མ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེ་སྒྲུང་དོ་རྩེའི་རིགས་མི་བསྟོད་པ་སོགས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱུས་ཏེ་སྟོན་ལའོར་ཐ་མི་དང་དུ་བྱང་རྒྱུ་བརྟེས་པ་ཡིན་པས། སྟོན་བཅུད་ཡི་དམ་གྱི་
 དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོར་དག་པའི་སྤྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

༥༠ བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་བཅུད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཟེན་ཀྱང་སྤྲེལ་པའི་
 མོས་གྲུས་གནད་དུ་མ་སོང་ཞིང་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་སྟོན་ས་
 ཕྱིན་རྒྱུ་པམ་མི་འདུག་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་བཅས་གཞུག་མ་དམ་ཚིག་གི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་
 རྒྱུད་དྲི་བུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུགས་རྗེ་དང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བདག་རྒྱུད་དམ་ཚིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྱུང་
 བའི་འདུན་པ་དང་དད་མོས་མེད་ན། བདག་རྒྱུད་དྲི་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་རྒྱུད་དྲི་བུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྤྲིར་སྤྲེལ་གནས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་
 སྤྲེལ་མ་མཚུངས་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱད་པར་རང་རེ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
 གྱི་སྤྲེལ་བ་སྤྱིན་པའི་བཀའ་དྲིན་འགན་གྱི་རྒྱ་དང་བུལ་བ་དེའི་བཀའ་དྲིན་བསོས་ཆེད་དུ། བྱང་རྒྱུ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་བ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཁོར་བ་རྩལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འགན་
 གྱི་དོ་རྩེ་མེད་པར་བཟུང་ནས། དེ་ལྷའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ན་བདག་ཉིད་ལའོར་བ་དང་རན་སོང་གི་
 སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་འཆིང་བ་མཐའ་ལས་པའི་རྒྱུའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱོན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གནས་པས་དམན་པ་ལས་ཆེས་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བུལ་པར་སྤྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་དེའི་
 ཆ་གསལ་རྒྱུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འད་སྐྱད་ཅིག་རེར་སྟོག་བརྒྱ་གཏོར་བར་རུས་པའི་སྟོན་གསུམ་
 གྱི་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་སྤྲེལ་པའི་གང་མཛད་ལེགས། གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་ཅི་གསུང་བ་དེན་པས་སྤྲེལ་པར་བྱ་བའི་མོས་གྲུས་མཐར་འཁྱོལ་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་མ་བྱས་ན་མཐར་བྱུག་ལའོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐལ་དུ་འབྱུངས་པར་མ་ཟད་
 འབྲལ་ཆེ་འདྲིར་ཡང་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དམ་པ་ལ་སྤྲེལ་གནས་སྤྲེལ་དམ་པའི་གྲུས་

འདྲད་ཀྱི་མོས་པ་མེད་པར་བདག་གིས་སྒྲུ་མ་བཟུང་བ་འདི་ལས་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་མི་དམན་པའི་
 ར་རྒྱལ་གྱིས། བདག་དང་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཡོན་ཏན་བདག་ལྷག་པའམ་མཉམ་པ་ལ་སྒྲུ་མ་འདི་ལ་འཛིག་
 ཉེན་པ་དག་གིས་རྟེན་བཀྱར་སོགས་གྱིས་མཆོད་པ་ནི་བདག་གི་སྒྲོའི་ཕྱག་པར་མི་གོང་རོ་རྩམ་པའི་
 རྟོག་པ་སྤོ་མོ་ཞིག་སྒྲུས་པ་ན། རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་དང་མཉམ་པར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ལས་དམན་པའི་
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་དྲག་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་སྒྲེན་ནས་གནོད་པ་སྤྲོ་ཆོག་སྒྲུས་ཞིང་།
 རྒྱད་པར་རང་ཉིད་གྱི་མཁན་སྒྲོལ་སོགས་སྒྲུ་མར་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་གྲུ་སྒྲོལ་དང་སྒྲིན་
 བདག་སོགས་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱུང་བ་ན་གང་ཟག་འདི་ལྟ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འགའ་
 ཡང་མེད་པས་བསོད་ནམས་བསག་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེས་ཕྱག་དོག་གི་ཡུལ་དུ་དགོངས་པར་འགྱུར་རོ།
 དེ་ལྟར་མཐོང་མནན་འབྱེད་གསུམ་དུ་མས་རང་ལ་ཕྱག་དོག་སོགས་གྱི་ཉོན་མོངས་གྱི་དམིགས་སྒྲིན་
 དུ་གྱུར་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཞེ་སྤངས་སོགས་སྒྲུས་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་རན་དུ་མ་སོག་
 པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཆོའདི་ཉིད་དུ་འང་ལྟོ་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་ནས། དབུལ་ཐོངས་
 བད་སོགས་མདོར་ན་གནས་གྲོགས་ཆེས་ཡང་བའི་སྒྲིན་གྱིས་མུ་རན་དང་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་བཞིན་པར་
 འཛིབ་རྒྱུད་གསང་སྒྲགས་ལྟར་ན་རང་གི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པ་ལ་ཐམས་པར་
 རྟོག་པ་སྤོ་མོ་སྒྲིན་དོ་རྗེ་དཔུལ་པར་སྒྲེ་བ་ཉིད་གྱིས་ས་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ཆོའདིར་
 མི་འདོད་པ་སྤྲོ་ཆོག་སྒྲུས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སོ། །དེས་ན་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་གི་བཀའ་དྲིན་དངོས་
 སུ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་ཐོབ་ཡུལ་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དཀོན་མཆོག་རིས་མེད་པ་ལ་མོས་
 གུས་གྱི་གདུང་བྲགས་དྲག་པོ་ཡུལ་ནས་དེའི་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱུད་ལ་ཅི་
 ཡོན་དུ་འབྱུངས་ཤིག

༡། དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་དེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོད་པའི་
 བསྐྱོད་པས་རྒྱས་མ་ཐེབས་ན། ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་དེའང་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱིས་
 མཐས་མི་གཏུགས་པར་ཟད་མི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ཆེན་དུ་མ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གྱི་
 འབྲས་བུ་འང་སྒྲིན་ནས་ཟད་པ་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་དང་མཐས་མི་གཏུགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བསྐྱོད་པའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་པའི་བྱང་

ཆུ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཞིང་དམིགས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་འདི་སྒྲིམ་གསལ་ཅན་གྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་དཔྱོད་ལ་བར་རུང་པའི་སྒྲོམ་ཆོས་སྒྲིམ་ཆོག་གསལ་སྒྲིམ་པའི་དགོ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆེན་དུ་བསྡེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་གང་དུ་གང་གིས་དང་གང་བསྡེ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་གྱིང་ཐ་སྙད་དུ་དགོ་བ་དེ་བྱང་ཆུ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་དང་། གང་གིས་ན་དགོ་ཆུ་བསག་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་དང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་དགོ་བའང་བསྡེ་ན་རང་བསགས་པའི་དགོ་བ་བསྡེ་བ་དང་མཆུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། བྱང་ཆུ་བ་དུ་བསྡེ་རྒྱའི་དགོ་བ་ནི་ཆོག་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀའ་ནས་དགའ་སྒྲོ་དང་བཅས་ཏེ་བསྡེ་བར་བྱའོ།། དེའང་བསྡེ་རྒྱའི་དགོ་བ་མཆོག་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོའི་དགོ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་རང་ལ་མངོན་དུ་ལྷུར་ནས་དགོ་ཆུ་བ་བསགས་ཏེ་བསྡེ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཉལ་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་དགོ་བ་མངོན་དུ་ལྷུར་ནས་བསྡེ་བྱུང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་རྒྱུད་སྡེ་ནས་འབྱུང་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུལ་ནས་བསྡེ་བྱུང་ཡོད་ལ། གཞན་དུ་ཡོད་དགོ་དངོས་སུ་མངོན་དུ་ལྷུར་ནས་དེ་ཉིད་ལ་དགོ་ལས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུ་བ་ཆེན་པོར་བསྡེ་བ་མེད་གྱིང་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་དགོ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུ་བ་དུ་བསྡེ་བ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་རྩི་བླ་མ་རས་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

༥༢ དེས་ན་བླ་མ་དམ་པ་ལ་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གསོལ་བ་བཟུང་ནས་དབང་དུ་བསྡེ་བར་འདོད་ན། མེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཆེད་དུ་མོས་གུས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཟུང་སྟེ། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་བླ་མ་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་དཔྱེས་པས་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་གཞན་རྒྱུད་དུ་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་ལོ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྒྱུབ་པ་དང་། རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་མེས་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུབ་པའི་བསྐྱེན་རྒྱུབ་དྲག་པོར་བྱས་ནས་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དེ་དག་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་སྒྲོན་ནས་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྒྱུད་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲུག་ལྟ་སོགས་རང་རྫོགས་གང་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་པར་མི་གཏོང་བར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་སྤྱིར་གྱི་

ཆད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་རིམ་བཞིན་ལྷ་སྐྱ་དང་མོས་གུས་དང་། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞག་
ནས་རྗེས་བསྐྱོད་བརྒྱས་བདད་སྟེ་བསྐྱོམས་པས་དུག་ལྷ་རྣམ་པར་དག་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་དང་ཡེ་
ཤེས་ལྷའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དགོ་ཆོག་ས་སུལ་དུ་བྱིན་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལྷའི་ཉམས་ལེན་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྷར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱོད་བྱང་སྟོན་ལམ་དུ་བྱ་སྟེ། བདག་
གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སོགས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་ཆར་བའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྐྱའི་འདིས་བདག་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འགོད་པར་བྱ་
ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆད་དུ་བསྐྱོད། །བདག་གཞན་གྱི་དགོ་བ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེའི་
ཆད་དུ་བསྐྱོད། །བདག་གི་དགོ་བ་འདིས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་གྱི་བརྟན་པ་འཛིན་སྟོང་སྟུང་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་རུས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་དང་བུལ་
པར་ལྷན་གྱལ་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆད་གྱི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་བཀོལ་རུང་བའི་བྱིར་དུ་
བསྐྱོད་པར་བགྱིད། །ཞེས་རག་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཡིད་མ་དུ་བྱའོ། །

ལ ༣ དེ་ལྷར་ཡན་ལག་གི་ཆོས་བཞིའི་ཟེན་པའི་དངོས་གཞི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་
བ་འབྲི་ཁུང་པའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཉིད་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱིན་ཆོག་ས་མ་
དེངས་ན། །མཁའ་གཉིས་གྱི་གཟའ་སྐར་མི་བཟླ་བས། །སེམས་མི་རྟོག་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །
ཅེས་འབྱུང་བས། སེམས་དེ་ཉིད་གྱི་ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཆོས་སུ་རྟོག་པས་འཁོར་
བ་དང་དེར་མི་རྟོག་པས་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བསྐྱགས་ནས། རྗེ་
སྐམ་པོ་པས་རྣམ་རྟོག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བལྟ་བའི་རྟོགས་པ་བྱག་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་
ན། དེ་ལྷར་རྟོག་པས་ཁ་བྱིར་བལྟ་བས་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བའི་ཆོས་སུ་སྟངས་ཡང་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་གྱི་
རོ་བོ་ལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་རྟོག་པ་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་རྟོག་མེད་སྟེང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་དོན་དམ་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། རྣམ་རྟོག་གི་རོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གི་རོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱ་དང་། འཁོར་འདས་
དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་སྐྱའི་བདེ་སྒྲག་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༥༥ དེས་ན་རྗེ་བླ་མ་མེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏཱ་ན་པ་དཔལ་ག་ལ་ཨ་འི། མངའ་བདག་མི་ཉི་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་དཔལ་ལྷན་དྲུག་ས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཆོས་ཚུལ་སྟོང་འདས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཕུག་ཀྱི་ཆེན་
 པོའི་ཁྱིད་སྟོལ་ལ་འདི་ལ་ཞི་ལྷག་གང་གི་སྒྲུབ་ས་སུ་འད་དབྱེད་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་མི་མཛད་པར་དང་པོར་ཉོན་
 མོངས་དང་མཚན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བའི་གཉེན་པོར་ཞི་གནས་གྱི་ཉིང་པེ་འཛིན་དང་། རྗེས་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་གཙོད་པའི་གཉེན་པོར་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་
 ཏུ་སེམས་སེམས་ཉིད་གྱི་གཞི། ཆོས་ཆོས་ཉིད་རང་ཏུ་གཞི་གཞི་མལ་མལ་དུ་མ་བཅོས་པར་བཞག་
 པའི་འཛོགས་སྒྲོམ་འདི་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་གནད་ཏུ་བརྟུན་པས་སྒྲོམ་ཆོས་བཅོས་མའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 རང་ཁོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ས་ར་ཏཱ། །འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་དེ་ནི། སྟོང་ན་གྲོལ་
 བར་ཐེ་ཆོས་མེད། ཅིས་དང་། །བཅིངས་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོ་བར་རྩོམ། །ཐོངས་པར་གྱུར་
 བ་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །ཤོ་བརྒྱུགས་ར་མོང་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྟོགས། །བུ་ཁྱོད་ནམ་གྲང་
 རང་ལ་ཅེར་ཉེ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། བམ་མཁའི་རི་བོ་རྒྱ་འཁྱུང་དང་དེ་ཡི་འགྲམ་དུ་ཞོག་ཅིག་རང་ག་
 བ། །ཞེས་འཕྱུང་པའི་བྱིར་རྒྱ་མཛོད་ནང་ན་ཤར་བའི་རི་བོ་ནི་རྒྱ་མཛོད་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ནས་བལྟས་
 པ་ན་རི་བོ་རྒྱ་འཁྱུང་བ་ལྟར་མགོ་འཇུག་ལྟོག་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་གནས་པ་ལ། དེ་ཐབས་གང་གིས་
 གྲང་བརྒྱུག་ཏུ་མི་བརྟུབ་པར་རང་གར་བཞག་དགོས་པ་བཞིན། བཅོས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེམས་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དུ་འདོད་ནས་མ་ཞུགས་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་དུ་གཞུགས་པའི་ཐབས་གང་
 གིས་གྲང་བུར་མེད་པས་མངོན་པར་བྱུང་རྒྱུ་པར་འདོད་པས་སེམས་མ་བཅོས་བཞེ་མེད་ལྷག་པའི་
 རང་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པས་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་
 ལྟར་སེམས་གྱིས་སེམས་མ་བཅོས་པ་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་བཞེ་མི་བྱེད་པར་བཞག་པར་མི་རུས་
 ཏེ། སེམས་ཁོ་རང་ཞུན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་གིས་བཅོས་བཅོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟེ་འཛིག་སོགས་འདུས་
 བྱས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་བྱུང་
 རྣམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་མི་སྤྲིད་པས་སེམས་ཡིད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
 གྱི་བཞེ་སྒྲུབ་ཆོག་སའབད་རྩེ་ལ་མེད་པར་འཕྱུང་བ་ལ་རང་གཞན་གྱི་ཐབས་གང་གི་སྟོན་ས་གྲང་དགག་
 ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་ལ། ཅི་སེམས་དེ་སྟེ་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་བཀག་པའི་སྒྲོན་ནས་མ་བཅོས་པ་དང་

སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་གནས་སོགས་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་སེམས་
 བྱེད་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞེས་ཏེ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བཞག་པ་དང་བཞག་ཀྱས་
 བའང་མ་ཡིན་གྱི། མ་བཅོས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་
 བསྟན་བཅོས་དཔལ་པོར་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བ་གཞན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདོད་མའི་རང་གཤིས་གསལ་རིག་
 རྟོང་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གཅེར་བུ་དེ་ལས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་དང་དེ་འཛིན་
 གྱི་ཡིད་བྱེད་གང་གིས་གསལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྤྱད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཅོས། མི་བཅོས་བཅོས་
 བར་མི་འབྱུང་བའི་ལྷག་པ་རང་བབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་དག་
 གི་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཡུལ་གྱི་ཚོར་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དངས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱང་གཞན་དུ་མའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་འདུ་མི་
 བྱེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མོས་གྲུས་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སེམས་བྱུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་གསལ་རིག་
 རྟོང་པ་ལ་དུན་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བཅའ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ལས་མ་འཚོལ་བར་
 བཞེས་ཏེ་གཉེར་མེད་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་
 བཞག་པར་མི་ནུས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྒྲོ་བ་མར་བཅས་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རབ་འབྱམས་ནས།
 སེམས་སྒྲོས་བས་མ་བཅོས་པ་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་ཁ་གཅིག་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་དོན་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སྐལ་བ་དཔལ་པས་སྒྲོས་པས་མ་བཅོས་པ་དང་
 དངོས་མཚན་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོམ་བྱ་དཔལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི། རྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་དང་ང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་ཚོད་འཛིན་
 བར་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ཚོད་འཛིན་པའི་རྟོན་པ་
 སངས་བྱུས་བྱེད་ཅག་ལ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་སྒྲོས་ཀྱི་
 མཚན་མས་དཔེན་པའི་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོམ་དངོས་སུ་བགྱི་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་
 ལྟར་བགྱི་ནུས་པའི་སྐལ་བ་ལྡན་དུ་ཆེས་སྒྲོན་ལམ་གང་བ་ལས་ཆོས་ཚུལ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་

དེ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་དེ་
 ལྟའི་ལྟ་སྒྲིམ་མ་བྱས་ན་ཐར་པ་བྲག་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གདོད་མའི་རང་གཤིས་ལས་སྤྱར་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་བཅོས་པ་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རང་
 རོ་སྒྲིམ་པའི་གཡའ་དང་བྲལ་ནས་ཤེས་པའི་རང་མདངས་རྩེན་པར་ཐོན་པ་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལ་མཆོན་
 ལྟའི་སྒྲིམ་པ་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་ཆོད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་རང་སར་དག་ཅིང་། དེ་དག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་
 མཆོན་མ་ཙམ་དུ་བརྒྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའང་རང་
 གྲོལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཟེབ་ལས་གྲོལ་བའི་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་
 བར་འགྱུར་བའི་སྤུལ་ཆེ་རྒྱུང་ཡང་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་དང་ཅུལ་.....
 རྩོགས་མ་རྩོགས་ལ་རྒྱག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་དངོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་གང་གི་འདུལ་
 སྤྱི་འབྲང་བར་འདུལ་བྱེད་པ་ན། སྒྲིམ་ཆོས་ཟད་དུ་མེད་པ་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་
 སྒྲིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གཤིས་པས་མ་ཤིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་གཤིས་པར་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་འོད་གསལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གོ་རྟེན་པའམ་མ་ཐོད་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་གེ་
 བྱིར་མ་བརྒྱུབ་པ་བཞིན། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་བག་ཉལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གནས་ངན་ལེན་
 པའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་གསལ་
 རིག་ཙམ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་
 ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་ཡང་མ་བཀལ་
 བ་ལ་ཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མི་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ལས་སོག་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟའི་ཤེས་པ་ལས་མེད་དང་བཟོ་མེད་དུ་སོང་བ་ན་ལ་ཁོར་བ་བྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་ལེན་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་འགགས་སུ་འགོ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ལ་ཁོར་བའི་སྒྲེ་གནས་སུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་འགགས་ནས་ཞི་བ་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་
 དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་མ་བཅོས་པ་དང་ལྷག་པ་དང་རང་བབས་དང་ཡིད་ལ་

མི་བྱེད་པ་དང་། གྲོ་འདས་དང་རང་བྱུང་དང་རང་གསལ་བཞག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་གཤིས་རྒྱ་
 ཡན་ཏུ་འཛོག་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་འདི་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་པ་རྩེ་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དུ་གྲུབ་གི་ལྷ་སྒྲོམ་དང་
 ཁྱུང་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཅོང་ཁ་པ་ཡེ་བ་སྒྲས་དང་བོ་དོར་པ་ཆེན་པོ་
 སོགས་གྲགས་ལྟན་ཏུ་མས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་དུ་གྲུབ་གི་ལྷ་སྒྲོམ་རྩི་ལྷར་ཡིན་གྱི་མཐའ་མ་ཆོད་
 དེ། རྒྱ་ནག་དུ་གྲུབ་ཞེས་གྲགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་པ་རྩེ་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྩིས་པར་རང་གི་རྩི་བཅུན་གོང་མ་ཁྱུང་བོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་སྐུ་པར་འཕགས་པ་དཔོན་སྒྲས་དང་བཅས་པའི་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་རེས་དོན་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིད་སྒྲོར་གྱི་ལམ་འབྲས་སྒྲོས་མེད་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སེམས་མ་བཅོས་པ་དང་ལྷག་
 པ་སོགས་སྒྲོས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྲོམ་བསྐྱར་ཚུལ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོད་ལྟན་ཏུ་མ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྩི་བཅུན་ཁྱུང་བོན་གྱི་ཡུར་གི་རེས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟན་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་མ་བྱུང་
 བ་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྐྱུ་པ་རང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནུམ་ཐར་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་།
 རང་གིས་རང་ཉིད་སྟོན་འབྱེན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཐབས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཅི་རིགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སོགས་པའི་སྤྲིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་། སྐྱུ་པ་རྩེ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
 ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྲོམ་འགོག་པ་འདི་ལ་སྐྱལ་པ་དང་ལྟན་པ་དག ཆོག་ལ་མི་རྟོན་
 དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཆོག་དོན་ནམ་ཡིག་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྲེལ་གྲུབ་བསྐྱེད་པར་
 མི་བྱ་ཞེ། བྱས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་རེས་དོན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ནུམ་སྐྱེས་སྐྱེས་
 ཏེ་བརྒྱུད་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་རྒྱལ་བ་སྒྲས་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་མའང་སྤོང་བར་
 འབྱུང་བས། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུབས་དང་བྲལ་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འཆོར་བའི་ཉེན་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་པ་རྩེ་ཏུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པས་ཕྱགས་རྩི་དང་མཁའ་
 པ་མངའ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཐར་པ་འདོད་པའི་མོས་པ་བཏགས་ཏེ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་འདི་

ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འབྲལ་བས་ཡིན་པར་བྱའོ། །

ཡལ་ཡེ་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བས་པ་ཆོད་པའི་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་བདག་ས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཞིང་བཞག་ཅུས་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བས་པ་ཆོད་པའི་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་བདག་ས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཞིང་བཞག་ཅུས་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཆོས་དེ་སྤྱི་ཡུལ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ། ཅས་པ་དང་། ཡལ་ཡེ་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བས་པ་ཆོད་པའི་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་བདག་ས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཞིང་བཞག་མི་ཅུས་པས་ཆོས་དེའི་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྤྲུལ་བའི་ནང་འགལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བདག་ས་བཞག་གི་སྤྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བདག་ས་བཞག་གི་སྤྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱི་ཡུལ་ཞེས་དགོས་ན། དེ་ལྟར་བཞོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་སྤྲུལ་བས་པ་ཆོད་པའི་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་བདག་ས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཞིང་བཞག་ཅུས་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཆོས་དེ་སྤྱི་ཡུལ་ཙམ་ལ་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་ཅས་པ་འདྲི། མ་བདག་ས་པའི་འཛིག་རྟོག་གསལ་པའི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་དོར་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་འཛིག་ཆུལ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ལས་རང་གི་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱི་ཡུལ་ཞེས་ཏེ། བཞག་ཏུ་ཡོད་ན་སྤྱི་ཡུལ་པའི་སྤྱི་ཡུལ་མ་ལྟར་པར་འཁོར་འདས་སོགས་པོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་ཆོས་སྤྲུལ་བར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་དམིགས་སྤོང་གིས་མ་གྱུབ་པའི་སྤྱི་ཡུལ་ཞེས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པའི་རྟོག་ས་ཤིག་པས་དབྱེད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་རྟོག་དང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རོན་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །ཡལ་ཡེ་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བས་པ་ཆོད་པའི་སྤྲུལ་རྟོག་གིས་བདག་ས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཞིང་བཞག་མི་ཅུས་པས་ཆོས་དེ་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་ལས་འདས་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་ཞེན་དོན་གྱང་སྤྱི་ནང་གིས་དངོས་སྤྲུལ་བའི་ཤིག་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་གྱུབ་ནས། དེ་སྤྲུལ་བས་པ་ཆོད་པའི་རྟོག་པས་བདག་ས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཞིང་བཞག་མི་ཅུས་པ་དང་ཆོས་དེ་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་ལས་འདས་སོ་ཞེས་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡུལ་ཞེས་ཏེ། འཁོར་འདས་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་གཟུགས་

ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རིགས་ཤེས་ཆད་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་
 ཀྱི་གཟིགས་ངོན། དོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དེ་ལྟའི་དངོས་ཆོས་དེ་དངོས་པོ་རང་བདེན་
 པར་གྱུབ་པ་སྒྲུབ་པས་མ་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་བཞག་མི་རུས་པས་ཆོས་
 དེ་སྒྲའི་དངོས་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གཟིགས་པ་དེའི་
 ངོ་བོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་སྒྲའི་ལུལ་དུ་བདེན་
 པར་གྱུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གྱུབ་པར་སོང་ལ་དེ་
 ལྟའང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། གཟིགས་པ་དེ་དག་གི་ངོན་དངོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་
 བའི་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟར་འགོ་བར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བཀའ་རབ་མོ་
 འབྱམས་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རྟེ། གཟིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཞེས་བཏགས་པ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་དང་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་བཞག་ཏུ་མེད་
 པའི་བྱིར་རྟེ། རི་རྒྱད་དུ། ཀང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདྲི་ནི་ཆོས་མཐོང་
 ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་སྦྱང་བར་རུས་མ་ཡིན། །
 བས་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟོད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་
 དེ་བཏགས་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པའམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་རྟོག་པའི་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་
 བཞག་རུས་པའམ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའམ་དོན་དམ་པའི་དངོས་ཆོས་
 ཟུ་རི་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཀྱང་གྲུབ་སྒྲུབ་ཏུ་འབྱུང་མི་རུང་ཞིང་མི་རུས་པ་བདེ་བྱུག་ཏུ་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་
 པར་འབྱུང་བ་ཡིན་རྟེ། རི་རྒྱད་དུ། དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྦྱོད་ལུལ་མིན། །སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །
 ཅེས་འབྱུང་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའམ་དངོས་
 ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་བཞག་རུས་པར་རུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་ཆད་མས་གྲུབ་བས་མ་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདྲི་ལ་ཅོང་ཁ་པ་
 ཡབ་སྤྲས་དག་ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ཐ་སྦྱང་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐ་སྦྱང་བའི་ཆད་

མས་མ་གྲུབ་ན། འོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆད་མས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲུབ་བྱེད་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་སྐུ་
 དང་བཅས་པ་དག་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཟིགས་པ་དང་བསྟན་ཏེ་ལེགས་པར་བཀའ་བསྟུན་
 བ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ཐ་སྙད་གྱི་ངོར་བདེན་པ་ནི་སོ་སོ་སྦྱོང་བོ་བྱིས་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་ངོར་བདེན་པར་སྒྲུབ་བ་དང་དེར་འཛིན་གྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 དེར་བདེན་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་ཤེས་ངོ་དེར་ཆད་མར་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཡུལ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་ངོར་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དེས་
 དེ་ཡང་དག་གུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པར་བརྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གུན་རྫོབ་པའི་བདེན་
 པ་ཐ་སྙད་འབྲུལ་པའི་སྒྲོམ་ཆད་མར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཆད་མར་རྟོག་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཆད་མར་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རིགས་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆད་མར་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བདེན་པར་དམིགས་སྤྱད་གི་
 ཆ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟའི་འབྲུལ་པའི་བདེན་པ་དམིགས་སྤྱད་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་
 ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པའི་བདེན་པ་ནི་དངོས་སུ་དམིགས་སྤྱད་གི་བདེན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་བྱུང་མེད་པར་
 རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་གསུངས་པ་ལས། བྱེད་ལྟར་ན་གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་ཆ་ནི་རིགས་ཤེས་
 ཆད་མ་དང་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆད་མས་དེ་ཉིད་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 གྱི་བདེན་ཆ་འབྲུལ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་ནས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ཁོང་
 དུ་རྒྱབ་པོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་འཛིན་པ་ནི་བྱེད་མི་འདོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་རང་གི་འདོད་
 པའི་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་པག་མ་ལས་པའི་དངོས་པོ་ཞེན་པ་བ་བཀག་པའི་ཆད་སྟོང་དེ་རྟོགས་
 པས་ནི་གུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་དངོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལས་བྲལ་པའི་དོན་.....
 དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་ཀྱིས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་ནི་
 རྟེན་ནས་ཐབས་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བདེན་ཆ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་པར་རྟོགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞག་པ་ལས། རྟེན་གུན་

ཚོལ་བདེན་པའི་དོན་བྱེད་པའི་བདེན་ཆ་མི་སྟོང་བ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་རང་སར་བཞག་ནས་དེ་ལས་འབྲེལ་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་བཟུང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དེ་ལྟའི་
 དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཚུལ་ཐར་འདོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐོག་
 མེད་ནས་ཀྱང་ཚོལ་བྱི་བདེན་པའི་དོན་བྱེད་པའི་བདེན་ཆ་འདི་ལ་བདེན་མི་བདེན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་སྒྲིབ་
 ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅིངས་པར་བྱས་པ་ལས་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཞེས་
 དེའི་ཆ་དཔེས་འབྲུལ་པའི་རྟེན་བྱས་ནས་དེར་འཛིན་གྱི་འཁོར་བར་འཛིང་བར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འཁོར་བར་ཡང་
 འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་སྒྲུས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོགས་
 ལ་ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐབས་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་
 རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའི་སྒྲོན་སེམས་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱལ་བ་སྙས་བཅས་གསུངས་པ་དེ་མི་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བདེན་བར་གྲུབ་པ་མེད་
 ཀྱང་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ངོར་བདེན་པར་གཉིས་ཀ་སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་རུང་ལ། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ངོར་ནི་དོན་དམ་བཞིད་ཀྱང་རི་ལྟར་གྲུབ་ན་དེའི་ངོར་དེའི་བདེན་སོགས་
 སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་རུང་མི་རུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སེམས་བརྗོད་པའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལྟ་ན་ཀྱན་
 ཚོལ་བྱི་བདེན་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲེས་འཕགས་ཀྱི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
 ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱས་ནས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྟོ་སྒྲུབ་བཅད་དེ་
 གཟུ་པོའི་དབུ་མའི་སྒྲོས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱལ་བ་ཅན་དག་གིས་འབད་པར་བྱའོ།

༢༤ དེ་ཡང་འཁོར་འདས་སོགས་ཀྱན་ཚོལ་པའི་ཆོས་རྟོག་པས་བདགས་ནས་རི་ཙམ་དུ་
 བཞག་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བདགས་ཆོས་དང་མ་བུལ་བ་དེའི་ཆོན། གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
 པས་བདགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་སོགས་ཀྱན་ཚོལ་པའི་ཆོས་
 རྟོག་པས་མི་འདོགས་པ་ན། སྒྲོས་ཆོས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞེས་
 བྱ་ལ། དེས་ན་འཁོར་བ་པ་འཕམ་འཛིན་རྟེན་པའི་རྟོག་གེ་བ་དག་ནི་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དངོས་པོར་

ཡོད་མེད་སོགས་རྩོད་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་མི་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ན་
 བོ་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོགས་རྩོད་པར་མི་བྱེད་ལ། དེས་ན་རི་རྒྱུད་
 དུ། འཇིག་རྟེན་ནི་དང་དང་རྩོད་ཀྱི་ར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་ལ་རྩོད། རྣལ་འབྱོར་རྟོག་གི་པར་མི་རྩོད་དོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་
 པ་འང་རྟོག་གི་པའི་སྐྱོགས་དག་ལ་ཡོད་ཀྱི། སྐྱོན་པ་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་
 རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་
 མི་རིགས་པའི་ཆད་མ་དག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟོག་གི་པ་དག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱོན་པ་དང་བྲལ་བ་
 དཔུ་མ་པའི་སྐྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་
 པ་དག ལྷ་བ་ལུང་རིགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བ་ན་རང་སེམས་
 གཉུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པས་འདོགས་བྱེད་འདོགས་བྱའི་བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་
 བཅོས་པར་མ་ཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐྱོན་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་མ་ཉམ་གཞག་
 ལས་ལངས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟོག་གིའི་རྟོག་པ་གཞིག་པ་ན་རྟོག་གི་པ་རང་གི་རྟོག་རྣལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་
 ལ་རྟོག་གི་པ་རང་གི་འདོད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་ཅས་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་
 རང་གི་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་བསྟན་བྱུང་མེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་ཆོས་
 འགར་ཡང་དམིགས་བྱུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅོས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེན་པ་དེ་ཉིད་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

༡༢ ཞོང་དུ་བཤད་པའི་ཤོར་བ་བཞིར་ཤོར་རྒྱལ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེ་བརྩུན་ལ་ལས་
 རྗེ་སྐྱམ་པོ་པའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་ནས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་གྲིས་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་མི་ལས་རྗེ་སྐྱམ་པོ་པར་
 གསུངས་པའི་སྐྱོན་དངོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་ནི། གསུང་བ་དང་འཛིན་
 པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་
 གཤིས་ལ་ཤོར་བ་ནི། འདི་ལྷ་ར་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཟེར་བ་ཡོད།
 སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ལ་ལྷ་ས་པས་དེ་དག་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ཆགས་པར་ཤོར་བ་ནི། ར་ལ་སྐོམ་རྒྱ་མེད་ཅིང་སྐོམ་ཐམས་ཅད་

སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་
 ལ་སློབ་པ་དེ་མེད་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཕན་དུ་རུང་བ་ཙམ་ཡིན། ལར་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མ་ཚད་ན་བདེ་གསལ་
 མི་རྟོག་གསུམ་གྱི་ཉམས་ཀྱང་སྟོན་པ་གསུམ་མ་འདས་པའི་རྩ་བ་མ་ཚད་པའི་ཉམས་བྱ་བ་ཡིན། འོ་
 བ་ལམ་ཡང་དག་པ་གང་ཡིན་ན། སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་སྟོབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་
 པ་གཅིག་ལ་ངོ་སྟོན་བྱིད་པ་ན། གཉུག་མའི་ཤེས་པའི་གཤིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དེ་
 སངས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་ལྟར་བར་གསལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐབས་དབག་ཏུ་མེད་པས་མཚོན་ཏེ་
 དོ་སྟོན་ནས་བསྐྱོམས་པས། ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ་གསུངས་ལ་འགག་ རྣམ་རྟོག་རང་
 སར་གྲོལ། ཡོ་ཤེས་མཛོད་དུ་གྱུར། གནས་ལུགས་ཉམས་སུ་གྱུར་སྟེ། དེ་ལྟའི་མྱོང་བ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་
 མ་བཏུབ་བརྟུང་གྱང་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་འོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འཇམ་མཚོན་མི་རུས། དཔེར་ན་གཞོན་
 ལུ་མའི་བདེ་བའམ་ལྷགས་པའི་མི་ལམ་བཞིན་དུ་གཞི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས། དེས་
 བ་བརྒྱན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་བརྟན་པ་གལ་ཆེ་བར་གདའ། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་འཇམ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
 ལུགས་གང་ཡང་མ་བཏང་། གོ་གར་ཡང་མ་འགགས། དཔེར་ན་གསུང་མཚོན་པར་མི་རུས། བརྟུང་
 པ་གང་གིས་ཀྱང་ཐོག་ཏུ་མི་ཐེབས། ཐ་སྟོན་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་དེས་ན་བཅས་བཅོས་མི་བྱ། རང་
 གམ་བཅོས་པའི་རང་ལ་སྟོང་སྟོང་ལ་ཞོག་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱལ་འདེབས་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོ་ཞེས་དཔེར་ན་བྱ་བ་ཏའི་སྟོན་པ་དོན་བསམ་པ་འཇམ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་བྱུང་བ་སྟུབ་པ་ན།
 འོད་གསལ་སྟོང་པར་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགར་
 ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་རྒྱས་བཀའ་ནས་དངོས་པོ་ཡོ་ཆད་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
 ཤེས་བྱའི་གཤིས་ཤོར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ལུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་ཡོ་སྟོང་ཡིན་པས་སྟོས་སྟོང་
 ཉིད་དུ་རྩ་སྟོན་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་ནས་སྟོ་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ནི། རྟོགས་
 པ་སྟོགས་སྟེས་པ་སྟེ་མ་འགགས་ཆ་ཙམ་ལ་བལྟས་ནས་སེམས་སྟེས་ཆད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་རྟོམ་
 པ་དང་། ཆགས་པར་ཤོར་བ་ནི། སེམས་ལ་གཞུགས་སྟོགས་ཀྱི་བེམ་པོ་ལྟར་ཐོགས་རྟོག་གི་སྟོང་
 པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོམ་ནས། ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ཉིད་སྟོང་
 པའོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལའོར་བའི་རྩ་བའི་སྟོས་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 ཡོན་མ་བྲལ་བ་ལ་གསེར་ལ་གཡའ་ལྟར་རང་སློང་ལ་རང་གི་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྱིབ་པ་དེ་སེམས་
 ཅན་རིས་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུལ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་
 བྱིར་གྱི་རྟོགས་མ་བསགས་པ་ནམས་ལ་སྒྱིབ་པའི་གཡའ་དང་བྲལ་བར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་གྱང་། དེ་
 ལྟའི་བསགས་པ་ཅན་ལ་སྒྲིམ་སྒྱིབ་དང་བྲལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་རང་གི་སེམས་
 ལ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས། དྲི་བལ་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཡོ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་ཆོས་འགར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
 སྒྲིམ་པའི་བརྗོད་པས་འདི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལྟར་མཆོན་མི་རུས་ཤིང་། དེས་ན་གོང་
 པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་གཞིན་རྒྱུ་མ་ལ་ཁམས་འཕོ་བའི་ཆོར་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲིག་པའི་སྐྱེན་
 མེད་པར་དེའི་བདེ་བ་ཉམས་སྒྱུ་མི་སྤྱོད་ལ་སྐྱེན་ཆར་བ་ན་ཉམས་སྒྱུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་གཏུག་མའི་ཡོ་ཤེས་
 རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲུལ་དམ་པའི་མོས་གུས་དང་བྱིན་རྒྱུ་པས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་སྤང་བར་མ་བྱས་པ་དེའི་
 ཆོར་བ་རོ་རང་གིས་ཤེས་པར་རོ་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་ལ་སྐྱེན་གྱིས་སྤང་བར་བྱས་པ་ན་རོ་འཕྲོད་དོ། །དེའི་
 ཆོར་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་བདེན་མི་བདེན་གཏན་གྱི་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟར་
 གནས་པ་དང་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་ཕུག་པས་གར་ཡང་མ་གཏང་། དེ་ལྟར་གཏང་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཕུག་པས་གཏང་
 པའི་གོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཐོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་བཀག་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོ་སངས་
 རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་གར་ཡང་མ་འགགས། དེས་ན་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་
 རྟོར་བཞིན་མི་རྟོར་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ལྟར་སྤང་དུ་རུང་བ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་པ་
 ལས། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་དུ་མི་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་དུ་གྲུབ་བཞིན་
 མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུ་བ་རྒྱས་མི་སྤྱིད་པས་རྒྱུ་མ་སྤྱི་ལམ་དང་མེ་ཡོང་གི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་
 དངོས་ཆོས་བདེན་མེད་ཀྱི་དཔེས། སྤང་དུ་མ་གྱི་དངོས་པོ་ཤེས་སོགས་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་
 དེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུན་དེས་དངོས་ཆོས་གཅིག་སྟོང་པ་དང་མི་
 རྟོར་པ་འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་ཀར་རྟོག་རུང་བས་མི་འཐད་པ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་
 འཐད་པར་རུང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ན་འགལ་བ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་དངོས་
 རོན་རི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་གང་གིས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ཚིག་ཐོག་དུ་མི་ཐེབས། རང་གི་མོས་པ་དང་སྒྲུལ་མའི་

ཕྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོ་བ་ལ་འབའ་ཞིག་གིས་གཏུག་མའི་དོན་འཆར་བ་མ་གཏོགས། སྐྱབ་ཕྱིད་ཐ་སྙད་སྒྲོ་བ་
 བས་བསྐྱབ་ཕྱ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྒྲིབ་ལུ་ཕྱིད་པ་ལས་དོན་དམ་སྒྲོ་བ་པ་དང་བལ་བ་ལུ་ཕྱིད་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་འཆར་བས་དེའི་རང་
 ལ་སོང་བཞག་ཏུ་བྱས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཆོག་སྒྲིབ་གཅིད་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་གཉིས་གོང་ཏུ་འཕེལ་
 བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསགས་སྐྱུང་གི་བཅས་བཅོས་མི་བྱ་བར་རང་དགར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཐོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་
 བྱའོ། །

ལ། འདིར་འདི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་སྒྲམ་པོ་པའི་མི་ལམ་བྱུང་ཚུལ་རྗེ་མི་ལ་ལ་མགྱར་མར་
 མཛད་དེ་རུས་ནས། དེའི་ལྷས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མགྱར་ཏུ་མཛད་པའི་མཐར་ཆོག་ལྷག་པར་འདི་སྐད་
 ཏུ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་རྗེ་ཏུ་སྐད་རེས་ཁྱོད་ལ་བྱུང་བའི་མཚན་ལྷས་དེ་རྣམས་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་རྒྱུད་
 ལ་སྒྲེས་པའི་ལྷས་ཡིན་ཏེ། ལ་ཀན་ངས་འཆད་ཤེས་པས་ཞིབ་ཆགས་སུ་བཀོལ་ཏེ། བརྟེན་དོན་སྐད་
 པ་རྣམས་མ་བརྟེན་པར་ཀྱིས་ལ་ཏུ་སྤྱིས་བདེན་རྒྱན་གཏན་ལ་སོབ་ཅིག། བདེན་པར་གྱུར་ཅོན་ང་
 ལ་ཡང་མོས་གུས་ཁྱེད་པར་ཅན་ད་ལྷའི་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྒྲེབ་པ་ཡིན། ལྷ་ཁྱོད་ལ་ཡང་
 སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་མ་བཅོས་པར་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་ཞིག་དེའི་ཏུས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོ་འདི་རང་ལ་སྒྲེབ་འཆིག་ཉིས་བསྐྱོག་སྟེ་མཆི། ལམ་ཁྱོད་སྒྲོ་བ་གཤམ་མ་གཅིག་ཕྱིད་བསམ་ན་མི་ལམ་
 དང་མཚན་ལྷས་ལ་མཐོན་ཞེན་མ་ཆེ། བཏུད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན། ལྷ་མས་རི་ལྷར་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་སྐྱབ་པའི་རང་གི་ཞེ་བཅད་མ་གཏོགས། གཞན་ཀྱི་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སོས་སོ་མི་ཟེན་
 པའི་རྒྱུ་ཡིན། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ལྷ་མ་ལ་ལུལ་ནས་བྱ་བ་ཅི་ཕྱིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཐག་ལྷ་མའི་ཐུག་ཏུ་གཏོད་པ་
 ལས་རང་གི་འདི་ཕྱིའི་མཏུན་མ་རང་འདོད་ཀྱིས་སྐྱར་ཆོད་བཟུང་ན་འདི་ཕྱིའི་གཏན་བདེ་རྩ་བ་ནས་
 རྟོར་བས་གསང་སྟགས་ལྟར་ན་རྩ་ལྷུང་དང་པོའི་སྒྲོན་འབྱུང་། གང་ཟག་གོང་འོག་དང་རང་མཉམ་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལ་ཡེ་མ་བལ། དན་རྟོག་མ་མང་གོགས་པོ་སྟགས་ལ་པན་འདེབས་དང་ག་ཆ་སྐད་ཀྱི་བཅས་
 བཅོས་མ་ཕྱིད། གཞན་ཀྱི་སེམས་མི་ཤེས་པར་རྒྱད་ཆོད་བཟུང་བསྐྱོམ་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འཕྱོག་པའི་
 རྒྱུ་ཡིན་འོ་སྒྲོལ་ད་ལྷ་སྒྲེས་ཤི་བར་དོ་འབྱུལ་པ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་སྐྱང་བ་འདི་མི་ལམ་ཆེན་པོ་མི་བདེ་

བཞིན། ཉིན་མོ་བྱས་པའི་བག་ཆགས་དེ་རྒྱབ་མོ་གཉིད་ལོག་ཅོན། རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་པར་
 འབྲུང་བ་དེ་མི་ལམ་པར་མ་རྒྱུ་མ་གཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་བྱ་བ་ཡིན། བག་ཆགས་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་ལས་དགེ་སྤྲུག་གི་ལས་ནས་བསགས་པ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྤྱིད་པ་བར་དོར་བ་དེ་སྤྲུག་གི་ཆོར་བ་
 ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་དེ་མི་ལམ་ན་མི་ལམ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མ་ན་རྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་བར་དོར་བ་བར་དོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་
 དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལམ་དང་རྒྱུ་ལུས་སྦྲུང་པའི་རྩ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་འཚལ་བས་ཤུགས་སྦྲུང་ལ་སྒྲོམ་
 པ་མཛད་དོ། །ཅིས་གསུངས་པའང་། སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་ཉམས་
 ལེན་དུ་བརྒྱབ་པར་རིགས་པས། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་སྣང་རྒྱན་པ་དང་འབྲུལ་པ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་དབང་
 གིས་དགེ་མི་དགའི་ལས་བསགས་པས། འབྲུལ་པའི་རྒྱས་འབྲས་སུ་འབྲུལ་སྣང་གི་འཁོར་པའི་རྒྱ་
 མཆོའི་དོར་འབྲས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མི་ལམ་དང་སྒྲོམ་ཉམས་ཀྱི་དངོས་སྣང་སྟགས་རྒྱན་པ་ལས་
 ཉིང་རྒྱན་འབྲུལ་པ་ལས་ཉིང་འབྲུལ་ཉིང་ཡིན་པས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། ལས་བསགས་ན་བདུད་
 དམ་བར་ཆད་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་འཁོར་བར་འབྲུལ་པ་ལས་ཉིང་འབྲུལ་དུ་འབྱུར་བའི་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱིར། དངོས་སྣང་ལ་བདེན་རྒྱན་སྣང་དགོས་ན་མི་ལམ་ལ་བདེན་རྒྱན་བྱེད་པར་
 རིགས་པའི་གནས་གལ་ཡོད། དེས་ན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲུ་མ་མཆོད་ཉིད་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོབ་མའི་
 རྒྱད་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་མཁུན་བཅུ་རྩ་གསུམ་
 མངའ་བ་དེས་སྒྲོབ་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲུལ་ལྡན་དེ་ལ་དགེ་སྤྲུག་སྟགས་ཀྱི་ལས་འདི་རྒྱུ་བ་པར་བཀའ་
 ལྷལ་གནང་ཆད་སྒྲོབ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཐབས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་བ་པར་ལུས་མི་
 ལུས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོས་བཀྲགས་ནས་བཀའ་བསྒྲོ་བ་དེ་གྱིན་ལ་བསྐྱོག་པ་ལྟེ་བསྐྱོ་བ་ན་པ་ལ་གཞོན་པ་
 བ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་དེས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་མ་ཟད་མནར་མེད་
 པ་སྟགས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་བས་ཤིག་
 པར་བཀའ་སྒྲུལ་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་མས་བརྒྱུ་བས་ན་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་
 རྒྱུའི་དགེ་བ་སྒྲུ་ན་མེད་པར་འབྱུར་བ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ནང་ནས་འགྲུན་གྱི་སྒྲུ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པ་
 བཞིན། དེའི་རྟོག་སྟོགས་བཀའ་དེ་སྒྲོབ་མ་དེས་མ་བརྒྱུ་བས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
 མི་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་དང་དེ་ལས་སྒྲོན་གྱི་གནས་དོ་རྗེ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་མི་དགེ་བའི་ནང་ནས་

ཀྱང་འགྲན་གྱི་དོ་རྒྱ་མེད་པའི་མི་དགེ་བ་སྐྱེན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་སྣ་ཐག་རྗེ་
བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བྱག་ཏུ་ཕུལ་ནས་བདག་མཐོར་གཏོང་དམར་གཏོང་སྲིད་སྟུག་ལེགས་ཉེས་རྗེ་
ཁྱེད་རང་གེས་ཞེས་ལིངས་སྒྲུང་དུ་གསོལ་བ་སྒྲིང་ནས་བཏབ་པ་ན་སྒྲོབ་མ་དེའི་བསལ་སྒྲུང་ལྟར་བ་
ཉིད་དུ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཆོ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་མི་རྒྱ་མི་སྲིད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པས། དུས་དེར་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེལ་ལྡན་གྱི་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་
ལ་འཕྱག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བཀའ་དགའ་རུང་སྟེག་ཀྱང་རུང་སྟེལ་ཆད་མཁའ་
མཉམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་འདུན་སྒྲུབ་ཆེད་
ཡིན་པས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་མི་རྫོགས་
ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས། དོན་ལ་སྲིད་ཞིའི་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་འགལ་ཞིང་བཀའ་བཅག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། རང་རེས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་ཕྱིར་སྒྲ་མ་བསྟེན་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཅག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཅོན་པས་སྒྲུབ་པ་
སྐྱད་བྱས་ཀྱང་ནད་པས་སྒྲུབ་སྒྲུགས་ན་ནད་ལས་གསོར་མི་རུང་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྲོན་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོ་བོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
མཐར་ལྟར་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་གནས་རན་ལེན་དང་བཅས་པ་ཆད་བར་ཡོད་པས། འདི་
ཡོད་བཞིན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟར་བའི་རྫོགས་བྱང་དུ་འགོད་བྱེད་
སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་སྒྲུང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤོགས་ཐོན་དགོས་པ་ལས། སེམས་ཅན་
ཉི་ཆོ་བ་ཤེས་བྱུང་ནས་འདི་ལ་སྒྲོན་ཉི་ཆོ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་བདག་ཉིད་ག་ཆ་ཡོད་དམ་
མེད་ཀྱང་རུང་། ཆོ་འདིའི་ཐན་འདོགས་ཉི་ཆོ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོན་སོགས་བྱེད་པ་ནི། རང་གཞན་
གྱི་དགེ་བ་ཉམས་བྱེད་ཀྱིས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ཡོད་དེ། ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་གྱི་ཕན་འདོགས་
ཕལ་ཆེར་ནམ་གཞག་གཏན་འདུན་གྱི་ཕན་བདེའི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཅོ་བོར་འགྱུར་བ་གསུག་ཏུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པར་གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་སྒྲོན་ཅན་རྟེག་པ་ནི་དགོན་མཆོག་སྒྲུབས་
གནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་བལྟས་པས་སྒྲུབས་གནས་སྤངས་པས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
གཞི་གཏན་རྒྱག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་སུའི་འང་གཞན་རྒྱུད་སྒྲོན་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲོན་གྱི་

ཆན་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཤམ་སྤྱིད་རང་ལས་དཔལ་པོའི་གང་ཟག་སྒྲོན་ཅན་གྱི་སྒྲོན་རང་གིས་བསལ་
བར་ལུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲོན་དེ་བསལ་བ་ལས། དེ་ལ་སྒྲོན་
གྱི་ཆན་སྒྲུབ་པ་ལྟུངས་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ལས་རན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ན་རང་ཉིད་གྱི་ལེགས་བྱས་གངས་མེད་པ་ཉམས་པའི་སྤྱིག་པ་ཆེན་པོས་རང་རྒྱུད་
གྱི་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐོ། །དེས་ན་ཉིན་སྤར་གི་སྐྱབས་འདིར་སྐྱེ་གི་བར་
དོའི་དངོས་སྤར་གི་འབྲུལ་པ་འདི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་
པོས་བསལ་ནས་འབྲུལ་པའི་སྤར་བ་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བ་ན་མཆོན་སྤར་གི་འབྲུལ་པ་འདྲ་ཆོད་པས་བར་
སྤྱིད་གྱི་འབྲུལ་པ་འདྲ་དག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འབྲུལ་
བྲལ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་འདི་སྐྱེ་གི་བར་དེ་སྤྱིད་པ་བར་དོ་མི་ལམ་བར་དོ་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་
སྤར་གི་རྒྱུད་དང་བསྐྱེས་ཏེ་འབྲུལ་པ་ཆོད་བྱལ་པེས་གྱི་ཉམས་ལེན་གདེང་ཁེལ་བའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་གཡེང་
དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །

༥༧ ཡང་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་རྟོགས་པ་ལུལ་བ་ན། རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལའི་ཞལ་ནས་འདི་སྤྱད་དུ་
བཀའ་བསྩལ་ཏེ། ད་ནི་ཡི་དམ་ལྷ་ཞལ་མཐོང་སྟེ། ལོངས་སྐྱལ་གཉིས་དངོས་སུ་མཐོང་། ཆོས་སྐྱ་
དང་དག་ཐོད་མཇལ་བར་འདུག་གི་ད་དུང་དབུས་སུ་སོང་ལ་སྒྲུབ་ས། སྤར་གྱི་འབྲུང་ཆོད་སྐྱེ་བསལ་
བ་ཡིན། ད་མངོན་པར་ཤེས་པའི་འབྲུང་བྱ་བ་ཡོད། དེ་བྱུང་ཅ་ན་ལྷའི་བུའི་བདུད་འབྱུང་བས་གིན་
ཏུ་གསང་བ་གཤམ་ཆེ། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གསང་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྒྱའི་
སྤྱོད་སྐྱེ་ཅན་ལ་བདུད་གྱིས་མི་རྒྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་རྣོན་པོ་གཅིག་འདུག་མོད་གྱིས་གསང་
སྤྱོད་གསང་བས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་གསང་ལ་སྐྱབས་གིག་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་འདུག་པས་
ཆོགས་པ་ཡང་སྒྲོངས་གསུང་། ཆོགས་པ་སྒྲོང་བའི་དུས་ནམ་ལགས་ཞུས་པས། སེམས་ཀྱི་དོ་པོ་
མཐོང་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲོངས། རི་ཞིག་ནས་ཁྱོད་ལ་ད་ལྷ་དང་འབྲུང་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་
པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། དེའི་དུས་སུ་མི་རྒྱན་ར་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་
པོ་འབྱུང་། འུ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་དོ་པོ་མ་བཅོས་པར་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་
བས་དེའི་དུས་སུ་ཆོགས་པ་སྒྲོངས། རྒྱུད་ལག་སོར་ལ་རྒྱུད་དམ་མི་རྒྱུད་ལྟོས། དེ་རྒྱུད་ན་རྒྱུད་གི་འབྲུང་

ལས་ཐར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་ཐལ་བ་ལ་སོར་མོ་གཏད་ཅིང་སོར་མོར་རྒྱུད་གཙུག་
 པས་ཐལ་བ་བུན་བུན་བྱུང་། བར་པར་བྲམ་མའི་བྱུང་དུ་དེ་ལྟར་ཞུས་པས། རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལས་ཅུ་རྒྱུད་
 ལ་དབང་ཐོབ་བྱ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་ལས་སུ་རྒྱུད་བ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ཁོ་པོ་དང་འགྲོགས་མི་དགོས་
 ཏེ། དཔུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཞིག་སྐལ་བ་དང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་སྐྱོལ་གསུང་པ་མཆོག་
 དང་ཐུན་མོང་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ནས་འོང་གི། འདི་ནས་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སྐམ་པོ་བདར་གྱི་རི་བོ་རི་རྒྱལ་
 པོ་གཏན་ལ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་མོ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱོག་ལྟ་ལྟར་ཡོད་པ། དའི་ལྷ་འདི་ལྟ་བུ། ཤིང་སྤང་
 ཐང་གསེར་གྱི་མཆུལ་ལྟ་བུ། མདུན་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱབ་རི་དང་དཀར་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ།
 རི་བདུན་སྟོན་པོ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དའི་མགུལ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་སྟོང་དང་ལྷན་པ་འོང་
 པས། དེར་སོང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་ཤིག་ ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱས་
 བས་རྣམས་པར་ཐར་པ་དའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རྟེན་ལ་དམན་པ་རྣམས་
 ལ་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལྟ་བུ་སྐུལ་པའི་སྐུ་ཞིག་སྤངས་ལས་པ་བཞུད་པའི་རྒྱལ་དུ་སྤངས་པ་དེ་ལྟའི་རྣམས་པར་ཐར་
 པ་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་དཀའ་ཡང་། རང་རྟེན་རྣམས་ཆོ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཁོར་བ་
 ཐོག་མེད་ནས་མཉམ་འཕཉམ་གྱི་གཞི་འདིར་མ་བསྐྱབ་བྱ་བའི་ལས་མེད་པ་ཞིག་ལ་འབྱུངས་ཀྱང་། བདེ་
 བརྟག་བྱབ་དུ་ཐོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ལས་དེས་སྤྱར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་འབྱུངས་པ་ཡིན་
 པས། དུས་ད་ལོན་འཁོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་འདི་ཁོ་ན་ལས་ཆོ་
 འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྲུལ་མཐོག་རྒྱུད་ཞིང་ཕྱགས་ལ་ཆེས་ར་བའི་བྱ་བ་ལ་དུག་སྐུལ་
 གྱི་མཆོ་དུག་ལྟར་སྐྱག་ཆེས་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འདུ་འཛིན་དཔེན་པའི་གནས་སུ། སེམས་
 འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་རྣམས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། དའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་དུན་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་
 འེགས་པར་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ན། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམས་
 གཡེང་དང་ཞིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཤིང་ལས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་ཏོ། །
 སེམས་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྲུབ་པ་ན། དའི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ཆ་ལ་འབད་མེད་དུ་ལྟའི་མིག་ ལྟའི་རྣམ་པ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་

པ། རྩོན་གྱི་གནས་རྗེས་སྤྲོད་པ། ལུས་དག་གི་རྩ་འབྲུག་སོགས་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་
 དང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་སྤྲོད་དུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་འཆར་ལ། རི་ཞིག་ནང་དེ་འཛིན་
 དེ་ཉིད་ཆེར་བརྟེན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྤྲོད་དེ་དངོས་སྤྲོད་དུ་ཁྱེད་ནས་དང་པོ་རང་སྤྲོད་ལ་དངོས་
 སུ་མངོན་ཤེས་གྱི་བྱེད་པ་རྣམས་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་རྩལ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོད་པ་པས་གཞན་
 སྤྲོད་ལ་དངོས་སུ་མངོན་ཤེས་གྱི་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་རྩོན་ལུས་པ་འབྱུང་ལ། འདི་ལྟའི་མངོན་ཤེས་
 ཙམ་རྩོན་པ་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་རང་དོག་གཤམ་མ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་གཅིག་གི་
 རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་གོ་ཉམས་རྟོགས་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་བས། དེ་ཡང་གང་ཟག་
 གི་རིགས་ལ་ལ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་གྱི་དྲི་མས་མ་སྒྲགས་པའི་རྟོགས་པའི་སེམས་གྱི་རང་དོ་འཕྲོད་
 པའི་སྒྲིམ་བྲལ་རྒྱང་དུ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེལ་པ་ལས་འདི་ལྟའི་མངོན་ཤེས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 འབྱུང་སྟོང་འབྱུང་དུ་འཆར་ཆེས་སྤྲོད་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལ་རྟོགས་པ་ཤར་བ་སྤྲོད་པ་འདི་ལྟའི་ཡོན་
 ཏན་སྒྲེད་ཀའ་བའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འོན་འདི་ལྟའི་མངོན་ཤེས་སོགས་མ་ཤར་བའི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་སེམས་གྱི་རང་དོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲིམ་བྲལ་ཡན་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེལ་བ་མིན་དམ་
 མི་མིན་སྟུམ་ན། འདི་རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས་སེམས་ཙན་གྱི་ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐའ་གྲས་པས་ཞིག་ནས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་མེད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་རྟོགས་པ་རྣལ་མ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེལ་བ་སོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་རྒྱུད་གྲོལ་གྱི་དག་བཙམ་
 ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་གྱི་
 རྟེན་ལ་དེའི་དགོས་དོན་རྒྱབ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་ཐེག་པར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་
 ལ་འཁོར་ལོ་བརྒྱུར་བའི་ལུས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་རྩ་འབྲུག་ཐོབ་དགོས་ཀྱང་། གསར་སྤྲུགས་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་གདོལ་པ་དམངས་རིགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུག་ཏུ་རུང་བ་ལྟ་བུའི་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ས་སྒྱུ་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོས། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དག་གི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་
 ལྡན་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཞི་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པས་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་མཆོན་ཉིད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་པར་ཁྱེད་རང་གི་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པར་འདོད་པའི་ངོ་འཕྲོད་རྒྱལ་དེ་མཛོད་རྒྱུད་
 གྱི་ས་ལམ་དང་སྤྱར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་འཆད་གདའ་བ། སེམས་ངོ་འཕྲོད་རྒྱལ་

དེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མདོ་རྒྱུད་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་པ་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་མཆོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཙོད་པར་མི་རུས་ཏེ། མ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོ་མཛད་ཐིན་རྒྱུ་འབྱུང་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་ལ་ལ་ན་སྐྱེ་བོ་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རང་དགར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྒྱུ་འབྱུང་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རོ་མཚར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དང་། མ་དག་པའི་ཞིང་འདིའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བུ་ཀྱང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཆོ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱུ་འབྱུང་ལས་དག་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཞིང་ལ་ལའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེའི་འཁོར་གྱི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱུ་འབྱུང་སོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རོ་མཚར་བར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རོར་སྟོན་གྱི་ཆོགས་བསགས་རྩལ་གྱིས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འབྱུང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། མདོ་རྒྱུད་ནས་ཞི་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་རྣམས་དང་མི་ལྷན་གྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་གང་ཟག་དེ་དག་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པ་ངས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྲུལ་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་ནས་ཞི་ལྷག་རྣལ་འབྱོར་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་གསུངས་གྱང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་མི་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་དང་གང་ཟག་དེ་དག་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བཀའ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་ཤེས་པའི་ཐ་མལ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཆེས་དཀའ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་མདོན་ཤེས་སོགས་ནི་ཆེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་ཤེས་པའི་རང་ངོ་ནི་སྒྲུབ་པ་ན་འཁོར་བར་ཇི་ཙམ་བསྐྱེད་གྱང་མིང་དོན་བད་སྟོན་པ་ཙམ་ཐོས་པའི་སྒྲུབ་པ་འཚལ་བ་སྤིང་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཡིན་ལ། བསམ་མཁས་བྱུང་པའི་གཞིར་རྒྱལ་བ་རབ་འཕྲིན་ལྟོན་ལའང་ལན་གྲངས་གཞལ་དུ་མེད་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་སོགས་མ་ཐོབ་བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཐོབ་གྱང་། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་རྟ་རྟ་གང་ཙམ་ཡང་མ་འཕགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞིག་ནས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཙན་ནི་ཆོ་ཆའི་གཞན་སེམས་བསྐྱར་རུས་པ་ཙམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དུ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་དོན་ལ་འཁོར་བ་སྟེན་བསྟེན་ལ་གྱི་རང་གཞིན་གྱི་
 སྟོན་ཁོན་འི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པས་ཡོན་ཏན་མཆོད་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་
 ར་རྒྱལ་རིན་མི་ཆོག་སྟེ། རང་རེ་འཁོར་བ་ཐོགས་མེད་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་འབྲལ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ལ་ར་རྒྱལ་ནས་ཆགས་སྤང་གི་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ལྟར་བར་
 ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་འདི་སྟེན་བསྟེན་ལ་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རྟོགས་ན་མངོན་ཤེས་སུ་
 མ་ཟད་འཁོར་བས་བསྟེན་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བདག་རྒྱུད་ལ་སྤྲངས་
 མེ་བྱུང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་དཔུལ་མེའི་གྲོང་ལྟར་སྟེན་བསྟེན་ལ་དུ་མཐོང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དྲག་
 ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་ངོམ་པ་མི་འབྱུང་
 ཡང་། མེས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདི་འདུལ་བྱ་རྒྱུ་མས་ལ་
 བསྟན་པ་ན་བདག་ལ་འདུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཅི་ཙམ་འདུན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བྱུང་རུབ་གྱི་ལམ་ལ་སྤྲར་
 བར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་འབྱུང་མིན་ལ། དེའི་ཆེ་ལྡི་ཐུའི་བདུད་
 བྱ་བ་གྲ་སྟོབ་སོགས་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་ཟང་ཟིང་ལུས་ཆེ་ལྱིས་འབྱུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཟང་ཟིང་མེད་
 པའི་དམ་ཆོས་སྤྱབ་པ་ཤ་སྟག་ལ་བཀོད་རུས་པ་བྱུང་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་སྟོན་གྲོལ་དུ་སོང་
 སྟེ་ལྡི་ཐུའི་བདུད་རང་གི་དབང་དུ་རྒྱུར་འདུས་ནས། བསག་སྤྲང་ལ་ཤོགས་ཆེར་ཐོན་འགྲོ་ཡང་དེ་
 ལྟར་མིན་པའི་རྟེན་དཀྱིལ་གྱི་ཟང་ཟིང་དེ་ལ་མི་གཙང་བ་ལ་སྤྲང་བྱ་འཁོར་བ་ལྟར་ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་
 དུ་མ་འདུས་ན་ཆགས་སྤང་གི་ལས་བསགས་ན་བདག་ཉིད་དུ་མ་ཟད་རང་ལ་འདུས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡང་འདུས་ཉིད་འདུས། ཐན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དུད་འགྲོ་རྩྱུད་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟེན་བསྟེན་པ་ཆེན་པོའི་འདམ་
 དུ་བྱིང་ནས་རན་སོང་རན་འགྲོའི་གནས་ཤོག་ནས་ཤོག་ཏུ་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མངོན་ཤེས་
 སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་བྱུང་བ་རང་གིས་གསང་ཞིང་སྤྱད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་
 གཤམ་མ་སྟེས་ནས། རྟེན་དཀྱིལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་གྱི་ཆགས་སྤང་རྒྱུ་
 བར་དག་སྟེ། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུས་རང་ལ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་དཀྱིལ་ཟང་ཟིང་ལ་བརྟེན་
 བས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་གྱི་ཆགས་སྤང་སོགས་གྱི་ལས་རན་དུངས་ནས་འབྱིན་པའི་རྟོགས་པ་
 ཐོབ་པའི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་བྱུབ་པ་ཐོབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལྡི་

མའི་བདུད་ཚར་གཙོད་ནུས་པ་ན། མདོན་ཤེས་མོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེད་དུ་གསང་ནས་སྐུ་བ་པ་ལ་
ནན་ཏན་བྱ་མི་དགོས་པས་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བ་དུས་ལ་བབ་མ་བབ་རང་གི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཚལ་དང་
སློབ་མའི་དད་ཤེས་བརྩོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཉམས་
ལེན་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

༡༠ ཡང་རྗེ་སྐུ་པོ་སྐུལ་པའི་སྐུ་པོ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཚལ་ནི། གཏུལ་བྱའི་མོས་སྤང་ཅམ་གྱིས་
བྱེ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་ལྟར་ན་ས་ཐོབ་པ་ཡན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་མཐོང་དུ་རུང་ལ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པ་
ཡན་གྱིས་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་མཐོང་དུ་རུང་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པའི་སྐུ་པོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
དངོས་སུ་བལྟར་མེད་པར་བརྟེན་ཀྱང་། རྣམས་ལུགས་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་དབང་ཚོན་ཚོགས་
ལམ་ནས་འཇུག་པའི་དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་རྗེ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་གིས་སྤྱོད་
རུང་གི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་རུང་མིག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་ལབ་ནས་དོན་རྗེ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ནང་དུ་གཞུག་པར་རྣམས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་མཛད་པའི་བྱིར། མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་མཐོང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། རྣམས་
ཀྱི་དབང་ཚོན་གྱི་རིགས་དང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུའི་བྱེད་པ་གཞན་ལས་མཐུ་ཆེ་
ཞིང་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྣམས་ལམ་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་སྐྱོད་ཀྱི་དཀའ་
ལྟོད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོམ་ཞིང་རྣམས་བརྒྱ་བ་དང་ཕྱག་རྒྱ་འཛིང་བ་དང་ལྷན་གསལ་གསལ་
ཀྱི་མཛོད་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་། སྤྱི་མེད་ཀྱི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ཆོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་མཐུ་ལས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཞི་དག་གི་སྐུ་པོ་རྣམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དུ་མའི་
རྣམ་པོལ་དུ་མཐོང་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་མོས་གུས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཀྱང་མདོ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞལ་བལྟ་བ་དང་ཆོས་ཉན་པར་བྱར་ཡོད་དེ། བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་
པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ནི། རྟོགས་སངས་དོན་གཉེར་གྱི་
གང་ཟག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་ཅིང་། གོ་འཕང་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་དད་པ་

དང་མོས་པ་ནི་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དགོ་བ་གང་ལས་ཀྱང་དགོ་ཅུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། དེ་ལྟར་
 དགོ་ཆོག་ས་པས་གས་པ་དེས་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་དང་གྲོལ་བའི་མཐུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་གྱི་འོངས་སྤྱུལ་གྱི་སྐྱེ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲུལ་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་པག་ལ་བརྒྱད་
 འདི་བའི་སྒྲུ་མས་སྒོ་བ་མ་བྱིད་པ་ན། སྒོན་འགྲོའི་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ཙམ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་
 གཟིགས་པ་བགྲང་གིས་མི་ལངས་པ་འབྱུང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་ནི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན། འདྲེ་
 ལ་སོགས་པ་མི་མེན་ལྟ་བུ་དང་། ཅན་སོགས་གྱི་ལས་ངན་གྱི་འབྲུལ་སྤངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྤྱིང་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་ལ་དང་པ་འདྲེན་པའི་ཐོ་ཆོས་དང་
 ཁུ་འབྲིག་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ངན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་དཔལ་
 ཉི་ལོ་པ་དང་པོར་བྱུབ་པ་མ་བརྟེས་པ་ཐ་མལ་པའི་དུས་སུ། དཔལ་དོ་རྩེ་འཆང་དེ་ཉིད་རེས་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་དུ་མར་སྤྱུལ། རེས་རྣལ་འབྱོར་པ་བརྒྱ་ལྟར་དུ་མར་སྤྱུལ། རེས་སྤྱུལ་པའི་ཁྲུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་
 པར་སྤྱུལ་ནས་ཅུད་མོ་ཅུ་བཞིན་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་དང་དངོས་སུ་མཇལ་ནས། རོ་བོ་གཟུགས་མེད་
 མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད། རེས་སོགས་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གསུང་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཉི་ལོ་པ་མཆོག་
 གི་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་པ་དང་། དཔལ་རྣ་པོ་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་དུས་སུ་བཙུག་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་རྣལ་
 འབྱོར་མས་དངོས་སུ་མི་སྤྲུག་པའི་མཆོན་སོག་ཉིས་དང་ལྷན་པའི་བྱད་མེད་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་ནས་གར་
 རྒྱགས་སུ་སྦྱོང་དང་། ཉི་ལོ་པ་དང་མཇལ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་
 མེད་པའི་བྱུང་བ་ཙམ་ལའང་རྩེ་ལྷ་བུ་ཞེས་དཔྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེས་
 ཅན་རྩེ་མི་ལས་ཆོས་སྐྱུ་དང་དག་ཟེད་མཇལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའང་ཉམས་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་སྤྱོད་ཙམ་
 གྱི་རང་ཞལ་མེན་པའི་གཞུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་དེ་ལ་
 ཆོས་གྱི་སྐྱེ་དང་འཇལ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། མཇལ་ཚུལ་འདི་ལ་རྩེས་མཐུན་པར་མཇལ་བ་དང་
 དངོས་སུ་མཇལ་བ་གཉིས་ལས། རྩེས་མཐུན་པར་མཇལ་བ་ནི་ཆོས་ཚུལ་འདི་སྟོན་པའི་དཔལ་ལྡན་
 སྒྲུ་མ་དམ་པ་ལ་རང་རེས་ཆོས་ཚུལ་འདི་འདྲོན་དུ་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་ནས་དགོ་བའི་ཅུ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསགས་
 པས་སྒྲུ་མ་དེའི་མཆོན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ལས་འབྲེལ་སད་དེ། རྩེ་སྒྲུ་པོ་བས་ལུགས་
 རི་ཞིག་གི་ཁར་བྲག་ས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཕུམ་ཕུམ་འགྲོ་བཞིན་པར་བྲག་གིས་ཡི་དུག་སལ་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་མཛད་

པ་ན། སྤང་བོ་གསུམ་གྱིས་ཐེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལའི་འཕྲོས་པ་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་བཙན་ཐབས་སྤྱི་
 བ་སྤྱི་ལྟ་ཞིང་མཆི་མ་བབ་པའི་དད་པ་ཚད་མེད་པ་སྤྱིས་ཏེ། སྤང་གི་སེམས་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་
 ལ་ཤར་འདུག ཡུན་རིང་བོ་ཞིག་འབྲོན་ཡང་མ་མཐུག། དེ་ནས་དལ་གྱིས་བྱང་ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ། དགོ་
 སྤྱིར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡིན་པ་ས་མཛད་ཙམ་ན་འཕྲོ་སྤྱིར་ཞིང་སོང་། ད་ཅི་བྱུང་བ་ཡིན་
 བ་མ་དགོངས་ནས་ག་ཟིམ་མལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཁང་བ་ལ་སོགས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་སྤྱིར་བྱུམ་གྱིས་སོང་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིབ་ཐོགས་དང་
 བྲལ་བར་ཡིད་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་དང་ཁམས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲུལ་བ་བྱུང་། གསུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེ་ཤོད་ཚང་པས་རྒྱ་རས་པའི་མཚན་གཙང་
 པ་བག་ཤིའི་སྤྱི་རྟ་ལས་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་རྒྱུན་ལས་སེམས་ལ་སྤང་གི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་
 པ་ཞིག་ཤར་བ་ལས། བྱིས་རྗེས་རས་པས་ཁྲིད་མཛད་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱད་པ་ན། ངོ་བོ་སྤང་
 རྗེའི་མཚན་ཐོས་པའི་དུས་ལྷགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འཕྲོད་རྒྱུར་མི་.....
 གདའ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མོས་གྲུས་སྤྱིར་རྗེ་དེས་འབྱུང་དྲག་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་
 གྱིས་སེམས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱབས་ལས་ཐོན་པའི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་དང་ལྷན་
 པའི་ཤེས་པ་སྤྱིར་གསལ་བྱི་མ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ན་རང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རྗེས་མཐུན་པར་མཛལ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་སྤྱི་མཛལ་བ་ནི་དེ་ལྟའི་རྒྱུན་ནམ་སྤྱིབ་པ་གཏུགས་སྤྱི་བསྐྱངས་པ་འམ་སྤྱི་མ་དམ་
 པས་དབང་དང་བྱིན་རྒྱུ་བས་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྱིབ་པའི་གལ་ལ་
 ཐམས་ཅད་དག་ནས་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་པའི་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རང་སེམས་ཆོས་
 རྒྱུད་དོས་དང་མཛལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་མཛལ་བ་ནི་མིད་ཞིའི་སངས་རྒྱུས་
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཡང་རང་སེམས་ཆོས་སྤྱིར་མཛལ་བ་ལྟར་
 རང་གཞན་གྱི་རང་སེམས་བྱི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལྷག་ཏུ་ཆོས་སྤྱིའི་མོས་གྲུས་ཐུན་མོང་མེན་པ་
 དེ་སྤྱིས་པ་སངས་རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་རིས་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་མོས་གྲུས་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དཀར་
 པོ་གཙུག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུད་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཆར་བ་ན་དོན་དམ་སྤྱོས་བྲལ་འདུས་མ་

བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་སོག་གི་ཡུལ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་བསལ་སྤྱད་པར་གྱི་མཐའ་ཡུག་པས། སྤྱི་བ་
གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཏུ་ཕྱ་བའང་བཅད་ནས་སྤྲད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་
ཀྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྤྲད་དུ། རི་ལྟ་རུ་ལ་རྒྱ་བཞག་དང་། རི་ལྟ་རུ་མ་ལ་མ་ར་བཞག་ལྟར། །རང་
གི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ནི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཡུག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟོ་མོས་
གུས་སྦྱེས་ནས་སྤྲོད་ཞིའི་སྤྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྡན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་དོ་བོའི་ཡུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བ་དེ་ལ། དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་ཞལ་ནས། དག་སྤྲང་ཞིང་སྤྲོད་གི་རྟོགས་པ་
སྦྱེས་པའི་ཆོད་དུ་བཞག་ལ། སྤྲོད་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་སུ་འཆར་
བ་ལའང་། མོས་གུས་སྤྲོ་མའི་ཁྱིད་ལ་སྤྲོད་བཀའ་མ་མ་སྦྱེས་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། སྤྲང་སྤྲོད་དཔལ་ལྡན་
སྤྲོ་མ་དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྦྱུ་གསུམ་གྱི་དོ་བོའི་ཡུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཤར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཀའ་
བརྒྱད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྤྲང་སྤྲོད་སྦྱུ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་ན། །ལམ་གང་ཤར་ལ་སྤྲང་སྤྲོད་ག་ལ་དགོས། །
ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་རང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱུ་རང་ཞལ་དྲི་མ་
དང་བྲལ་བར་མཐའ་བའི་མོས་གུས་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྦྱེའི་བསལ་སྤྱད་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

༡) ཡང་དབང་པོ་རྣོད་པོ་རྒྱའི་སྤྲོ་བས་ཅན་ལ་བདུད་ཀྱིས་མི་རྩུགས་པ་ནི། རྒྱའི་སྤྲོ་བས་ནི་
གཞུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་སྤྲོད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རིས་མེད་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྲོད་རྗེའི་
སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱམས་པ་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ལྡན་འདོད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་གྱི་བདེ་འབྱོར་དེ་ལ་ཡིད་དགའ་སྦྱེའི་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ཡིན་ལ། སྤྲོད་རྗེ་ནི་བྱང་ཆེན་
གྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བར་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱུ་གསུམ་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སྤྲོ་ཡིན་པས། སྤྲོད་རྗེ་དེས་དྲངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་ལ་མ་ཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སྤོན་གྱི་ལས་སམ་འབྲལ་གྱི་སྤྲོད་དུ་སྤྱར་བའི་བདུད་ཆོགས་ཕྱེ་བ་
བརྒྱ་སྤྲོད་གིས་གྲགས་འཚོལ་བ་ན། རང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུད་ཉིད་
ཀྱིས་བདུད་ཆོགས་དེ་དག་གིས་རང་ལ་བྱམས་པས་པན་འདོགས་པ་ལས་གཞོད་ཅིང་འཛོལ་བའི་གཞུག་
སེམས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདུད་
ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་རྩལ་ཡང་བདུད་

མོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་ཕུན་མོང་པའི་དོར་ཕྱིར་མཛོན་པར་མེས་མེད་པ་ལ་བུམས་པ་དང་སྒྲིང་
 རྗེ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་མེས་མེས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ན་པས་ནང་ལྷོག་ཏུ་ལྷུང་པར་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་ནལ་
 འབྱོར་ལ་ནལ་ཏན་ཏུ་རྒྱལ་པ་འི་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལ་པར་ཆད་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་འཁོར་སྐྱེན་
 མེད་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་མོགས་ཀྱི་དོར་མཛོན་ལྷུང་ཏུ་བུམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་མེས་མེས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་དོར་ལ་ལྷོག་ཏུ་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གསར་ཁྲགས་སྐྱེད་པས་བདུད་མོགས་
 ཀྱི་དོར་མཛོན་པར་རྒྱལ་པའི་དགོས་དོན་གྱི་ལྟེ་བའི་ཕྱི་ལ་འཛིན་པ་འི། བདུད་མོགས་ཀྱི་དོར་གསར་
 ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་མཛོན་ལྷུང་ཏུ་བུམས་ཀྱང་བདུད་མཐའ་ཡས་པས་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལ་པར་
 ཆད་ཀྱི་སྐྲགས་སྒྲིང་པར་མི་འཕྱུར་བས། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཆེད་ཏུ་མེག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་པ་དང་། ཆོགས་སྒྲིང་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱགས་ལས་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷོད་པ་རྒྱལ་ཀྱང་བྱ་བའི་ཏུས་
 ལ་བབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བུམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་མེས་མེས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་སྐྱུ་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ན་ཆེས་འགྲུབ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་རྩོམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་སྐམ་པོ་པ། རྗེ་ཏུས་གསུམ་མཁུའུ་པ། དཔལ་
 ལག་མོ་གྲུ་པ། འབྲི་སྐྱུ་ལ་མོགས་པའི་སྐམ་གོང་མ་རྒྱལ་ཀྱང་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཀྱི་མཛོན་སྐྱུ་ཏུ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་
 བས་ལྷོག་ཏུ་དོ་རྗེ་འཛོན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་པས་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ནལ་ཏན་ཏུ་ཉམས་སུ་བཞེས་
 བས་སྐལ་ལྟན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་རྗེན་འབྲེལ་ཟབ་མོས་སྒྲིན་གྲོལ་ཏུ་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་སྐམ་པོ་པ་མོགས་ཀྱི་མཐུན་ཏུ་ཏུས་བཟང་ལ་མོགས་པར་བུད་མེད་ཀྱི་གད་མོ་ཤག་ཤག་འོང་བ་དང་
 ཆར་གི་དྲི་བོ་བ་དང་། ཅུར་ཕྱིན་པས་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་ལས་འཕྱུང་བ་
 ལྟར་རྒྱུད་ལ། ཕྱི་ཏུ་ཉན་ཐོས་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་། ཁད་ཏུ་འདུས་པའི་དོན་ལ་བལྟ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

༡༩ དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱོད་དོས་སུ་རྗེ་ལྟར་མཛོན་པར་འཕྱུར་ན། རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་རྒྱལ་ཐར་ལས་
 འདི་ལྟར་འཕྱུར་ཞེ། འོ་ལ་ཀའི་དགེ་ལུང་ཏུ་བྱགས་ཐེབས། དེར་ལོ་གསུམ་པ་ཞུགས་དེ་གོང་གཉེལ་
 ཀྱི་སྐབས་ལུང་ཏུ་ལོ་དྲུག་བསྐོས་ས། དེར་བཟའ་ཆེ་བར་བྱུང་། སྐོམ་པ་ལ་ཡང་བཟའ་དགོས་པར་འདུག་

དེར་སེམས་ཀྱིས་ངོ་ཨེན་ཙམ་མཐོང་། སྤྱིར་ཁོ་པོ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲེས་དཀའ་པར་བྱུང་། མི་ལམ་བཟང་པོ་
གཅིག་མིས་ནས་ད་གཞོན་སྒྲེས་པ་ཡིན་གསུང་། མི་ལམ་རི་ལྷ་པུ་མིས་ཞུས་པས། གཤམ་བཞོས་པས་
གཞོང་པ་གང་རྟེན། འདི་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཅིག་འབྲི་དགོས་བྱས་པ་མིས། དེ་ནས་ཆེར་མ་ལོན་པར་
ངེས་ཤེས་ཤིག་སྒྲེས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲུ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་། ལྷ་ཙུག་སྒྲེས་སྒྲུར་
ཨེན་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྒྲོམ་པ་ནི་གཏུམ་མོ་ཁོ་ན་བསྒྲོམས་པས། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་རྟོག་པར་འདུག་རྟོག་པ་སྒྲོ་བུར་བར་འདུག་ དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲུ་འདུག་སྒྲུམ་པ་ཞིག་ནང་ནས་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་། དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་། ཤིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡེར་གྱི་མཐོང་། སྒྲུར་གྱི་སྒྲོམ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་བྱུང་
སྟེ། སྒྲུར་གྱི་ཆོས་ཀྱང་དང་སྒྲུ་མའི་མཁུར་ཀྱང་བཀྲ་ལམ་གྱི་བྱུང་། རེས་ནི་སྒྲུར་བ་སྒྲུ་མ་ལྟར་སྒྲུ་
མལ། རེས་འགའ་ཕྱི་ཨ་ཐང་ངེ་བ་ལྷ་བྱ་ཡང་བྱུང་། རེས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ལུར་སོང་། དེས་
ན་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་དུ་སོང་བས་སྒྲོམ་རྒྱ་གཞན་དུ་མི་འདུག་ སྒྲོམ་མ་ཐག་དང་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོ་མ་རྟེན། སྒྲུར་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སྒྲུར་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤུལ་དུ་སོང་། ཤིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་མེད་དུ་སོང་ནས་
སྒྲུར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་གང་མི་དགོས་པ་བྱུང་། རེས་ནི་སྒྲོང་པ། རེས་ནི་སྒྲུ་མ། རེས་ནི་འོད་གསལ་དུ་གར་
བས་སྒྲུར་བ་ལ་རྟོག་དབྱེད་བྱ་མ་དགོས། རེས་ནི་ཉམས་ལ་རྒྱང་རྒྱང་སོང་སྒྲུ་མ་བྱེད་དོ། །དེ་ཉམས་
རང་མིན་པར་འདུག་ རྟོགས་པ་བརྟན་དུ་སོང་བ་ལས་བོགས་འདོན་རྒྱ་ཆེར་མི་གང་ལ། སྒྲུར་ནི་རྟོག་
པ་བན་བུན་བྱུང་ཙན་མེད་ན་དགའ་སྒྲུམ་པ་བྱུང་བ་ལ། ད་ནི་རྟོག་པ་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་དུ་སོང་
ནས། ད་གང་གི་འང་མི་གཞོན་སྒྲུམ་པ་བྱུང་། དེ་སྤྱིར་ཆད་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་དུ་སོང་། དུས་ད་
ལྷ་ཡན་ཆད་དུ་ཉིན་མཆོན་རྒྱན་ཆད་མེད། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤི་མ་ཤི་དང་བར་དོ་མེད་སྒྲུམ་པ་ཞིག་
བྱུང་། སྟོན་ཙན་བརླས་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་འདྲེ་གདོན་གྱིས་གཞོན། ད་ལྷ་བརླས་པ་རྟོག་གཅིག་
མ་བྱས་ཀྱང་གཞོན་མི་རྣམས་པ་འདུག་ སྟོན་དགེ་བཤེས་མ་ཐས་པ་ཀུན་དང་ཕྲད་ན་ཉམས་རབ་སྒྲུམ་བྱེད།
ད་ནི་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཡང་ཉམས་རེ་མེད། གཞན་གྱི་མ་ཐས་པ་གཅིག་དང་སྤྱིང་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་ཁོང་
གི་དེ་རྣམས་རྒྱང་དུ་ལུས་འགྲོ་ཞིང་འདུག་ ཅས་བཀའ་བསྟུན་པའི་ངོ་བོ། སྒྲོམ་སྒྲེ་དཀའ་པར་བསྟན་
པའང་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལོ་གངས་བརྩུ་ཐུག་དུ་མར་ཟབ་མོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་འི་ཆེད་དུ་

བཞུགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཤར་ཏེ་མྱིང་ལྷག་པ་ན། རྩོམ་པོ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ལྷན་ལའང་བཅོམ་པ་
 ཆེན་པོས་དུས་རྒྱུན་རིང་པོར་སྒྲུབ་དགོས་ན། བདག་ལྟ་བུའི་བསལ་ས་རྒྱུང་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་དུ་འགྲུབ་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལམ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་གོ་ཆས་སྒྲུབ་པ་གཏུགས་སུ་བསྐྱངས་པའི་མཐར་
 རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བམི་སྲིད་ཅེས་གདམས་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་.....
 སྟེགས་བམ་སྒྲུབ་པར་དགོངས་པའི་སྟེན་གྱིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པའ་གྱི་པ་རོལ་
 དུ་ཕྱིན་པའི་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་ལའུངས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཛོད་རྟོགས་གིས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཅུད་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་པ་ཅུད་ནས་གཅོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོ་ཆོགས་ལས་
 བསོད་ཆོགས་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྟེགས་བམ་བཞེད་པ་སྟེགས་
 བསོད་ནམས་ཆོགས་སྟེགས་གིས་སྒྲུབ་པ་སང་པའི་དུས་སུ་མ་ཟད་མནལ་བའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ན་.....
 ཏན་མཛད་པས་ཡོ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཤེས་པའ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཏུགས་མ་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོད་
 དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་དང་པོར་སྟོན་བསམ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་པེམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བས་ཆོས་ཀྱན་
 གྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པའ་གྱི་པ་
 པོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་གཡོ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྩམ་པར་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་
 པར་རམ་པའ་དུ་ཤེས་ཏེ་དེའི་རྫོགས་ཕྱགས་གྱི་སྟོན་པའི་སྟོ་འདྲགས་བཅད་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པས་ལའོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྟུག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་རང་གི་ཆོ་འབྲུལ་
 དུ་རྟོགས་ནས་སེམས་སྟོན་པ་ལའོར་པའི་ཆོས་སུ་གཏོང་བ་དང་། སྟོན་བྲལ་བྱུང་འདས་གྱི་ཆོས་སུ་
 གཏོང་བ་གཉིས་ཀར་བྱེད་ཤེས་པའི་རྩལ་སེམས་ལ་སྟོན་པ་གཅིག་འབྱུང་། སྒར་ཆོས་ཅན་སྒྲུང་བ་
 སྟེགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟན་ཅིག་མི་འགལ་བུང་འཇུག་
 དུ་སྟེན་པ་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིག་གི་རྩལ་ཆམ་འགགས་པར་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁོན་གཙོ་
 ཆེར་འཆར་ལ། རེས་ནི་སྒྲུང་ཤིག་གི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་བདེན་གཉིས་གྱི་ཆོས་ཤེད་མཉམ་དུ་
 གཅིག་གོ་གཅིག་གིས་མ་བགག་པར་བྱུང་འཇུག་འོད་གསལ་བ་ཁོན་གཙོ་ཆེ་བར་འཆར་ཞིང་། དེ་
 ལྟར་འཆར་བའང་རྟོག་དཔྱད་སྟེགས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བས་འདྲེན་མི་དགོས་པར་སྒྲུང་
 ཤིག་གི་ངོ་བོའི་སེམས་དེ་ཉིད་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་གྲུབ་དུ་འཇུག་པའམ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ཆོ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་ཆོབས་ཆེས་པས་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་འདྲ་
 རང་ངོ་མ་རིག་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རང་དབྱེད་སེལ་པའི་ཉམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱུད་སོང་བ་སྤྱི་ལོ་དེ་ལྟའི་
 ཉམས་སུ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཕེལ་གྱི་རང་དབྱེད་འབྲམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སེལ་སྤོང་རང་
 གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་བོགས་འདོན་རྒྱ་ཆེར་མེད་དེ། སེལ་སྤྱོད་པ་
 ལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མཆོག་དམན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདྲ་
 སེལ་སྤོང་བྱུང་རྣམ་དག་གི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་བོགས་འདོན་རྒྱ་ནི་ཡོད་དེ། རི་སྤྱི་དུ་ཤོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སེལ་སྤོང་པ་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཟད་གྱི་བོགས་འདོན་བྱར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དམིགས་སྤོང་གི་རྟོགས་པ་ཀླན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དམིགས་ལྟར་ཡོད་དེ་ལ་མཆོག་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་པ་འབྱུང་བའི་དོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཀླན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དམིགས་ལྟར་ཡོད་དེ་ཙམ་དུ་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པ་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱི་དམིགས་སྤོང་པ་སྤོང་ནས་རྒྱུན་སྤྱི་དམིགས་ཅད་ལ་འདུན་པ་ཙམ་
 གྱི་བསྐྱར་བཤོད་རང་དབྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྩལ་རྩལ་ཤོགས་ནས་བསྟན་པ་ཐོབ་སྟེ་དམིགས་སྤོང་གི་རྣམ་རྟོག་
 ཀླན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་གང་ལ་འདྲ་དེར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་སྤྱོད་གསལ་པའི་གནོད་པས་མི་རྩི། དེ་ལྟར་
 གྱི་ཆོ། རང་སེལ་སྤོང་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེར་རྟོགས་པས་རྒྱ་མའི་བསྐྱར་བཤོད་ལ་རང་དབྱེད་ཐོབ་པ་ན་སྤྱོད་
 འཆིལ་ཡ་མི་ང་ཞིང་། སྤྱོད་ཆོས་དང་བར་དོ་སྤོགས་རང་བདེན་པའི་འཁོར་བའི་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འབྲུལ་
 པ་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་དམིགས་ལས་རང་ཤོགས་གྱི་གྲོལ་བའམ་འདས་པའི་རྟོགས་པའི་གདེང་ཆེན་པོ་ཐོབ།
 དེ་ཙམ་གང་ལ་གང་གིས་གནོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་སྤྱི་དམིགས་ལྟར་ཡོད་དེ་གང་ཟག་གནོད་
 བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་དང་དེར་འཛིན་དང་བྲལ་བས་བསྐྱུས་པ་སྤོགས་མ་བྱས་ཀྱང་
 འདྲེ་གནོད་གྱི་གནོད་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་རྩི་བར་མི་རུས་ཏེ། མཆོན་མ་དངོས་པོ་བདེན་པ་ཅན་གྱི་
 གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གནོད་པ་ཡོད་རིང་ལ་དེ་ལྟའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་གནོད་པས་གནོད་བྱར་ཡོད་ལ།
 མཆོན་མ་དངོས་པོ་བདེན་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་གསུམ་གྱི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་གསུམ་གྱི་གནོད་པ་དང་
 བྲལ་རྩིས། དེ་ལྟའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་གནོད་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་གནོད་བྱར་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྲོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་དམ་ཡིན་ལུགས་ཤེས་པའི་
 རྟོགས་པའི་མཁས་པ་དང་ཡུན་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་སྐབས་ལ་རྟོགས་པ་གདེང་རྒྱགས་

མེད་པས། རྒྱལ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཉམ་ང་བ་ལ། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་གཏིང་མི་གཡོ་
བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པའི་བཟོང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། དེ་ལྟར་མིན་ཅོད་ཞེས་
བསྐྱོག་སྟེ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གི་རྟོགས་རྒྱལ་དེ་ནི་འབྲུལ་པའི་ཞེས་འཛིགས་ཤིང་
བག་ཆེད་ཉམ་ང་བ་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། རང་ལས་གཞན་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གླེང་སྤྲང་བྱས་པ་ན། ཁོང་གི་མཚན་ཉིད་
དེ་རྣམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྱོར་བར་རྒྱུ་དུ་ལུས་འགྲོ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེར་གདའ་བས།
གཞུག་མ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ན། བཀའ་
བརྒྱུད་འདི་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྟོགས་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་
འདི་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་སྦྱིན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱལ་
འདིའི་ཆེད་དུ་རྒྱུབ་པ་ལྟར་གྱིས་ཤིག

༡༩ དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་བཀའ་འགྲོལ་གྱི་ཆོགས་པ་རྒྱུད་པའི་དུས་ནི། རང་གི་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཉལ་གྱི་ནད་རོ་ཐོན་དེས་ཀྱིས་སེམས་
ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རང་སེམས་འོད་གསལ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རང་བྱུང་རྟུན་པ་ན། རང་ཉིད་ལ་
སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འདོད་པའི་དད་པའི་
གདུང་ཕྱགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བདུབ་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་རྟོགས་མི་འཆར་
མི་སྤྲིད་པས། དེ་ལྟར་འཆར་བ་ན་དེའི་སྤྲོད་གྲགས་ཆོས་རྒྱུད་པའི་བསྐྱུང་མ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་
རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་གིས་བསྐྱགས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐལ་ལྡན་དཔྲེའི་མཚོ་ལ་
རང་པ་འདུབ་པ་བཞིན་འབྱུང་བས། དུས་དེའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་སྒོལ་
མར་བསྐྱས་ནས་དེའི་རྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ནོར་གྱིས་ལྷགས་པར་
རྒྱུད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་
པ་ལ་འརྟུང་པའི་ཆེད་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཁྱད་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིར་དམ་པའི་
ཆོས་ལ་སྤྲད་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་སྒོལ་གཉེར་གོ་ཤེས་དང་། འདུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྒྱོད་

པའི་བཅུན་ཆའི་དཀའ་སྤྱད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ཆའི་སྒྲོ་ངལ་བཟོད་པ་སྤྱད་དང་།
 རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གྲོལ་ཆས་དམ་ཆས་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་ཉིད་སྤྱོད་
 བོར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གཞན་དེ་ལྟར་ལ་སྤྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བ་མ་ཞོར་ཆུ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟུ་ཞིང་ཕྱོ་
 གོས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་བཞི་གཏན་མི་མིན་དེ། དེ་ལྟའི་སྒྲོ་བ་མ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་
 མཛོན་མཐོངས་ལེགས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་གཏུལ་བར་ཁ་རྒྱལ་དུ་གོང་འཕེལ་དུ་
 སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་ལྟའི་འདུས་པ་ཅི་ལྟར་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཅུམ་གྱིས་བདུད་ཀྱི་མངའ་
 འབངས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར། རྗེ་མི་ལས་རྗེ་མར་པ་ལ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་འབུལ།
 ཕྱོ་གོས་ཆོས་གསུམ་ཐུགས་ལ་འདོགས་པ་ལུ་ལུས་པས། ཕྱོ་གོས་ཆོས་གསུམ་ག་མི་འོང་། ཕྱོ་གོས་
 འདོད་ན་ཕྱོ་གོས་སྤྱིན། ཆོས་འདོད་ན་ཕྱོ་གོས་མི་འོང་ཞེས་བཀའ་བསྩལ། དེའང་ཆོས་སྤྱིང་ནས་འདོད་
 བ་ཕྱོ་གོས་སོགས་ཟང་ཟིང་ཆེ་འདིའི་རྣམ་གཡེང་ལ་སྤྱོད་བས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གོགས་བྱེད་པས་ཕྱོ་གོས་
 སྤྱིན་པ་མི་འོང་། ཆོ་འདིར་དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པ་ན་དེ་སེལ་ཆེད་ཀྱི་ཕྱོ་གོས་ཅུམ་འདོད་ན་སྤྱིན་པའི་
 གནས་ལ་སྤྱིག་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱིན་པ་བྱིན་པར་བྱ་བར་རིགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ན་སྤྱིན་པ་
 དེས་འཆོ་ཆས་བསྟེན་ནས་སྤྱིག་པའི་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱིན་པ་ལྟར་ལྟར་ན་ཕྱོ་གོས་སོགས་ཀྱང་སྤྱིན་མི་རུང་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ལའོར་དུ་བསྟུས་པའི་སྒྲོ་བ་མ་དག་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཞིང་ཡིན་པ་ལྟར་
 བཅོས་ནས་ཐ་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་འཆོས་བསྐྱབས་ནས་ཡོན་ཡོངས་སྤྱོད་གི་དཀོན་མཆོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དུ་
 བཅུག་སྟེ། དད་ཅན་གྱི་ནོར་ཆུས་སྤངས་ནས་ཕྱོ་གོས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བཞི་ག་ལ་རུང་སྟེ། དེ་
 བས་སྒྲོ་བ་མ་སྤྱོད་པ་ན། དཔོན་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལོག་པའི་འཆོ་བས་འཆོ། དག་སྤྱོད་དང་ཡོན་གནས་
 མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡིན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོམ་རྒྱུན་ཆེན་པོའི་ལས་བཀྱི་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྱིག་པ་གཞལ་དུ་མེད་པ་སོག་པར་འཇུག་ཞིང་། སྒྲོ་བ་མ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་མས་དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་
 བཀའ་འདིར་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་རྒྱ་དེས་སྒྲོ་བ་མ་དེ་དན་སོང་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་མཐའ་མེད་དུ་སྤྱོད་
 བ་དེ་ལས་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་བ་མ་སྤྱོད་པ་དང་གོགས་དང་འགྲོགས་
 བས་བདག་རྒྱུད་ལ་སྤྱང་བྱ་སྤྱི་བ་ཆོགས་འགྲི་བ་ཅིང་གཉེན་པོ་ཆོགས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་
 འབད་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་ལའོར་སྤྱོད་བས་བདུད་དབང་དུ་འགྲོ་མི་འགོ། ཆོགས་པ་སྤྱོད་རན་མ་

རན་གྱི་ཚོད་འཛིན་དུ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་པས། དེ་ལ་འཁོར་མང་པོ་དང་རྒྱལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བ་ནི། གསང་སྐགས་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བཤད། བདུད་གྱི་བར་ཆད་ཀྱང་ཡིན། བདུད་
 གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་བར་དུ་བཅད་མི་ལུས་ཏེ། རྩོན་ལ་འཁོར་དང་སྤྱིན་བདག་གིས་བར་དུ་
 གཅོད། དེ་ནས་རྒྱལ་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་དགོ་སྦྱོར་གྱིས་བར་དུ་གཅོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་
 སེམས་རྒྱུད་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་བར་དུ་གཅོད་འཁོར་སྦྱོབ་ལོར་རྒྱལ་
 སྐགས་བདུད་གྱི་བར་ཆད་ཡིན་མིན་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟ། དེ་ཙམ་འདུས་པ་ཉིད་གྱིས་བདག་གཞན་
 གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་གྱི་ལྟ་སྒྲུལ་སྦྱོད་པ་འཕེལ་ན་དངོས་གྲུབ་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་ན་བར་
 ཆད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲན་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་རོ། །

༡༥ དེ་ཡང་ཁྲོགས་སྤྱིག་པའི་བཤེས་སྦྱོང་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་ནས་
 ཡོན་ཏན་གྱི་བོགས་རིམ་ལ་འདོན་བ་ནི། རྗེ་མི་ལས། རྗེ་རྒྱལ་པོ་པ་ལ་འགྲོ་ཁར་འདི་ལྟར་བཀའ་སྤྱུལ་
 ཏེ། ར་ལ་ཡང་དགོ་སྦྱོར་སྦྱེད་ཀྱང་འབར་བྱུང་བ་ལ་གདམས་ངག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ཉོགས་
 ཟུང་བར་ཅན་སྤྱེས། བུ་ཁྱོད་ལ་ཡང་དགོ་སྦྱོར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་ན་གདམས་ངག་འདི་དགོས་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་པ། རྒྱུད་སེམས་གཉིས་མེད་གྱི་དོ་སྦྱོང་དང་ཤོག་དེལ་གནང་། ལར་ཁྱོད་ལ་སྒྲོམ་ཆེན་པ་མཐར་
 ཐུག་པ་ཅིག་འོང་བར་འདུག་གསུང་སྟེ། དཔུས་པ་སྒྲོན་པ་ལ་ཆོན་གྱི་ཁེདྲེགས་སྦྱོངས། གཉེན་མཛུགས་
 གྱི་ཐག་པ་ཆོད། ཆོ་འདིའི་གདོས་ཐག་མེད་པར་གྱིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་དེལ་ལ་ཉམས་སུ་
 འོངས། མི་རྒྱན་ར་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། གཞན་ཡང་དུག་གསུམ་རྒྱས་པའི་མི་དང་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་།
 དེའི་གྲིབ་འཕྲོགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན་སྣང་བ་དགའ་ལངས་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ངན་སྦྱས་ཆེར་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེའི་ནང་ན་ཞེ་སྤང་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་སྦྱལ་ལ་རྒྱང་ལག་དང་གཤོག་པ་ནི་མེད། སྦྱལ་ལས་ཉམས་རྒྱང་
 བ་ནི་མེད་པ་ལ་ཁོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྣམས་སྤྱག་ཅིང་དངངས་ནས་འོང་བ་དེ་ནང་ན་ཞེ་སྤང་ཆེན་
 པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན། བར་ན་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་བྱི་རིལ་ཐམས་ཅད་དགའ་ལངས་འོང་བ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་རྩོ་བྱས་པ་ཅན་དང་ཤིང་ཉ་ག་ཅན་རྩལ་ཆད་ཉ་ར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ།
 བྲག་ན་བྲག་རྒྱགས། ཤིན་དུར་ཟུང་དགོས། གཞོན་དུས་ཆོགས་སོགས་པ་ལ་ལོར་དགོས། དེ་མེད་

ན་ཆོས་མི་འོང་ཟེར་ནས་ཐ་ན་བུ་ཕ་བུ་འཁྲུག་ཁེ་ཆོང་ལ་སོགས་ཕྱིན་པ་ཡོད། དེའི་ནང་ན་འདོད་ཆགས་
 རྒྱ་བཞིན་ཁོ་ལ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་དུས་ད་ལྟ་མ་
 ཡིན། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་འཛང་རྒྱ་བ་ཤེས་ཀྱི་ལ་མི་སྤྲིད། ཆོགས་མ་བསགས་པར་སྤྲིག་པ་
 མི་འབྱོར་སྤྲིད་མི་སྤྲིད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་གོ་ལ། ཐབས་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ཆད་ལྟ་སྤོང་ཟེར་
 བ་ཡོད། དེའི་ནང་ན་གཏི་མུག་མུག་པ་འཐིབས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་མི་དང་གཏམ་ཕྱིན་དུ་
 ཡང་མི་ཉན། གཏམ་ཕྱིས་ན་དང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྒྲ་མ་གང་ཡིན། ཆོས་གང་ཡིན་ཟེར་དུ་འོང་། རང་གིས་
 ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་མི་སྤྲིད་ཟེར་ནས་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་
 བ་འདེབས། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་རན་འགྲོར་སྤྱོད་པའི་ལས་སོག་དེ་བས་ན། ཐོས་ནས་སྒྲོ་རྒྱུ་
 འདི་ཡིས་འདི་ནི་སྤང་བྱེད་དེ། སྤངས་ནས་སྤྱབས་མེད་སྤྱར་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། ཞེས་འབྱུང་
 བས། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤྲིག་པ་སོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུག་གསུམ་རྒྱས་པའི་མི་
 དང་འགྲོགས་མི་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས། ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། དེས་ན་ནམ་གཡང་འདྲུ་འཛི་ལ་རི་དྲགས་མུས་མ་བཞིན་ནམ་ཕྱ་
 བཞིན་བག་ཟོན་ཆེ་བར་བྱ། ཞི་བ་དུལ་བར་བྱ། ཅེ་རེ་ག་རྒྱུང་བར་བྱ། བཟོད་པ་ཆེ་བར་བྱ། ཐམས་
 ཅད་དང་མཐུན་པར་བྱ། གཙང་སྤྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱ། རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་བྱ། རི་མཚམས་དང་
 སྤྱ་བཅད་དང་འདག་སྤྱར་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱ། རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་
 སྤྱ་མ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བ་ལ་སྤོབ། བསག་སྤྱང་གཉིས་པོ་རང་སར་དག་ཀྱང་ཆོགས་རྒྱུང་དུ་ནས་
 བསག་ ལས་འབྲས་མཁའ་ལྟར་དག་ཀྱང་སྤྲིག་པ་རྒྱུང་དུ་ནས་འཛོམ། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའི་ཉམས་
 ཡོད་ཀྱང་བུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་པ་མི་བཏབ། སུ་ཁྱོད་ཡོས་སུ་འོ་ཁྱ་རྒྱ་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་
 ལ་ཐིན་དང་སྟེ་ནམ་གྱི་རི་ལ་སྤེལ་བར་གྱིས་ཤིག ཅས་བཀའ་བརྒྱུལ་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 ཁྱོད་ལ་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དཀའ་བའི་དུས་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་མེད་གྱི་གདམས་ངག་གནང་བཞི། གདམས་
 པའི་སྤྲིང་པོ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་གཉིས་འདུ་བུལ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་དགོས་དོན་གྱི་ས་ལམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དཀའ་བར་བྱུང་ན། གསང་སྤྲགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བཅིངས་པས་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་

བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། རྟེན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་བཅིང་བས་བརྟེན་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 གཉིས་རང་འཛིང་དུ་འགོ་བས་དེའི་ཐབས་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་གདམས་པའི་ཁྱིད་ཚྲོལ་ཀུན་བཀའ་བརྒྱུད་
 ལ་གཙོ་བོར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གདམས་པ་སྟེ། ཁོ་བོས་ཁྱིད་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པགད་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཡོད་པ་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཁྱོད་ལ་སྒྲོམ་ཆེན་མཐར་ཐུག་པ་ཅིག་འོང་བར་
 འདུག་གསུངས་པའོ། རྒྱལ་བ་ལ་ཆེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་དང་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ལྟར་འདས་
 ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་གཡང་གི་དབང་དུ་མི་འཆོར་བའི་སྲིད་ཞིག་ཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་
 བ་མཐར་ཐིན་པ་ཞིག་འོང་བར་བཀའ་བརྒྱལ་ཏེ། དེར་སང་དང་པོར་རྒྱལ་བ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་
 མཐར་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་ལམ་ལྱིར་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་མང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་
 དབང་དུ་མ་སོང་བ་ལམ་གྱི་སྟོག་ཏུ་གསུངས་སོ། ཆོ་སྤྱི་མ་པན་གྱི་འདུན་མ་མ་གཏོགས་ཆེ་འདིའི་བདེ་
 འབྱོར་དུག་འདྲེས་ཀྱི་ཟས་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཆགས་ན་གཏན་བདེ་རྒྱག་པར་བྱེད་པས། འདི་ལ་ཆགས་
 བུའི་གནས་མེད་ཀྱང་སོག་མེད་ནས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བར་འཁུལ་བའི་འཁུལ་དབང་
 གིས་གཏན་བདེའི་མིག་རྒྱ་མ་ཆོད་པར་ཆེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་སོགས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས།
 ཆོ་འདིའི་འདོད་ཡོན་གྱི་མཐུན་སྦྱེན་ཙམ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་དང་བྱིས་བདག་སོགས་ཀྱི་སྦྱབས་འཛོལ་
 བས་དེའི་དྲིན་གྱིས་འཛོལ་བ་དང་། བ་མ་གཉེན་དང་སྟུག་མཚམས་སོགས་ཀྱི་དར་རྒྱས་ལས་རང་གི་
 ཆོ་བུང་འདིའི་རྣམ་གཡང་དུ་འབྱེད་ཐབས་དང་ཆས་ཁའི་བྱལ་རྟེན་གྱི་བྱིར་དུ་ནམ་བཞག་གཏན་འདུན་
 གལ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུར་ནས་མི་དག་བའི་ལས་ཁམ་པོ་ཆེ་སོགས་པར་འགྱུར་བས། སྟུག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གནས་མལ་བཟའ་གོས་ས་གཞི་མཐར་སོགས་སྦྱོར་བའི་པ་མ་གཉེན་
 རི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲོགས་སྟེ་ཆོན་སོགས་དང་འབྲེལ་བཅད་དེ། རང་གི་ལུས་
 འཛོལ་ཙམ་གྱི་ལྟ་གོས་ནི། བསོད་སྒྲོམས་རན་པོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། འཁོར་བའི་
 འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོག་མེད་ནས་མ་སྦྱོང་བུ་བ་མེད་པ་ཅིག་སྦྱོང་ཡང་དེས་ཆོམ་ནས་འདི་དང་
 གཏན་གྱི་བདེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཁར་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་མེད་སྦྱང་བ་འདི་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་
 བ་འདི་ཉིད་ལ་ཆགས་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་
 དཔུལ་མེ་འབུམ་འབྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་འདོད་བདེ་འདི་སྦྱིང་

ལ་བརྒྱུགས་པ་ནི་བདུད་མ་རུང་བའི་སྡེ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་བདག་གི་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་པ་ལས་
 ཆེད་སྤྱོད་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོ་འདོའི་བདེ་འབྱོར་སྒྲུབ་གྲགས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཕན་བདགས་
 པར་འདོད་ནས་དེའི་ཕན་བདེའི་གཞི་མངའ་ཞབས་ས་གཞི་ཁང་མ་ཁར་ཅོར་ཇུས་གྲ་སྒྲིབ་པ་གནས་གཞི་
 གཙུག་ལག་ཁང་བཤད་སྐབས་ཀྱི་སྡེ་སོགས་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདུ་འཛེ་སྤྱོད་ཡོད་གང་འབྲེལ་དང་
 སྤྱོད་མེད་གཞི་ནས་སྐབས་པ་སོགས་ཆོ་འདོའི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲུབ་པ་སྐབས་པའི་བྱ་བ་ལ་རྟོགས་དབྱེད་མ་བཏང་
 བ། འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་དང་རང་ཉམས་དགའ་བ་ལྟར་སྤྱོད་ཡང་འབྲེལ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་
 དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱིག་སྤྲུག་གཏམ་གསུམ་ལ་མ་འཛོམས་པར་འབད་བ་
 ཅི་ཅུམ་གྱི་ཇེ་ཆེར་ཡི་སྤྲུག་སྒྲེབ་པའི་ལས་རན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་པའི་
 གཏོས་ཐག་ཡིན་པས་བཅའ་ཐབས་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཡང་བཤད་ཉན་སོགས་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་
 དག་པར་བསྐྱར་བ་དང་བསྟོན་པ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་དག་བ་ཟང་ཡག་དུ་སོང་ན་གཤམ་དུ་ཆེས་ཆེར་འབད་
 པས་རང་གི་སྤྱོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་སྐབས་སོགས་ཀྱི་གཞན་དག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཀྱི་དག་
 འདུན་གྱི་སྡེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་མི་ལྷོགས་མི་འབྱུང་བཞིན་ངལ་བ་དུ་མས་སྐབས་མི་དགོས་
 པར། རང་དང་འབྲེལ་རྟོ་ཅོག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་རང་ངམ་ཤུགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་
 བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་མི་སྲིད་དེ། བདག་ཉིད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྐབས་པ་ལས་བྱུང་མེད་ན་རང་
 དང་སྐལ་མཉམ་ལྟན་ཅིག་འདུས་པ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་པར་གྱུར་ཆད་ཀྱང་དག་
 བའི་རྩ་བ་དེ་ཁོ་ན་སྐབས་པ་ལས་ཡོང་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་ཆོགས་པ་ཆོས་པ་ཆོས་པ་ཞིན་དུ་
 སྦྱོང་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟའི་བྱ་བ་དེ་སྐབས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་རུས་པའི་
 སྐལ་ལྷན་ལ་དག་འདུན་དུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟའི་དག་འདུན་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་འཆོ་
 རྟེན་བརྒྱུ་བྱིན་སོགས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྐབས་པས་ཆེད་དུ་རང་གི་ཕྱོགས་སོགས་ཆོང་
 ཁེ་བུན་སྦྱིད་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཇུས་ཀྱི་དཀོར་རྟེན་དཀྱུར་གྱི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་སྤེར་
 བས་རྟེན་པས་རྟེན་ཆོལ་དང་ཐོབ་ཀྱི་འཇལ་བ་སོགས་ལས་རན་བས་དག་འདུན་གྱི་འཆོ་བ་སྐབས་མི་
 དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོག་པའི་འཆོ་བ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་འཆོ་བའི་དག་འདུན་
 དག་གི་མཆོད་པའི་ཁིང་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དང་པ་ཐོབ་པའི་ཚངས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མིའི་ནོར་བུའི་རིག་ཐང་
 གཞལ་དུ་མེད་པ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་ནས། དགོ་འདུན་དགོ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱལ་བ་
 ལྷ་སའི་ཆོ་བོ་ལྷ་བུ་སྟེ། དེ་ལྷའི་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བསོད་ནམས་དུ་མའི་ལས་ལས་གྲུབ་ཅིང་སྤྲོར་
 ཡང་དགོ་ཆོགས་དཔག་མེད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྤྲོབ་མར་བཅས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་འཇུག་སྤུལ་ཀྱང་ཆེ་བས་རྟེན་དེ་རྟེན་གཞན་ལས་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། ཡང་དགོ་འདུན་དེ་ལྷའི་མཆོད་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་ཆོགས་པ་ལ་
 འབད་མེད་དུ་རང་བྱོན་གྱི་མ་ག་རྟའི་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་སའི་རང་བྱོན་ལྷ་ལྷན་ལྷ་བུའི་རྟེན་དང་
 གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དང་དང་ཅན་གྱི་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོའི་
 དགོ་བའི་མོས་པའི་རྩོལ་བ་གཉིས་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལས་དེར་འདུས་རྣམས་ཀྱི་ཅི་བསམ་པ་འབད་
 མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་དུ་སྟེག་སྟེག་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྤྲོད་དང་གཙུག་
 ལག་ཁང་དང་དགོ་འདུན་སོགས་རྩུང་ཟུང་གྲུབ་པ་དེས་ཀྱང་སྤྲོར་དགོ་རྩའི་རྟེན་ཆེར་མི་བྱེད་གཞི་བྱེད་
 པ་དེ་ལྷ་ས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི། ཆོས་འཁོར་ཆལ་གྱང་ཐང་། ཀམ་
 པའི་གདན་ས་གོང་འོག་ འབྲི་གདན་སྟག་ལུང་ཡར་ཐང་དང་ཕྱིར་ཐང་དང་རྩ་སྤྱང་ལྷ་བུ་འཛིག་རྟེན་
 རྫོང་བ་དང་རྒྱ་གར་ནག་རྟོར་སོགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
 གཞི་བཙུགས་པ་ལྷ་བུའོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྟེག་སྟེག་འཕེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིང་མངོན་མཐོ་པེས་
 ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་འང་དགོན་
 མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་དགོན་མཆོག་གི་ལས་གཞུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་པས་དགོན་མཆོག་དང་འབྲེལ་
 བའི་དགོ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་འབྱུང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེག་པའི་ལས་དངོས་དེས་འཁོར་བ་
 དང་རན་སོང་གི་རྒྱ་བྱེད་པས་བདུད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ནག་པོའི་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེའི་དགོ་བའི་ཕན་
 ཡོན་ལས་མི་དགོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷའི་དགོ་བ་ལྷར་སྤྲོད་པའི་འབྲི་བའང་བཅད་
 པར་བྱའོ། །

༡༡ དེས་ན་ད་ལྷ་རང་པེས་གཞན་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོའི་དགོ་བ་ལ་བཀའ་བའི་བསམ་པ་དང་
 བསམས་བསྐྱེད་འདོད་འདུན་དྲག་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོད་བས་བསམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་ན་བསམས་ཅན་

གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་སྒྲོར་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་རང་གི་ལྟ་གཤམ་པའི་བསམ་
 བ་དེའང་ཉམས་འགོ་བས་རང་རེ་ལས་དང་པོ་བས་ད་ལྟ་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པར་རལ་བ་འབྲས་
 མེད་ལས། བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གཞན་དོན་གྱི་འདོད་འདུན་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲོར་
 བས་གཞན་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་ནས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་གྱི་བྱང་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མཐར་འདོན་
 ལས་སྒྲུབ་པ་གཞན་དང་སྐད་གྱི་གཡེངས་སྒྲིལ་ལ་བཏང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་གཤམ་ཞིག་རང་དོན་གྱང་
 མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། གཞན་དོན་སྒྲོར་བ་སྐད་དང་ཕྱིན་ལས་དང་བསྟན་པའི་རྒྱན་འཇུགས་
 བ་སྐད་གྱི་གདོས་ཐག་མ་བཅད་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་
 མི་ཐོས་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་མཐའ་མེད་པར་འབྱུན་པར་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་པ་
 གཡེང་སྒྲིལ་ལ་མི་སྒྲུར་བར་འབད་པས་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཁྱད་པར་རང་རེས་ཆེ་འདི་སྤྱིང་ལ་ཞེན་པའི་
 སྒྲོབ་མ་མང་པོ་བསྐྱས་ནས་དེ་དག་གི་བཤད་སྒྲུབ་སྟེགས་གྱི་བསྟན་པའི་གཞུགས་བསྟན་ལྟར་སྒྲུབ་
 ཀྱང་། དང་པོར་ལོ་གས་ཙམ་བཅུན་པ་ལྟར་བཙོས་པ་དེ་དག་གི་སེམས་རྒྱུད་ལས་སྐྱེ་མེད་པས་
 ཆོས་བརྒྱད་སྟེགས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་ཐུད་པ་ན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གྱི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་དོར་ནས་ཁྱིམ་པ་མ་རབས་ལས་ཀྱང་དམན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་རང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོའི་དགོ་བ་ལ་ལོག་པར་གོགས་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཐབས་གང་གི་སྒོ་ནས་བསྒྲོག་ཀྱང་བསྒྲོག་
 མི་ཐུབ་ན། འདི་འདྲའི་སེམས་ཅན་བདག་གིས་རྟོགས་བྱུང་དུ་འགོད་པར་མི་རྩས་པས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་བྱང་ཆེན་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་རྩས་སོ་སྟེན་ནས། བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒོས་སྒྲུང་གི་ཉེས་པས་ཀྱང་གོས་པའི་ཉེན་ཆོས་ཆེ་བས་གདུལ་བྱ་སྒྲོབ་མར་འཛིན་
 པའི་དུས་སྐབས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་དགོ་བ་སྒྲོབས་སྐྱེ་བྱུར་མ་བྱུར་ལ་དཔགས་ཏེ་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་སྒྲུབ་ན་རང་གི་བྱང་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་སྒྲུབ་པ་ལས་ལྟ་གཤམ་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་སྒྲུབ་པར་མཛད་
 པའི་གང་ཟག་གམ་ཐ་ན་འང་བདག་གི་བྱང་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་རི་ཙམ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་
 པོ་ཞིག་གྲོགས་སྐྱེ་བཟུང་ནས། རང་རྒྱུད་གྱི་དགོ་ཚ་གོང་ནས་གོང་དུ་དག་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱ་དགོས་
 པ་ལས། རང་ལས་དམན་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་དང་། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་
 སྟེགས་འདྲེས་མར་སྒྲོད་པའི་འཁོར་པའི་ལས་ལ་གཞིལ་བའི་གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་བདག་ཉིད་ཐུན་

ཆོད་ཙམ་དུ་འང་གནས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ན་དེའི་ལམ་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་དགེ་མི་དག་ལུང་མ་བརྟན་
 གྱི་ལས་ཙམ་ལས་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་ཆོག་མ་མི་སྤྲོད་པས། གྲོགས་དེས་གྲོགས་དེའི་ལས་ཅི་ཙམ་གྱི་
 རིས་སུ་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ལས་དེ་ཙམ་ལ་བཀོལ་ཞིང་སྤྱོད་པར་འགྲོགས་དགོས་ན་དེ་ཙམ་
 གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་བཞེད་པའི་ལས་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲོགས་སྤྲེས་བྱ་དམ་
 པ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་འདུན་གྱི་འདུས་པ་ལས་སྤྱོ་པོ་ཐ་མལ་པ་བྱང་ཆེན་གྱི་ལས་ལས་ཕྱིར་
 ཕྱོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གཞི་
 ཅུ་ཐམས་ཅད་མྱང་ནས་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཙོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
 དག་སྤོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཚུལ་འཆལ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་གཅིག་ཏུ་སྒྲུ་རེངས་ཤར་ཤར་དུ་ཉལ་
 བ། ལུགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་དབྱལ་པར་བསྐྱལ་པར་གནས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟའི་
 གྲོགས་དམ་པ་མ་རྟེན་པ་ན་བདག་ཉིད་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་དང་ཆོམ་
 རྒྱན་དང་གཙན་གཟན་དང་དུག་སྤྱལ་སོགས་ལ་ང་པའི་གནས་དང་དུག་ཙན་གྱི་རྒྱ་སོགས་མི་འཕྲོད་
 པའི་ས་གཞི་དང་། རྒྱལ་པོ་རན་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་གྲོས་བརྒྱུད་པ་
 ལྟ་བུའི་ཡུལ་མེན་པས་དགོན་མཆོག་ལ་དང་པ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱོ་བོ་གནས་པས་སྤོང་མོས་རྒྱ་བ་ན། ཟས་
 གོས་ཀྱི་འཆོ་ཆས་ཐུན་སྤྲུམ་ཆོག་པ་རྟེན་སྤྲུམ་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མེན་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་བསྐྱངས་ནས་མཐུན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྟེན་པར་འོས་པ། སྟོན་ནས་བསམ་གཏན་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་བརྟེན་གནས་སུ་གྱུར་
 ཅིང་། ལུག་པར་རང་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་དག་གིས་དངོས་གྲུབ་བརྒྱབས་ཤིང་བརྟེན་པའི་གནས་
 སུ་གྱུར་པ། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལེགས་པར་འདུས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དཔེན་
 གནས་གངས་རིའམ་རྩ་རིའམ་ནགས་ཁྲོད་དམ་སྤྱང་ལྗོངས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱིས་རབ་དུ་མརྟེས་པར་བརྒྱན་པ། རྒྱ་དང་ཁྲོན་པ་དང་འག་རི་སོགས་ཡིད་ཀྱིས་
 བཀོད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། ཁམས་དང་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱི་དྲངས་པའི་གནས་དེ་ལྟ་བུར་
 རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་པའི་བྲག་སྤྲག་གམ་བྱ་སྤྱི་བས་མམ། ཆ་གྲང་ལས་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་
 སུར་གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་སུར་གནས་ཏེ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས། སྤྱོད་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཀམ་

པའི་གདན་ས་གོང་ལོག་པར་གསུམ་ལྟ་བུ། དྲགས་ལྟ་དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པོ། ལྷ་རི་ཁྲ་ཡེ་གེས་གྱི་ལོར་
ལོ། ལ་ཕྱི་རྒྱ་བར། མི་ལའི་རྫོང་དྲགས་གངས་དཀར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མེ། བྱང་འབང་རྩམ་བྲག་ཤར་
ཕྱོགས་སྤངས་རི། གནས་མཆོག་འདུ་ཡོང་། རྩ་བོ་ལ་ཉི། ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་པའི་གནས་པ་དུའ།
འདྲོ་བ་སྤངས་ཕྱག་འདམ་ཆེན་ཙོང་། མོན་གཤུག་རྩོམ་གངས་དཀར། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ལྷོ་གྲོ་བོ་
ལུང་ལ་སོགས་པར་རེའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གནས་ན་མས་སུ་ཕྱོམ་གྱི་གོང་མ་དག་གི་རྩེས་སུ་ཞུགས་
ཏེ། རང་རེས་འདི་ལྟར་བརྒྱབས་ཆོག་པའི་སྒྲུལ་པ་ཞེས་ཉིན་མཆོན་གར་སོང་མི་འཆལ་བའི་རྩོམ་
དང་བཅས་པས་རྒྱུ་བ་པར་གྱི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བར་བྱ་དགོས་པ་ལས། འདི་ལྟར་རྒྱུ་བ་
ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་རིའི་ས་བཅད་དང་། དེར་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་ལུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
གཡོས་ཁང་གནས་མལ་སོགས་གྱི་བཅའ་གཞི་ཟས་གོས་སོགས་ཆོས་མཐུན་དུ་རྟེན་པའི་ཆོག་མི་
མིན་སོགས་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་ཆོས་བཞིན་དབང་དུ་བསྟུ་ཡུགས། དེ་ལྟའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་
བར་ཆད་བཤམ་བར་དངོས་གྲུབ་པོགས་སུ་ཕྱོམ་ཅིང་གཤགས་སུ་མི་ཟག་པའི་ཐབས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཛོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བླ་མ་གོང་མ་དག་གིས་རི་ཆོས་སུ་གྲགས་པ། རྒྱལ་བ་འཁྲི་ཁྱེད་པ་དང་། ཀམ་
པ་རང་བྱུང་རྩི་རྩེ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་
ནམས་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནམས་ལས་གེས་པར་བྱས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་མ་འཆུགས་པར་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

༥༦ དེས་ན་གོགས་ངན་གྱི་གྲིབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྷང་བ་དང་ལྷན་པར་འགོ་བཅ། དེའི་རང་
གྲིབ་མ་གཞི་ལ་སོག་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་དགེ་བའི་རྒྱུ་བ་པ་སྤང་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཕྱོགས་
པ་ན། མི་དགེ་བའི་གོགས་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་སུན་པ་ལྟ་བུས་རང་ཉིད་གྱི་དགེ་བའི་རྒྱུ་བ་པ་སྤང་
བ་ལྟ་བུ་དེ་མི་གསལ་བ་སུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གོགས་ངན་གྱི་དྲག་གསུམ་གྱི་གྲིབ་གྱི་སོག་ཅེས་
བྱ་བར་འཇོག་གོ། དེ་ཡང་གོགས་འདོད་ཆགས་གྱི་དྲག་ཡོད་པ་དེའི་གྲིབ་སོག་པ་ན་བརྒྱབ་སེམས་དང་
དག་རྒྱལ་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་མི་ཆངས་སྟོད་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བ་དང་དེ་བྱེད་སྤྱིར་འདོད་
པ་དང་བྱེད་པ་དང་། གོགས་ཞེས་དཀྱིལ་གྱི་དྲག་གི་གྲིབ་སོག་པས་གནོད་སེམས་དང་སྟོག་གཅོད་དང་།
ལྷ་མ་དང་ཆོག་རྒྱུ་བ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་ཞིང་བྱེད་འདོད་ཅིང་བྱེད་པ་དང་། གོགས་གཏི་ལྷག་

གི་དྲུག་གི་གྲིབ་པོག་པས་ལོག་ལྟ་དང་རྒྱན་དང་ལུས་དག་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཏུ་བལྟ་ཞིང་དེ་ལྟར་བྱེད་སྤྱོད་འདོད་ཅིང་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དྲུག་གི་གྲིབ་པོག་
 པས་ཆོ་འདིའི་མཁས་བཙུན་བཟང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
 རིགས་པའི་གནས་ལྟ་སོགས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པ་བྱེད་སྤྱོད་པ་དང་། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་བཟོ་
 ཅིས་སྒྲན་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་དགའ་སྤྱད་ལོ་མཆོམས་འི་འགྲིམ་དང་མཛོན་གེས་བྱུང་དྲགས་ལྟར་བཅོས་
 པ་སོགས་བྱས་ནས་སྤྱིར་བདག་དང་བྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོག་འཛོའི་རྟེད་བཀྲུར་སྤྱད་ནས་འདུས་པ་དེ་དག་
 བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་དྲུག་གི་གྲིབ་པོག་ན། དགེ་བའི་ལས་
 ལྟར་སྤྱང་བ་དུ་མས་གཡེངས་གིང་བྲལ་ནས་དགེ་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་ལས་སྤྱི་གོལ་དུ་སོང་བཞིན་པར་
 འཆི་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་སྟོམས་ལས་ཅན་གྱི་དྲུག་གི་གྲིབ་པོག་པ་ན། དགེ་བའི་བྱོགས་ལ་སེམས་
 མི་སྤྱོ་ཞིང་གཉིད་དང་ཡོང་གཏམ་དང་སྟེལ་བ་དང་བཟའ་བཅའ་བཅུང་དང་སྤྱུ་གར་སོགས་ཀྱིས་
 དུས་འདའ་བས། རང་གི་སྤྱེ་རྒྱན་འཆི་སོགས་ལ་ཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱུག་གི་སྤོ་མི་སྤྱེ་བར་དུད་འགྲོ་
 ལྟར་བྱིང་པར་གནས་པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲུག་གི་གྲིབ་པོག་པ་ན། རང་ཉིད་ལ་ཁོར་བའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་ཆེས་ར་ནས་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་མ་རྒྱན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དར་དྲག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཐུད་དོགས། བདེ་བ་དང་བྲལ་དོགས་ཀྱི་གཅི་སྤྱོད་ལ་མི་བྲབས་པར་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་ལས་རྒྱུད་དུར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་
 སོགས་ལ་དད་པ་མེད་ཅིང་མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་དྲུག་གི་གྲིབ་པོག་པ་ན། རང་
 ཉིད་ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱུག་པའི་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་སྤྱེ་མའི་གནས་རྣམས་ལ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཅིར་
 ཡང་མི་སྤྱང་བས་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གེས་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་མོས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པའི་
 དབང་གི་སྤྱེ་མ་དམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྩིས་སུ་མི་སྤྱོད་པར། སྤྱེ་མ་
 དམ་པ་འདི་ནི་བག་མེད་པའོ། །འཆལ་པའོ། །རྩེ་རིག་ཅན་ནོ། །རྩུལ་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཁ་གསལ་གས་
 ཅོམ་བུ་ཅན་ནོ། །ཁེངས་པ་རྒྱལ་ཅན་ནོ། །རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་ཅན་ནོ། །ཁོར་འབྱོག་གོ་ཡོང་ཅན་
 རོ། །གདུག་ཅན་ཞི་རྩུལ་ཅན་ནོ། །ཁ་འཇམ་ཁོང་དུན་ཅན་ནོ། །ཟོག་པོ་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཐིག་
 དམན་སྤོ་རྒྱུང་མཆོག་འཛིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་

རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་མི་སྤང་བར་ཁ་རྒྱལ་དུ་བཏང་བ་དང་། ཡང་སྤང་མའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་གཏོང་མོད་ཅན་ལ་མདོ་མེད་པོ་དང་། དེས་འབྲུང་ཞེན་ལོག་ཅན་ལ་སྤྱིང་མེད་བསམ་སྤྲུག་པོ་དང་། དག་སྤྱང་མོས་གྲུས་ཅན་ལ་འབྲུང་མེད་ཕྲ་ཆལ་པོ་དང་། འགྲོ་ཀུན་སྤྱི་པོར་བྱུང་བའི་དམན་པ་ཅན་ལ་ཁོས་མེད་རང་ཕྱགས་ཤོར་བའི་ཐུངས་ཟད་པོ་དང་། བན་སེམས་སྤྱིང་རྩེ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཆོས་པོ་ལ་སྤྱད་མེད་སྤྱིང་སྤྱིང་བྱ་སྤྱོད་མགོ་དང་། བྱང་སེམས་ཞི་དུ་ལ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་སྤྱིང་བ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཞེ་འདོད་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལེར་རྒྱུད་ཅན་དང་། ཆོ་འདྲི་སྒོས་དང་སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་བ་བྱེད་ལ་གཏང་མེད་རྒྱུད་ཁྱེད་སྤྱོན་བཅོས་མཁན་དང་། རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་བ་རང་གིས་ལེན་པ་ལ་མི་གོ་མ་ཆོད་མཁོས་མེད་ཆོས་ལ་སྤྱབས་དང་། སྤྱབ་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲུལ་མཛོད་ཤེས་འགྲོ་འདུལ་ཅན་ལ་ཐོག་པོ་བདུད་ཁྱེད་ཆོས་བརྒྱད་ཅན་དང་། ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཁས་པ་གཞན་དོན་ཅན་ལ་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་ཅན་དང་། རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱས་ནས་བདེ་ལ་འགྲོད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ལ་རྩལ་སམ་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་ཁམས་སྤང་ལ་གཏང་བའི་སྤྱི་མ་ཅན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་རང་བ་སྤྱོད་པའི་བླ་གྲོགས་གཞིག་འཁོར་སྤྱིན་བདག་སོགས་ཁ་ཤས་མེད་དང་རན་མཐུན་སྤྲུགས་གཅིག་མཐོས་ན་རྩེ་ཤས། དམས་ན་ཞག་ཤས་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ནས་རང་དང་རིས་མཐུན་གྱི་རེ་ཐུང་རེ་མ་གཏོགས་ཆོས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འབར་བཏགས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཅིང་། ཤོགས་དེ་དག་དང་ཡ་ཐུངས་མི་སྤྱབ་པར་རྒྱད་ཅིག་རེ་མིག་ལྟ་ལུགས་ལོགས་ཉེས་ཙམ་གྱིས་བརྟེ་རེག་མ་བཟོད་པར་འགྲས་ཏེ་སྤྱིང་བཟས་ན་འང་མི་ཆོས་པར་དག་ནག་པོར་བཟུང་ནས་གཏན་མཁོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཅུང་ཁ་དང་མ་ལྟ་སྤྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་གོགས་སུ་མ་ཟད། དེ་ལྟའི་དུག་སྤང་མ་མཁན་སྤྱོད་པ། བ་མ་རྒྱན་རབས། ཆོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཅན། བདག་ཡོག་སྤྱིང་མཛའ་སྤྱིང་སྤྲུག་བྱ་སྤྱོད་སྤྱིན་བདག་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་ལ་འདུག་ན་འང་དེའི་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གྲིབ་རང་ལ་སོག་ཡོང་བས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་མཛའ་མི་མཁོན་པས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་པ་བཅོད་རིང་དུ་འབྲོས་པར་བྱའོ། །

༡༧ དེ་ཡང་ཆོས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མཆོག་དུ་མ་མཐོང་བར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་གྱི་སྤྲིག་ལས་སོག་པ་ནི། སྤྱལ་དེ་དག་དགོན་མཆོག་མཆོད་བསྐྱོད་ཀྱི་སྤྱབས་གནས་དམ་པ་ཡིན་པ་ལ། རྩོན་

གྱི་ལས་མས་འབྲལ་གྱི་ཁྱེན་གྱིས་སྤང་བ་ལ་ལོག་ནས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་
 དག་ཏུ་སྒྲིམ་ནས་གཤེས་རྒྱུར་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་མི་བཟད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་རང་དེའི་ཕ་བའང་
 ཞེ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་དྲག་པོས་མི་བཟོད་པར་གཟིར་བར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཞེ་སྤང་སྒྲུབ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་གཞོད་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་
 ཅུམ་གྱིས་སྤངས་སྤྲུག་སྒྲུབ་དང་། དེས་གཞོད་པ་སོགས་མི་རིགས་པའི་ལས་བགྱི་བས་ཐམས་ཅད་
 དགར་སྤང་བ་དང་། རང་གཞན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཁྱེན་གང་དུ་ཡོད་མར་དེ་ལ་མི་སྤྲུག་
 པའི་སྒོ་སྒྲུབ་དང་། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་
 སྒྲུབ་པའི་སྤྲུག་མེད་པས་སྤྱུ་རྒྱུ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ནི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་ཆོས་གང་ཟག་དེ་ལས་ཆོས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་
 མ་མཐོང་ནས་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་འབྲུག་པའི་སྤང་སེམས་ཅན་ནི་ཕྱིན་སོགས་རང་གཞན་དར་གྱུ་བ་
 མཐས་སྒོ་ཁ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་དང་མི་དང་མི་མིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་ལྡན་
 ཅིག་གནས་པར་མི་བྱ་སྒྲུབ། བྱས་ན་མཛོན་མཐོང་དང་རེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཤེགས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ རང་གཞན་གྱི་ཆོ་འདེན་ཕྱིའི་བདེ་འབྱོར་གང་སྐྱབ་ཀྱང་རང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱིས་
 པའི་སྤྲུག་འབྱོར་དགོས། སྤྲུག་སྐྱབ་པ་ལ་ཁ་དྲག་དབང་བཅོན་གྱི་གཉེན་བྱམས་པས་སྤྱོད་པའི་
 རྩེ་ཆོ་རིས་འཕན་དར་སྒོ་ཉགས་ཀྱི་དག་སྤང་བ་འཛོམས་ནས་པ་དབུང་དུ་སྤྱར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས།
 སྤྲུག་དེ་འདྲ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟའི་གཉེན་བྱམས་པའི་རྩེ་རིས་ཀྱིས་རང་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱོར་བ་དགོས།
 འབྱོར་པ་དེ་ལ་འདྲ་གང་ལ་གང་འོས་དང་གང་དགོས་ནོར་རྒྱས། ཡ་གི་རྒྱལ་བོ་ནས་མ་གྱི་སྤང་པོའི་
 བར་གྱི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤྱ་མ་སོགས་པ་དོ་ཐུག་པ་ཅན་གིང་ཉ་ག་ཅན་ཡན་ཆད་བསགས་ནས་ཆོས་
 དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབས་རྒྱ་མ་རྒྱུད་བ་སྐྱབ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བདེ་བར་འབྲུལ་
 བས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ཆེན་པོས་ཟིན་ནས་སྤྱོད་པ་ལས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟས་
 རོར་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བཀུར་ནི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལྟར་འབྱོར་ནའང་། དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པོ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོན་
 པ་རྣམས་དེ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོར་མཐོང་ནས་སྤོག་དང་བསྐྱོས་ཏེ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བས་སྤོག་
 པར་བྱེད་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དག་ལྷན་དང་བཅས་པའི་ལས་སྤོན་སོང་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་དེ་འབྲོག་

བར་ཡང་རྒྱལ་པས་ཡོད་པ་སྤང་གི་མི་ཐུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད། དེ་ལྟའི་འབྱོར་རྒྱལ་གྱི་འབྱོར་པ་མེད་
 བཤེད་ཐོབ་ཆེད་དུ་རང་སྤྲུག་དང་བསྐྱེད་ནས་སྤྲུག་སྤྲུག་རུ་གྱུ་བྱེད་དང་རྩ་གང་ལའང་མི་འཛོམས་
 བར་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་གྱི་མཐའ་རན་པ་གང་ལའང་ཡུ་མི་ར་བར་འཇུག་ནས་མེད་པ་འཛོམས་
 མི་ཐུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལྟའི་འབྱོར་པ་མཐོག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་བྱུ་མཆུང་གི་ཐོབ་པ་ལྟར་རེས་
 ག་བར་ཐོབ་པ་ནའང་། དེ་ལྟའི་འབྱོར་པས་གཉེན་བྱམས་པ་རོ་འཛོམས་དཀའ་ཞིང་བསྐྱུར་བར་མི་རྒྱལ་
 པ་དང་། རྒྱུད་ཟད་ཅམ་གྱིས་བསྐྱུར་བར་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་སྤྲུག་སྤྲུག་པས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་
 ཆོ་འབྱོར་རྩ་རྩའི་ཟེལ་པ་ལྟར་མི་རྟག་པས། གཉེན་བྱམས་དང་བྲལ་གྱི་དོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་།
 སྤྲུག་འབྱོར་སོགས་རྒྱུད་ཟད་གྱིས་སྤྲུག་པ་ན་རང་ཉིད་དམན་པའི་གནས་ལ་ང་རྒྱལ་ནས་གཞན་རྒྱལ་ས་
 ཟེལ་གྱིས་མཁན་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བར་སྤྲོ་སྤྱད་བར་བྱས་པས་སྤྱོད་བྱར་དུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་
 ལས་སམ་འབྲལ་སྤྱོད་གྱིས་དགྲར་གྱུར་ནས་རང་གི་སྤྲུག་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ལ་བསྐྱུག་
 བར་འབྱུར་བས་དགྲ་སྤང་བ་དང་སྤྱད་གྱི་དོགས་པ་འཇུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་བྱེ་ཆན་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
 བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བས། འོར་རྒྱལ་སོགས་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་གྱི་གཞིར་ཞེན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་
 ཀྱང་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་སྤྱོད་མར་མ་ཟད་ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་པས་གྱི་རྟེན་ནས་གཞི་འཇུག་ས་
 བོན་ནས་རྒྱུམ་འབྱུང་ཁུངས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་བདག་དུ་བསྐྱུར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་མི་འབྱུང་
 མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྲུག་འབྱོར་རི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རང་རེས་གདེང་ཁེལ་བར་ཞག་གཅིག་
 དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་ཡོང་བའི་སྤྱོད་གདེང་མི་ཁེལ་ཏེ། སང་ཅམ་ཡང་མི་འཆི་བར་སྤྱོད་པར་རེས་པའི་སྤྱོད་
 གདེང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སང་ཅམ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གདེང་མེད་རེས་ན་ཆོ་སྤྱོད་མའི་བདེ་སྤྱོད་གྱི་བསམ་
 སྤྱོད་ལས་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་གྱི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་བཏང་ག་ལ་ཐོད། དེ་ལྟར་བཏང་ནས་
 ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་གྱི་ཆེད་དུ་ཆགས་སྤང་གི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱད་ཅིག་རེས། བར་སོང་གི་གནས་སུ་བསྐྱལ་
 པ་དུ་མར་ལན་གངས་དུ་མར་སྤྱོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་
 བ་མི་རྟག་པ་གསལ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ན། ཞག་གཅིག་ཡན་གྱི་ལྟོ་གོས་ཅམ་ཡང་རྒྱུབ་ཡོང་མེད་
 བར་དམ་པའི་ཆོས་ཁོན་རྒྱབ་པ་ཞིག་འབྱུང་བས། དེ་ཅན་ལྟོ་བསོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པ། གནས་མལ་བཞི་ཆེ་བཞིན་པ། གནས་གིང་དུང་བས་མཐའ་པ། སྤྱོད་པ་ཀྱུས་ཏེ་ཐོར་བ་ལ་བརྟེན་

པའི་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པའི་རབ་བྱུང་དང་འཛིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་པའི་བྱ་བཏང་
 ཆེན་པོ་ཆག་ཁྱི་མཆོག་དང་ཁམ་པ་ལུང་དང་ཁུ་ཡས་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 མིན་པའི་འདི་ཁྱིའི་གཏན་བདེ་ནོར་རྩལ་སྡེ་རིས་ཀྱི་དཔུང་ལ་རེ་བ་དེ་ནི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཆགས་སྐྱང་
 གི་ལས་རན་བསགས་པས་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་ལ་རེ་ས་དང་སྤྲུབས་མགོན་ཞུས་པ་
 ཉིད་དང་ལས་རན་གྱིས་འབྲེལ་ཆད་ཆོ་འདི་དང་ཁྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དར་དྲག་ཅིང་རྒྱན་
 རིང་བ་ཉམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་གྲོགས་ཀྱི་གཡང་ས་ལྟར་ཡང་དགོས་པས། དེའི་
 ཕྱིར་ཆོ་འདིའི་སྤྲོ་བས་འབྱོར་སྤྱིང་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྟར་ཁོལ་བའི་བླ་མ་སྤྱོད་མ་གྲོགས་
 འཁོར་སྤྱོན་བདག་སོགས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་ཐར་འདོད་དག་འགོ་ནད་འབྱུང་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆར་
 སྐྱངས་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲོས་པར་བྱའོ། །

༡༤ ཡང་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བྱུང་བར་གསང་སྤྲུགས། ཡང་སྤོས་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་
 རྒྱལ་བྱ་ཆེན་པོ་སློ་འདས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་སྤྱོད་འདི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་སྤྱོད་མ་ཡིན་གལ་སྲིད་
 ཡིན་དུ་རྒྱལ་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་སྤྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་སྤྲུབས་འདིར་ལྟ་སྤོས་གྱི་དུས་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་
 སང་གི་གང་ཟག་ནམས་གྱིས་ལྟ་སྤོས་བྱས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་སྤྲུབ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 མ་ཟད་སྤྱིང་རྩེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་བསགས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཆ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཆོ་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་བྱས་ཀྱང་
 ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་འཛང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་ཅེས་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས། གསང་སྤྲུགས་པོ་ཉ་ལྷག་
 རྒྱའི་བསྐྱོད་པ་ཆགས་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་། རིག་སྤྲུགས་མ་བཅོས་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་མལ་གྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པས་སངས་མི་རྒྱ་བ་དང་།
 རྒྱ་ཡང་དེ་འདྲ་ལ་འཇུག་ཀུས་པའི་སྤྲུབ་ལྟན་ད་ལྟ་ས་སྤྱིང་ན་མི་སྲིད་ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 ལ་ལོག་པར་བལྟ་བའི་གཏི་ལྷག་ལྷན་ལྟར་འཐེབས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་
 གི་ལས་བསགས་པའི་སྤྲིག་ཅན་ཏེ། འདི་ལྟའི་ལས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་.....
 ལུས་ཀྱི་ཆད་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ནས་བཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུང་བར་མ་སྤོབས་
 ཏེ། གསུངས་ན་དེའི་འཁོར་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ཆེས་དངངས་ནས་ཁ་ནས་ཁྲག་རྒྱོན་མོ་སྤྲུགས་ནས་

ཆེད་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ཀའ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གང་ཟག་དེ་འདྲ་དང་འབྲེས་པ་བྱས་
 ཅུམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དང་ཆོས་གང་ཟག་རིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ནས། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་ཀྱི་ལས་ངན་བསགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་ལ་སྒྲོག་སུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་འདོགས་
 མི་བཏུབ་སྟེ་བཏགས་པ་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་པར་མ་ཟད། ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་བཅོས་སུ་མི་རུང་
 བའི་ལས་སོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གལ་སྲིད་དེ་ལྟའི་རིགས་ཀྱི་འགོ་འདུལ་སྐྱད་པའི་སྒྲུ་མ་སོགས་
 གཤགས་ལྟན་དུ་གྱུར་པ་དང་ཡུན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འདོགས་དགོས་པར་གྱུར་ན་རང་གི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་འབྲེས་མི་བྱེད་པར་པོལ་པོ་སྒྲུ་མ་དེའི་སྒྲོན་གྱི་ཆ་ནས་མི་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བལྟས་
 ཏེ། ལྷན་པ་ཆེན་པོས་སྒྲུ་མར་བཟུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པར་བྱས་ཏེ། ལྷན་ཐར་ངན་པ་
 མི་མཐོང་བར་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱསྟེ། རྒྱལ་བ་ཤོད་ཆོང་པས་མ་ཐན་
 པོ་འབ་ཅེ་བྱ་བ་ཞིག་དང་མཛལ་བས། དེས་སྤྱིར་གསང་སྤགས་སྒྲོས་སྤྱག་རྒྱ་པ་ཡང་སྒྲོས་དུགས་པོ་
 བ་ལ་བཀྱོན་བ་ཞིག་འདུག་ཁོང་གི་དེ་རིལ་ལྟ་བུར་རང་རེ་ཆོས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྒྲོན་
 འཛིན་པ་དེ་མི་ལེགས་པས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲུ་མ་མཐོང་ཆོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་རེ་
 བྱས་གསོལ་བ་བཏབ་སྒྲུ་མར་ཁུར། དེའི་དབང་གིས་ཆོས་མཐོང་ཆོད་ཐོས་ཆོད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཟེར་
 བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་པས་ཆོས་པ་ལ་འབར་བ་འདི་མི་ལེགས་པས་སྤྱིར་ཆོས་པ་སྤྱི་ལ་འབར་ཞིང་
 སྒྲོན་ལ་མི་བལྟ་བར་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བས་སྟན་པའི་བ་དན་སྤྱོགས་བཏུར་བསྒྲགས་པའི་སྤྱགས་དམ་
 མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་དམ་བཅའ་བཏུག་ཉིས་མཛད་པ་ལས་འདི་དམ་བཅའ་གསུམ་པར་སྟངས། དེས་
 བ་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་སྤྱག་གི་དབང་གི་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ལས་ལས་ངན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་
 ཅིང་། ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཐོག་པའི་མཐར་
 སྤྱག་པ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རིགས་དུག་པ་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལས་སྤྱིག་ཆེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། གསང་སྤགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་འདའན་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཅའ་བར་
 མཛད་པའང་དགག་དགོས་འདི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལོག་ལྟའི་
 ལས་སྤྱིབ་དག་པ་ལ། ཐོག་ཆེན་གྱིས་ཆོས་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་བ་ཞིག་དགོས་

ལ། དེ་ལྟའི་ཤེས་རབ་སྒྲེ་བ་ལ། དེ་ལྟའི་རྒྱའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སོག་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ལྷག་ཏུ་བསགས་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུའི་ཚུལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ནུམ་རོལ་བྱང་པར་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཉོན་མོངས་ཡི་ཤེས་
 འཁོར་བ་མུང་འདས་སྤྲད་གཤའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཟག་ལ་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་དད་པ་ཐོབ་
 བ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐལ་བར་མི་འབབ་པའི་སྒྲོར་མི་གོང་པའི་ལོག་ལྟའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་
 སྐལ་ལྷན་གྱི་སྒྲེས་བུ་དམ་པར་དབང་པོ་འཕྲོ་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་མཐོང་བའི་
 དད་ཤེས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་ནུམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱིས་མི་སོགས་ལ་བག་ཚེན་གྱི་ཡང་བ་ཅམ་
 དུ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལྟར་བའི་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲིག་རྟོ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་
 དང་མཚན་རྟོག་དང་། དེ་ལྟའི་ཉེས་པ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དང་འགྲོགས་པ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་ཡང་བས་
 སྤང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་འབད་མེད་དུ་མི་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པས། དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིད་པེས་འབྱུང་གི་བོགས་
 འདོན་པའི་བག་ཚེན་རྗེ་ཆེར་བྱ་ཞིང་གཤའ་སྤྱིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲིག་རྟོ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་ཅུང་
 ཟད་གོས་པ་ན། དེས་སེམས་ཅན་ཅེ་རེ་ག་ཏུ་གྱུར་ནས་འགྲོད་པས་ཡིད་ལ་གཅགས་ནས་དགེ་སྦྱོར་
 གྱི་དགའ་སྦྱོར་ལུགས་ཉམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་ཅེ་རེ་ག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་སྤྲིག་རྟོ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དཔའ་རྗེ་ཆེར་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་
 ཅེ་རེ་ག་རི་མི་སྒྲུམ་དུ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་ལམ་
 སྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་ཞུམ་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་ན་བདུད་ཀྱི་པར་ཆད་དུ་གོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤང་བའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་
 དུ་སྒྲུབ་པ་མི་བཞོལ་བར་རི་མི་སྒྲུམ་དུ་བཟོད་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཐར་པ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
 པའི་རིགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་དང་ལྷན་པ་ན། དེའི་སྦྱོན་གྱིས་སྤྱིར་ཡང་སྦྱོན་སྒྲེལ་བའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་གི་ལས་
 ཀྱིས་རང་གཞན་སྤྱི་ལའང་མི་མཐུན་པར་མི་སྒྲུབ་པར་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་ནས་
 མཐུན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ཡང་དང་པོར་བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་སྒྲེལ་བའི་མི་མཐུན་པའི་གཞིར་མ་སོང་བར་མཐོང་བ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་།

འབྲེལ་གྱིས་སྟོན་སྟོབ་མར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དེའི་རིགས་ཀྱི་
བདག་པོར་མཛད་ནས་ཙོད་པན་གྱི་ཕྱིར་བཀྱར་ཏེ་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་པས་
རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྩོམ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་མཛོད་པས་དཀྱིས་་་་
དགྱུར་ཏེ་གཏུ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དོ། །དེས་ན་བཀའ་བྲིན་ཙན་གྱི་སྐྱབས་
གནས་མཐར་ཐུག་སྐྱ་མ་རྩོམ་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་དང་སྐྱེ་བ་འདི་ནས་བརྒྱུད་རིམ་སྤྱི་བཙུག་གནས་ཀྱི་
བར་ཏེ་གཏུ་མཉེས་པ་དམ་པ་བཅུད་པས་མི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་ན། བདག་
ཉིད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་སྐྱ་མ་དམ་པ་རིགས་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དེ་དང་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་རྟེན་གཅིག་ཏུ་གནས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་དེ་ལྟར་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟག་པའི་
སྐྱབས་སུ་འགྱུར་ནས་གང་གི་སྐྱབས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བརྒྱུད་བའི་
སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྩེ་དང་རྩལ་པ་མཚུངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་གཙོ་འཁོར་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབྱམས་གཞུག་དུ་མེད་པ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་མེད་པ་འདི་གཏན་
སྒྲེམས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་བྲིན་ཙན་གྱི་སྐྱ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པར་
བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཡིན་པས་ཕན་བདེ་སྔ་མོ་ཙམ་ཡང་
ཚོགས་གཉིས་རྒྱུད་དུ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་རྒྱུད་དུ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཅི་ཚོགས་
བྱེད་ཅིང་མདོར་ན་བདག་གི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་ཆེད་ཀྱི་བསགས་སྐྱུར་
བསག་དགོས་ལ། དེ་ལྟའི་བསགས་སྐྱུར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་འང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་ཤིན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་པ་མཐའ་
ཡས་པ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་གྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་དམ་པའི་སྐྱ་ཙན་དུ་འགྲུབ་ལ།
དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསུམ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་
འབའ་ཞིག་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ཚོགས་
གཉིས་བསག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་འབྲི་ཁུང་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ལྷ་མོག་མ་གཤིས་ཀྱི་དགེ་ལྡན་ལྷ་མོག་མ་པའི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷ་མོག་མ་
 པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
 དགེ་པ་དང་བདེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་དགེ་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སའི་རྒྱ་དང་ཡོ་ཤེས་མཛད་མིན་ཐམས་ཅད་འགོ་བརྒྱུགས་
 བྱང་དུ་འགོད་པར་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་ལྷ་མོག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱུ་པ་པོ་ནི་ལས་གཞན་མཛད་
 མིན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་པོ་མི་མིན་དེ། རྟེན་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་དགེ་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱར་གྱུར་པའི་ལོར་ལུང་འབྱུང་ཁུངས་བཟང་པོ་ལྟར་དགེ་ལྡན་བསགས་པའི་མིན་ལས་ཕྱིར་རྟེན་གཤེད་
 པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་གསུམ་སངས་ཀྱི་དགེ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དེ་རང་ལེ་རྟེན་གསུམ་
 ཀྱི་བླ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་ལྡན་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སངས་རྒྱལ་པའི་དགེ་པ་དེ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་
 པའི་དངོས་རྒྱ་དང་བྲལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་
 བ་རི་རྒྱན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ནི། །འགོ་དོན་གྲགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །
 མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་རྟེན་གསུམ་ལ་བདེ་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་འགོ་བའི་མགོན་
 པོ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་དགེ་པ་རི་ལྟར་དགོངས་པ་བཞིན་གྱི་མཛད་མིན་སེམས་ཅན་ལ་འབྱོར་པའི་རྟེན་
 ལས་དང་བསྐྱེད་པ་བྱ་བར་རིགས་ཞེས་གདམས་སོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དངོས་
 པོ་རང་བདེན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟེན་གསུམ་གིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་ཀྱང་མི་དགེ་པ་རྒྱུར་
 རུན་ས་འཛེམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་དགེ་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་བཟུང་བ་
 ལས་ཀྲགས་སྤང་སྟེས་ནས་དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་པའི་ལས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྟེན་གསུམ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་སངས་པ་འབྲུལ་པ་
 དེས་སྟོང་པའི་མི་དགེ་པའི་ལས་རྒྱུང་རུ་ཅམ་ལ་འདར་རྒྱག་ཅིང་དངངས་པ་སྟེ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལྟས་རང་གཞན་ལ་བདེ་དགའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དག་གི་རྟེན་
 ཏི་མི་དགེ་པ་ལ་ཡང་བསམ་འཛེམ་པ་ཅམ་སོ་སོ་སྟེ་པའི་མཁས་གྲུབ་རྟེན་གསུམ་ལྟན་དུ་གྲགས་པ་སྟེས་ཀྱང་
 མཛེས་པའི་རྒྱབས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མི་དགེ་པ་སོགས་པའི་གཞི་
 མེད་ཅིང་གལ་མེད་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཉན་ཐོངས་པའི་གནས་

དན་ལེན་གྱི་སྤྱི་ལྟར་མཆོང་བ་དང་། རྟོག་ལྟར་མཆོང་བའི་བག་མེད་པའི་ལས་པས་གསལ་ན་ཉམས་
 པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་སྤྱི་བ་རྣམས་སྤང་ཞོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཕགས་
 པ་རྣམས་ནི་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་དོགས་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡེ་མི་སྤིང་བ་
 ལྟར་སྤང་ཞིང་། ལྷན་པར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་ལམ་ཅམ་དུ་འང་
 འཆར་བའི་གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ལྷན་པར་དུ་འཕགས་
 པས་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་སྤྱད་ཀྱང་འབྲས་ལུ་བཏེན་པ་འབྱུང་བར་རིགས་
 སོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་ན་རྒྱ་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་ལུ་
 ལས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལོག་པར་སྒྲིན་པ་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གསུམ་
 གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ལྷན་པས། ས་བཅུད་འབྱུང་བ་མེས་སྤངས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་སྤྱད་ན་རྟོག་མོང་དུ་ལྷུང་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེར་སང་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ན་མི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་སོགས་
 ལ་སྤྱད་ཀྱང་རྒྱ་དེས་འབྲས་ལུ་སྟག་བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཉིད་དུ་གནས་
 ཤིང་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པས་རྒྱུན་གཅོད། འབྲས་ལུ་རྟོག་མོང་
 གི་སྟག་བསྐྱལ་སྤོང་བ་སོགས་བག་ལ་ཞ་བར་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ནས། ལྷག་
 རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མཐོན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པ་ལ་གདེང་བཀལ་ནས་སྤྱོད་པ་རྟོག་མོང་གི་རྒྱ་ལ་
 འཛོལ་ཉོག་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་ཆད་སྤོང་གི་ཆད་ལྟར་བལྟས་ཏེ་ལྟ་བུ་ལས་
 ཉམས་ཤིང་། ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་མཐོ་རིམ་ཅམ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩལ་གཅོད་པའི་སྤྱོད་
 པ་ལ་ཞུགས་པས། སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པའི་རིགས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་པར་མི་བྱ་བར་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བར་
 བྱའོ། །

༡༠ གཞུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རྗེས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ནས་བསགས་སྤྱང་
 སོགས་བྱེད་བུར་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་ན་འང་མཉམ་
 གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་སོགས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ད་དུང་གཉིད་དང་ཟས་སོགས་ཀྱི་དུས་མ་
 གཏོགས་ཉིན་མཆོན་ཐུན་བཞི་ལོར་ཡུག་དུ་རྗེས་ཐོབ་བསྐྱེད་ནམས་རྟོགས་སོགས་ལ་ཆར་བརྩོན་པས་

སྒྲུབ་པ་ནས་ཏན་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དུས་མ་ཡིན་པར་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་གིས། མི་སྐྱེ་པའི་ཆོས་ལ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དག་གིས་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་པར་འགྱུར་
 རོད། །ཞེས་གསུངས་པའང་མི་སྐྱེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་གྱི་བསོད་ཆོགས་གྱི་
 གཞུགས་སྐྱེ་བསྐྱུ་བས་ཤིང་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་གྱིས་ཆེས་དག་པར་མ་སྒྱུངས་པར་འཁོར་བ་རྒྱུན་བཅད་
 པ་ཅམ་གྱིས་མུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་ན། མི་སྐྱེ་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞག་བདུན་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་ན། ཡང་སྤྱིད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་
 པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་མེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདའ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །
 བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་སྤྱིབ་པ་དག་ནས་བདག་
 མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྫོགས་ཤིང་། ལྷག་པར་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཉུག་མ་བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་
 བོ་ཐ་མ་ལ་གྱི་ཤེས་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་བཞུགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་ན། འཁོར་འདས་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་གདོད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གསལ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་མོས་གུས་དང་།
 གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་གདོད་ནས་སྤྱིབ་པའི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་པའི་རྫོགས་རིམ་མཐར་
 ཕྱིན་གྱི་མོས་གུས་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པས། སྤྱིད་ཞིར་ཡོད་དོ་འཆལ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པ་གདབ་
 པའི་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་བས་རང་གི་རྩ་བའི་བྲལ་མ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཤི་ལྷག་མཐོང་ནས།
 དེ་ལྟའི་སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྩ་བའི་བྲལ་མ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་
 དུ་མི་འདའ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་སྤྱང་རོར་མ་གཏོགས་དོན་ལ་བཟང་རན་དང་མཆོག་དམན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་བོར་འདུ་འབྱལ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡིད་ཆེས་
 བས་སངས་རྒྱས་ཡིན་བཞིན་གྱི་མོས་གུས་ཕྱིར་ལྷོག་མེད་པའི་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལྟར་རྫོགས་པའི་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཅན་ཞེས་པ་མིང་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་
 བ་སའི་སྟེང་ན་མོས་གུས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་མོས་གུས་ཀྱི་བཀའ་བབས་
 བས་མ་ཁའི་ཁམས་སུ་འད་འགྲན་དུ་མེད་པའི་སྤྱན་གྲགས་ཅན་འདི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་

པའི་གང་ཟག་དམན་པར་བྱས། མྱེད་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་བཟང་པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་ལ་ལ་བསྐྱོད་
 ཅིང་མཚོན་བཀྲུང་གི་གནས་སུ་བཟུང་ནས་བསྐྱོད་མཚོན་བཀྲུང་མིར་བྱེད། གང་ཟག་ལ་ལ་དེའི་ལུགས་
 ཀྱིས་ངན་པར་བཟུང་ནས་སྤྱད་པ་དང་བཤུང་བ་སོགས་ཀྱི་དམན་པའི་གནས་སུ་གཞུག་ན། སྤྱིད་ཞིའི་
 གང་ཟག་རིས་མེད་པར་སྤྱི་པོར་བྱུང་ནས་བསྐྱོད་བཀྲུང་གི་དགོ་ཅ་པས་ག་པའི་སྐོ་ནས་སྤྱེད་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་ལ་ལ་རིས་སུ་ཕྱིས་ནས་བསྐྱོད་སྤྱད་ཀྱི་པན་འདོགས་གཞོད་སྤྱེལ་
 བྱས་ནས་མཁའ་མཉམ་གྱི་སྤྱོད་གྲུ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་སྤྱུལ་པར་མ་སོང་ཞིང་། ཉི་ཚེ་པའི་པན་
 བདེ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་རང་རིས་མ་བཅུགས་པ་འགར་ཡང་མེད་ཀྱང་།
 པན་བདེ་དེས་འགྲོ་བ་དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་དུ་འགོད་མ་རུས་པར་མ་ཟད་བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་དེས་
 འཁོར་བ་མཐའ་མེད་འདིར་འབྱུངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོས་བྱ་ལོ་རྟ་རྒྱ་པའི་ཚོས་བརྩུ་བཞིལ་
 སྤྱོད་མ་གྱི་རིལ་སྤྱེབ་པར་གྱིས་གསུངས་པ་ནི། དེའི་ཉིན་པར་སྐྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་སྐྱལ་ནམས་
 རྫོགས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེའི་དུས་སུ་སྤྱེབ་པ་ན་རྩེ་རྒྱལ་པོ་པ་ལ་
 རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་རྒྱམས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཚིག་གཤེགས་པ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲུལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་དད་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་བསྐྱུལ་ནས་
 རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དང་དགོ་ཅ་སྤྱད་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་པའི་
 མཛོད་པ་ཁོ་ནར་སྤྱད་པ་ལས་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་
 བྱོན་པ་རྒྱམས་ལ་མངའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་འགྲོ་སྤྱོད་མེ་ཡོང་དག་པ་འཆར་
 བ་ན། སྤྱུལ་བ་དམན་པའི་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཅན་དག་གིས་མཛོད་པ་དང་རྒྱལ་ཐར་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར། མཛོད་པ་དང་རྒྱལ་ཐར་འདི་ལྟར་བསྟན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་ཕྱིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ལྟར་
 བལྟ་བའི་ཡོག་རྟོག་གི་ལས་བསག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ཟག་དེ་ལྟས་སྤྱོད་དམ་སོགས་སྤངས་གིང་།
 ལྟ་སྤྱོད་དང་བསྟེན་སྤྱུལ་སོགས་ལ་བརྟོན་པ་སྤྱད་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱོད་དམ་སོགས་མི་བྱུང་ཅིང་ཉམས་
 རྟོགས་དང་ལྟ་སོགས་ཀྱི་མཚན་རྟོགས་དང་སྤྱིག་སྤྱིབ་དག་པའི་མཚན་མ་དང་ལས་རན་དག་པའི་ལུས་
 སེམས་ལ་མནར་སྤྱངས་སོགས་སྤོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟའི་སྤྱུལ་སྤྱུས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དགོ་

པའི་མཛད་པར་མ་ཟད། མི་དགེ་བ་ལྟར་སྟོན་པའི་མཛད་པས་འགྲོ་བ་འདུལ་ནའང་སྟོན་གྱི་བཀའ་
བརྒྱུད་གོང་མ་དག་གིས་དེ་ལྟའི་རྣམས་ཐར་ལ་མཆོག་ཏུ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་པའི་ལྟ་བུས་བལྟས་ཏེ་སྟོན་དང་
སྟོས་ནས་དེ་དག་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་གང་གནང་གི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ན། དེ་ཉིད་ཆོག་ས་སོགས་
གི་རྒྱབ་པ་མཆོག་ཏུ་སོང་ནས་ཆེད་དུ་ལྟ་སྟོན་དང་བསྟེན་རྒྱབ་སོགས་ལ་མ་འབད་ཀྱང་རང་རམ་འགྲུས་
ལ་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ལྟོངས་དང་མཆོན་མ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་སྣང་བ་དང་། ཉམས་རྟོགས་སོགས་
རང་རྟོལ་དུ་སྒྲེས་ཡོང་བས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྣམས་པར་ཐར་པའི་རྩེས་སུ་བསྐབ་པར་
བྱའོ། །

(༧) དེ་ནས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལས་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལ་རྒྱུད་ལག་སོར་དུ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟགས་
པ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། སེམས་བྱང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་བསྐབ་པ་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བ་ལ། སེམས་དེ་ལྟར་ཅིག་འཇུག་པའི་རྟེན་རྒྱུད་དེའང་བྱང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་
བྱ་བ་སྐབ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དང་
པོར་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་བྱ་བ་སྐབ་པའི་རྒྱུད་ལས་རུང་དུ་ལྷུང་བ་ཞིག་དགོས་པས། རྒྱུད་ལའང་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དག་མ་དག་གི་ཀྱང་གཞིའི་ཤེས་པ་བརྟེན་པའི་སྟོན་གི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་
དགོས་ལ། སྟོན་གི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལྟེ་བ་ཡན་གྱི་དབུ་རྒྱུད་རོ་གསུམ་དུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་ན་སྟོན་གིས་བྱས་ཞེས་འཛོག་ལ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་དབུ་རྒྱུད་རོ་གསུམ་དུ་དགེ་སོགས་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་གིས་བྱས་ཞེས་འཛོག་ལ། ལུས་ཀྱི་ལྟེ་སོགས་སྤྱད་ཀྱི་ཆར་དགེ་
སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་མཉམ་གནས་ཀྱིས་རྒྱུད་གིས་བྱས་ཞེས་འཛོག་ལ། ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་མགིན་
སོགས་ཀྱི་ཆར་དགེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་ཁྱེན་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་བྱས་ཞེས་འཛོག་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་ཆར་དགེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་ཁྱེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བྱས་ཞེས་འཛོག་ཅིང་། ཡང་སྟོན་
གི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟའི་ཆར་དགེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་
ལྟའི་དང་འདིས་བྱ་བ་སོ་སོར་བྱས་ཞེས་རྣམས་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུད་དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་
དགེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ཏུ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཅིངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་
རང་གནས་སོ་སོར་འཕྲིམ་བར་ལྷུང་བ་ན་ལུས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུད་སེམས་གསུམ་གྱི་དང་ཅམ་གྱིས་གནས་

དེ་དང་དེར་རྒྱུ་མི་ནང་དུ་འབྱིན་མུང་བྱེད་པར་རྒྱལ་པོའ་མོ་རྒྱུང་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པས་ཆགས་
 ལམ་པ་དག་གི་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དབང་བཟོག་བཟུམ་བྱུང་བ་ཞོགས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་རྒྱུར་
 བ་དང་འཕྲོ་བ་དང་ཁྱོད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུང་ལས་རུང་གི་རྒྱུར་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་བདེ་བླག་དུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱུང་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ལ་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཤིས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་
 སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་བ་ཉིད། རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་ཆོགས་ཞོག་གི་རྟེན་མངོན་བྱུང་ནས་
 མཁའ་ལྷ་ལུའི་རྒྱུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཤོད་ནས་གདངས་
 འགག་པ་མེད་པ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་པམོད་ནམས་ཆོགས་
 ཞོག་གི་རྟེན་བདག་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱུ་མ་ལྷ་ལུའི་རྒྱུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས། མངོན་པར་བྱུང་
 རྒྱུ་བ་ནས་མཁའ་ལྷ་ལུའི་རྒྱུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ན་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་སེམས་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲུ་མཁའ་བྱུང་འགོག་པ་ཆེན་པོའི་དོ་པོར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 བདག་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱུ་མ་ལྷ་ལུའི་རྒྱུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ན། གཏུག་མ་དྲི་བྲལ་འགྱུར་མེད་གཞི་ལས་
 ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ལྷུལ་དུ་པའི་དོ་པོར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་ལ། འོད་གསལ་ལོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ན་སྒྲུ་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུར་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱུ་མི་མྱིད་ཅིང་། སྒྲུ་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 འཆང་བྱ་བ་ན་འོད་གསལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱུ་མི་མྱིད་པས་སྒྲུ་གཉིས་
 ལྷན་ཅིག་དུ་སྦྱེས་ཤིང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་སྒྲུ་དེ་ལ་རིགས་དུག་པ་བྱུང་འཇུག་དེ་མེ་འཆང་གི་སྒྲུའི་
 གོ་འཕང་ཞེས་ནམ་པར་འཇོག་ལ། རིགས་དུག་ཅིས་པའང་མ་དག་པའི་ལུང་པོ་ལུས་གཙོ་པོར་གྱུར་
 པའི་ལུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ལུས་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་། ལུང་
 པོ་ལུ་དང་ཉོན་མོངས་ལུ་པོ་དེ་ལུན་གྱི་གང་ཟག་ལུས་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མདོར་
 བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ལུའི་དོ་པོར་གནས་པ་དང་རིགས་ལུས་མ་བསྐྱས་པ་མེད་
 ཅིང་། རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་པའི་གཞན་མཆོག་ལུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་
 སྒྲུ་བྱུང་བདེ་ཐ་མི་དད་པའི་རིགས་ནི་རིགས་དུག་པར་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ལུང་ལུ་
 ཉོན་ལུ་དེ་ལུན་གྱི་གང་ཟག་ལུ་སྟེ་ཆོས་གང་ཟག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྦྱིབ་བྲལ་གནས་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་

རྒྱལ་བ་རིགས་ལ་དང་སྐྱེ་ལ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐུ་བཞག་གོ། ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལས་རུ་དུ་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འདར་ལས་རུ་དུ་འགྱུར་བས། ད་ནི་སྐྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་
 དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་གདོན་མི་འཆལ་བས་ཁོ་བོ་དང་འགྲོགས་མི་དགོས་
 ཏེ། དབུས་སྐྱེས་ཐོང་ཞིག་དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་རུ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ན་རྒྱུ་གི་བྱེད་པའི་རྗེས་སྐྱེ་སེམས་དབང་
 མེད་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྗེས་སྐྱུ་རྒྱུ་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སྐྱུ་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་དང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་
 པའི་ཤུགས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་རང་གར་འབྱུལ་ནས་དེའི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་ནས་འཁོར་
 བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་སྐབས་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་
 རང་དབང་དུ་ཟེན་བ་ན་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་འབྱིན་སྐྱེད་རང་གར་དབང་དུ་འབྱས་ནས་
 དེའི་རྗེས་སྐྱེ་མི་འབྲང་བར་རྒྱུ་ལས་ནས་འབྱོར་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་འཁོར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་དང་
 རྒྱ་རན་ལས་འདས་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཀྱུན་རྫོང་པ་འབྱུལ་པའི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་
 བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་རྟོག་པས་རི་ཅམ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་ཡུལ་
 ཀྱི་སྐྱུང་བ་འབྱུལ་བ་དེ་ལ། འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོགས་བྱེད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་
 ཆོས་སྐྱེ་མ་རྟོགས་པར། བཏགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་འབྱུལ་བ་དེས་མ་འབྱུལ་པའི་དངོས་ཆོས་རང་བདེན་
 པར་ཞེན་པ་དེའི་ཆེ་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་འབྱུལ་བ་དེས་འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདོགས་
 བྱེད་རྟོག་པའི་དངོས་ཆོས་རང་བདེན་པར་རྟོག་པའི་འབྱུལ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་
 ཆོས་རང་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འབྱུལ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། གསུང་
 རབ་ལས། རི་མོ་མཁན་གྱིས་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་གྲིས་པ་ལ་རི་མོ་མཁན་རང་ཉིད་སྐྱག་པ་སྐྱེད་པ་
 དང་། རྒྱ་མ་མཁན་གྱིས་སྐུལ་པའི་གཤེད་མ་ལ་རྒྱ་མ་མཁན་རང་ཉིད་དངངས་པ་ལྟར། སེམས་འབྱུལ་
 པའི་སྐྱུང་བ་ལ་སེམས་ཉིད་ཀྱང་འབྱུལ་པའི་ཤེས་པར་འབྱུར་བར་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་དེས་ན་ཀྱུན་རྫོང་པ་འབྱུལ་པའི་ཆོས་འདི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱང་བཏགས་ཆོས་ཅམ་
 ལ་ལྟེས་ཏེ་བཞག་པའི་རང་གི་རོ་བོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་བཏགས་
 ཆོས་ཀྱན་རྫོང་པ་འབྱུལ་པའི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་།

དེ་ལྟར་བཏགས་ཆོས་ཀྱང་རྫོང་པ་པའི་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་འདོགས་བྱེད་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 མེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོམ་བུལ་དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྫུང་མེམས་གཉིས་
 ལ་འདར་རྫུང་གི་ཆའང་མེམས་ཀྱི་བཏགས་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་པས། བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྫུང་དེ་འདར་འཁོར་
 བ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་རྫུང་གཉིས་ལས་འཁོར་བའི་རྫུང་ནི་རྫུང་རང་བདེན་པ་འབྱུལ་པར་སྤྱང་བའི་རྫུང་
 ཡིན་ལ། འབྱུལ་བའི་རྫུང་དེ་ཉིད་འབྱུལ་བའི་སྤྱང་འཛིན་དང་མ་བུལ་བའི་རིང་ལ་འཁོར་བའི་རྫུང་
 དུ་འགྱུར་ལ། འབྱུལ་བའི་སྤྱང་འཛིན་དང་བུལ་བ་རྫུང་དེ་ཉིད་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་རྫུང་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྫུང་མེམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཆོས་
 ཁོན་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འགྲིམ་པས།
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་སྒྲིད་ཅིག་མའི་རང་གཞུགས་སམ་རང་འོད་དམ་རང་སྤྱང་
 ཁོན་རགས་འདས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤས་དང་སྟོབ་མར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་པ་མཁའེན་པའི་
 རྒྱལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྫུང་ལས་ནལ་འབྱོར་པ་རྒྱལ་ན་མེམས་ཀྱི་མདུན་པ་ཙམ་
 གྱིས་གདུལ་བུའི་དོར་རང་ལུས་སྒྲུལ་པ་དང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུལ་སྒྲོ་ཆོགས་སྟོན་ལུས་པ་འབྱུང་
 བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་གྲུབ་པ་བདག་ཉིད་ལ་མཆོག་འཛིན་དང་རྒྱལ་གྱིས་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཆོག་ཆོད་མི་འཛིན་པར་སྤྱད་ཡང་རང་རྫུང་གི་སྒྲིབ་པ་
 ཟད་པར་སྤྱངས་པ་ལ་གོ་ཆེ་ཆེར་བཤོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་རྫུང་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འད་
 མཐའ་མ་ཉམ་གྱི་མེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྟོབ་མར་བསྐྱས་ནས་དེ་དག་གི་རྫུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་
 སྟོང་བའི་བསམ་གསུང་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་སྟོབ་མར་བསྐྱར་བ་དག་སྒྲིན་པ་
 དང་གོལ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་དེས་རང་རྫུང་གིས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པའི་ན་འཐར་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། སྟོབ་མ་དེ་དག་སྒྲིན་གོལ་གྱི་མཐུ་རྟེན་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ལ་ཕྱིར་བ་སྟོག་
 མད་པའི་སྟོབ་དང་སྟིང་སྟོབ་ཤད་བརྩོན་བཤོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དུས་སྤངས་
 སྟོབ་མར་བསྐྱས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱས་སོ་ཅོག་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ན་དེ་
 སྟིང་ཀྱང་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའེན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་རབས་སྤུ་མ་ནས་བྱང་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་འཁོར་

བསྐྱུ་པའི་སྒྲོ་བ་མ་སྒྲུལ་ལྟར་མང་པོ་ཉི་མ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲུལ་པོ་བདར་གྱི་རི་བོའི་མགུལ་དུ་ལྷགས་
 པར་འབྱུར་བས། དེ་འདྲུལ་བ་ལ་སོང་ཞིག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 བཅོམ་ལྟོ་འདས་ཤུག་བྱུ་བྱུབ་པས་ཀྱང་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་ཞལ་སྒྲུ་ནས་གྱི་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་སྒྲོ་བ་
 མ་བསྐྱུ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྗེ་བདད་ཀར་ལས་རི་སྐྱད་དུ། ཀྱུན་དགའ་
 བོ་ར་འདས་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་དགེ་སྦྱོར་འཆོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་གྱི་
 རྒྱལ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་མངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ། དགེ་བའི་
 ཅ་བ་བསྐྱེད་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། སྐྱེ་བོ་
 མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ། མང་དུ་ཐོས་པ་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་སྡེ་སྦྱོང་འཛིན་
 པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟགས་པ་བརྫོང་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་བཞིག་འཕྲུང་
 བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀྱུན་དགའ་བོ་དེའི་ཆེད་གེ་སྦྱོར་མི་གཅོན་པ། ལྟོད་པ། ཡོངས་སྦྱོང་
 མང་བསྦྱོངས་པ་ལས་ཉམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ། ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱུན་
 ཏུ་སྦྱོང་པ། འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མི་བལྟ་བ། བཅོན་པ་བོར་བ། གནས་གཅིག་
 ཅ་འཁོད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བཅོན་པ། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྲེས་པ།
 དཀོན་མཆོག་དང་མ་འབྲེས་པ་མ་རྒྱས་པ། དགེ་སྦྱོར་ལྟར་བཅོས་པ་དག་ནི་མང་དུ་འཕྲུང་བར་འབྱུར་
 རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ནི། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་ཡགས་པའི་གོང་མའི་གདན་ས་འཛིན་པ་
 སྐྱད་པའི་གཞུགས་བརྟན་གྱི་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་རི་སྐྱད་དུ། དགེ་སྦྱོར་བཅོན་
 འབྲས་ཚོུམ་པ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ། ཐེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་རྒྱུད་པ། ཆོག་ཤེས་པ། བསོད་སྦྱོམས་ལ་རྒྱ་བ། འཕགས་
 པའི་རིགས་ལ་གནས་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། ཐོས་པ་བསགས་པ་དག་ནི་ཁྱེད་དུར་འཕྲུང་བར་འབྱུར་
 ཏེ། ཞེས་པ་ནི། རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་དུས་མཁའ་པག་གྱུ་སོགས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་བ་པའི་དུགས་པོ་བཀའ་
 བརྒྱུད་གྱི་མཇེད་སྒོལ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་སོ། །མདོ་དེར་རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་
 ལོ་ལྷ་པ་ཞིག་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པ་མཇེད་ནས། རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པས་རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གཏུང་གི་རྟོན་ཞིག་རལ་གསོ་བར་གྱིས་ཤིག་ལུང་བསྟན་ཅིང་། རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱིས་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་

ལྷ་སའི་རྫོང་གི་མཆོད་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟེན་རྒྱལ་ལ་བྱི་གཙང་ཁང་དང་གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁང་པ་དང་སེང་གའི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་
 གྲུང་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེར་མ་ཟད་མདོ་དེས་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་
 རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་རྒྱལ་པོར་བྱེད་པ་དང་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྩེ་སྐམ་པོ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཞལ་ནས། རྩོན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་ལོ་པོ་རྩེ་ལོད་གཞོན་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་
 ཉིང་འཛིན་དམ་པ་བཙུག་ཞིང་། འདིར་ཡང་ལོ་པོས་ཁྱེད་རྒྱལ་ཉིང་འཛིན་འདི་ལ་བཀོད་དེ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། མདོ་ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས་རི་སྐྱོད་དུ། རྩེ་ལོད་གཞོན་ལྷ་ལྟར་པ་སེམས་དགའ་ནས། སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་འདུག་
 རྩེ་ཆོག་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་འདས་ན། ལམ་འོངས་དུས་ན་བདག་གིས་མདོ་འདི་
 བཟུང་། ཞེས་དང་གཞན་ཡང་སྟོང་རྩེ་པད་དགར་ལས། དག་སྟོང་འཆོ་བྱེད་དེ་འཁོར་དེ་རྒྱལ་ལ་
 ཁོ་པའི་སེམས་དང་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་དད་པ་དང་། དང་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པས་གོས་དུར་
 སྤྱིག་བགོས་ཤིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིན་པ་བྱིན།
 དག་པའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་བྱེད་པའི་དག་པའི་རྩ་བ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་
 པ་སྤྱོད་སོགས་བསགས་ནས་འཆི་པའི་དུས་བྱེད་མ་ཐག ལུང་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གྲེ་བ་བརྒྱ་
 སྟོང་འདས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་ཏོ། །ཀྱན་དགའ་པོ་དག་སྟོང་འཆོ་བྱེད་དེས་གྲུང་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཡངས་ཤིང་རྒྱལ་པོར་བྱེད་
 པར་འགྱུར་གྱི། ཀྱན་དགའ་པོ་ཁྱེད་ལྷ་རལ་མ་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཁའ་འདོན་ཅིག ཀྱན་དགའ་པོར་ཆངས་
 པར་སྟོད་པ་རྒྱས་པ་དང་ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་གྱིས་ནོས་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་ཡང་མདོ་གཞན་དག་
 ལས་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་རྒྱུ་པོ་ཉ་ལོ་ཉི་ཉའི་འགྲམ་མི་པག་ཆང་ཆིང་ཅན་
 བ་དག་སྟོང་འཆོ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དག་པའི་འཁོར་དང་འབྲེས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལས་མི་ཁྱེད་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སྟོད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྷ་དཔེས་
 པར་བྱའོ་དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་

འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

༡༩ དེས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་གཉེག་མ་
 ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་འདུ་མི་
 བྱེད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོམ་བྲལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་
 རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་འཕྱིང་གྲོལ་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་ཞིང་
 དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རིང་ལ་སྤྱིད་ཞི་མཚན་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱབས་སུ་རྒྱུད་དེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 ཆོས་སྒྲུ་མ་ལྷ་སྤྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ལས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆེན་པོར་དབྱགས་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་པ་དང་
 བདེ་བ་ལ་རྟེག་པར་མི་འགྱུར་ཤོ། །ཞེས་རྗེ་སྒྲུ་མ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། རང་སེམས་ཀྱི་དོ་བོའི་གནས་རྒྱུ་ལ་
 རི་ལྷ་ན། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་གཉེག་མ་ལེ་ཤེས་རང་ལ་གནས་པ་དེས། གྲུད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཁོར་བ་སྤྱོད་
 པའོ། །དབྲལ་བའི་ཁྱིམ་ན་གཏེར་ཡོད་པ་ལྷ་སྤྱོད་མའི་གདམས་ངག་གི་དོ་ཤེས་པའི་དཔེ་སྟན་ཁུང་
 དུ་སྒྲོན་མེ་བཏེག་པ་ལྷ་སྤྱོད་པ། སྒྲོན་མེ་ཐོགས་དེ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་རྟེན་པ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་
 དགོངས་པ་བཞི། གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ་བའི་དཔེ། རྒྱ་མཚོའི་འབྲུག་པ་ལྷ་པ་ལྷ་སྤྱོད་
 སྤྱང་རྟེག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པའི་དཔེ་རྒྱུའི་སྤྱོད་དུ་ཁ་བ་བབ་པ་ལྷ་སྤྱོད་དང་།
 ཆོགས་དབྱག་གི་སྤྱང་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་དཔེ། ཉམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དེངས་པ་ལྷ་སྤྱོད་དང་།
 སེམས་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དངོས་ལ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་གསལ་བའི་དཔེ་གལ་ལ་
 དང་བྲལ་བའི་མེ་ལོང་ལྷ་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་བཞི། ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་པ་གཞོན་ཅུ་རྩ་
 བ་རྒྱས་པ་ལྷ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་བཤད་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ཐོག་དུ་
 སྤྱང་རྟེན་པོ་བཞག་པ་ལྷ་སྤྱོད་པ། སྤྱང་རྟེན་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་སར་དག་པས་འཁོར་བའི་
 ཆོས་ལ་ཉམ་ར་མེད་པའི་དཔེ་རི་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ལྷ་སྤྱོད་དང་། སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 ཁོར་བ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་དཔེ། ཁོར་བ་རིན་ཆེན་དབང་གི་
 རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་བཞི། དེ་ལྷ་དཔེའི་དགོངས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཁྱུར་དུ་
 བཞེངས་པ། ཨེ་མ་རྟོ། རོ་མཚར་ལྷན་གྱི་ཆོས། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་ཉིད་ཡོད་
 དེ་རྟོགས་པ་མེད། །དཔེར་ན་གྲུད་ཀྱི་ཁོར་བ་བཞིན། །རང་ལ་ཡོད་དེ་རོ་མ་ཤེས། །རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་

ཀྱང་ཞལ་མ་མཛེལ། །སྤེལ་བྱིན་གྱིས་དུས་འདིར་རྟོགས། །མུན་པའི་དགྱིལ་དུ་རྒྱ་ཤར་བཞིན། །
 རང་སྤོང་དགྱིལ་ན་ཡེ་ཤེས་ཤར། །ཤར་པའི་ཉི་མ་རུབ་པ་མེད། །ཉམས་སུ་མྱོང་བས་རང་རྒྱུད་ཆོམ། །
 བྱིན་རྒྱལ་སྤོངས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ནང་ནས་ཤར། །བརྗོད་བྲལ་ཉམས་སྤོང་
 མྱོད་དང་བྲལ། །དོན་དང་སྒྲོ་བྱུང་དེ་མཛར་ཆེ། །མ་བསམ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་
 ཡེ་ཤེས་གསལ། །རྟག་ཏུ་ཡོངས་སྤོང་དེ་ཆར་ཆེ། །འོད་གསལ་དེས་བཟུང་མེད་པ་ལ། །ཉམས་ལེན་
 བྱེད་པ་མེད་ཀྱི་ཆོས། །རང་ཉིད་ཆོས་སྤྱར་གྱུར་པ་དེ་མཛར་ཆེ། །སྤྱང་གྲགས་སེམས་སུ་ཤེས་པས་ཞེ་
 འདོད་བྲལ། །དག་འདད་སྤོང་བ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་གཅིག་རྟེན་པ་
 འདྲ། །སྤྱ་རགས་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དབྱིངས་སུ་དག །སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ང་མེད། །སྤྱེ་གི་
 འཁོར་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་ན། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དོས་བཟུང་ཀྱན་དང་བྲལ། །ཁྱོགས་ལུང་མེད་
 ཅིང་ཞེ་འདོད་དབྱིངས་སུ་ཞི། །སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ལྟ་བུ་ཡིན། །སྤྱང་སེམས་གཉིས་འདྲས་
 རྒྱུད་དང་འབྲུག་རིམ་བཞིན། །དོན་དེ་གཅིག་ཏུ་གོ་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། །དེ་དོན་ནང་ནས་ཤར་ན་ཉམས་
 མྱོང་ཡིན། །དེ་ལ་རྟེན་གཅིག་འཛིག་ན་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །མ་ཡོངས་དུན་པ་བསྟེན་ན་སྤོང་པ་ཡིན། །དེ་
 ཉིད་ཆོས་སྤྱར་རྟོགས་ན་འབྲས་བུ་ཡིན། །དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྤྱེ་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་ཏེ།
 སྤེལ་གསུངས་པ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག་ཡང་སྤྱམ་པ་བྱུང་། །སྒྲོམ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་སྤོང་། །སྒྲོམ་བདག་
 པོའི་ལག་ཏུ་གཏད། །སྤེལ་བྱིན་རེ་ཆེ་ཡང་། །གདམས་རག་དེ་མཛར་རེ་ཆེ་ཡང་སྤྱམ་དུ་དུས་དེ་ནས་
 བཟུང་ནས། །ད་ལྟའི་བར་ལ་ཉམས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །རྟོགས་པ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་སྤང་སྤང་
 མེད་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །

༡༩ དེ་ལྟར་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དེའི་དོན་དགྱོལ་ན། །ཐ་སྤྱད་ཙམ་དུ་སྤྱང་རྒྱལ་སྤྱིལ་བཅས་སྤོ་
 ལུས་དྲི་མའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་རྒྱལ་སྤྱིལ་བྲལ་གཏུག་མ་དྲི་བྲལ་གྱི་སེམས་གནས་པ་ནི་གྲུད་གྱི་
 ལུས་ལ་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་དབུལ་པོའི་བྱིས་ན་གཏོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཐ་སྤྱད་ཙམ་དུ་འང་རང་
 སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་
 གྱི་བསྤྱད་འབྲུལ་གྱིས་སྤྱང་རྒྱལ་སྤྱིལ་ཅི་ལོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་འཁོར་བ་ཅན་
 གྱི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཁ་བྱིར་ལྟུལ་ལ་བཟུང་

བ་དང་། བ་དང་བཟུ་ཡུལ་ཅན་ལ་འཛིན་པ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཛིང་བས་བཅིངས་པས་རང་
 སེམས་སྒྲིབ་པ་དང་འབྲུལ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ། དེའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གྲང་འཁོར་འདས་གྱི་མཐར་
 བཅིངས་པ་དག་འཛིང་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རང་གི་དོ་བོ་
 སྒྲིབ་བྲལ་འབྲུར་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ན། རང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་བྱ་བ་དང་ནུམ་པར་གྲོལ་བ་ཅན་དུ་འབྱུར་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གྲང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནུམ་པ་གྲུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕར་བརྟེན་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཞི་བ་ཉན་
 རང་གི་ཐུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། རི་སྐད་དུ། རང་གི་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་
 རྟེན། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་འཛོལ་མི་དགོས། །རང་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ། །མཛོན་དུ་གྱུར་
 པ་བླ་མའི་དྲིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་
 བྱིན་ལོག་གི་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་སེམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་བྱས་
 པས་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་རང་དབང་དུ་མ་འབྲུལ་
 པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། འབྲུལ་པ་ཅམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྲུལ་བ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཞུག་
 མའི་སེམས་ལས་འབྲལ་རུང་གི་འབྲུལ་སེམས་དེ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ན་འབྲུལ་པའི་སེམས་
 དེའང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པར་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་དེ། རྒྱ་ཆབ་རོམ་དུ་སོང་བ་རྒྱ་མཚོར་ལུ་བ་ན་ཁྱག་
 རོམ་ལྷག་མར་མི་ལུས་པ་བཞིན། འབྲུལ་པའི་སེམས་མ་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་
 སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་པ་ན། འབྲུལ་པའི་སེམས་མ་འབྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྫུ་སྒྲིབ་གཞན་
 ལྷག་མར་མ་ལུས་པས། དག་མ་དག་གི་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་རང་དབང་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲུལ་པ་དག་ན་འབྲུལ་སེམས་དེ་ཉིད་གྱི་ཁ་ཕྱིན་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲུང་རིག་
 གི་དངོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲང་གཞུག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་
 དམིགས་སྟོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་དེ། འབྲུལ་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་རང་གྲོལ་དུ་སོང་ན་དེས་ཁྱད་པར་
 དུ་བདག་ས་པའི་འབྲུལ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་གྲང་རང་གས་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱའི་སྟེང་

དུ་ཁ་བ་བབ་བ་རྒྱུ་མོང་བ་ན་ཁ་བ་འི་ཆ་མི་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་འཇུལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་
 དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིལ་བ་ཀྱི་བཏགས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཉིད་པར་ཞི་བ་ན། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ཚོགས་
 ཡུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ནུམས་རང་སར་རང་བདེན་པར་གྱིག་གཏར་མ་འགགས་པའི་རྩལ་ཆ་བཟླ་
 ལམ་མེ་པར་གྲུབ་ཅིང་སྤང་ངམ་ཞེ་ན། འཇུལ་པའི་སེམས་འཇུལ་པ་དང་བྲལ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་དམ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་དག་པ་ན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུལ་ཆའི་ཚོགས་ཡུག་གི་སྤང་བ་ཐམས་
 ཅད་རང་སར་བདེན་པར་སྤྱད་གྱིག་གཏར་གྲུབ་ཅིང་བཟླ་ལམ་མེ་པར་ལུས་པར་མ་འཇུང་རྟེ། དེ་ཉིད་
 རང་བདེན་པར་རྟོག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་འཇུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་པར་ཞི་
 བ་དེ་ཉིད་པར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འཇུལ་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཉི་
 བར་ཞི་ན། དེའི་བཏགས་པའི་འཇུལ་ཆའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བདེན་པར་སྤྱོད་གཤམ་ཆུགས་པའི་
 རྒྱུར་ནམ་མཁའ་ཐོགས་མེད་ལ་སྒྲིན་དང་འཇའ་ཚོན་ཆགས་པ་དང་སྤྱོད་ས་མེད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་
 ཀྱི་ཡལ་བར་འཇུར་རོ། །འོན་རང་གི་སེམས་འཇུལ་པའི་ཚོགས་ཡུག་གི་འཇུལ་ཆའི་སྤང་བ་རང་ལ་
 རང་བདེན་པ་མ་འཇུལ་པ་ལྟར་སྤང་བ་གཏུག་མ་འཇུལ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་ནའང་
 རང་སེམས་འཇུལ་པར་མི་འཇུར་བའི་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་འཇུལ་པ་དང་མ་འཇུལ་པས་བཏགས་
 པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་ཡུག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་ཆ་དེ་གཏུག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བོའི་སེམས་ལ་
 སྤང་ཞིང་མཁའ་པ་དང་གཟིགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་སེམས་འཇུལ་པ་དང་མ་འཇུལ་པས་
 བཏགས་པའི་ཚོགས་ཡུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བོས་ཡོ་
 ཤེས་ཀྱིས་མི་མཁའ་པ་དང་ཁོང་དུ་མི་རྒྱབ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་འཇུལ་
 པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་པས་གཞན་གྱི་སེམས་འཇུལ་པ་དང་མ་འཇུལ་པས་བཏགས་པའི་ཚོགས་ཡུག་
 གི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ཀྱན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་འཇུལ་སྒྲིབ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བར་བྱས་ཟིན་པའི་རྒྱུར་དང་། རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་འཇུལ་པ་དང་བྲལ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་འཇུལ་ཚོས་ཚོགས་ཡུག་གི་ཤེས་པ་རང་ལ་འཇུལ་པར་འཇུར་བའི་འཇུལ་སྤང་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། འཇུལ་པའི་རྒྱུ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་འཇུལ་པའི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུལ་ཚོས་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་

བོས་མཁའའི་ཅིང་ཁོང་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འབྲུལ་པའི་སེམས་སྤྲུལ་འབྲུར་
 ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་འབྲུལ་པས་རང་འབྲུལ་པར་འབྲུར་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་འབྲུལ་པའི་
 ཆོས་རང་སེམས་ལ་སྤང་ཞིང་ཁོང་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་རང་སེམས་ཀྱི་པ་ལ་འབྲེང་ལྷག་རྒྱུ་པ་ལྟར་རང་ལ་
 འཁོར་ནས་འབྲུལ་པར་མི་འབྲུར་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སེམས་ཉིད་གཏུག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་
 འབྲུལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྲད་ག་པའི་ངོས་ལ་འབྲུལ་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་བྱད་ཀྱི་ལ་འཁོར་
 མ་ལུས་པ་མེ་ལོང་གཡའ་དང་བྲལ་བ། གཟུགས་བསྟན་ཏོ་ཙྏ་སྤྲུང་བ་ལྟ་བུ། རྟེན་ལྟུག་མ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་སེམས་འོད་གསལ་ལ་གྲོ་བྱུར་སེམས་ཙན་ཀྱི་སྤྱན་པའི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་
 ཆོས་ཅི་ཤར་ཡང་གཏུག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་སེམས་འོད་གསལ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྟོག་
 པ་ཙན་དང་སྒྲིབ་པ་ཙན་དུ་བྱེད་མི་ལུས་ཏེ། སྤྲུང་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་གྲོ་བྱུར་དྲི་མའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་སེམས་འོད་གསལ་
 སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ངོར་འབྲུར་མིང་ཀྱང་། ཕྱིས་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་
 པ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲོ་བྱུར་དྲི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞི་བ་ན། སྤྲུང་གྲོ་བྱུར་དྲི་མའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་
 དེ་ཕྱིས་སྤང་བ་མེད་པར་སེམས་ནད་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ལྟར་འབྲུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏུག་མའི་རང་
 སེམས་འོད་གསལ་བས་ནི་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཞུགས་པས་དེའི་ཕྱོགས་
 མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཀྱི་འབྲུལ་
 སྒྲིབ་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་འཆིང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སེམས་
 ཀྱིས་པས་གསལ་པའི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་སེམས་གཏུག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་
 པོ་འོད་གསལ་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་གྲོ་བྱུར་དྲི་མའི་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་ན་རང་སེམས་གཏུག་
 མ་འོད་གསལ་པ་དེ་ཉིད་རང་གཞན་ཀྱི་གྲོ་བྱུར་དྲི་མའི་འབྲུལ་སྒྲིབ་གང་གི་འད་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྟོག་
 པས་བསྟན་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཕྱོག་མེད་པར་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟེན་པས་གཏུག་མའི་རང་སེམས་གྲོ་བྱུར་དྲི་མའི་རྒྱ་དང་
 བྲལ་བས་གཅིག་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱད་དུ། གཏུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་དུ་སྤོང་དང་རྣལ་འབྱོར་

པ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་སྣང་
མི་སྣང་མཁའ་མི་མཁའ་སོགས་ཀྱང་ཐ་སྣང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པོར་ཀུན་རྫོབ་པ་དེན་པའི་ཆོས་ལ་རི་
ལྟར་རུང་པའི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་དབྱུང་པའམ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པོ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ལ་ནི། སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་
པོའི་སེམས་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་མཁའ་མི་མཁའ་སོགས་འགར་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་བརྟུབ་སྟེ།
ཤེས་བྱའི་ཆོས་སོགས་གྱི་སྣང་རྒྱལ་ནི་མ་བཟགས་པའི་རླུན་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་བཞག་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ལས་
ཡང་དག་པར་དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྣང་གི་སྒྲིབ་པས་མ་བཟོད་བྱུང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་
དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་ནས་རང་སེམས་གཉུག་མ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འདི་ཉིད་རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

༧༩ དེ་ལྟའི་རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཟག་
བཅས་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་སེམས་སྟེ་འཆི་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་
ནས། ཟག་མེད་དོ་རྗེའི་ལུས་སེམས་སྟེ་འཆི་དང་བྲལ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་མཐོན་དུ་
བྱས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་ཁམས་མ་ཉམས་པ་ལུས་སེམས་ལ་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་
བ་རགས་པ་མི་འཆར་པའི་དབེས་མཆོན་ལ། དཔེ་དེའང་ཐོགས་ཅམ་ལས་འདི་ལྟའི་དཔེ་ཡང་དག་
པ་ནི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟའི་གོ་འཕང་གི་རྟག་བདེ་དང་མཉམ་པའི་རྟག་བདེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་
པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བན་འཁོར་འདས་གྱི་བདེ་བ་ཉི་ཆོ་བ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོན་ཞིང་
བཟོད་པར་མི་རྟུས་པས། ལྷག་པའི་ལྟེ་ཐོག་དུ་སྤྱང་ཅིའི་ངོ་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདི་ལྟའི་
གྲུབ་བདེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནང་ཕན་རྒྱུན་དུ་ནི། བར་རིག་འབྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཞེས་པ་
རྣལ་འབྱོར་མཐོན་སུམ་གྱིས་ཕན་རྒྱུན་དུ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བྱུང་ཆེས་ཆེར་གྲུབ་སྟེ། བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་ཕྱོད་པའི་
བསོད་ཆོགས་གྱི་དོ་རྗེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་རྒྱུབ་རྒྱལ་ལ། གསང་སྟགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལས་རྣལ་
འབྱོར་པོ་མོ་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆོགས་སོགས་ཕྱུར་བདེའི་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཟབ་རྒྱས་ཆེས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུབ་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བདེ་ཆོགས་གྱི་ཕྱོད་པ་བཅོམ་
ལྟོན་འདས་ཡབ་གྱིས་ཡུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་མཆོད་པས་དབྲུས་དགུར་ངོ་ལ་པའི་

བསོད་ཚོགས་ལ་མངའ་བཞེས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཡབ་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་འཚོ་
 ཁིང་གཞིས་པར་མཛད་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་འཚོ་ཁིང་གཞིས་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནང་པས་རྒྱུ་ལ་བདེ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པར་མ་ཟད།
 རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་པན་རྒྱུ་མདོན་སྲུང་དུ་ཉམས་སྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་སྲུག་ལྷག་ཅིང་འབྲོང་
 པས་བསག་སྦྱང་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་གྱིས་བདེ་སྲུག་ཉི་མེ་བའི་
 རྒྱའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲོ་བྱར་དེ་མའི་སེམས་ལ་རྟགས་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་སར་དག་པས་འཁོར་
 འདས་གྱི་རྒྱབ་སྒྲོས་གྱི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་
 འདས་གྱི་འཆིང་བ་གང་ལའང་ཡ་མི་ར་བ་སེང་གེ་གཅན་གཟན་སྲུ་ལའང་མི་སྒྲག་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྙིང་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འོད་གསལ་ལ་བའདི་ལ་བརྟེན་
 བས་སྒྱིར་སྤྱིད་ཞིའི་སྒྲོན་ཡོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། རྩད་པར་འཁོར་འདས་གྱི་བདེ་དགེ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བ་ནི། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས་གང་འདོད་པའི་བདེ་འབྲས་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །
 དེ་ཡང་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྙིང་པོ་གཟུགས་འཛིན་སྒྲོ་བྱར་དེ་མའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་
 པ་འོད་གསལ་ལ་བན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིག་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཉིད་གྱིས་
 སྒྲོ་བྱས་གྱི་འཁོར་འདས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་རིག་པའི་བྱ་བ་
 དང་བྲལ་བ་ན། སྒོན་གྱི་དགོ་ཚོགས་གྱི་བསགས་འབྲས་དངོས་པོའང་ལེམས་ཚོས་ཙམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེན། རང་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྙིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་དེ་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྒྲོའི་བྱ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ལེམས་ཚོས་ཙམ་
 གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའང་སོ་སོའི་ཡིད་
 རིག་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་དང་མཐུན་པར་བསམ་པ་བསྐྱང་བའི་བྱ་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་ལེམས་སྟོང་རང་
 དགའ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞུག་མ་རང་སེམས་བདེར་གཤེགས་སྟེང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བས་འཁོར་
 འདས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པའི་དཔེར། དཔལ་ཆེན་ས་ར་ཉ་ས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔེར་མཛད་དེ།
 རི་རྒྱུད་དུ། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤྱིད་དང་ལྷ་རུ་འདས་འཕྲོ་བ། །
 འདོད་པའི་འབྲས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་པོ། །ཞེས་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་སེམས་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུར་
 རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་གཏུགས་སེམས་ཉིད་ཆོས་ཅན་སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་གཏུགས་མ་
 སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་གཅིག་གོ་གཅིག་གིས་མི་འགོགས་པར་རྒྱ་
 ལ་རྒྱ་བཞག་པ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་བར་འབྱུང་བས་དེའི་ཆེད་དུ་ལེགས་པར་འབད་བར་བྱའོ། །

༡༥ དེ་ལྟར་ཆོག་ལྷག་ཏུ་བཀའ་རྒྱལ་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཐོག་ཅན་དུ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་གནས་
 གྲང་། རང་ལ་མཛོན་དུ་མི་འབྱུང་བའི། རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རང་སྒོས་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒོ་བྱར་དྲི་མའི་སེམས་རང་ལ་མཛོན་དུ་ཐུར་ཅིང་
 ཆོས་གསལ་བ་ཉམས་སུ་ཐྱུང་བས་དེས་སྒྲིབ་པས་རང་སྒོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་དེ་
 བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒོ་བྱར་དྲི་མའི་སེམས་
 དེ་ཉིད་རང་ལ་མཛོན་དུ་ཐུར་ཅིང་ཉམས་སུ་ཐྱུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་དང་། ལྟར་མཐོང་གི་
 གང་ཟག་ཅེས་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤིག་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོར་བསགས་པས་འཁོར་
 བའི་གནས་སོ་སོར་རང་དབང་མེད་བཞིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བས་སོ་སོ་སྒྲེ་པོར་ཡང་འཛིག་གོ།
 འོན་གཞུང་འཛིན་གྱི་མ་ཤིག་པའི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུར་དབྱིངས་སུ་
 ཡལ་བའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ལེགས་པར་ཆང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འཁྲིག་པ་ན་པ་ལོལ་རང་སེམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་
 དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ལྟར་མཐོང་གི་རྣམ་ཤིག་འགགས་ནས་དེའི་ཕྱལ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཕྱེད་འཆིང་གིས་གནད་དུ་བསྐྱེན་པ་ན་ལྟར་མཐོང་གི་རྣམ་ཤིག་འགགས་ནས། དེའི་ཕྱལ་དུ་རང་
 སེམས་འོད་གསལ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མཐོང་བར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བྱར་ཡོད་ཀྱང་།
 དཔལ་མ་ར་ཉལ་དང་། ཤ་བ་ཤིང་བར་ཐུག་ཡལ་སྐྱས་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་བ་དག་གིས་ལྟར་
 མཐོང་གི་རྣམ་ཤིག་འདི་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ལྟར་མཐོང་གི་རྣམ་ཤིག་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་གསལ་བའི་

སེམས་མཐོན་དུ་བྱར་ཡོད་པས་ཆོས་རྒྱུ་འདི་ལ། དཔལ་སྒྲུབ་པོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྟར་
 ཅིག་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱིད་སྒོལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྩེ་མཐོང་གི་རྣམ་ཤིག་མ་ཤིག་
 པའི་རང་བཞིན་བུན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་ཤིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིམ་བྱས་པས། མ་
 ཤིག་པའི་རྣམ་ཤིག་པའི་རྩལ་མཚང་རྟོལ་བས་རྣམ་ཤིག་དེ་མ་ཤིག་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཤིག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡི་ཤེས་སུ་ལྷུང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་
 པོ་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མུན་པའི་དགྱིལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཤར་པ་ལྟ་བུ་མ་
 ཤིག་པའི་ཤིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཞི་མེད་དུ་དག་ནས་ཤིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཁོང་ནས་
 ཤར་པ་ཉི་མར་རྒྱབ་པ་མེད་དེ། ཡི་ཤེས་དེ་སྒྲོག་ལྷུང་དུ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་ཤིག་པའི་རྒྱ་དྲུངས་ལྷུང་བར་
 བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་རང་ཤིག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ཤེས་རབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འོད་
 གསལ་པའི་དོན་གཉིས་ངོ་འཕྲོད་པ་ན་མ་ཤིག་པའི་རྣམ་ཤིག་གི་བརྗོད་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་གི་སྒོ་དང་
 བྲལ་བས། རི་སྐད་དུ། བརྗོད་བྲལ་ཉམས་སྦྱང་སྒོ་དང་བྲལ། །དོན་དང་སྒོ་སྦྱང་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་
 འབྲུང་ལ། དེ་ལྟར་ཤིག་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་མཐོན་དུ་ལྷུང་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་
 མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་མ་བསམ་པར་འབད་མེད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་ཤིག་པ་ཡི་ཤེས་དེ་འང་
 གཟུང་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་འོད་རབ་དུ་གསལ་བས་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་སུ་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས།
 འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ལ། །ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་སྤྲད་ཀྱི་ཆོས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་ཤིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཉི་བར་འབྲུལ་པའི་སྤྲང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་སེམས་འོད་
 གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤེས་པས། དེའི་ཉི་བར་སྦྱང་བྱ་ལ་ཞེ་འདོད་དང་
 བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྲང་གྲགས་སེམས་སུ་ཤེས་པས་ཞེ་འདོད་བྲལ། །དག་འདད་སྒྲོ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་
 པར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ན་མ་ཤིག་པའི་རྣམ་ཤིག་པ་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་བག་ཆགས་དག་
 པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་སེང་གེ་ལྟར་ཡ་མི་རབ་དང་། རང་སེམས་
 འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དེ་རི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའི་བལྟ་བུ་དེ་
 བེ་ལུལ་དུ་དབྱེད་དུ་མེད་པའི་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བལྟ་བུའོ། །བལྟ་བུའི་རང་སེམས་འོད་གསལ་

པའི་སྒྲུང་བ་དང་ལྟ་བུ་དྲེ་གི་སེམས་ཤིག་པ་ཡི་ཤེས་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བར་འདྲ་མི་འབྲལ་བ་ནི་
རྟོགས་པ་ནང་ནས་ཤར་བའི་སྒྲོམ་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྒྲུང་སེམས་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་དང་ཆབ་རོམ་བཞིན།
དོན་དེ་གཅིག་ཏུ་གོ་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། །དེ་དོན་ནང་ནས་ཤར་ན་ཉམས་སྦྱང་ཡིན། །དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་
འཛིག་ན་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རག་དོན་སྒྲོམ་ལྟ་སྟོན་ལྟ་
བ་ནི། རང་སེམས་འོད་གསལ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོད་དུ་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ལྟ་སྒྲོམ་བྱས་སོ་ཙམ་གྱི་བྱེད་པ་མཐར་ཕྱིན་
དགོས་པའི་དོན་གྲུབ་པས་ཐ་མལ་ཤེས་པའི་རང་ཞལ་གཞན་དྲིང་མེད་པར་གཞལ་བྱ་དང་བལྟ་བྱར་
ཡོད་པས་སྒྲོམ་ལྟ་སྟོན་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་བདག་པོའི་ལག་ཏུ་གཏད་པ་ནི། བལྟ་བྱ་ཐ་མལ་གྱི་
ཤེས་པ་ལ་སྒྲོ་བྲལ་བྱར་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོང་དུ་གྱུར་ནས་ལྟ་སྒྲོམ་འབྲལ་མེད་དུ་སོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་པ་
དེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲལ་སྟགས་འཕགས་པའི་རྟོགས་སྟོན་མི་སྟོན་ཅི་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འཇུག་འབྲུག་པས་འཕགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་གྲུབ་
པ་ཆེན་པོའི་ས་ལས་མི་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲོམ་བདག་སོ་སོའི་ལག་ཏུ་གཏད་པའམ་
འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བྲམ་མེ་ཆེན་པོ་མི་ལ་སྐྱུ་དྲིན་རེ་ཆེ། འདི་ལྟ་བུའི་
ཐབས་བྱས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་ན་སྒྲོམ་སྦྱར་གྱི་མན་རག་དོ་མཆར་ཆེ་ཡང་། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་
མཛོད་དུ་བྱས་པ་ན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་རང་ཉམས་ཀྱི་བདེ་དགའ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། རང་གི་དོ་
བོ་ལས་བཟང་རུ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་མན་མེད། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཡོ་གྲོལ་དུ་སོང་བས་སྤང་སྤང་
མེད་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོང་པ་སྒྲོང་དུ་རྒྱབ་པས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་མ་ཆོད་པའི་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅས་
བཀའ་སྩལ་པས། སྤྲིད་ཞི་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་དང་གང་ཟག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིང་ཁོང་རུས་
པའི་གཉིང་ནས་སོས་པ་མི་བཟོད་པར་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་དྲིན་སྩལ་བ་པོ། རྗེ་སངས་རྒྱུས་མཉན་པ་གྲུབ་
ཐོབ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་དྲིན་རྒྱ་མེད་པ་དྲན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
འདུད་དོ། །ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་ཙན་ཟེར་བ་དེ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག ཕྱིན་སྒྲོབས་
དང་རུས་པ་ཙན་ཟེར་བ་དེ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག རོ་འཕྲོད་བྱུང་། དེས་ཤེས་སྒྲེས་བྱུང་། སྒྲིང་
ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་དབང་མི་འདུག་གོ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་དད་པ་མི་སྒྲེའི་བའི་ཐུན་ཐབ་

མི་འདུག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་འདི་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་གི་ཆེད་དུ་སྐད་ཅིག་མེད་ལུས་སྟོན་གྱི་
བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཆད་ཆད་འབད་བར་གྱིས་ཤིག། མཁའ་དང་མཉམ་པར་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བདེ་ལེགས་
འབྱུང་བར་འདུག་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པར་སྒྲུབས་ཤིག།

༧༥ དེས་ན་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་མཛོན་དུ་འཆར་བའམ་མཛོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲིན་གཏོང་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་པ་དག་ལ་སྤྱད་ལྟ་ལྟོས་གྱི་ནུལ་འབྱོར། བསྐྱེན་སྒྲུབ་
བསྐྱེས་བརྗོད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཕྱག་ཀྱི་ཆུས་འདེབས་གང་གི་བསྟོད་ཆོགས་ལས། འདི་ལྟ་འོ་རྟོགས་
བ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་ནས་དེ་ལྟ་འོ་རྟོགས་པ་ལ་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བདག་རྒྱུད་ལ་བྱིན་གྱིས་སྤབས་པའི་ལས་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཐོགས་པའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཉིད་ལ་མོས་གུས་གཏོང་ཁེལ་གྱི་དང་པ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བསྟོད་ཆོགས་ཉིད་
ཐབས་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་འོ་སྒྲིམ་མིན་པོ་ཆེ་རྟོགས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གང་ཟག་ལ་དང་
སོགས་གྱི་དགོ་བའི་ལས་འབྲེལ་ཡོད་ན། ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལས་སྒྲིམ་མིན་པོ་ཆེ་
དེའི་ཐུགས་རྗེ་དང་རུས་པ་ཆད་མ་མཆིས་པས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་སྒྲིབ་པར་རུས་པ་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་མོས་པའི་
དགོ་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་སྒྲིན་པ་ནི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་གི་རྫོགས་ནས་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་
རྟོགས་པ་དང་གིས་འཆར་བར་འབྱུང་བས། ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མོས་གུས་གཅིག་ཆོག་
རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

༧༦ མོས་གུས་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་འོ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་སྒྲིམ་བཅུང་ནས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ལ་ལོ་གངས་དུ་མར་ཉིན་མཆོན་ཡངས་མེད་
ཀྱི་སྒྲུབ་པས་མ་གྲུབ་ཏེ་ཡི་ཆད་ཅིང་སྒྲིབ་ལུག་པ་ནི་སྟོན་ཆོག་གས་ལོག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་སྒྲི་
མིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་མོས་གུས་བཅོས་མིན་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲིམ་པ་ལས་དགོས་དོན་བདེ་སྐྱེད་ཏུ་འབྲུབ་
པ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་སྐུ་པོ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ནུལ་བར་ཐར་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་
སྐད་དུ། བཀའ་གང་མས་ཀྱི་གོགས་པོ་རྣམས་བྱ་ཆ་ཆོས་སྤྱད་མང་དུ་བྱེད་པའི་རམ་མ་བཏེག་ན་མིག་
སོག་པར་འདུག་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་རམ་འདེགས་བྱས་པས། རྒྱར་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་

ཡལ། དཀའ་བྱུང་བྱས་པས་ལུས་སྐྱམ་སྟེ། སྤྲུལ་འཁུལ་ནས་བྱེ་མ་བཅོམ་བ་ལ་མར་ཁུ་མི་འོང། ལུངས་
 ཀར་ལ་མར་ཁུ་ཡོང་བ་ཡིན། ལུས་བཅུད་མེད་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་ཡོང་གསུང་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་ཤོར་དེར་བྱགས་མ་བཤེད་ནས། དང་ལ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲལ་བ་རང་མེད་ལས་ཆེ། སྤར་གྱི་
 བཀའ་གདམས་གྱི་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་སར་འགྲོ་དགོས་སྐྱམ་པ་ལས། ཡང་བྱགས་དགོངས་བཏང་བས།
 དཔེ་སྤྲུལ་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་དུས་སྟེ། ལུས་ངག་དགེ་
 སྦྱར་མ་བརྩོན་ཅིག། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡལ་ཉེན་ཡོད། གསུངས་བ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག དཀི་དབྱལ་
 བར་ད་ལྟ་རང་སོང་ནའང་སོང། སྤྲུལ་དེ་ལ་ལྟས་པ་འཆའ་བ་ཡིན། རྗེ་ཁོང་རང་མཁུན་སྐྱམ་པའི་སྒོ་
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་སྟེ། སྒོ་ཁེལ་ངེས་སུ་བཀའ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དར་ཅིག་ན་རྗེ་
 བཅུན་གྱི་སྤར་བ་ཤར་བས་མདུན་དུ་ཚོན་གྱིས་བྱོན། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་པར་དྲོད་གྲོད་དུ་རྒྱུད་
 བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་སྟེམ་ཏེ་མཁུར་བཞེངས་པ། ཞེ་མའོ།
 རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་འདི། ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་པ་གཅིག། རྟག་ཆད་གཉིས་དང་བྲལ་
 བ་གཅིག། ཁོས་བཟུང་མེད་པར་གསལ་བ་གཅིག། ཡེ་ཤེས་ཡིན་མྱིར་སྟེམ་འཛིགས་བྲལ། སྒྲོས་བྲལ་བཤེད་
 བའི་ངོ་བོ་ཅན། ཁད་མིགས་པའི་ཡུལ་མེད་ངོ་བོ་གསལ། བཤེད་བཤེས་བཟུང་མེད་པའི་ཉམས། ཁོང་པལ་
 ཤེས་གསལ་པའི་ཉམས། འབད་རྩལ་མི་དགོས་ཡེ་གསལ་ཉམས། འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
 གཉིས་མེད་ཉམས། ཁད་གསུབ་མེད་པར་འོད་གསལ་ཉམས། རེ་དོགས་མེད་པར་འབྲས་ཐོབ་
 ཉམས། ཁོན་དང་སྒོ་དུ་འབྲོད་པས་ངོ་མཆར་ཆེ། ཁོས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྟེམ་པས་འགྱུར་ལྟོག་མེད། ཁོས་
 ཐམས་ཅད་རྩལ་དུ་ཤེས་པས་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་མེད། རྣམ་རྟོག་སེམས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་སྤང་གཉིས་
 དང་བྲལ། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་དགོས། རང་སེམས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་
 ཆོས་སྐྱེ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ། རེས་གསུངས་ཏེ། བོ་དྭོ་ཙེ་ལྟོག་ཐེང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མའི་སྤོང་
 པོ་གཅིག་ལ་བརྟུན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལུང་བསྟན་ན་ཤིང་འདི་ལ་
 ཁྱོད་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། བོ་དྭོ་ཙེ་དེ་ལྟར་མ་ལ་འབྲལ་དུ་སྟེམ་སོ། ཁདེ་དུས་སུ་རང་
 གི་སེམས་སྟེམ་པའེད་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། རྣམ་པ་གསལ་པ། ཅིར་ཡང་སྤང་བ།
 ཅིར་ཡང་བརྟུབ་པ་ངོ་མཆར་ཆེ་གསུང་ནས་མཁུར་གསུངས་པ། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སྤོང་བ་འདི། ཁོས་

ལྷ་བ་ཡིན་པར་དགའོང་གིས། བཅའ་ལ་གཞི་བཞུགས་པའི་མེད་པའི། སྒྲིམ་པ་ཡིན་པར་དགའོང་གིས། སེམས་ལ་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་པ་འོ། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་དགའོང་གིས། རང་ལུས་ལྷག་པ་ཞེན་མེད་པའི། སྦྱོང་པ་ཡིན་པར་དགའོང་གིས། རང་ཤེས་ངོ་བོ་སྦྱང་གསལ་པའི། ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་པར་དགའོང་གིས། ཐོབ་མེད་རང་སེམས་རྣམ་དག་ནི། འབྲས་སྒྲུ་ཡིན་པར་དགའོང་གིས། ཞེ་མ་རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་། རྒྱ་ཡི་དུས་ན་འབྲས་སུ་འདྲེད་ངོས། རྟོགས་ཤིང་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། མཚན་མའི་དྲི་མས་མི་གཤོག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མྱིག་འཕྲོ་ཆད་ཀྱང་སོ་མ་སོང་ནས་འོལ་ཁར་བྱོན་ཏེ་དགོ་ལུང་དུ་བྱག་ཐེབས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོག་ས་སོགས་གི་རྒྱལ་བོ་བྲུ་མ་དམ་པ་ལ་མོས་གུས་དཀར་པོ་ཅིག་བྱུང་འདི་ཁོ་ན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༡༥ དེ་ལྟར་རྩོམ་པོ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་ཉིད་སྦྱོང་བྱུང་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་རྩོམ་འབྲས་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྟེན་ན། སེམས་སྦྱང་གྱི་སྦྱང་དུ་མྱིག་སྦྱོབ་གྱི་གཉེན་པོར་འཁྱུར་བའི་དད་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་བསལ་པའི་མཐུ་སྤང་གཉེན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ན་ལུན་པའི་ཆོག་ས་རང་དག་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་བསལ་སྦྱོང་གནད་དུ་མ་སོང་ན་ལུས་ཀྱི་དཀར་འབྲུབ་དང་དག་གི་བསྐྱེད་བརྟེན་ཉི་ཆོ་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་འབྱུངས་ཀྱང་ལུས་སེམས་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་མི་འཁྱུར་ཏེ་འཁྱུར་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ནི་མིན་པ་ལ་ཐབས་སུ་བརྟུང་ནས་རི་ཙམ་འབད་ཀྱང་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཕྱི་ལོ་པའི་བཀའ་འབྲུབ་དང་བསྐྱེད་བརྟེན་དུ་འཁྱུར་བ་ལ། ཆོས་ཆོས་སུ་འགོ་བའམ་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སོང་བས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བྱ་ཆ་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ལས་སུ་སོང་བ་ལས། ལས་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རྣམ་གཤེད་དུ་སོང་བས་སྦྱར་གྱི་ཏིང་པེ་འཛིན་དེ་ཤོར་བར་འདུག དེ་ཡང་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏེ་པའི་ཞལ་ནས། རང་རྩོམ་ས་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་འདི་ཅིས་ལན་ན། ཆོག་ས་མ་བསལ་གས་པས་ལན། ཆོག་ས་ཀྱང་རི་ལྟར་མ་བསལ་གས་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱོལ་རུས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷན་པའི་བྲུ་མ་དམ་པ་མཐུལ་ནས་དེ་མཉེས་པར་འཁྱུར་ཞིང་། དེས་གང་གསུངས་སྐུབ་རུས་པའི་ཆོག་ས་མ་བསལ་གས་པས་ལན་པ་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཆོག་ས་མ་བསལ་གས་པ་མ་གཏོགས། རང་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་

མེད་ནས་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་དགོ་ཚུགས་མ་བསགས་བྱ་བ་མེད་པ་ཅིག་
 བསགས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་རྟེན་འདྲེ་ཙམ་ཞིག་འཕག་མ་རུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་སྒྲུམ་
 བོ་པ་ལ་ལུས་ངག་གི་དགོ་ཚུགས་ལ་བརྩོན་པ་སྐྱད་བྱས་པས་རྟོགས་པའི་དོགས་ཐོན་དུ་ཤིང་པ་ལས་མ་
 ཐོན་པར་རྟོགས་པ་ཉམས་པའི་ཆེ་རྟོགས་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་བྲགས་དགོངས་
 མཛད་པ་ན། དག་ཞན་ཐབས་ཤེས་གང་གིས་ཀྱང་བདག་གི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པས། བདག་
 རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པའི་དགོ་ཚུགས་ཀྱི་ལས་འབྲེལ་བཟང་པོ་སྟོན་སོང་གི་རྗེ་
 གྲུ་མ་ནི་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལ་ཉིད་དུ་ཤིང་པ་ཇི་དེ་ཉིད་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་དགོ་ཚུགས་འདུན་པ་དྲག་
 བོ་ཆེ་ཆེར་བསགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་དུ་རྟོགས་པ་འཆར་བར་ཐག་ཆེད་པའི་དགོན་མཆོག་
 བྲགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས་རུས་ལས་མ་ཡོང་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྗེ་ཆེན་
 བོ་མི་ལ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་སོགས་འཁོར་བའི་སེམས་ཙན་རྒྱུབས་མགོན་མེད་པ་རྣམས་སྦྱོབ་
 པའི་ཆེད་དུ། བསྐྱལ་བ་གངས་གཞལ་དགའ་བར་གཏུལ་བྱའི་རིགས་དང་སྐྱལ་བ་དང་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 སད་ཅིང་སྦྱོར་བར་གྱུར་པ་དག་གིས་དད་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགོ་རྩ་སོག་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་དལ། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ཉིད་མཐོང་ཐོས་དུན་ཤིང་ཙམ་གྱི་མདོ་ཉིད་དུ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 རྟོགས་པ་རང་འབྱུངས་སུ་སྦྱས་ནས་སྦྱོན་གྲོལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ནས་ད་ལྟ་ཕྱིན་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 གྲུ་མ་ཁྱེད་ལ་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྟེ་བའི་བྲགས་རྗེ། མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས། སྦྱོབ་པའི་རུས་མཐུ་
 ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངའ་བས། བདག་སོགས་འཁོར་བའི་སེམས་ཙན་རྒྱུབས་མེད་མགོན་བུ་ལ་
 རྣམས་དེ་ལྟོས་རྒྱུབས་མཆོག་ཁྱེད་ལ་བཅུས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་དུག་སོལ། སྤྱིད་པ་དང་ཞིབ་པའི་
 མཐའ་གཉིས་ལས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་གཏིང་སྟོ་འབྱུར་བ་མེད་པར་ཁེལ་བའི་གསོལ་བ་གནད་དུ་
 ཐེབས་པར་བཏབ་ཅིང་། བཏབ་པའི་དགོ་ཚུགས་ཀྱི་མཐུས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྦྱོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་
 མ་འགྲིབ་དུ་རུང་ཞིང་། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱེ་རུང་གི་དགོ་ཚུགས་ཀྱི་དབང་པོ་སྦྱོན་པའི་
 རྒྱད་ཅིག་དེར། རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལའི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱང་པ་རྗེ་སྒྲུམ་བོ་པའི་སྦྱན་དང་བྲགས་ལ་
 མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་སྦྱོབ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དང་བར་

གྲུང་པ་ལས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་ལེན་གྱི་ཆགས་པའི་མེདྲོད་
 སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དོན་རྗེ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆགས་ཆེན་རབ་ཏུ་འབར་བའི་མེདྲོད་ཉམས་
 པ་མེད་པར་སྤོང་ཏུ་ཆུང་དེ་ཆུང་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་ཆུའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རབ་ཏུ་ཞུ་བ་ལས་ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་སྐྱ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་ཉེ་དུག་ཡབ་ཡུམ་ཁ་སྐྱོར་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རང་འོད་ཀྱི་རིག་མ་
 དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་
 དང་འདྲུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུམ་པར་རོལ་པ་ནམ་མཁའི་མཐར་
 ཐུག་པར་མཉམ་པའི་མཆོག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པ་བརྟེན་སོ། །དེའི་ཆོར་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འབྲལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་གྲུབ་པར་མ་གཟིགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་རང་བདེན་པར་
 ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་ཅམ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཆད་པ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་
 བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ཅམ་དུ་བྱ་བྱེད་བཏུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཏུབ་ཀྱང་བྱ་བྱེད་རང་
 བདེན་པར་ངོས་བཟུང་དུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་མེ་ཡོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཉིན་ཏུ་
 གསལ་བ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་རྒྱུན་པར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་མ་འོངས་
 པའི་ཕྱི་མཐའ་མི་གཏུགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་ཞིང་། དེས་ནི་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་གཅིག་
 པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པར་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་ཞིང་གོ་མ་འགགས་
 པ། དེ་ལྟར་མ་འགགས་པའི་དོན་རྗེ་གསུམ་བདེ་དགའི་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་དཔྱེས་དགུར་རོལ་བ་ལ་གོ་འགོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཅུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་
 ལ་དབང་ཐོབ་པ། དེ་འབད་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་གསལ་འབྱེད་མེད་པས་རེས་ག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་ཅིང་ཕྱིན་ལས་དེའི་བྱེད་པ་

གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དང་མ་དང་གྱི་སྐྱོན་འབྱེད་པ་དང་། མི་འབྱེད་པའི་དགག་སྒྲུབ་གྱི་དེ་རྒྱུད་ལ་
 བྱིན་ལས་གྱི་འཇུག་པ་འཕེལ་འགྲོལ་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་འཇུག་ཅིང་བྱེད་པས། མ་ཁང་མ་ཉམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྤང་པོ་གཞལ་དུ་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མི་རྒྱུས་པར་མི་འགྱུར་
 བའི་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བས། གདུལ་བྱ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོའི་འཇུག་
 པ་སྤྲད་པས་སྤྲད་ཅིག་དེར་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བའི་དོན་ཡོད་པས་ངོ་ཚར་ཆེའོ། །འདི་ལྟའི་རྟོགས་པ་སྒྲིམ་
 པ་ན་འགྲོ་དོན་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རེས་པ་མི་འབྱུལ་བས་འགྱུར་རྟོག་མེད་ཅིང་། འཁོར་འདས་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དག་མ་དག་འཛིང་གྲོལ་སྤྲོ་ཆོགས་པར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོབ་རྫུན་ཆོས་ཅམ་
 དུ་ཟད་པས་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དེར་གྲུབ་པའི་ཞེན་འཛོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཁིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་
 གྱི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྣམ་རྟོག་སངས་རྒྱུས་གྱི་དུས་སུ་མུང་འདས་གྱི་རྣམ་མཁུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉུག་
 མ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་སྒོ་བྱུང་དྲི་མའི་སེམས་དག་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སུ་ཟད་ཅིང་། མ་
 དག་སྒོ་བྱུང་གྱི་སེམས་དེ་འདྲ་གཉུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུལ་པར་གྱུར་བའི་འབྱུལ་
 ཆོས་ཅམ་ལས་མ་འབྱུལ་པའི་སྤང་སྤང་གི་གཞིའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས། སྤང་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་
 ཁིང་དུག་ལྡེ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡེ་པོ་འདྲ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་འཁོར་བའི་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱང་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་དུས་ན་མུང་འདས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྒྲུབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་སོགས་རང་
 གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན་དུག་ལྡེ་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ལྡེ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
 གོ་འཕང་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ན་སྤྲོ་ལྡེ་དང་བདེ་བ་ལྡེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱུག་པས་ལའི་གནས་ལ་མ་ཆགས་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་.....
 ཆགས་ན་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྒྲོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམ་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྒྲིབ་
 སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟའི་བྱེད་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ན་ཆོས་
 སྒྲའི་མཛོད་པ་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཐོབ་པ་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལྷུང་སེམས་.....
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་པའི་

ཆེད་དུ་ཕྱེད་མ་ལ་པོ་རྟོ་ཙེ་ལྷེད་བ་བརྟུང་བས་ནས་བདེན་སྟོང་བས་བརྟུང་བས། དེ་ཉིད་དུ་པོ་རྟོ་ཙེ་ལོ་
 འབྲས་མེ་རྟོག་དང་བཅས་པ་འབྲུངས་སོ། ། དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་དེའང་རི་ལྷ་བྱུ་ཞེན། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་
 བརྟུངས་པའི་སྦྲུང་སྤྱིད་ལ་ཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་ལྟར་སྦྲུང་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། ཙེ་རྩམ་
 བར་སྦྲུང་ཡང་ཙེ་འོ་ཁོར་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྟོས་པའི་དབང་གིས་རྩམ་པ་གསལ་བར་ཙེ་ཡང་
 སྦྲུང་ཞིང་བརྟུང་བ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་མངའ་བརྟུངས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྟུངས་པའི་སྦྲུང་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་འདོད་དགྲུར་བསྦྲུར་བས་བདེན་གཤིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱུལ་བསྦྲུར་བཞེགས་་་
 བཞུད་འགོ་འོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བར་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་
 ཉིད་ཆོས་ཅན་འོད་གསལ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་སྦྲུང་བ་ཉིད་དེན་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་གོ་གཅིག་གིས་
 མི་འགོགས་བཞིན་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་་་
 འགལ་བ་དེ་ནི་སྤྱིད་ཞིག་ཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པར་འདོད་པའི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དག་ཟོད་དེད་ལྟ་ཤེས་སོ་
 དེ་ལྟར་བལྟ་བའི་ལྟ་མཁན་གྱི་གདོད་མའམ་ཐ་མལ་ལམ་འབྲུལ་བྲལ་ལམ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་
 གིས་ཀྱང་མི་ཆོད་པར་མི་ཆད་དུ་མི་ཡིངས་པར་འབྲུང་བ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་དག་ཟོད་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས་གཞན་དུ་གོམས་བྱའི་སྒྲོམ་པ་བྱར་མེད་དོ། ། དེ་ལྟའི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་ཙེ་རིག་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་རིག་ཙམ་ལས་ཡུན་རྒྱུགས་སྤྱབ་བམ་དབྱུང་བཟོད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་དུ་
 ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་སྦྱང་ཡིན་པར་དག་ཟོད་ཤེས་ཏེ། རིག་པ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་འདས་ཀྱི་ཉམས་མ་སྦྱེས་ན་སྤྱིད་ཞིའི་ཅ་བ་གཅོད་མི་རུས་ཏེ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྦྲུང་པའི་དྲན་
 པ་དྲན་མེད་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱང་བ་ལས་་་
 མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་སྒྲོ་འདས་བྱར་མེད་དུ་སྤང་བན། རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གང་གིས་
 ཀྱང་མ་དྲངས་པའི་སེམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་ནི། གནས་རྟོགས་
 པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་དག་ཟོད་ཤེས་ཏེ། རྟོགས་མེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་ནི་དེར་འཛིན་མེད་པས་
 ངེས་པ་མི་བརྟན་པ་དང་རྟོག་པས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཙམ་ལ་གནས་རྒྱུ་ལ་གང་དང་གང་
 ཡིན་པ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟའི་ངེས་ཤེས་ནི་ངེས་ཤེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
 རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གི་འདུལ་ལ་འཇུག་པ་ཆད་པའི་ངེས་ཤེས་ནི། མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་

མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཏེ། ངེས་ཤེས་དེ་ནི་ངེས་ཤེས་གཞན་གྱི་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རྟོགས་
 པའམ་མཁུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྒྲོག་སྒྲུམ་རང་ལུགས་ལྷག་པར་བཞག་པ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་དག་གཞན་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟའི་རྟོགས་པ་སྦྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལས་
 གཞན་པའི་སྤྱོད་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་རང་རིག་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་འགྲོ་
 བའི་དོན་འབད་མེད་དུ་གསལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་པར་དག་གཞན་ཤེས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཆོས་ཉིད་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཆོས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་ཅན་གྱི་ཡོ་
 ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཆོས་སྒྲུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་གཞོན་ནས་སྒྲིབ་པས་རྒྱལ་པར་
 དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒྲོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་ཁྱིམ་ནས་དག་པས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་སེམས་རང་
 གི་དོ་ལ་སྤར་དྲི་མ་མ་དག་པ་ཞིག་ཕྱིས་དྲི་མ་དག་པས་བཟང་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐོག་མེད་རང་
 སེམས་རྒྱལ་དག་འདྲི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དག་གཞན་ཤེས། །དེས་ན་སེམས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱའི་དུས་ནས་རང་གི་དོ་བོ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྒྲེས་པས་དྲི་བལ་གྱི་འབྲས་
 བྱུར་གནས་པས། རྒྱའི་དུས་ནས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མི་འགལ་བས་དེ་ལྟར་རང་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་
 ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་སྤར་རྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྤྱར་སྒྲོ་ཕྱིན་ལོག་གི་སེམས་འོད་
 གསལ་ལ་མ་ཆེན་མའི་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པས་མི་གཡོགས་པར་སྒྲོ་འབྲལ་པས་མ་བཅོས་པ་རང་བབས་
 སུ་བཞག་པར་འཆལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །

༡༤ འོན་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉེག་མ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་བ་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་
 པ་དེ་རང་གི་དོ་བོ་རྩེ་ལྟར་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་ཅེས། རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་རྒྱལ་བུམ་སྤྱིངས་སྤྱིང་པོའི་དོ་བོ་ག་
 དར་གྱི་ཞུ་ལན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་བསྒྲུས་ཏེ་བརྟུང་དཔར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་རིག་པའི་
 དོ་བོར་སྒྲུམ་པའི་རིག་པ་དེ་ནི་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་ལས་རྒྱུང་ཆད་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་
 གཞན་རིག་དང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་ཆད་པ་མིན་པའི་ཁ་ནང་ལྟའི་ཤེས་པ་གསལ་བའམ་མི་གསལ་
 ཀྱང་རུང་། ཟུང་བ་ཅན་གྱི་དོ་བོར་སྒྲུམ་པའི་རང་རིག་པའང་མ་ཡིན་པའི་རང་གཞན་གང་གི་རིག་པར་
 ཡང་ཡུང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་བརྟུང་བ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་བཟོད་མི་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་
 དེ་ལྟར་འདྲ་ཟུང་ཅན་དང་རིག་ཅན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་རིག་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་རྩེ་

ལྷ་ལུ་ཞིག་གོ་སྒྲུལ་ན་ཤེས་པའི་རང་ངོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རང་སེམས་ལེ་སྟོང་ལ་སྟོང་སེང་པའི་
 ཉམས་སྟོང་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པ་དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་གང་དུའང་བཟུང་མ་བུ་བསྒྲུལ་པའི་སྟོང་འཛིན་
 དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཚུལ་སྟོ་དང་ཡུལ་གྱིས་རིག་མི་བྱུང་པའི་སྒྲོལ་པས་ངོ་མི་
 ཐོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྷ་ལུའི་ཚེས་ཅན་གྱི་རིག་པ་དང་ཚེས་གྱི་སྒྲོལ་པ་དང་ཡུལ་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་གྱུར་མཉམ་དང་། རྟོག་གྱུར་དུ་སོང་ན་འདྲ་
 སོང་མཉམ་ཡིན། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ལེ་ནས་གནས་པ་དེ་རང་གིས་ཤེས་པ་ལ་ལེ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་བ་
 བཡིན་གསུང་། དེ་ལྷ་ར་མངོན་དུ་གྱུར་ན་རྣམ་རྟོག་གིས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་གཤེས་ཀྱང་ན་མ་མཁའ་
 དྲངས་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་རྒྱུད་པོ་ཤུ་མོ་ལྟར་ཡང་ཉི་མའི་གསལ་མཆིལ་འབྱིབ་པ་ལྟར། མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་འགྲོགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་སྒྲོལ་སྒྱིབ་གྱི་ལས་མི་སོག་པར་
 རང་སེམས་ཚེས་སྟུའི་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བས་མཉམ་རྗེས་བྱང་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱི་རིག་
 པ་དང་སྒྲོལ་ཡུལ་སྟོང་པ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ལེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ།
 ལེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཤོ་བ་མེད་པས་དེ་ལྷའི་ཚེས་ཅན་རིག་པ་དང་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷན་སྒྲེས་གྱི་ལེ་
 ཤེས་ལ་པར་སྟོང་གི་རྒྱན་ཆད་མེད། དེ་མེད་པའི་ཆོ་ལས་རྒྱུད་རང་གར་ཞི་ནས་ལས་རྒྱུད་གིས་གཤོ་མ་
 ལུས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་རིག་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲོལ་བཅོས་གྱི་འདུ་བྱེད་ལྟར་མི་ལུས་
 པས་དམིགས་པ་མེད་པར་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ན་ལེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་
 པོར་སོང་ཅན་ལེ་རྒྱུད་ལ་གཤོ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོལ་ཡུལ་
 འོད་གསལ་ཚེས་སྟུའི་སེམས་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་མི་ཆད་གཉིས་ལས་འདས། དེ་ལྷ་ར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དུས་་་་
 ཐམས་ཅད་པར་སྒྲོལ་འགགས་པ་ལས་སྟེ་འགག་གི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་དེ་ཚེས་སྟུ་ཡིན། དེ་ཙ་
 ན་ག་ཐུགས་སྟུ་གཉིས་འབད་མེད་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་འཆར་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆ་རྒྱན་མི་འཆད།
 དེས་ན་རང་རིག་གཞན་རིག་ཤེས་པ་འདི་ནས་འོང་ཞིང་འདིར་སོང་གི་གཞི་དང་ཁྱད་པོར་པའི་ཆོ་འཁོར་
 པའི་ཐོག་མཐའ་འདི་ཡིན་ཞེས་བསམ་པས་མཐོར་མེད་ཅེས་གསུངས་དེ་ལྷའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་
 རྟོགས་ན། མི་ལས་ལ་སོགས་པར་ངོ་བོ་སྒྲིང་བའི་སྒྲོལ་པརྟན་པོ་རྒྱན་པར་བར་གྲོད་དུ་གྱུར་གྱུར་འབད་
 འོང་མ་བྱུང་ཡང་། བར་དོའི་དུས་ན་ད་ལྷ་ལས་ཤེས་པ་བརྒྱ་འགྲུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཐག་ལུས་

ཤེས་པོ་རྒྱལ་པོ་སྐྱོད་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེས་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དེར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་
བར་དོའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཆར་བ་ན་འགོ་བ་རྒྱལ་ཤུག་གང་གི་ལུས་སེམས་ལེན་པའི་
བར་དོ་ལས་ཉོན་གྱི་སེམས་དེ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བདེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩུན་མ་རྒྱུ་མ་ལྟར་
རང་གོ་ལ་དུ་འགོ་བས་དེའི་ཆོ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོག་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས།
འོན་ཏེ་བོ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱུད་འདག་ལ། འོན་ལས་རྒྱུད་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིད་
པ་དོན་མེད་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདུག་ཤེས་ཤུག་གི་དབང་པོའི་གནས་སུ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཅིངས་
ནས་དབུ་མའི་མར་སྟེ་ནས་རྒྱུད་གྱེན་དུ་ཞུགས་པས། ལྟ་འོག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་མེ་ཤོད་
སེམས་གསུམ་འབར་བས་དབུ་མའི་ནད་དུ་གནས་པའི་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་འཁོར་བའི་
བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སེམས་འོད་གསལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་ངོ་བོ་རྩེན་
ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་བོགས་ཐོན་ནས་ངོ་བོ་ཆེ་ཆེར་འབྱེངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གནད་ཀྱི་
བྲམ་མ་མི་ལ་གཏུམ་མོ་གཅིག་ལུ་སྒྲོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ལས་རྒྱུད་ཅུ་བ་ནས་
འདག་པའི་ཐབས་ལ་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་མེད་ན་འདག་མི་བྱུང་ཅིང་། རྒྱུད་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
རྒྱུད་འདག་དཀའ་སྒྲུ་ལ་ངོ་བོ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་སྒྲུ་བ་ཡིན་ནོ། ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་རྩི་ཅམ་སྒྲོམ་ཡང་རྟོགས་པ་
དེ་ཉིད་བར་མ་ཆད་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགོ་བ་ལས་བཟང་དུ་འགོར་མེད་དེ། ད་ལྟ་ངོ་བོ་རྟོགས་
པའི་གང་ཟག་དང་ས་བརྒྱ་པ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཟང་རན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།
འོན་ཏེ་ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་གིན། ལྟར་བསགས་དང་ཆོ་འདོའི་
ལས་རན་ཆོ་འདུག་ཕྱི་མར་རྩེས་སུ་འབྱེང་ངམ་སྟུམ་ན་མི་འབྱེང་སྟེ། ངའི་སྒྲོབ་མ་གཙང་པ་གཅིག་ཆོ་
སྟོད་ལ་ཁོང་གསུམ་གྱིས་རྒྱུས་པ་གཅིག་བཅོངས་ན་ཁོངས་སྟོད་པ་ཅིག་འདིར་བྱུང་། སྒྲོམ་བཟབ་པས་
སྒྲོམ་སྟེས་ངས་ཁོང་ལ་སྟེག་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་སུ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་མང་པོ་བྱིས་ལ་འབྱུལ་དགོས་བྱས་
པས། དེས་སྟེག་པ་འདག་གམ་ཟེར་བ་ལ་འདག་བྱས་པས་འོན་ཀྱང་འོ་ཟེར། བྱིས་ངས་སྟོབས་ངས་ལ་
སོང་བའི་བྱུང་དུ་བྱུང་། ང་ལ་སྟེག་པ་སྟོང་རྒྱ་རང་མི་འདུག་ཟེར། ཁོས་ངོ་བོ་རྟོགས་པས་དེ་ཅུགས་ཡིན་
ཞེས་གསུངས། སྟེག་པ་འདག་པ་ལ་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པ་རྒྱུན་རིང་པོ་བྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཡུད་ཅམ་
སྒྲོམ་པ་འདག་སྟོབས་ཆེ། ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆཀས་ས་ལམ་དང་སྐྱར་ན་སྒྲོམ་ལམ་ནོན་

འདུག འབྲུལ་སྒྲིལ་པའི་རྟགས་ལ་ཆོས་ལ་མ་ཆོས་པོའི་ཡང་མ་ཆོས་པར་འདུག་ནི་འདོད་པོ་རྟགས་པ་དེ་
 ས་ལམ་དང་བསྟན་ན་སྒྲིལ་ལམ་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཉིད་དབང་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། དེ་ཡང་
 དབང་པོ་རྟོན་པོ་ཅིག་ཅུང་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་པོ་ཉིད་རྟགས་པའི་མོས་དག་སང་རུང་ལ་འདི་ཉིད་གྱི་
 རྟག་པ་ཁོན་ལ་རུལ་འདོན་གྱི་བསག་སྒྲིལ་གིས་འདི་ཉིད་རྟགས་པ་ན། སྒྲིལ་རྟགས་ཀྱི་ཆ་ནམས་མ་
 བསྐྱབས་ཀྱང་སྒྲིལ་རྟགས་ནམས་མ་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་པ་དབང་པོ་བརྟུལ་འབྲིང་གིས་རིམ་གྱིས་
 པའི་གང་ཟག་མདོ་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲིལ་ནས་དེ་པོ་དང་སྒྲིལ་རྟགས་གཉིས་་་
 ཀ་བསྐྱབས་ན་སྒྲིལ་རྟགས་ནམས་འབྱུང་སྟེ་མདོ་ལྟར་ན་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་སྒྲིལ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་
 མོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་པོ་རྟགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟགས་ལྟར་ན་སྒྲིལ་རིམ་ལ་བརྟན་ནས་མཛོན་
 བེས་རྒྱ་འབྲུལ་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཞོན་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་རྟགས་ནམས་བསྐྱབས་ནས་མཐར་ཇུག་ས་་་
 རིམ་གྱིས་དེ་པོ་རྟགས་པར་བྱེད་པའི་ལྷིང་། དེས་ན་དབང་རྟོན་ཅིག་ཅུང་པ་དེ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཅིག་སྒྲིལ་
 དུ་བྱས་ནས་སྒྲིལ་བས་འཕགས་པ་རྟགས་པ་སྒྲིལ་དང་། དབང་པོ་བརྟུལ་འབྲིང་ལྟར་སྒྲིལ་རྟགས་ལ་མ་སྒྲིལ་
 བས་སྟེ་ལེའམ་རྟགས་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་པོ་རྟགས་པ་དེས་སྒྲིལ་རྟགས་འདོད་ན་དེ་
 པོ་དེ་ཉིད་གྱི་རྟགས་པ་ཡུང་ཅམ་རིམ་སྒྲིལ་རྟགས་སྒྲིལ་ན་སྒྲིལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་སྟེ།
 བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་ཐོབ་དག་གིས། རྒྱ་འབྲུལ་སྟགས་སྒྲིལ་རྟགས་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲིལ་ཅིག་
 ཅམ་མཛོན་དུ་མཛོད་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་གདུལ་བྱ་དག་འདུལ་བར་མཛོད་པ་ལྟ་བུའོ།
 དེས་ན་རྒྱལ་པའི་ཡུལ་སྟགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་ལའང་རྟགས་པ་དང་སྒྲིལ་རྟགས་་་
 གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ནས་སྒྲིལ་རྩལ་གྱང་ལ་བྱལ་དང་རྒྱང་འབྲེལ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། དངོས་
 བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དང་། སྟགས་དོན་མཛོན་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་གཉིས་ལས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 རྩལ་གྱི་གདུལ་བྱ་བཀྱི་རྩལ་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲིལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཁྲིད་རྩལ་དང་།
 སྟགས་དོན་མཛོན་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་གདུལ་བྱ་བཀྱི་རྩལ་ནི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སེམས་
 ཅམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྩལ་ཡིན་པས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིད་རྩལ་དབང་པོ་རྟོན་པོའི་རིགས་
 ལ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལྟ་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ་པ་ཅིག་ཅུང་གཅོད་པའི་རྒྱུ་ཆད་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་་་
 དབུ་མ་ཞེས་སུ་གསལ་ལ། ལུགས་འདི་པས་ཀྱང་སྒྲིལ་རྟགས་གཅི་པོར་མི་སྒྲིལ་པར་དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་

རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞར་བྱུང་དུ་ཅུལ་རྟོགས་པར་
 འཕྱར་བའི་བཀའ་ཤོལ་ཡང་སྤང་ལ། དེས་ན་བདག་གི་རྩེ་བླ་མ་འོད་ཟེར་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས།
 ཁོ་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྤྲུལ་བཅུ་ནས་བཤད་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལོན་པ་ཅུམ་ཡིན་ལ།
 རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་ངོ་བོ་ག་དར་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆིང་བ་རང་སར་གྲོལ་.....
 བས་སྤང་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་འབད་མེད་དུ་འང་འབྱུང་བས་རང་ངོ་ནས་སྤང་རྟོགས་མཐོང་བ་
 དང་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །གསང་སྔགས་ལྟར་ན་སྤང་རྟོགས་པལ་ཆེར་ཅུ་རྒྱུད་སྒྲིམ་ན་བུན་མོང་གི་
 དངོས་གྲུབ་འབྲལ་ལ་འབྱུང་ཡང་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མི་ཕན། སྤྱིར་བྱམས་ཆོས་སྔགས་ནས་འབྱུང་བའི་སྤང་
 རྟོགས་ཆང་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་རྟོགས་མེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ།
 གཉིས་ཀ་འཛོམ་པའི་གང་ཟག་སྟེ་གང་ཟག་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅེས་ཨ་ཉི་ཤས་འབྲོམ་.....
 ལ་བཀའ་ལྟུལ་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བླ་མ་དག་གིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་ལ་ལ་ཅི་ཙུགས་འོང་མ་ངེས་པར་
 བཤད་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་རྟོགས་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་རྟོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་
 རྟོགས་པ་ཉིད་སྦྱོང་བར་བྱའོ། །

༡༠༠ ཡང་ངོ་བོ་ག་དར་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ངོ་བོ་དེ་ག་ཡིན་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་བྱུར་
 ཐབས་ལ་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྔགས་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རང་གི་དེ་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་དང་།
 གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་གནས་ངེས་མི་གནས།
 རེས་འཕེལ་རེས་འགྲིབ་པ་གང་དུ་འང་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཤར་ནས་བསོད་ནམས་
 བསགས་ནས་ངོ་བོ་སྒྲིམ་ན་ངོ་བོ་གསལ་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་ཟེར་ཏེ་རས་ནི་ངོ་བོ་ཤར་ནས་བསོད་ནམས་
 བསགས་ཀྱང་ངོ་བོ་གསལ་དུ་འགྲོ་བམ་ཆོར་བར་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། ངོ་བོ་ཤར་ན་དེ་ཉིད་ལ་གནད་
 དུ་བསྟན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པལ་ཆེས་པ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཞར་ལ་རྟོགས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་གང་དུ་ཡོད་པའི་
 བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དེར་བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྔགས་རིན་པོ་ཆེ་ནམས་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 དེའི་རང་དུ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ན་སྤང་བྱ་

ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཟད། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལུ་བྱིན་པར་བྱིན། རོ་བོ་ཤར་སྒྲོམ་གྱིས་སྤྲིག་པ་
བཤགས་པས་སྤྲིག་པ་ཅུ་བ་ནས་དག་པས་རོ་བོའི་དབྱིངས་སམ་གྲང་ལ་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་།
མཐོང་བམེད་པས་རོ་བོ་སྒྲོམ་པ་གཅིག་ལུས་ཆོག་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་
པས། མཉམ་གཞག་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་བོའི་རྟོགས་པ་འདི་
ཉིད་ཤར་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་བ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ།
སྤྱིང་རྗེ་འཆར་བ་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད། དམ་ཆོག་
སྐྱོང་བ་ན་ཡེ་སྐྱུང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས། རོ་བོ་འདི་ཤར་ན་སྐྱབས་སེམས་སྒྲོམ་དམ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཉམས་པ་མེད། རོ་བོ་མ་ཤར་ན་སྐྱབས་སེམས་སྒྲོམ་དམ་སྟོགས་སྟོགས་རེ་བ་ལ་ལུ་བྱིན་པ་སྐྱང་
བྱས་ཀྱང་ནམ་ལུགས་ཉམས་འགོ་བས་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་མགོ་སྐྱོར་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་། རོ་བོ་ཤར་ན་
བསྐྱུ་བ་མེད་པར་བདེན་པས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱབས་སེམས་སྟོགས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐར་སྐྱེལ་དུ་.....
རྟོགས་འགོ་བཡིན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་རོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རང་རོ་བོ་ཤར་པ་དང་མ་ཤིག་
པའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བྱ་བ་རོ་བོ་ལས་རང་ཆོ་ཕྱབ་པར་གཞན་དུ་མ་བྱུབ།
རོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རང་ག་བར་སྤྱིབ་པའི་རྣམ་ཤིག་དམིགས་རྣམ་སྟོགས་.....
གཅིག་པ་མིན་པའི་མྱོངས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་སྤེད་ཤེས་འཁོར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་པ་དང་
བྲལ་བར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །རོ་བོ་འདི་ཉིད་ཅེ་གཅིག་དུ་ཡེ་རེ་པའི་ཆ་ཞིག་ནས། ཤིག་
པ་བྱུང་བུ་པའི་ཆ་དེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་རོ་བོ་ལ་འཆར་སྒྲོ་ཅི་ཡང་འབྱུང་བས། རོ་བོ་ལ་མཐའ་གཅིག་
དུ་འདི་ལྷར་འཆར་བྱ་བའི་ངེས་བཟུང་མེད། རོ་བོ་སྒྲོམ་པས་བར་དོའི་སྐྱེ་བྱིད་དག་ནས་འཆར་བྱ་བར་
འབྱུང་། གལ་ཏེ་སངས་མ་རྒྱས་ན་གཙང་མ་ཤིས་ཀྱི་འཕགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས། སངས་རྒྱས་
དང་བླ་མའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ནས་འཆར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལས་འགོ་སམ་མེད་གསུངས་སོ། །
རོ་བོ་རྟོགས་པ་དེ་བར་དོར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དག་ཅ་ན་ལུས་ཤིག་པ་དང་བྲལ་དུས་རོ་བོ་དེ་ཉིད་.....
དེར་ཆོས་སྐྱུར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཤིག་པ་འོག་མིན་དུ་འགོ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནམ་
ཞེན། ཤིག་པ་ལུས་ལས་འདས་ཏེ་སྤྱིང་རྗེ་ལས་བརྒལ་བའི་འོག་མིན་གྱི་གནས་བྱ་བ་ཞིག་དུ་སོང་ནས་
འཆར་བྱ་བ་མིན། དེ་ཉིད་དུ་བློ་བྱས་རྒྱུ་ནི་པ་ཞིག་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཤིག་

བ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞི་དེ་ལ་འོག་མིན་ཟེར་བ་ཡིན། རོ་བོའི་རིག་པ་གཞུགས་ཅན་མིན་པས་ཡར་མར་
 སོགས་ཀྱི་གནས་ལ་བསྐྱོད་པའི་འགྲོ་འདུག་མེད། དེ་ཉིད་ལ་ལྷང་འཇུག་གཉིས་སྤྱུང་མེད་པས་མཉམ་
 རྟེན་མི་འབྱུང་། རོ་བོ་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཤར་བ་དེར་མ་ཁབ་མཉམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་གསལ་བ་ལས།
 རོ་བོ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་དུ་སོང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་མིན་རོ་བོ་
 ཤར་ཕྱིན་ནམ་རྟོག་ཅི་སྟེས་ཀྱང་རོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཐོག་དུ་གྲོལ་བས་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པས་རང་གོལ་དུ་འགྲོ་གསུངས། རོ་བོ་ཤར་ཡང་ད་དུང་མཐར་མ་ཐྱིན་པས་རྟོག་
 པ་རྒྱུད་ཟང་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གཡོ་བའི་རྒྱུད་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས་བདེན་་་་
 རྟོག་ལུས་མེད་དུ་སོང་བ་དེས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསགས་ཀྱང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ལས་སྤྱོད་མེད་པས་འཁོར་
 བའི་བདེ་སྤྱུག་གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡང་འབྱིན་མི་ལུས་གསུངས། དེས་ན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་
 དགེ་མི་དགེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅི་སྟེད་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་རང་དོན་གྱི་་་་
 འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱུག་གི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཚད་མ་དག་གིས་
 སྟེ་འབྲུག་མཛད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་སྦྱོང་བ་ལའང་མཚོག་དུ་དད་པ་བྱ་བའི་གནས་ཁོ་ནའོ། །ཡང་འདི་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ་མེས་མཆོད་པས་རིག་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད། དཔུང་པས་རིག་པ་ཉིད་
 དེ་དང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་སྟེ་མེད་དུ་འདོད། དེ་ལ་གསང་སྤྱགས་པས་རིག་པ་བདེ་བའི་རོ་བོར་་་་
 བསྐྱེད་དེ་ལྟ་སྟོམ་དུ་བྱེད། རྟོགས་ཆེན་པས་དེ་ཉིད་ཕྱལ་སྟོང་དུ་ལ་བརྒྱས་ཏེ་ལྟ་སྟོམ་དུ་བྱེད། དུག་རྒྱ་
 པ་རྣམས་དེ་ཉིད་བཅད་སྟོམས་ཅམ་དུ་བྱས་ནས་ལྟ་སྟོམ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྟོས་བྱས་ཀྱི་ལྟ་སྟོམ་ཡིན། སྟོས་བྱས་དེ་ཅམ་གྱི་རོ་བོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྟོམ་
 དུ་མ་སོང་བྱས་ནས་ལྟ་སྟོམ་དུ་རིག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པས། དེ་དང་མཐུན་པར་
 རྟོགས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་མ་དག་གི་རིང་ལ་སྟོ་བྲལ་གྱི་རོ་བོ་ཤར་བ་མི་སྟིད། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དང་
 ཐོག་པའི་རིམ་པ་དང་སྟོ་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱང་རང་སའི་བསགས་སྤྱང་གི་སྒྲལ་བ་དང་འཚམ་་་་
 པར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་རང་གི་བསོད་ནམས་ཡིན་པར་ནན་ཏན་དུ་བསྟོམ་བྱ་ཁོ་ནར་
 གསུངས་སོ། །གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིར། མགོན་པོ་འབྲི་བྱུང་པས། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རིག་པ།
 འོད་གསལ་ལས་འདས་པ་དགའ་བ་བཞེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོགས་པ་ཞེས་་་་

གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ན། བཅའ་ལྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་སྣ་ཆོག་གསུ་འཆར་
 བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཡོན་པ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་མ་སྒྲིལ་པར་
 རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་སུ་གྲོལ་བའོ། །དེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་ཡང་རྟོགས་པ་ཡོ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་གཞན་
 སྐྱུང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞག་སྟུང་ན། གྲོ་འདས་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ཉིད་དེ་མེད་དུ་སྤོང་བ་ན་
 རྟོག་པ་ཡོ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན། ཡོ་ཤེས་སམ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གར་བྱུང་དུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་ལ། དེས་གར་བྱུང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་སྣ་ཆོག་གསུ་འབྱུང་དུ་གིས་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུས་གར་བྱུང་གཞན་སྐྱུང་གཟུགས་སྐྱུས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་འདི་ཡིན་
 ཞེས་འབྲལ་པའི་གྲོ་ལས་འདས་སོ། །ཚུལ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུ་བ་ན་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་འཕྱུགས་
 རྒྱུད་ལ་རྟོགས་ཡོ་ཆོས་སྐྱུ་མེད་པར་ཤེས་སྤོང་དུ་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་མིན་
 པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ཤེས་པའི་སེམས་སྐྱུང་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཐ་སྐྱུང་།
 སྐྱུང་ཚུལ་གྱི་གཤམ་པ་ལས་བཀྲལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་རིགས་པར་བྱུང་བོ། །ད་ལྟར་མཉམ་གཞག་ན་ངོ་
 བོ་འོད་གསལ་པར་འདུག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཐོབ་ལ་རིག་པ་རྒྱུད་གིས་གཡོན་པ་རྣམས་རྟོག་གི་ངོ་ལྟར་ཉེར་ཆོ་
 བས་རིག་པ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་དག་ན་བར་དོར་ཡང་དེ་རྩྭ་གསལ་འོང་བས། སྐྱུང་རྣམས་རྟོག་གི་ངོ་ལྟར་
 བས་འཁོར་བར་འཁོར་རམ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱུང་མཉམ་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟར་མཉམ་
 གཞག་ན་ངོ་བོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་གིས་འཆི་རྩ་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་
 གཙོའི་སེམས་སྐྱུང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་དང་། སེམས་བྱུང་ཀྱང་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་འོད་
 གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ན། སྐྱུང་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡོ་ཤེས་མཐོང་བ་ན། རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་
 ཐིམ་པའི་དད་བགེས་སྐྱུང་རྣམས་རྟོག་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་མི་ལུས་པས་དེར་འོད་གསལ་གྱི་རང་
 དུ་རྒྱུ་འབྱུངས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་མངའ་བ་རྒྱུར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བར་དོར་རང་།
 ལུས་མེད་པས་རང་ལུས་དེ་ལ་བཞེན་པའི་རྣམས་རྟོག་པ་གསལ་བ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡང་གཡོ་མི་ལུས་པའི་
 སྐྱུངས་དེར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་རང་དབང་གི་ཤེད་ཅན་དུ་འབྱུང་མི་ལུས་སོ། །སྐྱུང་མི་ལའི་ཞལ་ནས།
 འོད་གསལ་པ་ལ་རྒྱུ་བ་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས། དེར་སང་

བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེལ་འདི་ལ། འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་དུས་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་མ་བཞུགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་མཛད་
 བས་དེར་ཐུགས་དམ་རྒྱུན་རིང་བྱུང་གང་ལ་བཞུགས་པ་ན་དེ་ཉིད་དུ་འཁོར་རྒྱུན་གཅོད་ལུས་པས། དེའི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱི་ཏུགས་སྤྱུང་ང་ས་གཞི་གཡོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་སྤྱི་བ་བྲལ་ལ་འཇུག་དང་འོད་ཟེར་མེ་
 རྟོག་གི་ཆར་སོགས་འབབ་ཅིང་སྒྲུ་གདུང་སྒྲུ་གཟུགས་དང་རིང་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགྱུར་ལ། གསུར་དྲི་
 སོགས་དྲི་ངན་མེད་པར་དྲི་བཟང་གི་ངད་ཀྱིས་ས་དང་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་འབྱུང་ཞིང་། ནམ་མཁའ་
 ནས་རོལ་མོའི་སྒྲུ་སོགས་གསལ་འདྲུང་འབྱུང་བ་ཤ་སྟག་བྱུང་བ་ལ་ཅིས་པོ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་སྒྲལ་བ་དང་ལྷན་
 པའི་གདུལ་བྱ་དག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་མཛར་ཆེའོ་ཞེས་དད་པ་ས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྒྱབས་སུ་མཆི་
 བར་བྱེད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པར་ཁས་འཆིབས་པ་མང་པོས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་རྒྱུད་ལས་མ་བཤད་པའི་
 རང་བཟོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཅིང་། རོ་མཆར་གྱི་ཏུགས་འདི་ནམས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་མཆོན་
 མའོ་ཟེར་བའང་སྤང་བ་ནི། དུག་དོག་གམ་སྐྱོངས་པའི་འགོ་བའི་གདུལ་དུ་ཟུང་། འོད་གསལ་མཛོན་དུ་
 བྱས་པས་འཛང་རྒྱ་པའི་རྒྱལ་སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་དང་ཁྲད་པར་གསང་སྟགས་སྤྱི་ནང་། སྒྲོས་དཔལ་ལྷན་
 འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱུབ་པའི་
 རྒྱལ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཆ་ཙམ་ཀྱང་མ་ཐོས་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲུས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་
 མན་ངག་ལ་རྒྱུད་མེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཀུམ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་གསུགས་པའི་ཟབ་
 ཆོས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ། མཆུར་མདོ་པོ་ལུང་གི་དགོན་པ་ན། ཆོས་
 རྒྱུད་མེམས་གཉིས་ལ་མངའ་བ་རྟེས་པ། རྩེ་དབུ་མའི་སྒྲུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རིང་གསོལ་འདེབས་
 ཀྱི་བུ་ཆོ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་རྣམས་སྟགས་སྒྲོམ་
 པར་འདུག་ཀྱང་། རབ་ཆེ་འདི། འཕྲིང་བར་དོ། ཐ་མ་སྟེ་བ་ཕྱི་མའམ་སྟེ་བ་བདུན་ལ་འཛང་རྒྱ། དེ་
 མ་རྒྱས་ན་དམ་ཆོག་ཉམ་པ་ཡིན་པས་ཐོག་ཅིག་དོ་རྩེ་དབུ་མ་བར་འགོ་གསུངས་ཏེ། སྟེ་བ་བརྒྱུད་ནས་
 སངས་རྒྱས་དགོས་པ་ནི་ཆོ་འདིར་མཉམ་གཞག་འོད་གསལ་ཐ་མལ་ཤེས་པ་ངོ་མ་འཕྲོད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ན་འཆི་སྤྱིད་དུ་སངས་མི་རྒྱས་ཀ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྒྱས་པ་ནི་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་ངོ་བོ་མ་ཤར་བ་ཉིད་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ལ་ཆ་གང་མོ་འབྱུང་དུ་མ་བུའམ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་དང་ལ་མཐའི་ས་མཆོམས་གཉིས་ལ་ཡ་མཐའི་ས་མཆོམས་ནི་

རྫོགས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་བཟུང་ལ། མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལའོར་བར་སྒྲི་
བ་ཡིན་པའི་གནས་པ་ལ་གྲོལ་ནས་ངོ་བོའི་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་གང་
དང་གང་དུ་སྒྲི་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་བརྫོང་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་བཙུག་མུ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་མིན་པར་ཤེས་པ་
དགོས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ངོ་བོ་ངོ་འཕྲོད་པའི་བསག་སྒྲུང་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ། །

༡༠༡) མདོར་ན་རང་ལ་གང་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བུའི་
སྒྲུང་བ་ལས་སྒྲུང་ཆས་རང་སེམས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱར་བུའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པས། ལའོར་འདས་འཆིང་
གྲོལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལས་པས། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་དྲི་མའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་བཅོས་མས་མ་བསྐྱད་པར་བཞག་པ་ནས་དེའི་རང་ལས་མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པས་སྦྱང་བས་
ནམ་ཞིག་གོམས་པ་གྲོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན་དྲན་པ་མ་ཡེངས་པ་བྱ་མི་དགོས་པར་རྣམ་རྟོག་གིས་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱད་
མི་རུས། དེའི་ཆོ་ལས་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཆད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྲོ། རྣམ་རྟོག་གལ་སྤྱིད་ཤར་
ཡང་ལའོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་མི་འཛིན་དེ་ཙ་ན་སེམས་ལའོར་བའི་གནས་འན་པ་ལ་བྱིར་མི་
འོང་། མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་འབྱུང་མཉམ་གཞག་ལ་ངོ་བོ་ངོ་འཕྲོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
དུས་སུ་ངོ་བོ་ངོ་མི་གསལ་བ་དེ་ཅིས་ལན་ན། ངོ་བོའི་རིག་པ་བག་ལ་ཉལ་དུ་སོང་བ་མིན་ངོ་བོའི་རིག་
པ་གསལ་སྤང་ངེ་ཡོད་ཀྱང་གཉིད་མི་རྟོག་པ་འབྲུག་པོས་ཤེས་པ་བསྐྱས་ཆེས་པས་མ་ཆོར་བ་ཡིན། དེའི་
དུས་ངོ་བོ་སྤྱར་རྒྱུད་ལ་ཨེ་འཆར་གྱི་ཆེད་དུ་གཉིད་ཀྱི་ཆོ་འོད་གསལ་དང་མི་ལམ་གྱི་དུས་སྤྱར་རྒྱུ་ལུས་
འབད་ནས་སྒྲོམ་མི་དགོས་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་དང་རྒྱུ་ལུས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་
ཆོག་གཉིད་དུས་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དྲན་པས་མ་ཟེན་ཀྱང་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཉིད་སང་པའི་རྗེས་
ནས་རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེས་རྗེས་ནས་བལྟས་པས། སྤར་སྤྱོད་གི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱན་ལས་གཞན་
དུ་མ་འཕོས་པར་ཡོད་ཆེས་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོམ་པ་རྒྱུ་བོ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སོང་བ་ཡིན་གསུངས། དེས་
ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཆོད་དུ་སོང་ན་ད་ལྟ་དང་འཆིག་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་འོད་གསལ་འདི་ཉིད་
མ་གཏོགས་བར་དེའི་གང་མས་པ་སྒྲོམ་མི་དགོས་ཏེ། འོད་གསལ་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་དེས་
སྤྱིད་པ་བར་མ་དོ་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་དཔེར་ན་དགྲ་མི་འོང་བ་ལ་ཚོན་དང་སྒྲེལ་མ་མི་དགོས་པ་ལྟ་

ལུའོ། །དེའི་དོན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་འཕྲོད་ནས་རིག་པ་ཉམས་ཐུང་གི་རྒྱལ་
 འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ངོ་མ་འཕྲོད་ཀྱང་ཐ་མལ་ཤེས་པའི་
 ངོ་བོ་གཤིས་གྱི་བཞུགས་རྒྱལ་རང་ཉམས་སྡུ་ཅི་ལྟར་འཆར་རྒྱལ་ཞར་བྱུང་བྱུང་བརྗོད་ན། ཐ་མལ་གྱི་
 ཤེས་པ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྦྱང་པའི་སྦྱང་པ་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་དེ་ཉིད། རི་
 རྒྱུད་དུ། རྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་རིག་ཐུང་གི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་བར་མ་ཆད་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་ཞལ་ཡེ་མཐོང་གི་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་
 བརྒྱན་མི་ཆད་པར་གནས་ཀྱང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བཅོས་མ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་སེམས་གྱི་ཕྱིན་
 ཅི་ཡོག་སྒྲོར་དངས་པས་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་དག་གིས་སྒྲོ་སྒྲར་བཅད་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱལ་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 དམ་པར་མ་གྱུར་པ་ན། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གཟུགས་རྟོགས་ཀྱང་མ་ངེས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཅན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་
 པའི་ཐུང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱི་དེ་ཉིད་ནམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་
 གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་ཕྱན་པ་སེལ་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 ཉིད་ཤེས་པ་དང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ན་རང་ལས་གཞན་པའི་གསལ་བའི་དང་ཤེས་བྱེད་
 རིག་བྱེད་གྱི་དེ་གསལ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐ་
 མལ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དེར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྦྱང་པ་ཉིད་ལས་་་་
 དངོས་པོར་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་སྒྲོས་ཆོས་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཏུ་ཞེན་ནས་དེར་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲུལ་པ་སྟེ། དེའི་འབྲུལ་པ་རྩད་ནས་ཆོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་རྣམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་པ་ཆོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་ཅེས་པ་དང་། མི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་འབྲུང་ལ། དེ་ལྟའི་གང་ཟག་དེའང་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པར་འཛོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོ་དག་རྒྱལ་
 བའི་ཡུམ་ནས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཀྱང་སེམས་གྱི་སྦྱང་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་ལུའི་སྐལ་པས་གྱི་་་་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་འབྲས་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་བཞག་ལ། སྦྱང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་

པས་དམིགས་པ་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རིགས་སྤྱུག་ནས་པར་ཡང་བཞག་ལ། སེམས་ཀྱི་སྤོང་བ་
 ཉིད་དེ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་
 དམིགས་པར་བཟང་བར་བཞག་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། རོ་བོ་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་
 ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཡང་རོ་བོ་ག་དར་ལས། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ག་མ་འཕྲོས་པ་དེ་ལ་ཡེ་རེ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལས་
 རྒྱུར་ལོག་ནས་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ག་དུ་ཡང་བཟོར་མི་རྒྱུད་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་གཉིས་གང་དགའ་
 ལྷས་པས། རོ་བོ་རྟོགས་ཕྱིན་ཁྱད་པར་མེད་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་འོད་ཡིན་
 པས་གང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཀྱང་། བསག་སྦྱང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ར་ལ་འདྲི་མི་དགོས། རྟེན་རང་གི་རིག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པས་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་
 བས་འོང་། ཆོ་འདི་རྒྱུ་བ་པའི་འཁོར་འོངས་སྟོན་སྟན་གྲགས་ཀྱི་གདོས་ཐག་ཆོད་ལ་སྒྲོམས་ཤིག ང་དང་
 མི་འབྲལ་བར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། ། ཡང་ད་བདག་ལ་དོན་ལུ་དུ་བྱུང་བའམ།
 གང་མས་པ་མ་ཆང་བ་ཡོད་ན་ལྷ་ལྷས་པས། ད་དོན་ལ། གོང་དུ་ལུ་དུ་བྱུང་རྒྱུ་མེད་གང་མས་པ་མ་
 ཆང་བ་ཡང་མེད། ང་ལ་འདས་མ་འདས་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་དང་། ཕྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་
 པ་ཨ་ཅང་ཆེ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུ་མ་རྣམས་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་སྒྲོམ་སྒྱུ་བ་བྱེད་
 པའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་ནས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས་པར་འདུག ཁྱོད་ལ་བར་ཆད་མི་འོང་། དོན་གྲུབ་ནས་
 འོང་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རོ་འཕྲོད་ནས། དེ་ལྟར་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད། །

༡༠༩ དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱལ་ལ། རྩེ་སྒྲུལ་པོ་བ་དང་། རྩེ་དུས་གསུམ་
 མཁའ་པའི་ལྷས་ལན་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་བརྟེན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ནི་འདི་ལྟར་འབྲུང་སྟེ། དེའི་
 ལྷས་ལན་ལས། སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱིས་ཁོ་བོས་གཏུམ་མོའི་གང་མས་ངག་ཅིག་ལྷས་ནས་བསྒྲོམས་པས་
 ཞག་འགའ་འོན་པ་དང་། གང་ནས་བྱུང་ཆམེད་པའི་སྤྱར་གྱི་ཤེས་པ་འདི་མ་ཡིན་པར་གསལ་སེང་རེ་
 བའི་ཉམས་ཤིག་བྱུང་ལྷས་པས། ཞལ་ནས། དེ་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་བྱ་བ་ཡིན་པས། སང་གནངས་
 དང་ཕྱིས་རྟག་དུ་དེ་ཅུག་འོང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་བ་ཡོ་ལྟོ་བར་གྱིས་གོས་སྤེལ་བར་གྱིས་ལ་སྒྲོམས་དང་ཤེས་
 པ་སྒྲོལ་དུ་བརྟུབ་པར་འདུག་གི་གསུངས་པ་ནི། གཏུམ་མོའི་གང་མས་ངག་གི་ཐ་མལ་གྱི་རྒྱུར་སེམས་

ཉེ་བའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་དབུ་མར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་སྒྲིབ་པོའི་རྩ་ཁ་བྱེན་ས། དེར་གནས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དག་པོ་གཅིག་བྱུང་དེ་གསལ་མེད་པའམ་ཉམས་ཡེར་གྱིས་ཐོན་པས་བཞིའི་རྩ་གཅིག་གི་མགོ་ཉལ་གཤུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་ཡོལ་དྲོ་བས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐད་དྲོས་པས་སྒྲིབ་རྩ་ཁ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གོས་སྐབ་པར་བྱས་པས་ལུས་ལྷིད་ཀྱིས་མ་ཞོན་པས་གཏུམ་མའི་མའི་ཁམས་འོག་ཏུ་མ་ཚུབ་པར་ཡང་བར་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཆེན་འཕྲུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་བཟའ་མེད་དེ་བཟའ་ཆོལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་མ་མཛལ། དེ་ནས་འོལ་ཁ་སྐབ་ན་བཞུགས་པར་ཕྱིན་པས་ཞག་འགའ་བསྒྲོམས་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོགས་པའི་ཉམས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཞུས་པས། ཏུ་ལྷ་སྒྲོམ་བཟང་བར་འདུག་སྟེ། དེ་རྩ་བ་གང་ནས་བྱུང་གསུངས། མ་ཤེས་བྱས་པས། འོན་དུང་དེ་རྩ་གསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞག་འགའ་བསྒྲོམས་པས། བདེ་གསལ་བདེ་འགོ་བའི་ལམ་ཀྱུན་ཏུ་དེ་སེམས་ཡིན་སྟུམ་པ་ཅིག་བྱུང་། རྣམ་རྟོགས་ཡང་སེམས་སུ་ཤེས་པ་བག་རེ་ཡོད་པར་འདུག་ཞུས་པས། ཞལ་ནས། བདེ་གསལ་དང་དྲོད་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡུན་མི་རིང་བར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གསུངས། དེའི་དོན་སྲུང་རྩ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་དེ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་མདངས་ཐོན་ནས། དཔེར་ན་གསེར་ལ་གཡའ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པས་ཁ་དོག་ཆེས་གསལ་བར་འགོ་བལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གང་ནས་བྱུང་ན་དག་པོ་གཅིག་བྱུང་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉམས་དེ་གང་ནས་བྱུང་རེ་ཤེས་ན་རྩ་བ་ཆོད་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་དེ་ཤར་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་དབང་གི་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་རྩ་བ་མ་ཆོད་པའི་ཉམས་ཡིན། དེ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དེ་རྩ་བ་གང་ནས་བྱུང་རྩ་དེ་ཆོད་པ་ཡིན། རྩ་གཅིག་གི་ཉམས་དེ་ཡུན་མི་རིང་བར་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉིང་འཛིན་དེའི་རར་མ་ཡལ་བར་ཤུགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོན་པ་ཡིན། ཡང་ལན་ཅིག་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་སྒྲུང་གྲགས་འདི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བར་རིག་པ་རང་གསལ་སིང་རེ་བ་གཅིག་བྱུང་ཞུས་པས། ཞལ་ནས། དེ་སྐྱགས་པས་མི་ལམ་མིས་པ་དང་། གཞོན་ལུ་མའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཤད་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་རང་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་པ་ཡིན། མ་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁོ་པོ་མཆོམས་དམ་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་ཆོག་གསུངས་པ་ནི། གཏུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོ་བྱུང་དྲི་མ་འཕྲུལ་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བར་རྟེན་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་རང་ཅག་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་བཅས་དབྱིངས་སུ་དག་པས་རང་རེའི་རྣམ་རིག་གི་ཡིད་ཀྱི་བརྟུང་

བས་འཆད་མི་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱབ་བྱུང་བསྟན་པ་ཡིན། ཡང་མི་ལམ་ན། དགེ་སློང་གཅིག་གིས་སྒར་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་
 ཤིག་བཤད་པ་མིས། དེ་གསལ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། ཞལ་ནས། དེ་ལ་ཁྱོད་དགའ་བར་འདུག་གས།
 འདུག་བྱས་པས། བཀའ་བཀྱོང་དག་པོ་ཞིག་མཛད་ནས། ཁོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་
 བྱུང་བ་ན་དེ་སྒྲ་མར་ཤེས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བདེན་པར་བཟུང་ན་བར་ཆད་ཡིན་པས་སེམས་ལ་
 ཅི་ཤར་བ་བཟང་ཡང་དང་དུ་མི་སྤང་། རན་པ་བྱུང་ཡང་མི་སྤང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་མི་འདོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་དུས་སུ་དེ་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་
 པའི་དོན། དངོས་སྤང་ལ་ལྟེན་པ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་རྒྱུན་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་སྤང་ཡང་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་ན་མི་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་པས། དངོས་སྤང་དང་མི་ལམ་དུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་གི་བཟང་ངན་གྱི་དངོས་སྤང་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས། དེ་ལ་སྤང་བྱེད་གི་དགའ་སྒྲུག་གི་སྒྲོ་
 གསུམ་གྱི་སྤྱད་པ་ན་སྒྱོད་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ས་ལམ་ལ་བགྱོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་སོ། །དེས་ན་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་སེམས་ཉིད་འབྲུལ་
 པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་ཡིན། གྲོ་བྱུང་བྱི་མའི་སེམས་ཉིད་དུ་ཟད་ལ། མ་འབྲུལ་པའི་སྤང་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་པའི་སེམས་ཉིད་མ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་རང་ལ་སྤང་བ་ཡིན་
 པས་གཉུག་མའི་སེམས་ཉིད་དུ་ཟད་པས། འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་སེམས་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་པར་མ་
 ཟད་ཐ་སྟོད་དུ་འང་ཐག་ཁའི་སྤྲེད་གི་སྒྲུལ་ལྟར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་མིན་ཏེ། རི་སྟོད་དུ། འཕོར་བའི་
 ཆོས་རྒྱམས་ཐག་ཁའི། །སྒྲུལ་ལྟར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རང་
 སེམས་ན་ཐ་སྟོད་དུ་འང་བདེན་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་
 འབྲི་བྱུང་པས་ལོག་ཤེས་ནི་སྤང་བ་རང་སེམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །
 ཡང་གཞུང་པོ་བསྐྱོམས་པས་དྲོད་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བར་སོང་ཞུས་པས། ཞལ་
 བས་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་བདེ་བར་ཁྱེར་བ་ཡིན། རྩོམ་པོར་བྱ་ནས་ཡར་བཀྲམ་ནས་
 སྒྲི་བོ་མན་ཆད་བདེ་ལྟེ་ལྟེ་མ་སོང་བར་སྒྲིམ་པ་ཡིན། དེ་ནས་མར་ལ་ཐིག་ལེ་འཆོར་འཆོར་འདྲན། རང་
 གི་སྒྲི་བོར་མ་དམར་སེར་གཅིག་བསམ་རང་གི་མིག་གཉིས་ལྟེ་བར་ཡོད་པར་བསམས་ནས་སྒྲི་བོའི་མ་

སྐར་བལྟ་བར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱིར་བདེ་དྲོད་ཀྱིས་ཁུབ་པའི་ཆོས་སྒྲོམ་
 འཁྲིག་ཆོར་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩོུ་ཆོར་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་འཁྲིག་ཆོར་འདོད་
 པའི་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུབ་ཤིག་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སྐྱེད་ལས་སྤྱི་མི་རུང་པའི་བློར་བློར་པོར་གྱུར་
 བ། དེས་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་མེད་ལན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཉོན་མོངས་
 པའི་འཆིང་བར་སོང་བའི་ཉོན་བྱུང་ལགས་ཞུས་པས། གཏུག་མའི་རྟོགས་པ་ཤར་བའི་གང་ཟག་ལ་གཏུམ་
 མོའི་དྲོད་གཡོས་པས་བུད་མེད་ཀྱི་འཁྲིག་ཆོར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་སྒྲུམ་པ་ནི། གཏུག་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དྲངས་མ་ཞུ་བ་ཡིན་པས། དེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞུ་བདེ་ཉམས་སྤྱི་མི་ཡང་
 འདོད་ཆགས་སྤྱིད་ལེན་གྱི་འདོད་ཁམས་སོགས་སྤྱི་མི་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཞུ་བདེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་
 པ་མ་ཡིན་པས་ཆགས་པ་དེ་འཁོར་བར་སྒྲུབ་པའི་མེད་ལེན་དང་མ་ཤིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེན་པོར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བདེ་བ་དེའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྟེན་གྱི་ཤིག་མ་ལ་ཆགས་པ་ཇེ་ཆེར་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཐིག་ལེ་མི་གཏང་བར་རྩོུ་ཆོར་བུའི་རྩོུ་ཆོར་ཡང་སྒྲོག་པ་ཡིན་ལ། ཡང་གཏུག་མའི་རྟོགས་
 པ་མ་ཤར་བས་གཏུམ་མོ་བསྒྲོམས་པའི་བདེ་དྲོད་ཀྱིས་འཁྲིག་ཆོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཀྱང་འཁོར་བར་
 སྒྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བུག་རྒྱ་དང་རང་ཉིད་ལུས་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་གསལ་ཞིང་
 ཡན་ཚུན་འཁྱུད་པའི་མེ་རླུང་གི་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་དག་སྤྱུགས་སུ་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེ་དྲོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཆར་བའི་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲངས་མ་ཞུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་བརྟེན་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བདེ་ནི་ཡིད་ཆོས་ཉིད་སྤྱུགས་རྩོུ་ཆོར་གཏུག་
 མ་བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རྩོུ་ཆོར་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྟ་སྒྲོམ་བྱས་པས་
 སྤྱུགས་རྩོུ་ཆོར་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་མཐོང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་ཤིག་མ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པ་ནི་འཁོར་བར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱར་
 མི་འགྱུར་གྱི་ཁར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། སྐར་ཡང་དེ་ལྟའི་བདེ་བ་འཕེལ་འཕེལ་ཐབས་ཀྱི་ཆགས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདེ་

པའི་རྟེན་གྱི་དྲངས་མ་གང་དུ་གནས་པའི་རྩ་ཡིག་ག་ཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་དམིགས་ཀྱི་འདུན་
པ་གཏད་དེ་དེ་ལྟའི་རྩ་ཡིག་གསལ་བ་དེས་དྲངས་མ་ཁྱིར་མི་འཕོ་བར་སྟོང་གི་ནང་དུ་རྒྱ་བཟུང་བ་ལྟར་
འཛིན་ལུས་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཡང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པས། དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིངས་པ་བདེ་གསལ་དུ་འདུག་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་རེ་བྱུང་ཡང་སེམས་སུ་ཤེས་
པ་བྱུང་བས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོར་མ་བཏུབ། ཡང་དེ་ག་ལ་བཞག་པས་སྒྲུང་གསལ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་བྱུང་
བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཕྲོར་མ་བཏུབ་ལུས་པས། ཞལ་སྒྲ་ནས། རྣལ་འབྱོར་མ་ག་ག་རྩ་རས།
རྣལ་འབྱོར་པ་བརྩ་བྱེ། རིགས་ཀྱི་བྲ། ཡུལ་ལ་མ་བཟུ་སེམས་ལ་ཁྱོས། བྱ་བ་མ་མང་ཞེ་འདོད་ཀྱང་
དང་ཕྱོལ། ཉམ་ང་མ་བྱེད་དོགས་པས་བདག་མ་བཅིང་། སེམས་ཀྱི་གར་ག་ཉིད་དུ་ཐོང་ལས་ཐོང་། །
ཞེས་པས་བརྩ་བྱེ་བྲུབ་པ་ཐོབ་སྐྱེད་དེས་ན་རྩ་རྩ་དུ། གཉིས་མེད་ཤེས་པ་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་འདྲ། །
ཉམས་ཐྱིང་སྒྲིན་ལྟར་རྩ་རྩ་འཕྱུར་ཡང་རུང་། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྒྲུང་བོ་ལྟ་བུར་གང་རྟོགས་པ། ཉམས་
མཁའ་བཞེན་དུ་ཀུན་ལ་བྱུབ་པ་ཡིན། རིག་པ་རྣམ་རྟོག་ཐྱིར་འབྲང་མ་ཤོར་བར། རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་
སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། བྱ་བ་ཡིན་པས། རིག་པ་གསལ་སིང་དེ་བན་མ་མཁའ་བཞེན་དུ་སེམས་སུ་
ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པ་བྱུང་ན། མཛོལ་བྱུང་དུ་མོང་ཡང་སྒྲ་ཐག་ལག་པར་
ཡོང་བྱ་བ་ཡིན་རྣམ་རྟོག་སྒྲིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེས་ཅི་ཅུག་ཡོང་། དེས་གང་ཅུག་ཡོང་མ་དེས། དེ་ཐམས་
ཅད་ཉམས་བྱ་བ་ཡིན། ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་སྐྱོམས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གཏུག་
མའི་རྟོགས་པ་བདེ་གསལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་དུ་རྩ་བ་རྩོགས་པ་ན། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མཆོན་མའམ་སྒྲིམ་འཛིན་
གྱི་རྣམ་རྟོག་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་མཆོན་སྒྲིམ་སུ་མ་གྲུབ་པར་གཏུག་མའི་སེམས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་
དུ་ཤེས་པས། མཆོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྒྲེ་བའི་གཞི་རྟེན་མེད་དུ་འགྲོ། དེ་ཙ་ན་སྒྲུང་གསལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་པའི་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་འཆར་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
འཕྲོ་བའི་ཡུལ་མི་རྟེན་དེ། ཉམས་མཁའ་ལ་རལ་གྱི་བཏང་བ་ཀྱང་ནམ་མཁའ་རལ་གྱིས་ཐོགས་པར་མི་བྱེད་
པ་ལྟ་བུའོ། དེས་ན་མ་ག་ག་རྩ་རས། སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་ལ་མ་བཟུ་བར་གཏུག་མའི་སེམས་ལ་ཁྱོས།
འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་ཞེ་འདོད་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མེད་
པས་གང་ཐག་དང་ཆོས་སོགས་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འབྱུང་བས་ཡང་བ་སྟེ་ཉམས་ང་བས་བདག་འཛིང་བར་

བྱེད་མི་དགོས། དེའི་ཆོ་གཏུག་མའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་སེམས་དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པས་དེ་ལ་རེདོགས་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པས་གང་དགར་ཐོང་ཡང་འཕར་བུའམི་ཡོང་། དེ་ལྟར་.....
སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་དང་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་རང་དུ་
རྒྱུད་དེ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་རྩལ་
ཅི་གར་ཡང་རྟོག་པ་མིན་པར་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུང་པའི་གཟིགས་སྣངས་ལྟར་གཏུག་མའི་...
སེམས་ཀྱི་གང་ལ་འང་ཆེད་གཉིར་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པས། གཏུག་མའི་སེམས་ནུམ་རྟོག་
གི་ཁྲིར་མ་ཤོར་བར་རིག་པའི་རྒྱལ་ས་ཟེན། དེ་ཙུ་རིག་པ་རྒྱུབ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱུབ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ས་སོགས་འབྱུང་ཆེན་ནུམས་སྦྱེས་འཛིན་བྱེད་པ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་།
མཐར་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉིད་མི་འགྱུར་བར་གནས་པ་ལས་ས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་གྲོ་
བུར་གྱི་སེམས་སྣང་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པར་མི་གནས་པས་གཏུག་མའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་མཛོ་མོ་
བྱང་དང་སྣ་ཐག་རང་གི་ལག་པའི་དཔེའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཏུག་མའི་སེམས་ཀྱི་འབྱུལ་ཁོན་ར་ཟད་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏུག་མའི་སེམས་སུ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཏུག་མའི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ནམ་ཉན་དུ་བྱའོ། །

༡༠༩ དེས་ན་གཏུག་མའི་སེམས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་གསལ་ཞིང་ཁྱབ་པའི་སྣང་
བ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་པའི་འོད་གསལ་ཆེན་མོ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་གཉིད་...
དུས་དང་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལས་སྣང་བཅོན་ཐབས་སུ་
བཀག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འོད་གསལ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་...
པའི་འོད་གསལ་ཡིན་པས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
ཡང་དེར། འོད་གསལ་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས་དེ་
ཞུགས་ཡིན་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཙུ་ར་རང་གི་རིག་པ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་སྟེ་འགག་མེད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་...
པ་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་གསུངས་ཡང་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟའི་གཏུག་མའི་སེམས་འོད་
གསལ་གྱི་སྟོམ་པ་དེད་ལྟ་མངོན་དུ་བྱས་ན་བར་དོའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན། འོད་གསལ་
དེ་དེར་རྫོགས་སུ་འབྱངས་ནས་འཆར། དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མདུན་བསུས་ནས་འོང་བ་

ཡིན་གསུངས་སྒྲིམ་ནུས་ན་དེས་ཆོག་གམ་ཞུས་པས། ཞལ་ལྷ་ནས། དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་དེ་ལ་བྱེད་པ་
 ཡིན། ང་ལ་ཡང་དེ་ལས་མེད་གསུངས། དེ་ལྟའི་སྒྲིམ་དེ་ཉིན་གསལ་མཆོན་མི་གསལ་བར་འདུག་ཞུས་
 པས་ཞལ་ནས། ཉིན་གསལ་བ་དེ་རིག་པ་སྤང་བ་དང་འདྲེས་པ་ཡིན། མཆོན་མོ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་
 སིང་པེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཡོང་ངམ་སྒྲིམ་གསུངས། དེ་ག་སྤང་འོང་
 འདུག་ཞུས་པས། འོ་དེ་ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ད་ལྟ་སྒྲོ་བུར་བྱི་མའི་འབྲུལ་པའི་སེམས་རྟེན་
 བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་ལུས་དེ་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དེར་རྟེན་འབྲེལ་ལུས་དེ་ཞིག་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་བརྟེན་
 པ་སེམས་དེ་འད་གནས་པར་མ་ལྟར་པ་ན་སྤང་བ་སྒྲིམས་པའི་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་སྒྲིམ་པའི་མཆོམས་
 སྒྲོར་གྱི་འཕེན་པས་དེར་ཡེར་ཐོན་པ་ཞིག་འོང་། དེར་ཐོན་པ་ན་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣམ་རྟོག་གི་བར་སྤིང་གྱི་ལུས་སོགས་ལེན་པའི་འདུ་བྱེད་པའི་གོ་མི་རྟེན་པར་རང་བཞིན་ལུན་གྲུབ་ཏུ་
 རང་གི་ཤེས་པའི་དབྱིངས་སམ་སྟོང་ཏུ་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་དེར་ལྷང་སྟེ་མཐུན་བསུས་པ་ལྟར་
 འབྱུང་བས། དེ་ཉིད་ལ་དགེ་ཆོགས་གྱི་ལས་བསགས་པས་སྐད་ཅིག་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་
 ཞིང་འཁོར་འོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བས་འཆང་རྒྱ་བའི་བསག་སྦྱང་གི་བྱ་བ་ལ་
 དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཡིན། འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་ང་ལ་དེ་ལས་མེད་དོ། །འོད་གསལ་གྱི་སེམས་
 དེ་ཉིན་པར་ཆོགས་དུག་གི་དབང་པོའི་ལམ་ནས་ཆོགས་དུག་གི་ལུལ་གྱི་སྤང་བ་དང་འདྲེས་པས་འབྲུལ་
 མ་འབྲུལ་གྱི་སྤང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཆར་བས་གསལ་བ་ཡིན། མཆོན་མོ་གཉིད་ཏུ་སྤང་བར་བོ་ནས་
 ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་ཕྱིར་མི་འགྲོ་བས་དེ་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་འོད་
 གསལ་གྱི་སེམས་རྒྱ་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ཐོང་བྱ་ཅན་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བར་མེད་ཀྱང་ཐོང་བྱ་དང་བྱལ་
 བའི་བདེ་སིང་པེ་བར་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་སྟོང་ལམ་གྱི་དུས་མི་གནོད་པར་བྱུང་ན་རྟོགས་པ་མཛོན་གྱིར་
 གྱིད་བར་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟའི་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་འདྲེས་སུ་སྒྲིམས་
 ཤིག་ཡང་ཞལ་ནས། རིག་པ་གསལ་སེང་པེ་འདུག་པ་དེ་ཙ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་མ་ཤོར་བར་གྱིས་
 ལ། དེར་རྟོག་ཅི་བྱུང་ཡང་རྩ་བའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། བཅས་པཅོས་ཀྱི་རྟོགས་དབྱེད་མ་བྱེད་པར།
 ལུས་སེམས་འོང་སྟོང་ལ་གྲུའི་སྒྲིམ་རང་གྱིས་དང་། དེ་ཡང་རྩ་མ་རྟོགས་ན་དྲངས་པའི་རང་བཞིན།
 སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་གསལ་བའི་རང་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྟོག་དབྱེད་སོགས་ཀྱི་བཅས་པཅོས་བྱས་

ན་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བུར་བས་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕ་བའི་སེམས་
ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་མཛོན་དུ་བྱུང་ན་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་རྒྱུབ་ས་རྒྱ་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར་ཕ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་འཆར་རུབ་
ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་འོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་འགྲོ་འོད་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་དབང་
འབྱོར་ན་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་བཙོམ་པར་འབྱུང་བས་རྒྱ་དཔེ་སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་
ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་དཀར་ནག་གི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ལུས་ལ་རང་སེམས་འོད་
གསལ་བ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འགྲོ་བས་འབྲས་བུ་ལུང་པོ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱང་རང་ཆོས་དུ་
འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཙན་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་དྲན་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཙོམ་པར་ལུས་སེམས་
རང་བབས་ཀྱི་རང་ནས་ལུས་ལུས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པར་གྲེན་སྒྲོམ་བྱས་པ་ན་
རྒྱ་མ་རྟོགས་ན་གསལ་བའི་དབེས་གཉུག་མའི་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ཐོན་ནས་འོད་
གསལ་གྱི་རང་ལ་རྒྱ་འབྱམས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྟོག་དབྱིད་སོགས་བཙོམ་མས་རྟོགས་པ་ན་ལུས་
དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་སེམས་ལུན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་རོལ་རྒྱུར་རོ་ཞིས་དགོངས་
ལས་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་སྒྲོ་བུར་གྱི་འོད་གསལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

༡༠༧ ཡང་ཞལ་སྒྲུ་ནས་གཉུག་མའི་བཙན་ས་ཟེན་ན། མི་དགེ་བ་སོགས་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་
པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་རྩ་བུལ་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བས། དེའི་
ཆོ་སྐྱོང་དེས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་ཀྱང་། དཔུལ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་རྒྱུན་རིང་རབ་
ཏུ་མི་སྐྱོང་བར་དར་གྱི་པོ་ཡོང་བདད་པས་པའི་ཆོད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྟོག་ཅོད་པས། ཤེས་
པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །བག་ཆགས་རན་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན། །དཔུལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་མིན་ཀྱང་། །
དཔུལ་བ་རང་ཡང་བདེ་བ་ཅན། །བྱ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣམ་
འབྱོར་པ་ལ་བུ་སྐྱེད་སོགས་ཁྱིམ་ཐབ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་འཆོལ་བས་ཁྲེལ་ཞིང་པོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
གྱིས་མནར་ཞིང་སྐྱོང་བ་དང་། བ་ཆ་ལྷག་གཟེར་གདམ་རན་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་ལུས་སེམས་རགས་པའི་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལས་རན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ཙམ་དུ་སྐྱོང་ཡང་། གཉུག་མའི་སེམས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ལྷན་

ཅིག་ཏུ་སྒྲིག་ཅིག་གིས་བར་མ་ཆད་པར་འགྲོགས་ཀྱང་སྒྲིག་ཅིག་ཙམ་དུ་འང་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་གོས་མ་
 མུང་བདེ་ཉིད་འདིར་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་གྲུབ་པས། འབྲལ་གྱི་ལས་ཉོན་
 གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉིཾོཾོ་བདེ་དག་ལ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་གྱི་བར་ཆད་
 དུ་འགྱུར་དོགས་པའི་ཉམ་ང་བག་ཚེད་པར། འཁོར་བའི་བདེ་སྟུག་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 རོལ་ཏུ་རོ་སྟོམས་གིང་རུལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་
 འབྲལ་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཞིང་དང་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པས་དཔལ་བ་སྟུག་
 བསྐལ་ཅན་དེ་ཡང་འོག་མིན་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཡང་ཉིན་ཅིག་མཉམ་གཞག་ལ་
 གསལ་སིང་འདུག་དུས་སུ་བྲག་ཁག་ཅིག་ན་པར་སོང་བ་ལ་མི་ལམ་ཡིན་སྟུམ་ནས་གཡང་དེ་ལ་དེ་ལ་
 སོང་ཞུས་པས། ཞལ་སྟུ་ནས། དེ་དང་པོ་སྒྲུང་བ་བན་བྱུང་སོང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་དེ་འོད་གསལ་གྱི་
 ངང་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན། གསུམ་པར་དེ་ཉིད་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཀྱན་ལ་བཙོས་རྒྱ་མེད་
 གཡང་དུ་འང་མི་འཆོར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྲག་ཁར་ཡན་སོང་དུས་ཀྱི་གསལ་སིང་འོད་པ་དེ་
 གཏུག་མའི་སེམས་ཡིན། སེམས་དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་ལ་གསལ་འགྲིབ་དང་སྦྱེ་འཛིག་མེད་
 པས་དེ་སེས་བསྐྱེག་པ་དང་གཡང་དུ་འཆོར་རྒྱ་མེད། དེ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་ལ་ཁད་པ་ན་དང་པོར་རགས་
 པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་སེམས་འདི་རང་དགར་བྱུན་ནེ་ཡོང་ངེར་དམིགས་བྱུར་མི་འོང་དེ་ནས་རང་སེམས་
 དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རབ་འབྲམས་སུ་ལམ་གྱིས་འགོ། དེ་ནས་བྲག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐལ་ཀྱང་
 གཡང་ལ་མི་འཆོར་བར་ནམ་མཁའ་ལ་གོམ་པ་བཟབ་ནས་ཕྱིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་གང་འདོད་པ་བཞིན་
 གྱི་ས་ལ་གོམ་པ་བཟབ་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་འགྲི་བུང་བའི་གསུང་
 གིས་། འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དག་མ་དག་གི་སེམས་སྒྲིག་ཅིག་མའི་
 རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཁོན་ར་གྲུབ་པས། སེམས་དགེ་མི་དགེའི་སྒྲིག་ཅིག་གི་བྱེད་པས་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་བདེ་སྟུག་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པར་འཆར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་སྒྲིག་
 ཅིག་མ་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་སེམས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བའི་རང་གཟུགས་
 སུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་འང་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིག་
 ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུང་བ་སྒྲིག་ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་དེའི་ལུས་

ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྱུར། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་དང་། སེམས་དང་དེའི་སྒྲུང་བས་དེའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་གང་ཟག་
གིས་རང་གཞན་གྱི་གནས་སུ་མེད། དེ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་ལ་ཁད་པ་ན་དང་པོར་རགས་པ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་
ལུས་སེམས་འདི་རང་དགར་བྱུན་ཆེ་ཡོང་ངེར་དམིགས་བྱུར་མི་འོང་དེ་ནས་རང་སེམས་དག་པའི་འོད་
གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རབ་འབྱམས་སུ་ལམ་གྱིས་འགོ། དེ་ནས་བྲག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐལ་ཀྱང་གཡང་ལ་མི་
འཆོར་བར་ནམ་མཁའ་ལ་གོམ་པ་བཏབ་ནས་བྱིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་གང་འདོད་པ་བཞིན་གྱིས་ལ་གོམ་
པ་བཏབ་པ་ལྟར་འགོ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པའི་གསུང་གིས། འཁོར་
འདས་ཀྱི་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དག་མ་དག་གི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་
ཀྱི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་བྱུང་པ་སེ། སེམས་དགེ་མི་དགའི་སྐད་ཅིག་གི་བྱེད་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་
སྐྱེག་འགོ་བ་རིགས་དུག་སེ་སེའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོག་ས་བར་འཆར་བ་འབྱུང་མེ། དེ་ཡང་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་
བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་སེམས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བའི་རང་གཟུགས་སུ་
འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེའང་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་
མའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུང་བ་སྐད་ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་དེའི་ལུས་ཀྱང་
དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྱུར། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་དང་། སེམས་དང་དེའི་སྒྲུང་བས་དེའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་རང་
གཞན་གྱི་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱིན་རྒྱུ་པ་དང་། རང་གི་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་སྒྲིན་གོལ་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བཞེད་ལ་དེས་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན་དེའི་དབང་གིས་དེའི་སྒྲུང་བ་དང་ལུས་སོགས་རང་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཅམ་གྱིས་ཟད་པར་
དང་ཐལ་གཞོན་རྩ་འབྲལ་སོགས་འགྲུབ་པ་ལ་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། བདུད་ཅི་ཐབས་
སྒྱུར་བྱུག་རྒྱ་མཛད་པའི་ཆོ། །ལུས་སྒྲུང་སེམས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་བདར། །སྒྲིལ་སྒྲུལ་པ་
སྐད་ཅིག་གྲངས་མེད་སྒྲུལ། །འདྲེན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་བྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་བསྟོད། །ཅིས་འབྱུང་བ་
ལྟར་རོ། །ཡང་ལན་ཅིག་དོ་སྐད་ཅམ་ཇེ་དྲན་པ་མེད་པར་མཉམ་བཞག་རང་ལ་བུམ་བུམ་འགོ་བ་བྱུང་

ཁྱེས་པས། ཞལ་ནས་འདྲེ་མི་འདོད་ཤེས་དེ་ཡིན། རྩོན་ཡང་དེ་འདྲ་གཅིག་གི་མགོ་བསྐྱོར་མང་དུ་
 བྱང་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་རབ་གཅིག་གིས་ལྷ་རྒྱན་པོའི་རྒྱ་བྱེད། ད་ལྟ་སྒྲིམ་བཟང་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་སང་
 གནངས་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ཐར་
 པའི་གོ་འཕང་དུ་བལྟས་ན་ཐར་ལམ་དུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་རེ་འཁོར་བ་ཐོགས་མེད་ནས་སྒྲོན་སྒྲུ་
 རྟོགས་སོགས་སུ་སྟེ་བ་བྱངས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུ་ཁམས་གོང་གི་རྒྱུའི་ཞིག་ནས་ལ་ནམ་མཁའི་ཁོངས་འདིར་
 མ་བསྐྱབས་བྱ་བ་མེད་པ་ཅིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱིང་འཁོར་བ་ལས་མ་འཕགས། འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཞིག་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞིག་ནས་བསྐྱབས་ཏེ།
 དེ་ཡང་གཏུག་མ་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་སྒྲོན་སྒྲིབ་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ལྟ་སྒྲིམ་བྱས་པས་སྤྱིད་ཞིག་ཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་
 བྱང་ཆེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་བ་ཉིད་དང་པོར་བཀའ་འགདམས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་
 ལ་གདམས་པ་གསལ་ནས་བསྐྱོམས་པ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་གཏད་པའི་འཕེན་
 པ་བཏང་བ་དེ་ཙམ་དུ་འཛིག་ནས་པ་བྱུང་སྟེ། གཉིད་ཐུན་རེ་ཙམ་མིན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོང་བར་འདུག་
 པས་ཇི་ཙམ་འོང་བལྟས་པས་ཞག་བཏུག་སུམ་ཙམ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱུང་། བྱིས་རབ་དུ་སོང་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་
 པས་ལན་པ་འདྲ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མགོ་ནོན་པས་དྲན་ཆོར་གང་ཡང་དོས་མི་ཟེན་པ་བྱུང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བས་སྒོ་འཕྲོགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཡིད་ལ་མི་འགྱུ་བ་བྱུང་གསུང་པ་ལྟར་སྒྲུར་
 དེ་ཉིད་གྱིས་མ་ཆོས་པར་གདོད། རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལ་ལ་གཏུགས་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་མལ་གྱི་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཐ་སྟོད་དུ་འཐད་ན། ད་སུ་མའི་
 བརྟན་བཙོན་དུ་མ་ནས་ཐ་སྟོད་དུ་འདར་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 བ་མ་ཞེན། མི་གནོད་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པའི་རང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རང་གི་རང་རིག་
 པའི་རྒྱལ་ཡིན་ན་ཐ་སྟོད་དུ་འདར་དེ་འདྲའི་རང་རིག་མི་འགྱུ་བ་དུ་རྒྱུག་གྱིང་། འདིར་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་གྱིས་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་བཅད་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པར་བྱེད་རུང་བ་”

བཞིན་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏུག་མ་ཐ་
 མལ་གྱི་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་དང་རྟོག་པར་ས་དེ་ཉིད་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཅད་ནས་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་ལ་དབང་འབྱེད་བར་
 བྱེད་པས་གཏུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལའང་། ཐ་སྙད་དུ་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་
 བའི་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། དེའི་གནས་རྒྱལ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐབ་
 པར་བྱའོ། །

༡༠༥ ཡང་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཞིག་གནས་དང་སེམས་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་གནས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་ཞི་
 གནས་ནི་སེམས་གང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ཡིན། སེམས་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་གནས་པ་ན། རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཅི་འཆར་ཡང་བརྟུབ་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་རྟོག་པ་སྒྲིབ་ཐོན་
 མ་ཐོན་གྱི་ཁྱད་ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་ཞིག་གནས་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་འགལ་སྒྲའི་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་རེ་ལ་སེམས་གནས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བྱེད་
 བཀག་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་རང་ལ་བཞག་པ་ན་ལྷའི་རྩ་བོ་ཆེ་
 བསྒྲགས་ཀྱང་སང་པར་མི་རུས་ན་ཞིག་གནས་བྱུང་པའི་ཆད་དུ་བྱེད་ན་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྒྲོམ་ལ་འདི་སྒྲོམ་
 བཟང་ཤོས་སུ་བྱེད། དེ་ཉིད་ལ་གསལ་ཐོན་ན་གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའ་གཡང་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་
 ཉམས་འབྱུང་། འདི་ཙམ་ལ་གདེང་བཅས་ནས་སྟོན་གྱི་སྒྲུབ་བཟང་པོར་གྲགས་པ་མང་པོའང་འཕགས་
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མང་རབ་བྱུང་འདུག སྒྲོམ་ལྷན་ལ་རྩུབ་སྒྲའི་རྩ་ལྷུང་གི་སྒྲུབས་སུ་མཛོན་པའི་
 ར་རྒྱལ་ནི་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུང་ན་ལེགས་འདུག་གོ། ཞིག་གནས་ལའང་ཐེག་དམན་པ་དག་
 བྱི་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉེན་པོ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུམས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་མཆོན་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ཞིག་གནས་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་གནས་དེ་ལ་བརྟན་
 པའི་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་པའང་རང་དགས་འབྱུང་པོ། །སེམས་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་གནས་པ་ན། སེམས་ཉིད་ལ་
 འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲེ་འགག་འབྱུང་སྤྱད་བྱེད་པས། སེམས་དེ་ཉིད་གྱི་མ་འགགས་པའི་
 རོལ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གར་ཅིང་རི་ཙམ་གར་ཡང་མཆོན་འཛིན་སོགས་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་མི་
 འབྱུང་བར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱར་མ་ཆད་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་

ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན། རིག་པ་སྒྲོར་ཐོན་མ་ཐོན་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 དེའི་སྡེད་དུ་འཆར་རུང་མི་རུང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། ཡང་གསལ་ལྟོང་གི་ཉམས་ཅི་ཡིན་ཆ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་
 ཞུས་པས། དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གྲགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་དེ་གན་
 ཤེས་གསུངས། ཡང་ཐང་གཅིག་གསལ་ལ་གཏད་པ་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མེད་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་ཞུས་
 པས། དེ་དོན་དམ་གཏུག་མ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ནད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་
 ལ་རིག་པ་གཏད་པས་གཞི་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གསལ་སྡེད་གི་
 ཉམས་ཅི་ཡིན་ཆ་མེད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་སྒྲོའི་འདི་ལྟར་འདུག་
 ཅས་ཅི་ཡིན་གྱི་དོས་བརྒྱུད་མེད་པ་སྒྲོ་འདས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་དྲི་བྱལ་རབ་ཀྱི་མཐར་གྲག་
 པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ལམ་དུ་སྒྲུབ་འབྱོར་མངོན་སུ་མ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་གན་ཤེས་གསུངས་པ་འདར་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ་ཐ་མལ་
 གྱི་ཤེས་པ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བཅོམ་དུ་འཛིན་མི་བདུག་པའི་དོན་ཡིན། ཐང་ཅིག་གསལ་ལ་གཏད་
 མེད་གཞི་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་སྡེད་དུ་
 འགྲོ་བ་ལས་ཁོ་ཉིད་མི་སྡེད་བར་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྡེད་པའི་སྡེད་ཉིད་པ་ལང་རྟས་སྡེད་
 པ་ལྟར་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རང་ངོ་བོས་སྡེད་ཚུལ་དེས་ནད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་ངོ་ལ་བལྟས་པ་ན་འདར་ཁོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོས་སྡེད་པའི་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལེས་ཤེས་
 ཀྱི་ཆ་ལ་རྟལ་ཏུ་རབ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་རབ་དག་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱ་སྡེད་ཆར་བཤགས་པའི་ཆ་ཤས་
 གཅིག་ཅུམ་ཡང་ལྷག་མར་ལུས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུག་པ་ན་དངོས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲོ་སངས་་་་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་དབྱིས་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ན་སྡེད་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པར་གྱུར་ནས་སྡེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟུ་འབྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་ནུས་པ་འབྱུང་ཁིང་། དེང་སང་ཤར་
 རྩེད་ཁ་པ་དཔོན་སྟོབ་དག་གིས་མཆིད་མོལ་གྱིང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་སྡེད་པའི་སྡེད་
 བྱ་ནི་ལེས་ཤེས་སོགས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ཁོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྡེད་བྱ་མ་ཡིན། སྡེད་བྱ་དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རང་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་པ་དེས་ནི་སྡེད་ཉིད་རྟོགས་་་་
 པའི་རྟུ་འབྲུལ་སྟོན་ནུས་པ་ག་ལ་ཞིག རྟོན་འབྱུང་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་མཆོར་གྱི་ཆ་དེ་

ཉིད་ལ་དམིགས་ཞེན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཉམས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤྱང་མཛོན་གྱི་ཚམ་ཡང་མགོ་གཞོན་པར་བྱས་པ་ཡེ་མི་འབྱུང་ཞེས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་སྤྱང་བྱུང་བམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྒྱུད་དབུ་མར་རི་ལྷ་ར་རྩྱུད་ཀྱིས་པས། ཡང་དག་པར་བྱིང་མི་ལྟོག་པར་རྩྱུད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཅན་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་པ། རེ་བ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་། འཕྱིག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུད་འཕོ་མཆོམས་དང་ཆགས་སྤྱང་སོགས་དྲག་པོ་སྦྱིས་པ་དང་། མོས་གུས་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་དྲག་པོས་ཐམས་འདུས་པ་དང་། གཉིད་འབྲུག་པོ་དང་། རྫོ་ལྗེའི་ཤེས་པས་ཡུལ་མཐོང་མ་ཐག་ཆོགས་དྲག་གི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱང་བས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་གྱིང་ཉི་ཆོན་པ་ཡིན། འདིར་སྤྱམ་འི་གདམས་པ་གལ་གི་ལྷན་ཅིག་སྦྱིས་དོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་བྱུག་རྒྱ་བཅིངས་པས་རྒྱེན་བྱས་ནས་དུས་གསུམ་དུ་དབུ་མར་རྒྱུད་འཇུག་སྟེ། ལུས་དབང་སོགས་དབང་བསྐྱར་གྱི་དུས་དང་། མི་ལམ་དུ་འོད་གསལ་ཐེན་པ་དང་། གཏུམ་མོ་སོགས་རྫོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྩྱུད་པ་ཡིན་ལ། དུས་དེ་གསུམ་དུ་རི་ལྷ་བའི་དོན་མ་བཅོས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ན་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ཡང་འབྲེལ་རྒྱ་འགགས་པ་ན་འབྲེལ་རྒྱོ་འགག་པས་གྱུང་དང་ཅིག་པ་འབྲེལ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ལས་རྒྱུད་གི་རོ་ལྗེར་བ་མེད་པར་དབུ་མར་ཐིམ་འགྲོ་བ་ཡིན། རེ་བ་ནས་འཕོ་མཆོམས་ཀྱི་བར་བཞིར་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྐྱུ་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རོ་རྒྱུད་གི་བརྒྱུན་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རགས་པ་འགགས་པ་ན་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རགས་པ་དབུ་མར་བསྐྱུས་པ་ཡིན། དགོ་སྟོག་གི་སྟོ་བྱུགས་དྲག་པོ་སྦྱིས་པ་ན་ཐམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ངོ་གཡེར་དུ་ཐོན་ནས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་འགག་པས་དེའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། གཉིད་འབྲུག་པོའི་དུས་ནི་འཇུག་ཤེས་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྐྱས་པས་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་གའི་དབུ་མར་བསྐྱུ་བ་ཡིན། རྫོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མཐོན་པར་བྱོགས་མ་ཐག་གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྐྱད་མ་ཞུགས་པའི་དུས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལྷོ་མོ་དབུ་མར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཆ་གསལ་ནི་སྤྱད་གསལ་པས་སྟེ་པོ་བལ་པ་ལ་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱི་རྟོགས་གང་ཡང་མི་གསལ་ལ། གཟུང་འཛིན་རགས་པ་འགགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྫོ་ལྗེ་ཡུལ་ཐོག་དུ་

འགགས་པའི་ཕ་པོའི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་དོས་ཟེན་པས་སྒོ་ལཱའི་ཤེས་པ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་ཅམ་དེ་
 ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་བཅོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 སྦྱོར་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟའི་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྟེང་འོག་གི་སྟག་རྩོལ་གྱི་རྒྱུད་འགོག་དགོས་པ་
 བེ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུད་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་
 འབྲི་བྱུང་པས། རྒྱུད་མི་འཛིན་པར་ལྷག་པར་འཛིན་པ་ཟབ། ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱད་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་སྒོ་ལྷ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་པའི་རྒྱུད་དབུ་མར་
 འཇུག་འདྲི་སྦྱངས་པས་ལས་སྤྱད་རགས་པ་དང་ལས་རྒྱུད་རགས་པ་མ་འགགས་བཞིན་དུ། རྒྱུད་རགས་
 པ་དེའི་རྟེན་གྱིས་ཕྱ་པོའི་རྒྱུད་དབུ་མར་རེ་ཆེར་ཐིམ་པ་ནི་ཞིག་ན་རགས་པའི་ལས་སྤྱད་དང་ལས་རྒྱུད་
 རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞི་རྩ་ཆད་པའི་སྤྱུ་གུ་ལྷར་རང་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཆོག་སྟེ།
 མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འགྲོས་ཆེས་ཟབ་པར་ཡོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་སྒོ་ལྷ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་བཟུང་འཛིན་
 གྱི་བཅོས་བསྐྱད་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་དེ་ཀ་ལེགས་པར་སྦྱོར་ན་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་རང་འགའ་བ་
 ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་ཅེ་པས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་
 པ་ཡི། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རོམ་ཆར་ཆེ། ཞེས་འབྱུང་ལ་འདྲི་བྱིན་ཏུ་ལེགས་པར་འབྱོངས་པ་ན་སྤྱད་
 བ་ལ་སྦྱོར་དང་སྟོང་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་མཐོང་པའི་སྤྱད་སྟོང་རོག་ཅིག་གི་རྟོགས་པ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། སྒོ་ལྷ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་ཤར་བ་རིག་པའི་མདངས། ཡུལ་འཛིན་སྟེན་ལས་སྟེན་
 པ་སྟེ་མེད་ཀྱི་གཤིས། སྟོང་གསལ་སྟོས་བུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གྲོལ་གྱི་ཉམས། སྤྱད་པ་ལ་སྦྱོར་དུ་
 མ་བལྟ་ཞེན་པ་ཐོང་དང་། སྟོམ་རོག་ཅིག་གི་ལྷོད་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་འོང་གི། ཞེས་གསུངས་པས།
 སྒོ་ལཱའི་ཤེས་པ་ཁ་ཐྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྒོ་སྦྱར་དུ་མ་བྱས། ཁ་ནང་དུ་ཉོན་ཡིད་སོགས་ཀྱིས་བདག་
 ཏུ་མ་བཟུང་པའི་ལུང་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཐུགས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཀྱང་། ད་དུང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་མི་རྟོག་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྤོངས་ཆའི་དྲི་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
 སྟོམ་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པམ་གནས་རན་ལེན་གྱི་དྲི་མ། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མ་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་བྱ་བ་
 དེ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཕ་ཞིང་ཕ་བའང་ཟེར། དེ་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་བཅོམ་ནས་འཆང་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བ་སྟོན་ཆད་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། ། ལུམ་སོགས་

གྲིད་པར་བསྐྱར་བ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆས་བསྐྱར་གྱི་དྲག་ལཱ་འོག་ཤིང་ཤིང་གི་པ་འགགས་པ་ན་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་
 ཡང་དབུ་མར་བསྐྱར་ལ། དབང་གི་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་
 གིས་དབུ་མའི་མདུད་པ་བྲལ་ནས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བཞུགས་ཤོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་
 རྩེ་བསྐྱར་པ་ལྟར་དངས་ཏེ་དབུ་མར་ཐིམ་པར་བྱེད་པའོ། དབང་དུས་ཀྱི་ཡུག་རྒྱུ་མའི་རྩ་དབུ་མ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་ཐུད་པའི་ཆོར་བདེས་དངས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རིག་པའི་མེ་རྒྱུད་
 གིས་རྣལ་འབྱོར་ཡལ་ཡུམ་གྱི་ལས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱར་ནས་ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་མི་དམིགས་
 པར་བསྐྱར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དག་ནས་དབང་གསུམ་པ་
 དང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་བདེ་པའི་ཆ་ནས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པའི་ཆ་
 བས་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདེ་སྟོང་གང་གིས་ཀྱང་བཙོས་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་
 རྒྱུད་རིས་སྒྲུལ་ཆད་པའི་ཆ་ནས་ཐམས་ལྟར་ཤེས་པ་ཡུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་འཆར་བ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་དབང་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་གཉིད་སྐྱག་གི་
 དུས་འཆར་བའི་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དུ་ཐམས་ལྟར་ཤེས་པ་འཆར་བས། གཉིད་འོད་གསལ་དུ་དག
 རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ། མི་ལམ་སོགས་སྤང་ཆ་ལྟ་སྤྱར་ལྟར་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེ་ལྟར་དབང་དུས་ཀྱི་སྟོང་
 བ་གཉིད་དུས་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྟན་པ་དེས་སྟེང་འོག་གི་སྟོག་རྩལ་གྱི་རོ་རྒྱུད་གི་
 ལས་རྒྱུད་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པས་གཏུམ་མོའི་མེས་ལྟེ་བའི་རྩ་དབུ་མའི་ཞལ་བྱས་པས། དེ་
 བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱུང་བ་སྐྱར་ཡང་གཏུམ་མོའི་མེ་ལ་ཐོག་པས་དེའི་སྐྱེན་གྱིས་གཏུམ་མོ་ཉིད་ལ་ལས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རྒྱུད་དག་པོར་བྱེན་དུ་འབར་བས། ལས་གཏུམ་གྱིས་ལས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་དབུ་མར་ཐིམ་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡེ་གཏུམ་གྱིས་ཡེ་རྒྱུད་
 ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབུ་མར་ཐིམ་པར་བྱས་ཏེ། ཡུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དང་
 འཕྲེལ་འབྱིབ་མེད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་གི་དུས་འདི་གསུམ་དུ་གནས་ལྷགས་
 རྟོགས་པའི་རྟོགས་པས་སྤྱི་བ་ཆོག་མེས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་
 བན་ཏན་དུ་བྱའོ། །

༡༠༦ ཡང་རྟོགས་པ་ཤར་བ་ནས་ཆོག་མེས་དྲུག་བཀག་ནས་ནང་དུ་མི་རྟོགས་པར་འཇུག་པ་

དང་། ཚོགས་དྲུག་མ་བཀག་པར་འཛིན་མེད་ལྷག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་གང་ལེགས་ཞུས་པས། བར་དུ་
 ཀུན་གཞི་ལ་བསྐྱས་ཏེ་མི་རྟོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་དེ་འབྲེལ་ལེགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤྲེགས་་་་
 དང་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད། ཚོགས་དྲུག་འཛིན་མེད་ལྷག་པ་རང་དུ་འཛིན་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚོགས་དྲུག་བཀག་ནས་ཆོར་འདུ་འགོག་
 པའི་སྒྲོམ་འཇུག་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམ་འཇུག་བྱ་བ་སྤྲེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཚོགས་
 དྲུག་བཀག་པའི་འགོག་སྒྲོམས་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འང་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ཡོད། དེ་ལས་
 ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་སྤངས་མ་འགགས་པ་ས་ལེ་པའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་དོར་པའི་ཐོག་འདི་
 ཉིད་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོམ་བྱལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་རྩལ་པའི་བདེན་རྟོག་གི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་འབྲུལ་པས་མ་བསྐྱད་པའི་ཀུན་་་་
 རྫོབ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་
 སྒྲོམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་གཞག་ལྷུང་བྱས་ཤིང་། ཀུན་
 རྫོབ་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིབ་པའི་འབྲུལ་ཆ་མ་ལུས་པ་བསལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བ་རབ་འབྲམས་སྤྱ་
 སྤྱང་བར་མ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིའི་ཞལ་
 བྱུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ས་པཎ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ལྷན་པོས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམས་
 པས། །པལ་ཆེར་དུང་འགྲེལ་གནས་སུ་སྒྲེ། །ཡང་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྲེ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་
 འགོག་པར་ལྷུང་། ཞེས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་ཤོར་གོལ་དུ་
 མོང་ཞེས་ཁ་ཆོན་བཅད་པར་མཛད་ཀྱང་། གོལ་ས་འདི་གཅོད་པ་ལ་གོལ་ས་འདིར་མི་གོལ་པའི་རྟོགས་
 པ་དོན་གཉེར་ཞིག་རང་གོལ་མི་གོལ་གྱི་རྒྱལ་ལ་མ་ཁས་པ་མ་གཏོགས་རྟོགས་པ་འདི་དོན་དུ་མི་གཉེར་་་་
 བའི་ཁུར་མ་ཁུར་བ་དག་གིས་འདིའི་རྒྱལ་ལ་ཇི་ཅུམ་གཡར་བྲལ་དུ་ཆེ་འང་གོལ་སར་མོང་མ་མོང་གི་་་་
 མཐའ་མཐོང་བའི་མིག་རྒྱ་ཇི་ལྟར་ཆོད་ལེགས་པར་སེམས་ཤིག ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་ཤོར་གོལ་
 དུ་མོང་མ་མོང་ནི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འདོད་པས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པ་ཞིག་
 གིས་ཤོར་གོལ་དུ་མོང་མ་མོང་གི་གཡར་བྲལ་བབ་སྟེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 སྤྱབ་པ་བཏང་སྒྲོམས་སྤྱ་འཛིན་པ་དག་གིས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་གོལ་སར་གོལ་མ་གོལ་ལ་གཡར་

ཁལ་ཆེ་བ་སྐད་དུ་བྱས་ཀྱང་གོ་ལ་སར་སོང་མ་སོང་རང་རྒྱད་ལ་མྱོང་བའི་ཆོད་མས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་དཀའོ། །ཡང་ཞལ་སྔ་ནས། གཞི་སྒྲོང་བའི་ལམ་ནི། ས་ལོ་ཏུ་ཐིམ་པ་ལྟེ་
 སྒྲོང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཐད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་ཡིན། གཞི་བསྐྱར་བའི་ལམ་ནི་གསལ་ལྷགས་ཏེ།
 རྟེན་བསྐྱར་བ་ལུས་སྒྲོང་དང་སྒྲོའི་དབང་པོ་རྩོམ་དང་བསྐྱར་དང་། བརྟེན་བ་ཞོན་མོངས་ལེ་ཤེས་སུ་བསྐྱར་
 བ་ལྟེ་དྲི་མས་དྲི་མ་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་པས་རྟོག་པ་གཙོད་པའོ། །གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ནི་བྱུག་བྱ་ཆེན་
 པོ་ལྟེ། སྒྲོང་བྱ་མ་གྲུབ་པས་གཉེན་པོས་སྒྲོང་དུ་མ་བུའུ། བསྐྱར་བྱ་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱར་དུ་མ་བུའུ།
 མེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱ། དེས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
 གང་ལའང་མི་རྟོག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། མི་རྟོག་བཞིན་བདེ་བ་དམ་པས་བརྒྱུན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྒྱ།
 དེ་ཉིད་གསལ་ལམ་མ་འགགས་པར་རྩོམ་གསལ་གྱི་རྣམ་ལོ་མ་མཐའ་ཡས་པར་སྒྲོང་བ་སྒྲུལ་པའི་སྒྱ་ལྟེ་
 གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རང་དོ་ཤེས་ནས་གོ་མས་པར་བྱས་པས་རང་དོ་མི་ཤེས་
 པའི་མ་རིག་པ་དང་སྒྲོངས་པའི་མཆོམས་སྒྲོང་བ་བཅད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 གཞི་ནི་འཁོར་བའི་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཏེ། རྒྱུའི་ཐེག་པར་འཁོར་བའི་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་
 ཀྱི་རྒྱུན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཀྱན་རྫོང་བ་ཏུ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བདེན་པ་དང་།
 དེའི་གཉེན་པོ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་བར་བྱས་པས་སྒྲོང་དང་ལེ་ཤེས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
 འབྲས་བུའི་ཐེག་པར་ནི་དེ་ལྟེ་གཞི་འཁོར་བའི་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་ལ།
 འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་འང་རྒྱ་འབྲས་རང་བདེན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཐབས་
 མ་ཁས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲོང་བྱ་ཉིད་སྒྲོང་བྱར་བསྐྱར་ནས། སྒྲོང་བྱ་རང་དག་ལ་སོང་བའི་
 རྒྱལ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོང་བར་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་སྒྲོང་
 ལེ་ཤེས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དྲི་མས་དྲི་མ་ཁུས་པ་ནི་དྲི་མ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་ཐབས་
 དང་རྣམ་རྟོག་གི་འབྲུལ་པ་ཉིད་འབྲུལ་པ་མེད་པར་བྱས་པས་འབྲུལ་པ་ལེ་ཤེས་སུ་ཤར་བཞེས་བྱའོ། །
 བྱུག་བྱ་ཆེན་པོ་ནི། གཞི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་འབྲུལ་
 ཆོས་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་ཡིན་པས་སྒྲོང་བྱར་ཡང་མ་མཐོང་། བསྐྱར་བྱར་ཡང་མ་དམིགས་འོན་ཐ་སྙད་དུ་
 ཀྱན་རྫོང་ཀྱི་ཆོས་དམིགས་བྱར་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་རྩོམ་པ་ཞག་སྟམ་ན། གདོད་མ་ནས་ཀྱི་གཞུག་

མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པོར་སྒྲིབ་བྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་འབྲལ་བྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བྱས་ཏེ། འབྲལ་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་
 མ་བསྐྱར་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། ། དེས་ན་འབྲལ་པ་ངན་བཞིག་
 སྤང་བྱ་དང་མ་འབྲལ་པའི་བཟང་པོ་ཞིག་བསལ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། རི་སྒྲོན་དུ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་
 ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟླ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་
 རྒྱལ་པར་གྲོལ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཚོག་གིས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ལ། །
 ཆོས་དབྱིངས་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ཟེར། །བཟང་དུ་འཕགས་པས་བཏང་བ་མེད། །ངན་དུ་སེམས་ཅན་གྱིས་
 མ་བཏང་། །ཐ་སྐྱད་དུ་མས་བརྗོད་མོད་ཀྱང་། །བརྗོད་པ་དེ་ཡི་དོན་མི་ཤེས། །དེ་ཡི་མ་འགགས་ལོ་
 པ་ལ། །ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིན། །རགས་པ་ཡིན་ཏེ་རེ་མེད། །བྱེ་བ་ཐུག་རེར་གསུངས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །གཞུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཀྱང་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ག་ལའང་
 མི་རྟོག་པ་འདིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་དབྱུང་ཐལ་འབྲུང་པའི་བརྗོད་
 པར། ཐ་སྐྱད་དུ་འང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡི་ཤེས་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་བཞག་ཏུ་བྱུང་མེད་ཅེས་གསུངས་ལ།
 འདིའི་བདེ་ཆེན་ཡོངས་སྐྱུན་གྱི་སྤྲུགས་གཞུང་དུ་ལྷན་ཅིག་པའི་དེ་དུ་གཞུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་བདེ་བ་འདུ་མི་བྱེད་
 པའམ། མི་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ཏིས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག།
 ཅེས་འབྲུང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གི་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བསྐྱར་བའི་ལམ་འདི་
 བྱི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་ལོན་ལ། གཞི་ཤེས་པའི་
 ལམ་འདི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་གྱིས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་ལོན་ལ། ད་ལྟ་
 བཤང་གསང་སྤྲུགས་རྗོགས་རིམ་པའི་གཞི་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱལ་ལས། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་
 པས་གཞི་ལམ་དུ་བྱེད་རྒྱལ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་རྗོགས་རིམ་དག་གིས་གཞུག་
 མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལེ་ཐུག་
 གསུམ་མོགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟའི་སྒྲོལ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་མང་པོ་མི་
 དགོས་པར་སྤྲ་མའི་མོས་གུས་ཀྱི་ཐབས་གཅིག་ཤུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། མོས་གུས་དཀའ་པོ་
 གཅིག་ཐུབ་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསང་སྤྲུགས་རྗོགས་རིམ་གྱི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱལ་ནི། དབང་

བོ་ཞོན་པོ་འདི་དབང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
 བོ་དབང་ཞོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་བ་སྐོང་ཆང་པས་གཤེགས་ཀ་
 ཞལ་ཆེས་ས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་འདས་ཆུང་ལས། སྤྱོད་དཔོན་རས་ལུག་པས་ཞུས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་འཛིན་པོ་ཆེ་ཞིང་ཁམས་གང་དུ་གཤེགས། མཚན་རིགས་དུ་བར་མཆིས་ལགས་ཞུས་པས། ཁོ་པོ་ཞིང་
 ཁམས་ནི་ཀུན་དུ་མཐའ་ཡས་ལ། མིང་ཡང་སྣ་ཆོག་ས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འགོ་བའི་དོན་གཞན་སྤང་དུ་
 འཆར་རོ། །སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཁོ་པོ་ལ་སྤོན་འགོ་བཞི་བསྐྱེད་ས་པ་ཡན་ཆད་དག་པའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་།
 ལའ་ཁོ་པོ་ལ་ཆེར་རེག་ཆེར་མཆོངས། ཆུང་རེག་ཆུང་དུ་མཆོངས་པ་ཡིན། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ལའ་སེམས་ཅན་སྤོད་མན་པ་ཁོ་པོ་དང་དངོས་འབྲེལ་ནི་མེད་པ་
 རྣམས་ང་ཡི་རྣམ་ཐར་འདི་ལ་དད་ཅིང་མོས་ཏེ་ཞལ་མ་མཐོང་ཞིང་གསུང་མ་ཐོས། ཁོ་པོ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་ནས་མི་བཞུགས། གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་བྱིན་རྒྱུའམ་དང་ཡིད་བརྟན་མི་སྤྱེ་སྤྱེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་དུ་
 བྱུར་ན། ཐེ་ཆོམ་བྱ་མི་དགོས། ཁོ་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞུས་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་ཁོ་པོ་རང་ཤེས་པ་ཡིན་མོད། བྱི་རབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ངའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་
 གསོལ་བ་ཁོ་པོ་རང་ལ་འདེབས་སུ་རྒྱག་པར་མཛོད། ཅབ་ཅུབ་མང་པོ་མི་འཆོལ། བདག་གཞན་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་གྲུབ་པར་ཁོ་པོ་རང་ཤེས་ཀྱིས་ཨང་གསུངས་པས། སྤྱོད་དཔོན་དབང་ལུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
 ཞུས་པ། རྣམ་ཐར་ཀུན་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་དང་མཛད་པ་མཐར་
 འདོན་པའི་མཚན་དེ་ཀུན་དེ་ཀ་ལྟར་མཆིས་སམ་ཞུས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁོན་ལྟར་འབྱུང་བ་འགྱུར་
 ཏེ། གཞན་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཟད་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་འགྱུར་གསུངས། ཡང་ཞིང་ཁམས་
 མཐའ་ཡས་པ་དེ་རྣམས་དང་སྤྱིའི་བཀོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་གནད་རི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པར་བགྱི་ལགས་ཞུས་པས། རྗེའི་
 ཞལ་ནས། དེའི་ཐབས་ནི་སྣ་མང་པོ་བྱས་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན། ལམ་གཅིག་གིས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གོ་ཆོད་པ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་
 བའི་གནད་ནི། ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲོ་མའི་མོས་གུས་ལས་ས་ཆོད་ཆེ་བ་མེད། ང་ཡང་ལ་སྤྱོད་ཞིག་གསུང་
 བས་གཅིག་ཐུབ་དོ་རྗེའི་མགྱུར་འདི་གསུངས་སོ། །རྗེ་སངས་རྒྱུས་ཀུན་འདུས་རས་པ་ལ། ཐེ་ཆོམ་

མེད་པར་གསོལ་བཏབ་པས། ཡོན་ཏན་བུམ་པ་གང་བྱོར་བྱོབ། ཡིད་ཆེས་མོས་གུས་གཅིག་བྱལ་ཡིན། །
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཁའ་ལྟར་དག། བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ལྡན། བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་གཅིག་བྱལ་
 ཡིན། བྱེད་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ན། ཐེག་པའི་མཐར་བུག་གསང་སྤགས་ཡིན། ། གསང་
 སྤགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མོས་གུས་ཡིན། མོས་གུས་ལམ་གྱི་གཅིག་བྱལ་ཡིན། གཤགས་སེལ་པོགས་འདོན་བྱེད་
 འདོད་ན། གནད་ཅན་གདམས་པ་མོས་གུས་ཡིན། ཐེ་ཆོས་མི་དགོས་གསོལ་བ་བྱོབ། བྱེད་མོས་གུས་
 ལམ་སྒྲུ་མ་ཤོར་ན། བར་དོའི་སྒྲུང་ལུང་མི་འབྱུང་ཁིང་། ལྟུ་ལྟུ་ཡེ་ཤེས་ལྟུ་གྱིས་བྱལ། མོས་གུས་
 གཅིག་བྱལ་འབྲས་བྱལ་ཡིན། བདག་གཞན་དོན་གཉིས་དགོས་འདོད་འབྱུང་། འདི་བྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 ཆེན་འབྱུང། འགྲོ་དོན་ཐིན་ལས་དར་རྒྱས་དཔལ། མོས་གུས་ཡོན་ཏན་གཅིག་བྱལ་ཡིན། གཅིག་བྱལ་
 དྲི་རྒྱུ་འགྲུང་འདི། སྒྲིང་གཏམ་ལགས་པས་བྱགས་ལ་ཞོག། གནད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཉམས་སུ་ཡོང་། །
 དུས་རྟག་དུ་བྲམ་པ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་སོ། བར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་གསོལ་བ་
 དུངས་པ་གཅིག་བཏབ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་བཟུང་འཆལ་ཞེས་ཞུས་པས། ཁོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས།
 ད། ཁོ་བོའི་མཚན་ཡང་མ་ཆགས་པ་ལྟའི་སྒྲུབ་བྱ་བར་འཛིན་ཏོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ཐམས་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བྲམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ལ་མོས་གུས་ལ་གནད་དུ་
 བསྟུན་ཅིག ཡང་ཞལ་སྤྲན། སྒྲིང་པ་ཉིད་ཤོར་ས་དུ་མར་ཤོར་བའི་ལྟ་སྒྲོམ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིང་བྱ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་བྱེད་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་སྒྲིང་ཆམ་མེར་བཞག་པས་ཤོར་གོལ་
 དུ་སོང་བ་ཡིན། འོ་ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་མ་ནོར་བའི་ལྟ་སྒྲོམ་རྣལ་མ་དེ་གང་ཞེན། སེམས་ཉིད་གཏུག་མ་མ་
 བཅོས་པའི་རང་བབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རང་དགར་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན། བྱིན་གཅིག་སྒྲིང་པོའི་སྒྲུབ་དུ་ཁ་བྱིར་རྟག་པའི་རྟག་སྒྲིང་གྱི་སྒྲོམ་འདི་ལ་ཞིགནས་
 ཀྱིས་དངས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཞིག་དང་ཞིགནས་ཀྱིས་མ་དངས་པའི་སྒྲིང་པོའི་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་རང་
 ག་བ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱི་མ་འདི་ལ་ཀྱན་མཐུན་པར་ཁ་ལྟ་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་ཅིས་ཆེན་པོར་མི་བྱེད་
 གྲང་། དང་པོ་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཅི་རིགས་དང་། ས་པར་སོགས་པོད་སྤྱི་མང་པོས་སྒྲོབ་དཔོན་
 ཀ་མ་ཤི་ལའི་སྒྲོམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཞི་ལྷག་གི་ལྟ་སྒྲོམ་འབྲལ་མེད་གྲང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིས་
 པོ་ཆེར་སྒྲོམ་ཡང་། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་བྲིད་སྒྲོལ་ལྟར་ན། དེ་ལྟའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཞི་ལྷག་

གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དངོས་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་རགས་པ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྐྱོད་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་སྤྱིའི་སྤྱི་མཚན་ཙམ་ཞིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་དངོས་ཚོས་སུ་སྤང་བ་
 འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ལ། ཡིད་
 བྱེད་དང་རྟོག་དཔྱད་གང་གི་འད་རེག་མི་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་བྲལ་བའི་སྒྲོ་འདས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་ཁི་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་སྒྲིམ་དེ་བརྒྱད་པ་གཞན་དག་གིས་ལྷག་
 མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲ་ན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཆེར་བྱེད་པོ་ཙམ་དུ་ཁི་བཀའ་བརྒྱད་འདི་པས་མི་འཛོག་སྟེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་ཉིད་དུ་གཞལ་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྟོག་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་འམ་སེམས་
 དེ་ཉིད་སྐྱོད་མི་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བར་རྗེན་གཙུག་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བར་ཁོང་དུ་མ་
 རུབ་པར་ཉིད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱིའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་
 བར་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་
 སྒྲིམ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལྷ་སྒྲིམ་དུ་མ་སོང་བའི་བྱིར། དེ་ལྷར་སྐྱོད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་
 དཔྱད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞི་མེད་ཙམ་བྲལ་གཞུག་མ་ནས་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁོང་
 དུ་རུབ་པ་ན། དེ་ཉིད་མ་བཙོས་པ་རང་སོར་བབས་པ་ན་དེས་བཏགས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་དངོས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱོད་པའི་སྒྲིམ་པར་ལྷག་མར་ལུས་མི་འགྲོ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཙོས་སྒྲིམ་
 གྱིས་སྐྱོད་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་སྒྲིམ་བྱེད་མི་དགོས་པར་རང་གྲོལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་རང་བབས་གཞུག་མའི་གཤིས་ལ་མ་བཙོས་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་མོ་སྐྱོད་པ་
 ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དོས་དང་དངོས་མེད་གང་ལའང་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་སྐྱིབ་གཤམ་གས་དང་བྲལ་བ་
 དེ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་གི་སྐྱོད་དུ་གསལ་མིང་རེར་ཁོང་དུ་རུབ་རུབ་པ་འདི་ནི་རྟོག་འབྱུང་ཙམ་དུ་འགལ་མེད་
 དུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་མི་འདོར་བར་ས་ལེ་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཇི་
 སྟེང་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་དང་། དེ་ལྷར་རྗེ་ཙམ་གསལ་རིག་གི་ཆ་རང་དང་ལྷན་པ་དེ་ཙམ་དེ་ཉིད་སྐྱོད་
 པ་ཉིད་དུ་རུབ་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཇི་ལྷ་པ་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་ཐོག་གི་སྐྱོད་ཅིག་དེ་
 ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་དོ་སྐྱོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རྗེས་
 ད་པག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མདོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས།

རྒྱུ་ལྷོ་མ་པ་ཞི་མེས་དཔག་ལམ་བྱེད་ཡིན། འབྲས་བུ་ལྷོ་མ་པ་ཞི་མེས་ཐོག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱིན་རྒྱལ་ལམ་བུ་བྱེད་པ་ཡིན། མཛོན་སྐྱམ་ལམ་བུ་བྱེད་ནི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་
 པ་ཡིན། གང་ཟག་ལའང་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅེར་པ་གཉིས་ལས་རིམ་གྱིས་པ་ཞི་རང་གཞན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་སོགས་སྐྱབ་པའི་བག་ཆགས་འབྱུག་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པ་ཡིན་
 ཅིང་སྐལ་པ་བུ་ཅན་དམན་པས་ལམ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་ཅན་དུ་བགྱིད་གོས། ཅིག་ཅེར་པ་ཞི་རང་
 གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སོགས་སྐྱབ་པའི་བག་ཆགས་སྐྱབ་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་དང་དབང་
 པོ་ཆོ་བས་སྐལ་པ་མཆོག་ཏུ་ལྷུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བྱི་མ་ཅིག་ཅེར་དུ་སྐྱེན་པའི་གདུལ་བྱ་འོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་ལམ་བྱེད་པའི་ཐོག་པས་ནི་གཞུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་
 པོ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེས་ཀྱི་དཔག་ཉེ་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་འབྱུང་ཆེད་ཀྱི་
 བསག་སྦྱང་བྱས་པས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཆ་མི་གསལ་བས་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་ནས་འཆང་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ།
 རྟགས་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རང་སེམས་ལ་བལྟས་པས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདག་
 གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར། སེམས་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་འབྱུང་དུ་རྒྱུང་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པ་ན། བདག་གི་སེམས་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 སྒྲིང་པོ་བཞུགས་པར་གདོན་མི་ཟེའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འབྱུང་བས་འདི་ལྷོ་མ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་
 སེམས་དང་། ཐོབ་ཏུ་གི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ། བཀའ་ལའོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་
 རྣམས་སུ་བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ལམ་བུ་བྱེད་པའི་
 ཐོག་པས་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་ལུང་སོགས་ལ་དད་པས་དེས་ཤེས་ནིད་
 བས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱུས་སྐྱེའོ་སྐྱེའོ་བྱས་པས་ཞེན་པས་ཞུགས་ན་འབྲེལ་པས་མི་བསྐྱེ་
 བས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པས་ཆོག་ས་
 གཉིས་བསགས་སྐྱིབ་གཉིས་སྦྱངས་ཏེ་འཆང་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐལ་ལྷན་ཅིག་ཅེར་པའི་རིགས་
 ནི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་རྒྱུད་པ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོ་བ། དཔལ་ས་ར་ཉ་དང་ག་ཐ་རི་ཡ་བསྐྱས་སོགས་
 དཔལ་སྐྱམ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིད་སྟོལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་
 པོ་འདི་ཉིད་རྟོགས་ལྷན་གྱི་སྐྱེའོ་སེམས་ས་འོག་གི་གཏེར་རམ་གྱུད་ཀྱི་མོ་ལ་ལྷུང་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་

མཐུབ་ཚུགས་སུ་འོས་པ་ན། རང་སེམས་ལ་དེ་ལྟའི་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཡོད་པའི་མོས་གུས་བསྐྱེད་མེད་དུ་འབར་ནས་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་འདོད་དང་དེ་ཉིད་རང་གི་མཛོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་ཏེ། ཡེ་བཞུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་སངས་རྒྱལ་པ་དེས་མཁའ་མཉམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཡེ་སངས་རྒྱལ་
 སུ་འགོད་འདོད་ཀྱི་མོས་གུས་དབྱར་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་། དེ་ལྟའི་ཡེ་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་རང་ལ་
 མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་བླ་མ་སངས་རྒྱལ་འདི་བདག་ལ་རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་སུ་འོས་
 སྐད་པར་མཛད་པས་བཀའ་བྱིན་ཆེད་སྟུམ་པའི་མཁའ་བརྩེ་བརྩེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་འཕྲོགས་
 པའི་མོས་གུས་བསྐྱེད་མེ་ལྟར་འབར་པའི་བསལ་སྐྱུང་གིས་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་ཅིག་
 ཏུ་ཆོད་དེ། རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་པོ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མཛོན་སུམ་དུ་འོང་དུ་
 རྒྱབ་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་
 པོ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མོས་གུས་འདི་ལ་བརྫོད་མ་ཐག་པའི་རང་སེམས་གྱི་སྙིང་པོ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་འཕྱུང་དུ་ཤེས་པའི་མོས་གུས་དང་། དེ་ཉིད་རང་གིས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་མ་རྒྱན་མཁའ་མཉམ་
 གྱི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་མོས་གུས་དང་། དེ་ལྟའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་འབད་མེད་དུ་འཕྱུང་བ་
 དེ་ཉིད་བླ་མ་དམ་པའི་བཀའ་བྱིན་དུ་ཤེས་པའི་མོས་གུས་ཏེ། མོས་གུས་དེ་གསུམ་ནི་རང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོར་ཤེས་པའི་མོས་གུས་མཐར་ཐུག་ཡོན་པས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ལ་འདི་ལྟའི་མོས་གུས་ཀྱིས་དངས་པའི་རྒྱུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་དེའི་ཆེད་ཀྱིས་བསལ་སྐྱུང་ལ་བསྐྱབས་པ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཉིད་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་
 གང་ལའང་མ་ལྟོས་པར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་འདིའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་
 སངས་རྒྱལ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་རི་སྐྱེད་དུ། རང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་
 གཅིག་ །དེ་མཛོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་བླ་མ་སངས་རྒྱལ་དང་གཉིས། །རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་པའི་ཕྱིན་
 ལས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་དང་གསུམ། །ལར་མིང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྫོད་པས་སོ་སོར་བདག་ས་ན་ཡང་། །དོན་
 ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུབས་མཆོག་རྒྱལ་བ་གསུམ་པ། །པཱ་ཆོས་གཤགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡང་དྲན་པ་ཞིག་ལྟར་། །
 ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་
 པོ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསལ་ཞིང་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་ཐོབ་པར་

མི་འགྲུལ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཅུང་དང་། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་པ་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཞིག་མཐོང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུས་པར་ཐུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་
 བྱ་དེ་དག་ནི་དབང་རྩོན་དང་དབང་རྩལ་ལྟོས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རིམ་གྱིས་པ་དེ་རང་བཞིན་
 དབང་པོ་རྩལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཆོག་པ་འབྲུག་པོས་སེམས་སྒྲུབ་པར་བྱས་པས་ཡང་དག་པའི་རིག་
 པ་མོག་པོར་ཐུར་ནས་ཤེས་པ་འོད་མི་གསལ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་མཐོང་སྒྲུབ་དུ་
 གསལ་ཞིང་ཆོག་པ་པར་རྟེན་གཙུག་པོར་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཐུང་ངོ་། ཅིག་ཅུར་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་
 དབང་པོ་རྩོན་པས་སྒྲིབ་ཆོག་པ་པས་སེམས་སྒྲིབ་པོར་ཐུར་ཏེ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ཆོས་འོད་གསལ་
 བར་ཐུར་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་གསལ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅན་དུ་ཐུབ་
 པོ། འོན་ཅིག་ཅུར་བཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཐོན་དུ་རིམ་གྱིས་པར་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅིག་
 ཅུར་བའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཐོན་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རྟེན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
 དེར་ཅིག་ཅུར་བའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་ལ། སྤྱི་ཕྱིར་བྱོན་པའི་དཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་
 ཆའི་བྲམ་ལམ་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། རྟེན་པུན་ཐམས་ཅད་མཐོན་པ་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱིས།
 སྤྱི་ཕྱིར་དོན་ལ་གནས་ཞེས་དཀའ་སྤུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཐམས་དབང་མཐོང་ཡས་པས་
 རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅུར་བའི་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གྱི་བཀྱི་རྩལ་གྱིས་
 ཅིག་ཅུར་བའི་རིགས་བཀྱིར་མི་བཏུབ་པ་དང་། ཅིག་ཅུར་བའི་ལམ་གྱི་བཀྱི་རྩལ་གྱིས་རིམ་གྱིས་པའི་
 རིགས་བཀྱིར་མི་བཏུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པ་མི་ཉི་པ་དང་རྒྱལ་ལུ་ག་ར་གཉིས་ལས། མི་ཉི་པས་
 མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་མ་བཏུབ་པ་ལ་སྒྲོབ་
 དཔོན་ག་ཆ་འི་དབང་ལྷན་མཇུག་མཇུག་པུན་ཅུང་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་།
 རྒྱལ་ལུ་ག་ར་ཐུར་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གང་ལའང་རྒྱུད་བཀྱིར་མ་ཐུང་བ་ཞིག་སྒྲོབ་དཔོན་
 ག་ཆ་འི་པ་དང་མཇུག་པའི་མདོ་ཉིད་ལ་དད་པ་རང་རྩོལ་དུ་འབྱུངས་ནས་བསོད་ཆོག་པ་ཀྱི་དགོ་ཅ་
 ཆོག་པ་ནས་བརྟེན་ཐབས་གཞན་མ་དགོས་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ངོ་འཕྲོད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གཟིགས་སྟེ། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དབང་པོ་ཡང་
 རབ་ཅིག་ཅུར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་ཅུང་དུ་འདྲ་ཡང་དབང་པོ་རྩོན་པ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པར་བཞག་པས་ཀྱང་

ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པའི་རིགས་སོ་སོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཆོས་དྲུག་ཀྱང་པེར་ཇི་སྐྱད་དུ། ཅིག་ཅར་བ་ཡི་སྒྲུབ་ཆེན་དེ། རིམ་གྱིས་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། རིམ་གྱིས་པ་ཡི་སྒྲུབ་ཆེན་དེ། ཅིག་ཅར་བ་ཡི་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེས་ན་གཞུག་མ་ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་ཅིག་ཅར་བ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་འཛོལ་བར་བྱའོ། །

༡༠༥ ཡང་རྗེ་སྐུམ་པོ་པ་ཉིད་དེར་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྤྱལ་སྤྱའི་སྤྱུ་འཕྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་ཞལ་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་སྤྱུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། རྗེ་གས་ཆེན་འདི་དམ་པའི་ཆོས་ལགས་སམ་ཞུས་པས། སྤྱུ་མ་མར་པའི་ཞལ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་མིན་པ་སྐྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་མིན་པར་མིན་འདུག ས་དྲུག་པ་བདུན་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཆོས་སུ་འདུག དྲིས་པ་ལོ་ལྷ་པ་ཞིག་སྒྲེས་པུ་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་ཡིན་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ད་ལྟའི་རྗེ་གས་ཆེན་པ་རྣམས་སྒྲེས་པུ་ཐམས་ལ་པ་ཀུན་ཀུན་བཟང་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དང་འདྲ། དོན་དང་མི་ལྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་རྗེ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐག་ས་ཐེག་བརྒྱད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཅིག་ཅར་བ་སངས་རྒྱུས་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གཞན་དག་སྤྲིང་དགོས་པུ་གྱི་བསག་སྤྱང་གི་ཐབས་གྱི་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་མེ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོག་སྤྲིང་དགོས་པུ་གྱི་བསག་སྤྱང་གི་ཐབས་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྗེ་གས་ཆེན་འདི་ནི་མདོ་སྐག་ས་གྱི་ལམ་རིམ་གྱིས་ས་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དག་པའི་ཉམས་ལེན་ཏེ། དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པ་ནས་ཆོད་དུ་དགོ་པ་སྤྱང་བྱེད་དུ་སྤྲིང་གི་སྤྱང་བྱེད་པུ་གྱི་ཐབས་ཅད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བྱུང་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་ལེན་དང་ཆོས་རྒྱལ་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅིག་ཅར་བའི་རིགས་གྱི་ས་དྲུག་བདུན་ཡན་ཆད་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་གས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྱི་བྱིད་སྟོལ་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་བགྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་རྟོགས་ན་ཀུན་རྗེ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་དགོས་སམ་ཞུས་པས། ཀུན་རྗེ་བྱང་སེམས་དེ་སྒྲོམ་ཆོ་སྒྲུ་མ་ནས་གོམས་

པ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཆོའདིར་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྟོགས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་རོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྟོགས་པ་ན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། ལོགས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས་སྒྲོམ་མི་དགོས། རོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྟོགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་འབྱུང་བ་
 རྒྱུ་འབྲས་ཡིན། རོབ་རྟོགས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་དངས་པའི་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་
 མེད་པར་སོང་ན། རོབ་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན། ཞེས་སྒྲུ་མ་མི་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ནི། རོབ་གཤམ་མར་རྟོགས་ན། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྒྲུག་ཐབས་མེད་
 པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་པ་འཕེལ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུན་དང་མཛོན་ཤེས་ཟད་པར་དང་ཐེལ་གཞོན་རྒྱུ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་མཉམ་གཞག་བྱུང་རེ་ཅམ་གྱིས་དབང་མི་འབྱོར་བ་མི་སྤྱིང་པར་འབྱུང་ཞེས་
 དགོངས་སོ། །ཡང་རྗེས་བསྐྱུང་པའི་དུས་ཐུགས་མི་བདེ་བ་འོང་ཡིན་གདའ་འམ་མི་གདའ་འཁྲུས་པས།
 བ་དུས་སུ་ཡང་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་གཞོན་པ་ཅང་མི་ཡོང་པར་འདུག གང་ན་སར་འོད་གསལ་དུ་
 བསྒྲེམས་པས་འོད་གསལ་དུ་སྤེལ་ལེ་འོང་ཞིང་མི་གཞོན་པར་འདུག འབྲེས་ན་པའི་མི་ལ་སྒྲགས་བཏབ་
 པས་གང་ན་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒྲོམས་ན་ཕན་པར་འདུག ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྗེ་
 སྒྲུལ་པོ་པ་ས་བརྩུ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་འོད་གཞོན་ལྷ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་
 ས་བརྩུ་པ་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ན་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ཏེན་མགོན་པོ་
 འབྲི་བྱུང་བ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཕྱོན་ལས་རན་བསགས་པའི་འབྲས་བུའི་ལྷག་མ་ཕྱོང་བ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་མཛད་པ་གདུལ་བྱ་དག་གིས་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་བརྩུའི་
 མགོན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ལས་རྒྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་འད་སྐྱུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཕྱོགས་རེ་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱུང་བ་ལྟར་
 ཡོད་ཀྱང་ཆོར་བ་དེ་རྗེས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ན་བདེ་བ་རྗེས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 འཛོག་ཞེས་ལ་དབྱེས་དགུར་སྤྱོད་པ་ནི། ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་། དེ་ལྟའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲུབ་མེད་པར་གནས་ཀྱང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཕྱིན་

ལས་སུ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ངན་གྱི་བག་ཆགས་ངན་པའི་ལས་འབྲས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་རོང་སྤང་བར་མཛད་པའང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པའི་དཔར་གནས་པར་སྟོན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་འགལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པས། དགོ་སྒྲིག་གི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གཤིས་སམ་མཚན་ཉིད་དུ་དེ་མིན་དུ་རྟོག་པས་བལྟས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པོ། །
ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ནས་ཟིན་ན་ངོ་བོའི་ཐོག་དུ་འགྲོ། མ་ཟིན་ན་རྣམ་རྟོག་གི་ཐོག་དུ་འགྲོ། མ་ཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན། མ་འདྲེས་པ་ཅིས་ལན་སྟུམ་ན། ངོ་བོ་ཆ་ཅམ་ལས། ངོ་བོའི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མ་རྟོགས་པས་ཀྱང་ལན། སྒྲོམ་ཡུན་ཐུང་བས་ཀྱང་ལན་གསུངས། ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་འདི་ཡུན་རིང་མ་ཉམ་རྗེས་མི་འདྲེ་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམས་ན་ཆོ་འདི་རང་ལ་འདྲེས་འགྲོ། དེ་ནས་བ་ཡོངས་ཐག་བག་ཆགས་གྱི་རྟོག་པ་རང་ག་མར་འགྲོ་བ་འདི་ཅིས་ལན་ཞུས་པས། གཟུང་འཛིན་མ་དག་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུངས། ངོ་བོ་ཤེས་ན་མ་ཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་ཀྱང་བར་དོར་སྐྱེ་བ་འདག་གམ་ཞུས་པས། འདག་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་གསུངས། ཡང་ངོ་བོ་ཤེས་ནས་དེ་ནས་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པར་འགྲོ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཤེས་རྟེན་རྣམ་རྟོག་དེ་རྣམས་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ལས་སོག་མི་ཞུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ས་པོན་བཏབ་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་སོང་བའི་གནད་གྱིས་ཞེས་གསུངས། འོན་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་དུས་ངོ་བོ་མ་ཟིན་ན། བར་དོར་ངོ་བོ་ཟིན་ན་མི་ཟིན་ཞུས་པས། ངོ་བོ་ངོ་འཕྲོད་རྗེས་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་དུས་ངོ་བོ་ངོས་མ་ཟིན་ཀྱང་བར་དོར་ཅིས་ཀྱང་ཟིན་པོང་སྟེ། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་དུས་ད་ལྟ་ལས་ཤེས་པ་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་ལ། བར་དོར་ད་ལྟ་བས་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་ངོ་བོ་ངོས་ཟིན་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས། འོན་ངོ་བོ་ངོ་འཕྲོད་རྗེས་དེ་ནས་ཟིན་ན་མ་ཟིན་དུ་བརྒྱུད་དགོས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ཅམ་ཨ་ན་ཕར་རྩྭ་གས་རང་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས། ལུས་སེམས་ཁོད་སྟོད་ལས་དེ་ནས་པ་རྣམ་རྟོག་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡོངས་ཅམ་དུ་ངོ་བོ་སྒྲོང་ན་མ་ཉམ་རྗེས་ཆོག་མེད་དུ་འདྲེས་འགྲོ་ཞེས་གསུངས། འོན་དེ་ནས་བརྒྱུད་ཁོང་མ་ཡོངས་པར་བསྐྱུང་བ་ལས་གཞན་ཉམས་སུ་བྱུང་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཉམས་སུ་

ཐུང་རྒྱ་གཞན་ཅད་མེད། དེ་ཉིད་གྱི་དང་ལ་གནས་ན་གནས་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩོད་རྩོད་པ་
ཡིན་སྐྱེས་ཚད་གསུང་ལྷགས་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིན། དཔམ་ཚད་སེམས་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྩལ་པར་དང་གིས་འགྲོ་
བས་ལྷ་སྒྲོམ་ལྷགས་བརྒྱས་ཟུང་པ་མི་དགོས། མ་ཁྲུམ་གྱི་དཀྱིལ་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིང་སངས་རྒྱས་
མ་ཐོབ་གྱི་དཔར་ལྷ་སྒྲོམ་ལྷགས་བརྒྱས་པས་དོ་པོ་པོ་གསུམ་སྟེ་ཐོན་ནས་གསེར་གྱི་གཡའ་བཅད་པ་
བཞིན་དང་ལུས་ལྷ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དག་གསུང་ལྷགས་ཚད་སངས་རྒྱལ་
ཅུ་དང་ལྷན་པར་འཕྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དྲན་པས་ཡོངས་མ་ཐག་རྟོག་པ་རང་ག་པར་འགྲོ་
བ་ནི། ཚོགས་རྒྱལ་གི་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྟོན་ལ་གཟུགས་སྟོགས་དང་ཤེས་སྟོགས་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་
སྒྲེ་མཚད་བཅུག་ཉིས་དང་བདེན་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཆས་བསྐྱད་པ་ན་གཟུང་འཛིན་ཨ་འཐས་གྱི་
འབྲུལ་སྐྱར་འཆར་བས་དེར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་སྒྲེ་ལ། དེ་མ་ཐག་རྟོན་ལ་དེ་ལྟའི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་
པར་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཞུགས་པ་ན།
གཟུང་འཛིན་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་མ་འབྲུལ་པའི་སྐྱར་བ་འཆར་བས་དེ་ཉིད་སེམས་ཉིད་གཞུག་མ་ལྷན་
ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་པོ་ལྷར་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་
པ་ཆོས་སྒྲུའི་དང་འོད་ཉིད་དུ་རྩོད་པར་འབྱུང་བས་དོ་པོ་ཟང་ཐལ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་རྣམ་རྟོག་ཐོ་
རེ་ཡོང་ངེ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དོ་པོ་རྟོགས་རྗེས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་བསགས་གྱིང་ལས་དེ་
འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བསགས་པ་མིན་པས་འཁོར་རྩའི་མ་རིག་པས་
འཕངས་པའི་ལས་སུ་མ་སོང་བས། སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་འཁོར་བའི་སྒྲེ་གནས་གང་དུ་ཡང་འཕེན་མི་ལུས་པས་
དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཞན་པ་ན་གྱི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་ལམ་
དང་འདུན་པ་སྟོགས་གྱིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ལས། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་གནས་བཞིའི་མངལ་སྒྲོ་ཆོད་
པ་སྒྲིང་བ་བར་དོའི་སྐྱར་བའང་དང་དག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་འཇུག་པར། བདེན་
འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དེ་པོན་ལྷར་སྒྲུབ་སྟེ།
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་དགེ་མི་དགེའི་
ལས་ཅི་བསགས་གྱིང་དགེ་མི་དགེ་དང་བདེན་པའི་ལས་སུ་མ་སོང་བས་འི་མེའི་མར་མེ་ལྷར། དགེ་
མི་དགེའི་ལས་ཅི་མ་པོ་དེས་དགེ་མི་དགེའི་དངོས་ཆོས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྙད་དུ་འདང་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་

སོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གིས་འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་རིགས་མ་སངས་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལྟར་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་པའི་
 ཉན་ཆེས་ཆེ་བར་ཡོད་པས། སྤྱིར་བ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཤོར་བའི་ཤོར་སར་མ་ཤོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
 རོ་བོ་རོ་འབྲོད་པའི་གང་ཟག་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཡང་། གལ་སྲིད་ལས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས་བར་སྤྱིད་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ན་རྟོན་གྱི་ཐོག་སོགས་པེམ་པོ་
 རགས་པ་མེད་པས་བརྟེན་པ་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ཡང་ཆེས་གསལ་བ་ལ་རོ་བོ་ཁོར་དུ་རྒྱབ་བྱེད་དྲན་
 པས་མི་ཐེན་མི་སྤྱིད་པས་ཐེན་ནས་བར་དོ་ལ་གཤིན་རྗེ་དང་ལྟའི་བྱ་བུ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ཅི་བྱུང་ཡང་།
 ཆགས་སྤྱང་སོགས་རང་བདེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་དག་དུ་སོང་ནས་སྤྱིར་ཉིད་སྤྱིར་
 རྗེའི་སྒྲོ་ཅུལ་གོང་དུ་བོགས་ཐོན་ནས་བར་དོ་དེ་ཉིད་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །
 གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྐྱབས་པས་རོ་བོ་གར་རྗེས་དེ་ཉིད་མ་ཡངས་དྲན་པས་སྤྱིར་དེ་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །

༡༠༩ ཡང་སྐྱེ་འཆི་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་རྩལ་བྱིས་ས་དག་པ་དག་གིས་
 རན་སོང་དང་མཐོ་རིས་སོགས་ཀྱི་གནས་མཐོང་མན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་བཞི། སྤྱིར་ལམ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
 ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ས་བརྩལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
 ལ་སོགས་པར་འབྱུངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་པལ་
 ཆེར་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་མཇད་བར་གསལ་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དུང་འགྲོའི་སྐྱབས་
 སྤྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟེན་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉི་ཆེ་བ་སེལ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱུག་འདོར་བ་ནི་བྱང་
 སེམས་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ལའང་དཀའ་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་དུ་མོ་ཡན་ལག་སོགས་གཏོང་བ་ནི་ཆོག་སེམས་ཙམ་ཅན་གྱང་འབྱུང་
 ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཏོང་བའི་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་ལམ་ཙམ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། སྤྱུག་
 གཏོང་བ་ནི་ས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་མེད་ཏོག་ལྷན་མཛེས་ས་བརྩལ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བ་བྱིན་གྱིས་ལུས་དུམ་བྱུང་བ་དུ་བས་ནས་
 བརྟོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སྤྱོད་ཞེས་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟའི་བྱུང་བ་མདོའི་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 པའི་སྤྱོད་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཟད་མེད་དུ་ཡོད་ལ། མེད་ཏོག་ལྷན་མཛེས་ས་བརྩལ་ཡིན་པ་

ཡང་ཉིང་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ཉིང་དུ་རྫི་སྒྲིང་དུ། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་དབང་པ་རོལ་ཕྱིན། ཞེས་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་པར་ཕྱིན་ས་བཅུ་པར་རྫོགས་པར་བཤད་པས་ས་བཅུ་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཡང་དེར། སྤྱིན་ལ་བསྐྱབས་
 ཤིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད། བཟོད་པ་དང་ནི་བཙོན་འཁྲུག་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བརྟན་
 ཅིང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སོན། ཞེས་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཀ་རྫོགས་པའི་ས་བཅུ་པར་གསུངས་ལ། ཡང་བར་
 རྒྱང་གི་ལྷ་བརྒྱན་ཁྲིམ་གྱང་དགེ་སྤྱོད་འདི་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་པས་
 སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་པ་བྱིན་གྱིས་འཁོར་རྒྱལ་འཇགས་རྣམས་
 དང་བུམ་ཟེའི་འཇགས་རྣམས་ཁྲིམ་བདག་དང་བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་རྣམས་གྱིས་དགོ་
 སྤྱོད་མེ་ཏོག་རྩ་མཛེས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་པས་སྤྱིར་མི་
 ལྷོག་པར་འཁྲུག། ཞེས་འབྱུང་བས། འདི་ལྟའི་མཐུ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་རྒྱུ་པས་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་ལ། དེས་ན་དེང་སང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་པས་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུལ་དུ་རྫོགས་ལྟན་གྱི་
 སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གྱང་ལས་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འོ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྤྲོ་ལྷོག་
 ཏུ་ལས་འབྲས་དང་གང་ཟག་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་མི་བཟོད་པའི་དད་པ་སྤྱེ་བར་འཁྲུག་ཏེ། ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་རྟེན་འབྲུང་གི་ལས་རྒྱལ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་དེས་ཤེས་སྤྱེ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་གསང་བདག་
 ཕྱག་རྟོན་གྱི་རྣམ་འབྱུལ་མངའ་བདག་རལ་པ་ཅན་ལྷ་བྱུང་རྒྱལ་པོ་སྤྱིག་ཅན་གྱིས་བཀྲོངས་པ་དང་།
 ས་སྤྱེའི་འགོ་མགོན་འཕགས་པ་ཡང་ནང་འཁོར་བ་རྣམས་གྱིས་བཀྲོངས་པ་སོགས་སོ་སྤྱེའི་བསམ་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྩེ་བས། དེ་བྱིར་རྣམ་སྤྱིན་མི་དགོན་གཤོ་ལས། རྣམ་སྤྱིན་དགེ་ཉིད་དགོ་
 ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། དགོ་མི་དགོ་མེད་སྤྱོ་ཅན་ཐར་འཁྲུག་ཏེ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་
 དགག་པར་མཛད། ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་ངན་སོང་དང་མཐོང་མི་གྱི་རྟེན་མཆོག་དམན་དུ་
 སྤྱེ་བའི་ལས་རྒྱལ་རྣམས་གྱང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་གྱི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དག་མ་དག་གི་འཁྲུང་བ་ཁོ་
 ཅན་གཙོ་ཆེ་ཞེ། དཔྱེར་སྒྲོམ་སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱིས། ཀྱ་ཡེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་
 བ་མི་རུང་ངམ། འཕྲོ་བ་གྲོང་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནི་སྤྱེས་བྱ་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ལའང་ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སྤྱོ་མ་ལོག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི་འཕགས་པ་ཉེ་བ་

ལའོང་གི་ལུས་དག་གི་བཅུན་རྒྱལ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མཐོ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་
བ་དགའ་ལྟེ། དཔེར་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གི་ཆོར་བདེ་འདོད་པས་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་ཆགས་ལམ་གྱི་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པས་དཔེར་སོང་གི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱལ་མཆོངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ལའང་ཆོའདྲིའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་
འཆི་བ་མི་རྟག་པས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་འཆི་ཆོས་སྟོང་ཟུག་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་།
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཐམས་ཅད་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་ཟབ་པར་མ་ཟད་འཁོར་
བ་དང་དཔེར་སོང་གི་རྒྱུར་ཟབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། དཔྱེར་སྟོན་སངས་རྒྱུས་དཔོན་གྱིས། མདོར་ན་
འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ཁབ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྟེམ་ན། གསང་བ་འདུས་པ་མི་ཟབ་སྟེ། འཆི་བ་སྟོ་ལ་སྟེམ་
པའི་ཆོ། རྒྱུབས་འགྲོ་ཆོག་གསུམ་ཟབ་པ་ཡིན། མཐོན་པོའི་ཆོས་ལ་སྟགས་སྟགས་ནས། གཡང་དུ་
ལྟར་དོ་སྟེམ་བུ་ཀྱང་། དེ་ཆོ་ཟབ་མོའི་གདམས་དག་ཀྱང་། བྱིན་དེ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ལྟར་
ཡིན་ཡང་དེང་སང་ནི། སང་པོ་མོར་རེ་མ་འཐུངས་ན། ཆོས་རྣམས་གཞན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས། ལས་ཅན་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་འོང་། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཆོའདྲི་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཆོར་བས་ཕྱི་མའི་
གཏན་བདེ་སྟེང་ལ་གཟེར་བ་དག་གིས་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མའི་ཁྲིམ་ལས་ཅི་མཛད་ཀྱང་འགྲོ་དོན་.....
མཆོངས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྒྲ་དོར་བ་པ་ནས་འཛེམ་པར་གྱིས་ཤིག་

༡༡༠ ཡང་འདི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། ངས་རྟོགས་པའི་དོ་པོ་འདི་
སྟོང་ཡུན་རིང་བས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན། མ་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཆར་
འདུག་ངས་ཆོས་ཐུན་རེ་ལ་འབྲུམ་ཆར་ཙམ་རེ་བཤད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད། སྒྲ་མ་མར་ཐོག་གཉིས་ད་ལྟ་
བཞུགས་ན་མར་ལ་ཆོས་འཆད་བ་ཡིན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཆོས་ཟད་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱལ་སྟེ་འཆད་
འདོད་ན་གཉེག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རང་སྟོན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཐམས་ཅད་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་ཁོར་ཡིན་པས་སེམས་
རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆོད་ན་དེ་རང་གིས་ཆོད་པ་ལྟར་གཞན་
རྒྱུད་ལ་བཅད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཟད་མེད་ཀྱི་གྲོ་དོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ལྷག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཉམ་པ་རས་ཆེན་ལྟ་བུའང་སྒྲ་ཆོའདྲིར་སྐྱེད་སྤྱོད་པས་ཆོའདྲི་རྒྱལ་མ་མཛད་

ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ཟབ་དོན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་གདུལ་བྱ་
 དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་ལུང་ཟད་དུ་མེད་པ་འཆད་པ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་ཡང་རོལ་སྒྲོམ་ཡུན་.....
 བསྐྱར་བའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་སོ།།ཡང་ཞལ་ནས། ད་ནས་རང་ཅག་ནུམས་གྲ་བམས་མ་
 བཞིན་དུ་འདུ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲོས་དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ཡང་རྟེན་བཀྱར་འབྲལ་ཞབས་
 སྟགས་ཀྱི་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལ་འབྲོས་དགོས་མ་ཐོས་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་འབྱོར་སྒྲུབ་ཆེད་ལ་སེམས་
 གཡེངས་ནས་སྒྲུབ་པ་མི་འོང་། དེས་ན་སྒྲོམ་ཆེན་པ་གནས་གཞི་སྒྲིང་བ་དང་། བན་སེམས་ཆེ་ཆེས་རྒྱད་
 འབྲེལ་གཞུང་ཆེན་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། འཕྱོ་བའི་བསྐྱར་སྒྲོལ་བྱེད་པ་སྒྲུང་དང་། གཙོ་བོ་སྟགས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་མདུན་གྲོས་ཀྱི་བར་གཞུག་སྟགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དངོས་མ་ཡིན། ལའང་
 སྒྲུབ་པ་བཞག་ནས་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ནི། ཆོ། གང་ཟག་དུས། འོངས་སྟོན། ལྟ་བུ།
 སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་
 རྟེན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིའི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 འདི་ཉིད་ལ་བྱི་དོར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡང་དུ་གྱིས་ཤིག ཅས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་རྗེ་སྒྲུལ་པོ་
 པ་ཆེན་པོ་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གདམས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུ་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་ཐུག་གྱུ་
 ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རབ་འབྲམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་འདིར་དཔེ་བླ་དང་བལ་བ་འཇུགས་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་གངས་དཀར་པའི་གསུང་གིས། རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པ་ལ་སྒྱུན་དང་མཛོན་
 བར་ཤེས་པ་དང་ཚིག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་ཆེན་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་རྩ་འབྲལ་ལ་མངའ་
 དབང་འབྱོར་བ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་རྣམ་ཐར་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་སྟོང་བ་ནི་རིན་
 པོ་ཆེ་དཔུ་སེ་ཉིད་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དུ་དགུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱུད་ལྟ་ནས་ཁམས་ཀམ་པོ་
 གངས་རར་གཤེགས་པ་ཡང་དབུས་གཙང་དུ་བཞུགས་ན་སྒྲུ་སྟན་པའི་གཤེགས་པས་ལུ་བཞུགས་ཞོ་རྒྱུན་
 གྱི་ཡུལ་ཁམས་རྩུན་གྱི་སྟེ་བོའི་འདུ་འཛིན་བྱུང་ནས་བྲོས་པ་ཡིན་ཆིང་དུ་དགུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ན་བདུན་
 བས་དབུས་སུ་གཤེགས་པ་ཡང་ཀམ་པོ་གངས་རར་བཞུགས་ན་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་པ་རིའི་སྟེ་བོ་རྩུན་
 འདུས་པའི་འདུ་འཛིན་ལས་བྲོས་ཏེ་བྱོན་པ་ཡིན་དེས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དཔུ་སེའི་སྟོན་པ་མར་བབྱུང་དོ་ཅོག་སྒྲུངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ལས་ཡུལ་དུས་དང་བསྟན་པའི་གང་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིན་དུ་ཐུག་བཞེས་བཟད་

ནས་སྐྱོད་བར་མཛད་པ་ལས་སྡེ་དགོན་དང་གནས་གཞིའི་བཟང་དཔོན་དང་འགྲོ་དོན་གྱི་ཁྱེད་བསྐྱམས་
 པ་གང་ཡང་མེད། དེ་མེད་པས་ཞབས་འབྲེང་གི་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་ཁང་ས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དངོས་
 གཞི་རྒྱུའལ་པ་ཁོན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གཏུག་བྱུང་བ་ཡིན། རང་རེ་བཀའ་བརྒྱན་འདི་ལྟ་བུ་དང་
 མཐུལ་བ་བསྐལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པར་སངས་རྒྱུས་གྲངས་མེད་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན། རྒྱུད་
 ལས། དད་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་ལ་གནས་པ་གང་། སྐྱེ་བ་བྱེ་བ་སྐྱོར་
 གྲག་ཏུ། །ངའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁ་རྗེ་དང་བསགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 དག་འཆོར་གཟུགས་གྲུབ་དུ་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་མི་ཤོད་པ་ཙམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྗེ་དུས་
 གསུམ་མཁའ་བ་ལ་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ཁུ་དཔོན་གྱིས་ལུང་བསྐྱེད་པའི་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུའལ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་རྟོགས་པ་འབྱུངས་པའི་གནས། ཀམ་པོ་གངས་ཀྱི་ར་བར་བཞུགས་ནས་རང་གས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 སྐྱོད་བར་མཛད་པས། རང་རེ་ཀམ་པོ་གནས་ནང་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱུའལ་བརྒྱན་འདིར་ཞུགས་པ་དག་གིས་
 རྩོན་གྱི་བཀའ་བརྒྱན་དེ་དག་གི་མཛད་སྒོལ་བཟང་པོ་སྐྱོད་ཁོང་རྩུམ་པའི་བྱུངས་བཅུད་དུ་བཟུང་ནས་
 འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲོག་སུམ་གྱིས་བཏང་ནས་འདོད་ཆགས་ཞེས་དགོ་སྲུག་གསུམ་དང་
 བྲལ་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་རན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བཅུ་གཉིས་མོགས་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པས་ན་ཆོད་ཡོལ་བར་རྒྱབས་ཤིག

༡༡༡ ཡང་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། དགོ་བཤེས་དགོན་པ་བ་ལ་གང་མས་དག་ཞུས་པས།
 དགོ་བཤེས་དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ར་ལ་སྒྲོམ་ཞུ། སྤར་མན་བསྐྱབ་སྒྲོམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དུང་གྱིས་པ་བཞིན་ཐོང་། སྤྱོ་ཐར་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱོ་མ་ལོག་ན་བདག་གི་
 ཆོས་བསྐྱེད་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་སྐད་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ། སྤྱོ་མའི་མན་དག་གནད་དུ་
 མོང་ན་གྲུབ་མཐའ་དང་སྤྱོ་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་ངས་སྤྱོ་མ་བསྐྱབས་ཀྱིས། དང་པོར་
 ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྤྱོ་མས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྤྱོ་མས་པས། རྒྱ་ཡོན་བདག་པས་
 བསྤྱོ་མས་པས། སེམས་ཡེ་ཤེས་མ་ཟིན་པས་དགོ་བཤེས་འདྲ་ལ་ཐབས་འདྲ་དྲིས་པས་ཅུང་སེམས་ཟིན་
 པ་ལ་ཐན་པར་བྱུང་བས། སྤྱར་དགོན་པ་བ་ལ། བདག་གིས་དགོ་བཤེས་གཞན་ལ་ད་དུང་ཐབས་
 ཐན་ཐུན་འདྲ་ཞུས་ན་སྤྱམ་ཞུས་པས། དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས། གཞན་ལ་ཐབས་ཐན་ཐུན་དྲི་མི་

དགོས། ང་ལ་ཉན་ན་སྒྲོམ་ས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱ་བ་དགུ་ཡོན་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་བས། སྤར་ཡོན་
 བདག་པོས་དགོས་པའི་ཁུ་ལ་བདག་ནང་དུ་སེམས་ཡེན་རེ་ཁྲག་ས་གདའ་ཞུས་པས། དགོན་
 པ་བའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོམ་དེ་མདུང་གི་ཁུ་དུ་འཇུག་པ་བྱ་བ་ཡིན། ད་མྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོམ་དེ་
 མདུང་ནས་མཐའ་ལ་བསྐྱོར་བ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་ཐན་ཐུན་གཞན་ལ་དྲི་བའམ། ཆོས་ཐན་
 ཐུན་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཡན་པར་འོང་སྟེ། ལར་བའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲོམ་ས་ཤིག་
 གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་ཉན་སྟེང་ཡང་མ་འདོད། དཔེ་ཆ་ལྟ་སྟེང་ཡང་མ་འདོད། སྒྲོམ་གཅིག་པོ་ལ་སྒྲོ་
 སོང་ནས་བསྒྲོམ་ས་པས། བྱིས་ཏིང་པེ་འཛིན་གྲོང་དུ་གྱུར་ནས། ད་སྒྲོམ་གྱི་ཚོལ་བ་མི་དགོས་པར་ཏིང་
 པེ་འཛིན་ལ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་ཞུས་པས། དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ད་ནི་ལྟ་སྒྲོམ་མདུང་ནས་མཐའ་
 ལ་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡོན་བདག་གིས། དགོན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་གྱིས་གདམས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གིས་གསང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན། གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་རྒྱ་
 རྣམས་དགོ་བཤེས་གཞན་ལ་བསྐྱབས་ནས་འཆད་དམ་ཞུས་པས་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ལུང་པ་
 གཅིག་ནས་རྒྱ་གཙང་མ་གཅིག་དང་མི་གཙང་བ་གཅིག་གཉིས་ཡོད་ན་འདྲེས་འགྲོ་བ་ལྟར། གཞན་
 ལ་ཆོས་ཉན་ཡང་མ་ཉན། འཆད་ཀྱང་མ་འཆད། སྒྲོམ་གཅིག་ལུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས། སྤྱི་བ་
 པ་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་བྱིས་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁྲུངས་པར་སྤྱང་ཡང་མི་གསུང་བར་འདུག་
 དེས་ན་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁྲིད་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟར་མཛད་གདའ་བས། རང་པའི་སྤྱོད་མ་མི་
 ལའི་བཀའ་སློལ་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་གི་ལྟ་མ་ཞུགས་པར་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལོང་ལ་
 གཞན་ལ་འདེད་ཉིད་འཆད་པ་ལས་མི་བསྟེན་དགུ་བསྟེན་མང་པོ་བྱས་པས་གང་ལ་འདེད་མ་ཆེས་པ་
 འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བྱིན་རྒྱབས་མི་འོང་གསུངས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་དང་སྟོན་བསམས་ཀྱི་ལས་
 འབྲེལ་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་འདྲེན་པའི་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོར་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དང་
 མཛུལ་རྗེས་ཡོད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེས་གང་གསུང་བསྒྲུབས་ནས་བཀའ་བསློལ་སྒྲོང་བས། ལུ་
 འཛདས་པས་བཟང་པོའི་རིགས་རྒྱུད་བཟུང་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱན་ཆགས་པར་བདེ་ལེགས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤར་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་གཞན་
 ལས་འོངས་པའི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་རིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡར་སྤྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་

གྱི་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས། གདམས་དག་སྡེ་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གདམས་དག་གི་སྒོར་དུ་འདྲིལ་བར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། རང་པོའི་རྒྱུད་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུས་སྤུལ། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐུགས་རྗེ་གཞན་དོན་ལ་མངའ་འབྱོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུར་མངའ་བའི་སྤྲོ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་པ་ལས་རང་ཅིག་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱས་ཀྱང་སྤྱུར་ནད་དུ་ལག་སྟོབ་བྱས་པས་དོན་པོ་འཆོལ་བ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང་། རྒྱུན་དེའི་ཕྱིར། འབྲོམ་སྟོན་པས་རྩོམ་པོ་དང་མཇལ་བ་ན་རྩོམ་པོའི་བཀའ་སློལ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པས་བསྟེན་པའི་སྤྲོ་མ་གཞན་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་སྤྲུངས་པ་ལྟར་བྱང་བ་དང་། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་རྗེ་སྤྲོ་མ་པོ་པ་མཇལ་ནས་སྤྲོ་མ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་པོ་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་དུ་མ་རྣམས་རྗེ་སྤྲོ་མ་པོ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་འོག་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ཐོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུས་བསྐྱུབས་ནས་དཔལ་ལྷན་དུ་གསལ་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱེད་མཆོག་ཆེན་པོར་ལྷུང་། རྣལ་འབྱོར་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོར་བརྒྱ་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་གདམས་དག་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ན་འང་། དཔལ་ལྷན་རྣམས་པོའི་གདམས་པས་བྱིན་རྒྱུས་བསྐྱུབས་ཏེ་འཆད་ནས་སློབ་མའི་རྒྱུད་སྟོན་གྱི་ལྟ་ལྟ་མཛད་པ་ནི། སང་གི་བུ་གསལ་ན་གྲུང་པོ་ཆེའི་འོ་མ་ལ་ལྟའི་བདུད་ཅིའི་བཅུད་པ་བ་ནས་གསོ་བ་ལྟ་བུར་མཛད་དེ། དུགས་པོའི་རིགས་ཀྱི་དུགས་ཀྱི་དབུ་རྒྱུན་དར་དབྱངས་དང་བཅས་པ་སྦྱི་པོར་འཛིན་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་དུགས་པོ་ལྟ་རྗེའི་དུགས་དང་ཆ་ལུགས་མཆོན་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་འོག་ཏུ་སྤྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འགན་པའི་རྒྱ་བལ་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཀའ་བརྒྱུད་དོན་ཀྱི་འཕྲོ་བ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་དགོས་པར་དགོངས་ནས། བན་སྐྱར་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོས་རྩི་སྤྲད་དུ། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མི་ར་ཡང་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་མིར་བཏགས་ཡིན། སློང་ལྷུང་མེད་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། ཁྱེད་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་ཕག་གྲུའི་མཛད་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཅམ་མཆིས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སོང་བའི་སློབ་ཤེས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་རང་རྒྱུད་ལ་མ་ཟེན་ན། སྤྲོ་མ་མང་པོ་ལ་རང་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་ཅི་དག་གང་དག་གི་སྤྱིབ་ལུང་མང་པོ་ཞུས་ནས་

སྒྲིམ་པ་ཙུག་བྱས་ན་ཡང་། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་གྲོལ་ཆ་ཐོན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་གང་ཡང་
 མི་ཐོན་པས་རྟིང་དུ་སྒྲུ་མ་དང་པག་འབྲུག་ཆོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་གཏིང་ཡིད་མཆོས་པར་སྤྲོད་དུ་ཆོ་
 འདི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་ས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས་མོས་གྲས་ཅ་འབྱེད་དུ་འགྲོ། དེ་ལྟར་སོང་ན་པ་
 མང་གི་བྱ་རུས་སྒྲོར་བ་དང་འདྲ་བར་རང་གཞན་གང་གི་འདྲོན་མི་འགྲུབ་པར་མི་ཆོ་སྤྲོད་ཟད་ལས་མི་
 ཡོང་། དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམས་གོལ་གྱི་རོ་རྟོད་པའི་པག་འབྲུག་ཅིག་གི་པག་འབྲིན་བསྐྱེད་པ་
 མེད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་གསུང་། སྤྱོད་ས་བཅུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ལྷན་གྱི་ཐར་འདོད་ཐམས་
 ཅད་བདག་གི་པག་འབྲུག་འདིར་ཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུ་མ་པའི་དཔེ་ཤེས་བཅོས་མིན་དུ་སྒྲེབ་ཞིག་
 འབྱུང་ལ། དེའི་དུས་སྤྱོད་ས་ག་གེན་སངས་རྒྱས་ཆེ་གེའི་ཞིང་དང་འདུས་པ་དང་སྒྲ་ཆོད་དང་འོད་ཟེར་
 མཚན་དཔེ་མཛད་ཐིན་ཡ་མཚན་ཅན་འདི་ལྟར་ཞེས་བོས་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་ས་པ་ཅན་དེར་འགྲོ་
 བའི་འགྲམ་རྒྱ་མི་ལྡང་བར་དེ་ལྟའི་ཡ་མཚན་ཅན་མཆིས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་འདིའི་མཛད་འཕྲིན་
 ཀྱི་རོལ་པ་ལས་མ་གཏོགས། དེ་ལྟའི་ཡ་མཚན་ཅན་འབྱུང་ག་ལ་སྤྱིད་སྒྲུ་མ་དུ་སྒྲུར་ཡང་རང་གི་པག་འབྲུག་
 དང་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་དད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཟད་དུ་མི་དཔོགས་པ་གཏིང་མི་མཛོན་པ་
 དུས་ཀྱིས་མི་གཏུགས་པར་ལྷུར་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །གནད་འདི་ལྟ་
 བུ་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲེ་མོད་བར་ལྷུག་རྒྱུལ་མཚན་གྱིས། ཡིད་བཞིན་ཅོར་བྱ་རྟོན་ནས་མཆིང་བྱ་འདོར། །
 ལྟ་ཡི་བདུད་ཅི་རྟོན་ནས་ཟས་ངན་འདོར། །སྒྲུ་བུ་ལ་རྩེ་བཅུན་རྟོན་ནས་མགོན་གཞན་འདོར། །སེམས་
 ལ་སངས་རྒྱས་རྟོན་ནས་ཆོས་གཞན་འདོར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་ཁོན་འི་ལམ་དེར་མ་རྒྱན་དྲིན་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༡༡༩ ཡང་ཞལ་ནས། གཏུག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་སྒྲོར་གྱི་བྱེད་གང་ཡིན་ཞུས་པས། སྒྲེས་
 སྒྲོར་ནི་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ཡིན། དེ་སྒོན་པན་འཁོར་བན་འབྲུམས་པ་འདི་རྣམས་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་
 པས་འབྲུམས་པ་ཡིན། རྟོག་པ་ངོ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ཡང་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་འཁོར་དོན་མི་འོང་།
 འོན་ནམ་རྟོག་གི་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཐེ་ལྟར་བྱ་སྒྲུ་མ་ན། རྟོག་པ་གཅིག་ལྟས་གཉིས་བལྟས་ཀྱི་རོལ་ཤེས་
 རིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་ཤེས་རྒྱ་གཅིག་ལྷུང་ན། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཟག་གི་ང་བདག་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་སྦྱོང་ན་

ཕྱི་ཤིང་གི་ལ་ཟད་པ་མེད། འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་ཅི་དང་ཅི་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་རྟོག་བྱ་
རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རོ་མེད་ལུང་མེད་དུ་སོང་ནས་རྟོག་པའི་རང་ངོ་ལ་རང་བདག་གི་དྲི་མས་མ་
གོས་པ་ན། གཉུག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཕྱི་ཤིང་གི་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རོ་ཤེས་པའི་ཆོ་
ཕྱི་ཤིང་གི་ཉིང་ལ་འདོར་ལེན་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་གྲོལ་བ་ན། དེའི་རྒྱལ་ལ་དང་པོར་སྒྲུ་
བ་མེད། བར་དུ་གནས་པ་མེད། ཐ་མར་འགགས་པ་མེད། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སློལ་ས་འདས་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཉུག་མ་ཟེར་བ་ཡིན།
དེ་ལ་སྒྲིམ་པའི་མཚན་མའི་ཆ་ནས་བལྟས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བས།
སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་མཚན་མའི་ཆ་ནས་བལྟས་ན་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་ལེ་ཤེས་
རྒྱུ་མི་ཆད་པར་སྒྲུབ་བ་སྟེ། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་གཞན་དབང་སྒྲུབ་འདོད་སྟོན་དབྱགས་རྟོག་པ་རྒྱུའི་སྟགས་དང་། ཀྱུ་
བདགས་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་རྟོག་པ་འབྲས་བུའི་སྟགས་དང་། བྱང་འདས་ཡོངས་གྲུབ་འབྱུང་མེད་སྟོང་
ཉིད་རྒྱུའི་སྟགས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཡང་དག་བསྐྱེད་རྟོགས་འབྲས་བུའི་སྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་གང་རྟོག་པས་བཟུང་ཡང་རྟོག་བྱ་རྟོག་
བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་རྟོག་མི་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོག་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
ལས་ཉོན་ཀྱི་རྟོག་པས་བདགས་ལ། བྱང་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པས་བདགས་
པ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལྟར་རང་བདེན་པར་རྟོག་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་
མཚན་པའི་ཆོས་འགྲུབ་ལ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལྟར་རང་བདེན་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ལས་
ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་མ་ཡིན་པར། དངོས་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་ལྟར་བདེན་མེད་རྒྱུ་པ་ལྟར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་ལ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རིག་རང་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་
པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལྟར་སོང་བས་དེང་སང་སྒྲིམ་ཆེན་པ་ལལ་ཆེ་བས། ཕྱི་ཤིང་གི་རང་ངོ་
རང་ལྟ་ཟེར་ནས་ཕྱི་ཤིང་ཆེན་པོར་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་ཤིང་གི་ཤེས་རིག་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཤེས་ཅོམ་རིག་ཅོམ་འཁོར་
བ་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཟད་མེད་འདིས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་མ་གཏོགས་གྲོལ་
པའི་ཆེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལྟའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བཟང་བན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་

དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་འདུལ་འདི་ལྟར་གྲུབ་ཅིས་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་འགར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོའི་སྤྱིའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུར་པ་ན་དེ་ཉིད་གཞུག་མ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞུག་མར་
 གནས་ཞེས་པའི་གནས་རྒྱུའི་ཆོས་སྟོང་སྟོང་པོ་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་
 ཞིག་མི་འགྱུར་བར་བྱབ་རྟག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའམ་མེད་པར་ཡོད་མེད་གང་དུ་འདུལ་གཞི་གྲུབ་
 དུ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུག་མའི་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ན་འཁོར་བའི་རྟོག་པས་མ་
 བཅིངས། བྱང་འདས་ཀྱི་རྟོགས་པས་མ་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཉ་དང་། ཤ་བ་རི་དང་། མི་རྟེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་
 ཀྱི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་དོ་རྟེའི་སྤྱུ་རྣམས་ལས་གཞུག་མའི་དོན་ལ་ཆེས་བསྟུགས་
 བར་མཛད་པ་ཡིན། འདི་ལྟའི་གཞུག་མ་ལ་འདུལ་དོན་དམ་པར་དབྱེད་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུབ་བཟོད་པའི་
 མཚན་མའི་ཆ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་འབྱུལ་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་གཞིགས་དོན་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལྟ་སྟུགས་
 ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དངོས་མཚན་གྱི་ཆོས་གང་ཟག་གི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་
 པ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འགྲུབ་རུང་དང་དེ་ལྟའི་སྒྲུབ་བ་འཆར་བ་
 ཞིག་ཡོད་པར་གང་འབ་ནི། རྣལ་ལྡན་དབང་པོ་ཆེས་ཡང་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལས། དེ་ལས་དབང་པོ་
 དམན་པའི་དགེ་རྩའི་བསགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟའི་
 གསང་བ་ཆེན་པོའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་སྟུགས་ཀྱི་མཐུ་ལྟ་བུར་སྒྱུར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཐབས་ཤེས་
 ཟབ་རྩོན་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསང་སྟུགས་ཀྱི་དོ་བོར་བཞག་ནས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་གསང་
 ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། འོན་ཀྱང་འདས་འབྱུལ་བྲལ་གཞུག་མའི་དངོས་
 མཚན་གྱི་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྟུགས་སུ་བཞག་པར་མ་ཟད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་འཁོར་བ་སྟོ་བུར་
 འབྱུལ་བའི་དངོས་མཚན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟུགས་སུ་བཞག་སྟེ། འཁོར་བའི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་སྟུགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟར་མཐུ་ཆེ་ཞིང་
 ལས་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུགས་དང་རྒྱུད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱད་
 བོ་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཁོར་བ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་
 རྒྱུའི་སྟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཞན་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་

ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མེས་ས་ནི་འཁོར་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་
ལྟའི་རྒྱུ་མེས་ས་ཚོགས་པ་འཁོར་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་སྒྲུང་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་ཡིད་དུ་
འོང་མི་འོང་གི་འདོར་ལེན་གྱི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྒྲུབ་བུ་མས་སྒྲུར་ཡང་འཁོར་པའི་ལས་ཉོན་
བསག་བཞིན་པ་ནི་འཁོར་པའི་འབྲས་བུའི་སྒྲགས་སོ། །ལྷུང་འདས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྒྲགས་ཀྱང་གཏུག་མ་སྒྲེ་
འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་འབྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་
དང་ལྷན་པའི་རྣམ་དག་གི་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་རུང་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་
མེས་ས་ནི་ལྷུང་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པས་གཏུག་མ་སྒྲེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་པའི་
འབྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་རྣམ་རྟོག་གོ་བུར་པའི་དྲི་མའི་རྒྱོས་མཚན་གྱི་
དངོས་ཚོས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་དང་བྲལ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་ན། ཤོག་གུ་
ལ་པའི་འོ་མས་བྱིས་པའི་ཡི་གེ་མེ་ལ་བསྒྲགས་པ་ན་གསལ་བ་བཞིན་བསྐྱེད་རིམ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་
རྫོགས་རིམ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུར་འཆར་བའམ་འབྱུང་བ་ནི་ལྷུང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྒྲགས་སོ། །དེ་ན་
གཏུག་མའི་གནས་ལུགས་ལ་གནད་དུ་བསྒྲུན་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུང་བྲང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རང་ཚོད་དུ་འགོ་བས་རྒྱུལ་དེ་ལྟའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག

༡༡༩ ཡང་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པ་དང་། བདེར་གཤེགས་ཁམས་པ་དོར་རྒྱལ་རྗེ་སྟོང་གི་ཞུས་ལན་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཞུས་ལན་ལས། བག་མོ་གྲུ་བས་སྒྲ་མ་མང་པོ་ལ་
གཏུགས་པའི་མཐར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲངས་ནས། བྱིས་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པ་དང་གྲོང་སྟོང་བྱས་
བས། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་བྱ་བ་ལན་མང་དུ་གསུངས་སྟེ། འོ་ན་
བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་རྗེ་ལྟ་ལགས་ཞུས་བས། ཁམས་སྟོན་ཡང་དག་པར་ན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་རྣམ་རྟོག་
གི་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ། བར་ཤེས་པ་བྱིང་རྒྱགས་སུ་མ་སོང་། འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིག་
པ་གོ་འགར་ཡང་མ་བརྟགས་པ། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་སྟོང་ཅ་བྲལ་དུ་སོང་བ་དེ་ཡིན་གསུངས་བས།
བག་མོ་གྲུ་བས་ཚོས་ལ་འདི་ཡིན་བྱ་བའམ། འདི་མིན་བྱ་བའི་བརྟ་ཐབས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ལངས་མ་ཞུས་པ་ལ། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་ལངས་ན་འོང་ག་སུངས། དེ་གོང་གི་
སྒྲ་མ་ཀྱན་ཅི་རེད་བྱ་བ་ལན་འགའ་གསུངས་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

སློལ་ས་འདས་པ་བྱ་བ་ཡང་དེ་རང་ཡིན། སློབ་སམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །བྱ་བ་དེ་ག་
 ཡིན། བཅའ་ཁྲི་ཤེས་པ་སྤིང་གའི་དབུས་སུ་སང་བྱ་བ་དེ་ག་ཡིན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དམིགས་
 གཏད་མེད་བྱ་བ་འདེ་ཡིན། རིག་པའི་ངོ་བོ་སྒྲོམ་དུ་སོང་ནས་བྱན་པ་ལ་སློབ་གཏད་མི་དགོས་པར་
 འདུག སྒྲོམ་བྱ་བ་པར་ལ་སློབ་གཏད་ནས་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་གང་ལ། སྒྲོམ་ཁོ་རང་གིས་རྒྱུར་བསྐྱེལ་
 བྱས་པོར་བར་འདུག་གསུངས་སྐད། དེས་ན་པག་མོ་གྲུ་བས་ནམ་མཐའ་ལ་མཐའ་དབུས་མེད། བེར་
 ཀ་ལ་མགོ་མཆུག་མེད། ལྷམ་གྲོག་བཅིངས་ནས་སྒྲུས་རྒྱས་རྫོགས། སློབ་འདས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་
 ལ་འོར་བར་འདུག སློབ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་འདུག
 སེམས་ཉིད་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་ཅན་གཞན་དོན་ཡོང་བ་ཡིན་པར་འདུག དང་ཁམས་སུ་འགྲོ་དོན་མི་
 འདུག་གསུངས་སྐད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྐབས་འདིའི་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱར་ཅམ་དུ་འདར་སེམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འབྲུལ་
 ཆོས་རྒྱམ་རྟོག་གི་སེམས་དེ་ཉིད་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་
 འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ཏེ། གདོད་མའི་སེམས་ཐམས་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་སློབ་བཏགས་བསྐྱར་མི་བཏུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བྱེད་ལས་
 གྲོལ་བའི་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀྱང་
 བྱས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུལ་ལྟར་བསྐྱར་དུ་འདར་
 རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཅོས་མ་བསྐྱུ་རྒྱུ་གི་ཆོས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 བཅོས་མ་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་བཅོས་མི་བསྐྱུ་མི་རྒྱུར་བདེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་བརྗོད་དང་
 བྲལ་བ་དེ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟར་ཁ་
 ཕྱིར་བལྟའི་ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདར་མ་ཡིན་ལ།ཁ་ནང་བལྟ་ཡུལ་ཅན་
 རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་བྱེད་རྒྱུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་
 སོང་བ། འདི་ཉིད་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་ལའོར་བའི་གོར་ཡང་མ་རྟུགས་ལ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་
 པས་འཆིང་བ་ཕྱིས་འབྲུལ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲུལ་བྲལ་འདི་ལྟོའི་ཤེས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱིར་འདས་ཀྱི་གོར་ཡང་མ་རྟུགས་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་ཡོད་མེད་

སོགས་སྒྲོས་ཆོས་འགར་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་མ་
 རུབ་ཅེས་བསྐྱེད་ས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུས་གསུམ་དུ་འཇུག་ཅིང་རིག་
 རྒྱུན་སྐྱད་ཅིག་འགྲོ་འོང་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་སྣོད་མི་སྣོད་སོགས་གཞི་
 གྲུབ་དུ་མི་བདུབ་པ་རྩ་བུལ་གྱི་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱི་གོ་བར་ཟད་
 དོ། །ཡང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་སྒྲོར་ལ་ཁྱད་བདོག་གམ་མི་བདོག་ཞུས་པས། ལྷག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ལའོར་བ་དང་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཆོས་ཉིད་ནས་
 མཁའ་ལྟ་བུ་དུས་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཡིན། ལྷན་
 ཅིག་སྒྲེས་སྒྲོར་ནི་རྟོག་པ་གང་སྒྲེས་སྒྲུབ་ཞེས་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་པར་མི་འདོད་དེ་རྒྱུན་
 ཆད་ཡོད་གསུངས། འོ་ན་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཙམ་བདོག་ཞུས་པས། ཉམས་
 བྱི་སྤྱོད་ཆ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྒྲིན་གསེབ་ཀྱི་ཉི་མ་དང་འདྲ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་
 རེས་མཐོ་རེས་དམའ་བར་གནས་པར་འོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱེད་ས་པས་སྤྱོད་དྲིམ་དུངས་
 བས་རྟོགས་པ་རྟོད་འཆར་གསུངས། འོ་ན་མཐོང་ལམ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་མཆི་ཞུས་པས། མཐོང་ལམ་
 དང་བསྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བག་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན།
 དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བག་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་འཕགས་པ་དག་བཙུམ་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན། ཆོས་
 ཉིད་ནས་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་ཡིན།
 ལའོར་བ་དང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་
 བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན། དེ་ཡང་རི་སྐྱད་དུ། གཟུགས་སྣོད་
 པའོ། །སྣོད་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྣོད་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
 རྒྱལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བག་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་
 ལམ་ཡིན། ངོ་བོ་སྒྲོས་བྲལ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་འབྲིང་གི་མཐོང་ལམ་ཡིན། སེམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་དེ། རྒྱལ་འབྱོར་པར་
 རབ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན། འོ་ན་སྣང་བ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་དང་། འཕགས་པ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཙམ་མཆི་ཞུས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་དངོས་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་བྱལ་བ་ཡིན།

འཕགས་པ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྤང་བ་བྱ་བ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་བྱ་བ་ཡིན། སངས་
 རྒྱུ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་འཕམ་བྱུང་འཇུག་གི་སྤང་བ་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཉིད་བདེ་བ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཉིད་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལས་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བ་ནི། ལྷོས་གཞག་གིས་ཡེ་ནས་རྩུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ། བདེ་བ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་
 སེམས་འོད་གསལ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དམ་མཛན་ཉིད་ནི་རང་གི་རོ་མེད་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ། སྐད་ཅིག་
 མ་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་འདུ་མི་བྱེད་པར་ནམ་མཁའ་ལྟར་དུ་ས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 མཛན་རྩལ་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་མཛན་དུ་གྲུབ་པའི་གཉིས་
 ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟེ་འགག་སོགས་སུ་མ་དམིགས་ཀྱང་དོན་བྱེད་གཏན་མེད་པའང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་རྒྱན་ཆད་པའང་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འདྲི་ནི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་རྣམས་དང་། འཕགས་
 པ་བྱམས་པས་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་བློས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་གསུངས།
 ལྷན་ཅིག་སྟེས་སྤྱོད་ནི་སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་དེ་ལ་ལྷོས་གཞག་གི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་
 གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་དེའང་སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་སྐྱ་
 བཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་ཡོད་ལ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་པོ་དེ་འབས་དུས་ཀྱི་སྐྱ་
 བཞིར་རྒྱུངས་པ་ལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་
 ར་བ་རབ་དུ་སོག་པར་བྱེད་ནས་སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གོགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་གང་སྟེས་
 སྐྱ་བཞིར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། གྲོ་བུར་དྲི་མའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་སྐྱ་བཞིའི་དགེ་བར་རྒྱུངས་པས། མཐར་གྲོ་བུར་དྲི་མའི་སྤྱིབ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྒྱན་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཉམས་ནི་གྲོ་བུར་
 དྲི་མའི་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ནི་ལྷག་གི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་དེ་རེས་མཐོ་རེས་དམའ་བར་སྒྲིན་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། འཇུག་
 ཤེས་དུག་དང་བདུན་ཡིད་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱན་གང་བརྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་མི་སྒྲུན་པ་རྣམས་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་དེས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱན་མི་བརྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་སྒྲུན་པ་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་རེས་
 དམའ་བར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་པ་ལྟེ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་སྣལ་འབྱོར་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་དེ་ཉིང་ལ་གསལ་མི་གསལ་འབྱུང་བ་ནི། སྙིང་པོ་འོད་གསལ་པ་བའི་སེམས་དེ་ཉིང་རང་ལ་མཛོན་
 དུ་གྱུར་ཆ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུར་ཡང་། རྟོགས་པ་འཛིན་ལ་རིགས་མི་འབྲ་
 བའི་མཐོང་མཉམ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྙིང་པོ་འོད་གསལ་པ་བའི་སེམས་
 ཉིང་གྱི་རོལ་པར་འབྱུང་བའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་
 པ་དེ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་འདི་དང་མཐོང་
 ལམ་བསྟན་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་
 ཆོས་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ་འདར་སྤྲིང་ཆེས་སྤྲ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྙིང་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་མ་གཙོད་
 བྱེད་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་དམན་འབྲིང་རབ་གསུམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་འདི་ཆོས་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ་རགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བགས་པ་རང་སྒྱིལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་མ་
 གཙོད་བྱེད་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ་སྤྲ་བ་དང་ཆོས་སྤྲ་བ་ཆོད་ན་སྒྲིབ་པ་རགས་པ་རང་ཆོད་དུ་འགྲོ་ལ། སྒྲིབ་
 པ་རགས་པ་ཆོད་པ་སྤྲ་བ་སོགས་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་རགས་པ་སྤྲང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་
 བོ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པ་སྤྲ་བ་གཙོད་པའི་མཐོང་ལམ་ལྟ་ཞོག དྲོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་
 དུ་འདར་སྤྲིབ་པར་བཞག་དགའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འདར་སྤྲིབ་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་སྤྲང་བའི་རབ་
 དགའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུས། རང་རེས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཕེ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་དུ་འདར་མི་འཛོག་ཅེས་
 སྒྲུས་ན་དེང་སང་ལྟ་བུའི་སྟོགས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམས་སྟོ་བར་མི་རྒྱུད་དེ། འོག་ལྟའི་ལས་ཆེན་པོ་སོགས་
 པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བརྗོད། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཉན་རང་འཕགས་པ་
 ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པའི་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་རགས་པའི་ཀྱན་
 འབྱུང་དང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ། གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་ཉིད་ལྟར་སོ་
 སོ་སྟེ་པོའི་དུས་སྟུང་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་སོགས་འཕགས་ལམ་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་
 བདག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པས་ལས་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བར་ཤེས་
 པའི་འགོག་བདེན་མཛོན་དུ་བྱས་པས་འཁོར་བའི་ལས་ཉོན་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་བག་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་

བོ་བག་ཙམ་ནི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་ལྷ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་འང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་གྱི་དོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་དང་
 ཡལ་བར་རྟོགས་པ་ལོ། །དེ་བས་ཀྱང་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་བག་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་འཕགས་པ་དག་བཙུ་
 པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུ་བཙུ་བ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིད་ཉོན་དགྲ་བ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་རྟོ་རྟོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 འཛོན་ཞེས་བྱ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བཞག་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་
 ཤེས་པ་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་
 པ་དེ་ལ་ནི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་བག་ཙམ་རྟོགས་པར་ཡང་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་མ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་དང་ཡུམ་ཆེན་མོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་དང་
 ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོར་ཡང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ནི། འཕགས་
 པ་ཀྱུ་སྟུབ་དང་དབལ་ལྷན་བླ་བ་སོགས་བཞེད་དེ། རི་སྒྲོང་དུ། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་
 དུ་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་དག །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་འབུང་ངོ་། །རྒྱུའི་ཐེག་པའི་འཕགས་
 པས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་བྱའི་ལྷ་བ་དང་རྟོགས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཤེས་བྱ་རགས་པ་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད། རྟོས་གཞག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་འདས་སྐྱུ་མ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 ལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཐོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་
 ལམ་སོགས་འཕགས་ལམ་དུ་བཞག་སྟེ། དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བ་དང་དོན་དམ་ལྷུང་འདས་གཉིས་
 ཀུན་དོ་བོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་སངས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟོན་ཉིད་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དུངས་
 ལྷུང་པའི་རྗེས་བཞེན་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་བཞེད་པ་གཅིག་པར་མཐོང་བའི་མི་སྦྱོབ་ལམ་ལ་མཐོང་
 པའི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ལྷུང་ཐེག་པས་འཕགས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་བྱའི་ལྷ་བ་
 དང་རྟོགས་པ་ནི་བཞེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཤེས་བྱ་ཙམ་པོ་བར་མ་ཟད། སྒྲིབ་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་སྤྱང་བ་རབ་འབྲམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲིམ་སོགས་བཀག་

པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཐ་མི་དང་པར་མཛོན་སྤུང་མཐོང་
 པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་སོགས་འཕགས་ལམ་དུ་བཞག་སྟེ། དེར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པོའི་སེམས་འོད་གསལ་པའི་གནས་རྒྱལ་མཐར་བུག་པ་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་བྱིར། འདི་ལའང་
 དབང་པོ་རྫོ་བརྒྱལ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་གང་ཟག་གི་སྒྲུལ་བ་མཚོག་དམན་པར་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་བཤོད་
 རྒྱལ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་གྲགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་བཞི་ལ་སྒྲོམ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ། ཅུ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་
 པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཅུ་གཅིག་སོགས་གསུམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲོམ་
 མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འཆར་བ་དང་། དབང་པོ་འབྱིང་ཅུ་གཅིག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 འཆར་བ་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་ཅུ་གཅིག་ནས་ལྟོས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་འཆར་བས། དང་
 པོ་ལ་གཅིག་ཅར་དང་གཉིས་པ་ལ་ཐོད་རྒྱལ་བ། གསུམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་པར་ཡང་འཛོག་ལ། དེས་
 བསྒྲོམ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་འོད་གསལ་པའི་སེམས་སྤྱི་བ་འཕྲུལ་གྱིས་གང་ན་
 མ་བསྐྱོད་པ་མཛོན་དུ་བྱུང་ན། དེ་ལ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྒྱར་ཡོད་ཤིས་སྤྱངས་ཀྱི་སྤྱེ་འགག་དང་བྲལ་
 ཞིང་སྤྱོད་པོ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལ་ནི་སྤྱང་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གི་དགོ་པའི་རང་ཅན་དུ་སྒྲེས་པས་རྒྱལ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་
 པའི་བྱིར། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྤྱོད་པོ་འོད་གསལ་པའི་སེམས་དེ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་
 གང་གི་སྒྲོས་པར་མ་བྱུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་མཚན་དུ་སྤྱང་ཞིང་འཆར་རུང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩོལ་
 པར་འོད་དུ་རྒྱུབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཅུ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 ནི། སེམས་ཀྱི་རྩོལ་བཀའ་ཅམ་སྟེ། སྤྱོད་པོ་འོད་གསལ་པའི་སེམས་དེ་མཛོན་དུ་བྱུང་པ་བསྐྱོ་བུར་དྲི་
 མ་རྣམས་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་རང་ལུལ་མཚན་མའི་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་ཉམས་སྤོང་ཐམས་
 ཅད་དང་མ་འདྲེས་པར། སྤྱོད་པོ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རིས་སྤུ་མ་ཆད་པའི་ཤེས་པ་
 སྤྱི་བསམ་བརྗོད་བྲལ་གཞོན་ནུ་མའི་བདེ་བ་ལྟར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། རྣལ་འབྱོར་འདི་གསུམ་རྒྱུད་ལ་
 སྒྲོས་པ་ན། འདིའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འཕྲུལ་པའི་རྒྱུད་ལའང་སྤྱ་རྒྱས་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་ཆེས་སྤྱ་བ་རྣམས་

ལ་བཏེན་ནས་རང་གཞན་གྱིས་དོན་རྒྱུ་པ་པོ་དཔལ་པོ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་མ་རྒྱལ་ས་དང་སྐལ་པ་མ་ཉམ་
 པར་ལྟན་ཅིག་དུ་མི་གནས་སྤང་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་རིག་ཆོར་
 གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་དེ་ལ་རེ་ཆེར་ཆགས་པ་རབ་དུ་རྒྱས་པས། འབྲུལ་པའི་རྒྱུད་སེམས་
 དང་དེ་གང་ལ་བཏེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིན་རྟོས་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་སྟག་བསྟལ་བར་མ་
 འབྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་ནས་འབྲུལ་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལས་རེས་
 པར་འབྱུང་བའི་ཕ་ལོ་ལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་ན། འབྲུལ་པའི་རྒྱུད་སེམས་སྤྲོ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱན་
 ཀྱང་རང་ཆོད་དུ་སོང་བས་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་རྟགས་སྤྱོམ་སྤྱོེ་འཆི་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་པའི་འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་སྟུག་ཞན་སྤང་ལ་འཇའ་ཆོན་ལྟར་དྲངས་གསལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དེ་ལྟའི་དཔལ་པོ་རྒྱལ་འབྱོར་མ་ལའང་། རབ་དངོས་
 དང་། འབྲིང་ཆ་འདྲ་དང་། ཐ་མ་རྗེས་མཐུན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་རབ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
 ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལོང་མཆོག་དང་ལྟན་ཞིང་། ལས་ཉོན་གྱི་ཡུལ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་
 མོས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱལ་པར་སྤྱང་བའི་རིག་མ་དང་ལྟན་
 ཅིག་པར་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་རྩ་དབུ་མའམ་མ་ཁལ་ཁམས་སམ་ཨེ་ཡིག་གསལ་ གསང་
 པའི་བྱ་གར་འབྲུལ་པས། རྒྱུད་སེམས་ཐམས་ཅད་གཉིད་སྤང་པའི་མི་ལམ་ལྟར་དག་ནས་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལྟའི་རིག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པ་དང་། དག་པའི་བཤེས་
 གཉེན་རྒྱལ་འབྱོར་པ་གོང་འོག་སོགས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྤྱོམ་སྤྱོེ་དམ་པ་མང་དུ་བྱོན་པ་པལ་ཆེར་རབ་
 དག་དང་། རྗེ་སྐལ་པོ་པ་དང་། རྗེ་ཀམ་པ་གྱི་དང་། འབྲི་བྱུང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དང་།
 ལྷག་ལུང་ཐང་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །འབྲིང་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཟག་མེད་རྒྱུད་སེམས་ལས་རུང་དུ་
 རྒྱུངས་པའི་སྤྱང་པ་ལ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་དཔལ་པོ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་མ་ཡི་དམ་ལྟའི་ངོ་བོར་
 ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པས་འབྲུལ་པའི་རྒྱུད་སེམས་གཅོད་
 པར་བྱས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ནི། བདག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རང་ལུས་ཐབས་
 ལྟན་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་ཆེས་མང་བ་དག་གི་རྒྱལ་ཐར་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཡ་རྒྱུད་པ་གཤེད་

སྒྲོང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ཚུལ་འདི་ཆེས་ཆེར་བསྟགས་ཏེ། རྟོ་རྩེ་འཇིགས་ཕྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་
 ཀྱི་རིམ་པ་སྒྲིམ་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རིག་མ་དང་དངོས་སུ་སྒྲིམ་འཇུག་མེད་པའི་དབང་གིས་རྣལ་
 འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་མའི་པདྨ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལག་པའི་པདྨ་ས་རྩེ་རྩེའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་ཕྱེད་པ་
 ཡིན་ལོ། །ཐམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡབ་ཡུམ་རང་དང་། སྐལ་པ་དང་འདོད་པ་མཉམ་པ་དག་ཆོགས་
 བས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུར་མེས་ས་བཅད་དེ་མ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུར་མེས་མའོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེའི་གསང་
 རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་དབང་དང་ཕྱིན་རྒྱུ་པས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲིབ་ཅིང་སྒྲིམ་པ་དང་དམ་ཆོག་ལ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་གནས་པ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟུན་པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཐིན་
 ལས་མཆོག་གི་ཡུལ་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱུང་ཡོད་པའི་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པར་ཞུགས་པས་འཁྲུལ་
 པའི་རྒྱུར་མེས་ས་དག་ནས་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་
 རྩེ་བརྟུན་མར་འགོས་སོགས་གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་བགྲང་གིས་
 མི་ལང་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟའི་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཐིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱི་མ་འབྱོར་ན་རྩེ་ལྷུང་བྱ་སྒྲིམ་ན། བ་མ་གཉིས་ཀ་སྟགས་ཀྱི་རིག་པ་བྲུབ་པར་བྲུབ་
 པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་མོ་གསང་སྟགས་ལམ་དུ་རྒྱུད་སྐྱོང་བར་འདོད་འདུན་གྱི་དང་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་
 སྟགས་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་མ་སྟེ། རྩེ་བརྟུན་མར་རྫོག་གི་རིགས་སྒྲིམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཅ་རི་
 དང་ཉི་མེ་སོགས་གནས་ཉེར་བཞི་དང་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་གི་རིགས་ཀྱི་
 བུ་མོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་འདོད་ཡོན་དང་ལམ་གྱི་གོ་གསལ་ཕྱེད་པར་ཉེ་རྩུ་ག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་སྟགས་
 ཀྱི་མཐུས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་མ་ནི་ལྷ་རྩེ་
 ཐོད་པ་སྟུག་རྒྱུད་གི་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རྒྱུད་པའི་ཅ་
 རིགས་སོགས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་བསྐྱེད་རྣམས་པ་མ་རེས་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཞུགས་བརྒྱུད་དུ་གནས་
 བས་ཆོར་འདུས་དང་སྐྱེད་འཆོར་གི་གནས་སམ་པས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་འཁོད་དེ་མཐོང་ཐོས་རིག་
 འཁྱུད་འཁྲིག་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གོ་གསལ་བྱས་ཏེ་གྲོལ་བ་སྒྲིབ་པར་ཕྱེད་མ་ནི་མཐར་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་
 མ་སྟེ། འདི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མཆོག་སྟུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲིབ་རྒྱུ་བྲུབ་པ་བརྟེན་
 པའི་སྐྱ་མ་བགྲང་གིས་མི་ལང་པའི་རྣམ་ཐར་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣལ་

པར་བཞག་པ་དགུར་མཛད་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གདམ་དང་ཡང་ཆོས་འབྱོར་པ་
 ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལེ་ཤེས་གྲགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར། དབང་པོ་རབ་ལྷགས་
 ལ་སྐྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ། འབྲིང་པར་ཕྱིན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་
 བསྐྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། ཐམ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པས་གང་
 ཟག་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ་དགུར་འཛོག་པ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིག་གཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་ཅོས་དེར། རི་རྒྱུད་དུ། གསང་ལྷགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདེན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ནི་དགུར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་དབང་པོ་རབ་
 དང་འབྲིང་དང་ཐམ་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རབ་ནི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྱུད་པ་སྐྱོད་
 པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་འབྲིང་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 པར་ལྷག་པར་མོས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ཐམ་
 ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་སུ་ཟེན་ཀྱང་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་འདོད་ཆགས་ལ་མོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་
 པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཅི་རིགས་པའི་དམ་ཆོག་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་ལྷན་པར་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་དམ་ཆོག་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོམ་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོ་སྒྲུ་ལྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མན་རག་གོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟུན་པའི་དབང་
 པོ་རབ་ནི་ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཉིད་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རྟག་ཏུ་མངོན་པར་བརྟུན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་བར་མ་ནི་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 བསྟོམས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེས་སུ་ཟེན་ཀྱང་རི་མིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སམ་ཐོབ་
 ཀྱི་བར་དུ་རེས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རེས་པའི་རྒྱ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པས་ཆོགས་

གཉིས་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་གྱིན་ཏུ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་ནི་ཕྱག་
 ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་ངེས་པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་རིང་ཏུ་སོང་བའི་ས་མ་ཐོབ་པ་དེས་ན། འདིས་
 བྱི་དེའི་རྒྱ་སྒྲིང་རྩོམ་པོ་མེད་པས་རང་གི་ལམ་ལ་གྱིན་ཏུ་དམན་པར་བརྩོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ནི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ལྷག་པར་
 མོས་པའི་དབང་པོ་རབ་ནི། སྤྱག་པམ་ལ་ལོགས་པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་ཏུ་
 ཟེན་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་
 འཇུག་པོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་ནི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཏུ་ལ་
 བདང་ཞིབ་པ་ལོགས་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་ལམ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་གཉིས་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་རང་
 སངས་རྒྱས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་འཇུག་པོ་ཞེས་ན་ལུང་འདི་ཉིད་ནས་བསྟན་
 པའི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་
 རྒྱས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཀུན་རྩིབ་པའི་བདེན་པ་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐེབས་པ་འཇུག་པ་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་.....
 བཞག་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྩིབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་དབང་
 པོ་རབ་འབྱིར་ཐ་མ་གསུམ་ལ་དགྲུང་དབྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་གཟིགས་པ་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་
 དེ་ཉིད་རྟེན་པ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་དང་ལལ་ཆེད་དང་ཡོངས་རྩོགས་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱབ་པ་དང་
 མ་རྒྱུད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་པོ་པའི་གསུང་དེར། མེས་མཆོད་ལ་དངོས་འཛིན་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཉན་རང་སོགས་བདེན་པ་ཞིའི་ཆོས་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་བལྟ་བའི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པའོ། །འཕགས་པ་ལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་འབྱོར་པའི་འཕགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྒྲོས་བྲལ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བལྟ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉམས་གྱི་སྒྲུང་བ་བྱ་བ་ནི་གསང་
 སྤགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ནས། གསང་སྤགས་
 ཐབས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་གནད་བཅིངས་པས་སྒྲུ་མ་ལྟར་བྱའི་དངོས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུང་

ཡང་སྐྱུ་མ་ལས་ཆེར་སྐྱུ་མའི་མི་གིས་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་བ་པ་དོན་རྗེའི་སྒྲུང་བ་སྐྱུ་འབྲུལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པར་བལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །སངས་རྒྱུས་ལ་འོད་གསལ་ལམ་རྩེད་འཇུག་གི་སྒྲུང་
 པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འགར་ཡང་འདི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་མ་གཟིགས་ཀྱང་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་ཤེས་བརྟེན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བའི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱས་ནས་བྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་དེ་དག་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

༡༡༤ ཡང་དེ་ལྟའི་སྒྲོམ་གནད་དུ་འགོ་བ་ལའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་འབྱུང་
 བའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་དམ་དང་འགལ་བའི་ཀྱན་རྒྱ་སྒྲོང་པ་དག་མ་དག་རྟོག་པ་འདི་འང་ཆེས་གལ་
 ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་པ་རགས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་སྒྲུང་མི་རུས་ན། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལྟ་
 སྒྲོམ་ལྟ་མོ་རྣམ་པར་དག་པར་སྒྲུང་ཅི་སྟེ་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མ་སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱི་ཞལ་
 ཅས། སྒྲིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་ལ་འདི་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡང་མི་ལུས་ཐོབ་
 ཅས་ཆོས་ཐོས་བསམ་བ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་འདི་མ་བྱས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
 རིག་པའི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བས། འོ་སྒྲོལ་ད་རུང་འཁོར་བར་ལུས་པ་ཡིན་ཚུལ་དུ་འདུག གཞན་
 ཡང་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡ་གི་སྒྲོན་འཇུག་གི་སྒྲོམ་པ་ནས་མ་མཐའ་སྒྱབས་འགོ་བྱན་མོང་བ་
 ཡན་ཆད་འདི་ལ་ཁས་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། གཙང་སིང་རེ་མགོ་ཐོན་མ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་
 ཅས། ད་རུང་འཁོར་བར་ལུས་པ་ཡིན་སྟེ། ད་ནི་འོ་སྒྲོལ་རང་རེ་ཁས་སྒྲངས་དམ་བཅས་པའི་བསྐྱུང་
 སྒྲོམ་གཙང་སིང་རེར་བསྐྱུང་། ཉེས་ལུང་བྱུང་ན་ཡང་དྲན་པས་ཟིན་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་
 གི་མདུན་དུ་བཤགས། དྲན་པས་མ་ཟིན་པ་རྣམས་སྒྱི་བཤགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བཤགས་
 ན་འདག་པས། འོ་ཅག་རང་ཆོ་བྱང་འདི་ལ་ཁས་སྒྲངས་པ་རྣམས་གཙང་སིང་རེར་བྱ། དེ་བཞིན་མ་
 བྱས་པར་སྒྲོམ་དམ་སྒྲོན་མེད་དུ་ཡོད་ཁོངས་སུ་བོད་བུ་རྩི་ཉལ་དུ་བྱས། ཉེས་ལུང་བཤགས་བསྐྱུ་
 མ་བྱས་པར་འཕྱོག་གི་བཞག ཆོས་ལྟར་སྒྲུང་སྒྲོང་སྟེ་ག་དངོས་པོ་བར་སོང་བས་འཆི་ཁར་འཁྱོད་
 ཅས་ཡོང་དེ་མི་པན་ཆོས་ལ་གོམ་པ་ཤས་རྒྱུད་བས་སྒྲོ་མི་འདུག མི་དག་པ་ལ་སྒྲོན་ཐོག་མ་མེད་པ་
 ཅས་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་བྱ་མི་དགོས་པར་ཤུག་འབྱུང་དུ་ཁད་ཀྱི་འབྱུང་

བས་རང་མེད་དོན་ལ་ལ་ཡང་ཆོས་བྱས་སམ་སེམས། མིས་ཀྱང་ཆོས་པར་བརྟེན་ཅན་ཆོས་ལྟར་སྤང་
 ཏུ་སོང་བས། རན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། རང་མེ་ཡང་དེ་གའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་
 འོ་ཅག་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་རན་སོང་གསུམ་གྱི་དྲུང་ན་ཡོད་པས་འཆི་བའི་འདྲ་ཤེས་འབྲལ་
 བ་མེད་པར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པར་མི་འཆར་ཀ་མེད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ཅན་པེས་འགའ་ད་ལྟ་ཤིང་
 བདག་གིས་བླ་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གྲུས་ཀྱིས་སྤོངས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤོངས་སམ། ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འདོར་ལེན་གྱིས་སྤོངས་སམ། མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ནས་བྱས་ཀྱང་
 བདུབ་པར་འདུག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་སྤོངས་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་བརྟགས་པའི་
 ཆོ། ཨ་པོ་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ཆོག་པར་འདུག་སྟུམ་ན་གོ་བཅད་པ་ཡིན། ཨ་ལ་ལ་ཉོ་བྱས་པས་
 ཆོག་པ་ཡིན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱབ་པ་མི་འདུག་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
 དོན་མི་ཡོང་པའི་ཆོས་སྟོན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ་མེ་ལ་རང་སྤྱིང་ཆོས་པ་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་རྒྱུའི་
 ཆོས་དེ་ལས་མེད་སྟུམ་པའི་དགའ་སྟོས་ཆོས་ལ་རོམ་པེས་སུ་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྟོན་
 ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གང་བྱས་ཀྱང་
 སྟེག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་ཤར་གྱི་མ་བྱུང་ན། ཞག་ཤས་པོ་གཅིག་ལ་ལྟར་བཤགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་
 ཅུམ་བྱས་ནས་བཏོན་ན་སྟེག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་ཤར་གྱི་ཡོང་བས་དེ་བཞིན་བྱ། དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་
 སྟུམ་པ་ལ་ཉམས་པ་སྟོང་པའི་ཆེད་ཡིན། གསང་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པས་དོ་རྗེ་དཔུལ་པར་
 སྐྱེ་བར་བཤད། དམ་ཆོག་ལ་ཡང་ས་མ་ཡ་འབྲུམ་སྟེ་གསུངས་སོ་ཞེན་ཡང་། དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ནང་ནས་བླ་མའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཁོན་གཉན། དེ་ལ་བླ་མའི་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་ལ། རབ་
 བཀོང་བ། འབྲིང་རིགས་དང་སྟོན་ལམ་མཛད་ཤིན་འཁོར་སྟོབ་འཆོ་བ་ལ་བརྟེས་ཐབས་བྱེད། ལུས་
 ཀྱི་ཕྱག་ལྟར་བ་སོགས་འམ་པོ་ཆོད་དུ་བྱེད་པ། གདན་བཀུར་སྟེ་བཞེད་པ་སོགས་ཇི་མི་སྟུམ་པར་
 འཛོག་ཅིང་། ཐ་ན་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་བཞུགས་གདན་ཞབས་རྗེས་སོགས་ལ་འགོངས་ཀྱང་རྒྱ་
 ལ་བརྟེས་པའི་ཆར་འགོ་བས། མདོར་ན་བླ་མའི་རྒྱུའི་ཆ་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མཆོག་
 ཏུ་གྲུས་པའི་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པའི་མ་གུས་པའི་བྱ་བ་ཅི་བཞིས་པས་ཀྱང་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་
 འགོ། བླ་མའི་གསུང་གི་དམ་ཆོག་ནི། རབ་བླ་མས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའམ། འབྲལ་ཐམས་ལ་

གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་ལན་གསུམ་བཅག་པ། འབྲིང་ལན་ཅིག་བཅག་
 པ། ཐ་ན་འང་གསུང་འཆལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ནས་རང་
 གི་དག་གིས་གྲུས་པའི་བྱ་བ་ལས་ཉམས་ན་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགོ། སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་
 དམ་ཚིག་ནི། རབ་སྒྲ་མ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྩེ་ལ་འཆལ་དུ་བལྟ་བ་དང་། སྒྲ་མ་ཐུགས་མི་དགེས་
 པས་ཐུགས་སུན་སྤང་བ་དང་། འབྲིང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཚིང་བཟུང་ནས་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ལ་རལ་
 ཚིང་བྱེད་བ་དང་། ཐ་ན་འང་སྒྲ་མ་ལ་བརྟགས་པའི་མཛད་ཕྱིན་ཅན་དུ་བརྟགས་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་
 ལ་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ནས་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་གྲུས་པའི་བྱ་བ་ལས་ཉམས་ན་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་
 འགོ། མདོར་ན་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲ་རིས་ལ་ཁོར་གཡོག་དུད་འགྲོ་རྩུན་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཟུང་
 གསོད་དང་། སྒྲ་མའི་རྩ་མོར་བྲ་མོང་རྩུད་གསོན་པ་སོགས་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགོ་
 ཞིང་། དམ་ཚིག་གི་རྩ་བ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཅིང་གོགས་མཆིང་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་དམ་ཚིགས་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ། བརྒྱ་ལ་ཉམས་ན་དམ་ཚིག་སོར་འཇུག་པ་
 ལ་གསང་སྟགས་ནས་རབ་དབང་བསྐྱར། འབྲིང་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཐ་མ་ཡང་ལུས་དག་གི་གསང་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་ཚིགས་སོག་མང་པོ་གཅིག་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་
 ར་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་ལུགས་ལའང་། ལྟ་སྒྲིམ་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་
 ཉིད་ལ་མོས་གྲུས་ཀྱི་བསག་སྦྱང་ཉིད་ཀྱིས་དག་པར་གསུང་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་
 ཐར་བར་འདོད་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་སྒྲ་མའི་དམ་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་
 ལ་སྦྱོ་གསུམ་ཀྱི་གྲུས་པ་སྦྱིང་ཁུང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་སྟེ་ཞིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོན་དུ་ལུས་སྟོག་
 ལྟོས་མེད་དུ་འདོར་བ་མེད་པར་དེའི་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་པ་མེད་པས་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་དོ་རྩེ་གསུམ་
 ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བས་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཛད་ཕྱིན་གྱི་རྩེས་
 ཁོ་ནར་གྲུས་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཤིང་བསྐྱབས་པས་ཉམས་ཆགས་སོགས་སྟིག་སྟིབ་མཆིས་སོ་ཅོག་
 སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་དག་ཅིང་འབྱོངས་པར་འགྱུར་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་སྒྲིམ་
 སྤྱོད་པའི་ཉམས་ཆག་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དང་གོགས་དོ་རྩེ་སྟོན་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྟོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཆག་ཉམས་སྦྱངས་ནས་སྟོམ་དམ་སོར་རྩུད་པར་གྱིས་ཤིག

॥ १११ ॥ དེ་ནི་རྩོམ་པོ་པའི་བྱང་ཏུ་ལྷ་ལ་འབྱོར་ཆོས་གསུང་གི་ཁྱབ་དང་ཞུས་ལན་མཛད་
 པའང་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དྲིས་ལན་དེར། རི་རྒྱུད་དུ། རོ་བོ་སྒྲིམ་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ཡོན་པའི་བགེས་
 པོ་ལ་བོགས་དང་དྲི་རྒྱ་ཡོང་གིན་གང་ལ་བཟུང་མི་གང་ལ་ཞུས་པས། དྲི་རྒྱ་ཡང་མེད། བོགས་འདོན་
 རྒྱ་ཡང་མེད། ར་ཡི་བྱང་ཏུ་ཡོང་གིན་སྒྲུ་འེ་གཏོར་གིན་འགྲོ་ཡི་འདུག་གསུང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རོ་
 བོ་ཞེས་པ་དངོས་པོའི་རོ་བོ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པར་དངོས་པོའི་མཚན་མའི་འབྲུལ་སྒྲོམ་གྱི་ལུ་
 ཐག་ཆོད་པས། དངོས་ཆོས་གྱི་སྒྲོམ་པ་འགའ་ཡང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་གྱི་སྒྲོའི་ཐོག་ཏུ་ཟད་ཅིང་།
 སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་གི་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་བྱ་བེད་ལས་སྒྲོལ་བས་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་གྱིས་དཔེན་པས་སྒྲོ་ལས་འདས་པ་ལ་རོ་བོ་མཐོང་བ་དང་རོ་བོ་སྒྲིམ་ཞེས་
 བརྟུང་བ་ལས། རོ་བོ་ཞེས་ཤེས་པས་ཤེས་བྱའི་རོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གསར་དུ་རྟོགས་བྱུང་མེད་པས།
 དེ་ལྟའི་བརྟུང་བ་དང་རྟོགས་པས་དཔེན་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཟད་དུ་བོགས་འདོན་རྒྱ་དང་
 དེའི་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་འདུག་ཅེས་འདྲི་རྒྱ་ཚུར་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་དེ་ལ་ནི་བདག་གི་བྱང་ཏུ་
 རྒྱ་སྒྲོབ་ཀྱང་འཕྲོས་པ་གཞན་གཏོར་བ་ལས་སྒྲུ་རྒྱ་མེད་པ་འདོན་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་རྒྱ་ཆེར་དྲིས།
 རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། རེ་ལ་ཐུབ་པས་ལེགས་སོ་བྱིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དངོས་
 པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་དཔེན་པ་ལ་རོ་བོའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་མིང་མེད་མིང་དུ་བརྟུང་བར་
 ཟད་པས། རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ལ་བཟད་རན་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བར་དབྱེ་བས་ལ་
 བྱར་མེད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་བས་ཀྱང་རི་རྒྱུད་དུ། རི་ལྷང་སྟོང་གི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་
 དེ་ལྟར། རྟེན་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར། རོ་མ་ཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་
 ཐུགས་སྒྲུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ཡུལ་ནས། མཁའ་བཟང་ཁྱེད་གྱིས་རྒྱུད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སྒྲུ་
 རྒྱུད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤོ། ཡང་ལྟ་འདྲེའི་གཞོན་པ་བྱུང་ན་རོ་བོ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྟོང་པ་སྟོང་ཉམས་
 ཅན་བསྒྲིམ་པ་གང་དགའ་ཞུས་པས། རོ་བོའི་སྒྲིམ་ཁོན་སྒྲིམ་པའི་སྟོང་དུ་ལྟ་ན་མས་ཀྱང་མི་འགྲོ་བ་
 ཡིན་པས་འདྲེ་གཏོན་ལ་སོགས་པས་མི་རྒྱགས་ལ། སྟོང་པ་ནི་ལྟ་འདྲེས་ཀྱང་སྒྲིམ་ཤེས། རྒྱལ་བ་
 ལྟ་ཆོགས་འགྲེད་ཤེས་རོ་བོ་རྟོགས་མ་སྟོང་བས་རོ་བོ་མི་ཤེས་པས་སྒྲིམ་མི་ཤེས་ཏེ། རོ་བོ་ལྟ་འདྲེའི་
 ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བས་རོ་བོ་རང་སྒྲིམ་པ་ཁོན་དགའ་གསུང་། རོ་བོ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཉམས་སྟོང་འོང་མི་འོང་

ཞུས་པས། ཉམས་སྤྱོད་འོང་སྟེ་ཉམས་སྤྱོད་གི་ང་རྒྱལ་ཆག་པ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་ལིང་ལ་
 ཐོན་ནས་འོང་བ་ཡིན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བྱི་ཤུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན། རང་
 ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་སྟོ་བདེ་ལྟན་གྱི་འགོ་བ་ཡིན། རོ་བོ་སྟེ་བའི་ཉམས་རྟོགས་དེ་ཆོ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།
 ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྟ་འདྲེ་ཞེས་འདིར་བཟུང་བའི་ལྟ་དང་འདྲེ་གཞི་མཐུན་པ་ཞིག་བཟུང་བ་མ་ཡིན་
 གྱི་ལྟ་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་སྟེ་མཆོད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དང་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་ལའང་རིགས་
 འཆར་གི་གཞོན་ལྟ་བུ་སེམས་པ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བར་ས་རྩོམ་གྱི་སྟེ་སྟེ་གསལ་ལ་མི་རྟགས་
 བར་བར་སྤང་ལ་བྱ་འགོ་བ་ལྟར་བཞོད་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདྲེ་ཞེས་པའང་ཡི་དྲགས་སོགས་
 མི་མེན་དཀར་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལས་གྱི་རྩ་འབྱུལ་དང་ལྟན་པས་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཐོགས་
 རེག་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པར་བལྟ་བས་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་བྱུང་བས་ས་རྩོམ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གསལ་ལ་ཐོགས་མེད་
 ཏུ་འགོ་བའི་སྟོན་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟེ་ལ་བ་ན་སྟོས་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་རྟུས་ཀྱང་སྟོས་བྱས་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་ལོག་པ་ཡིད་
 བྱེད་ཆད་པའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་སྟོས་པ་པོ་ལ་ནི་གཞོད་པར་རྟུས་ཏེ། དེ་ལྟའི་སྟོང་ཉིད་ནི་གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་མཆོན་མ་ཅན་ལ་སྟོང་པར་བལྟ་བས་དངོས་པོ་མཆོན་
 མ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ནི་ཐན་པ་དང་གཞོད་པའི་བྱ་བ་རུང་ལ། དངོས་པོ་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་
 ཉིད་དུ་བལྟ་བས་དངོས་མཆོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཐན་པ་དང་གཞོད་པ་གང་གིས་
 ཀྱང་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་སེམས་ལ་
 ཐོན་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་གཏོགས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་མི་རྟུས་
 མོ། དེས་ན་ཡང་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་རོ་བོ་སྟོས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་མཛད་དེ། གཞུགས་འོད་
 གསལ་པའི་སེམས་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཅན་དུ་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 རོ་བོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་འདི་ལྟར་གྲུབ་པོ་ཞེས་དོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་ཁོང་དུ་རྩལ་པ་
 ཉིད་གྱི་བྱིར། འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་དང་
 བས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་མི་དང་འདྲ་བས་གྲས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་པ་ལས་
 གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐེར་བྱས་མིན་པས་གར་ཡང་

བསྐྱར་དུ་བཏུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱ་འབྲུག་
 བོ་འདོད་པའི་ལྷ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ལྷན་སྟགས་ལའང་ཡོད་དེ། དེས་སྐུལ་པ་སྤྱ་ཚོགས་འཁྲུང་
 དེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྤྲད་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུལ་བསྐྱར་
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲུག་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དེ། བདུད་
 དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སྐུ་ཁྱུར་པའི་མི་མེན་གྱི་འབྱུང་པོ་ད་ལྟའང་རྒྱལ་པོ་དང་བསེན་མོ་ཐེའུ་རང་སྟགས་
 བོད་འདིར་ཡང་བོད་འདྲེ་སྤྱ་ཚོགས་པས། གང་ཟག་གཤམ་ལྡན་མང་པོ་ལ་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་སྐུ་
 བསྐྱར་ནས་ཞལ་སྟོན་པ་དང་ཚེས་གསུང་བ་དང་། དེ་དག་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་བྱན་པ་
 དང་བསྟན་བཅོས་སྟགས་འཆད་ཚུད་རྩོམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་གསར་དུ་འཆར་བ་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་ལྟར་བཅོས་པ་མང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་གསལ་སྤྲང་ལ་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་
 འཆར་བ་དང་། དེའི་སྟོབ་མའང་གྲུབ་རྟགས་ལྟར་བཅོས་པའི་མཚན་རྟགས་ལ་མཚན་ཅན་དང་ལྡན་
 པའི་མི་ཆེན་དུ་མ་འདུས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་ཁྲི་འབུམ་དག་ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པས་
 འདུ་བ་དང་། དེ་དག་ལའང་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱོང་ལྟར་བཅས་པའི་འབྱུང་པོ་བྲ་མེན་ནག་པོའི་ཕྱོགས་
 གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་དག་གིས་པལ་ཆར་བྱུང་པ་ལྟ་སྟོན་གྱི་མི་ལང་བར་སྤྲང་བ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱིར་ད་དུང་བདུད་གྱི་ལས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བདུད་རྟོག་ཅན་གཏན་མེད་པར་ནམ་མཁའ་སྟོད་དེ་
 ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཞལ་སྟོན་པ་དང་། གནས་ཁང་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས་པ་དང་། མིང་
 དང་རིགས་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱན་མོང་གིས་ཡོན་ཏན་སྤྱ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་
 པོ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་སྐུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་མདོ་རྒྱུད་
 བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་རྩ་པོ་ཆའི་མདོ་ལས། བདུད་གྱིས་སྐྱས་པ་འདི་ལྟར་ཡིད་
 ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྐྱོར་བ་རི་སྟེད་པས་བདུད་གྱི་ཆ་བྱུང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དད་པ་
 བསྐྱར་བའི་སྐྱོར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཞོན་ནུ་དག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 སྟགས་པ་འབྲས་བུ་བཞིའི་བར་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཡང་སྟོན། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྟོམས་ཤིག་པར་ཡང་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་འདོད་པར་བྱེད།
 འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲང་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་བདག་གི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་

འབར་བ་ཡང་སྟོན། དུ་བ་འབྲུལ་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་ཡང་སྟོན་ཅིང་། གང་
 སྟོང་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ལ། གང་ངས་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་
 པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སེམས་ཅན་ཡོད་
 དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་སྟེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་རྣམས་
 ལ་བཀའ་ལྟུལ་པ། དགོ་སྟོང་དག་བདུད་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་ལྟོས། སངས་རྒྱུ་
 ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བར་འདི་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དགོ་སྟོང་དག་བདུད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྲུར་དགོ་སྟོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱེ་ཡང་རུང་
 ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་གཉིས་སྒྲིམ་ན་དེ་ནི་བདུད་ཡིན་པར་བལྟེ། །
 གང་དག་དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་བྱི་ཆོག་གཉིས་སྒྲིམ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ན་དེ་ནི་རྩ་ཉལ་ཐོས་
 མ་ཡིན་པར་བལྟེ། །དགོ་སྟོང་དེ་བས་ན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྲུལ་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་བཞིས་
 ཀྱང་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན། མཛོན་པར་ཤེས་པས་ཅེ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་ནི་དེའི་ཚུགས་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པར་མི་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་
 བདུད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཡིན་པས། བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ན།
 དེ་ལྟའི་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ལ་ཆེས་ཆེར་
 མི་གྲུས་པར་བདག་ཉིད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་རོ་བོར་བལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཁས་འཆི་སྟེ་རྒྱལ་
 བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་བེ་མ་ལ་མི་ཉལ། རྣལ་འབྱོར་བདུད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་བཅོ་བརྒྱད་
 གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པར་མཐོང་ཞིང་ཁྱེད་ནི་རེད་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱལ་བས་སྒྲུལ་པ་མང་པོ་འབྱེད་
 པ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བརྟན་པ་ཀྱན་མཐོང་སྟུམ་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཆེ་སྔ་
 བྱི་ཀྱན་ཤེས་ཤིང་དགོ་སྟོང་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་གི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཀྱན་མཐོང་བ་དང་། དེ་
 དག་ལ་སྟིང་རྩེ་རང་དབང་མེད་པར་སྟེ་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་མེད་པར་སྟོང་བཅུད་ཀྱན་གསལ་བར་
 མཐོང་བ་དང་། བྲག་དང་རི་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་འགྲོ་འདུག་
 བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱུག་བརྒྱུད་ནས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་ལུང་སྟོན་པ་དང་། འགྲོ་

བ་ཀྱལ་ལ་ཆོས་འཛིན་ཕྱིན་ཤིང་ཤིང་། སྤྱོད་བཅུད་འཛིན་ཤིང་ཤིང་མཐོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་མཐོང་བ་དང་། སྤྱོད་གསུམ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་
 བར་མཐོང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བས་ཅི་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་
 རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་དང་། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་
 བས་དངོས་སུ་མཆོད་པ་འབུལ་དུ་འོང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་གཞན་ཡང་བདུད་ཀྱིས་གྲགས་ཆེ་ལྟར་
 འཛོལ་བ་ཡང་། ཆོས་ལྟར་བཅོས་ནས་གྲགས་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་སྟུང་
 བས། འཛིན་ཤིང་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་སྟོ་བར་དུ་དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྟེ་ཤིང་
 ལའོར་བ་ལའང་སྟོ་བར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བུར་ཆེ་ལྟར་བྱའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཅམ་
 ཅམ་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྒྱ་བར་བྱེད་
 ལ། དེ་ལྟར་ཡང་པལ་ཆེར་བདུད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། པར་སྟབས། འཛིན་ཤིང་ཆོས་
 ལ་མ་ཆགས་དང་། །རང་གི་སྟོག་ལ་མི་བལྟ་བར། ཅི་བྱ་མི་ཤིས་ཅམ་ཅམ་དང་། །གང་འགྲོ་རྟོལ་
 མེད་བྱོགས་རྣམས་རྒྱ། །པལ་ཆེར་བདུད་ཀྱི་བྱེད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱབ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་རྒྱ་འབྲལ་ཅི་སྟེས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་དང་
 རྫོམ་སེམས་ཀྱི་གཞི་སྟོས་པ་དང་བུལ་བ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྲལ་བའི་མདོ་ལས། ལྷའི་
 སུའི་ཅམ་དུ་ལས་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ཅམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། རི་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་དང་རི་ཅམ་དུ་ཡོག་
 པར་འཛིན་པ་དང་། ཅི་ཅམ་དུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཅམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། རི་ཅམ་དུ་འདོད་
 པ་དང་། ཅི་ཅམ་དུ་རྫོམ་སེམས་པ་དང་། ཅི་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །
 ལྷའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །སྤྱིན་པའི་
 སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་
 འབྲས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །
 སྤྱིན་པས་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཟོད་པ་འཛིན་པ་

དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཚན་མ་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་ལ་བརྟུང་གི་
ལས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་། དེས་ན་བརྟུང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ལས་
འབྱུང་གི་དངོས་མཚན་གྱི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་ལཞོར་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བས་ངེས་འབྱུང་ནམ་དག་དང་། འདི་ལྟའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ན་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དགོ་ཅ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་སར་དགོས་དོན་གྱལ་བས་རྗེས་སུ་རྗེས་ལྟར་འདོར་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ཐུང་ལ་རྫོམ་སེམས་དང་བྲལ་བའི་བརྟུང་གི་རྟོན་ཡུལ་ལས་འདའ་བའི་ཆེད་དུ་
ལེགས་པར་སྟོབས་ཤིག་སོ། །

༡༡༤ རྗེས་པོ་བ་དེ་ཉིད་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྐས་རྗེས་པོ་རྒྱལ་བའི་ཐམས་
སྟོང་པོས་རྗེས་པོ་བ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྗེས་པོ་བའི་སྟོབ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་གདམས་པ་དབྱེར་ས་
སུ་མཛད་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ལ། གཞི་རྩ་ཆོད་པའི་རྟོགས་པ་འཆར། རྫོམ་
ཐུན་དུ་བཅད་དུ་མེད་པ་ལ། རྟེན་གསུམ་གཏུག་མར་འཆར་ཡང་འཆོལ། རྒྱལ་འཆོས་མེད་པའི་
རྟོན་པ་ལ། རང་ཁྱིམ་མེད་པའི་གཞན་པར་འཆོལ། རེ་དོགས་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ། གོམས་པ་
རྒྱད་ལ་བརྟེན་ཡང་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལག་དུ་སྒྲུང་བའི་གདམས་དག་ཅིག་ཐུགས་ལ་
འདོགས་པར་ཁུ་ཟེར་བ་ལ་ཡང་གསུངས་པ། དབྱེར་ས་དེ་དང་གཅིག་སྟེ་འདི་དང་གཉིས། ལྟན་གཅིག་
སྟེས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། ཅོར་གྱིས་བཟུང་ན་གཏུག་མ་ཡིན། ལྟོད་ཀྱི་སྟོད་ན་སྟོས་བྲལ་ཡིན། ལྟན་
གྱི་རྟོགས་ན་ཆོས་སྟུ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་སྒྲུང་བྱར་མི་འདོད་ཅིང་། མི་རྟོག་ཆེད་དུ་མི་རྒྱུབ་པ། རྟེན་
ཐམས་བྲལ་སེམས་ཀྱི་དོ་ཡིན། གསལ་སྟོང་རིག་པ་རྗེན་པ་འདི། ཁ་ཡེངས་སྟོང་བ་མན་དག་
ཡིན། མེད་ན་ཤེས་པ་སྟོད་ལ་ཞོག ལ་འཛམ་གླིང་གུགས་པས་དེ་རྒྱད་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་བའི་
དོན། ལྟ་བའི་གཞི་ལྷང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཅ་བ་
ཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་རྟོགས་ལྟན་
དེས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་སྟོམ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོམ་ཐུན་དུ་བཅད་མི་དགོས་པར་འདས་
ད་ལྟ་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འགར་ཡང་དམིགས་པ་ན་གཞི་རྩ་ཆོད་པའི་རྟོགས་
པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏུག་མ་རྒྱ་འབྲམས་སུ་འགྲོའོ། རེ་ལྟའི་ཉམས་ཐུང་དང་མ་བྲལ་བའི་སྟོམ་

ཆེན་ལ་སྤང་བའི་ཉེས་པ་འགར་ཡང་མ་གཟིགས་པས་ཡང་དག་པའི་གཉེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 པའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བ་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས། ཉེས་པར་
 སྤྱོད་པ་སྤང་པའི་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་བདག་བདེ་འདོད་པའི་རང་ལ་བྱིས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་སྤང་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་པར་མི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་
 པ་ལ་གདོང་ཐོབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་དོགས་པ་དང་། སྤྱིད་ཁིར་ལྷུང་དོགས་ཀྱི་རེ་བ་མེད་དེ།
 འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་པར་འཆལ་བའི་བྱིར་ཞེས་དགོངས་
 སོ། །འོ་ན་གཞི་རྩ་གཙོད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་རང་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་སྤང་སོགས་ལ་ཁ་བྱིར་
 རྟོགས་ཏེ་བལྟ་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏོད་འདོད་གསལ་
 པའི་སེམས་འདི་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གི་འདུགས་སུ་མ་ལྷུང་ཁིར་མ་འདྲེས་
 པ་བདག་བདེན་དུ་བལྟ་བའི་གཞིར་མི་རུང་བ་སྤྱོད་ཅམ་རིག་ཅམ་ཉིད་ནས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལྟ་བུ་དེ་ཉིད་སྤང་འདྲིས་ཀྱི་མི་སྤང་པ་ལྟར་མ་ཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐོང་བས་
 ཅོར་གྱིས་ཟུང་ལ། དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་དང་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གཉུག་མ་ཉིད་དུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གའི་རང་ཞལ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ཉིད་ལ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པས། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 བས་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་བལྟ་བུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་ནས་
 ལུས་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྱུར་ལྟར་གྱི་འཆར་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བརྟེན་པ་
 ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པ་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་ཤར་ན། དེའི་རྟེན་གྱི་ལུས་གཞུགས་ཀྱི་སྒྱུར་
 འཆར་མི་རྒྱ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་སྒྱ་
 ཆོགས་པས་ཉེ་བར་སྒྲུས་པའི་ལུས་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་སྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་
 ལོ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་དོན་གཙོད་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་མཆོན་
 རུན་སུམ་ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལྟ་བར་གྱུར་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་མཆོན་རུན་སུམ་ཆོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
 བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་སྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་ན་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུས་ཉིད་ཀྱང་གཞུགས་

གྱི་སྐྱུར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལ་དག་སྟག་དང་རི་བོང་སོགས་ཐ་མལ་པའི་
 ལུས་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཚན་དཔེ་སོགས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་གཟུགས་གྱི་སྐྱུར་མི་
 རུང་རོ་སྟམ་ན་དེ་དག་གིས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་གཟུགས་
 སྐྱོངོ་ཆགས་སྐྱོངས་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལུན་འདས་
 དང་ཐོང་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་སྤྱིན་པོ་ཁྲོས་པའི་ཆ་བྱང་ཅན་ལི་རྒྱ་ལྟེན་སྦྱང་སོགས་མགོ་བརྒྱན་དུ་མ་
 དང་ཐུག་མང་དང་ཞབས་མང་སོགས་ཀྱང་དུ་མར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་གཟུགས་སྐྱུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་བརྗོད་པར་བྱས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་
 ཀྱང་། སེམས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་འདས། །བདག་ཏུ་འཛོལ་
 བས་འཁོར་བ་ཏེ། །སོ་སོར་རིག་ན་དེ་ཉིད་ནི། །འདོད་ཆགས་ཟད་ན་མྱ་ངན་ལས། །ཞེས་དག་ཏི་
 ལུག་ཟད་པ་དང་། །དེ་དག་དགག་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཉིད་དོ། །ཤེས་
 དང་མི་ཤེས་པ་དག་ལས། །ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་དེ། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པས་བཅིང་། །
 བདག་ཉིད་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་གྱུར། །འགྲོ་མིན་འོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་གསོབ་གྱུར་འདི་ཉིད་
 ལ། །མཐོང་བ་དང་ནི་མ་མཐོང་བ། །བྱང་རྒྱལ་རིང་མིན་ཉེ་བ་མིན། །ཞེས་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་
 རྒྱས་མངོན་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཀྱང་མཐོང་བའོ། །སེམས་ཉིད་ངའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། སེམས་
 ཉིད་ངའི་ལུས་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའོ། སེམས་ཉིད་ངའི་བྱང་རྒྱལ་སྟེ། སེམས་
 ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རྟོག་སྟེ་སེམས་ཆོས་སྐྱུར་སོང་ན་དེའི་
 ལུས་ལ་མཚན་དཔེ་སོགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱུར་འཛོག་བྱེད་མཚན་དཔེ་སོགས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ལ་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་རི་སྐྱོད་དུ། ཆོས་ཀྱི་ལུས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་སྟོབ་
 པའི་རྩེད་འཇུག་གི་སར་ཐུགས་འོད་གསལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྟེན་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་ལུས་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་
 པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་བཞག་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལྟ་བུ་ཏི་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་རྩེད་འཇུག་
 གི་སྐྱ་རྒྱུབ་པ་ན་ལུས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱུར་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པར་དབལ་ག་ལ་མི་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་སྒྲོབ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁྱོན་པའི་འཁོར་པའི་
 ལུས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བཞིན་པར་སྤྲོ་ཞི་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་མི་གནས་པའི་
 བྱང་འདས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། བར་བྱ་བས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྣམ་
 རྟོག་ཆོས་སྐྱར་ཤེས་པ་དང་། །རང་ལུས་གཟུགས་སྐྱར་ཤེས་གྱུར་ནས། །འཁོར་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱལ་
 པར་གྲོལ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དུས་དེར་ཟག་བཅས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་གསལ་
 བར་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་དངོས་པོ་བསྐྱར་བྱར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཟག་མེད་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་པའི་འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་བཟེད་དུ་བསྐྱབ་བྱར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དགག་
 སྐབས་ཀྱི་དེ་དོགས་ཀྱི་སྒྲེམས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་བྲལ་གྱི་ངེས་ཤེས་སྒྲེས་པ་ནི་སེམས་པ་ནི་
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བྲལ་གྱི་ངེས་ཤེས་དང་། ངེས་པ་སྒྲོ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་བརྟེན་
 རྒྱལ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་བྱིར་ཏེ། ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བའི་སྐབས་མི་
 སྤྲོད་པའི་ཐ་ཆོག་ཅན་གྱི་བྱིར་ངོ་། །ཁཅིག་ངེས་པའི་སྐྱོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་འཇོག་གི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་སྒྲོ་བྲལ་གྱི་ཁོང་དུ་རྒྱལ་བ་ལ་ངེས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ངེས་པ་ཉི་ཆོ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་ནི་དོན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་དེ། ལུས་དངོས་པོ་བ་ལ་ལུས་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བར་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་
 ཡང་མི་སྤྲོད་པེར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་མ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ངེས་པ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་ངེས་པ་དེ་སྒྲོ་དང་རི་ལྟར་བྲལ་
 བ། ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྐྱེ་མེད་
 ཡིན་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ངེས་ཤེས་བྱོགས་པེ་བའི་ཅ་བ་དང་ཡང་བྲལ་བའོ། །
 དེ་ཡང་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་བར་ཡང་བརྟེན་
 དོ། །སྒྲོ་དང་མ་བྲལ་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་དེའི་ལུས་ལས་འདས་པའི་བྱིར་
 སྒྲོ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྟ་བུ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང་
 མ་བུལ་ན་རྣམ་རྟོག་ཡུལ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྙམ་སེམས་དང་བུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཁག་ལ་
 ཉེ་ཡང་ནན་གྱིས་ངེས་པ་སྟོང་དང་བུལ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོང་དང་བུལ་ན་གང་ལ་ངེས་པའི་ངེས་པ་
 འཛོག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ངེས་པའི་ངེས་པ་ནི་སྟོ་ཡི་ངེས་པས་
 ངེས་དགོས་པ་བདེན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་དང་བུལ་བ་
 ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལས་ངེས་པའི་རྒྱལ་གཞན་མི་སྤིང་དེ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་འདི་ལྟར་རོ་
 ཞེས་གཞི་བྱ་བ་དུ་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དང་འགྱུར་མི་བདུབ་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཡུལ་དུ་སྐྱུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་རྒྱུད་དུ། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། ཞེས་འབྱུང་
 བས། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྟོ་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པར་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རྒྱལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ནི་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་
 རྟེ། རི་ལྟར་མི་མཐོང་རྣམ་པར་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་རོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ན་རྒྱལ་བཞིན་མཐོང་
 བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟུང་བ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་
 བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་དཔའ་མི་མཐོང་ཞིང་། ཁག་ལ་
 རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་
 པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར། པར་སྤྱོད་ཆོས་པོས། དུག་རྒྱུ་ཆོས་པོའི་ཉམས་རྟོགས་གཉིས་ལས་རྟོགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་
 བོ། རི་རྒྱུད་དུ། ངེས་པ་སྟོང་དང་བུལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྙམ་སེམས་རྩ་
 བཞོད་པ་ནི། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་སྟུ། ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་བུལ་འོད་གསལ་
 བསྟོང་བ་དེ་ཉིད་རིག་བྱེད་དང་བུལ་བའི་རིག་པའི་ངེས་པ་རྗེན་པ་འདི་མ་ཡིངས་པར་སྟོང་བ་ནི། མཐོང་
 ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཤར་ནས་སྟོམ་ལམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་དམ་པ་ཡིན་
 ཉེ། རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྟོམ་པའི་ལམ།
 ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོ་བུལ་ཤེས་པ་འགྱི་ལ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ཤེས་འདི་ལ་དགོ་བ་ཡོད་

ན་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་མེད་ན་ཡང་འབད་ཚེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དོན་མི་གཉིས་པས།
 འབད་མེད་ཚེ་ལ་མེད་གྱི་གཞན་པ་ལྟན་བྱུང་ལ་བྱུགས་གཞིལ་བས་ཤེས་པ་སྤོང་ལ་ཞོག་ཅེས་འབྱུང་
 རོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ལ་དགེ་བ་ཡོད་ན་དང་མེད་ན་ཞེས། བ་བཟུང་གི་ཆོག་འདི་ཅི་ཡིན་
 ལྷན་ན་ཁ་གཅིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སྤོང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པས།
 འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་ངམ་སྣམ་ན། ལྷན་དཀར་གྱི་དགེ་བའི་དངོས་
 པོའི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་དེ་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་སྤོང་དང་བྲལ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ཞིན་བྱུང་
 ལྷན་དུ་མི་འགལ་བས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྤོང་གོས་གྱི་རང་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་བསོད་ཆོགས་ལ་འཇུག་
 པས་བསོད་ཆོགས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་། ཆོགས་གཉིས་གྱི་བསམ་གསལ་
 པ་ལས་འབྲས་བྱ་སྒྲུ་གཉིས་གྱི་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
 འཁོར་འདས་གྱི་ལམ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་དུ་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདུས་མ་བྱས་
 རྟེན་པ་ཉིད་ལ་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་དགེ་ཙུ་སོགས་གྱི་ལས་སྒྲུ་མི་རུང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པའི་
 རྟེན་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་འདུས་བྱས་མི་རྟེན་པའི་རྒྱ་རྒྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྤོང་འདས་གྱི་
 དེས་པའི་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་འཇོག་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ཟབ་མོ་
 རྟེན་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་སོག་གི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་དགེ་བའི་
 འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་བྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །པ་འཛམ་གླིང་གཤགས་པ་ནི་རྩེ་སྒྲུ་མ་པོ་པ་
 རྩེ། དེའི་མཚན་ནི་འཛམ་གླིང་མཚན་པ་ཙམ་སྟེ་མ་ཁའ་བྱུང་ཏུ་གཤགས་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་གིང་།
 དེས་ན་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་དེས་ཤེས་སྤོང་འདས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྟིང་པོ་རང་རིག་པའི་རྩུལ་
 ལ་སྤོང་བར་གྱིས་ཤིག ཅེས་གདམས་པའི་རྩུལ་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༡༡^པ དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཕྱག་ཀྱི་ཆོན་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་ཤིག་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་མངོན་དུ་མཛོད་
 པའི་རྩུལ། རྩེ་སྒྲུ་མ་པོ་པའི་གསུང་གིས་རྩེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལ་འོལ་ཁར་སྒྲོམ་དུ་སོང་ཞེས་ལུང་
 བསྟན། འོལ་ཁའི་བྲག་གི་རི་བོ་ཆེའི་བྲག་ཕྱག་ཅིག་ཏུ་བྱོན་ཙམ་ན། བྱང་མེད་ཅིག་ན་ཟེ། ཁྱེད་འདིར་
 མ་བཞགས་ངའི་མ་རྩོད་ངོ་ཟེར། དེ་རྩེ་བཙུན་གྱིས་བྲག་སྤོན་མོའི་བར་ཆད་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ་

བུམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲིང་བ་བཅུ་བཞིར་བཞུགས་པ། རྒྱུད་ཉིན་
ཞག་རེ་ལ་ལན་བཞི་ལས་འཛིན་མ་དགོས་པ་བྱུང་། དོན་གྲོང་དུ་ཚུད་། རྟགས་དོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་
བྱུང་། དེས་ཤེས་ཀྱང་པར་ཅན་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། དེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བ་སྒྲེས་ནས་ཆོས་རྗེའི་དུང་དུ་
ཐུག་འབུལ་དང་དྲི་རྟོག་མཛད་པ་ལ་བྱོན་ཏེ། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བྲློག་དགོན་པ་ན་བཞུགས་པ་མཇུག་
ཞིང་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་པ་ཐུལ་བས། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ཁམས་པ་སེ་པོ་ལ་ང་རེ་ཆེ་
བ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱེད་གྱི་དེ་ཅོར་གདུལ། ད་དུང་སྒྲོ་མས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། རྗེ་བཅུན་གྱི་དགོངས་པ་ལ།
ཅོར་ས་རང་མི་འདུག་པ་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲི་མའི་བཀའ་བརྒྱབ་པོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས། སྒྲི་མའི་ཞབས་
དུང་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲིང་བ་བྱུག་བསྒྲོམས། རྒྱུད་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་ནས། ཆོས་རྗེ་ལ་ཞུས་པ།
ཁོ་པོས་ལོ་བརྒྱ་བསྒྲོམས་ཀྱང་དོ་པོ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་པོགས་སམ་བསྐྱེད་དཔུང་རྒྱ་ཚུང་ཟད་ཅམ་
ཡང་མི་གདུལ་ཅོར་ནའང་ཅོར། ཁོ་པོ་རང་གི་དེ་ག་སྒྲོམ་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གིན་
ཏུ་དགེས། ཐུག་སྒྲི་པོར་བཞག་ནས་བུ་ལོར་བ་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
གནས་ལུགས་གྱི་དོན་དོ་འཕྲོད་། སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཅོར་བུ་དོས་བཟུང་བའི་གདམས་པ་ག་
གནད་དོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསུང་སྟུགས་ཟབ་མོའི་དབང་ཞུས་པའི་དུས་སུ་སྒྲི་མ་བཅོམ་
ལྟན་འདས་དཔལ་གྱི་འོ་རྩེ་རྗེ་འཇམ་འོད་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པར་གཟིགས་སོ། །ཡང་གོགས་མཆེད་
བཞིས་རྗེ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞུས་པས། བཞི་པོ་མཐོང་སྟངས་མཐུན་པར་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་རྒྱུན་
ཆ་ལུགས་དང་བཅས་པར་གཟིགས་ཏེ་ཞུས་པས། རྗེ་སྒྲི་མ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། ཏེ་རུ་ཀ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྗེ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལ་དགེས་པ་དོ་རྗེར་ལན་གསུམ་གཟིགས། ལན་ཅིག་དོ་རྗེ་
རྒྱལ་འབྱོར་མར་གཟིགས། ཡང་མེས་ཅིག་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོར་གཟིགས། ལན་ཅིག་འོད་ལུང་དུ་
གཟིགས། དེའི་ཆོ་སྒྲུ་མ་ལ་གཟིགས་རྒྱལ་ཞུས་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་འོད་ལུང་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་ཁོ་པོས་
ཟད་པར་རྒྱུར་བསྒྲོམས་པ་ཡིན། ཟད་པར་གཞན་རྒྱུས་བསྒྲོམས་ན་མཐོང་སྟངས་སོ་སོར་འཆར། ལར་
སྒྲི་མའི་ཆོ་འབྲུལ་ལ་ཆེད་དུ་འཛིན་པ་བྱུང་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས། དཔལ་མཁའ་སྟོན་དབང་
པོས་བཀའ་བརྒྱད་གསེར་ཕྱིང་གི་རྣམ་ཐར་མཛད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བརྗོད་ན། དོན་དམ་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཟུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཀུན་རྗེ་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་

གྱི་བསོད་ཆོག་མཐར་མ་ཕྱིན་ན་དོན་དམ་བྱང་སེམས་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་རྒྱ་པ་བཅུ་བཞིར་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གཅིག་དྲིལ་དུ་བསྒྲེལ་སྤྱོད་པས། ཀུན་རྫོབ་
 བྱང་སེམས་གྱི་ཐུགས་ལེགས་པར་འབྱོར་སྤྱོད་པས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལ་
 རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུད་རང་འགགས་
 ལུ་སོང་བས། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རྒྱུད་འཛིན་ཐངས་བཞི་ལས་མ་དགོས་པ་བྱུང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་མེད་ལ་དབང་ཐོབ་
 པ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ས་དང་ལམ་གྱི་དགའ་སྒྲོ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་རྒྱས་པས། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ལ་འང་ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་
 པ་རྒྱག་བསྐལ་དང་བཅད་སྒྲོ་མས་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལྷོག་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་དོད་
 ཆེན་པོ་འབར་བ་སྐར་ཉམས་པ་མེད་པའི་དོད་སྲོང་དུ་རྒྱུད། དེའི་ཆོར་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱིས་སྤྱིན་པ་དང་གྲོལ་བའི་རྟགས་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། དངོས་པོའི་ཡུལ་ལ་
 དེར་ངེས་པའི་འཛིན་པས་དབེན་པའི་ངེས་ཤེས་སམ་མཁུན་བལམ་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད། དེའི་རྟོགས་
 པ་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལ་ལུལ་བ་ན། སྐར་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ལྷོག་
 ཡོད་མེད་གྱི་བརྟགས་ལུལ་གྱི་ཆེད་དུ་མ་ཐིང་སྐད་མཛད་པ་ན། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཐ་མལ་
 གྱི་ཤེས་པ་སྒྲོ་སྐར་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲོ་སྐར་བསྐད་བྱ་ཡོད་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ག་དར་ཞབས་བྱུང་དེ་ཉིད་དུ་
 རྒྱ་བུག་གི་བར་དུ་མཛད་པས་ཀྱང་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་སྐར་གྱི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་གྱིས་ཀྱང་གནས་མ་རྟོད་
 པར་གཟིགས་ནས་སྐར་ཡང་རྟོགས་པ་ལུལ་བས། རྗེ་སྐམ་པོ་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱི་པོར་བྲག་བཞག་
 ཅས་ཤིང་ཞིའི་ཐུགས་གཉིས་གྱི་འཁོར་བའི་མཐར་ལུང་བ་དང་བྲལ་པོ་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་བ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟའི་རྒྱ་རྒྱུད་མཚན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་པོ་
 དེ་ཆེས་དབང་ཚོན་ལ་སྐུ་མ་ལ་མོས་དགའི་བསོད་ཆོག་སྤྱོད་པའི་གཅིག་ཐུབ་གྱིས་རྟོད་པ་ན། གསང་
 རྒྱགས་རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྷ་ཀའང་གདོད་
 བྱིས་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལྟ་དབོན་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་གསང་རྒྱགས་རྟོད་
 འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟ་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་བའི་དོན་གྱི་དབང་ལུས་པའི་དུས་རྗེ་

སྐམ་པོ་པ་ཁྱད་པོན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ར་ལལ་གཟིགས་པར་སྐྱར་དོ། །འོ་ན་རང་བྱུང་ལྷ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
 རྟོགས་པ་དོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཆེད་ཁྱད་པོན་མིའི་གཞུགས་སུ་གཟིགས་ལ། བད་ཐབས་ཀྱིན་
 རྫོང་བྱང་པའི་དོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཆེད་ཁྱད་པོན་ལྷ་ར་གཟིགས་པ་དེ་ལྟ་ན། དོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 པའི་སྐྱེས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལས་བད་དབང་བསྐྱར་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་གཟིགས་ཚུལ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པའི་
 བྱིར། དོན་དབང་ལས་བད་དབང་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ་སྐྱེས་ན། སྐྱེས་པ་རྟོགས་པ་དོན་
 གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་སྐྱུའི་མོས་ཀྱིས་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་སྐྱེས་
 མི་གཞུགས་པལ་པར་གཟིགས་པ་ལྟ་ཞོག སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་ཆོས་
 གྱི་སྐྱར་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་གྱི་སྐྱུ་དེ་ལས་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོད་
 བཅུད་ལ་ཐོར་འདས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་བདག་ཏུ་མོལ་བར་གཟིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་སྐྱེས་པ་ལ་བད་ཐབས་ཉམས་གྱི་དབང་ལུས་པའི་ཆེད་སྐྱེས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་གཞུགས་སྐྱུའི་མོས་
 ཀྱིས་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་དང་། བད་ཐབས་ཀྱིན་རྫོང་བྱང་པའི་དོན་གྱི་དབང་ནི་ཀྱན་རྫོང་
 སྐྱོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ལྟོས་པའི་བྱིར་རམ། སྐྱེས་པའི་སངས་རྒྱུས་གཞུགས་གྱི་སྐྱུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ར་
 མི་གཟིགས་ཀ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་བད་དབང་ལས་དོན་དབང་དམན་པར་ཡང་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཆོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བད་དབང་ལས་དོན་དབང་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པའི་བྱིར། འོ་ན་དོན་
 དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་བད་དབང་ལུ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དབང་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིད་དཔོན་
 གྲུབ་པས་སྐྱར་བད་དབང་བསྐྱར་བས་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྐྱེས་ན་འདི་ནི་དབང་པོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་བཟུང་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཆེས་དབང་རྣམས་ལ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་
 མེད་གྱི་རྟོགས་པའི་དབང་དང་པོར་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་རྗེས་ནས་སྐྱོས་མེད་དང་སྐྱོས་བཅས་གྱི་ཀྱན་
 རྫོང་གྱི་དབང་བསྐྱར་འོད་པ་ཡིན་ལ། དབང་རྣམས་ལ་སྐྱོས་མེད་གྱི་དབང་དང་པོར་ཐོབ་པར་བྱས་ནས།
 རྗེས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་མེད་རྟོགས་པའི་དབང་དང་སྐྱོས་བཅས་གྱི་ཀྱན་རྫོང་གྱི་དབང་བསྐྱར་འོད་པ་
 ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་ནི་རིམ་བཞིན་སྐྱོས་བཅས་སྐྱོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་མེད་གྱི་དབང་རིམ་
 ཅན་དུ་འོད་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་དང་། རྟོགས་པ་དོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོང་བདའི་
 དབང་འོད་པའི་འགལ་ཏེ། གཤིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐྱུ་གྲོང་དུ་བྱུར་པའི་ཆེད་གྱི་དོན་དམ་ཆོས་

སྒྲིའི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ནས་སྒྲིའི་ཡང་གང་ས་ལག་མེད་གཟུགས་སྒྲིའི་
 ཅུལ་སྒྲིའི་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྒྲིའི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་བདུ་ཐབས་ཉམས་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 རོད་པ་ཆེས་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། བདུ་དབང་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་དོན་དབང་མི་སྒྲེ་ཞིང་མི་ཐོབ་པ་ཡང་
 དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་དབང་རྣོན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དབང་རྣོན་གླལ་
 ལྷན་ཅིག་ཅར་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོར་གྱི་དབང་ལྷག་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྒྲེས་
 ལུ་དམ་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲོབ་མ་དག་གིས་རྟོགས་པ་དོན་དང་། བདུ་ཐབས་ཉམས་ཕྱོད་
 གི་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་དབང་བརྒྱལ་སྒླལ་མེད་ཅི་མ་གྱིས་པའི་གང་
 ཟག་ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་རྒྱལ་ཆོན་སོགས་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་འདི་སྒྲོ་
 བས་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་དཔོན་སྒྲོབ་སྒླལ་བ་དང་ལྷན་
 པ་དེ་དག་ནི། དཀྱིལ་ལའོར་དང་གསང་སྒྲགས་དང་ཆོག་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་
 རོ་རྗེ་སྒྲོབ་མ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གི་སྒྲིའི་པ་གསང་སྒྲགས་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་ཆོག་པར་འཆར་བ་
 ལ་ནི་སྒྲེ་བོ་ལལ་པའི་སྒླལ་མེད་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་ལས་བཞོད་པ་གཞན་ཡིན་པས་རྒྱུད་རྗེ་རྣམས་
 ལུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་སྒྲོབ་མ་དཀྱིལ་ལའོར་གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་
 ཆོག་སོགས་ནི་ལལ་པའི་ལལ་མ་ཡིན་པས་དེར་རྒྱལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཏེ། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་
 རོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། དཀྱིལ་ལའོར་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །ལས་མཆོག་གིས་ནི་ཆོགས་རྣམས་
 དག །ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་བྱིན་སྒྲོབ་པ། །གྲུབ་པའི་བཞོད་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱ་
 མཆོན་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། མཐས་པ་གཡག་སྡེ་པར་ཆེན། རྗེ་ཀླུ་པ་རང་བྱུང་རོ་རྗེའི་ཞལ་སྒྲུབ་བསྟེན་
 པ་ན། རྗེ་ཀླུ་པས་གཡག་སྡེ་པར་ཆེན་ལ། དས་ཁྱོད་ལ་ཨ་མེ་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱ་བས་ཁྱོད་
 གྱིས་རོ་གཞོང་ཞིག་དང་ལུ་མ་ལུ་སྒྲོ་ཆོགས་ཁྱེད་ལ་ཤོག་གསུངས་པས། བཅོལ་ཏེ་ཁྱེད་འོངས་པ་ན།
 ལུ་མ་ལུ་རྣམས་རོ་གཞོང་དུ་རྒྱུད་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་སྒྲུབ་ནས་གཡག་སྡེ་པར་ཆེན་གྱི་ཞལ་དུ་གྲུག་པས།
 གཡག་སྡེ་པར་ཆེན་གྱི་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་ཨ་མེ་ཆེད་ཐེང་མེད་པའི་དབང་བཞིའི་རྟོགས་པ་བརྟེས་པ་ལྟ་བུའོ།
 སྒྲོབ་དཔོན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་སྒྲོབ་མ་སྒླལ་ལྷན་ཅིག་ཅར་བ་མིན་པའི་དཔོན་སྒྲོབ་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 རྒྱལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་རི་སྐད་དུ། ལྷ་གའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཞེས་གྲགས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་མེས་མ་གྱི་

དགྲིལ་ལའོར་དང་། །ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བཤད་པ། །གསུམ་པོ་དགྲིལ་ལའོར་ཡིན་པར་
 གསུངས། །ཡུང་པོ་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གདབ་པོ། །དེ་ནི་རྟག་པར་
 རྒྱ་ལགོད་པ། །དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་ནི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་གའི་དགྲིལ་
 ལའོར་དང་། དེར་ལྷ་དང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་ནི་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ཡིན་ལ། །ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་
 ལའོར་དུ་སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལྷ་འི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་
 གྱིས་མཚོན་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལགོད་པ་དེ་ལ་ཡང་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བཤད་
 དེ། དེ་ཡང་ལྷ་འི་སྒྲོས། སྒྲོབ་མ་དོན་ཀྱན་སྒྲུབ་པ་ཡི། །དགྲིལ་ལའོར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ན་གྱི། །རིན་
 ཆེན་ས་པོན་དེ་བཞིན་ཁམས། །མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་བྱེ་མ་དང་། །གཡའ་དང་བྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། །
 དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་བདེན། །རི་ལྷ་རྩས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ། །ས་པོན་དགོད་བྱ་ཡང་
 བ་ནི། །མཚོན་མའམ་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཉིད་དེ། །ལུགས་མའམ་བརྟུངས་མ་ལགོད་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྷ་ར་མེན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ་དགྲིལ་ལའོར་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ས་པོན་དང་མཚོན་མ་དང་ལྷ་འི་གཟུགས་བཞོད་པའི་དབྱེ་བས་དགྲིལ་ལའོར་ཉི་ལུ་རྩ་
 བཞིར་ཡང་འགྲུར་རོ། །གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དགྲིལ་ལའོར་དངོས་སུ་སྒྲུལ་རྩས་པ་སྟེད་དེ་དེ་
 ལྷ་ར་ན་སྤྱི་རོལ་དང་ཡིད་དང་སྒྲུལ་པ་དང་རྟ་ག་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་
 ཏེ་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འགྲུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ཆེས་རྩོན་པོ་ལ་རྟོགས་པ་དོན་
 ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་པར་སྟེད་རིམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཡང་རྟོགས་རིམ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་མཚོག་
 གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། །འདུས་པ་རྩ་རྒྱད་ལས། །རིགས་རམ་སྤྱིག་མ་མཐན་ལ་སོགས།
 གསོད་དོན་དོན་གཉིར་སེམས་པ་རྣམས། །ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མེད་པ་ཡི། །ཐེག་མཚོག་འདི་ལ་འགྲུབ་
 པར་འགྲུར། །མཚོན་མ་མེད་སོགས་དང་སེམས་ཅན་ནི། །སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་
 པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཚོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། །རང་བཞིན་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་འཛང་རྒྱ་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་སྟེ་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །རིགས་
 རན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་མེད་དང་རྩ་པའི་ལྷ་དང་བསྟུད་པ་རྣམས་

གྲིད་བར་དུ་བྱས་ནས་དེ་རྒྱུས་ཀྱང་འདིར་གྲུ་མའི་དྲིན་གྱིས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་ནས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་རིགས་ངན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་
 དེའི་རིམ་པ་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིད་དང་སྒྲིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་དོན་མཛད་པས་
 བ་ཐེག་པ་ཆེ་བའི་དདག་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ཟག་དབང་
 པོ་རྣམས་པོ་དག་གིས་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་སྒྲིབ་དབང་གསུངས་པས།
 རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམས་པ་སྒྲིབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་
 ཏེ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་ལས་སྒྲིབ་བྱང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིབ་
 པ་མི་སྤྲིད་ཅིར་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཡང་རྫོགས་རིམ་ཉིད་གྱི་ལམ་ནས་འཕྲུག་དུང་བས་
 རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལས་སྒྲིབ་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་
 རྒྱུད་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་དེའི་ལས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་འགྱུར་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ཡང་མི་སྤྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྟོན་
 དམ་ཉམས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་བྱ་བའང་དབང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་
 དབང་རྣོན་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱུད་ཐེག་པར་དག་སྒྲོང་དྲི་མ་མེད་པས་ཐམ་པའི་ལྷུང་
 པ་ཀྱུན་དུ་སྒྲིད་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་
 དང་། རྗེ་བཙུན་གླིང་པམ་པ་དང་པོ་བྱུང་བ་ཞིག བག་མོ་བྱ་པའི་མདུན་དུ་བྱོན་པའི་སྟེན་གྱིས་ས་
 ར་ཏ་པ་དང་མཉམ་པའི་རྫོགས་པ་འབྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བའང་ཁར་ལས་གེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བརྟེན་ཐབས་གྲིད་བར་ཡིན་པ་ན། དོ་རྗེ་དཔོན་ཆོས་གྱི་རྒྱུར་བཞུགས་པའང་གཟུགས་
 གྱི་རྒྱུར་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྒྲུ་སྒྲོས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་གྱི་ཕྱིད་པ་གང་
 གིས་ཀྱང་རྟེན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཡང་། རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལུང་པོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱན་ཅིག་དེར་ཡི་དམ་གྱི་
 ལྷ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་། འོད་ལུང་སོགས་དང་། ས་རྒྱའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་དུ་མར་འཆར་བའི་སྒྲུལ་
 བསྐྱར་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མན་དག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟུམ་ན། དེའི་མན་དག་ནི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲུམ་

ལྷ་ལྷ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་སྤང་བ་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས། དེ་
ལས་དམིགས་རྣམ་པར་བརྒྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟུར་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་མཉམ་
པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་སྤྱུལ་ཞིང་བརྒྱུར་བའི་རྩུ་འབྲུལ་དཔག་མེད་སྤང་བ་ལ། སྤྱོད་མ་
དག་གིས་འདི་ལྟའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྟོན་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ཅི་ལྟ་བུ་འཆོལ་ཞུས་པས། སྤྱོར་བ་ལྷག་
ཏུ་མེད། གདུལ་བྱ་ལས་མཐུན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པ་ལ་འདུན་པ་གཏོད་ལུགས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་
ཙམ་བྱས་པས་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བེད་པ་ལས་བདག་གིས་ཆེད་གཉེར་
གཞན་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གནས་རྒྱལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྤང་རྒྱལ་ཀྱན་རྫོང་བའི་བདེན་པ་འབད་མེད་ཏུ་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་དབང་
བརྒྱུར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལོན་པར་གྱིས་ཤིག།

༡༡༥ ཡང་རྗེ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་དེ། ཀློག་པ་ལ་ལྟོགས་མཆོད་ཅིག་མཛད་པའི་
གལ་དུ་བཙོམ་ལུན་འདས་མ་དུ་མ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དགོངས་ཏེ།
དེའི་ཆོ་མེན་གོ་དགོ་བཤེས་གྱིས་མགུར་ཅིག་གསུངས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། རྗེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་བྱག་
འཆོལ་ལོ། །སྤྱུལ་ལུན་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོངས། །འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུག །དེ་
དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་ལམ་སེམས། །ཡིད་དམ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འདུག །བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་
བཤོལ་ལམ་སེམས། །བར་ཆད་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པར་འདུག །སྤྱང་འཁོར་སྒྲོམ་པ་བཤོལ་ལམ་སེམས། །
རྒྱང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུག །ཅུ་རྒྱང་སྒྲོམ་པ་བཤོལ་ལམ་སེམས། །སྤྱང་སེམས་གཉིས་
སུ་མེད་པར་འདུག །གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་ལམ་སེམས། །བདག་དང་སྤྱོད་པ་འདྲེས་པར་
འདུག །ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་ལམ་སེམས། །ཡང་སྤྱིད་མེད་པའི་ཅུ་མོར་འདུག །ཆོ་གཅིག་
ས་ལམ་ཆོད་དམ་སེམས། །ཡོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག །རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་དང་བྲལ་ལམ་སེམས། །
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་པར་འདུག །སྤྱོད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནམ་སེམས། །མཉམ་གཞན་རྗེས་ཐོབ་
འདྲེས་ནས་འདུག །སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་བམ་སེམས། །སྤྱོད་པ་ཆོགས་དུག་ལྷག་པར་འདུག །
མཆོན་མ་རང་སར་གྲོལ་ལམ་སེམས། །དགོ་སྤིག་གཉིས་དང་བྲལ་ནས་འདུག །དགག་རྒྱུབ་གཉིས་
དང་བྲལ་ལམ་སེམས། །སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་རང་ས་ཟིན། །སྤྱོད་བྱེད་བྲལ་བ་ཡིན་ནམ་སེམས། །

ཡུལ་ལྷ་སྐྱུ་མའི་རང་དུ་འདུག། ཁྲོ་བྱར་ཞེན་པ་ལོག་གམ་སེམས། འོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
 འདུག། ཁབ་དོ་རྒྱམ་གསུམ་མེད་དམ་སེམས། གཟམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་ནས་འདུག། གཅིག་
 ཤེས་ཀྱན་ལ་མ་ཁས་སམ་སེམས། ཆོག་གི་སྒྲེབ་སྒྲོར་བསམ་མི་དགོས། ཆོས་ལ་བྱལ་པོ་རྒྱུད་དམ་
 སེམས། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན། འཁོར་བ་ཉིད་མུང་འདས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེང་བར་རི་རྒྱད་དུ།
 ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་བརྟེན། ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་
 རྒྱབ་དང་། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སུང་པོ་
 འདི་དག་སངས་རྒྱལ་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་དོན་དུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་། གཉིས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲོར་བས། །
 དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་རྒྱུ་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བ་དེ་ལས་ལྷུང་བའི་
 འཁོར་བའི་ཆོས་གཟམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱུན་
 དུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བས་སུ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སུ་རྒྱུབ་ནས་འབྲས་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྒྱལ་བས་སུ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་མིའི་ལྷོག་གི་སངས་རྒྱལ་སུ་འཆར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་སུང་
 ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་འདི་ག་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལས། གཞན་དུ་སངས་རྒྱལ་བཟང་པོ་ཐོབ་འདོད་དང་།
 སེམས་ཅན་དམའ་པ་སྤང་འདོད་ཀྱི་རེ་དོགས་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཐོབ་བྱའི་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་བྱ་ཡང་རང་སེམས་སྒྲིབ་པ་གཟམས་ཅད་བྲལ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རང་
 ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཆར་བས། རང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་སངས་
 རྒྱལ་ཤིག་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ཐོབ་བྱར་མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་རྟོག་པའི་ལྷ་བཤོལ་ལམ་སྒྲམ་མོ།
 སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་སྒྲིབ་གཉིས་བདུད་བཞི་གཟམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོ་འབྲལ་མ་འབྲལ་གྱི་མ་
 རིག་པ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲེ་བམ་གཏོགས། ཡུལ་རང་ངོས་ན་གྲུབ་པའི་བར་
 ཆད་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རོ་ཟབ་མོ་རྟོར་ཉིད་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་བས། བར་ཆད་རང་བདེན་པ་ལ་བརྒྱུག་པ་དང་དངོས་
 བདེན་པའི་བསྐྱང་འཁོར་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པའོ། རྒྱུབ་བྲལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བསམ་སྒྲོར་གདོད་ནས་འོད་གསལ་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་
 དང་བདེ་པ་ལྷན་གཅིག་བར་སྤང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ཐོག་མར་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཉེ་ནས་

རྒྱལ་སྤྱི་དེ་ཉིད་གསལ། རྟེན་ལྡན་གྱི་འོད་ཟེར་མཆོག་ གསལ་བ་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། རྟེན་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལྟ་རང་བཞིན། ལུང་པོ་ལྟ་ཡི་རང་རོ་པོ། རྟེན་ལྟ་ཤེས་ལྟ་དག་པ། ལྡན་ལྟ་རྟེན་རྒྱ་
 བར་བྱེད། ལའོན་པར་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་ལྟའི། རྟེན་ཉིད་མཆོག་གོ་འཕང་མཆོག་ ལྟ་ཡི་ཆེ་མོད་ཉིད་
 མཆོག་ ལྡན་ལྟ་དང་ནི་རང་རོ་པོ། ལྡན་གྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་ནི་བཤད། ཅེས་འབྱུང་བས། རྒྱུ་བྲལ་
 གྱི་ལྡན་རྒྱལ་སྤྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དེ་ལས་ལྟ་ཤེས་ལྟའི་དོ་བོའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཏུ་གནས་པས་
 ཟག་མེད་གྱི་ལུང་ལྟ་རྒྱུ་བྲལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟའི་ཟག་མེད་གྱི་ལུང་ལྟ་དང་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ་སྟེས་པ་དེ་ཉིད་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་གོ་འཕང་དང་དེ་ཉིད་པ་དེ་བའི་རྟེན་རྣམས་གྱི་ལྡན་མཆོག་པའི་རྟེན་རྣམས་
 གྱི་ལྡན་གསལ་བའི་རྟེན་འོད་གྱི་ལྡན་སྟེ་སྟེ་གསུང་བྲགས་དོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་
 བཅེངས་པས་སྒྲིབ་ཅིག་གི་ཆོས་གཟུགས་གྱི་སྒྲུབ་སངས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་ན་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ཆ་ལྡན་
 གྱི་བྱེད་བཅེངས་ཅམ་ནི་སྟེ་སྟེ་གསུང་པ་དང་བྱུང་མོད་གི་མ་ཁའ་སྟོན་གསུང་རྒྱལ་སྤྱི་རྟེན་པ་འཛོན་པ་
 རྒྱུ་བྲལ་ནི་སྟེ་པོ་མེད་པས་བཤོལ་བར་བྱའོ། རྟེན་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་སྟེ་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་
 གྱི་སྟེ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅམ་ལས། རྟེན་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་འཛོན་ཅན་གྱི་སྟེ་སེམས་
 གནད་དཔག་ཉེས་དང་བྲལ་བར་རྟེན་གསལ་པ། གཟུང་བའི་ལུལ་སྟེ་སྟེ་བྲལ་པས་འཛོན་སེམས་འགོག་
 པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་གཅོད་པའི་རེས་འཛོག་བྲེགས་ལྟར་ཅན་གྱི་སྟེ་སྟེ་ལང་བཤོལ་ལས་སེམས།
 འཁོར་འདས་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་གཉིས་སྟེ་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ལྟ་ཤེས་
 གྱི་བྲེགས་ཅན་གྱི་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ལས་འདེམ་པ་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
 ལས། དེ་འདྲའི་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཆོག་ ཐབས་གྱི་རྒྱུ་བྲལ་པར་
 བྱ་བའི་དངོས། བརྟགས་པ་ཀུན་ལ་རབ་དཔེན་པ། ལུན་སྟེ་ཆོས་རྒྱུད་པག་དགའ་བ། བྲག་
 རྒྱ་ཆེན་པོར་རབ་སྟངས་པའི། ཟེར་གྱིས་རང་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་པ། རྟེན་གཉིས་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 མཆོག་ ཅེས་དང་། གྲོལ་ཐིག་ལས། དེ་གཉིས་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཆོག་ རྟེན་པོ་ཀུན་ལ་བྲལ་
 པའི་བདག་ འཁོར་བས་རབ་ཏུ་མ་ཟིན་པ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཞེས་བཤད་པའོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།
 དེ་ལྟར་ན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྟེན་སེམས་དཔལ་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ནས་སྟེ་ལ་ཆགས་ཤིང་
 སྟེ་ལ་སྟངས་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུག་པ་རྟེན་སེམས་དཔལ་འབང་ཞིག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ་དེ་ཅན་སྟེ།

འཛིའི་ལའོར་ལོ་ཅན་ལའོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཤ། གང་ནས་གང་དུ་ལས་ཀྱི་འཕོ་འགྲུར་
 སོགས་ཡང་མྱེད་གྱི་གནས་པ་མེད་པར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོན་ལས་གཡོ་བ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕང་པའི་ཆོ་སྒྲིག་སོགས་ནི་མི་ལམ་དུ་མི་ལམ་སྣ་ཆོགས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་འབྱུལ་བ་ལས་ཉིད་འབྱུལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གཞི་རྟེན་དུ་བཟུང་ནས་ས་ལམ་བསྐོད་
 པ་སོགས་ནི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་འཛོལ་བ་ལྟར་དོན་དུ་མི་འགྲུར་བས། གདོད་མའི་བྲལ་བདག་རྩེ་རྩེ་འཆར་
 ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བདད་བ་ཆེན་པོའི་འཆོ་གཞེས་ཀྱི་ཆོ་འགྲུར་བ་མེད་པ་རྟག་པ་དམ་པའི་རང་དུ་ས་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཆོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ཉིས། བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཉེ། །བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག་ ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྩེ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་དེ་ཡོན་མ་རང་བཞིན་
 ལྟར་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་ཤ། ཞལ་ལུང་ལས། རྒྱན་དང་རྣམ་གྲངས་གྱིས་གནས་པ། ཞེས་འབྱུང་
 བའི་འགྲེལ་པར། དམན་ཞབས་གྱིས། རི་རྒྱད་དུ། ཟུང་མོ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེ་ནི་འབྲུལ་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བའི་རྒྱ་ཆད་སྒྲིགས་ལྟར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྱུར་བ་མེད་པའི་དབུ་མ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡུ་རུ་དེ་
 བས། རི་རྒྱད་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་རག་ཡང་དག་པར་འགྲོལ་བ་ལས་ཁ་
 བྱིར་བཏུས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བར་དཀའ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 སྒྲོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྩོམ་ཉིད་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པ། གཞི་
 མཆོན་མ་མེད་པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མེད་པ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ། རྟོག་གི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོད་
 ཡུལ་མིན་པ། ཞེས་འབྱུང་བོ། །དེ་ལྟའི་བྱང་རྒྱལ་ནི་འབྲུལ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
 མཉམ་གཞག་པ་དང་རྩེས་ལ་ཐོབ་པའི་ལྡང་འཇུག་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་པའི་
 སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་སྒྲོད་པ་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ལ་སྒྲོད་པའི་རྩོད་རྩེའི་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་འང་
 ལྷག་པར་བཞག་པ་ལས་དེ་ལ་དུན་པ་ཉི་ཤུ་བར་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། ཤེས་བྱ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་
 བྲལ་ཞིང་། དེའི་ཆོད་ན་པ་ལ་བཟང་པོ་དང་། བཟང་པོ་ལ་རན་པ་ཞེས་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་དེ་རྒྱལ་མོའི་

དག་དང་ཐ་མལ་དམན་པའི་རིགས་ལ་མཆོག་གི་ཆགས་པས་འོ་བྱ་ཞིང་འཁྲིག་པ་སོགས་སྤྲིག་པའི་
 ལས་ལ་ལའང་དགག་པ་མེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ན་ཆངས་པར་གྲགས་པའི་སྤྱོད་པ་དགེ་པ་ལ་སྒྲུབ་
 པ་མེད་པར་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པའི་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲོ་ཆོག་ས་
 སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེམས་པ་སྟེ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚེ་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོ་ལ་
 ཐིག་ལས། རྩོམ་པ་ལྟས་དམ་ཆོག་པ། ལས་བྱུང་སྟེས་པ་བྱད་མེད་གྱི། ལྟུ་མའི་གཟུགས་ལ་
 བརྟམ་མི་བྱ། རྩོམ་པ་སྟེས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་པས། རལ་པར་རྟོགས་པ་བཟང་པོར་རྟོགས། རང་གི་
 སེམས་ཀྱི་རང་སེམས་ལ། བྱི་མས་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་མི་དབྱུང་། རྩོམ་པ་དག་གི་དམ་ཆོག་པས། འདོད་
 པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་རྒྱུའོ། ལྷ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་པ་ཡི། ཆོག་རྒྱུ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་
 འབྱུང་པ་ལྟར། དེས་ན་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ལྷ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟར་བརྟུན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ལྷ་བའི་
 གྲོ་བྱུང་དྲི་མ་གཟུང་འཛིན་པ་ག་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པ་བྲུ་མོ་རྒྱུ་བ་ཙམ་ཡང་གཏན་ཡོག་པའི་སེམས་མཛོན་
 དུ་གྱུར་ཏེ། དེས་ན་གྲོ་བྱུང་དྲི་མའི་ལུས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩོམ་པའི་ལུས་སེམས་འོད་གསལ་
 བ་ནི་སྟེ་འཆི་དང་བར་དོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་མེད་ལ། མདོར་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་བྱེད་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞོན་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སྒྲུབ་མ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 བྱ་ཞིག་གཏོང་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅིང་ཤེས་བྱེད་རང་གི་བཞོན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རང་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་ཤིང་བྱར་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུའི་གནས་རྒྱལ་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་
 པས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་གྱུར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛོན་
 དུ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོག་དང་ཡིག་འབྲུ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟེབ་སྒྲུབ་ལ་རྒྱལ་མ་ལས་པར་ཤེས་བྱ་ན་སྤྱོད་
 དོ་ཆོག་གི་ཡི་གེ་དང་ཆོག་གི་ཆོག་ས་ལ་རང་བྱུན་རྒྱུད་དེ་རང་དབང་འབྱོར་བས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མི་ཤེས་པའི་སྒྲོ་རྒྱུར་གཅོད་པའི་ཆོག་དང་དོན་དང་ཆོས་དང་སྟོབས་པ་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ།།
 རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲལ་བ་དང་ལྟན་པ་དག་སྟོབ་པར་གྱིས་ཤིག

༡༡༥ དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གནད་གང་ཡིན་པ་དག་སྟོང་པོ་རྩེ་ལྟར་
 བསྟར་སྟེ་ལ། རྩོམ་པ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལར་རང་རིག་པའི་དོ་བོ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་

ན། དེའི་རང་ལ་བཞག་པ་བས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤ་མོ་བྱུང་ཡང་མི་སྟོ། དེ་རང་
ལ་བལྟས་པས་རྒྱུར་ལོག་འོང། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ།
རྟོག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་མོང་བ་དང་། རིག་པའི་རང་ལ་མ་ཡིངས་པར་གནས་
པ་གཉིས་གང་དགའ་བལྟས་ཏེ། རྟོགས་མེད་དེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདུག་པ་དེས་དོན་མི་འགྲུབ། དེ་
བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་དགའ། ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོས་གང་བ་ལས་
དེས་བདག་ཡར་བྱངས་ཏེ། དེ་དང་བདག་ཐ་མི་དད་དུ་གྱུར་པར་བལྟས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་སེམས་
ཀྱི་འབྲུལ་སྣང་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་བས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་དགའ། ཡང་རང་ཉིད་
སངས་རྒྱུས་སུ་བྱས་ཏེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་གསལ་པར་བྱུང་ཡང་། དེ་སྟོབ་བྱས་
བསྟེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་དགའ། ཡང་བཀའ་ཤད་མས་པ་
ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞི་རྩ་མ་གྲུབ་པས་སྟེ་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཡང་སྟོབ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གཤིས་ཤོར་གྱི་སྟོང་པ་ཡིན་
པས། དེ་བས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་དགའ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་གསང་
སྤགས་ནས། གཞན་གྱིས་བརྟོད་མིན་ལྟན་ཅིག་སྟེས། གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། །སྤུ་མའི་དུས་
ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཀའ་སྣུལ་
ཏེ། དེའི་དོན་ནི། གཉུག་མ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟིང་པོའི་སེམས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོབ་བྱུང་བྱི་མ་
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། སྦྱིབ་བཅས་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་
ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རང་རིག་དེ་ཀྱུ་རྫོབ་རྫུན་པ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཀྱུ་
རྫོབ་པ་དེན་པ་འཇམ། ཀྱུ་རྫོབ་པ་དེན་པ་དེ་ཉིད་པ་དེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་
མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བརྟོད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྫུན་པ་ལྟར་བདེན་པ་བདེན་པ་ལྟར་
གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་གཞི་གྲུབ་པའི་ཚོས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་
ན་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དུ་གཞི་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་གང་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་
ན་འདི་ལྟར་གཞི་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པས་མ་བརྟོད་པ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་གྱུར་ལ།
བདེན་རྫུན་གང་གི་འད་གཞིར་མ་གྲུབ་ན། གཞིར་མ་གྲུབ་རིག་པའི་གཞིར་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་

ཡང་ཐུབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐུབ་པ་ནི་འགར་ཡང་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱིར་གཞིར་མི་འགྱུར་ལ།
 ཐུབ་པ་ནི་འགར་ཡང་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱིར། ཡང་མ་ཐུབ་པའི་གཞི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཐུབ་
 པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་ཐུབ་པའི་གཞིར་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞིར་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱིར། གཞི་ནི་རོ་བོ་དང་
 རྒྱའི་དོན་ལ་བརྟེན་ན། ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་རོ་བོ་དང་རྒྱ་ཡང་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སོང་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡིན་ན་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་རོ་བོ་དང་རྒྱ་ཡང་མི་ཐུབ་ལ།
 ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་རོ་བོ་དང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་ཚེ་ཐུབ་པ་
 དང་མ་ཐུབ་པའི་གཞི་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པ་དག་དམིགས་པ་དང་ལུ་
 བ་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལ་ཐོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གཞིན་གྱི་སྤྱོད་པས་རྣམ་
 པར་དཔེན་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱོད་པས་དཔེན་པར་སོང་བའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིབ་པ་ལ་
 མོགས་པའི་ཆོས་བསལ་བཞག་ཀྱང་རྫོང་པ་འདུས་བསལ་གྱི་སྤྱེ་འགག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་གནས་པའི་
 ལུ་རན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། འཕྲུལ་
 པའི་འགྲོ་བ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། འདི་ལྟའི་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་
 དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་མེད་གྱི་དམིགས་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་བཅོས་
 པས་མཐོང་རེག་རྟོགས་བྱུང་མ་ཐུར་པར་མ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་མ་དོན་སྤྱོད་པ་མཐོང་བས་ཐོང་དུ་
 རྒྱབ་པ་ན། ད་དུང་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པས་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པའི་རོ་བོ་དང་ཡང་།
 ས་ཐོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་བཏབ་པའི་སྤྱོད་འབྲས་ལྟར། འཕྲུལ་དུ་ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་ཉམས་སྤངས་གི་དངོས་མཚན་གྱི་དམིགས་སྤྱོད་རྗེ་ཆེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་རྟེན་ནས་
 སྤྱོད་མཚན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ས་ཐོན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་རྒྱུན་གྱི་ཀྱན་འཕྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆོད་
 དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། སྤྱོད་མཚན་གྱི་དམིགས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསལ་གཞག་དགག་སྤྱབ་གང་
 ཡང་མི་དགོས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་ཐོབ་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཞིབ་པའི་དེ་ཉིད་
 དུ་རྒྱུར་ལོག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ད་དུང་དྲི་ལན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཉིད་

དེ་འཛིན་ནས་མ་ཁའ་ལྟར་བྱུང་མོང་བ་དང་། རིག་པའི་རང་ལ་མ་ཡོངས་པར་གནས་པ་གཉིས་གང་
 དགའ་བ་ལྟས་ཏེ། རྟོག་མེད་དེ་ལུང་མ་བརྟན་དུ་འདུག་པས་དེས་དོན་མི་འགྲུབ། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་
 ཤེས་པ་རང་དགའ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱའི་ཐེག་པར་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་པར་བྲིན་ལ་དམིགས་པའི་མི་རྟོག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པར་ཐེག་ལོ་ན་དུ་ཡིག་འབྲུ་བྱས་མཚན་སྟུག་ཟུགས་ཅུ་རྒྱུད་ཐེག་
 ལའི་འབར་འཛག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་གསལ་གྱི་ཉམས་སྦྱང་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རྒྱུ་འབྲས་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ལུ་མེད་དུ་སོང་སྟེ་པ་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དམིགས་
 བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཤེས་བུའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་ལྷོག་གསལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་
 ལས་གཞན་དུ་མ་སོང་བས་དེ་ལྟའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཀུན་དུ་མཛོད་པར་རྫོགས་
 པར་འཛང་རྒྱུ་ལྟས་ཏེ། དཔལ་སར་ར་ཉའི་ཞལ་སྟུ་ནས། རྒྱུད་བཅིངས་པ་ལ་རང་ཉིད་མ་སེམས་ཀྱི།
 ཤིང་གི་ནལ་འབྱོར་སྟུ་རྩེར་མ་འདུག་ཅིག། ཞེ་མའོ་མ་ཡིན་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པ་མཆོག་ཆགས་བྱོས།
 སྤྱིད་པའི་སྟུ་རྩེར་འཛིང་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་། འདི་ན་ཡིད་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་གིས་རྒྱབས། གཤམ་ཞིང་
 ལུར་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྒྲུབ་འགྲུབ། ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་གྲུར་ན། ཉེ་ཡི་བདག་ཉིད་
 བརྟན་པར་འགྲུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉམས་སྦྱང་བས་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པ་ཟེར། གཟུགས་
 བརྟན་ཞེན་པས་མེ་ཡོང་བལྟ་བ་བཞིན། རི་ལྟར་མ་རྟོགས་སྒྲིག་རྒྱའི་རྒྱལ་ནི། འབྲུལ་པའི་དབང་
 གིས་རི་དྲགས་རྒྱག་པར་བྱེད། རྫོངས་པས་སྒྲོམ་པ་མི་སེལ་འཛི་བར་འགྲུབ། གང་ཞིག་དོན་དམ་
 ཟེར་ཞིང་བདེ་བ་ཡོན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་དེ་ལྟའི་མི་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཤད་
 མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ལ་མ་ཡོངས་པར་གནས་པ་ཉིད་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟའི་རིག་པས་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲིབ་
 པའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚམས་སྟོར་རྒྱུན་གཅོད་ལུས་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་རྟོག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལུང་མ་བརྟན་ནི་བསྐལ་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་གི་བྱེ་མེད་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་མི་འགྲུར་ཞིང་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟལ་རགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་འགོག་པར་
 ལུས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དཔེར་ན་ར་རོ་བ་དང་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་མ་ཁའི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སོགས་ལྟ་དང་ལྟ་སྒོས་གང་ནས་དེ་དག་གི་འོད་ཟེར་
 རང་ལུས་ལ་ཡོག་ནས་ཡར་དྲངས་ཏེ། རིག་པ་འཛིན་པ་མ་ཁའ་སྟོང་གྱི་གནས་སུ་དྲངས་པ་དང་། ཐ

མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཀྱན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱུས་པ་ལ་གང་དགའ་སྟམ་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དགའ་སྟེ་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་མཁུན་པའི་ཚེས་ལུལ་བསྐྱེད་ཞིང་ལུལ་ཅན་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་མཚན་གྱི་སྒྲུང་པ་ལས་
 མ་འདས་པས། སྒྲོམ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐབས་
 ཤེས་མཚན་དམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚན་སོགས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་།
 དེས་བྲངས་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱིན་པའི་གནས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མ་དག་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲུལ་པའི་གནས་གང་ཟག་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སུ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་
 ཀྱི་ཉིང་ལེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བཙུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགའ་པ་གཞན་དབང་སྒྲུ་མ་ཙམ་གྱི་འབྲུལ་
 སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ནི་ད་དུང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྲལ་དེ་མ་མེད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་འོད་གསལ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་གདོང་མའམ་ཐ་
 མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་འོད་རབ་དུ་གསལ་བའི་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དགོངས་
 པ་ལུང་སྟོན་ལས། རང་རིག་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་མཚན་
 ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མིག་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐ་སྟོད་དུ་མ་འབྲུལ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དུང་སེར་པོར་སྒྲུང་བ་སོགས་
 དབང་པོ་དུག་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲོ་ནོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་
 ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་ཟག་པ་དང་བཙུགས་པའི་མངོན་པར་
 ཤེས་པའི་ལུལ་གསལ་པར་སྒྲུང་བའི་ཀེར་རུས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་
 ལས་རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་ནི་དམིགས་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་འབྲུལ་
 པ་རྣམས་ནི་ནད་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོ་ནོན་སྒྲུང་བའི་རྟོག་
 པའི་སྒྲུང་བ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དཀྱུགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་མཉམ་པར་གཞག་པར། ཡང་དག་པའི་སྒྲུང་བ་དག་པ་གཞན་དབང་རྟོ་རྟེ་ཅན་གྱི་དཀྱུལ་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་འབྱམས་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་བ་མ་དག་གཞན་དབང་ཁམས་་་་

གསུམ་པའི་མིང་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་བཅོས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ན་མ་མཁའ་གཡལ་
 བྲལ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཞིབ་དེ་དག་ནི་སྤྱིན་
 དང་བླ་བུ་ལྟར་གཡོ་ཞིང་རྣམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་བཅོས་མ་དང་འདུས་བྱས་
 པ་དང་བསྐྱད་པ་སྟེ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ཐ་
 མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་བཅོས་རྟོག་གིས་བསྐྱིབས་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་བྱུང་བའི་ཆོའང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་
 དང་ནང་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་མ་གོས་ཤིང་དེའི་གཟེབ་དང་བྲལ་བཞིན་དུ་དག་པ་དང་
 མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་མི་གསལ་བར་གོ་འགོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་
 པའི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས། །ཀྱུན་མཁྱེན་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པའི། །
 ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྤྱིབ་པའི་དམིགས་རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱང་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བབས་དང་
 རང་འོད་ལ་གསལ་བར་སྤྱང་བས་རྒྱ་ཆེ་བར་བཞག་གོ། །ཡང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་སུ་བྱས་ཏེ་མཚན་
 དཔེས་བརྒྱན་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་གསལ་བ་བྱུང་བ་དང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དག་འཕྲེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱུ་ལུས་
 ཀྱི་སྤྱུ་ཡང་སེམས་འོད་གསལ་པའི་རྣམ་དང་དེའི་བཞེན་པའི་རྒྱུད་གི་སྤྱུགས་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པས་
 སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་དེ་རིགས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཟད་མི་ཤེས་པར་ཚྭ་གསལ་བཅུར་བྱུང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་བཅས་པས་གནས་ལུགས་འོད་གསལ་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱུན་རྫོབ་པར་འཛོག་ཅིང་། འདིས་སངས་
 རྒྱས་མཚན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་བྱེད་པར་རྣམས་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཆནས་བདེན་

པ་ཞེས་སྒྲུ་ལུས་དོ་རྗེའི་རྒྱུར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་ནས། མཐར་མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་སྒྲུ་དེ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 བས་འཛུང་རྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཆ་ནས་
 བོས་ཏེ་རྒྱུ་ལམ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་པ་དག་གིས་གསུང་འཛིན་
 གཉིས་ཀ་དབྱེད་བཞེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟེ་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྗང་འགའ་ཡང་མ་
 མཐོང་བའི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀྱང་
 གང་དགའ་ཞེན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 དེ་ནི་སྒྲོམ་མཐའ་རྩ་བ་ནས་དབྱངས་འབྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་
 ཡང་དག་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། ཤེས་བྱའི་གཤིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་སྒྲམ་པའི་སྒྲོམ་བྱས་ཡིད་ཤོར་
 གྱི་མོས་སྒྲོམ་ཅོམ་ལས། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་འགར་ཡང་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ས་
 རོལ་དུ་བྱིན་པ་གནས་ལུགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་མ་སོང་བའི་བྱིར། བཙོམ་
 ལུན་འདས་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། གང་དག་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་སེམས་བྱེད་པའི། བྱིས་པ་
 དེ་དག་ལམ་ངར་ཞུགས་པ་ཡིན། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་
 པར་ཡི་གེས་བསྟན། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་བཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་དབའ་དེ་ཡང་ནམ་
 ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན། །སྒྲོམ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་
 རྟོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་འདི་ནི་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་བས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་དབྱེད་བཞེད་པའི་ཆོས་འགར་
 ཡང་མ་རྟེན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དབུ་མར་གཞོལ་བའི་རྒྱལ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་རྒྱུབ་་་་
 ཞབས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོམ་ཡང་དག་པར་མ་སོང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེས་ནི་གིང་
 རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱལ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་གཏང་དུ་ཟད་དེ། དེའི་
 ལྟ་སྒྲོམ་ནི་དབྱེད་པར་བཞེད་པར་བྱ་བར་དང་མི་བྱ་བའི་བརྗོད་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པ་མེད་པར་ཡོངས་
 སུ་ཞོག་པ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་ལུལ་ཐམས་ཅད་རང་དགར་
 རྩལ་མེད་འདུས་མ་བྱས་མ་བཙོས་པའི་ངར་དུ་ཞོག་ནས་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་

བཞིན་གྱི་ཕྱིར། ལྷ་སྒྲོམ་དེ་ལྷ་འི་རྩལ་ལ་གནས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ནི་ཕྱ་རྒྱ་ལས་
 འདས་པ་དང་མཆུངས་པ་འི་སྒྲོམ་པ་ཉི་པར་ཞི་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ་ཞེས་དཔེས་པ་སྟོན་ཏེ། འཕགས་
 པ་ལྟས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །མེས་ཀྱི་སྦྱོང་ལུའ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་འགགས་
 པ། །ཆོས་ཉིད་ཕྱ་རྒྱ་འདས་དང་མཆུངས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དབྱུང་བ་མཐོང་པ་འི་དངོས་པོ་དང་དབྱུང་
 མི་བམོང་པ་འི་དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་ལྷ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་དབུ་མ་འི་ལྷ་
 སྒྲོམ་ཡོངས་སུ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས་རིན་ཆེན་གྱི་མེད་
 བར། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་འཛིན་པ། །ཟད་པ་བྱ་རྒྱ་འདས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །ཁྱད་
 པར་དབྱུང་མི་བམོང་པ་འི་སྦྱང་ཉིད་ཡང་དག་པ་འི་ལྷ་སྒྲོམ་དུ་འདོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་
 ཆེར་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྦྱང་འོག་
 ལ་སོགས་པ་འི་དབྱེ་བས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསམ་ནས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་་་་
 རྣམས་ནི་སྦྱང་པ་འོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །སྦྱང་པ་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་འི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཤར་ཅོང་ཁ་པ་དཔོན་སྒྲོ་བ་དག་གསལ་ར་
 རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་འཕུག་པ་ན། སྦྱོང་བ་ཅུང་སྒྲ་ལས་སྦྱང་པར་སྦྱངས་པ་འི་སྦྱང་ཉིད་དབྱུང་སྦྱང་
 ལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་དབྱུང་པས་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་
 སོང་བ་ཡང་སྦྱང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སྦྱང་ལྟར་སྦྱང་བ་དེ་ཉིད་
 དེ་དང་དེས་དཔེན་པར་རང་རང་འོ་པོས་སྦྱང་པ་འི་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ལ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས། མདོ་ལས། འོད་སྤངས་སྦྱང་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད།
 ཆོས་རྣམས་སྦྱང་ཉིད་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱས་པར་འབྱུང་རོ། །དེར་མ་ཟད། བཀའ་ཐམས་ཅད་
 བཀག་ནས་གང་ལའང་བཟུང་པ་མ་རྟེན་པ་འི་བྱལ་སྦྱང་དབུ་མ་འི་ལྷ་སྒྲོམ་མོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་པ་
 ཡང་དབུ་མ་འི་ལྷ་སྒྲོམ་ཡང་དག་པར་མ་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་རི་རྒྱུད་དུ། ཡོད་དང་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་
 ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམས་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབུས་མའང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །
 བཀའ་བརྒྱུད་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་བཀའ་སྒྲོལ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འི་ཉམས་སྦྱང་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་

འདི་ལ་གསང་མཁས་ནས་ལྷན་ཅིག་སྒྲིལ་པའི་ཡི་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱ། རང་རྒྱུད་
 གྱི་རིགས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་སང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་རག་པར་གསུངས་
 པ་དང་ཡང་ཆེས་འབྱོར་བ་ཡིན་པས། རི་ལྷ་ར་འབྱོར་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲེ་མཆིད་
 བར་མི་རུང་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་དག་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་ལུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲེ་མཆིད་བྱེད་པར་ཅན། གསང་མཁས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་རྟོ་རྟེན་གྱི་སྒྲེ་མཆིད་དུག་པ་
 དང་། རྟོ་རྟེན་གྱི་སྒྲེ་མཆིད་ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་ཁམས་སྣ་ཆོག་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་ལྷང་པོ་མི་
 ཤིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས་མཁའ་ལ་རྒྱལ་བྱ་རབ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་གསུམ་
 དང་། རྒྱལ་བྱ་རབ་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་དྲངས་ཤིང་གསལ་པའི་འཇའ་ཆོན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་མེས་ས་
 ཡིད་རྣམ་ཤེས་དང་། འཇའ་འོད་ཟེར་རྒྱུད་རབ་ཏུ་འདུས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཀྱལ་ནས་སྣང་བྱེད་གྱི་
 རྒྱུད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་དང་དུག་ཅུང་དང་། ཀྱལ་ནས་སྣང་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བཞི་
 རགས་པའི་རིད་རྒྱུ་མཆོ་མོགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་ལྟ། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུལ་པའི་འགྲོ་
 བ་རིགས་དུག་གི་སྣང་བ་ཅུང་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་དག་
 པའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འཁོར་པའི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་མ་དག་
 པའི་རྣམ་བྱུང་བས་སྣང་བ་དུག་ལས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་འཁོར་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་
 ཤེས་པའི་སྣྟར་པོ་ཅན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་པོ་དེས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ན་རྩ་མཐུན་
 གྱིས་བསམ་པ་བྱས་ནས་བྱིས་བསམ་པ་དེ་ལ་རྩ་མཐུན་མེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི་འཇིས་པ་ཉིད་རྩ་མཐུན་དུ་
 གྱུར་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཞུགས་
 བས་འཁོར་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་སྟེད། །གཅིག་
 སུའི་ཉམས་གྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །གར་མཐུན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྷང་སྣང་། །འགྲོ་བ་འདི་
 དག་སངས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དག་ཉིད། །ཅིས་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འཇའ་འོད་གསལ་པའི་
 སྣང་པོ་ལས་སྣང་བ་གསུམ་དང་སྣང་བ་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་བསྟེད་ཅིང་། དེས་
 ལས་ཉོན་བསགས་པས་འཁོར་པར་འཁོར་རྒྱལ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་འདི་པའི་སྐད་དུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་

སྤྲུལ་མེན་པོ་ཆེའི་དགའ་དྲིན་ལས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུ་བ་པ་ན་སྐྱེ་བ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྟོགས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བསྒྲིག་
 པར་འགྱུར་ཞིང་ཡང་སྤྲིད་འཕེན་པའི་ལས་གསར་དུ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས། ལས་རྒྱེད་
 པའི་བག་ཆགས་གྱིས་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་
 ལྟའི་གནད་རྟོགས་ན་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་པ་ཉིད་གྱིས་ལས་རྒྱེད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་ལས། གང་གི་ཆོཅ་གྲུབ་པ་ཐོབ། །དེ་ཡི་ཆོཅ་ལས་རྣམས་ལྟོག་།
 ཅེས་འབྱུང་ལ། འདི་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དཔལ་ལག་མོ་གྲུབས། རྟོགས་ལྡན་ཐོད་པ་ཐོར་ཆོག་ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་བོར་བ་ཉིད་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 འགོག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅུས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྒྲོམས་
 པར་ཞུགས་པ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 སོགས་རྣམ་སྤྲིན་ལུས་རྒྱས་བཅིངས་ནས་གང་དགའ་དགར་རྩ་འབྲུལ་སོགས་སྟོན་མི་བྱུང་གྱང་ལུས་
 རྒྱུ་ཞིག་པ་ན་སྤྲང་བགས་ལྟའི་སེམས་བདག་བདེན་དུ་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་དབང་
 འབྱོར་ནས་འདོད་ན་རྩ་འབྲུལ་སོགས་སྟོན་པར་ལུས་ཤིང་། བར་སྤྲིད་གྱི་རྟོན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ཙམ་
 དུ་རང་འོད་གྱི་རིག་མ་སོགས་དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་ལྟའི་ཀུན་ད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 རྒྱུབ་བྲལ་ཆོས་སྤྲུལ་ལེགས་པར་ཞུ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ཆོས་པའི་སྤྲུལ་བའང་སྤྲུངས་ནས་བར་དོར་དོ་
 རྗེའི་སྒྲུབ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲུབ་དང་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་འཆང་རྒྱ་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། བར་དོ་རྒྱལ་བ་ཡོངས་སྒྲུབ་ཞེས་དཔལ་ན་རོ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དུག་ལ་སོགས་ཆོས་དུག་
 གི་ཁྱིད་རྣམས་སུ་བར་དོའི་ཁྱིད་ཅེས་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས། གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་
 མན་དག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་བར་དོའི་ལུས་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་
 མེད་དེ། བར་དོར་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་ལུས་དང་རིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་མི་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་
 གསར་སྤྲུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལས་པ་ཉིད་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཆོས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 བ་ཡོད་གྱང་གང་ཟག་ལས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་མི་འབྱོར་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་
 གྱང་འདིར་འོད་གསལ་དོན་དམ་པ་བདག་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་

གྱིས་རང་གི་སྤང་གསུམ་སྤང་ཅིག་ཏུ་སྤྱུ་མ་ལྟར་འབྱུལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེ་
 ཉིད་གྱིས་རང་ལས་ཐང་དང་པར་བྱས་པའི་རིག་མ་སོགས་གྱི་སྤྱུ་མའི་བཞོད་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་ད་
 བྱང་སེམས་བཞུགས་ནས་ནམ་མཁུ་གྱི་སྤང་སོགས་གྱི་ས་པོན་ཐུ་བ་ཟེས་ནས་དོ་མྱོང་གི་སྤྱུ་པ་པ་ལ་
 དཀའ་ཚེགས་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤོ་ཞེས་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་མན་རག་གིས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ན་མ་ཐང་མ་ཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འཛོག་པའི་ཆོས་སྤྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིན་ལས་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཆེད་
 དུ་གཞན་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་བས། རྟོགས་ལྡན་སྤྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་རི་ལྟར་སྤྱུ་བ་ན། ཐམས་ལ་གྱི་ཤེས་པ་འོད་
 གསལ་བ་ལ་མ་དག་པའི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱུ་བས་སྤྱུང་པ་ན། མ་དག་སྤང་གསུམ་དེ་བྲེ་མ་དམ་
 པའི་མན་རག་གིས་གནད་བཅིངས་པའི་མ་དག་པའི་སྤང་གསུམ་སྤོང་བ་འབྱུལ་པ་དང་སྤྱིབ་པར་གྱུར་
 བས་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་མི་གཤིས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པ་ཉིད་གྱིས་དག་པའི་སྤང་གསུམ་མངོན་དུ་
 བྱུང་ཏེ་མིག་དག་པ་ལ་རབ་རིབ་དང་བལ་ན་སྤྱུ་གད་མི་འཛོག་པར་ནམ་མཐའ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དབྱིངས་མངོན་དུ་འབྱུར་བ་ལྟར། དག་པའི་སྤང་གསུམ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་བ་ལ་སྤྱོད་རྗེ་སྤྱུལ་སྤྱུ། མཆོད་
 པ་ལ་གསུང་རྗེ་རྗེ་ལོངས་སྤྱོད་རྗོགས་སྤྱུ། ཉེར་ཐོབ་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆོས་གྱི་སྤྱུར་རྗོགས་པའི་རིམ་པ་
 མི་རྟོག་བཅོས་མིན་གསང་སྤྲགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱི་དགོ་ཚེགས་སྤྱིན་
 པས་དེ་དེའི་སྤང་བ་འཆར་ལ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དེ་ཉིད་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་སྤང་ལྟམ་དུ་གསུམ་མངོན་
 པར་བྱང་རྒྱུབ་པ་ལྟམ་དུ་གསི་དབྱེ་བས་སྤང་བ་དུག་ལས་རིགས་དུ་གསི་རྒྱལ་པ་དུག་དང་རིགས་
 དུ་གསི་ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་སེམས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྤང་
 གསུམ་དང་དག་པའི་སྤང་གསུམ་ནི་ལྷན་པ་དང་སྤང་བ་ལྟར་གནས་པས། མ་དག་པའི་སྤང་གསུམ་
 བྱིན་པ་གི་སྤང་ཁམས་སྤྱེ་མཆོད་ཆེས་ཐུ་བ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས། དོ་མྱོང་འཁོར་བ་མི་ཤིགས་པའི་
 སྤྱིད་པ་གསུམ་ཞེས་སོགས་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་རགས་པ་རྣམ་སྤྱིན་བྱིའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སྤོ་
 གསུམ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྤང་ཁམས་སྤྱེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དག་པའི་

སྒྲིམ་གསུམ་དེ་ཉིད་ལའང་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ག་ལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བརྟེན་ལ་དེའི་ཅ་རྒྱུད་པ་ལས་སྒྲོལ་རྒྱུ་ཞེ། ཐིག་ལེ་ཉིད་ཐོབ་པོད་གསལ་པ་ལས་སྤྲུགས་དོ་རྟེན་ལྡང་བ་ན་སྤྲུགས་དོ་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་དབྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གསུང་དོ་རྟེན་ལྡང་བའི་རྒྱུད་གིས་དྲངས་ཏེ་སྒྲོལ་དོ་རྟེན་ལྡང་བའི་ཅའི་ནང་དུ་ལེགས་པར་བཞག་པ་ན། ཅ་ཤེས་རབ་མ་ལུས་ཀྱི་རྩ་གདང་ཐིག་ལེ་ཐབས་ཡལ་གྱི་དོ་རྟེན་གཉིས་སྟོན་ཅིག་དུ་འཕྲོད་པས་རྒྱུད་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིམ་འཕུམ་གི་སྒྲོལ་བ་ཞེ་སྟེ་དབྱེད་མི་བྱེད་པར་ལྡང་བ་ན་དེའི་བདེ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཆེད་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྒྲིམ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་མའི་ཡོད་ཆེད་ཆོན་པོས་མི་གཙང་པའི་འདས་སྐྱེས་པར་བྱས་པ་ལྟར་བཟས་པ་ན། མ་དག་པ་ལ་ཁོར་བའི་ཉིད་ཐོབ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་མ་དག་པའི་སྒྲིམ་དང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཅུར་མ་དག་པའི་མཆོད་པ་དང་དག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གི་ཁྲིད་མ་ལུས་པར་སྟོམ་སྟོངས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སྒྲིམ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འཕྲུལ་པའི་དོ་པོ་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་རང་སར་བསྐྱེམས་པ་ནས། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་དགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡལ་བའི་དཔལ་རྒྱས་ལྷགས་ཆོས་པ་ལྟར་ཟད། ཐ་མལ་ཤེས་པའི་དག་པའི་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་དོ་རྟེན་གསུམ་མཛོན་དུ་འཕྲུང་བཡིན་ཏེ། དོ་རྟེན་ཐེང་པ་ལས། རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཛོན་བྱང་ཚུབ། མཛོན་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱད་གཅིག་མཛོན། དོ་རྟེན་ཅེ་མོར་བྱང་སེམས་ནི། འཛིན་པས་ལུས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཉིད། དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་ནི། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་རབ་སྒྲོལ་བས། དེགས་པས་སྟེང་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་པ་མེད་པར་བཅོམ་མེད། རྒྱུ་རྟེ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི། འཛིན་པ་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་སྟེལ། རྒྱུར་བཤད་པ་ཡི་བདུད་ཅི་ལ། འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལེན་དུ་བརྟོན། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྲུག་པར་བྱེད། ལྷགས་ཀྱི་གསེར་འཕྲུར་བྱས་ནས་ནི། དོ་རྟེན་སྤྲུག་དངོས་ལྟ་བུ་ཆེ། རྒྱུད་དུ་འཕྲུག་པས་ཐོབ་པར་འཕྲུང། ཞེས་འཕྲུང་དོ། རྒྱུད་འཕྲུག་གི་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་འདིར་བཅོས་ལུན་འདས་དོ་རྟེན་འཆང་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྤྲ་མ་དམ་པའི་མན་དག་གི་གནད་གསར་དང་ཡལ་བ་ཁ་ཅིག་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུ་དགས་ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུབ་ནས་ནད་དུ་འཕྲུག་སྟེ་ཕྱིར་ལྡང་ཞེས་པ་དང་། ནད་དུ་རྒྱུབ་སྟེ་ཕྱིར་སྒྲོལ་ནས་ནད་དུ་གཞུག་སྟེ་སྒྲུར་ཕྱིར་ལྡང་བར་བྱེད་པ་སྟོགས་ཟེ་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ནི།

སྒོན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་སོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་ཀྱི་ཆགས་དུའང་མ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་བཀགས་ཀྱི་མུན་སྒྲུལ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པར་བྱང་འཇུག་དོ་
 རྗེའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ཀུན་ད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ལུས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྲུབ་སུ་བསྒྲུབ་
 པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་སེམས་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་སློབ་ལམ་དུ་རེས་འཛོག་སོ་སོར་བསྒྲུབ་ས་ནས་མི་སློབ་ལམ་དུ་རེས་
 འཛོག་མ་ཡིན་པར་བྱང་འཇུག་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་
 པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟའི་ཀུན་ད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བྱེད་ལའང་། རྒྱད་སྟེ་རྟོམས་ལས། ལས་
 ཆོས་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་དང་། ལ་ལར་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྔ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རིགས་དུག་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་བྱག་རྒྱ་དུག་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་འདྲ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ནི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ས་བརྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་དབང་པོ་ཐ་མ་མིའི་བུ་མོ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 རིག་མ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 ཀྱི་ལྟའི་བུ་མོ་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བའི་རྟེན་གྱི་རིག་མ་དང་། དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་བྱག་རྒྱ་མ་སྟོས་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གསང་
 བ་ཉིད་ཡིན་པས་མཆོན་བྱེད་དུ་དེའི་གན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གསུམ་
 པའི་དབང་བསྐྱར་ནས་ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་
 ཀྱིས། སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་འདི་བཞིན་ནས། །རྫོང་པ་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་རྫོགས། །ཞི་རྒྱུན་འི་རྒྱ་འགམ་དུ། །མི་གཡོ་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས། །དེ་ཆོ་ཀུལ་པ་མཁའ་དོ་རྟེ། །ཉིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས། །རྒྱལ་
 པའི་སྐས་ལ་སོ་གོ་ལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་
 དག་མིན། །འདིས་ནི་མཐར་བུག་མི་སོབ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྲུང་པ། །འོད་གསལ་
 བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་། །རང་གའི་གཟུགས་སུ་སྟེབས་འགྱུར། །དེ་ཆོ་རབ་དགའ་དོ་རྟེ་རྟེ། །ཀུན་
 ཀྱི་དབང་བྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་སྒྲུ་དེ་གསན་པ་དང་། །དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་།

འདི་ལྟར་ན་མ་ཕྱེད་དུས་སྟེན། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲུལ་གྱི་དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་སོགས་སྒྲུལ་པར་འབྲུང་
 ཞིང་། ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཀྱི་མེད་པར་འབྲུང་། ལ་མའི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཐམ་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཅམ་དང་དེའི་དོན་ཕྱོགས་ཅི་གསུངས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟམ། མ་ཆགས་པ་ལ་བདེ་མེད་ཅིང་། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་མིན་ལ་མེད་
 བ། །ཁར་དག་རྟག་ཏུ་བྱིར་ཕྱོགས་པ། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་
 རས་ཏེ་བར་ཞིབ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་རྟོག་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། །འདོད་ཆགས་
 མེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞུ་བའི་བདེ་བ་འདྲ་ཡོད་པ་མི་འགྱུར་ལ། །ཆགས་པ་འདྲ་སྒྲུབ་པོ་ལ་མ་གཏོགས་
 རར་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མ་ཐམ་པ་ལ་མེད་ན། །ཆགས་པ་ལས་བྱིར་ཕྱོགས་པའི་ཆགས་བྲལ་
 ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ལ་ལ་ཏུ་བྱིར་མའི་ཕྱག་ཀྱི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་
 རྟེན་སྒྲུབ་ཆགས་པའི་གདོད་མའི་རྟག་པའི་བདེ་བ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་རྒྱུ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་པདྨ་བརྒྱ་གྲུང་། གཞན་ཡང་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། །ལས་ཀྱི་
 ཕྱག་ཀྱི་དང་བྲལ་བས། །དེ་ཉིད་ལྟན་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཕྱག་ཀྱི་མེད་པར་ལྟ་རྒྱས་ཉིད། །ཇི་བཞིན་
 རྒྱུ་པོས་ཐོབ་འགྱུར་བ། །ལྟ་རན་འདས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག །མདོར་བསྟན་བདག་གིས་བཤད་
 པར་བྱ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱི་འཁོར་རྒྱ་ཅན། །ཡི་ཤེས་ཕྱག་ཀྱི་འདྲ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་མང་པོ་
 སྤང་བུས་ལ། །ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །རྣམ་པར་གཡོང་བ་ཀྱན་འབྲུང་བའི། །བྱད་མེད་ཕྱག་
 ཀྱི་རྣམ་སྤངས་པ། །རང་ལུས་ཐབས་དང་ལྟན་པ་ཡིས། །ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་
 འབྲུང་བའི་རང་ལུས་ཐབས་ལྟན་གྱིས་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། །རྟེན་པས་སྒྲུལ་མཉན་
 པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་རྒྱ་ནས་འདི་ལྟར་མཆོད་པར་སྤྲང་སྟེ། །དག་པའི་སྤྲང་གསུམ་གྱི་སྤྲང་བའི་ཡི་
 ཤེས་སྒྲུ་རྟོ་རྟེ་ཤེས་རབ་མའི་རང་ལུས་ལ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་རུ་ཀ་ཡིས་སྒྲོམ་པར་
 འཇུག་པས། དེ་ལས་འབྲུང་བའི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །
 ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་
 འབྲུང་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་ཡང་རབ་ལས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཀྱི་ལ་བསྐྱེད་ནས་

རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་པའི་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གསུང་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པའི་འབྱོར་
 ཉིད་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཉིད་ནས་འཇུག་པར་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཆེས་ཆེར་གསུང་བ་སྒྲིབ་ནའོ་
 བ་ལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ས་བཅའི་རྣམ་པའི་འབྱོར་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲོ་བར་མི་ཤོད་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་ལྷག་ཀྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་ནས་འཇུག་རྒྱུ་ལ་འདི་དཔལ་ལྷན་འདུས་
 བ་ནས་ཀྱང་སྒྲིམ་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ན་ས་བཅའི་ཐོ་རྩེ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱང་སྒྲོ་བར་མ་རྒྱུད་དེ་དུས་སོ་ཞེས། འབྲེལ་བ་སྒྲོལ་གསལ་ལས། གསང་བ་འདུས་པ་འདིས་
 ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་འཐོབ་པ་ཐོས་
 ཤིང་། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མ་ལུས་པར་ཐོབ་ཀྱང་མཐའ་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཆོག་གི་དབྱེ་བས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་
 མོངས་པ་དང་མ་བུལ་བ་ཙུན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སེམས་རིམ་བཞིན་
 དུ་རང་ས་མ་ཐོབ་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་གསུངས་
 རོ་རྩེའི་ཡི་གེའི་ཆོག་འདི་ཐོས་ནས་རབ་དུ་དུས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤོ། །དེས་ན་ཟུང་འཇུག་
 གི་རིམ་པ་ཉིད་ནས་རིམ་པ་སྒྲོ་བ་པའང་། དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲིག་
 དུས་ལ་སོགས་པར་གཞིའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་སྐབས། སྒྲ་མ་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཅམ་དུ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཆོགས་སྦྱར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་
 སྒྲུང་བ་རྣམས་སྒྲངས། རྟོགས་བྱ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞལ་
 ལུང་ལས། ཤི་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ཡོག་དང་། །སྒྲལ་དང་འབྲིག་དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ། །ཁྱོད་བར་
 འགྱུར་བ་རབ་སྒོམ་པ། །ལུས་ཅན་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་རྒྱངས། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་བུས་སྒྲོལ་གསལ་
 ལས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་པར་ད་ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་མས་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་
 ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ལྷག་ཀྱང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྒྲིབ་བུལ་གྱི་ཀུན་ད་
 བྱང་རྒྱུ་ལ་གྱི་སེམས་སྒྲ་རགས་བཞུ་བུལ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲུང་པོའི་ཁམས་ཟ་ལུལ་ཆེ་རྒྱུད་ལས་
 ཆོ་གཅིག་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུང་པོ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་ལུས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བོ།
 བདག་སྒྲོའི་མོས་དགའི་རྒྱམ་ཆོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉན་བ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཉི་ལྗེའི་
 གཟུགས་བརྟན་གསལ་བར་འཆར་བ་ལ་ནི་དེ་ཅམ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་ངོ། །དེས་ན་དཔལ་དྲགས་པོ་བཀའ་

བརྒྱུད་འདི་པ་དག་གི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ནུམས། སྤྱིར་སངས་རྒྱུས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིར་བྱོན་པ་ནུམས་བརྗོད་མ་
 དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་ལམ་ཞུགས་ཀྱིད་བར་དུ་བཅིས་པ་ན་ཡང་དབང་པོ་ཆེས་ཡང་རབ་དུ་མྱུར་པ་ནུམས་
 རྗེས་པོ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་ནས། དང་པོ་ཉིད་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་
 པའི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱིན་གྲོལ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟའི་སྤྱིན་གྲོལ་དུ་
 མཛད་ཚུལ་ནི། སྤྱིན་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་འི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིན་ལས་སྤྱོད་ཚུལ་ལའང་མ་
 བྱུང་འདུག་པས། སྤྱིར་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དང་། རྩད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་འི་རྒྱལ་པོའི་
 སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་མཛད་པ་འདིའི་ཆ་ནས་དཔལ་སྐྱམ་པོ་པ་ཡཔ་སྤྱས་སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་ལ་
 རྩད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་སྤོ་བར་མི་རྒྱུད་ཀྱང་ཁོ་པོས་བྱོ་བོར་བར་བྱེད་
 དོ། །དེས་ན་སྤྱུགས་ལམ་གྱི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡོ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རྩད་པར་བ་བལྟ་བ་ལ་ངེས་པར་ལས་ཀྱི་ཡུག་རྒྱ་དང་རྒྱལ་ཚོན་གྱིད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་
 བསྐྱར་དགོས་སོ་ཞེས། ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏ་སོགས་མང་པོས་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་བྱང་
 བར་ལས་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་འདི་ལ། ཀུན་ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུན་དང་མངོན་པར་བྱང་
 ཆུབ་པ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ཆེས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལས་རྒྱ་དང་རྒྱལ་ཚོན་
 གྱིད་ཀྱི་ལ་འཁོར་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱིས་རྒྱུད་སྤྱིན་པ་ལ་རག་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་མིན་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ལ་དགོས་པའི་བྱེ་བྲག་ཙམ་ཡང་མ་གསན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་
 པོ་ཆེའི་སོགས་དམ་པ་གཞན་གྱི་སྤྱིན་ལས་སྤྱོད་པ་དང་བསྟན་པ་སྤེལ་ཚུལ་ལ་གྱ་ཚོས་དུ་ཚོལ་བར་
 ཟད་དེ། གཞན་དུ་ཟབ་མོའི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་མ་ཁན་པོ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་
 དག་གིས། དེ་ལྟའི་དབང་པོ་ཆེས་ཡང་རབ་ལ། ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
 དམ་པ་ལ་མོས་གྲུས་ཀྱི་ཆགས་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིབ་བྲལ་གྱི་ཀུན་ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷན་ནུམ་
 སྤྱིན་གྱི་ལུས་གཞུགས་སྤྱུར་སྤྱུང་བ་དང་། དེ་སྤྱུངས་རིམ་གྱིས་ཀུན་ད་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་ཡིད་ནུམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་མ་བཅོས་པའི་བྲགས་རྩོ་རྩོ་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱུར་འཛོད་རྒྱ་པའི་ཐབས་ཤེས་འབྲམས་གྲུས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་ལྟའི་དབང་པོ་ཆེས་
 ཡང་རབ་ལ་རྒྱལ་ཚོན་གྱིད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དང་ལས་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་ན་དཔོན་སྤོབ་དེ་དག་

གི་རྒྱུད་སྤྱིན་གྱི་ལ་དུ་མི་འགྱུར་པར་མ་ཟད། དཔོན་སློབ་དེ་དག་ཉམས་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་པས་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ལ་པར་ཆད་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡི་རྩ་བུ་ཉིས། ཡང་
 དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིན་ལྡན་པས། བྱིས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་ལོག་གཞན་དུ། འདབ་བསྐྱར་བ་ནི་ལེན་ཅེ་
 བ། འདྲི་ཤིང་མཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བརྟེན་གྱི་གསང་བ་
 གྲུབ་པར། སློམ་པ་ཡིས་ནི་པར་ཆད་ཅན། རྒྱགས་པས་གསང་ལྷགས་མི་བསྐྱོས་ཤིང་། འདྲིལ་ལ་
 ལའོར་དག་གྱང་མི་བྱ་ལ། བྱག་རྒྱ་མི་བྱ་བྱག་མི་བྱ། ཞེས་དང་། ས་རྩོམ་རང་བཞིན་མཆོད་རྟེན་
 དང་། སྤྱོགས་པ་བས་ལ་སོགས་མི་བྱ་ཞིང་། ཁྲི་ལམ་དུ་ཡང་དཀྱིལ་ལའོར་སོགས། ལག་པའི་བྱག་
 རྒྱུའང་མི་བྱ་ལོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། འདྲི་ཡང་ཆེས་དབང་པོ་ཡང་རབ་ལས། ཀྱན་རྩེབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཀྱན་ད་དང་བསྐྱར་ལྟ་བུའི་དཀར་དམར་གྱི་ཁམས་
 བཞུ་བའི་ཆགས་ཆེན་གྱང་། དཔལ་ལྡན་སྤྲུལ་དམ་པའི་སྤྱན་དན་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་པར་རྩོགས་
 པའི་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་བའི་རིག་མ་ཡིད་འོང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་མཛེས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་བདེ་བ་སྦྱབ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ལས་རྒྱ་དང་གསང་ལྷགས་གྱི་ཆོག་གཞན་
 གྱིས་འགྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ས་ར་ཏས། དཀྱིལ་ལའོར་བ་དང་སྤྱིན་སྤྱོགས་པས་སྦྱངས་
 ཤིང་། རྒྱགས་དང་བྱག་རྒྱ་རབ་གནས་ལ་སོགས་རྣམ་བུལ་བ། རྒྱུད་དང་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱབ་པར་མི་རུས་པ། རྩོམ་པའི་ཤེས་འདི་ནི་རང་བཞིན་གནས་ན་མཛེས། ཞེས་འབྱུང་རོ། འདྲིས་
 བ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཐབས་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་སྤྲུལ་མའི་མོས་གྲུས་ཤར་ནས་དེ་ཉིད་
 གྱིས་དག་སྦྱང་ལ་སྦྱང་སྤིང་ཡི་དམ་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དཔལ་ལྡན་སྤྲུལ་དམ་པའི་རོལ་པར་ཤར་བའི་
 འདུ་འཕྲོད་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་ཆགས་ཆེན་གསང་ལྷགས་གྱི་དམ་ཆོག་དང་སྦྱུད་པ་སྦྱོད་པ་ཡོད་
 བྱིར། ཐ་མལ་གྱི་བུད་མེད་ལ། ཡི་དམ་ལྟའི་རྒྱལ་བཅོན་ཐབས་སུ་བཞག་ནས་རྩོམ་པའི་སྤྱིན་
 རྒྱུའང་བྱས་ཏེ། སྤྱོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་འཛིན་པ་སོགས་དམན་པའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའང་མི་རིགས་
 སོ་ཞེས་དཔལ་ཆེན་པོས་ར་ཏས། གྲེ་མ་གནས་ལུགས་རྟོགས་ནས་དམན་པའི་སྦྱོད་པ་ཉིད་བྱེད་ན། །
 རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལས་བབས་ནས་བྱག་དར་བྱེད་པ་བཞིན། ཁུང་མི་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྤངས་
 བས། ལའོར་བའི་བདེ་བ་དག་ལ་རེ་བ་ཉིད་གྱིས་འཛིང་། གྲེ་མ་སྦྱོས་པ་རྣམས་དང་བུལ་བའི་རང་

གི་སེམས་མཐོང་ནས། སྐྱོན་པ་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་འབད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཁོར་བ་མེད་ཆེན་
 བས་འཛིང་བུ་འཛོལ་བ་བཞིན། འབད་པ་བྱས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་བ་ནི་ནམ་ཡང་མིན། ཞེས་འབྲུང་ངོ་།
 དེས་ན་ཁམས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཀྱན་ད་ལྟ་བུ་ལུས་སྤྱིབ་བལ་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་
 ཡིན་མཁའ་ཉིད་ཞལ་ནས་རི་རྒྱུད་དུ། ས་པོན་ཞེས་པ་ནི་རི་ལྟར་དངུལ་རྒྱ་གསད་པ་དང་གཟག་པའི་རིམ་
 པས་གསད་པ་དང་གཟག་པའི་ལས་བྱེད་ངོ་། འབརྒྱ་སྤྱོད་ཐུག་དུ་མ་དང་རི་སྤྱིད་གྲངས་མེད་པར་བྱེད་
 ངོ་། ཇེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་ས་པོན་གི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ་། ཇེ་ཆོས་གི་དབྱིངས་སུ་ཞུ་བར་བྱས་ཤིང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་
 པར་གྱུར་ཅིས་པའི་དོན་རྟོ་། མ་དེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཟད་པ་དེས་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་
 གོ། ཇེ་ལྟར་དངུལ་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསད་ཅིང་ཇེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཇེ་བཞིན་དུ་ལས་གི་དབང་པོ་དུག་དང་། ཇེའི་
 བྱ་བ་དུག་གྱང་པས་ད་ཅིས་པའི་དོན་རྟོ་། འདི་ནི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཇེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་
 རོ་། རང་དབང་ཐོབ་པ་དེས་ནི་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རྟེ། གཞན་
 དུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ཇེ་ལ་ལེ་ཞིག་རྩ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རྟེ། དང་པོ་ཁོང་སྤྱོད་རྒྱུ་བདེ་བྱིབས་
 གི་རྩའོ། གཉིས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་གི་རྩའོ། ཇེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 རྒྱང་གི་རྩའོ། གང་གི་ཆོ་རྩ་དེ་རྣམས་གནམ་སྤྱོད་དང་ཉ་དག་གི་མཐར་གང་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐའ་
 དེ་དག་གི་ཆ་གཉིས་འདུས་པ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་རྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཇེ་མི་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རྩ་
 རྣམས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཇེ་དང་རོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཤ་ཁམས་
 འདུ་བར་འགྱུར་རོ། ཇེ་ཞུ་བའི་ཕྱིར་པགས་པའི་ཁམས་ཞུ་བར་འགྱུར་རོ། ཇེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་
 པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། ཇེས་ན་དབང་པོ་དང་
 བྱང་པོ་དང་འབྲུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། ཇེ་བས་ན་བཟུང་བ་དང་འཛོན་
 པ་རྣམས་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་འབྲུང་སྟེ། ཇེའི་དོན། བླ་མའི་དུས་ཐབས་གི་རྟེན་འབྲེལ་གི་དགོ་
 ཆོག་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ད་བྱང་རྒྱུ་བ་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཀུན་ནས་བསེལ་བར་
 བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་གི་ས་པོན་ཆོས་གི་སྤྱན་དྲི་མ་མེད་པ་མངའ་བ་རྣམས་གི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་ནམ་མཁའི་

ཁམས་ཀྱིས་པར་འགོངས་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉིད་
 དེ་འཛོལ་ལ་སྒྲོམ་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་ཀྱི་ནད་ལྷུ་བར་བྱས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཇེས་སུ་
 ཆགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་ཀྱི་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱུ་ཞེས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱུ་ལྟ་བུ་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཀྱིན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་ཤེས་ཏེ་ཆོགས་བརྒྱད་སྤྱངས་པས། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
 པ་པོ་དེ་དག་གིས་བརྒྱབས་པའི་ཡུང་པོ་དང་དབང་ཁམས་སོགས་ཁམས་སོ་དྲུག་རང་གར་འགག་པ་
 སྟེ་སོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འབྱུང་ལ། རྒྱུད་ལྟེ་རྣམས་ལས། འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པའི་སྐྱད་ཀྱིས་རི་སྐྱད་
 ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ན་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་གྲངས་མེད་
 འབྱུང་བ་དེའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་རྟེན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པར་འཇུག་པའི་རྩ་ཁོང་སྟོང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྒྱུད་འགྲོ་འོང་བསྟོད་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 ཐིག་ལེ་ལུས་རྒྱངས་བརྟུང་གྱི་དྲངས་མར་འདྲིལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་འཁོར་བའི་ཡུང་པོ་ཁམས་སྟེ་
 མཆོད་འགྲུབ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའོ། །ཡང་རྒྱུད་ཐིག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་ལོངས་སྤྱལ་ཆོས་སྤྱུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་
 འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཡུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
 འབྱུང་བའི་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་རྩ་ཉི་ཟེར་དང་བ་ཐག་གི་རྣམ་པ། རྒྱུད་སྤྱུ་ཅན་ཏུ་རྒྱ་བའི་
 རྣམ་པ། ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་འོད་གྱི་གོང་བུའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་ཐིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ནི། རྟོ་རྩེ་བྱི་མ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དག་པ་དང་
 མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པའི་རྟོ་རྩེའི་རྩ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་
 ཡང་ཞིང་སྟོང་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རྟོ་རྩེ་ཉི་མ་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དག་པ་དང་མ་
 དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་གྱིས་འགོངས་པར་བྱེད་པའི་རྟོ་རྩེའི་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་མཉམ་པར་སྤྱར་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྟོ་རྩེ་སྤྱི་གཙན་འོད་གསལ་བའི་སྟོང་
 པོའི་བདག་ཉིད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་

པའི་དོ་རྗེའི་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འཇུག་པ་གཅིག་པ་མི་གཡོ་
 བར་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་མཉམ་ཐེག་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་པ་གང་དབང་དོ་རྗེའི་ཐིག་
 པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རིགས་དང་དགོ་རྩ་མད་པ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོ་རྗེའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་མདོན་
 ཏུ་རྒྱུར་ནས་དོ་རྗེའི་རྩ་དེ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་རྩའི་རྒྱལ་པོ་དབུ་མའི་ནང་དུ་དོ་རྗེའི་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མེའམ། དབྱིད་ཀྱི་རོལ་པ་ལྷེ་བ་ནས་འབར་བས་དོ་རྗེའི་ཐིག་ལེ་སྒྱི་བོ་ནས་ཞུ་བ་སྒྱི་མགིན་སྒྲིང་ལྷེ་
 བའི་གནས་བཞིར་བརྒྱུད་དེ་ལྷེ་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བཙུང་ལྷ་པ་ཡས་པ་བ་ཀྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཀྱི་
 ཐིག་ལེ་ཉིའི་གནས་སྟངས་ལྷེང་གི་མཐར་ལྷ་ཆོས་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལྷེ་སྒྲིང་མགིན་པ་
 སྒྱི་བོའི་གནས་བཞིར་བརྒྱུད་དེ། གཙུག་རྒྱུད་དུ་ཆོས་ཆ་བཙུང་ལྷ་པ་མས་བཏན་ཀྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་
 རྟེན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉིའི་མཐར་ལྷ་ཆོས་གང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀར་
 གཡོ་མེད་ཏུ་གནས་པ་ལས་འཕོ་འགྱུར་ཀྱི་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་ན་སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཡོ་བ་མེད་
 བར་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་རང་ས་ཟེན་པ་ན། སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྩ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱགས་ལས་གཡོ་
 བ་མེད་པར་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བར་ཀྱང་རང་གར་གྲོལ་བ་ནི། མེ་རྟོག་པ་སྤྲའི་སྤྱབས་ལས་ཐོན་པར་ཉི་
 བ་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་པ་སྤྲའི་འདབ་མའི་རྟེན་པ་འདྲུ་འཕྲོད་ཐོམ་ཉམས་དུ་སོང་བ་ན་སྤྱབས་ལགས་
 རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྷ་བྱུང་། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་
 བྱི་ཐམས་ལྱེ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མཏུག་དུ་རྒྱུར་པའི་རྫོགས་སངས་མི་ཐོབ་པོ་ཞེས། སྒྲོབ་དཔོན་
 ལྷུང་དེ་བས་སྒྱུད་བསྐྱེས་ལས། རི་སྤྱིད་དུ་ཕྱུང་པོའི་ཟ་མ་རྟོག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་བྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གསུམ་ཀྱི་རོ་བོ་སྟེ། རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྲང་བ་འགྲོ་བ་བདག་དང་གཞན་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ།
 རི་ལྟར་ཞེན། དང་པོ་བྱི་སྤྲང་བའོ། གཉིས་པ་བྱི་རང་བཞིན་ནོ། དེ་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་གང་ཕྱོགས་
 བཅུར་འཁོར་བ་སྟེ། གང་གིས་ཞེན། འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དྲག་པོ་དང་ཞི་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ལྱང་ན་དང་།
 བཀྲེས་པ་དང་། །སྒྲིམ་པ་དང་། ཆོར་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཉིན་དང་མཆོན་
 ཏུ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ་རང་འགགས་ཤིང་ཡང་ལངས་ནས་རྒྱུད་གི་དབང་གི་འཁོར་བ་ནས་
 འཁོར་བར་འགྱུར་རྟེ། དེས་ལུས་དཀྱུགས་ནས་རི་སྤྱིད་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་དམིགས་

པ་དེ་མིན་དུ་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གོམས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 འགྱུར་དོ། །དེས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་རྒྱུན་སྟེགས་ནས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་རང་ས་ཟེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟའི་གདན་དེ་ལ་སྟགས་གྱི་ཐེག་པ་འདིར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྱིར་པོ་དོ་རྩེའི་གདན་འགྱུར་པ་མེད་པ་འོག་
 མིན་སྟག་པོ་བཞོད་པ་དང་། དོ་རྩེ་སེང་གའི་བྱི་དང་། དོ་རྩེ་བཙུན་མོའི་ལྷ་ག་ཞེས་སྟུ་བཞོད་དོ། །
 དེ་ལྟའི་དོ་རྩེའི་རྩ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་རོ་མཉམ་དུ་འགྱུར་པའི་མཐུའི་སྒྲུང་ཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་རྣམ་
 སྤྲིན་དོས་བཅས་གྱི་ག་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་དངོས་སྤྱད་ག་ཅིང་དེའི་ཤུགས་ལས་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་རྣམས་སྦྱོར་བར་མ་རུས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་ཡང་དག་
 པའི་སངས་རྒྱས་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་སྤྲ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་
 གྱི་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲོ་ཆགས་སོགས་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོར། འཕྲོ་བའི་བདེ་བ་དང་འཇག་པའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལྷ་མཚན་འདི་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་བྱུང་པས། འཁོར་བར་ལུས་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་དོ་
 རྩེའི་གསུང་ཞེས་སྟུན་སྟུ་འབྲི་བྱུང་གྱིང་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་ལའང་
 ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འབར་འཇག་སོགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་ཀུན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞུན་ས་
 དེ་དྲངས་མའི་རྒྱུད་གིས་བྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱིས་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་
 བསྒྲོམས་པས་ཀུན་དེ་ཉིད་གྱི་སྟིགས་མའི་ག་ལྷགས་རུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཐོས་གིང་སྦྱངས་པས་
 བས་ཞིག་འཆི་བ་ལྟ་བུའི་ཆོ་སྟིགས་མའི་ཐུང་པོ་རགས་པ་སྟེག་སྦྱངས་བྱས་པ་ན་དེའི་ཁམས་དྲངས་
 མ་ལ་ཡིག་འབྲུ་དང་ཕྱག་མཚན་ལྟ་སྟུ་རིང་བསྟེལ་འཇའ་འོད་སོགས་གྱི་ཐུང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས། བདག་སྟོའི་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་དབལ་ལྷན་སྟུ་མ་དམ་པའི་མཁུན་པ་རབ་ཏུ་གསོལ་བ་ལ་
 སྒྲུང་དོ། །དེས་ན་བ་མལ་གཞུག་མའི་ལུས་སེམས་ལ་སྟོ་བྱུང་དྲི་མའི་ལུས་སེམས་གྱི་ཆ་བམས་ཅད་
 གཏན་ཟད་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱིས་གིག།

པར་བྱང་སྒྲོམ་ཆོག

ཨེ་མ། ༡ ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོང་ནས་སྤྱིང་རྗེའི་སྒྲུ་འབྲུལ་གྱིས། །མཐའ་ཡས་ཞིང་དུ་སྒྱུལ་
པའི་གར་བསྐྱར་རྟེ། །ངེས་དོན་སྤྱིང་པོའི་བསྐྱར་བ་གསལ་མཛད་པ། །པག་འབྲུག་རིན་ཆེན་རྣམས་
ལ་སྤྱིང་ནས་གྱུས། ། ༢ གང་གི་མཁའ་རབ་མེ་ལོང་དག་པ་སྤྱ། །མ་འདྲེས་གསལ་ཆོགས་ཤར་བ་
སྤྱིང་པོའི་དོན། །ཐར་པའི་སྒྲོག་ཟུངས་ཉིད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡི། །ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཟབ་ཆོས་འདི་གོ་མྱད།

༣ ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱན་ཁྱབ་ཀྱན་གཞི་འདི། །རྟག་ཆད་འགྲོ་འོང་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས། །
སྒྲོམ་པ་ཀྱན་ཞི་འཁོར་འདས་གང་གི་ཡང་། །རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་སྒྲུ་བསམ་བཞུང་ལས་འདས། ། ༤ འདི་
ཅི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་བཞུང་བྱས། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་
ཀྱན་གྱང་འདི་ལས་འབྲོ་བསྟེ། །འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མིན། ། ༥ དེ་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་
མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། །འདི་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུསྟེ། །གཞི་ལས་འབྲས་བུ་མིང་འདོགས་
མཛད་ན་ཡང་། །འཕོ་འགྱུར་བྲལ་བས་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ། ༦ དེས་ན་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་གང་གིས་
གྱང་། །གསེར་གྱི་གཡའ་བཞིན་རང་ངོར་མ་སྒྲིབ་ཅིང་། །ཉི་མའི་འོད་ལྗང་བྲལ་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །
ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྟོགས་པས་གསལ་བཞག་བྲལ། ། ༧ འོན་ཏེ་སེམས་ཉིད་མ་འགགས་འོལ་བ་ལས། །
རྣམ་པར་འབྲོ་བའི་རྩལ་སྤྱང་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །རང་རིག་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི། །འབྲུལ་པའི་
རྒྱལ་འགོ་རྣམས་འབྲུམས་པར་གྱུར། ། ༨ དོན་དུ་བྱི་འོལ་ཡུལ་གྱུར་གཟུགས་སྤྱང་ཀྱན། །སྒྲེ་ཙམ་
ཉིད་ནས་སྤྱིང་པོའི་རང་གཟུགས་ལས། །བདེན་པར་མ་བྱུང་སྒྲུ་མའི་སྤྱང་བ་བཞིན། །སྤྱང་སྤྱིང་བྱང་
འཇུག་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཉིད། ། ༩ བདག་སྤྱིང་འདི་ཞེས་ངོས་བཟུང་བྲལ་ན་ཡང་། །འཁོར་འདས་ཀྱན་
གྱི་རྩ་བ་གཅིག་ལྟ་བུ། །གསལ་རིག་ངོ་བོར་སྤྱིང་པའི་རང་སེམས་འདི། །རིག་སྤྱིང་བྱང་འཇུག་ཕྱག་ཀྱི་
ཆེན་པོ་ཉིད། ། ༡༠ སྤྱང་སྤྱིང་ཆལ་ཡུལ་གཤམ་རྒྱང་ཆད་དུ། །བཟུང་བ་འདི་ཀྱན་ལྟན་དུ་ཆོགས་པ་ན། །
ཆོར་བའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཤར་བ་ཡང་། །བདེ་སྤྱིང་བྱང་འཇུག་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཉིད། ། ༡༡ གསལ་
པའི་རང་ངོ་གསལ་དང་མ་གསལ་ལས། །འཁོར་འདས་རྟོགས་ཀྱི་གསལ་ཆ་དེ་ག་རང་། །སྒྲོམ་པའི་མཐའ་

བྲལ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ། །གསལ་བ་ཉིད་པས་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད། ། ༡༩ དེ་བྱིར་སྤང་རིག་
མ་འགགས་འདི་ཉིད་ལ། །དེར་འཛིན་མེད་པའི་མདོན་སྤུངས་ཤོག་བྲལ་དུ། །མ་བཅོས་བཞག་པས་འབྲུལ་
པའི་རྒྱ་ཞིག་ནས། །སེམས་ཉིད་དོ་བོ་རྗེན་གཅེར་མཐོང་འགྱུར་ཏེ། ། ༢༠ གྲུབ་པའི་ས་མཐོང་.....
གཤེགས་པའི་ཁྱེའོགས་ཀྱིས། །སྤྱིད་ཞི་དོག་པོར་བྱེད་པའི་དོ་མཚར་ཅན། །བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་
བསྟན་པའི་རྒྱན་གྱུར་དེ། །གདམས་ཟབ་འདི་ཡིས་གསོས་པ་ཁོན་ལགས། ། ༢༡ གལ་ཏེ་འདི་ཡི་
གདམས་པ་རྒྱབ་གྱུར་ན། །མཛེས་མ་གྱི་པའི་རོ་བཞིན་རྒྱལ་བསྟན་གྱི། །སྤྱིང་བོ་བྲལ་བྱིར་སྤོང་གྱི་
མཐས་གྲུབ་ཀྱིས། །སྤྱོད་དང་བསྟོན་ནས་འདི་ཉིད་བཟུང་བར་མཛད། ། ༢༢ དམན་པ་བདག་ལ་ཤེས་
འབྱོར་མི་བདོག་ཀྱང་། །སྤྱིང་བོའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་ལ་ཆེས་པངས་ནས། །ལུས་སེམས་ཡལ་བར་བོར་
བའི་དཀའ་འཇུག་ཀྱིས། །སྤྱོད་པས་བསྟན་པར་སྦྱར་བྱེད་པའི་ཁུར་འདི་སྤངས། ། ༢༣ ཟབ་མོའི་ཆོག་ཅམ་ན་
བར་སོན་པ་ཡང་། །ཆོགས་མེད་ཐར་པའི་དག་འཕྱོན་སྤྱིང་འགྱུར་བའི། །བསོད་ནམས་ལྟན་ན་ལྟག་
བསམ་དྲི་མེད་ཀྱིས། །སྤྱི་ལྟ་བསྟུབས་པའི་དགོ་ཆོགས་པ་མཐའ་ཡས། ། ༢༤ འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་
བསགས་ཡོད་དགོ་ཅུ་ནམས། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བསྟོམས་ནས་སྤྱ། །མ་རྒྱན་འགོ་རྣམས་
མཐར་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དུ་བསྟོ་བར་བྱ། ། ༢༥ གཞན་ཡང་ཕན་བདེའི་
གཞི་མ་རྒྱལ་པའི་བསྟན། །འགོ་ཁམས་ཇི་སྤྱིད་འཛིན་རྗེན་ཁམས་གནས་ཏེ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པའི་
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས། །ཞབས་པད་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་གྱུར་ཅིག ། ༢༦ འཛམ་བུས་མཚན་
པའི་སྤྱིར་ཆེན་འདི་ཉིད་དུ། །ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་སྤྱེལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དག །ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་གཞོད་
སེམས་མི་སྤྱེ་བར། །མཛད་བཙུངའི་བསམ་པས་ཞི་བདེར་གནས་གྱུར་ཅིག ། ༢༧ བརྒྱ་ཕྱག་འབད་
པས་བསྟུབས་པའི་འབྲུལ་བར་འདིའི། །སྤོན་ལས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་སྟན་གཅིག་དུ། །ལོག་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་ཞིགས། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་ངེས་གསང་བྱུང་གྱུར་ཅིག ། ༢༨ ཆོས་སྤྱོད་འདི་
དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིན་བདག་ཀྱང་། །ཆོ་རིད་ནད་མེད་བདེ་སྤྱིད་ཕུན་ཆོགས་ཏེ། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་
གོགས་མེད་སྟན་གྱིས་གྲུབ། །སྤྱི་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བས་འཛོལ་གྱུར་ཅིག ། ༢༩ བདག་གི་སྤྱི་དང་ཆོ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤྱིང་བོའི་བསྟན་པ་གཅིག་དུ་གསལ་བཡིས། །ངེས་དོན་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་
པ་དག །སྤྱོད་པས་དུས་ཀུན་དུ་རྒྱབ་མེད་སྤྱེལ་གྱུར་ཅིག ། ༣༠ མདོར་ན་རྒྱལ་བསྟན་བཅས་དགོངས་

པ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་དགའ་བདེས་འཛོལ་བ་དང་། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མ་ལུས་ཀྱིན་བྱུང་
 པའི། །བཀྲ་ཤིས་འོད་སྣང་གཡོ་བམེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ས། མདོ་ཁམས་ས་ཡི་
 ཐེག་ལེ་སྒྲོ་བྱག་ཏུ་སྒྲེས་འཆར་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་གང་ལ་འད་ཅུང་ཟད་སྒྲོང་བའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ། དཔལ་འབངས་
 རོམ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བྱག་དགོན་གྱི་མ་ཁན་པོའི་མཆོན་གནས་ཅན། དཔལ་བརྟན་ཞེས་པའི་གྱིན་བ་བདག་
 གིས་ངེས་དོན་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་གདམས་ཁྲིད་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཕྱོགས་བསྟུས་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་སྒྲོན་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་
 དག་ལེགས་འཕེལ།

ངེས་དོན་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་བང་མཛད།

ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་འབྲུམ།

མཛད་པ་པོ། ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྒྱ།

གཙོ་སྒྲིག་པ། དཔལ་བརྟན།

ལྷ་དག་པ། དཔལ་བརྟན། བདེ་གྲགས།

བསོད་ནམས་ཆོས་དབྱིངས།

རྩལ་ཁྲིམས་བསམ་འགྲུབ།

ཁྱེད་པོ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས།

འཇམ་དབྱངས་དོན་འགྲུབ།

ཅིས་འབྲུལ་པ། ཁྱེད་པོ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས།

སྒྲིག་སྐྱོར་པ། རྩལ་འོང་ལྷ་མོ།

སྒྲོ་བྲག་བཤད་བྲ་ལེགས་བཤད་ཆོས་སྒྲིང་།

ཐོས་པ་དག་འཛོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བྷུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་བཞག་སྐབས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུང་སོ།།

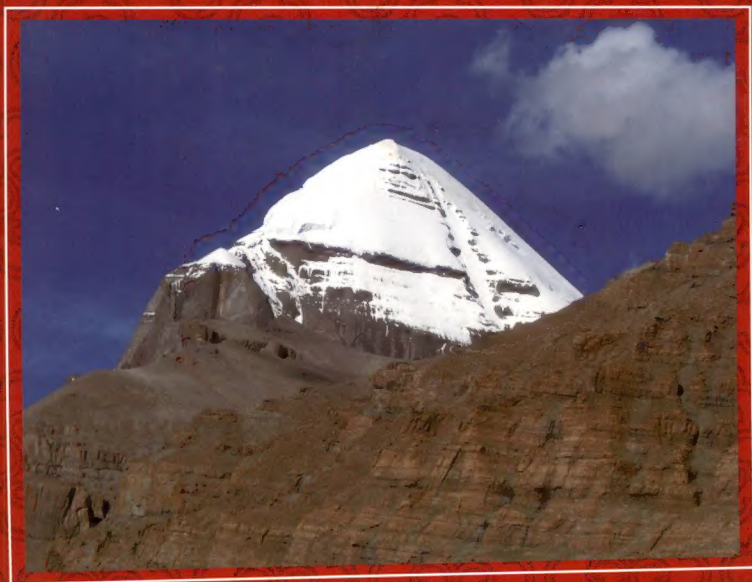
ཀུན་ལོ་ལ་རང་ཆེན་གྱི་འབྲུངས་པའི་གནས་སུ་རྩོམ།

[illegible]

སངས་རྒྱལ་པའི་གནས་བྱུང་དཀར་རྩི།

ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཐུན་གྱི་ཆུ་དབར།

མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་

བུ་ཕྱེད་མཆོག་མཆོག་